Ex Libris

H. E. Driessen.

John Carter Brown
Library
Brown University

The John Carter Brown Library
Brown University
Purchased from the
Louisa D. Sharpe Metcalf Fund

GEOGRAPHIA

NVBIENSIS

IDEST

ACCVRATISSIMA

TOTIVS ORBIS IN SEPTEM CLIMATA
DIVISI DESCRIPTIO, CONTINENS
præſertim exactam vniuerſæ Aſiæ, & Africæ, rerumq; in ijs hactenus incognitarum explicationem.

*RECENS EX ARABICO
in Latinum verſa*

A GABRIELE SIONITA Syriacarum, & Arabicarum
literarum Profeſſore, atque Interprete Regio,
& IOANNE HESRONITA, earundem
Regio Interprete, Maronitis.

PARISIIS,
Ex Typographia HIERONYMI BLAGEART,
propè Collegium Rhemenſe.

M. DC. XIX.
CVM PRIVILEGIO REGIS.

ILLVSTRISSIMO VIRO
D. DOMINO
GVILLELMO DV VAIR
EPISCOPO ET COMITI LEXOVIENSI,
Regi Chriſtianiſſ. à ſacris Franciæ Sigillis.

CVM nos è longinqua terrarum regione aduenas, blando vt ſolebat cæteros omnes, excepiſſet vultu, doctiſſimus ille & numquam ſatis laudatus IACOBVS THVANVS; Pro ea qua nobiſcum familiaritate plerumq; vſus eſt, inter varios de varijs rebus ſermones hortabatur, vt Geographiam Arabicam, Romæ typis Mediceis editam, Latino idiomati, quòd vtrumq; noſtro ore caderet, donaremus. Nos Viri tanti monitis, quæ mandata potius credidimus, dum additis denuò ſtimulis opus illud percupidè efflagitare videretur, doctiſſimi Scaligeri quem vnicè diligebat epiſtolis, ni potius illarum rerum addiſcendarum ſtudio illectus, quas enarrantibus nobis, ex eo libro cuius authorem eſſe Nubam deprehenderamus, cæterorum Geographorum diligentiam, vel cum miraculo, ſuperare intelligebat, manum operi admouere ſæpius conati. Illuſtriſſimus verò FRANCISCVS SAVARIVS Dominus de BREVES, cui non pauca debemus, quique nos Roma ſecum in Gallias, Legatione ad Pontificem Summum PAVLVM V. functus,

iuſſu HENRICI MAGNI tranſuexerat, quos præ manibus ex ſua Bibliotheca Arabica Salomonis & Iobi atque adeò omnes Veteris Teſtamenti libros ab hinc trecentum annis Arabicè deſcriptos, habebamus, iámque primo ſtilo à nobis Latinè exarati, extremam aut lituram aut manũ deſiderabant, ad vmbilicum perducendos decreuerat. Sed dum vtriq; ſatisfacere ſtudebamus, neutri facere ſatis videbamur, ideóque ſedula cura, huic ſolæ Geographiæ incumbentes, eam tandem multo cum ſudore, diligentia, & vigilijs Latinam factam, typis, totius Reipublicæ litterariæ beneficio, cómittere ſuaſi, noſtrorum laborum fructus omnibus prægustandos exhibemus. Quis autem opus iſtud, quod à nobis tanti ac tales Viri ardentiſſimo deſiderio expoſtularunt, non ſit grato animo amplexurus? cùm illud præſertim, res ad hæc vſq; tempora nobis incognitas, ac ſupra illud omne quod mirari ſolitum eſt mirabiles, contineat, multáque naturæ ſecreta tanta indagine ac diligentia obſeruata, vt nihil aut incuria omiſſum, aut oculis ſagacibus non perluſtratum, relictum videatur. Maximam certè lucem, ijs omnibus qui longinquis peregrinationibus, aut naturæ prodigijs ac theſauris delectantur adferet, Gallis præcipuè, quibus hoc ab ipſa natura tributum, vt nihil tam arduum támque periculoſum videatur, quod non laboribus ſuperare conentur & audeant, tanto infracti animi contra res aduerſas tenore, vt quoties audendi Dux author adfuerit, eorum virtuti vtrumque Imperium, Orientis præcipuè debitum credatur. Quas enim terras gens iſta non peragrat; quæ emporia non adit, quæ maria non transfretat, quas nationes non cognoſcit, quam linguam ignorat, quibus laboribus impar, quæ belli, quæ pacis ſtudia neſcit, quid aliunde aſporta-

tum non poſſidet, quid deniq; omnium rerum in Francorum manu, aut ſub eorum imperio olim non fuit, vel eorum arma etiam nunc non formidat?

De Europa vt nihil dicamus, quoniã illius quàm longa atq; larga eſt, vbique accolæ eſſe videntur Galli, ſiue milites, ſiue etiã ſtrenui Duces ac Principes, ſiuę qui diſcendi cupiditate impulſi, quicquid in Hiſtoricis minus explanatum, aut tẽporum mutatione obſcurum, è locorum aſpectu certiorem doctrinam appetunt, quis neſcit Francos paſſim in Moſcouia, Vngaria, Tartaria, Sinarum regno, Moluccis inſulis, Iaua vtraq; reperiri, & per totam Aſiam tanquam inter ſuos penates, per Africam, Americam, Indias, & quicquid terrarum remotiſſimum eſt, verſari? Nimirum gens iſta, præ cæteris nationibus bonarum artium ſtudio dedita, & excultis inde moribus humano conſortio aptiſſima, eruditorum virorum conſuetudine tantopere delectatur, vt nouarum ac mirandarum rerum addiſcendi deſiderio ardentiſſimè inflammata, ex illorum colloquio fructus vberrimos colligere & ſperet & experiatur. Neque enim vana eſt expectatio, nam ſi quis eorum qui ſic peragrarint, in patriam redeat, ita cæteris præſtat, vt quoties de re quapiam ſermo inciderit, cùm ſententiam rogatus dixerit, cunctos auſcultandi deſiderio alliciat, quod ex eius ore proferri oracula, tanquam Delpho aſportata, credantur. At ne dum cæteros ita laudamus, Te, VIR ILLVSTRISIME, prętermittere videamur, quis non intellexit aut vidit quo dicendi impetu, ac ſcribendi nitore, pari gloria & æmulatione, linguam Gallicam non modo actionibus publicis, ſed etiam editis omni ſcientiarum genere excultiſſimis libris, ad ſupremum eloquentiæ culmen euexeris; qua humanitate, quámquę benigno vultu eos

omnes excipias qui de ſummis negotijs tecum agũt, vel etiam illos qui in aliquod vitæ aut fortunarũ diſcrimen adducti, Regiam clementiam te adſtipulãte ſollicitant.

Tantam rectè in rebus omnibus animi moderationem licet inter cæteras naturæ dotes numerare poſſis, credimus tamen ſummopere auctam, quòd præcipuas Europæ vrbes ac regiones adieris, & eruditiſſimorum virorum colloquio ac familiaritate ſemper vſus, ipſos tanti feceris vt ſi vel graues Reipublicæ curæ quibus incũbis permitterent, licet te nullę lateant ſcientię, ſemper addiſcendarum nouarum aut mirabilium rerum cupiditate, cum illis optares eloquentiam tuam exercere. Nos verò, quoniam huius momenti non ſumus vt tuo abutentes otio, à ſedula te pro Rege ac Regno ſollicitudine audeamus reuocare, hanc Nubę Geographiam, tuo dicatum nomini, vices noſtras obituram ſupplices offerimus, vt quotieſcunq; animum oblectare libuerit, notitia regionum longinquarum, iſtum Authorem, qui mira diligentia eas deſcripſit, percurrere & ab eo quicquid volueris perquirere poſſis. Is enim tam facili methodo orbem totum, Aſiam pręſertim atque Africam deſcripſit, vt quod ab ipſo deſiderare queas nihil reliquum fecerit. Pręcipuè verò vbi de Arabijs anquirit, nullas vrbes, oppidula, caſtella, montes, flumina, fontes, puteos, hortos, diuerſoria, plantas innominata relinquit, vt vel ſaxis ipſis vocabulum dediſſe deprehendatur. Inſuper de incolarum moribus, viuendi ratione, vtriuſque temporis ſtudijs aut exercitijs, déque commercio ac lucris, déque auri, argenti, metallorum, gemmarum, lapillorúmq; fodinis tali etiam diligentia ſcripſit, vt cęteris ad ſua vſque tempora ſcriptoribus palmam pręripuiſſe credatur.

Mirabamur quidem inter meditandum vtriuſque Linguę commutationem, quo lepore res à ſe deſcriptas Nuba noſter condierat, quotque nubes, aut aliorum nugas perſpicacis ingenij ſui radijs fugarat; Sed vix ac ne vix quidem lachrymas compreſſimus, vbi ad eas peruenimus regiones, Terram Sanctam ac Syriam, quas olim ſceptro Gallico moderatas, Damietam à D. Ludouico obſeſſam & captam noueramus, támque rebus omnibus abundantes prouincias, repetitis votis LVDOVICO XIII. iterum parere optabamus. Hoc, ſi prępotenti Numini ita videretur, incolas ipſos efflagitare, Maronitas exoptare, Chriſtianos miſeros expoſtulare teſtes fuimus, ac niſi noſtra ſcelera obluctarentur, gloriam illam immortalem huiuſce nominis Regi Francorum debitam, pro ea qua erga ſacram ipſius Majeſtatem affecti ſumus mente, augurabamur. Tu igitur, VIR ILLVSTRISSIME, hoc munuſculum grato accipias animo, noſtri erga te perpetui obſequij argumentum, laborémque iſtum, licet maximus fuerit, minimum eſſe putes, ſi cum illo quem libenter tuo iuſſu ſubiremus appendere luberet, Noſque interim, dum majora audemus, fouere pergas, quibus fauere non aſpernatus. Vale. Lutetię Pariſiorum.

Anno ſalutis hnmanæ M. DC. XIX.

Obſequentiſſimi ad omnia GABRIEL SIONITA *Syriacarum, & Arabicarum literarum Regius Profeſſor & Interpres, &*

IOANNES HESRONITA, *earundem Regius Interpres, Maronitæ.*

AD LECTOREM.

VERSIONIS huiuſce, candide Lector, pondus non leue, cùm grauium Virorum in nos auctoritas, tùm maximè noſtrum in Reipublicæ literariæ commoda ſtudium, ſuſcipere nos impulere; Nam licet Opus hoc tam ſcribæ inſcitia, quàm typographi incuria mendis conſperſum plurimis multò ante deprehendiſſemus, ac proinde fore vt magnum nobis faceſſeret negotium prævidiſsemus: vt ne tamen Amicorum ſuaſionibus, ac bono publico deeſſe videremur, labori nos accinximus, & Geographiam iſtam varijs iiſque nouis atque præſtantiſsimis eruditionibus refertam ex arcanis Arabicæ linguæ inuolucris in lucem explicare propoſuimus. Nefas enim eſſe duximus ferre Scriptorem hunc Arabem tam luculentum, tam eruditum, & vt Caſauboni verbis vtamur, ſanè optimum ac dignum qui in vulgus noſceretur, tot ſæculis ignotum manere. Scriptorem, inquam, cuius laudem eximiam vel inde colligere liceat, quòd apud eruditiſsimos, nec vnquam ſatis celebrandos Cardinalem Perronium, Iacobum Thuanum, Scaligerum, Caſaubonum, fœlicis memoriæ viros, & Thomam Erpenium in Academia Leidenſi Arabicæ linguæ Profeſſorem digniſsimum, ſit fueritque ſemper commendatiſsimus. Quis enim horum Authoris præfati dignitatem maxima cum vtilitate coniunctam aut ore pleno ſæpiùs non prædicauit, aut ſcriptis teſtatam non reliquit? Præterea videbatur nobis iniquum non commune facere emolumentum

mentum certiſsimum, quod & Viros literatos ex eiuſdem Authoris pleniſsima circa regiones orientales narratione, & Arabicæ linguæ ſtudioſos ex eius elegantiſſimo ſermone Arabico percepturos eſſe noſcebamus.

Igitur hæc orbis deſcriptio, quam Arabs iſte veterũ more Geographorum in Climata ſeptem diuiſit, continet præcipuè exactam totius Aſiæ Aphricæque, regionũ ſcilicet Europæis hucuſque non ſatis cognitarum explicationem. Verùm de partibus Europæ vtpote Arabi ignotis (Hiſpaniam ſi demas, quam ipſe, quoniam perluſtrauerat, vt innuit pag. 148. *non minore quàm modernus quiſq; præſtare queat diligentia deſcribit) breuem idem Author tractatum contexit. In diſtantijs locorum aſſignandis quandoq; maius, quandoq; minus iuſto ſpatium præfigit; ſed nil mirum, cùm & alios Geographos longinquis atq; peregrinis de regionibus agẽtes eandẽ culpam commiſiſſe videamus. Imò in multis tempori potius rerum edaci quàm Authoris vitio talis error tribuendus eſt; tempus enim, vt affirmat Plinius, magnos errores computatione menſuræ ſæpius parit, alibi mutato Prouinciarum modo, alibi itinerum auctis, & diminutis paſſibus: incubuere maria tam longo æuo, alibi proceſſere litora: torſere ſe & fluminum, aut correxere flexus. Hanc ergo in Authore difformitatẽ ſua culpa vel temporum iniuria exortam, cùm videremus: & nomina locorum propria interdum penitùs corrupta, alibi punctis lectioni neceſſarijs omnino deſtituta aliaq; id genus uitia ſcribæ prius, dein typographi negligentiâ prolapſa perciperemus, aliquot ex prædictis nominibus proprijs charactere Arabico exprimere maluimus, ne in re dubia temerariam ferremus ſententiam. Reſtituimus, beneuole Lector quæ potuimus, & labore diuturniore plura quidem reſtauraſſemus; at grauiora Theologicarum rerum ſtudia, quibus maximè operam nauamus, ab ijs nos auocant. Tuum eſt in eorum cognitione, quæ ob allatas difficultates nos effugerunt, acquirendâ ingenij acumen exercere. Certè quod ad orientales*

plagas attinet, nomina ni fallimur omnia regionum in iјs contentarum Diuini Numinis, atque aliorum librorum Arabicorum adminiculo ſatis fœliciter enucleauimus: regionum autem Europæarum appellationes non ita ſedulò curauimus, quippequarum notitiam faciliùs aliundę conſequi valeas.

Illud autem non te effugiat, nempe Geographum iſtum in diſtantiјs locorum exprimendis vti variјs menſuræ generibus, ac præſertim duobus (reliqua enim ſunt ſe ipſis nota) Statione ſcilicet, & Curſu. Hoc, qui curſum nauis diurnum, ſeu nauigationem diei, hoc eſt ſpatium centum millium paſſuum explet, maritimum iter metitur: illa, nempe ſtatione, terreſtrem partitur viam. Quoniam tamen ſtationis vocabulum menſuram certam nequaquam denotat, ſed domicilia quædam in quæ propter habitationum infrequentiam viatori neceſſariò diuertendum: inde fit vt ſtationum, quæ aliter dietæ vocari poſſent, aliæ aliјs longiores ſint, aliæ breuiores. Et verò quæ iuſtæ ſunt, xxv. mil. paſſuum, quæ grandes pluribus, paucioribus quæ leues terminantur.

Cautum præterea te volumus, Lector humane, carere Arabes voce Peninſulæ: quocirca ne feras iniquè ſi quando nomen inſulæ (quod tamen raro eventurum experieris) peninſulis aptatum repereris.

Atque his de operis huiuſce conditione breuiter dictis, conſentaneum eſt vt de ipſius Authoris ætate, religione, patria, paucis etiam diſſeramus. Is ergo Geographus, cuius nomen Originalis imperfectio nobis obſcurum reddit, ſed alia fortè exemplaria, cùm ſcilicet numerus Philarabum ſubcreuerit, poſteris in lucem prodent, ſcripſit Geographiã iſtam ante annos circiter quadringentos ſeptuaginta. Nam Rogerius, quo in Sicilia regnante, diſertis ait verbis Geographus hic Arabs parte ij. climatis iv. ſuum ſe librũ condidiſſe, obiјt ante annos 468. hoc eſt anno Dom. 1151. Intelligi autem debere Rogerium Primũ vtriuſq; Siciliæ Regem, non Rogerium ſecundum Tancredi filium,

vt vult Caſaubonus, apertè patet ex eodem Authore Arabe, qui ij. *parte climatis* iij. *declarat eum eſſe Rogerium, qui Tripolim Barbarorum, & Inſulam Carconam expugnauit; Scriptum verò legimus apud Chronicos Tripolim, inſulam Melitam, aliaſque regiones à Rogerio Primo victas & captas. Deinde cùm Ciuitas Hieroſolymorum capta ſit à Chriſtianis anno Dom.* 1099. *& cuſtodita vſque ad annum* 1187. *quo Salaadinus eam denuò ſub Moſlemanorum poteſtate redegit: cumque Geopraphus noſter* v. *parte climatis* iij. *aſſerat editum à ſe hoc opus quo tempore Hieroſolyma erat ſub ditione Chriſtianorum, quì fieri poteſt vt intelligat Rogerium II. quem ſcimus adoleſcentem obijſſe, & quidem Tancredo patre viuente obijſſe anno Dom.* 1194? *Itaque pro certa temporum conuenientia, dicendum eſt Geographiam hanc ſcriptam fuiſſe ſub Rogerio primo, atque ita ante annos circiter quadringentos ſeptuaginta.*

Quod autem ad eiuſdem religionem attinet, etſi Caſaubonus in notis, quas habuit in epiſtolam B. Greg. Nyſſeni ad Euſtathiam, putarit eum fuiſſe profeſſione Mahomedanum: pace tamen tanti viri videtur potiùs fuiſſe Chriſtianus, vt ſatis declarant permulta eius operis loca, in quibus Chriſtum Redemptorem vocat Dominum, & Beatiſſ. Virginem appellat Dominā Mariam eius genitricem, vt v. *parte climatis* iij. *vbi ſic* ونما دار بها الانبيا مصورون والسيد المسيح والسيدة مريم والدته *Hoc eſt.* Eam verò (*nempè teſtudinem templi Hieroſolymitani*) ornant vndiq; per gyrum picturæ Prophetarum, Domini Chriſti, ac Dominæ Mariæ matris eius *Imò ibidem poſt multa loquens de agro Peregrinorum ſepulturæ dicato, Chriſtum ſeruatorem vocat abſolutè Dominum his verbis* وهى ارض اشتراها السيد لذلك *Ideſt*, Eſtque (*videlicet ager ille*) terra quam Dominus emit ad id, *vt ſcilicet in ea Peregrini humarentur. Quas loquendi formulas nunquam memini me legere in libris Mohamedanorum, qui titulum dominationis nulli creaturæ præterquam Mahomedi tribuunt, & nihilominus eum nuſquam vocant abſolutè* Dominum. *At cùm de Chriſto Domino*

mentionem faciunt, aiunt, عيسى عليه السلام *Ideſt,* Iſa, ſiue Ieſus, cui pax. *Verùm quoniam Author hic noſter librum non modò Chriſtianis, ſed etiam Turcis communem eſſe cupiebat, profeſſionem ſuam ex induſtria noluit aperire; Vnde varijs in locis cum Sancti alicuius meminit, non vtitur voce Arabica, ſed Italica (non enim erat linguæ Italicæ ignarus, vt ex multis conijcimus) literis Arabicis expreſſa, vt ſenſus illius Arabes lateret. Ita* V. *parte climatis* iij. وعلى الوادى المسمى الاردن كنيسة عظيمة على اسم شنت يوحنا *Hoc eſt,* Et ad amnem, qui vocatur Iordanis, eccleſia magna cernitur nomini ſant, *ideſt ſancti,* Ioannis ſacra, *Idemque alibi ſæpiùs.*

Denique prædicti Viri patriam conijcere nequimus aliunde, niſi ex initio IV. *partis climatis* j. *vbi de Nili Nigriq; fluuiorum ortu diſſerens habet hæc verba* نيل مصر الذى يشق ارضنا *Ideſt,* Nilus Ægypti, qui ſecat patriam noſtram, *ex quo loco, vt ad rem noſtram facit, ſanè ſubambiguo Caſaubonus opinatur Aegyptium fuiſſe hunc Arabem, nos tamen præfatis verbis primùm diligentiùs ponderatis, ex ijs deprehendimus aliquam indicari ab Authore differentiam inter Aegyptum, ac terram quam ſuam eſſe dicit: deinde topographia Nubiæ, quam Geographus idem vltra lineam æquinoctialem protendi, & eiuſdem Aegyptiaci Nili aquis priuſquam Aegyptum ipſam irrigari docet, attentè conſideratâ, haud dubitanter affirmamus fuiſſe illum patria Nubienſem. Approbauit facilè noſtram hanc opinionem hiſce auditis & nobiſcum vnà examinatis rationibus Erpenius ſupra memoratus, cuius prudentia atque eruditio vt pondus non exiguum apud nos habet, ita multum authoritatis ex eius ſententia noſtram habere volumus. Atque id cauſæ fuit, ſtudioſe Lector, cur Geographiam iſtam inſcripſerimus Nubienſem. Tu interim, quoquo modo ſe res habeat, Authoris huius Arabis opus ſanè perutile ne aſpernare, noſtroque labore diù fruere.*

*V*ALE.

LIBER RELAXATIONIS ANIMI CVRIOSI,

IN QVO DESCRIBVNTVR PLAGÆ, Termini, Prouinciæ, Inſulæ, Vrbes, Regioneſque.

In nomine Dei miſericordis, miſeratoris, in quo auxilium.

Laus Deo Domino creaturarum.

LEGENTI mihi librum, qui Curioſi animi relaxatio inſcribitur, & eius ſenſum, mentemq; conſideranti arriſit valdè methodus ipſius. Sed quoniam in illo multa ſunt ſuperflua ſæpeque repetita: & in Climatum deſcriptione nonnulla omittuntur, alia pro libito adiunguntur: idcircò ſelegi ex eius ſermone quæ ad rem videbantur, quæq; ad Portus, & Regiones agnoſcendas neceſſaria iudicaui. Quapropter potentiſſimi, ac ſummi Dei, quem vnum & ſolum eſſe fateor, qui ſufficientiſſimus atq; optimus Protector eſt, auxiliũ expoſco. *Præfatiuncula Auctoris.*

Prologus in figuram terræ, quæ vocatur Geographia.

DICIMVS liquere ex opinionibus eruditorum virorum, & optimorum Philoſophorum antiquorum terram eſſe rotundam globi inſtar: & aquam eſſe illi contiguam, eique inhærentem; aquam verò aëre vndequaq; ambiri: & ab aëre ſeiunctum eſſe aliquid contiguum

cœlo Lunæ, ob motum & quietem ſeſe contingentium: Illud autem eſt ignis ambiens aërem, cuius craſſities pedetentim fit minor vſque ad vtrumque polum, ob tarditatem motus partium vtrique adiacentium. Et quidem tam terra, quàm aqua, aër, & ignis ſunt in concauo cœli Lunæ: & creaturæ omnes ſuperficiem terræ occupant:& aër attrahit quod in earum corporibus leue eſt, terraque ſimiliter quod in earumdem creaturarum corporibus graue eſt allicit veluti magnes, qui ferrum ad ſe trahit.

Terra autem diuiditur duas in partes linea Æquinoctiali, ab Oriente ad Occidentem: atque hæc linea eſt longitudo terræ, eſtque maxima linearum omnium, quæ ſunt in Sphæra: quemadmodum Zodiacus in cœlo eſt linea omnium maxima. Et circumferentia cœli in loco vbi eſt linea Æquinoctialis, eſt trecentorum ſexaginta graduum; gradus autem eſt viginti quinque leucarum: leuca verò duodecim millium cubitorum: cubitus autem viginti quatuor digitorum: digitus autem ſex granorum hordei compoſitorum, ſeſeque in ventre tangentium. Itaque circuitus terræ eſt centum milliũ milliũ, & triginta duorũ milliũ millium cubitorũ, leucarum verò vndecim millium iuxtà ſupputationem Indorum. Hermes tamen menſus eſt ambitum terræ, & cuilibet parti conſtituit centum milliaria, ita vt ſecundùm ipſius ſententiam, terræ ambitus ſit triginta ſex millium milliarium: leucarum autem duodecim millium. Præhtereà inter lineam Æquinoctialem & quemlibet è polis intercedit ſpatium nonaginta graduum. Ambitus quoq; eiuſdem, quoad latitudinem, paris eſt menſuræ; veruntamen citrà lineam Æquinoctialem non ſunt habitationes in terra, niſi vſque ad ſexageſimum quartum gradum: reliquum terræ eſt penitùs deſertum, nullaque in eo reperitur habitatio propter vehementiam algoris & gelu: ſed creaturæ omnes ſunt in ſeptentrionali terræ parte; nam plaga quoque meridionalis, nempè illa, quæ eſt ſupra lineam Æquinoctialem, eſt deſerta atque inhabitata, præ ſummo æſtu, & tranſitu ſolis propè illam dùm eſt in imo cœlo ſuo. vnde fit vt aquæ plagæ huius exſiccentur, nullaque ibi habeantur animalia, neque germina, ob humiditatis penuriam: non enim eſſe poſſunt animalia & germina niſi vbi fuerint aquæ &

humo-

humores. Terra prætereà eſt per ſe Sphærica, verùm nō habet perfectam rotūditatem: quia ſunt in illa decliuitates, ſuntq; accliuitates: & aqua fluit in ipſa ab accliui ad decliue.

Mare [a] Ambiens ambit mediā partē terræ ambitu cōtinenti quaſi zona, adeò vt media tātùm pars terræ appareat, ac ſi eſſet, verbi cauſſa, ouum immerſum in aquā cratere contētam; nā eodē modo dimidia pars terræ eſt obruta mari; mare verò ambitur aëre, & aër expellit illam, aut attrahit, vti prædiximus.

a i. Oceanus.

Hanc autē plagam terræ habitatam diuiſerunt ſapientes in Climata ſeptē, quorū vnumquodq; procedit ab Occidente ad Orientem iuxtà lineam Æquinoctialē. Nō ſunt tamē iſta Climata lineæ reales, ſed intellectuales, Aſtrologica ſcientia excogitatæ. Et in ſingulis climatibus reperiuntur plures vrbes, arces, pagi, atque populi inter ſe diſſimiles: & in quolibet climate ſunt montes excelſi, & planities amplæ, fontes, fluuiíq; currentes, & ſtagna conſiſtentia, fodinæ, germina, & animalia diuerſa, quæ ferè omnia Diuino auxilio, atque robore, inferiùs memorabimus. Diſtinguntur prædicta ſeptem climata maribus ſeptem, quæ Sinus appellantur, quorum ſex ſunt continua, vnum diſcretum, quod nulli parti prædictorum marium iūgitur.[b] Vnum ex his maribus, quę alluunt terrā habitatam, eſt mare Sin, & Indiæ, & Sindæ, & [c] Iaman; incipit autem à parte Orientali, tredecim gradibus ſuprà lineam Æquinoctialem, cum qua porrigitur ad Occidentem. Atque in primis alluit Sin, deinde Indiam, tum Sindam, poſtremò Iaman ex parte ipſius meridionali, deuenitq; vſque ad [d] Bab Almandab, ibique terminatur eius longitudo. Tota autem longitudo ipſius, ſecundùm hoc ſpatium (vti accepimus à peritis viatoribus, & nautis illud ſulcantibus, & ab ijs, qui vela faciunt ab vna regione in aliam, ex mari Rubro ad Vacuac) eſt quatuor millium quingentarum leucarum. Suntque in hoc mari Inſulæ tàm habitatæ quàm deſertæ trecentæ circiter; & infrà mentionem faciemus earum, quarum notitiam habere potuimus, quaſque veritas hiſtoriarum confirmat.

b Eſt hoc mare quod dicitur Indicum & Arabicum ex quo emergit Sinus Perſicus

c Iaman eſt Arabia fælix.

d i. oſtium luctus. hodiè Babelmandel.

Ab hoc Mari Sin deriuatur Mare Viride, eſtq; ſinus Perſiæ, & Obollæ, progrediturq; à meridie ad Aquilonē, declinat tamē pauliſper ad Occidentē, tenditque ad latus Occidētale Sindæ, & Mecran, & [e] Kerman, & Perſiæ, peruenitq; vſque ad Obol-

e Karamania.

lam prope Abadan, ibique terminatur; inde reflectuntur aquæ eius ad Meridiem, tranſitque per regiones [a] Albahrain, & terram Iamámæ, extẽditurq; ad Oman, & terram Seger de regionibus Iaman, atque illic iungitur mari Sin. Longitudo verò maris huiuſce eſt quadringentarum quadraginta leucarum: & in ipſo ſunt duo montes Ouair, & Koſair. Profunditas eius eſt à ſeptuaginta vlnis ad octoginta. Suntque in illo Inſulę tàm habitatæ, quàm deſertæ nouem, de quibus infrà, Deo fauente, mentionem faciemus.

a i. duorũ marium.

Ab hoc etiã mari Sin deriuatur mare Rubrũ, habetque principiũ ſuũ à Bab-Almãdab, vbi videlicet terminatur mare Indicũ, progrediturque per plagã Septentrionalem, aliquãto cum flexu ad Occidẽtem: attingit enim latus Occidentale Iaman, tranſitque per regiones Tehamæ, & [b] Hagiaz vſq; ad Madian, Ailan, & Faran, donec perueniat ad vrbẽ [c] Calzem à qua ſumit denominationem. Tùm reuertũtur eius aquæ ad Meridiẽ, tenduntq; ad latus Orientale regionis Sayd, ad [d] Giun-almalec: inde pergit ad Aidhab, ad Inſulã Sauaken, ad regionẽ Zalegh prouinciæ Bagiat, peruenitq; ad Æthiopiam, iungiturq; mari Indico. Longitudo eius maris eſt mille quadringẽtorũ milliarium; & maior pars profundi huius maris eſt vadoſa, naufragium nauibus inferens: quare nemo illud audet ſulcare, præter peritiſſimos nautas, qui vada eius optimè norunt, & vias atque canales bene callent. Suntque in iſto mari quindecim Inſulę, de quibus ſedulò infrà ſuo loco, Deo iuuante.

b Arabia.
c Mare Rubrũ vocatur Arabicè Alcalzem.
d i. Sinũ regis.

Secundum mare magnum, quod ſpeciali nomine vocatur mare Damaſcenum, trahit originem ſuam à mari Tenebroſo, quod eſt ad plagam Occidentalem, habetque initium ſuum in climate quarto, & ibi appellatur Mare vici, quoniam ibi latitudo eius eſt decem & octo milliarium. Tendit autem Orientem verſùs, ad regiones Barbarorum, & partem Aquilonarem maris remotiſſimi, donec veniat ad Occidens medium, Africæque terram pertingat, vſque ad flumen Arenæ, ad terram Barcæ, Luciæ, & Marachiæ, ad terram Alexandriæ, ad partem Aquilonarem terræ Deſerti, & terræ Paleſtinæ, & totius Syriæ, donec perueniat extremitas ei⁹ ad [e] Suidiam, vbi terminatur. Inde reflectitur ad Occidentem, pergitque ad duo maria nempè Conſtanti-

e Nigro eſt ſoldinum.

ſtantinopolitanum, ad Inſulam Peloponneſi, ad [a] Otrantũ (ibique habet originem ſuam mare Venetorum) & ad maria Siciliæ, ad regiones Romæ, ad terram Sauonæ, & Narbonæ, tranſitque propè montes Pyrenæos, & tendit ad partem orientalem Andaluziæ, ad mediam ſcilicet ipſius partem, quæ reſpicit Auſtrum, & terminatur ad duas [b] inſulas, vnde principium ſumpſerat. Longitudo huius maris Damaſceni ab initio ipſius vſque ad terminos, eſt mille centum triginta ſex leucarum; continẽtur autẽ in illo inſulæ ferè centum, numerando tàm paruas, quàm magnas, tàm cultas, quàm incultas, quas ſuo loco referemus, Deo iuuante.

a *Plinio. Hydruntũ.*

b *Gades.*

Ab hoc mari Damaſceno egrediũtur duo ſinus; Vnus Venetorũ, qui incipit ab orientali latere Calabriæ de terra Romanorũ propè vrbẽ Otranti, tenditque ad Septentrionẽ cum aliquantulo flexu ad Occidentẽ, & trãſit per terrã Bari ad maritima S. Angeli: tùm progrediẽs in Occidentẽ attingit regionem Anconæ quouſque perueniat ad oras maritimas Venetorum; & terminantur fines eius ad Aquileiam: indeque reuertuntur littora eius Orientem verſus ad regiones Croatiæ, & Dalmatiæ, & Macedoniæ, donec iungatur mari Damaſceno, vnde cœperat. Longitudo huius maris ab initio ad extremum eſt mille ac centum milliariorum; continetque inſulas quindecim, quarum ſex ſunt habitatæ, reliquæ deſertæ, vt ſuo loco dicetur.

Alterũ mare, quod egreditur è mari Damaſceno, appellatur Pontus, incipitque ab ea maris Damaſceni parte, in qua eſt oſtiũ Andæ, quo in loco latitudo faucium ipſius eſt quantum eijci poteſt ſagitta: tranſitque per Arban, & attingit Conſtãtinopolim, propè quã latitudo ipſius eſt quatuor milliũ paſſuũ: eodẽque modo procedens ſpatio ſexaginta milliariorũ, peruenit ad mare Põtũ, ibiq; latitudo oris illius eſt ſex milliũ paſſuũ. Hoc mare Pont⁹ procurrẽs in partẽ orientalẽ attingit ex latere meridionali terrã Heracliæ, & protẽditur vſque ad terram Aſtropolis, ad littora Trapezondæ, ad terram Aſcalæ, ad terram Laniæ: & illic terminantur extremitates huius maris, eo in loco, vbi ſunt Chozaræi. Indè vertitur litus eius ad Metrecham, iungiturque regionibus Ruſſiæ, & regionibus Bergian, & oſtio fluminis Daiabres, extenditurque ad

oſtium fluminis Danubii, donec perueniat ad anguſtum os maris Conſtantinopolitani; & Conſtantinopolim alluens tendit ad regiones Macedoniæ ab oriente, donec redeat ad locum, vndè cœperat. Longitudo autem Ponti ab anguſtis faucibus vſque ad eum locum vbi deſinit, eſt mille trecentorum milliarium. Suntq; in illo ſex inſulæ, quarum, glorioſo Deo iuuante, ſuo loco meminerimus.

Mare autem Giorgian, & Dailem eſt ab omnibus prædictis maribus omninò ſeparatum, & ingrediuntur in illud amnes permulti, denteſque continuò manantes. Iungitur huic mari ex parte occidentali regio Adherbigian & Dailem: ex parte verò meridionali regio Tabareſtan: ex parte orientali terra Azaz: ex parte ſeptentrionali terra Chozar. Longitudo eius ex parte Chozar vſq; ad [a] Ain-alhamm eſt mille milliarium; latitudo verò ipſius à latere Giorgian vſque ad oſtium Ethel, ſexcentorum quinquaginta. Suntque in ipſo quatuor inſulæ, de quibus infrà. Ad ſingula autem ex prędictis maribus atq; iacent variæ regiones, populi, quos poſtea ſingillatìm referemus, fauente Deo glorioſiſſimo. In his etiam maribus reperiuntur piſces, & animantia diuerſarum ſpecierum, aliaque mira, de quibus ſuo loco, glorioſiſſimo Deo auxilium præſtante.

[a] *i. fontē mœroris.*

DE CLIMATIBVS.

PRIMA PARS CLIMATIS PRIMI.

INCIPIT Clima iſtud ex parte Occidentis, à mari occidentali, quod appellatur mare Tenebrarum, eſtque illud, vltrà quod quid ſit ignoratur. Suntque ibi in ipſo duæ inſulæ Perennes vocatæ, è quibus cæpit Ptolemæus ſumere longitudinem & latitudinem. Memorant autem in qualibet ex dictis inſulis cerni ſtatuam lapidibus conſtructam, & vnamquamque ſtatuam eſſe longitudinis centum cubitorum; & ſuper quamlibet ſtatuam haberi ſimulacrum æneū retrò manu innuens. Hæ ſtatuę ſunt ſex, & vna illarum, vti fertur, eſt

Idolum

Idolum Cades, quæ ęſt ad occidentalem partem Andaluzię: & nemo nouit vllam eſſe habitationem vltra illas.

Extant in hac propoſita climatis parte vrbes Vlil, & Salla, Tocrur, Dau, Beriſſa, & Mura; omneſq; hę regiones ſunt de terra Meczaræ Nigrorum: Inſula verò [a] Vlil in mari ſita eſt non longè à litore: & in ipſa eſt celebris illa Salina, prętérquam nulla alia, quod ſciatur, extat Salina in tota Nigrorum regione, ſed ex ipſa diſpenſatur ſal in omnes eorum regiones. Nàm cymbę ad hanc inſulam venientes ſale ſeſe onerant, indeque vela faciunt ad oſtium Nili, quod diſtat à prędicta inſula nauigatione vnius diei: per Nilum deindè perluſtrant Sálla, Tocrur, Beriſſa, Ghana, reliquaſque regiones Vancarę, & Caughæ, vniuerſamque regionē Nigrorum, qui vt plurimùm non niſi ad ipſummet Nilum, aut ad flumen influens in Nilum degunt; Reliqua terrę ſpatia Nilo vtrinque adiacentia, ſunt ſolitudines deſertæ & penitùs incultæ, in quibus inueniuntur quidem Aquationes: ſed non reperitur in illis aqua, niſi ad duas dies, ad quatuor, quinque, ſex, atque duodecim; cuiuſmodi eſt aditus Beneſer, quę eſt in itinere quod ducit à Segelmaſſa ad Ghana, vbi ad dies quatuordecim nulla reperitur aqua; Quapropter [b] Commeatus ad hos aditus tranſeundos aquam ſecum deferunt in vaſis, quę imponunt humeris camelorum; Atque huic aditui multi ſunt alij ſimiles in Nigrorum regionibus, quarum terra, vt plurimùm, eſt arena, quæ quia ventis agitatur, & hùc atque illùc fertur, efficit vt nihil aquę inueniri poſſit. Eędem iſtę regiones maximo ſunt ęſtui obnoxię, & idcircò incolę huius primi Climatis, & ſecundi, & aliquarum partium tertij Climatis prę vehementia caloris, & Solis ardore, ſunt nigri coloris, & comę criſpę; contra id quod accidit incolis ſexti & ſeptimi Climatis. Ab inſula Vlil ad vrbem Sella ſunt ſexdecim ſtationes: eſt autem ea vrbs ſita ad ripam Nili ſeptentrionalem, eſtque vrbs populoſa, & ad ipſam confluunt Nigri: abundat optimis mercibus, eiuſque ciues ſunt fortes ac magnanimi; Eſt autem ſub ditione regis Tocrur, qui eſt rex potens, multos habens ſeruos, ac milites, necnon fortitudinem atque potentiam & iuſtitiam non ignotam, regionem tutam, nullis timoribus ſubiectam; Locus autem ſedis eius, & regio,

[a] *Eſt hæc inſula fortaſſis illarum vna quæ olim heſperides dictæ, nunc inſula capitis viridis, diſtantes 150. leucis fere ab oſtio nigri fluuij, qui hìc eſt nilus.*

[b] *vulgò Carauannæ.*

in qua ipſe moratur, eſt vrbs Tocrur, quę ad Auſtralem Nili partem ſita eſt, & diſtat à Salla biduò, tàm per Nilum, quàm itinere terreſtri. Vrbs iſta Tocrur eſt maior vrbe Salla, & mercibus affluentior: & remotiores Occidentis incolæ deferunt ad eã conchilia, & æs, extrahuntq; ex ipſa aurũ & tibiarũ armillas. Cibus autẽ habitatorum Sallę & Tocrur eſt [a] dhora, & piſces, atque lacticinia: pleraque ipſorum armenta ſunt cameli & capræ; veſtitus plebeorum eſt ex vellere, & capita ſua tegunt pileis laneis; veſtitus verò nobilium, indumenta goſſipina cum pallio. A prædictis vrbibus Salla & Tocrur ad Segelmaſſa eſt iter quadraginta dierum ſecundùm inceſſum carauannæ. Propinquior huic locus ex regionibus [b] Lamtunę ſolitudinis eſt Azca, diſtant autẽ ab inuicem ſpatio viginti quinque ſtationum; & viatores deferunt ſecum aquam ad duas, quatuor, quinque, & ſex dies. Eodem modo, ab inſula Vlil ad Vrbem Segelmaſſa ſunt quadraginta ferè ſtationes inceſſu carauãnæ. Ab vrbe Tocrur ad vrbem Beriſſa Nilo adiacentem ab Oriente, eſt interuallum duodecim ſtationum. Vrbs Beriſſa eſt parua, nec muris cincta, ſed velut oppidum populoſum: ciues tamen ipſius ſunt mercatores quoquouorſum proficiſcentes, ſuntq; ſubditi domino Tocrur. Ex parte auſtrali vrbis Beriſſæ iacet terra Lamlẽ, diſtantque ab inuicem ſpatio decẽ ferè dierum. Incolæ Beriſſæ, Salla, Tocrur, & Ghanæ inuadunt regiones Lamlem, & captiuos ducentes eius habitatores, ſuamque in patriam rapientes, diuendunt illos mercatoribus illàc prætereuntibus: & mercatores deindè ducunt eos in partes vniuerſas.

[a] Genus millij ordinario maioris.

[b] Lemptuna

In tota verò terra Lamlem ſunt duæ tantummodò vrbes paruæ quaſi pagi, quarum vna vocatur Malel, altera Dau, & diſtant ab inuicẽ itinere quatuor dierũ. Earũ incolæ (vti ferũt gentes illarum partium) ſunt Iudæi, & eorum quidem plerique infidelitatis atque ignorantiæ tenebris ſuffulti. Cum habitatorum omnium regionis Lamlem peruenit quis ad vſum rationis, nota inuritur vultui ac temporibus eius: habent enim hoc ſibi in ſignum. Regiones omnes, atque vniuerſum dominium ipſorum eſt ſecus flumen quoddam in Nilum influens. Trans terram Lamlem ad Meridiem, habitationem reperiri vllam ignoratur. Iungitur autẽ terra Lam-

lem ex

lem ex parte occidentali cum terra Meczaræ: ex orientali, cum terra Vancaræ: ex aquilonari, cum terra Ghanæ: ex meridionali, cum terra deſerta; & populi illius vtuntur lingua diuerſa ab idiomatibus gentium Meczaræ, & Ghanæ. Inter Beriſſam ſuperiùs memoratam, & Ghanam, ad orientem, eſt iter duodecim dierum: iacetque illa in media via, quæ ducit ad vrbem Sallà, & Tocrur. Similiter ab vrbe Beriſſa ad Audegheſt habetur interuallum duodecim ſtationum: eſt autem Audegheſt ad ſeptentrionale latus Beriſſę.

In partibus Nigrorum nullæ cernuntur fruges recentes, præter dactylos, qui à gente Vareclan ſolitudinis eò deferuntur è regionibus Segelmaſſæ, aut regionibus Zab. Terram iſtam Nilus alluit ab oriente ad occidentem, ibique ad ripas ipſius naſcuntur arundines Indicæ, arbores ebeni, atque buxi, ſalicum, & tamariſci, arborumque ſimilium ſyluæ latiſſimæ, in quibus cubant, & habitant armenta eorum, & ad quarum vmbras ipſi recipiunt ſeſe in ardenti calore, æſtuque vehementiore. In his ſyluis reperiuntur leones, camelopardales, cerui,[a] debuth, lepores,[b] muſtelæ albæ, atq; hiſtrices. In Nilo quoque ſunt varia piſcium tàm paruæ, quàm magnæ molis genera, quibus veſcuntur plerique Nigrorum; captos enim piſces, qui quidem pinguedine, ac magnitudine admodum præſtant, ſale condiunt, ac reponunt. Arma incolarum iſtarum regionum ſunt arcus, & ſagittæ, in quibus exiſtit præcipuè impetus illorum; Vtuntur etiam clauis, quas peculiari ſcientia, & miro artificio cõficiunt ex ebeno: arcus verò & ſagittas, nec non arcuum chordas conficiunt ex arundinibus ſciarac. Huius eiuſdem gentis ædificia ſunt ex luto, & trabibus latis, longæ enim rarò apud ipſos inueniuntur. Eorum ornatus eſt auricalcũ, grana, & murenulæ vitreæ, atq;[c] onyces ficti. Prædicta quęquæ ad mores, cibum, potum, veſtitum, & ornatum pertinentia, ſunt in vſu apud præcipuam Nigrorum partem in tota ipſorum terra, cùm eorum regio magno calore atq; æſtu ferueat. Ii tamen, qui degunt in vrbibus, ſerunt cæpas, cucurbitas, & pepones, quæ miram in magnitudinem creſcunt apud illos. Non tanta eſt apud eoſdem frumenti, neq; cæterorum leguminum copia, quanta dhora, è qua vinum eli-

a Vide Leonem Afric. lib. 9. pag 382. ver. Debuth.

Debuth eſt bellua nocturna, cadauerum, quæ etiam exhumat, auida.

b Species animalis è cuius pelle cõficiuntur pretioſiſſimi atque pulcherrimi rhenones.

c Vox Arabica eſt Mogzeat, *id eſt Horrenda; eſtq; ſpecies quadam orbiculorum permiſta materiei, nigro alboq; colore diſtinctorum, oculiuè figuram referentium;*

Vocãtur autẽ eo nomine, quòd is, qui illa in

eliciunt ad bibendum. Pretioſiores, lautioreſque carnes, quibus veſcuntur, ſunt piſces, & carnes camelorum ſiccæ. *puluerem redacta comedit mærore, & ſomnijs horribilibus vexetur.*

SECVNDA PARS
Climatis Primi.

VRBES, quæ in hac ſecunda primi Climatis parte continentur, ſunt Malel, & Ghana, Tirca, Maráſa, Sacmára. Ghanára, Reghebil, & Semegda. Ab vrbe Malel ad magnam vrbem Ghana ſunt duodecim circiter ſtationes, per loca arenoſa, & planities aridas. Ghana autem ſunt duæ vrbes ad duo litora maris dulcis appoſitæ, eſtq; inter omnes Nigrorũ regiones maxima, populoſiſſima, & mercibus opulẽtiſſima; & ad ipsã cõferunt ſeſe mercatores diuites non modò ex omnibus locis finitimis, verùm etiam ex omnibus partibus Occidentis vlterioris. Eius incolæ ſunt Moſlemanni, & rex ipſius (vti fertur) originem trahit à Saleh filio Abdalla filij Haſan, filii Hoſain, filij Aali, filij [a] Abi-Taleb: eſtque rex abſolutus, quamuis obedientiã præſtet Imperatori Moſlemannorũ Abbaſæo. Habet autem palatium ad ripam Nili fortiſſimæ munitiſſimæq; ſtructurę: ędes varijs cęlaturis, picturis, atque feneſtris vitreis ornatas. Fuit verò ędificatum prędictũ palatium anno ab hegira quingenteſimo decimo. Eius regnum atque dominium confine eſt terræ Vancarę ſuperiùs memoratæ, auri fodinarum copia & præſtantia celeberrimæ. Quare ex certa relatione hominũ Occidentis remotioris exploratum habetur eſſe in dicti regis ędibus laterem ex auro integrum, non fuſum, neque vllis elaboratum inſtrumentis, ſed diuina tantùm opera perfectè creatum, ponderis triginta librarum: qui tamen perforatus fuit, & regio throno adaptatus in ſedile. Et quidem res eſt ſingulariſſima nulli alij præterquàm illi conceſſa, qua ipſe peculiarem præ omnibus Nigrorum regibus gloriam ſibi conciliat. Eſt autem rex iſte, vt fertur, omnium hominum iuſtiſ-

a Auunculus Mohamedis.

iuſtiſſimus; & ex moribus, quos ſeruat in agendo cum hominibus,& iuſtitia in illos exercenda,vnus eſt,habere illum duces aliquot, qui quolibet mane equis ædes eius adeunt. Horum autem ducum quilibet tympanum geſtans, ad caput ſuum allidit, nec ſilet donec ad palatij portam deueniat: cumque duces omnes apud illum conuenerint,equum ipſe conſcendit, eoſque præcedens luſtrat plateas vrbis, & ſuburbia. Tunc ſi quis fuerit oppreſſus, aut moleſtia aliqua vexatus, offert ſe Regi, neque recedit à pręſentia illius donec ſua cauſſa decidatur. His peractis ſuum in palatium reuertitur, & duces omnes abſcedunt. Horis pomeridianis, cùm ſolis ardor quieuerit, equum denuò conſcendit, & egreditur ſeptus vndequaq; militibus ſuis: tunc nemini patet ad illum aditus neque acceſſus. Bis igitur ſingulis diebus certa, & ſtatuta conſuetudine equitat. Atque hoc de eius iuſtitia notum eſt. Veſtitus eius eſt ſindonis ſericę, qua ſe pręcingit: aut [a] Borda, qua ſe amicit: geſtat fœmoralia, & ſandalia coriacea in pedibus ſuis: equos conſcendit. Ornamenta habet pulcherrima, & apparatum perfectum, quem diebus feſtis ſuis ante ſe portari iubet. habet prętereà ſigna plurima ſub vno vexillo. Pręcedunt illum elephantes, camelopardales, & varia animantium genera, quę in partibus Nigrorum reperiuntur. Hi denique populi habent in Nilo cymbas fortis ſtructuræ, quibus exercent expiſcationem, & commercium inter vtramque vrbem. Indumenta verò gentis Ghanę ſunt mantilia tegendis verendis, vel pallia, pro cuiuſuis voluntate. Terra autem Ghanę iungitur à latere ſuo occidentali cum regionibus Meczáræ, ab orientali cum regionibus Vancáræ, à ſeptentrionali cum deſerto latiſſimo inter Nigrorum,& Barbarorum terras interiecto, à meridionali iungitur terræ Infidelium, habitatorum ſcilicet Lamlem, & aliorum.

[a] *Pallium nigrũ quadratum quo ſe Arabes inuoluunt.*

Ab vrbe Ghana ad primos limites terræ Vancáræ eſt iter octo dierum: & hæc terra Vancáræ celeberrima eſt in præſtantia, & copia auri. Atquæ hæc eadem eſt inſula longitudinis trecentorum milliarium, centum & quinquaginta latitudinis, quam Nilus vndequaque circundat toto anni tempore. Adueniente verò menſe Auguſto, & ęſtu graueſ-

cente, Niloque inundante, inſula iſta vel certè maior pars illius aquis obruitur, manetque ſepulta aquis quamdiù Nilus terram inundare conſueuit. At cùm aquæ decreuerint, & Nilus in alueum ſe ſuum colligere cœperit, omnes, qui ſunt in regione Nigrorũ degentes in inſulis illis, redeũt in locum ſuum, & toto ſpatio dierum quibus decreſcit Nilus, terram leuiter effodiunt, & nullus eorum opera ſua fruſtratur, ſed quilibet, pro dono Dei, multum, vel parum auri inuenit effodiendo. Poſtquàm autem Nilus ad priſtinos ſeſe limites omninò receperit, vendũt quod repererũt, atque inter ſeſe mercantur; & quidem maior pars eius auri emitur à mercatoribus Vareclan, & à remotioribus occidentalibus, & ſuas in regiones illud ferentes, percutiunt, & cudunt in nummos, ijſque mercantur; atque id quidem quotannis.

Ex vrbibus autem terræ Vancáræ eſt vrbs Tirca magna, & frequens populo, diſtatque à Ghana ſpatio ſex dierum, via curſum Nili comitante. A Tirca ad vrbem Maráſa habetur iter ſex dierum. Et ab hac ad regiones Secmáræ ſex ſunt ſtationes. Ab vrbe Secmara ad vrbem Semagda eſt iter octo dierum. Vrbs iſta pulchra eſt, atque elegans ad maris dulcis litus ſita: diſtatque ab vrbe Reghebil nouem diebus. Ab vrbe item Secmára ad prædictam vrbem Reghebil, Meridiem versùs, eſt iter ſex dierum. Vrbs Reghebil eſt quoque ad litus maris dulcis, eſtque ſpecioſæ formæ, ac menſuræ, ſita ſub monte, qui illi imminet à latere meridionali. Inter vrbem Reghebil, Occidentem versùs, & vrbem Ghanára ineſt interuallum vndecim ſtationum. Eſt autem Vrbs Ghanara ad ripam Nili, forti circumſepta vallo, & frequenti robuſtoque populo culta. Ab hac item vrbe ad vrbem Ghana eſt iter vndecim ſtationum, in quibus rara eſt aqua. Omnes iſtæ regiones paulò ante memoratæ ſunt ſub ditione Domini Ghanæ.

TERTIA

TERTIA PARS
Climatis Tertij. Primi

CIVITATES celebriores, quæ in hac tertia primi Climatis parte continentur, ſunt ciuitas Kaugha, & Kucu, Tamalma, Zaghára, Mathan, Angími, Nuábia, & Tágua. Porrò vrbs Kaugha eſt ad litus ſeptentrionale maris dulcis, è quo eius incolę aquas hauriunt ad bibendum. Subiacet hęc vrbs dominio Vancáræ: nonnulli tamē Nigrorum aſcribunt illam dominio Kanem. Cæterùm eſt vrbs populoſa, abſque mœnibus, mercatura, negotijs, & artibus incolarum vſui neceſſarijs nobilis. Mulieres huiuſce vrbis magicis præſtigiis ita ſunt præditæ, vt ipſis magia peculiari modo tribuatur: dicuntur enim eſſe in hac arte peritiſſimæ, celeberrimæ, & ſummè efficaces. A Kaugha ad Semegondam, occidentem versùs, intercedit ſpatium decem dierum. Item à Kaugha ad Ghana eſt iter ferè menſis cum dimidio. Ab eadem Kaugha ad Damocla, menſis interuallum habetur. Ab eadem quoquè ad Sabia, ferè menſis. Rursùs à Kaugha ad vrbem Kucu ſunt viginti ſtationes, Aquilonem versùs, camelorum inceſſu. Vrbs autem Kucu eſt celeberrima apud Nigros, & magnitudine præſtans, ſita ad ripam fluminis, quod effluens è parte ſeptentrionali, eam alluit, potumque præbet ciuibus illius; & licet ferant complures Nigri hanc vrbem Kucu ſitam eſſe ad ripam [a] fluminis, alij collocent illam propè flumen influens in Nilum: verior tamen ſententia eſt, amnem iſtum labi donec tranſeat Kucu per multos dies, ac tùm diffundere ſe in ſolitudinem per arenas, & planities, non ſecùs atque fluuius Eufrates in Meſopotamia, & illìc mergi in lacus.

[a] *i. Nili.*

Prætereà Rex vrbis Kucu eſt abſolutus, à nemine dependens, habetque famulatum plurimum, & dominium maximum, milites, duceſque, ornamenta, atque apparatus ſpecioſos. Hi populi equos, & camelos conſcendunt, ſunt-

que infenſi, ac noxij gentibus ſibi conterminis. Quod ad veſtitum huius regionis attinet, plebei pellibus tegunt pudenda, mercatores verò induunt ſe tunicis, & veſtibus, geſtantque pileos in capite, & auro ſe ornant. Proceres autem, & nobiliores amiciuntur ſindone, adeunt mercatores, & verſantur cum iis, dantque illis merces per modum mutui. Naſcitur hac in terra lignum, quod ſerpentinum nuncupatur, eiuſque proprietas eſt, vt ſi apponatur latibulo ſerpentis, ſtatim egrediatur ſerpens ad illud. Item, qui tenet huiuſmodi lignum, quotquot voluerit ſerpentes manu capiet abſque vllo timore, quin potiùs in iis captandis, fortitudinem in ſe quandam ſentire ſibi videbitur. Huius tamen rei veritas apud remotiores occidentis populos, & Vareclanitas eſt nūquam ſerpentes accedere ad eum, qui lignum hoc manu tenuerit, aut collo geſtauerit: atque id quidem notiſſimum eſt. Hoc lignum ſimile eſt Pyrethro, contortum, ſed nigri coloris.

Vrbs Kucu diſtat ab vrbe Ghana itinere menſis cum dimidio, ab vrbe verò Tamalma, Orientem versùs, ſtationibus quatuordecim. Vrbs iſta parua eſt, de terra Kouar, frequens populo, ſine mœnibꝰ. A Tamalma ad vrbē Mathan, de terra Kanem, duodecim ſunt ſtationes: Hæc etiam parua eſt, & artium vſualium in ea exercetur nulla, merces perpaucæ: poſſident autem eius incolæ camelos, & capras. Ab vrbe Mathan iſta ad vrbem Angimi habetur iter octo dierum: & hæc quoque pertinet ad terram Kanem, eſtque admodùm parua, ciuibus non multis, atque his quidem abiecti animi, culta: ſunt autem confines Nubæ ex parte orientali, & triduò diſtant à Nilo, Meridiem versùs, & bibunt aquas puteorum. Ab eadem Angími ad vrbem Zaghára eſt iter ſex dierum; Zaghára autem multa poſſidet oppida, populoſque frequentes: & circa eam degit gens quædam eorumdem Zagharitarum, qui ciuium camelos conducunt: & aliquot parui momenti mercaturas, nonnullaſque artes exercent apud illos. Iſti ſimiliter aquas puteorum bibunt, comeduntque dhora, & carnes camelorum ſiccas, nec non piſces myrrhatos, atque lacticinia, quibus valdè abundant: contegunt ſe pellibus conditis, & ſunt Nigrorum omnium

velo-

velociſſimi curſu. Ab vrbe Zaghára ad Mathan eſt ſpatium octo ſtationum, & in Mathan commoratur Imperator, ac Princeps illius, cuius milites vtplurimùm nudi ſunt, ſagittarii. Ab hac vrbe Mathan ad vrbẽ Tagua tredecim habentur ſtationes: & hæc Metropolis eſt regionis Taguitarum infidelium, nullam religionem colèntium. Horum regio confinis eſt terræ Nubæ, & ad ipſos pertinet Somna ciuitas parua. Ferunt autem nonnulli, qui peragrarunt vrbes Kouar, Dominum Ialac, qui principatum ſuum habet à Rege Nubæ, abiiſſe in vrbem Somna, eamque combuſſiſſe, & funditus euertiſſe, ac varias in partes diſperſiſſe ciues illius, & modò ipſam eſſe dirutam. Ab vrbe Tagua ad hanc eandem ſex ſunt ſtationes. Et ab vrbe Tagua ad vrbem Nuabiam, è qua nomèn habet Nuba regio, & ex hac Nubitæ, ſtationes decem & octo.

QVARTA PARS
Climatis Primi.

IN hac quarta primi Climatis parte continetur Regio Nubarum, pars Æthiopiæ, & reliqua terra meridionalis Taguitarum, & pars regionum Vahat interioris. Celebriores loci, & vrbes Metropolitanæ in regionibus Nubarum ſunt Cuſa, Ghalua, Dancala, Ialac, & Sula. In terra verò Æthiopiæ, Márcata, & Nagiágha. In terra denique Vahat interioris, & ſuperiore parte Ægypti, vrbs Aſuan, & Ancaua, & Redini.

In hac eadem parte cernitur ſeparatio duorum Nilorum, videlicet Nili Ægypti, qui ſecat terram noſtram fluens à Meridie in Aquilonèm, cuius ad vtrumque litus ſitæ ſunt pleræque vrbes Ægypti, aliquot aliæ in inſulis ipſius. Altera pars Nili fluit ab Oriente ad vltimos Occidentis terminos: & ſecùs iſtam Nili partem ſunt omnes, aut certè pleræque Nigrorum regiones.

Hæ duæ Nili partes egrediuntur è monte Lunę, qui eſt vltrà

lineam

lineam Æquinoctialem ſexdecim gradibus. Nam Nilus originem in hoc monte habet è decem fontibus, quorum quinque confluunt ad ingentem lacum, reliqui ex eodem monte labentes concurrunt pariter in alterum magnum lacum. Tum ab vnoquoque horum lacuum egrediuntur tria flumina, quæ tandem in vnum concurrentia, efficiunt maximum lacum, ſecùs quem eſt ciuitas Tumi nuncupata, eſtque vrbs populoſa, & in ea ſeritur oriza. Ad ripam huiuſce lacus eſt etiam ſimulacrum quoddam manibus ad pectus leuatis, & fertur eſſe Maſnah, in quem actum ita fuit, quòd homo ſceleſtus eſſet. In prædicto lacu reperiuntur piſces habentes capita volucrum ſimilia cum roſtris, aliaque reptilia monſtruoſa. Lacus prædictus eſt ſuper lineam æquinoctialem conſtitutus, tangens illam. Infimam partem huiuſce lacus, in quem flumina confluere prædiximus, mons occupat ſecans maiorem ipſius partem: & extra lacum ſeſe protendens in partem ſeptentrionalem cum aliquanto flexu ad Occidentem, trahit ſecum vnum Nili brachium, quod pergit in plagas occidentales; Atque iſte eſt Nilus terræ Nigrorum, eique adiacent omnes ferè ipſorum regiones. Ad orientale eiuſdem montis latus effluit alterum Nili brachium, & in Septentrionem tendens alluit terram Nubarum, & regiones terræ Ægypti: tùm in ima terra Ægypti diuiditur in quatuor partes, quarum tres influunt in mare Damaſcenum, quarta in lacum Salſum, qui proximus eſt Alexandriæ, diſtat enim ab illa ſpatio ſex milliarium. Is autem lacus non eſt mari coniunctus, nàm prouenit ex eluuie Nili, non tamen procul abeſt ab oris maritimis; Verùm de his ſpecialiùs infrà ſuo loco, annuente Deo Potentiſſimo, & Glorioſiſſimo. Ab radicibus montis Lunæ, videlicet ab eo ſpatio, quod eſt inter flumina decem, & lacus, fluens (Nilus) per Septentrionem vſque ad lacum maximum, conficit iter decem ſtationum; & latitudo, quæ inter duos paruos lacus intercipitur ab Oriente in Occidentem, eſt ſex ſtationum.

Tres extant prætereà in prædicta terra montes ab occaſu ad ortum protenſi, quorum primus monti Lunæ proximus, appellatur à Presbyteris Ægypti Mons templi picti. Secundus huic

dus huic vicinus, à Septentrione, vocatur ab ipſis Mons auri quòd in eo reperiantur aurifodinæ. Tertius mons huic ſecundo proximus vnà cum terra, quàm occupat, vocatur terra ſerpentum: ferunt enim incolæ terræ illius eſſe ibi ſerpentes maximos, qui ſolo aſpectu interficiunt. Extant etiã in eodem monte ſcorpiones magni vt aues, nigri coloris, illicò necantes.

De regionibus Nubæ ſuperiùs memoratis eſt vrbs Cuſa interior, diſtatque ab vrbe Nuabia itinere ſex dierum: non longè diſſita eſt à Nilo, iacetque ſuprà lineam æquinoctialem. De terra quoque Nubæ eſt ciuitas Ghalua ſecùs ripã Nili, infrà vrbem Dancala ad iter quinque dierum per eundem Nilum, ſita: atque ita incolæ Ghaluæ proficiſcuntur in terrã Ægypti. Inter Ghalua verò & Ialac interuenit ſpatium decem dierum itinere terreſtri: ſed per Nilum deſcendendo, breuior via. Longitudo autem regionis Nubæ ſecundùm litus Nili, eſt duorum menſium, & ampliùs. Similiter incolæ Ghaluæ, & Dancalæ cymbis Nilum ſulcantes deſcendunt ab vrbe Nuabia ad vrbem Ialac, quæ iacet inter duo eiuſdem Nili brachia. Porrò nauiculæ Nigrorum, vbi à Ialac proceſſerunt vſque ad montem Gianádel, cùm nequeant vlteriùs progredi ad terram Ægypti, redire coguntur. Cauſa verò eius impedimenti eſt, quoniam Deus, cuius nomen glorificetur, creauit eum montem, & ſtatuit partẽ, quæ reſpicit regionem Nigrorum, adæquatam, alterã, quæ reſpicit Ægyptum, præruptam: & Nilus magno, atque horribili impetu agit ſeſe præcipitem deorſum inter ſaxoſas, & acutas rupes. Quarè poſtquam Nubarum, aliorumque Nigrorum cymbæ ad iſtum Nili locum appulerunt, præterire nequeunt propter obſtaculum illud fatale: ſed mercatores de ventre nauium ad camelorum dorſa merces ſuas conuertunt, & per deſertum iterfaciunt ad vrbem Aſuan, quæ ab hoc loco, monte ſcilicet iſto, diſtat ſpatio duodecim ferè ſtationum, inceſſu camelorum. Aſuan prædicta licet ſit è propugnaculis Nubæ, crebra tamen inter ſe pręlia exercent.

Eadem quoque ratione Ægyptiorum nauiculæ non aſcẽdunt per Nilum niſi vſque ad vrbem Aſuan tantùm, quæ eſt terminus Sayd ſuperioris; eſtque ciuitas parua, populoſa ta-

men,& frumento,atque omnibus leguminum generibus, frugibus, ac oleribus plurima: abundat bouinis, ouinis, caprinis, aliiſque carnibus miræ ſuauitatis, & pinguedinis, quæ cunctis diebus vili pretio emuntur: ſunt prætereà in illa merces plurimæ, quæ inde ad regiones Nubæ transferuntur. In eius limites irruunt aliquandò equi Nigrorum, qui vocantur Albanin, & dicuntur eſſe Græci, religionemque Chriſtianam profiteri à diebus Coptitarum, ante exortam Moſlemannorum ſectam; verùm deficiunt à fide Chriſtianorũ, ſunt enim Iacobitæ. Hi vagantur per eas partes, quæ ſunt inter terram Bogæ, & terram Æthyopiæ, & perueniunt vſque ad regiones Nubæ. Sunt autem perpetuò vagi, nec vnquam eodem conſiſtunt in loco, non ſecùs ac gens Lamtunæ ſolitudinis in remotioribus occidentis partibus.

Ab orientali parte Aſuan nullam habent Moſlemanni regionem conterminam, præter montem Ollacqi, cuius ad radices extat vallis arida, inaquoſa; at ſi quis fodiat in monte, proximas inuenit aquarum venas copiosè erumpentes. Præfato in monte extãt auri, argentique fodinæ, ad quas concurrunt varij foſſores.

Non procul ab vrbe Aſuan ad latus Nili meridionale eſt etiam mons alius, cuius in radicibus extat fodina ſmaragdi, in deſerto ab ædificijs remoto. Nec reperitur in toto terrarum orbe ſmaragdus aliundè quàm ex hac fodina, quæ ſanè foſſoribus perfrequens eſt: ex hac enim eductus diſtrahitur poſteà in partes vniuerſas. Aurifodina ſuperiùs memorata, quæ eſt in terra Bogæ, diſtat ab vrbe Aſuan quindecim dierum itinere medio inter Orientem, & Septentrionem. Aſuan deinde habet ab Occidente coniunctam ſibi Aluahat, quæ modò deſerta eſt ac diruta, priſcis verò temporibus habitata, & fontibus irrigua erat: & ad hæc vſque tempora cernuntur in illa quædam arborum reliquiæ, & oppidorum deſtructorum atque inhabitabilium rudera. Si quis pariter ex ea egrediatur ad terram Kouar, & Kucu, depræhendit in terris illis multa palmeta, variaque ædificiorum veſtigia. Memorat autem Háucali reperiri illìc hacce noſtra tempeſtate pecudes capraſque, quæ ſylueſtrem indutæ na-

tæ naturam homines fugiunt, & à venatoribus capiuntur vt reliquæ belluæ.

Maior pars Aluahat protenditur inferiùs vnà cum terra Ægypti, & in illa cernuntur quædam ædificiorum reliquiæ, de quibus infrà, opitulante Deo. Præterea ab vrbe Ialac eſt iter triginta ſtationum ad vrbem Marcata paruam quidem & ſine mœnibus, multis tamen inſtructam ciuibus, qui hordeo veſcuntur, & piſcibus, atque lacticinijs, quibus abundant: Ad hanc ingrediũtur mercatores ab vrbe Zalegh, quæ eſt ſecùs mare Rubrum.

QVINTA PARS
Climatis primi.

COntinet hæc pars quinta primi Climatis maiorem partem terræ [a] Habaſciæ, multaſque regiones ipſius. Maxima autem inter eius vrbes eſt Genbita, quæ quidem populoſa eſt, ſed in ſolitudine, ab habitationibus remota: eius villæ atque campi adiacent flumini, quod Habaſciam ſecans influit in Nilum: [b] habetque ad ripas eius vrbes Marcata &, Nagiágha. Origo huius fluminis eſt vltrà lineam æquinoctialem, in extremis finibus terræ habitatæ, ex parte Meridionali; fluitque inter Occidentem, & Septentrionem donec attingat terram Nubæ, vbi exonerat ſeſe in brachium Nili, quod vrbem Ialac circumalluit, vti ſupradiximus. Eſt autem fluuius iſte magnus, latus, copioſus aquis, tardo fluxu; ipſique adiacent ædificia Æthyopum.

[a] *Æthyopia.*

[b] *i Habaſcia.*

Errant autem plerique ſulcantes hoc flumen, aſſerentes ipſum eſſe Nilum: hoc inde ſibi perſuadentes, quòd eluuionem, & incrementum atque decrementum, eodem huic tempore, quo Nilo accidere obſeruent. At quamuis prædictas Nili qualitates in iſto fluuio deprehendant eodem modo & tempore, tamen falluntur non diſtinguentes hunc à Nilo. Noſtram autem opinionem, videlicet fluuium hunc non eſſe Nilum, confirmant ea, quæ traduntur in libris hac

de re ſcriptis, quæque memorantur de proprietatibus huiuſce fluminis, fluxu, atque ingreſſu in Nilum propè vrbem Ialac. Memorat hæc Ptolemeus Peluſius in ſuo libro, qui de Geographia inſcribitur: & Haſan filius Almondher in libro mirabilium, vbi agit de fluminibus, deque origine & influxu illorum.

Inter vrbes Habaſciæ maritimas eſt vrbs Zalegh, & Mancóna, Ecqent, & Bacte, vſque ad contermina ædificia oppidorum Bárbaræ. Prędictarum vrbium incolæ veſcuntur piſcibus, quos capiunt: & lacticiniis, atque leguminibus, quę deferunt ex oppidis ſuis ad prædicti fluminis ripam ſitis.

Ciuitas autem Nagiágha parua eſt, ſecùs flumen locata: eius incolæ agriculturæ vacant, ſerunt Dhora & hordeum, annonam ſibi ex his parant, ijſdemque veſcuntur. Inter hanc, & vrbem Márcata ſuperiùs commemoratam intercedit ſpatium ſex dierum, ſecundo flumine: aduerſa verò vnda, plús decē, prò ratione virium. Horum cymbę paruę ſunt, nàm lignorum penuria laborant. Citrà duas vrbes iſtas, ad plagam meridionalem, nulla reperitur habitatio, nec quidquam notatu dignum. Vrbs autem Nagiágha diſtat ab vrbe Genbíta ſtationibus octo, eademque diſtantia eſt inter Márcata, & Genbíta. Porrò Genbíta, vt ſuprà retulimus, eſt in terra deſerta, & eius incolæ bibunt aquas puteorum.

Ciuitas Zalegh ſita eſt ad litus maris Salſi, quod iungitur mari Rubro; & totum huiuſce maris profundum ita plenum eſt breuiis vſque ad [a] Bab-almandab, vt naues magnæ nequeant illud ſulcare, & ſiquandò audeant paruę cymbæ illud aggredi, ventis abreptę naufragium patiantur. A Zalegh ad oras maritimas Iaman tres ſunt curſus iuſtæ menſurę. Zalegh autē exiguis licet claudatur limitibus, celebris tamen eſt incolarum frequentia, & magno concurſu nauigantium: nàm pleręque naues maris [b] Calzem accedunt ad ipſam varijs onuſtæ mercibus, quas diuendunt in Æthiopiæ regionibus, merces ex iis atq; argentum reportantes.

Ab hac vrbe ad vrbem Mancóna habetur iter pedeſtre quinque dierum, maritimum verò eſt breuius. Iacet e regione

[a] *ideſt oſtiū funeſtum.*

[b] *i. Rubri maris.*

gione huius vrbis in deſerto, regio quędam Calgiun vocata, diſtantque abinuicem ſpatio duodecim ſtationum, per ſolitudinem. Mancóna ab Ecqent quatriduò diſtat itinere terreſtri: eſt autem hæc ſita propè litus ex parte meridionali, & ad illam confluunt parua nauigia non admodùm onuſta: quoniam totum mare iſtud, qua parte reſpicit terram Habaſcię, plenum eſt breuiis, & vadis nauigationem prohibentibus, vt ſuprà diximus. Vrbs Ecqent parua eſt, nec admodùm populoſa, imò magna ex parte diruta. Ab hac ad Bacte eſt iter quinque dierum. Et ab eadem ad octo dierum ſpatium reperitur vrbs Batta Barbaræ contermina oppidis, quorum primum, nec quidem longè ab illa, eſt Gua.

SEXTA PARS
Climatis primi.

SExta hæc primi climatis pars comprehendit in auſtrali parte vrbem Carcóna, & Marca, atque Nogia: & tres iſtæ regiones ſunt de terra Bárbarę, & ad has terminatur dominium ipſius: iacent autem ſecùs mare Iaman. Vſitatior cibus degentium in oppidis Bárbarę, ſunt carnes teſtudinum marinarum.

A Gua ad Carcóna habetur ſpatium duarum dierum itinere maritimo: atque huic magnus impendet mons in meridionalem partem protenſus. A Carcóna ad Terma tridui eſt interuallum, itinere item maritimo: & ab hac inchoatur mons Chacuni, qui mons habet ſeptem erumpentia capita, & extenditur ſub aqua in mare milliaribus quadraginta quatuor. Propè montis huiuſce capita extant regiones quędam paruæ quaſi pagi, & vocantur [a] Alhaueiat. Ab hoc monte Chacúni ad Marca, via maris oras comitante, eſt interuallum trium breuium curſuum, via verò terreſtri ſeptem dierum ſpatium. Duabus ſtationibus à Marca eſt flumen eodem quo Nilus fluxu decurrens, ſecùs quod ſe-

[a] *id eſt Præcipitium.*

minatur millium. A Marca ad regionem Nogìa ſecùs mare collocatam dies eſt cum dimidia, itinere maritimo, terreſtri autem quatriduum; Nogia verò eſt vltima Bárbaræ terra. Et ab eadem Nogia ad vrbem Carnua paruam & ſecùs mare ſitam, habetur iter octo dierum. Ab hac ad Bezóna oppidum magnum, & populoſum, ſex dierum eſt iter. Huius, & prędictæ regiònis incolę comedunt ranas, ſerpentes, & alia id genus nauſeoſa, quorum ab eſu natura abhorret humana. Huic terrę iungitur etiã regio Zengitarum. Item Carnua, & Bezóna duæ vrbes, quarum incolæ ſunt infideles, iunguntur regionibus Zengitarum propè litus maris Salſi. Regiones omnes memoratæ proſpectant à ſeptentrione terram Iaman, è qua ſeparantur ſinu maris, cuius eſt ibi latitudo ſexcentorum milliarium, alibi maior, aut minor, prout eiuſdem maris oræ vel per deſerta panduntur vel promontoriis reſtringuntur.

Comprehendit etiam hæc pars ex iis, quę continentur in hoc mari, quatuor Inſulas, quarum duæ ſunt ad plagam Orientalem, in [a] Giun-alhaſciſc, & vna vocatur Chartan, altera Martan, de quibus infrà ſuo loco, pręcelſo Deo iuuante: Tertia eſt inſula Socotra, è qua nominationem deſumit Aloë, diſtans à litore duobus curſibus, vento ſecundo: quam reſpicit de terra Iaman vrbs Berbatt, & Haſec, de quibus etiam infrà ſuo loco, Deo dante, vnà cum iis, quæ de ipſis ſunt memoratu digna. Quarta Inſula vocatur Cámbela, eſtque ad plagam huiuſce partis occidentalem, deſerta quidem illa, ſed arboribus referta: ſunt in ea montes ſpatioſi, prærupti, variaque animantium, & belluarum rapacium genera: eſt etiam in illa aquę ſcatebra influens in mare. Ad hanc inſulam deſcendunt aliquando, ſeſeque recipiunt qui ab itinere aberrant Iamanitæ, aut nautæ maris rubri, vel Habaſciæ. Huic opponitur ex aduerſo in maritimis oris Iaman, caſtellum, quod dicitur Hacam.

a Ideſt ſinu herbarum.

Ab eadem inſula ad montem Mandab eſt iter duorum curſuum. Mandab autem mons eſt mari vndique ſeptus, & altior pars eius Meridiem reſpicit, protenditurque ad ſeptentrionem cum flexu minimo ad Occidẽtem. Huius longitudo eſt duodecim ferè milliarium, & eius tergum, qua

parte

parte reſpicit terram Habaſciæ, plenum eſt cùm breuiis, tùm inſulis crebris vſque ad Zalegh, ad Ecqent, ad Bacte, ita vt mare iſtud nequeat ab hac parte vllo modo ſulcari. Narrat autem auctor libri Mirabilium nullam propè montem hunc nauim tranſire ferreis compactam clauis, quin ab illo attrahatur, ac tali ratione detineatur, vt liberari minimè valeat. Porrò mons prædictus Mandab extēditur per oras maritimas Iaman, vt diximus: nec poſſunt vlla ratione naues maris Rubri aſcendentes ad Iaman eundo, aut reuertendo illàc præterire: quoniam mare eo in loco adeò perſtringitur, vt percipiat quis amicum ſuum ab altera parte continentis Iaman. Extat in tergo huius montis antrum, in quod ſiquis ingrediatur: nunquā regreditur: aut enim à feris deuoratur, aut certè in foueas cadit. Id verò nōnulli cùm animaduertiſsēt, tranſtulerūt ſe illò, & antrum lapidibus ac cæmento obſtruxerunt; quarè nemo hoc tēpore illud adit.

Inſula verò Sócotra eſt ampla lim tibus, menſura præſtans, nitida tellure, ferax arborum, & pleraque ipſius germina ſunt arbores Aloës. Atque hæc aloë ſuperat bonitate reliquas omnes, vt illam, quæ colligitur in Hadhramut de terra Iaman, in Seger, & alibi. Ea inſula, vt diximus, iungitur tàm à ſeptentrionali, quàm occidentali parte cum terra Iaman; imò numeratur inter regiones eiuſdem terræ Iaman, & ad illam pertinet; Reſpondet autem illi ex latere regionum Zengitanarum vrbs Melinda, & Mónbaſa. Plerique verò incolæ inſulæ Sócotræ ſunt Chriſtiani, & eius rei cauſa eſt, quoniam cùm Alexander victoriam reportaſſet de Rege Perſarum, & claſſis eius inſulas Indiæ expugnaſſet, Mur Indorum Regem interfeciſſet (Prçceptor autem eius Ariſtoteles mandauerat ei, vt quæreret Inſulam Aloës: & iccircò Alexander ſemper id habuit in animo, propter ſui præceptoris mandatum) poſt captas (inquam) ac ſubiugatas Inſulas, & Reges Indiæ, reuerſus eſt per mare Indicum ad mare Iaman, & illis quoque deuictis inſulis peruenit ad inſulā Socotram, in qua telluris prçſtantiam, & aëris temperiem approbans, ſcripſit ea de re ad Præceptorem ſuum. Quo nuntio ad Ariſtotelem delato, reſcripſit ad illum præcipiens ei, vt expulſis eius inſulæ habitatori-

bitatoribus, Græcos pro eis ſubſtitueret, iiſque curam cõmitteret arboris Aloës tuendæ, fouendæque, cùm propter plurimas, & præſtantiſſimas eius vtilitates, tùm quia non ſunt perfecta medicamina abſque ipſa: tùm etiam ob vtilitatem, quam adfert omnibus gentibus, quæ illam ſumunt, & mercantur: tùm demùm quia eſt ſua natura medicamen optimum, & vtiliſſimum. Præſtitit id Alexander, & omnibus eius incolis expulſis ſuffecit in illam gentem Græcam, cui mandauit cuſtodiam, curam, & plantationem arboris Aloës. Folia huiuſce arboris leguntur menſe Iulio, tùm ſuccus ex ijs elicitur, & in ollis æneis, aut aliis vaſis concoquitur, deindè in vtribus reponitur, ac demùm menſe Auguſto ſoli exponitur exſiccandus.

a i Herba ſinu. Inſulæ verò Chartan, & Martan prędictæ ſunt in [a] Giun-Alhaſciſc, eregione terræ Seger, in qua naſcitur thus. Et vtraque harum inſularum eſt habitata: degit enim in ipſis natio quædam Arabum, qui diuerſis, & antiquis vtuntur linguis, Arabibus hac noſtra tempeſtate ignotis. Aduenit ſæpiùs ad illos Ambarum optimum, quod emunt à mercatoribus illùc nauigantibus. Extrahuntur ex his inſulis conchæ teſtudinum, & Zailaan genus etiam concharum, & dorſa teſtudinum, ex quibus conficiunt ſibi incolæ Iaman paropſides ad lauandum, & pinſendum.

De regionibus autem Iaman hac in parte contentis, eſt Mechlaf-Alherda, Caſtellum ſecùs mare ſitum. (Arabes namque Caſtellum vocant Mechlaf.) Cæterùm Alherda eſt Caſtellum paruum, & qui degunt in eo pauci veſcuntur carnibus, lacticiniis, & dactylis, anguſtam tranſigentes vitam. Ab hoc ad Caſtellũ Ghaláfeca quatuor habentur ſtationes itinere terreſtri: Multi ſunt huiuſce Caſtelli habitatores; eſtque ſitum propè portum Zabid, diſtatque à Zabid quinquaginta paſſuum millibus. Porrò ciuitas Zabid eſt ingens, & eius incolæ diuites ac opulenti, & ad eam cõfluunt mercatores plurimi de terra Hagiaz, Habaſciæ, &

b l. Ægypti. [b] Metſr, aſcendentes per naues Gioddæ. Æthiopes quoque deferunt ad eam merces ſuas; & ex eadem educunt varias aromatum ſpecies & vaſa Sinica, aliaque ſimilia. Eſt autẽ ſita propè paruũ flumen, diſtatque ab vrbe Sanaa CXXXII.

M. P.

millibus paſſ. per viam, quæ ducit ad terram Iaman; nam à Zabid ad Gilan habetur ſpatium XXXVI. milliarium: A Gilan ad Alhan, XLII. ab Alhan ad Alorf; XXX. ab Alorf demùm ad Sanaa, XXIV. Omnia prædicta loca ſunt pagi, atque caſtella non admodùm magna, ſed tamen populoſa, in quæ diuertunt mercatores, viatoreſque, & commeatum indè ſibi comparant. Vrbs autem Sanaa eſt opibus referta, ædificiis frequens, & in tota terra Iaman vetuſtiſſima, latiſſima, & populoſiſſima; eſtque ſita in principio primi climatis, cœli temperie, & telluris fœcunditate celebris, caloris enim atque frigoris perpetuo lætatur temperamento. Ab hac vrbe ad Dhamar vrbem paruam, raris, & anguſtis ædificijs extructam habentur XLVIII. M. P. Ab vrbe rurſum Sanaa ad Aden eſt interuallum CIV. milliarium, itinere, quod ducit ad [a] Daiar-Dahes. Nam à Sanaa ad Dhamar habentur XLVIII. M. P. indè ad caſtellum Sabtan XXIV. tum ad Hagiar & Nadar duo oppida propinqua, LX. M. P. prætereà ad caſtellum Abin, LXXII. M. P. ab hoc deniquè ad Aden, XII. M. P.

[a] *Afr. Taiſſa.*

Eſt autem Aden vrbs parua, celebris tamen, quia eſt portus vtriuſque maris, & ex ipſa ſoluuntur nauigia Sindæ, Indiæ, & Sinarum, & ad ipſam deferuntur vaſa Sinica: eandẽ vrbem Aden circundat à longè ex latere ſui ſeptentrionali mons quidam circunductus ab vno mari ad aliud. Mons iſte habet ad vtrãque ſui extremitatẽ duo foramina veluti duo oſtia, per quæ ingreſſus patet egreſſuſque; diſtatque vnum oſtiũ ab alio, itinere per montis dorſum capto, diebus quatuor; neque poſſunt incolæ Aden ingredi aut egredi niſi per hæc duo oſtia, vel certè niſi arripiant iter maritimum: & hæc ciuitas eſt emporetica.

Ab Aden autem ad Mahgem octo habentur ſtationes leues per regionem Dahes. Mahgem eſt vrbs parua quaſi caſtellum, frequens tamen populo; eſtque terminus inter ditionem Tahamæ & Iaman, diſtatque à Sanaa ſtationibus ſeptem. Porrò à Mahgẽ ad Habran quatuor inſunt ſtationes: Habran autem eſt vrbs valdè parua, complectiturque pagos, rura, & aquas, ſecùs quas iacent ędificia ciuium, & in planitie ſita eſt; Incolę autem eius ſunt diuerſarum na-

tionum Iaman, diſtatque à Sanaa tribus ſtationibus. Ab vrbe Habran ad Saada ineſt ſpatium quadraginta octo milliarium. Et ab Aden ad opidum Abin, Orientem versùs litora perlegendo, milliarium duodecim: eſtque hæc propè mare Iaman, & eius habitatores ſunt celebres in arte magica: diſtat autem à Laſaa itinere maritimo diei ac noctis: terreſtri verò, quinque dierum; mons enim interiacet, qui litora ſecans protenditur à mari ad deſertum vſquè, ac viam impedit. Ciuitas Laſaa eſt parua admodùm, ad mare Salſum extructa, diſtatque à Sciórama duabus ferè diebus, incedendo ſecùs litora. Inter Laſaa, & Sciórama occurrit opidum magnum, vbi extat laculus calidus, ciſternæ inſtar, in quo incolę illarum partium lauant ſeſe, & ægroti ſui ad illum delati curantur à diuerſis languorum, & morborum generibus. Prædictæ duæ vrbes ſunt ſitæ in oris maritimis terræ Hádhramut, diſtantque abinuicem terreſtri itinere duarum dierum.

In terra Hádhramut extant duæ vrbes, vna Sciabam, altera Tarim dicta, remotę abinuicem vnius ſtationis interuallo. Item ex vrbibus Hádhramut eſt Mareb, quæ tamen modò eſt diruta; eratque hæc vrbs Saba, è qua erat oriunda Belcqis vxor Salomonis filij Dauid. Ab Hadhramut ad Saada habentur CCXL. milliaria. Et à Sanaa ad Saada, CXX. M. P. viginti. Ab Aden autem ad Hádhramut, quæ iacet ab orientali latere ipſius Aden, ſtationes quinque. Extant in ea campi arenarum latiſſimi, qui [a] Ahcaf appellantur; quæ poſſidet loca opidaquè, parua ſunt, & paucę in iis exercētur mercaturæ. Producit etiā hæc vrbs Aloën Hadhramuticā, Socotrina inferiorem. In vrbe autem Saba commorantur nationes de incolis Iaman, & Oman; atque ibi cernebatur agger ille Arabum temporibus, antequam indè diſſipati fuiſſent, celeberrimus. A Sciórama prædicta ſita ſecùs litora, ad vrbem Merbat, ſex inſunt dies, itinere maritimo. Atque his duabus vrbibus interponitur Ghobbó-lcamar: Ghobbo autem continentem denotat. In infima huius continentis parte extat regio quædam dicta Chalfat: in ſuprema verò eius parte eſt mons curuus Lunę inſtar, atque hinc vocatus fuit mons Lunæ, ob arcuatam ſcilicet ipſius figuram

[a] *i. Arenarum flexus.*

figuram, & albedinem.

In montibus Merbat naſcuntur arbores thuris, quod deinde in omnes Oriẽtis, & Occidẽtis partes defertur. Vrbs Merbat quatriduò diſtat itinere terreſtri ab oppido Haſec mari appoſito: maritimo autem Duobus curſibus.

Porrò Haſec reſpiciunt è mari duæ inſulę nempè Chartan, & Martan, de quibus iàm egimus. Prædictę vrbi adiacet mons dictus mons Laus, ingens, & mari ſupereminens, cui opponitur à plaga ſeptentrionali terra gentis Gad. Vrbs Haſec diſtat à ſepulchro Iudæ duobus M. P. eſtque Haſec vrbs parua, ſed populóſa, habetquè locum piſculentum ingentem propè ſinum Alhaſciſc, qui ſinus profundiſſimus eſt, & in modũ ſacci curuus, in quẽ ſi fortè cymbæ ceciderint, nequeũt ex eo liberari, niſi adhibito vento artificioſo; quòd ſi nautæ in illum ceciderint, rarò euadunt præ ſumma egreſſus difficultate.

SEPTIMA PARS
Climatis Primi.

AD hanc ſeptimam primi climatis partem attinet portio aliqua maris Indici, & plures ſeiunctæ inſulæ in ipſo mari Indico: ſecùs quod iacet vrbs Berüa vltimus terminus terræ gentilium, qui nullam tenent religionem, ſed erectos lapides, & piſcium adipe vnctos adorant. Ab vrbe Berüa mari adiacente ad Nedubam tres inſunt dietæ itinere maritimo; & ab hac vrbe, quæ etiam ſecùs litora iacet, ad Melindam vrbem de regione Zengitana, tres dies ac noctes itinere quoque maritimo. Item Melinda eſt propè mare ad ripam fluminis aquæ dulcis, & eſt ingens vrbs, eiuſque incolæ habent ferri fodinam, quod extractum atque elaboratum diuendunt: vnde & quæſtus ijs luculentior, & mercatura nobilior. Item dicuntur iidem incolæ noxia animalia incantare, ita vt nulli noceant, niſi cui ipſi voluerint. Ab hac vrbe ad vrbem Monbaſa ſecùs litora ſitam, duæ habentur dietæ:

hæc autem eſt parua ciuitas de Zengitana terra : & eius incolæ magna pollent induſtria in eliciendo ferro , & capiendis tigribus , habent enim canes rubros, qui omnes lupos cæteraſque feras ſuperant. Et quidem Monbaſa eſt ſita prope mare , & ſecus flumen magnum , quod naues penetrant ad diſtantiam duarum dierum , ad cuius ripam nullæ inueniuntur habitationes. A Mónbaſa ad Baies , terreſtri itinere ſex inſunt dies : maritimo verò vnus curſus cum dimidio; cæterùm eſt vrbs populoſa, terminatq; terrã Zengitanam, illique iungitur terra Sophalæ auri. Diſtat ab hac vrbe ſpatio octo dierum, via terreſtri propè litus capta, vrbs quædam Tehna appellata : maritima autem via , ſpatio curſus vnius cum dimidio ; nàm inter duas haſce vrbes magnus interiacet ſin⁹ Meridiẽ versùs protenſus, rectũ iter impediens. Inter prædictas duas vrbes intercedit mons ſublimis , & amplus Agerad vocatus, ad cuius latera aquis iàm vndique excauata vndæ alliſæ horrendum emittunt ſtrepitum. Atque hic mons prædictus attrahit ad ſe naues eò accedẽtes : quapropter nautæ auertũt ſe, receduntque ab illo.
E regione terræ Zengitanæ maritimæ ſtãt inſulæ quædã dictæ inſulæ Raneh, ſuntque plures , ſpatioſæque terræ ; harũ incolæ sũt fuſci admodũ coloris, imò & quæ ſeminãt millia , & arũdines ſaccari , atque arbores Camphoræ , ſunt nigro colore affectæ. Ex inſulis Raneh vna eſt Sarãda, cuius ambitus iuxtà flexuoſos ſinus (vti fertur) eſt mille ducentorũ millium paſſ. Nobilis eſt inſula hæc locis ad expiſcãdas margaritas , & aromatum generibus ; eamque mercatores frequentant. Item ex inſulis Raneh ſub hac parte , dequa agimus , comprehenſis , eſt inſula Acgia , & vrbs , in qua degunt incolæ huius inſulæ , dicitur Anfugia idiomate gentis Raneh. Porrò eius incolæ ſunt conuenę, & nũc temporis plerique ipſorum profitentur religionem Moſlemannicam. Inter hanc inſulam , & vrbem Baies de maritimis oris terræ Zengitanæ, intercedit ſpatium vnius curſus. Cæterùm circuitus eius eſt quadringentorum milliarium. Incolarum frequentior cibus eſt fructus quidam dictus [a] Mauz, qui quintuplex eſt apud illos, alius enim vocatur Mauz-alcqend : ſecundus Mauz-alfili; cuius generis vnus aliquandò fructus duode-

[a] *Vide Africanum fol. 39. de Arboribus.*

duodecim pondus vnciarum adęquat: tertius eſt Mauz-al-ommani : quartus Mauz-almuriani : poſtremus denique Mauz-alſóccari.

Non longè ab hac parua extat inſula, in qua eſt ſublimis mons, ad cuius faſtigium, imò nec ad vllam quidẽ ipſius partẽ accedere quiſquã poteſt, amburit enim quęcunque attingit; nã interdiù fumũ teterrimum, noctu verò ignẽ ardẽtiſſimũ emittit: tamen ex eius radicibus ſcatent fontes, quorum aliqui sũt frigidæ, ac dulcis aquę, alij calidæ & acidulæ.

Propè inſulas Raneh prędíctas eſt etiam inſula Carnoa, cuius incolę ſunt nigri, & vocantur Bumitæ: diſtatque ab oris maritimis terræ Zengitanæ nauigatione diei ac noctis, ab inſula autẽ Raneh dicta Anfugia, nauigatione diei tantũ. Propè hãc iacet inſula ſimiarũ, diſtãtq; abinuicẽ ad tres curſus. Inter hanc & continentem iunctam terrę Æthiopiæ duo interſunt curſus breues; eſt autẽ hęc inſula magna, ſyluis, arboribus, & denſis atque inacceſſis vepreculis referta, cõtinetque varia frugum genera. Simiæ prętereà extant in ea quamplurimę, quę indies creſcunt, & augentur ita, vt in totam inſulã dominẽtur ob magnam copiam. Ab hac inſula ad inſulam Socotrã inſunt duo curſus, & incolæ Socotrę arte prętualent ſimijs, venãturque illas. Ad latus ſeptentrionale inſulæ ſimiarum eſt inſula dicta Cotroba, populis Chriſtianis habitata.

Porrò mare, quod ſub hac, & pręcedenti parte continetur (mare ſcilicet Ommanicũ) vocatur lingua Indorum mare Hercand; atque in iſto mari ſunt multa portenta, variæquè figuræ, & piſces varijs coloribus maculati, quorum aliqui ſunt longitudinis centum cubitorum & ampliùs. In eodem quoque mari producitur Ambarum magna copia, & ſuauiſſimi odoris; & quandoque reperitur vnum Ambarum ponderis quintarij, & magis, ac minùs. Eſt autem Ambarum materia quædam, quam emittunt fontes in profundo maris exiſtentes, ſicut fontes Hit emittunt Naftam; furentibus autem ventis ad litora repellitur.

OCTAVA PARS
Climatis Tertij. Primi

PArs hæc octaua primi Climatis continet reliquã terram Sofalæ, in qua duæ ſunt vrbes veluti pagi, & parua quædam oppida illis interiecta, nec non gens vagabunda, vt Arabes. Prædictarum vrbium vna vocatut Hántema, Dándema altera, & vtraque ſita eſt ad oras maris Salſi: ſunt, inquam, paruæ vrbes quaſi oppida populoſa: diſtant abinuicem ſpatio duorum curſuum, itinere maritimo: terreſtri verò, ſeptem dierũ; & Dándema præfata eſt vna vrbium Metropolitanarum terræ Sofalæ. Prætereà coniunguntur cum terra Sofalæ tres vrbes, quarum vna appellatur Saiona mediocris magnitudinis, populo Indis, Zengitis, alijſque permixto habitata. Hæc vrbs ſita eſt ſecùs litus maris, & in ipſa commoratur Princeps iſtius regionis, habetque exercitus ſuos peditibus tantùm extructos, cùm equi non habeantur apud illos. Eadem vrbs adiacet ſinui, quem ingrediuntur naues ad illam tendentes: diſtatque ab vrbe Bocha ſecùs litus, ſpatio trium curſuum. Similiter quoque à Saiona ad vrbem Dandema de terra Sofalæ, ad Occidentem, tres ſunt curſus itinere maritimo, terreſtri verò viginti ferè ſtationes; nam ſinus maximus iacet inter illas in meridionalem partem procurrens, & impedit à via recta. Ab vrbe Bocha ad vrbem Gaſta habetur vnius curſus interuallum, itinere maritimo: terreſtri autem quatridui eſt via. In tota verò terra Sofalæ reperitur aurum, præſtantiſſimum adeò vt aliud nullum ei comparetur.

In hac item parte continentur inſulæ Robaihat vocatæ, inter ſeſe contingentes, quæ quidem innumeræ ſunt, & vt plurimùm deſertæ: maxima autem earum eſt Anabóna, atque ea habitata: hiſque proxima eſt inſula Comr. Omnibus prædictis inſulis vnus præeſt princeps, qui eas defendit, ac tuetur,

tuetur, pugnans prò viribus ſuis. Eius vxor iudicium inter homines exercet, eos alloquitur, nec ab ipſis ſe abſcondit, præſente Principe coniuge ſuo, qui nullum profert verbũ de rebus quibuſcunque ab ea ſtatutis: & verò nefas eſt apud illos à mulierum præceptis recedere.

In his Inſulis, quas Robaihat nominari, cultaſque eſſe diximus, ſeritur [a] Alneregil, & arundines ſaccari; & merces incolarum in [b] Limacibus conſiſtunt. Diſſitæ autem ſunt eæ inſulæ abinuicem ſex millibus paſſuum. Extremitas harum inſularum tangit à tergo inſulam Sarandib, in mari quod appellatur Harchend. Eaſdem inſulas Robaihat vocatas, conſequitur inſula Comr, ſeptem dierum nauigatione ab ijs remota. Hæc inſula perlonga eſt, & eius Rex commoratur in vrbe Malai. Ferunt autem incolæ eiuſdem inſulę extendi eam per Oriẽtem longitudine quatuor menſium. Habet initium ſuum in Robaihat, & terminus illius opponitur inſulis Sin ex parte meridionali. Eius Regi non adſtant, neque miniſtrant in cibo, potu, & rebus omnibus, niſi laſciui, ac molles quidam optimis induti veſtibus ex ſerico Sin, & Arac, ſinguli geſtantes in dextera monile aureum. Vocatur autem apud ipſos monile, lingua Indica, Allacancu: & hi molles vocantur Altanbabe; & iſti nubunt viris pro mulieribus, & poſtquam Regiæ ſeruituti diurno tempore vacarunt, noctù redeunt ad coniuges ſuos. Ex hac inſula prodeunt nauigia, quę appellantur [b] Almoſaffanat, ſuntque triremes bello aptæ, firmo artificio fabricatæ, longitudinis ſexaginta cubitorum, vnius tantum ligni mole confectæ, centum quinquaginta virorum capaces.

E celebrioribus inſulis huius maris, quod nuncupatur Harchend, eſt inſula Sarandib, quæ quidem maxima eſt, & celeberrima, habetque octoginta leucas in longitudine, totidemque in latitudine. Et eſt in ea mons excelſi cacuminis, ac ſublimis verticis per aëra tranantis, quem nautæ de ſuis nauibus ad dies aliquot aſpiciunt. Nomen huius montis eſt, Mons Rahon. memorant autem Brahamitæ (Religioſi videlicet Indorum) inter mare, & montem iſtum eſſe interuallum duarum, vel trium dierum. Super hunc montem, & circa ipſum reperiuntur omnes Iacynti ſpecies, variaque

[a] *Nux Indica.*

[b] *Eſt propriũ limacium genus albiſſimum vt nuclei dactylorum.*

[b] *Ideſt, nautico artificio fabrefacta: quaſi per antonomaſiam hoc illis conueniat.*

variaque lapidum genera, & alia huiuſmodi; in eius autem valle inuenitur adamas, quo exercetur ſculptura gemmarũcuiuſcũque lapidis. Super eundem quoque montem extant diuerſa aromata, variæque odoramentorum ſpecies, quale eſt lignum aloës, & ſpecies aromaticæ,& animal muſci, & animal zibethi. In hac quoque inſula inuenitur cypreſſus, & [a] Alneregil, & arũdines ſaccari. In eius fluminibus reperitur optimus beryllus, & maximus. In omnibus denique litoribus ipſius extãt loca ad expiſcandos vniones optimos, præſtantiſſimos, atque pretioſiſſimos.

a i. Nux indica.

Celebriores & primariæ vrbes inſulæ Sarandib ſunt Marnaba, Aghena, Ireſcore, Abde, Macholon, Hamere, Calmadhe, Sanbadona, Sandore, Sere, Kembele, Berile, & Meroba. Et Rex huius inſulæ degit in prædicta vrbe Aghena, in qua ſunt curia,& ædes Regiæ. Is Rex ſtudet multùm æquitati; bono regimini, & vigilantiæ: prouidus eſt in rebus gregis ſui,defendit eos,atque tuetur. Habet autem ſexdecim Conſiliarios, quorum quatuor ſunt de gente ſua, quatuor Chriſtiani, quatuor Moſlemanni, quatuor Iudæi, Et his præſcripſit locum, in quem congregantur homines prædictarum nationum, & earum lites hiſtoriæquè ſcribuntur. Conueniunt enim ad Doctores cuiuſlibet nationis, nempè Indæ, Græcæ, Moſlemannæ, & Iudaïcæ copia hominum, ac nationes permultæ, & ſub ipſis ſcribunt res geſtas Profetarum ſuorum, & præteritas Regum ſuorum hiſtorias, & ab iis edocentur leges ſuas, & quod ignorant ediſcunt. Rex prætereà habet in manu ſua ſimulacrum aureum, ignoti prætij vnionibus, iacyntis, variiſque lapidibus ornatum. Nec Regum Indiæ quiſquam tantum poſſidet vnionum excellentium, iacynti præſtantis, aliorumq; varij generis lapidum, quantum Dominus Sarandib; horum enim pleraque reperiuntur in montibus,fluuiis, ac mari inſulæ ſuæ: ad quam etiam cõfluunt naues Sin, aliorumque regnorum confinium. Ad Regem Sarandib aſportatur vinum ex [a] Arac, & è regionibus Perſarum, quod pecunia ſua emptum poſteà diſpenſat in Regnum ſuum, & ipſe ex eo bibit. Fornicationem prohibet, nec videt illam. At Reges, & gentes Indiæ permittunt fornicationem, poculum

a i. Parthia.

autem

autem inebrians interdicunt : præter Regem Camar , qui tàm fornicationem , quàm vinum interdicit. Ex eadem Sarandib defertur ſericũ,& hyacinthus ſecundùm omnes colores ſuos,beryllus,adamas,ſmyris,atq; permulta thuris genera.Inter hãc inſulã , & terrã Indiæ contiguã paruũ intercedit fretũ. Porrò ab inſula Sarãdib ad inſulã Balabac litori maris finitimã,eſt iter diei.Reſpicit hãc inſulã de terra Indię, Aghbab:sũt autẽ Aghbab,lac⁹,in quos coincidũt plura flumina,& vocãtur Aghbab Sarandib,in quos ingrediũtur naues itinerariæ,& cõficiunt iter vnius , ac duorum menſium.

Inſulę Sarandib proxima eſt inſula Alrami:(Alrami verò eſt vrbs Indiæ) & in hac ſunt multi Reges , abundatque ſeminum, fodinarum , atque aromatum copia. Eius longitudo , vti fertur , eſt ſeptingentarum leucarum. Reperitur in illa quædam bellua Carcaddan vocata ; quæ bellua minor eſt elephanto, maior bubalo : collum habet curuum vt camelus , ſed contrario flexu , ita vt caput eius anterioribus ſuis pedibus reſpondeat : habet cornu in media fronte longum , & craſſum quantùm duæ manus amplecti poſſunt. Et vt memoratur, in nonnullis his cornibus , ſi ſcindantur, inuenitur effigies hominis , aut auis , vel alterius imaginis integrè delineata , albi coloris. Et è cornibus , in quibus eiuſmodi reperiuntur figurę , conficiuntur baltei maximi pretii : figura autem, quæ inuenitur , totum cornu occupat ab initio ad extremum. Refert Gihani in libro ſuo, Reges Indiæ cõficere ſibi è cornu eius beſtiæ manubria cultrorum ad vſum menſæ , cúmque apponitur eis cibus , ſi fuerit venenatus , ſudore madefieri ea manubria , indeque deprehendi cibum eſſe veneno infectum.

Cæterùm inſula Alrami eſt ſoli fœlicitate , aëris temperie, & aquarum ſuauitate conſpicua : permultas continet regiones, pagos , & caſtella. In hac inſula naſcitur [a] Breſillum , cuius germen eſt omninò ſimile Oleandro , lignũ rubrum : radices eius ſunt antidotum cõtra virus aſpidum, ac ſerpentum, vt experientia comprobatum eſt. In eadem quoque Inſula reperiuntur bubali ſine caudis. Diſtat hęc ab inſula Sarandib triduò. Et qui cupit diſcedere ab inſula Balabac ſuperiùs memorata ad Sin , relinquit inſulam Sarandib ad

[a] *Arab. Bacam.*

dexteram. A Sarandib ad inſulam Lanchialos eſt iter decē dierum, & hæc dicitur etiam Langialos, cum litera G. Ad latus meridionale inſulæ Alrami eſt inſula quædam Albinaman dicta, quæ quidem eſt habitata, habetque vrbem magnam, & eius incolæ veſcuntur Alneregil. Non procul ab ipſa, ad interuallum bidui, eſt inſula Galos, cuius incolæ ſunt nigri, nudi, anthropophagi. Inter Albinaman & inſulam Sarandib intercedit nauigatio trium dierum; & ab inſula Sarandib ad inſulam Langialos ſiuè Lanchialos, decem dierum nauigatio. A Langialos autem ad inſulam Calla eſt iter ſex dierum.

NONA PARS
Climatis primi.

HÆc nona primi Climatis pars continet portionem maris Indici, quę ſpeciali nomine appellatur mare Sanficum: & portionem maris, quod vocatur mare Darláraui; in hoc autem mari plures continentur inſulæ, quas infrà (auxiliante, & iuuante Deo) commemorabimus. Dicimus ergò ad huius maris Indici latus Auſtrale eſſe partem terræ Sofalæ ſuperiùs memoratæ, nec non vrbes atque vicos, de quorum numero eſt vrbs Gaſta, parua, ſecùs ingentem ſinum, quem naues ingrediuntur. Ab vrbe Gaſta ad vrbem Dagutta eſt iter maritimum trium dierum ac noctium, & ab eadem ad Inſulam Comr, diei nauigatio. Vrbs autem Dagutta eſt terminus terræ Sofalæ auri, eſtque ſita propè magni fluminis oſtium. Terræ Sofalæ cōfinis eſt terra Vacuac, vbi duæ ſunt vrbes, quarum vna vocatur Dadu, Ianáana altera: hiſque proximus eſt pagus maximus Dagdaga dictus; atque omnium incolæ ſunt nigri. Propinqua eſt ipſis inſula Vacuac, à quà ad inſulam Lanchialos bidui eſt iter; & ab hac ad inſulam Calla, iter dierum quinque; & in hac eſt optima Canfora, genus arboris magnæ ſalicibus ſimile: ſed vna illarum centum homines, imò plures ſub vmbra con-

tinebit

tinebit ſua. Ex hac autem arbore ſic elicitur Canfora :Foramine ſummitas eius pertunditur , vndè liquor effluit tãtus,vt plures impleat lagenulas:vbi fluxus conſtiterit,alio inferiore foramine arbor in medio confoditur, è quo particulę canforę , gummi videlicet eius arboris decurrũt,ita tamen , vt intra ipſam arborem concreſcant ; Tum arbor prima , quòd inutilis reddatur, linquitur,& ad aliam pergitur. Lignum arboris canforę eſt album, & leue. In eadem iſta inſula ſunt mirabilia , quorum enarrator in ſummæ notam falſitatis incurrit.

Huic inſulæ proximè iacent inſula Gaba , inſula Salahett,& inſula Hazeleh, diſtãt enim ab inuicem duabus leucis , & plùs minuſuè. Et omnes hæ inſulæ pertinent ad eundem Regem.In extremitate eiuſdem inſulæ cernitur puteus ignis ardentis , altitudinis centum cubitorum : at interdiù fumus eſt , noctù verò ignis accenſus. Præterea ad læuam partem inſulæ Mabett poſt iter diei adeſt inſula Tanoma, habitata. A Tanoma ad inſulam Comar quinque dierum eſt iter ; & ab hac originem ſumit atque denominationem lignum Camaricum , quod quidem bonum eſt,ſed Sanficum melius ; in eadem quoque inſula reperitur Sandalum. Inſulæ Comar qua parte reſpicit oras maritimas , proxima eſt inſula Sanf, diſtant enim à ſe inuicem tribus P. M. : & in hac inuenitur lignum Sanficum : & eius incolæ nullum quadrupes,neque beſtiolam, aut animalculum vllum iugulant. Diſtat ab ipſa , inſula Sandafulat decem diebus. Et ab eadem inſula Sanf ad vrbe Lucqin tres habentur ſtationes ; atque hæc eſt primus Portus Sin. Ab vrbe Lucqin ad vrbem Chanecu quatridui eſt interuallum, itinere maritimo : terreſtri autem , viginti dierum ; atque hæc eſt maximus Portuum Sin. In nulla penitùs regione Indiæ, neque Sin reperiuntur vuæ , aut fici. Ab vrbe Chánecu ad vrbem Giánecu eſt iter octo dierũm. Ab vrbe Sanf maritima ad inſulam Samel, quæ eſt in extremitate maris Sanfici,quatridui iter habetur. Ab inſula Samel ad inſulam Aaſura parum habitatam,quaternorum item via dierum eſt.Et ab hac ad inſulam Malai magnam , extenſam ab Occidente in Orientem ,breuis diei eſt iter.

DECIMA PARS
Climatis Primi.

PArs hæc decima primi Climatis, quæ terminat Habitatam à plaga orientali, & retrò quam ignoratur quid ſit, continet mare Sin, quod vocatur mare Saha, & à quibuſdam appellatur mare Sanf: cuius caput, & initium ducitur à mari Oceano, quod ibi nominatur mare Piceum, quoniam eius aquæ turbidæ ſunt: venti quoque vehementes in illo, & tenebræ vtplurimùm inſident illi. Atque hoc mare Piceum iungitur mari Oceano, quod terram Iagog, & Magog attingit ex parte inferiori, quæ reſpicit terram inhabitatam à Septentrione: terminatur quoquè mari Tenebrarum, quod, vt iàm notauimus, iungitur etiam parti occidentali: protenditurque ad inſulas Vac-uac ex parte meridionali: & ad mare Serpentum, vſque ad latus Auſtrale [a] maris terram ambientis. Hoc idem mare furentibus ventis, & permultis imbribus obnoxium eſt; nàm ventus marinus ſex integris menſibus regnat in illo, ac tùm in alium ventum conuertitur.

[a] *Ideſt Oceani.*

Plures ſunt in eo inſulę, & ad quaſdam quidem mercatores penetrant, ad alias non item, ob itineris periculum. Ab hac inſula ad inſulam Soborma duo ſunt curſus; hæc verò inſula ingens eſt, & maxima, & propè illam multæ cernuntur inſulæ paruę quidem, ſed tamen habitatę: earum mare horrendum eſt, & aquæ profunditas penes illas eſt ad quadraginta, & plures, atque pauciores vlnas. In montibus eius inſulæ reperitur Canfora prçſtantior multò quàm alibi. In sũmitate maris eiuſdem verſùs Sin extat inſula Maied, diſtatque ab illa altera nauigatione quatuor dierum. Eadẽque diſtantia eſt inter inſulam Soborma, & inſulam Anám: & ex hac patet egreſſus ad mare Sanf. Porrò inſula Maied, de qua prę cęteris mentionem fecimus, complectitur ciuitates cõplures, & ſuperat longitudine, latitutide, ac fertilitate inſulas Maugę, eſtque propinqua terræ Sin. Ad hãc inſulam con-

confluunt naues Sinenſium egredientes ex inſulis Sin, ad eam vela faciunt, in ea quieſcunt,& ex ea deinde ſoluunt in partes vniuerſas. Prætereà ab inſula Sanf ad inſulam Sandi-fulat eſt iter decem dierum. inſulam Sandi-fulat circundant ex parte Sin montes ardui, ventique vehementes eam infeſtant. eſt autem vnum ex oſtiis Sin, & quatriduò diſtat ab vrbe Chánecu. Sin verò duodecim habet oſtia, ſeu aditus inter montes, per quos poteſt aliquis ab vrbibus eiuſdem Sin abire ad vnum eundemque locum in litore intentum. Omnes Portus Sin ſunt ad[a] oſtium alicuius fluminis, per quod naues aſcendunt menſe integro, & plùs, minùſue inter hortos, lucoſque.

[a] *Vel ad ſinum aliquẽ per quem. &c.*

Ab inſula Maugæ[a] ad inſulã[b] Sahab quatridui eſt nauigatio, aut plùs quatridui. Et hæc inſula Sahab appellata fuit hoc nomine, quòd exeat aliquando è partibus eius nubes candida nauibus pernicioſa: emittit enim vſque ad aquam maris vnà cum vento vehementi linguam ſubtilem perlongam, cuius ad contactum aqua maris ebullit, atque agitatur furentis inſtar turbinis, ita vt ſi nauem attingat, abſorbeat illam; tùm nubes attollitur, & emittit imbrem quo nubes diſſipatur: nec ſcitur vtrùm nubes ebiberit illum è mari, an qua ratione id fiat. In ea inſula ſunt colles arenæ, quæ igni admota liquefit, & vertitur in argentum purum. Et in parte inſularum Vac-vac huic proxima, ſunt loca quædam in montibus, atque inſulis inciſa, viatori inacceſſibilia. Iſtis inſulis propinquæ ſunt inſulæ Vac-vac, vltrà quas quid ſit ignoratur.

[b] *Ideſt, Vndæ.*
[c] *Hoc eſt, Nubium.*

Inter inſulam Sanf, & inſulam Malai intercipitur ſpatium duodecim dierum inter inſulas & montes per mare protenſos. Hæc inſula procurrit ab Occidente in Orientẽ, ſed à parte occidentali iungitur cum oris maritimis Zengitarum, & curſu tranſuerſo pergit ſemper cum Oriente ad Aquilonem quoùſque attingat litora Sin; eſtque inſularum maxima limitibus, & cultiſſima ædificiis.

Ab inſula Maied, Orientem verſùs, ad inſulam Saha eſt iter trium breuium dierum. In hac etiam inſula conſpiciuntur ſimulacra aliquot ad litus maris, erectæ dexteræ, quaſi innuant aſpicienti, ac dicant, reuertere illùc vnde veni-

ſti, quoniam nulla eſt à tergo noſtro tellus, quam adire poſſis. Ab hac inſula vela fieri queunt ad inſulas Saila, quæ multæ ſunt, & ſibi finitimæ, eſtque in iis vrbs, quam qui ingreditur viator incolit; nec eam ampliùs deſerere cupit, ob telluris probitatem, & opum copiam; maxima enim eſt in illa vis auri, adeò vt habitatores eius canum ſuorum catenas, & collaria ſimiorum habeant aurea.

In hoc primo Climate cernuntur etiam animalia, quæ in reliquis ſex Climatibus minimè reperiuntur, nempè elephãti, Carcaddani, Camelopardales, ſimiæ caudatæ, & boues, ac bubali ſine caudis, atque ſimioli. In eodem etiam Climate extat fodina ſmaragdi, quæ in toto terrarum orbe nullibi inuenitur præterquã in prædicta fodina. Similiter hyacinthus nequaquã reperitur ſecundùm ſpecies ſuas, niſi in inſula Sarandib. Item bellua marina, quæ eſt in mari Iaman, & mari Harcand Albaba vocata, in nullo alio reperitur mari, quàm in iſto. Et bellua, quæ dicitur Ghonda, non extat alibi quàm in iſto mari. Et piſces glutinis multi ſunt in ipſo: piſcis quoque Aſcancur vocatus non inuenitur niſi in parte Nili, quæ in hoc Climate continetur. Aromata verò, quæ in eodem Climate reperiũtur, ſunt caryophilla, ſandalum, canfora, & lignum Aloës: quorum omnium nihil inuenitur in aliis Climatibus, ſed in hoc tantùm Climate, in quo etiam nox & dies ſimilis ſunt temperiei, & horarum numero æquales.

CLIMA SECVNDVM.

CVM iam primum Clima deſcripſerimus cum iis, quæ complectitur in partibus ſuis decem, in quas illud diuiſimus, conſentaneum eſt vt narremus quænam in iſto Climate ſecundo cõtineantur regiones, caſtella, urbes, ac limites, deſerta, ſolitudines, maria, inſulæque ſimul cum populis earum, atque diſtantiis itinerum earundem, non ſecùs ac

id quod

id quod præſtitimus in præcedenti Climate. Incipiemus igitur (diuina ope) deſcriptionem primæ partis Climatis ſecundi.

PARS PRIMA
Secundi Climatis.

DICIMVS hanc primã ſecundi Climatis partem initium habere in ea vlterioris Occidentis parte, vbi eſt mare Tenebrarum, vltrà quod ignoratur quid ſit. Ex inſulis, quæ hac in parte continentur, ſunt Masfahan, & Lacos, ambæ de numero inſularum ſex prædictarum, quas Perennes nuncupari ſupra dixeramus. Ab his cœpit Ptolomæus dimetiri, & ſumere longitudines regionum; & ad has vſque peruenit Bicornis, id eſt Alexãder, atque exinde reuerſus.

In hac etiam parte continetur portio terræ Ghanæ, quà ſeptẽtrionem reſpicit. Item ciuitas Audagoſt parua, ſita in ſolitudine, aquis infœcunda, diſtans à Ghana ſtationibus duodecim. Ab Audagoſt etiam ad vrbes Vareclan habetur ſpatium triginta vnius ſtationum. Rurſus ab Audagoſt ad vrbem Germa vigintiquinque ferè ſtationes intercedunt. Ab eadem item Audagoſt ad inſulam Vlil ſalis fodinam, menſis eſt iter. Vrbes autem, & Metropoles terræ Zagharæ ſunt Sagra, & Sama. Et ab vrbe Nebrina ad vrbẽ Tircqe de terra Vancaræ auri, ſeptemdecim ſunt ſtationes. Terræ Zagharæ contermina eſt terra Pharan, & de regionibus, quas continet, ſunt vrbes Germa, & Taſaüa.

Deeſt in originali pars ſecunda.

PARS

TERTIA PARS
Climatis ſecundi.

COMPREHENDIT hæc tertia pars ſecundi Climatis de duabus terris portionem terræ Vadan,& pleraſque regiones Caüar, partem regionis Taguitarum gentilium, & maiorem partem terræ Faran. Porrò terra Vadan ſunt inſulæ palmarum latiſſimæ, inter Occidentē & Aquilonem protenſæ verſùs mare. Ad ſeptentrionalem partem huiuſce vrbis habetur vrbs Zauila, quam condidit, & incoluit Abdalla filius Chattab Alhauari. Et ab hac vrbe ad aliā proximam Medheram-Iſa vocatam, bidui eſt iter Meridiem verſùs, & ab ipſa ad vrbem Ancalas quadraginta ſunt milliaria per fluminis alueum: eſt autem vrbs iſta ex maioribus, & amplioribus regionibus Caüar. Ab vrbe Ancalas ad paruam vrbem Izer nuncupatam bidui eſt iter. Ab Izer ad vrbem Balmala iter diei. Non longè ab eadem Izer Occidentem verſùs eſt grande, ac profundum ſtagnum, longitudinis duodecim milliarium, trium latitudinis, in quo reperitur magnorum piſcium genus piſci Alburi perſimile. A latere huius terræ ſeptentrionali habetur vrbs Zala, quæ diſtat ab vrbe Sort itinere nouem dierum, inter Occidentem, & Septentrionem, verſùs mare. A Zala ad terram Vadan eſt interuallum octo dierum. Et ab eadem quoque Zala ad Zauila decem dierum eſt iter vergens ad Auſtrum cum flexu ad Occidentem.

PARS

QVARTA PARS
Climatis ſecundi.

EX iis quæ continentur in hac ſecundi Climatis parte quarta, eſt reliqua terra Aluahat exterioris cum terra Taguitarum ſibi annexa à Meridie. Inter Aluahat, & terminum Nubæ trium intercedit iter dierum. Et in terra Aluahat ſolummodò reperitur [a] Thoban, non autem in vllis aliis duarum terrarum partibus. A [b] Bahrain: ad Giofar bidui eſt iter: A Giofar ad Aluah tridui eſt interuallum penitus inaquoſum. Item à Bahrain ad vrbem Sant-rie quatuor habentur ſtationes. Et ab hac ad mare Damaſcenum, ſeptentrionem verſus, ſtationes nouem. Et ab eadem ad Montem Calmeri, quatridui eſt iter. Et à Sant-rie diſcedit, qui vult ingredi terram Coüar, & reliquas Nigrorũ regiones. Rurſus à Sant-rie ad Augelam, Occidentem verſùs, decem dierum eſt iter. Vrbs autem Cais, quæ iacet ad litus Nili, vetuſtiſſima eſt, & diſtat à Daharut, Aquilonem verſùs eundo, octodecim ferè milliarium interuallo. Ab vrbe Cais ad Meniat Ben-Chaſib, dimidiatæ diei ſpatium eſt. Idemque ſpatium ab hac ad vrbem Oſmuni; & contra ipſam ab Aquilonari parte Nili iacet Buſir vrbs parua. A Buſir verò ad Anſana, ex Orientali latere Nili, ſex dierum iter habetur: eſtque hæc vrbs antiqua ædificio, viridariis, & locis amœnis ad animum relaxandum aptis perpulchra, plurima fructibus, & fertilitate, atque frugibus abundantiſſima. Hæc eſt vrbs, quæ communiter vocatur vrbs Magorum: & ex hac euocauit Pharaon Magos ad congrediendum die ſtatuta cum Moſe Propheta, cui ſalus. Ibidẽ extant paruæ aliquot regiones diſtantes à Nilo duobus milliaribus, & plùs, ac minùs, è quibus eſt Negiaſta pagus paruus, populoſus, fœcundus, & fructibus abundans: & ex iiſdem quoque eſt ab aduerſo illarum terra, quæ vocatur Maſnára, in occidentali parte Nili. Ex illis etiam eſt vrbs Taha, eſtque

[a] *Genus eſt maximi, & lõgiſſimi ſerpentis.*

[b] *i. Duobus maribus.*

infra vrbem Oſmuni.

Ab urbe Anſana ſuperiùs memorata ad paruum locum Almaráa vocatum, & ab ipſa ad vrbem Armant ad Occidentem Nili, quinque ſunt ferè milliaria. Et ab eadem ad oppidum Saül eſt iter vnius quaſi diei; eſt autem oppidum iſtud magnum, & emporeticum, abundatque populis, palmis, & frugibus, & emolumentis quamplurimis: iacetque ad os fluuii cuiuſdam [a] Almonha vocati, orientali parti terræ Aluahat coniunctì: & ibi diducitur ille in riuos ad multum ſolum irrigandum. Et ab hoc eodem deductæ, atque effoſſæ fuerunt canales fluminum Fium. Ab oppido Saül ad Echmim, diei eſt iter: Echmim autem eſt ad latus Nili orientale, in diſtantia duorum ferè milliarium. Echmim, & Balbana ſunt duæ vrbes ædificiorum copia non impares, & in hac ſunt multa palmeta, & arundineta ſaccari. In prædicta vrbe Echmim extat ædificium illud, quod appellatur Beraba; ſunt autem plures Berabæ, inter quas eſt Beraba Aſnæ, Beraba Dandaræ, & Beraba Echmim: at hæc & ędificio firmior, & rebus memoria dignis ornatior eſt; nam in iſto domicilio ſunt nonnullæ ſtellarum, & artium quarundā picturæ, ſcripta diuerſa, variæque ſcientiæ. Iſtud domicilium, quod Beraba dicitur, eſt in media vrbe Echmim, vt diximus.

[a] i. Clauſi

Ab occidentali ripa Nili, ſuprà oſtiū fluuij Almonha, iacet vrbs Zamacher appellata, venuſta ædificiis, hortis, aquiſque affluens, variis fructūum, & omnibus leguminum generibus opulenta: eſtque in ſe pulchra, ac decora. Ab hac ad montem Tilamon, per occidentalem Nili ripam, quinque interſunt millia paſſuum. Mons iſte procedens ab occidētali parte Tarib, alueum Nili præcludit: quare aqua rapido eum impetit fluxu, nec eum ſuperat niſi cum difficultate, & præcepitio tali, vt cymbis tàm ex Metſr ad Aſuan aſcendentibus, quàm aliis aditum præcludat.

Ab vrbe Echmim ad vrbem Queſt ſemidiei eſt nauigatio: vrbs iſta Queſt procul diſtat à Nili parte orientali. Et ab hac ad vrbem Cuts, ex orientali parte Nili, ſeptem interſunt milliaria; Cuts autem eſt vrbs magna. A Cuts ad Damámil in latere Nili orientali, ſeptem ferè milliaria. Ab hoc oppido

oppido ad vrbem Aſna, ad occidentalem Nili partem, eſt nauigatio diei: eſt autem hæc de antiquioribus vrbidus, ædificata primis Coptitarum temporibus. Inter hanc, & Armant à latere orientali, nauigatio item diei intercedit. Ab vrbe Armant ad vrbem Aſuan eſt item nauigatio diei per Nilum.

Vt autem modò reuertamur ad præfatum fluuium exeũtem è principaliore alueo Nili, dicimus fluuium iſtum habere originem propè vrbem Saül, fluereque ad plagã occidentalem, & illic vocari Almonha; tùm decurrẽs inter Occidentem, & Aquilonem ſpatio quatuor ſtationum attingere vrbem Albáhnaſa, quæ iacet ad ripam eius Occidentalem. Et ab hac vrbe ad Metſr ſeptem eſt longarum dierum iter. Defluit poſteà is fluuius in Septentrionem ad vrbem Ahnas ſpatio duarum ſtationum. Ab hac ad vrbem Ballats diſſitam ab orientali ripa præcipui aluei Nili ſpatio duorum milliarium, bidui ferè iter habetur. Demùm peruenit hic fluuius ad Fium, mergitque ſe ſtagno Acnæ, & Tihamt. Porrò à Metſr ad Aſuan ineſt vigintiquinque ſtationum intercapedo.

PARS QVINTA
Secundi Climatis.

QVINTA hæc ſecundi Climatis pars complectitur de regionibus, quæ ſunt ad oras maris Rubri, vrbem Adhab cum anterioribus finitimis partibus ſolitudinis, quæ nomen ab ea deſumit, in qua nullum conſtat iter, ſed montes, & vt plurimum ſtellæ, aut curſus ſolis ab Oriente ad Occidentem viam demonſtrant.

Sub hac etiam parte continetur pars maris Rubri vnà cum pluribus inſulis habitatis, ac deſettis, Portibus celebrioribus, & paruis quibuſdam prouinciis eius, quales ſunt Serrain,[a] Socqia, Giodda. Giohſa, & Algiar. Continentur quoque de regionibus mediterraneis, Sanacan, & Mecca,

[a] *i. Duo myſteria.*

Taief, Codaid, Medina, & Adhab. Et nos de his omnibus integra, ſedula, ac certa narratione agemus, Diuino fauore, & auxilio.

a i. Conciſum.
b Hodie Sarra quod deſertum ſonat.

Dicimus ergo montem [a] Mocattam, cuius initium eſt in Diar-Metſer, protēdi à Metſer per Sahra [b] donec proximè accedat ad Aſuan; eſtque mons iſte celebris longitudinis, quod autem ad altitudinem, quibuſdam in locis attollitur, in aliis verò deprimitur: & partes eius nonnullæ attingunt terram Metſer procurrentem ad mare Salſum verſus mare Rubrum, ad mare ſcilicet [c] Hagiaz.

c i. Arabicū.
d Nempè Deſerti.

In ſummitate huius [d] Sahra ſecus litus maris Salſi eſt vrbs Adhab, è qua tranſitur ad Gioddam, ibique latitudo maris eſt nauigationis diei, ac noctis. Cæterùm in vrbe Adhab reſidet Actor vnus pro domino Begæ, & alius pro Regibus Ægypti, qui eius vrbis vectigalia diuidunt inter ſeſe duas in partes æquales. Et verò ad Actorem domini Ægypti pertinet adducere bona, & annonam ad Adhab: ad alterum Begæ ſpectat eadem exigere ex [e] Habſcia. Et Præſes, qui præeſt Adhab pro Rege Begæ, moraturin ſolitudinibus, nec ingreditur vrbem niſi rarò. Incolæ Adhab perluſtrant omnes partes terræ Begæ & emunt, atque vendunt, affe-runtque vndique butyrum, mel, & lac. Eadem in vrbe habent cymbas, quibus expiſcantur piſces plurimos, ſuauiſſimos, & ad comedendum gratiſſimos.

e i. Æthyopia.

In hac eadem exiguntur tributa hacce noſtra tempeſtate è peregrinis Moſlemannis aduenientibus de terra occidentali; ſumma verò huius vectigalis in ſingula capita eſt octo denariorum auri qualiſcunque, infecti, aut facti. Nullus autem peregrinorum occidentalium traijcitur ad Gioddam, niſi priùs oſtendat naulum ſuum: quòd ſi quis nauclerus maris [f] Calzem traiiceret aliquem non habentē naulum ſuum, tenetur ſoluere nauclerus pro ipſo. Quarè nemo tranſit ab Adhab ad Gioddam, niſi priùs oſtendat nauclero vectigal quod debet. Cumque nauis vela fecerit, & Deus illi conceſſerit fœlicem aduentum ad Gioddam, anchoras iacit procul ab ipſa: tunc eam ingrediuntur quæſtores miſſi ex parte Præſidis Gioddæ, & ſtatutorum, quæ nauis illa debet, vectigalium ſummam ſubducentes, in albo referunt, tùm

f i. Abſorbēs deglutiens.

tùm deſcendũt,& cũ ipſis viatores omnes, & à ſingulis exigunt ſtatuta ac debita tributa; & ſi contigerit aliquem eorum carere vectigali, cogitur Nauclerus,qui eum tranſuexit, ſoluere pro illo. Quandóque tamen aſſeruatur in carcere talis Peregrinus quouſque tempus peregrinationis elabatur; aliquando verò tribuit illi Deus quem liberet eum, & debitum pro eo vectigal perſoluat. Hæc tributa aſſumit Alhaſcemi Dominus Mecchæ, eaque refert in æraria ſua, cùm eius prouentus pauci ſint, & exactiones ſuæ non ſufficiant impenſis ſuis, & alimonijs aſſeclarum ſuorum.

Hoc mare, quod in iſta parte continetur, eſt aſperum ſulcatu, plenum & breuijs, & ſcholijs erumpentibus: & ſunt in ipſo inſulæ aliquot, hyemali tempore deſolatæ. Et maxima inſularum eius, quæ in hac parte continentur, eſt inſula Neaman, in qua ſunt gentes perpetuò degentes. Inter has etiam inſulas eſt inſula Sámeri, quam colunt populi Iudæi Samaritani, quorum teſſera eſt, vt dicat quis ex ipſis, cùm aliquem offenderit, Lámeſàs: & hac dictione depræhenduntur eſſe ex Iudæis, qui deſcendunt ex Sámeri authore vituli tempore Moyſis, cui ſalus.

Ad oras huius maris ad iſtam partem attinentis, ex plaga Orientali, eſt Arx Hali, & Serrain, Socqia, Giodda, Giohſa, & Algiar. Porrò Hali eſt vrbs parua, è qua ad Attu, meridiem verſùs, eſt iter terreſtre quinque dierum. Et ab ipſa ad vrbem Sancan duæ habentur ſtationes breues. Et ad oras maritimas eſt vrbs Serrain, inter quam, & Hali interuenit ſpatium quinque dierum, ad Septentrionem: Serrain verò eſt arx munita. A Serrain ad Portum Socqiæ oppidi populoſi, vbi eſt ſtatio carinis, tres habentur ſtationes. Et ab hoc ad Giodda, ſecùs litus, ſtationes totidem: eſt autem oppidum iſtud de Portibus Mecchæ, & diſtant ab inuicem quadraginta milliaribus.

A Mecca ad [a] Medinam, cuius nomen eſt Iathreb, via recta, decem ſunt ferè ſtationes; Nam à Mecca ad Batn-Marri diuerſorium quoddam, in quo eſt fons aquæ per arenas decurrentis, palmis aliquot circumſeptum, & ad quod recipit ſeſe gens quædam Arabum, ſexdecim habentur milliaria. A Batn-Marri ad Oſfan triginta tria milliaria: Oſfan

a.i. *Vrbs.*

autem eſt Caſtellum diſtans à mari decem ferè milliaribus, & extant in illo putei aquæ dulcis, coliturque cætu quodam de familia Giohainæ. Ab hoc ad Codaid, milliaria viginti quatuor: inter Codaid & mare intercedit ſpatiũ quinque millium paſſuum. A Codaid, ad [a] Giohfam hoſpitium Damaſcenorum peregrinantium ad Meccam, diſtans à mari quatuor ferè paſſuum millibus, viginti ſex habentur milliaria. A Giohfa ad Alabua diuerſorium in quo ſunt putei, milliaria vigintiſeptem. Et ab hoc ad Socqia totidem milliaria; At verò Socqia eſt hoſpitium ſecùs flumen ſitum, horto, & palmetis amœnum: habitatque illud populus quidam ex familia Tai, cæteriſque Arabum familiis. A Socqia ad Roüaitham, in qua ſunt ſtagna quatuor, habitatores nulli, milliaria triginta ſex. Ab hac ad Sebalam, triginta quatuor. Et ab hoc ad Malal hoſpitium in quo ſunt putei dulcis & copioſæ aquæ, milliaria ſeptemdecim. Ab hoc ad Sógeram receptaculum incolarum Medinæ, milliaria duodecim. Ab hoc denique ad Medinam ſex milliaria. Totius deſcripti ſpatii ſumma eſt ducentorum ſeptuaginta milliarium.

a i. Dilutam. Erat hæc anteà ciuitas populoſa, nomine Mahiaà: Sed poſtquã eluuione corruit, vocata fuit Giohfa.

Patet etiam alia via à Mecca ad Medinam, quæ obliqua eſt & per montes: Nàm cùm quis egreditur è Mecca, arripit iter per oras maritimas ad Batn-Marri, deinde ad Osfan, tùm ad Codaid, ad Choüar, ad Theniat-almarà, ad Madlat-Mahag, ad Batn- Madhag, ad Batn-dhat-Kaſed, ad Agerad, ad Dhi-Samar, ad Batn-Aghda, ad Madlagiat-Iaafar, ad Aina, ad Adhan-alfahat, ad promontorium montis Argi, ad Thaniat-alaiar, ad Rima, ad [b] Hai-Amar filii Aauf, ad Medinam, quam palmæ circundant plurimæ craſſorum feraces dactylorum, quibus vitam ſuſtentant incolę ſuam, nulla aut ſemina, aut armenta poſſidentes; Potum iiſdem miniſtrat exiguus amnis, quem à parte orientali ex magno quodam fonte duxit ad latus Vrbis ſeptentrionale Omar filius Chattab per canales in ipſa effoſſas. Magnitudo verò vrbis Iathreb æquat mediam partem Mecchæ. Aquam ad irrigandas palmas, & ſiquam habent ſementem, ſerui è puteis exhauriunt. [c] Bacqyo-lgharcad eſt extra portã ciuitatis ad Orientem. Et ſex paſſuum millibus procul ab vrbe,

b i. Nationem.

c i. Campus rhamnorũ: creſcũt enim ibi mirum in modum. Eſtque campus iſte cœmeterium.

vrbe, à parte ſeptentrionali eſt mons Ohod, quo nullus eſt alius eidem vrbi propinquior: eminetque mons iſte terræ multis ruribus ac pagis refertæ, ad habitatores Medinę pertinenti. Quatuor millibus paſſuum longè à Medina, ex parte ipſius meridionali, in via quę ducit ad Meccam, eſt flumen quod vocatur Vadi-laacqic, cuius ripas agri, & palmæ diſcriminant. Inter Medinam, & mare intereſt ſpatium trium dierum, & Algiar eſt portus ipſius; Algiar autem eſt oppidum frequenti populo cultum, eratque priſcis temporibus vrbs proxima Gioddæ.

Via verò à Medina ad oppidum iſtud eſt eiuſmodi: exibis primùm è Medina ad Choſciob, conficieſque ſtationem vnam: Ab hoc ad Ghoraib ſtationem alterã, per cuiuſdam montis radices: & hìc eſt puteus aquę viuæ & potu ſuauis. Et ab hoc ad Algiar, ſtationem ſimiliter vnam. Algiar autẽ adiacet mari, & naues ad eam appelluntur. Similiter ab Algiar ad Gioddam habetur iter terreſtre decem ferè dierum per oras maritimas, & mare modò vicinum eſt, modò remotum. Harum verò ſtationum pleræque conficiuntur per arenas ventis agitatas, & vias abditas, quas maris, ac montium ductu indagare neceſſe eſt.

Ad orientalem plagam Mecchæ poſt ſexaginta milliaria extat Taief, ad quam ſi quis ire cupit à Mecca, procedit ex ipſa ad [b] Badid-almórtafè oppidum populoſum, in quo sũt Arabes vagabundi: Deinde ad [c] Carn-almanázel Caſtellum populo frequens, in angulo biuij ſitum: & ab hoc ad Taief. Volenti verò ab eadem Mecca proficiſci ad Taief per viam qua itur ad Acqic, tria ſunt millia paſſuum conficienda ad Arfat: tùm ad Batn-Naaman locum palmis conſitum: deinde ſuperabit aſcenſum Keda, vnde proſpiciet Taief; ac tùm deſcendens, alium facilem collem conſcendet: tùm demùm ingredietur Taief. Porrò Taief eſt habitaculum [d] Thacqifi, eſtque vrbs parua, populoſa, ſuauibus aquis irrigua, cœli temperie ſalubris, frugibus abundans, ruribus ampla, vuis præſertim opulentiſſima; Porrò eius vuæ ſiccæ celebres ſunt, & in partes vniuerſas diſtrahuntur: & maior pars fructuum Mecchæ ab illa defertur; eſt autem ſita prædicta Taief ſuper dorſo montis Ghazuan: & in dorſo huius

b *i. Campus altus.*

c *i Cornu domiciliorũ.*

d *Fuit Princeps ſectæ cuiuſdam.*

ſo huius eiuſdem montis ſunt habitationes filiorum Saad, quibus fit comparatio in aliquo ingenti numero exprimendo. Ibidem quoque degunt cætus familiarum Hodhail. Cęterùm nullus in vniuerſa regione [a] Hagiaz reperitur mons frigidior cacumine montis huiuſce, in quo aqua interdum tempore æſtiuo conglaciat. In partibus Mecchæ orientem reſpicientibus vigent præſertim filij Helal, & filij Saad cum familijs Hodhail: In partibus autem occidentalibus, familia Modlag, atque aliæ ex familijs Modhar.

[a] *i. Arabia.*

Mecca pręterea habet Caſtella, ſiuè Arces, è quibus eſt Naged-Altaief, & Nageran, Carn-almanâzel, Acqic, Ocadh, Lia, Tarba, Maiſa, Caiſa, Gioras, & Sarat; ex caſtris verò quæ poſſidet in Tęháma, ſunt Sancan, Serrain, Socqia, Ghaſin, Bais, & Aac. Porrò Caſtella Medinę ab ea denominata, ſunt Taima, Daumat-Algiandel, Alferè, Dhu-lmorüat, Vadi-liqora, Madian, Chaibar, Fadac, Cqere-Arinæ, Vahida, Saiara, Rohba, Saiala, Sabana, Rahett, Adhab, Achhal, & Hámia.

Iter autem à Mecca ad Sanáa, id eſt: Exibis inprimis Mecca ad Serrain ſuperiorem, vbi puteum reperies: deinde ad Carn-almanazel oppidum magnum: tùm ad Sofr paruum oppidum, vbi duo ſunt putei multę & ſuauis aquę ad bibendum: tùm ad Caze oppidum habitatum, palmis abundans, & excurrentibus irriguum fontibus: poſteà ad Roüaitha oppidum magnum, frequentibus palmis, & fontibus diffluentibus conſpicuum: tùm ad Tabalam vrbem exiguam in collis radicibus ſitam, fontibus, palmis, & agris affluentem: inde ad Baiſat-Iactan ciuitatem paruam, populoſam, bonis domicilijs, campis pulchris, aquis erumpentibus, & palmis non multis: tum ad Giaſda, vbi eſt puteus parcus aqua: tùm ad Niab oppidum ingens, populo, & palmis frequens, vbi inuenitur fons aquæ dulcis: tum ad Sangia hoſpitiũ inhabitatũ: indè ad Caſſa pagũ magnũ abundantẽ fontibus, vineis, palmis proceris, oleribuſque: hinc ad Negem pagum habitatum, vbi extat puteus: poſteà ad Sadum-Rah oppidum magnum cultum habitatoribus, & ædificijs amplum, fontibus, & vineis refertum: Diſtat ab hoc vrbs Gioras interuallo octo milliariũ. Gioras autem, & Nageran

ſunt

ſunt eiuſdē penè magnitudinis, & vtraq; abūdat palmis, & in vtraq; sūt officinæ ad condiendas pelles, in quibus conſiſtūt merces, & negotia incolarū, qui ea in arte excellūt. Itē à Sadū ad Mahgera pagū magnū ſcatebris irriguū, vbi etiā eſt puteus profundus, aqua fœcundus: In hoc pago eſt arbor maxima, quæ vocatur [a] Talhat-almalec, Salici perſimilis, maioris tamen molis: & hęc arbor eſt terminus inter ditionem Mecchæ, & ditionem Iaman. Illinc ad Adhia pagum formoſum: tùm ad Saada ciuitatem paruam, ſed populoſam, in qua optimæ pelles condiuntur, ac deinde ad permultas Iaman, & Hagiaz regiones aſportantur: Diſtat verò hæc à Sanáa milliaribus centū octoginta. Ab hac ad Amaſiam hoſpitium incultum in quo paruus eſt fons. Deinde ad vrbem Gionuan, in qua eſt arx munitiſſima, & duo ſtagna aquarum, incolæ miſcellanei ex gentibus [b] Omar; Creſcūt in hac vineæ, atque vuæ miræ magnitudinis granorum, è quibus conficiuntur vuæ ſiccæ ſuaues guſtu, & craſſitie præcellentes, quæ deferuntur in regiones finitimas, & remotas: & hæc diſtat à Sanáa ſeptuaginta duobus milliaribus. Similiter à Gionuan ad Sáada habentur quadraginta octo milliaria. Gionuan poſſidet pagos, ædificia, & rura aquis irrigua, & populis culta; degunt quoque in illa diuerſæ familiæ Ghaſan, variæque nationes Arabum. Ad occidentalem partem Gionuan habes terram [c] Abadhitarum, quorum regiones ſunt populoſæ, arces munitę, arua permulta, pagi frequentes. Ex hac progredieris ad vrbem Anafeth, in qua vineę ſunt multæ, palmę rarę; cuius ciues vtuntur aqua magni cuiuſdam laci fontibus ſcatentis: Inde ad Rabda vrbem paruam quaſi Caſtellum, multis circumdatam vineis, aruis latiſſimis, fontibuſque manantibus; cuius prætereà incolæ poſſident armenta, & camelos; Hac in vrbe eſt puteus altiſſimus, & ædes illa firmiſſima memorabilis apud ſcriptores: Diſtat autem hęc à Sanáa ſtatione vna. De vrbe Sanáa egimus ſuperiùs ſuo loco in climate primo. Totum iter à nobis deſcriptum conficitur à Carauannis ſpatio viginti ſtationum.

a i. Ingēs arbor Regis.

b Proprium viri.

c Populi ſic dicti à filio Abadhi.

Porrò via, quæ ducit à Mecca ad Dhi-Sohaim de terra [d] Chaulan, eſt huiuſmodi. A Mecca ad Málecan hoſpitium

d Nomē Nationis cuiuſdam in Iaman.

viatorum, indéque ad Ialamlam montem interiectum ab Oriente ad Occidentem, in quo eſt hoſpitium gentibus Tehámæ, habes ſtationem vnam: Tùm ad domicilium quoddam ſolitarium, in quo eſt fons aquæ, ſtationem item vnã: Ab hoc ad Caina pagũ exiguũ, vbi ſunt duo putei, ſtationem vnam. Hinc ad Darca, & Olbob duo oppida populoſa, ſtationem vnam: Ab his ad Hábaſcia pagum paruum, aquis abundantem, ſtationem vnam: Tùm ad Çanóna diuerſorium, in quo habetur puteus, ſtationem itidem vnam: Deinde ad Baiſat-Haran hoſpitium, in quo manent adhuc reliquiæ Arabum, & extat puteus aquæ ſuauis, ſtationem vnam: Ex hoc ad vrbem Hali paruam mari adiacentem, de qua ſupra ſuo loco mentionem fecimus, ſtationem ſimiliter vnam: Ab vrbe Hali maritima ad flumen Sancan, quod fluit vſque ad vrbem Sancan, ſtationem vnam: Inde ad Baiſat-lactan, quam ſuperiùs memorauimus cùm deſcriberemus viam Sanáa, ſtationem vnam: Tùm ad Haran-Alcarin oppidum paruum, populoſum tamen, & in quo habes riuos aquarum currentium, & palmas aliquot, ſtationem vnam: Tùm denique ad Chaulan-Dhi-Sohaim arcem munitam, cuius incolæ ſunt fortes, ac robuſti. Omnes prædictæ regiones ſunt in terra Tehámæ, quæ eſt portio Iaman.

Terra verò Tehámę ſunt montes intexti initium ducentes à mari [a] Calzumæo, cui etiam prę̨eminent: & eorũ partes aliquot tendũt in plagam orientalem. Porrò limites Tehámæ hi ſunt; Ab Occidente terminatur mari Rubro, ab Oriente montibus protenſis à Meridie ad Aquilonem. Lõgitudo eiuſdem, à Sorgia ad Aden ſecùs litora, eſt duodecim ſtationum: Latitudo verò ipſius, à montibus vſque ad ditionem Alabeorum, quatridui eſt: Habet etiam à parte ſui Orientali vrbem Sáada, Haus, & Nageran: & à parte ſeptentrionali, Meccam, & Gioddam: à meridionali Sanáa, ad diſtantiam decem ferè ſtationum. In terra Tehamæ ſunt Arabes errabundi ex omni ſtirpe. Mecca verò eſt centrum, ac meta habitatorum Peninſulæ [b] Arabæ, videlicet regiones Iaman. Nàm à Mecca ad Sanáa eſt interuallum viginti ſtationũ: & ab eadem Mecca ad Zobaid, ſtationum totidem: Rurſùs à Mecca ad Iamama interſunt ſtationes

a *Mari Rubro.*

b *Arabiæ, hodiè vocat eam Peninſulam, quòd ſit inter duo maria.*

nes vna cum viginti: Item à Mecca ad Damaſcum ſtationes triginta: Et ab eâdem ad [a] Baharain, ſtationes viginti quinque. *a i. Duo maria.*

SEXTA PARS
Climatis ſecundi.

Regiones habitatę, & Prouinciæ celebriores, quę in hac ſexta parte ſecundi Climatis continentur, ſunt Gioras, & Baiſa, Tabala, Ocadh, Nageran, [a] Olu-Iahſeb, Tdhafar, Mareb, Seger, & [b] Sofl-Iahſeb, Scebā, Hádhramut, Sur, Calhat, Maſcat, Sohar, Ofor, Soal, Manea, Sorooman, Bathrun, Hogera, Hádhrama, [c] Cariatain, Vagera, Várema, [d] Maaden-alnocra, Salamia, Barca, Aſſeh, Hagiar, Barman, Hobal, & Gioloffar. Prætereà in parte maris Perſici iſtic comprehenſa ſunt inſulæ Abron, & Heber, Kis, & inſula Ben-Cauan, & Dordur, & duo montes Coſair, & Oüair. Complectitur hæc eadē pars de terra Kerman, Sanaüain, & mōtes Maſcan. Omnes autem hæ regiones ſunt primariæ, cultæ nationibus, ac populis, de quibus mox, Deo iuuante.

a i. Pars ſuperior. *b i. Pars inferior.* *c i. Duo caſtella.* *d i. Fodina ferrea.*

Itaque dicimus vrbes Gioras, Honuan, & Nageran eſſe regiones vicinas, & inter Gioras, & Honüan haberi ſtationes quatuor, inter Honuan, & Nageran ſtationes ſex, idēque ſpatium eſſe inter Gioras, & Nágeran. At verò Tabála eſt vnum è caſtellis Mecchæ, diſtatque ab illa ſtationibus quatuor: Tabála autem eſt vrbs exigua ſcatebrarum fluentis irrigua, diſtans à Baiſa milliaribus quinquaginta. Similiter à Baiſa ad Gioras interſunt quatuor ſtationes. A Tabála ad forum Ocadh tres ſtationes; forum iſtud eſt pagus populoſus quaſi vrbs, poſſidens rura, palmeta, & copiā aquarum: Et in ipſo celebrantur nundinæ ſemel in hebdomada, die ſcilicet Dominica, qua die mercatores eò ſe cōferunt variis cum mercium generibus, quas earum partium incolis vtiles eſſe norunt; Adueniente autem nocte reuer-

titur vnuſquiſque in proprium locum. Forum hoc diſtat ab vrbe Nageran quinque ſtationibus.

Tdhafar eſt Metropolis Iahſeb : Eratque Tdhafar præteritis temporibus de numero maiorum, celebriorumque regionum. Ab vrbe Iahſeb, quæ vocatur Tdhafar, ad Dhamar, XXXVI. M. P. Et ſimiliter à Dhamar ad Sanaá XL. M. P. Ab Olu-Iahſeb ad Arcem Nagiah, milliaria XXXVI. Et à Nagiah ad Chond caſtellum populoſum cultũ gente quadam Chaulan, milliaria XXVII. habentur in eo putei, & eſt ſitum ſuper magno colle. A Chond ad Sanáa CXL. M. P. A Tdhafar autem ad Alac arcem munitam XIV. M. P. Et in hac morantur nobiles Arabes antiqui : extant in ea fluenta aquarum, & aliquot palmæ. Ab hac ad arcem Sofl-Iahſeb, vbi ſunt palmæ, & riui aquarum è ſuauibus fontibus emanantium, XVI. M. P. Item à Tdhafar ad oppidum Mareb tres habentur ſtationes : & in hoc oppido conſpicitur Arx Salomonis filii Dauid, cui pax, & vocatur Arx iſta,[a] Seruah; non aliud tamen oſtendit præter deformes ruinas, & diuulſa rudera. In eodem oppido Mareb eſt Arx Caſcib, quæ fuit Arx Belcqis vxoris Salomonis, cui ſalus.

a Eſt nomen Arcis, quam ferunt ædificatã à Genijs pro Belcqis coniuge Salomonis.

Ibidem quoque erat propugnaculum illud Aarem vocatum, cuius memoria apud omnes populos celebris eſt, & fama non ignota. Et verò plerique habitatores huius vrbis Mareb dictę, erant ſecta quædam de familiis Arabum Hemairitarum; & hi faſtu, admiratione, atque ſuperbia cæteras gentes, vt notiſſimum eſt, ſuperabant : nihilominùs glorioſiſſimi Dei beneficia ignorabant; In hac autem vrbe habebant iſti aduersùs curſum aquæ propugnaculum ingentis ædificii, fortiſſimæque ſtructuræ, ita vt eius ruinam nullatenùs pertimeſcerent : & aqua ipſo præcluſa intumeſcebat ad viginti ferè ſtaturarum altitudinem; Præcludebatur autem aqua omnibus eius lateribus, quæ ſolidiſſimo artificio firmauerant iidẽ incolæ, ſuaſque habitationes ſuper iis collocauerant. Singulæ prætereà familiæ certas habebant aquę menſuras æqua partitione diſtributas per aquæductus ad bibendum, vel aliis vendendum, aut certè ad agros ſuos irrigandos: imminebat enim huic vrbi illud propugnaculum veluti mons altiſſimus. Verùm cùm Deo placuiſſet eorum ſplendo-

ſplendorem extinguere,cætus diſſipare, dieſque terminare, immiſit in illos torrentem maximum, qui dormientibus ipſis,propugnaculo alliſit, illudque proſternens, vrbem totam cum ſuburbanis oppidis,populiſque abripuit.

Porrò à Mareb ad vrbem Scebam de terra Hádhramut, quatuor inſunt ſtationes. Et duarum vrbium, quæ ſunt in Hadramut, vna eſt Teriam, altera Scebam; & quidem de Teriam ſatis iam diximus: Scebam verò eſt Arx fortiſſima, populoſa, ſita in procliuiore parte montis Scebam, qui mõs eſt aſper valdè,neque enim niſi poſt magnos conatus,attingi poteſt eius fáſtigium; ſuper quo deinde conſpicies multa oppida populoſa, agros, aquaſque decurrentes. Terræ Hadhramut contermina eſt ab Oriente terra Seger, & eam colunt familiæ Mahra, mœri Arabes: Ab extremitate verò terræ Seger ad Aden trecenta habentur milliaria.

Cum terra Mahra iunguntur à Septẽtrione regiones Oman; & de regionibus Oman ſunt duæ vrbes Tſur,& Cqelhat,atque hæc ſita eſt ad oras maris Salſi Perſici: diſtantque abinuicem hæ duæ vrbes longa ſtatione, itinere terreſtri, maritimo verò minùs. Inter eandem Tſur, & promontoriũ Almahgiame intercedit iter terreſtre quindecim dierũ; maritimum autem,duorum curſuum. Promontorium Almahgiame mons eſt ſublimis ſecùs mare, & penes illum extant loca expiſcandis vnionibus apta. A Cqelhat, ſecùs mare,ad vrbem Sahar ducenta ſunt milliaria: & non procul ab ipſa ſecùs mare eſt oppidum Dhamar. A Maſchatt ad Sohar, & hæ ſunt duæ vrbes populoſæ, CCCCL. M. P. Vrbs Sohar eſt ad oras maris Perſici, eſtque antiquiſſima vrbium Omã: & priſcis temporibus ab ea proficiſcebantur naues Sinicæ; Verumtamen iter illud ideò ceſſauit, quoniam in medio mari Perſico, eregione Maſcatt, iacet inſula quædam Kis appellata, quadratæ figuræ, longitudinis XII. M. P. totidemque latitudinis: diſtans à Sohar ſpatio duorum curſuũ; opponitur eidem inſulæ,de terra Iaman[a], diſtantque abinuicem ſpatio vnius curſus: & de litoribus Kerman opponitur illi Tairuſett. Reſpiciunt autem Sohar in continenti, ad diſtantiam duarum dierum, duæ regiones vicinæ, propè quas eſt flumen quoddam Falg vocatum, & earum vna nũ-

[a] *Deſideratur nomen.*

cupatur Soal, altera Ofor: ſunt autem hæ duæ paruæ vrbes habitatæ, ruribus, palmetis, fructibuſque abundantes, magnitudine non multùm diſcrepantes: & vtrique potum præbet prædictum flumen Falg; Terra verò, in qua eæ continentur, appellatur Tarua. Ad iter dimidiatæ diei ab his vrbibus, adeſt [a] Mang vrbs parua in radicibus montis, qui dicitur Sciorm: & in ea habentur palmæ, fonteſq; aquarum, & eſt ad ripam fluminis Falg. A Mang ad Sorooman, Occidentem verſùs, duæ ſunt ſtationes: atque hæc iacet in ima parte eiuſdem montis Sciorm, quà præterfluit flumen Falg, quod flumen eſt magnum, & ſecùs illud extãt vndiq; oppida, & ædificia non rara, vſque ad mare in quod influit penès oppidum Gioloffar. At verò plerique habitatores Oman ſunt [b] ſchiſmatici.

a Bertio, Mig.

b Nempè deficiẽtes à cõmuniore Turcarum opinione.

Cæterùm inter Naged, & Oman interiectæ ſunt ſolitudines latiſſimæ. Et à terra Sohar ad terram [c] Bahrain eſt interuallum viginti ferè ſtationũ. Iter autem ab Oman per deſertum ad Meccam, aliaſque partes, eſt valdè arduum, ob crebras ſolitudines, & raros habitatores; quapropter nauigiis itur ad vrbes Aden, & ab Aden poſteà arripitur ad placitum iter maritimum, aut terreſtre. Eadem quoque ratione à Sohar, quæ eſt de terra Oman, ad [d] Albahrain, Septentrionem verſùs, habentur viæ ſulcatu perdifficiles, ac periculoſæ ob rixas, pugnas, atque inuaſiones, quas Arabes in ſeſe perpetuò exercent, ita vt viator nullam de ſua vita, vel bonis habeat inter eos ſecuritatem. Terræ Oman, ex parte Occidentali, declinando ad Septentrionem, confinis eſt terra Iamâmæ, è cuius vrbibus eſt Hagiar modò diruta, quam tamen anteà Regina Iamâma ætatis ſuæ tempore inhabitabat. Iunguntur huic Barca, & Salámia duæ vrbes, menſura, ædificiis, & limitum anguſtia pares.

c i. Duorum marium.

d i. Duo maria.

Porrò à Iamâma patet via ad Meccam, & eſt huiuſmodi: A Iamâma ad [e] Aardh, ſtatio vna. Hinc ad Chodaia, ſtatio itẽ vna. Tũ ad Thania, vna itẽ ſtatio. Tùm ad Sofrá, ſtatio vna. Inde ad Soda, ſtatio vna. Hinc ad caſtellũ Cariatain, quod eſt in via, quæ ducit ad Baſra, ſtatio quoque vna: & ad iſtud caſtellum coincidunt viæ. A Cariatain ad Dáma ſtatio vna. Hinc ad Tangia, ſpatium idem. Tùm ad Sarfa, ſtatio. Tùm ad Gia-

e i. Flumen.

ad Giadila, ſtatio. Tùm ad Falha, ſtatio. Tùm ad Rocaiba, ſtatio. Tùm ad Coba, ſtatio. Hinc ad Maran, ſtatio. Inde ad Vagera, ſtatio. Hinc ad Autàs, ſtatio. Tùm ad Dhat-Erc, quæ eſt in Tehàma, ſtatio. Tùm demùm ad hortum Ben-Amer, indeque Meccam, ſtatio vna. Cęterùm inter Hádhrama, & Hagiar intercedit ſpatium duarum ſtationũ. Per vocem autem, Aardh, ſuperiùs in hac terra memoratã, intelligimus flumen Aftan, quod ſecat Iamâma à ſummo ad imum: cuius ad ripas extant oppida habitata, arua lata, palmæ, atquè arboreta. Eorum verò oppidorum nomina hæc ſunt, Monfárecha, Vábara, Carfa, Abra, Baãſa, Sal, Ameria, Niſan, Barcat-Dhahec, Salámia, Taudheh, Mecra, Megiâra. Inter hæc oppida, quæ non multùm diſtant abinuicé, eadem ferè ſpatia intercipiuntur; & quidem inter Salámia, & Sal, ſtationis eſt interuallum, idemque ſpatium inter Sal, & Hádhrama Iamâmæ.

Volenti autem iterfacere à Iamama ad Baſram, abeundum eſt à Hadhrama ad Sal, ſpatio vnius ſtationis: indeque ad Salámia ſtatio altera conficienda. Poſteà trãſigendæ tres ſtationes per deſertum extenſum vſque ad Merab, & ſingulis ſtationibus diuertes ad aquas puteorum in locis ſolitariis. Dein agendæ tres aliæ ſtationes ad Samman; Et à Samman ad Tangia, cuius terra confinis eſt terræ [a] Albahrain, ſtatio vna. Indeque ad vrbem Kádhema dictam, ſtationes quatuor. A Kádhema ad Dáhaman oppidum, ſtatio vna. Denique ad Baſra, ſtatio vna. Alia quoque via eſt ab oris maritimis Hagiar ad Baſram ſecùs litora, ſed nullę in ea reperiuntur habitationes.

a Duorum marium.

At verò Maaden-alnocra eſt oppidum grande, habitatũ: & in illud conueniunt gentes Baſræ, & Cufę cùm peregrinantur in Meccam. Et qui Medinam petit, procedit inprimis à [b] Dhat-aliamin ad Caſailam diuerſorium Arabibus cultum, ſpatio quadraginta ſex milliarium, inuenietque ibi puteos aquæ ſalſæ. Indeque ad [c] Batn-Nachl oppidum aquis & palmis abundans, triginta ſex conficiet milliaria. Poſteà ad Taref hoſpitium inhabitatum, vbi ſunt ſtagna aquæ pluuialis, milliaria viginti duo. Poſtremò Medinam, milliaria quindecim.

b i. Locus iuramenti.

c i. Intionẽ palmarum.

Præctereà diximus ſuperiùs mare Perſicũ habere ſuũ exitũ è magno mari Indico, eſſeque illud cùm alueo, tùm vndis diuerſum à cæteris maribus, ac ſinibus; Diximus quoque eſſe in ipſo, qua parte reſpicit litus Iaman, duos montes Coſair, & Ouair, & ex aduerſo horum montium haberi locum illum Dordur vocatum, & mare hoc appellari eo in loco mare [a] Gházera. Dordur ergò eſt locus, in quo aqua perpetuò, & ſine vlla temporis intermiſſione, aut mora in gyrum agitur quaſi mola: cumque illùc fortè inciderit nauis, aut aliud quippiam, ſemper circumuoluitur donec pereat. locus autem huius aquæ eſt ad meridionalem partem inſulæ Ben-Caüan, quæ diſtat ab inſula Kis LII. M.P. videlicet nauigatione ſemidiei. Longitudo verò inſulæ Ben-Caüan eſt quinquaginta duorum milliarium, nouem latitudo; eius habitatores ſunt ſchiſmatici [b] Abatdhitæ; Cernuntur ex ipſa montes Iaman; & propè illam eſt Dordur commemoratus, locus anguſtus propè montes Coſair, & Ouair, per quem tranſeunt paruæ nauiculæ, non autem naues Sinicæ. Hi verò duo montes ſunt aquis ita cooperti, vt nihil eorum appareat; at aqua ad ipſorum faſtigia perfringitur: & nautæ horum locorum non ignari, ea deuitant. Voragines autem eiuſmodi tres inueniuntur, quarum vna eſt hæc prędicta: altera non procul ab inſula Comar: tertia in extremitate Sin inter Siraf, & promontorium quoddam in mari proſtans, vocatum [c] Maſcat-Saif filij Aſſafac, cui eregione eſt inſula quædam parua.

[a] i. abundantia.

[b] ſic dicti à filio Abatdhi.

[c] i. Deſcenſus.

PARS SEPTIMA
Secundi Climatis.

VRbes, quas ſeptima hæc ſecundi Climatis pars comprehendit, ſunt Kia, Kir, Ermaiil, Band, Caſr-band, Lízabur, Haur, Cámbele, Manhábere, Dabil, Nirun, Fairuza, Manſúra, Randan, Asfáca, Darec, Maſurgian, Fardan, Kircaian, Cadira, Baſmac, Tuberan, Moltan, Giandur, Sandur, Dur,

Atre, Cálere, Báſcera, Meſuam, Saduſan, Bania, Mámehel, Kambáia, Subára, Sandan, Saimur, Fahalfáhara, Raſec, Saruſan, Kuſa, Kaſed, Sura, Nodha, Mehyac, Falon, Caliron, & Belin. In huiuſce partis mari continentur inſula Tara, & duo montes Coſair, & Ouair, Dordur, & inſula Domail, in qua eſt vrbs Kaſcahar: Item inſula Auicaman, inſula Mond, inſula Culam-meli, & inſula Sandan. In omnibus prædictis regionibus inueniuntur gentes, ac populi diuerſarum religionum, veſtituum, atque morum: & nos, Diuino confidentes auxilio, aggredimur ea narrare, & quæ vera ſunt commemorare.

Dicimus igitur partem hanc initium ſumere è mari Perſico, & à plaga ipſius ſeptentrionali haberi vrbem Dabil, eamque diſtare ab oſtio fluminis Mehran tribus ſtationibus, eſſeque illam in media via, quæ ducit ad Manſura. Fairuz autem vrbs eſt nec magna, nec populo frequens, imminetque ipſi arx munita, & diſtat à Manſúra paulò magis quàm tribus ſtationibus. Manſúra verò eſt vrbs, quam à longè cingit brachium fluminis Mehran, cùm ipſa ſit à latere occidentali præcipui aluei eiuſdem Mehran; Porró Mehran adueniens à ſuo fonte vſque ad vrbem Cálere, quæ eſt ad ripam eius occidentalem, & diſtat à Manſura itinere diei, diuiditur in duas partes: & præcipuus amnis tendit ad Mãſura: alterum verò brachium vergit in Septentrionem ad partes Saruſan, ac tùm reflectitur in occidentem, donec cum altera ſibi ſocia parte fluminis coincidat, fiantque vnum: coniungitur autem ad duodecim ferè milliaria infrà vrbem Manſura. Inde pergit ad Fairuz, tùm in mare. Longitudo autem Manſuræ eſt vnius ferè milliaris, latitudo milliaris.

At verò vrbs Mamehel eſt inter Indiam, & Sindam, & non procul ab ipſa, occidentem verſùs, diuiditur flumen Mehran duas in partes, & pars vberior decurrens ad Occidentem alluit tergum Manſuræ, quæ iacet à latere ſuo occidentali: pars altera defluit in Septentrionem, magis tamen ad Occidentem inclinatur: & rurſùs flectitur ad Septentrionem, ac poſteà reuertitur ad Occidentẽ, atquè ad duodecim milliaria à Manſura denuò coniungitur cum altero

brachio, vt dictum eſt.

Vrbs Calere eſt è via ſemota, ſed tamen plurimi ad eam ſe conferunt, ob præclaras incolarum artes, & negotia: diſtatque à Manſúra longæ ſtationis interuallo, hoc eſt XL.M.P. A Cálere ad vrbem Saruſan tres interſunt ſtationes: eſt autem Sarúſan præclaræ magnitudinis, fontibus ac fluuiis abundans. Ab hac ad vrbem Manhábere tres item habentur ſtationes Occidentem versùs. Et ab hac ad vrbem Firabuz, ſtationes ſex. Et ſimiliter ab vrbe Manhabere ad Dabil, ſtationes duæ. Et via, quæ ducit à Dabil ad Firabuz, tranſit per Manhábere. Et inter Manhabere, & Firabuz media eſt vrbs quędã parua habitata, Haur appellata. Vrbs autem Firabuz eſt incolis, & mercatoribus frequens, pertinetque ad prouinciam Mecran, ſub qua etiã ſunt vrbes Kir, Darec, & Raſec (atque hęc eſt vrbs Schiſmaticorum) item vrbs Band, Caſr-band, Asfaca, Fahalfahara, Maſcan, Taiz, Belin: hę, inquam, omnes pertinent ad Mecran. Et verò Taiz eſt vrbs parua, celebris tamen & populoſa, ſecùs mare ſita, ad quam confluunt naues Perſicæ, ab vrbe Oman vela facientes. Et ab inſula Kis, quæ eſt in medio mari Perſico, longioris ferè curſus iter habetur. A Taiz ad Kir, ſtationes ferè quinque. Et à Kir ad Firabuz duæ longę ſtationes. Et inter vrbem Kir, & vrbem Ermaiil duo intercedũt climata finitima, quorum vnum vocatur Rahon, alterum Koluan. Hoc, nempè Koluan, continetur ſub ditione Mecran: alterum, ſcilicet Rahon, eſt intra limites Manſuræ. Qui autem voluerit à Firabuz aſcendere ad Mecran, arripiat viam vrbis Kir, è qua deueniet poſt duas ſtationes ad vrbem Ermaijl de terra Mecran, vrbi Firabuz parem, aut certè paulò minorem, in qua non deſunt ædificia, horti murati, locaque amœna & delitioſa, ciuibus etiam culta locupletibus. Ab vrbe Ermaiil ad vrbem Càmbele, quæ mille ferè cum quingentis paſſibus diſtat à mari, duę habentur ſtationes. Et tàm Ermaijl, quàm Cambele ſitę ſunt inter Dabil, & Mecran. Inter Firabuz vrbem & Darec, triũ ineſt ſtationum interuallum. A Darec ad Raſec, ſtationes tres; & incolæ vrbis Raſec ſunt Schiſmatici; Continetque Raſec ſub ſe climata duo, quorum vnum dicitur, [a] Chorug,

[a] i. Exitus, ſeu Schiſma.

rug, alterum Kircaian; & partibus Kircaian proxima eſt Maſcan vrbs habitata.

De terra item Mecran ſunt Fahalfahara, Asfaca, Band, & Caſr-band. A Fahalfahara ad Raſec, duarum eſt iter ſtationum: idemque ſpatium eſt inter Fahalfahara, & Asfaca. Inter Asfaca, & Band, ſtatio vna, Occidentem verſùs. Et rursùs inter Asfaca, & Darec, ſtationes tres intercedunt. A Band ad Caſr-band, ſtatio. Et à Caſr-band ad Kia, ſtationes quatuor. A Manſura ad vrbem Tuberan, ſtationes ferè quindecim: vrbs autem Tuberan proxima eſt Fahrag de terra Kerman. A Tuberan ad Fardan, ſtationes quatuor: & ex parte eiuſdem occidentali iacet vrbs Kircaian. Et ab vrbe Tuberan ad vrbem Maſnih, quæ eſt in media ſolitudine, & ab hac ad vrbem Moltan in extrema regione Sindæ collocatam, ſtationes decem; Moltan namque proxima eſt Indiæ: & ab ipſa ad Giandur, quæ ſunt turres ſimul collectæ, habetur ſpatiũ milliaris & ſemis. Hæ verò turres ſunt fortiſſimæ ſtructuræ, & ſũmæ altitudinis, & ſuauibus, ac largis aquis irriguæ: Adit illas Præſes tempore Verno, & diebus relaxationis, atque ſolatii. Narrat autem Háucali ſua tempeſtate Præſidem eius vrbis, ex more ab Auis ſuis hæreditate accepto ſolitum fuiſſe ſingulis diebus Veneris equitare in Elephãto ab iis turribus ad Moltan. Incolæ Moltan ſunt vtplurimùm Moſlemanni, & tàm Præfecti iuſtitiæ, quám Primas ſunt in ipſa Moſlemanni. Ad plagam Meridionalẽ ab vrbe Moltan ad vrbem Sandur tridui eſt iter: Sandur autem eſt vrbs populoſa, diuitiis abundans, vbertate celebris, mercatoribus, & populo perpolito culta: habitatores eius veſtibus exquiſitis induti, optimaque viuendi ratione imbuti, cibis, & annona affluentes. Fertur autem hęc vrbs eſſe de terra Indiæ: adiacetque flumini ſuaui, quod in fluuium Mehran exonerat ſe, eidemque aſtipatur antequàm alluat Samand, ſub Moltan. Ab vrbe Moltan, Septentrionem versùs procedendo, extat deſertum attingens oras Tuberan orientales. Et a Manſúra ad primos limites Nodhæ vbi eſt vrbs Kir, decem ferè ſtationes habentur Et à Nodha ad Taiz, quæ eſt in extremis finibus Mecran, ſtationes ſexdecim. Vrbs autem, ad quam concurrunt gentes

Nodhæ ad vendendum, emendum, aliaque negotia peragenda, eſt Candaiil. Porrò Kircaian eſt clima, quod communiter vocatur Abil, cultum Moſlemannis, aliiſque: diſtatque Candaiil à Manſúra ſpatio decem ferè ſtationum. Præterea de regionibus Sindæ eſt etiam vrbs Chaur-cohláya, Cuſa, & Cadira: atque hæ ſunt duæ vrbes paris magnitudinis. Et ex vrbibus Túberan ſunt Mehyac, Kircaian, Sura, Iardan, Koſran, & Maſurgian. Inter vrbes Tuberan, & regiones Manſúræ intercedunt campi, & ſolitudines latiſſimæ: & vltrà illas quoque verſùs Aquilonem ad Sageſtan, extant ſolitudines aſperæ, ac perdifficiles. Et ab iis ad vrbes Tuberan eſt interuallum XLII. M. P. Et à Maſurgian ad Darec-Iamunæ, CXLI. M.P. Et à Darec-Iamunæ ad Firabuz ſiuè Firabus cum, S, CLXXV. M.P. Atque hæ ſunt cunctæ regiones Mecran, Sindæ, & Tuberan. Similiter à Tuberan ad Manſúram, milliaria mille ſeptuaginta.

Regiones verò Indiæ Sindam tangentes, ſunt Mámehel vrbs, Kambaia, Subára, Chabirur, Sandan, Maſuya, & Saimur; inſulę autem maritimæ, quæ ad eandem pertinẽt, ſunt Auicaman, Mond, Kulam-meli, & Sandan. Porrò regiones Indiæ plurimæ ſunt, & inter cæteras Mámehel, Kambaia, Subar, Aſáuel, Hanáuel, Hendan, Saimur, Giandur, Sandur, & Raufala in ſolitudine, Cálbata, Argoſt, Nahrouára, Laháüer, aliæque. Inter has, & Manſúram intercipitur ſpatium nouem ſtationum. Et inter vrbem Mámehel, & vrbem Kambáia, ſpatium quinque ſtationũ; Kambáia diſtat à mari tribus paſſuum millibus, eſtque vrbs per ſe formoſa: & ex ipſa videre licet naues proficiſcentes alias portum in ipſa capientes: poſſidet opes, atque merces, quamplurimas vndique ad illam aduectas, quæ deinde in partes vniuerſas diſtrahuntur. Eadem pręterea ſita eſt ad flumen, per quod naues ingrediuntur, & anchoras iaciunt: aquis abundat, imminetque illi arx munita. Ab vrbe Kambáia ad inſulam Auicaman eſt nauigatio diei ac ſemis. Eodemque modo ab inſula Auicaman ad inſulam Dabil, quæ eſt in primis Indiæ limitibus, curſus duo. Ab hac ad inſulã Mond, ſex millia paſſuum: Et ab hac ad Coli, paſſus totidẽ. Et à Coli, ſecùs litus, ad vrbem Subâra, quinque ferè ſtationes:

tiones: diſtatque Subâra à mari milliari ferè cum dimidio, eſtque vrbs frequens, atque populoſa. Et ab vrbe Subâra ad vrbem Sandan, quę diſtat à mari vno item milliari cum dimidio, quinque propemodùm ſtationes. Ad latus eius orientale habetur inſula nomen ab ipſa deſumens, ampla limitibus, & ſeminibus, palmis, atque Neregil opulenta, in qua etiam naſcitur [a] Cana, & [b] Chaizoran: referturque in numerum regionum Indiæ. Ab vrbe Sandan ad vrbem Saimur quinque habentur ſtationes. Poſt quinque millia paſſuum à Culam-meli inuenitur in mari inſula Meli dicta, in qua oriuntur arbores piperis: quæ arbores nullibi reperiuntur, niſi tribus tantùm in locis, nempè hìc, aut in [c] Candaria, vel in Gerabtan. Habet autem ea arbor truncum viti magis quàm alii arbori ſimilem, folia herbæ Volubilis ſimilia, longiora tamen, & botros habet ſimiles botris Sciabúca ſingulos ſingulis folijs ab imbrium iniuriis protectos, cúmque ad maturitatem peruenerint, colliguntur: grana autem alba, quæ in pipere deprehenduntur, ſunt ea, quæ leguntur antequàm perfectè matureſcant. Narratque filius Chordádebe inclinare ſeſe folia ſuper huiuſcemodi botros dùm pluit, eoſque à pluuia defendere, ceſſante pluuia ſeſe attollere, ac denuò ſe inclinare ſi rurſùs imber deciderit: at hoc peregrinum videtur. Cæterùm Kambáia, Subára, Sandan, & Saimur ſunt omnes de regionibus Indiæ; Et inter regiones eiuſdem hac in parte contentas ſunt etiam Habirun, & Aſáuel duę vrbes populoſæ.

[a] *Cana eſt arbor ècuius ramis deſumuntur haſtæ lancearum.*

[b] *Chaizorā eſt genus radicum miræ lōgitudinis, è quibus etiam conficiūtur haſtæ lancearum.*

[c] *Infra Iandurina.*

OCTAVA PARS
Secundi Climatis.

OCtaua hæc ſecundi Climatis pars complectitur de terra Indiæ regiones maritimas ad litus maris Indici ſitas. Ex ijs eſt Beruh, Sendabur, Nana, Fandarina, Gerabtan, Kelcaian, Sihe, Kemcar, Luluar, Conga, & Samandar. Regiones autem mediterraneæ, ſunt Dolca vrbs, Hanaüel, Nahroara, Canda-

har, Romela, Calbata, & Argoſt: atque omnes iſtæ ſunt ad initium ſolitudinis. Item Kabel, Choüas, Haſec, Murides, Madeiar, Thonna, Dodda, Minamar, Maloh, Niaſet, Atraſa, Nogia, Caſmir inferior, Mahdara, Caramut, Caſmir ſuperior, Cqennaug, Raſtaned. Ex inſulis autem Indicis, quæ in partis huiuſce mari continentur, ſunt Malac, Balabac, Nazuamelih, Moſcha, & Samandar.

Et verò Beruh eſt vrbs magna, eſtque portus aduenientium ex Sin, & ex Sinda: diſtatque à Saimur bidui itinere. A Beruh ad vrbem Nahroara octo habentur ſtationes, per terram ſpatioſam montium expertem; & rhedis iter conficitur ex vna in aliam. Inter Beruh, & Nahroara duæ intercedunt vrbes, quarum vna vocatur Hanaüel, altera Dolca, magnitudine non multùm diſpares, diſtantque abinuicem ſtatione non tota. Vrbs enim Dolca adiacet fluuio cuidam, qui ſe exonerans in mare, efficit ibi ſinum, & ad latus occidentale ſinus iacet vrbs Beruh, quæ etiam ab aliquibus appellatur Beruts. Porrò Hanáüel, & Dolca ſunt ad radices montis ab Aquilonari parte illarum extenſi, Vndaran vocati; & propè vrbem Hanáüel eſt vrbs Aſáüel; tres autem vrbes iſtæ qualitatibus, magnitudine, incolarum moribus, eorumque veſtitu nequaquam diſcrepant: & vnaquæque illarum habet merces, & negotiationes quæſtumque luculentum.

Rex autem Nahroáræ maximus eſt, & vocatur Baláhara, poſſidetque exercitus, & elephantos: colitque idôlum Bodda; geſtat in capite tiaram auream, induiturque ſtolis auro contextis. Equos conſcendit ſemper: & ſemel equitat ſingulis hebdomadibus, equitantque cum eo centum ferè mulieres, nullo præter ipſas alio comite. ſunt autem veſtibus auratis indutæ, pulcherrimis decoratæ ornamētis, aurea atque argentea monilia manibus pedibuſque geſtantes, ſparſis per lacerta comis: ſimul iocantur, & aliæ alias impellunt, Rege præeunte. Proconſules verò, & militiæ duces non equitant cum illo, niſi cùm egreditur pugnaturus aduersùs hoſtes ſuos, aut contra eos, qui aliquid dominij ſui vſurpare tentauerint, vel in vicinos Reges, eius regionum aggreſſores. Habet autem elephantos plurimos, in quibus

præci-

præcipuè conſiſtit exercitus ſui robur. Regnum hoc hęreditario iure poſſidetur à regibus ſuis, qui omnes vno inuariabili nomine vocantur Balahara, quod ſignificat Regem Regum. Ad vrbem Nahroára multi ſe conferunt mercatores Moſlemanni ad negotiandum; & Rex eiuſdem vrbis honorificè ſuſcipit viatores illùc appellentes, eorumque bona cuſtodit.

Prætereà habitatores Indiæ tali ſunt æquitate beneficio naturæ imbuti, vt nihil prçter æquum committant, atque ob tantam, támque conſpicuam iuſtitiam ſuam, fidelitatem in promiſſis & fœderibus, nec non morum probitatem, cùm optima fama, tùm frequenti aduenarum concurſu celebres reddantur ipſi, omneſque illarum partium populi; indeque fiat vt regiones eorum ſint populoſæ, ſtatus fœlix, atque pacatus. Et verò inter cæteros totius populi mores, quibus eorum animus ad ſectandam veritatem, falſitatē verò deteſtandam propenſus commendatur, eſt vt ſi quis fœnus aliquod alteri crediderit, eumque quouis in loco offenderit, ducat lineam fœnerator in terra quaſi circulum, & debitorem intrà circulum introducat, iſque obediens, ac libens ingrediatur, nec vnquam inde exeat, niſi priùs vel debitum ſoluat, vel à creditore veniam aſſequatur.

Cibus autem gentis Nahroáræ ſunt oriza, ciceres, fabæ, faſeoli, lentes, meiſce, piſces, & animantia naturalem mortem obeuntia: nàm volatilia, & animalia magna aut parua nulla iugulant; boues autem ſunt eis omninò interdictæ: imò iſtæ cùm moriuntur, peculiari præ cæteris iumentis priuilegio ſepeliuntur; cùm verò ſeruituti atque operi fuerint inutiles, ſubtrahuntur labore, cura illarum geritur, atque ſuppeditatur alimentum, neque ampliùs adhibentur humeri illarum ad ſeruitutem donec moriantur.

Indi mortuos ſuos amburunt, nec vtuntur ſepulturis. Rege verò occūbente conficiunt currum corpori eius proportionatum, ſatis amplum, & duobus circiter palmis altum, cui coronata teſtudine obtecto ſuperimponunt Regem cum ornamentis funebribus, illumque per vrbem vniuerſam circunducunt, ſeruis ſuis trahentibus: caput eius eſt apertum ſpectantibus, & comæ ſuper terræ puluerem

rapta-

raptatæ, clamante præcone lingua Indica, atque dicente verba, quorum ſenſus Arabicè is eſt; O homines,ecce Regem veſtrum talem, filium talis: vixit in regno ſuo gaudẽs ac potens tot vel tot annis: en ipſe modò defunctus eſt,manumque aperuit omnibus quæ poſſidebat, nihil habens rerum quarum potiebatur, neque vllum valens à ſuo corpore malum arcere: mementote igitur eius ad quod peruenturi eſtis,& ad quod reuerſuri. Hæc omnia profert ſermone Indico.Tali autem Regis per vrbem circunductione abſoluta, educunt eum ad locum ignis, quo Reges ſuos defunctos comburere conſueuerunt, eumque iniiciunt in rogum donec abſumatur.

Indi non multùm contriſtantur in funeribus, neque nęnias dictitant.Porrò incolæ cunctarum regionum Indarum Sindæ finitimarum, inter quos Moſlemanni ſunt permixti, mortuos ſuos noctù clàm ſepeliunt domi ſuæ, terramque ſuper ijs explanant,non tamen eos lugent, nec magno mœrore proſequuntur, vt prædiximus.

In omnibus regionibus Baláharæ licita eſt fornicatio,præter quàm cùm fœminis coniugatis; Quòd ſi cui viro libuerit,cum filia, aut ſorore ſua, matertera,aut auuncula,modò non fuerint maritatæ, commiſceri liberè poterit: eodemque modo frater cum ſorore.

Vrbem Beruh maritimã proſpectat in mari inſula Malac, quæ multo pipere affluit, & diſtat ab inſula Sandan ſpatio duorum curſuum. Et ab hac inſula ad inſulam Balabac bidui eſt iter,&ab hac diuerſæ capiuntur viæ ad inſulas Indiæ: Ab hac eadem inſula ad [a] Logiat-alodhma bidui quoque eſt interuallum. Ab eadem quoque inſula ad inſulam Sarandib eſt nauigatio diei & ampliùs. Ab vrbe Beruh, ſecùs oras maritimas, ad vrbem Sendabur quatuor inſunt ſtationes; Sendabur autem adiacet magno Sinui,in quo naues anchoras iaciunt:eſtque vrbs emporetica, & ædificijs, atque opulentis nundinis diues. Diſtat ab hâc, Nana vrbs maritima itinere quatridui:eſt autem Nana vrbs conſpicua, magno adiacens ſinui, quem naues ingrediuntur, in eoque quieſcunt, & exinde vela faciunt. In eius montibus, ac terra naſcuntur Cana, & ſpodium. A Nana ad vr-

[a] *i. Abyſſum magnam.*

ad vrbem Fandarinam ſecùs litus poſitam quatuor ſunt ſtationes; Fandarina ſita, eſt ad oſtium fluminis è partibus Manibar excurrentis, in quo quieſcunt naues mercatorũ aduenientium ab inſulis Indiæ, nec non nauigia Sindæ. Supereminet huic vrbi à Septentrione mons magnus, atque ſublimis, multis conſitus arboribus, oppidis cultus & armentis, cuius in radicibus oritur [a] Cacqela, quę inde in omnes orbis terrarum fines aſportatur. Germine Cacqelæ nihil eſt ſimilius herba cannabis, habetque ſiliquas quibus ſemina includuntur. Ab vrbe Fandarina ad vrbem Gerabtan populoſam ad paruum flumen collocatam, habetur ſpatium quinque ſtationum. A Gerabtan ad Hange, & Kaicaſar duas vrbes maritimas propinquas, eſt iter diei. Hinc ad Kelcaian idem eſt ſpatium. Et idem quoque interuallum eſt inter Kelcaian, & Lulu, atque Conga; Terra verò Kelcaian producit copiam Breſilli, cuius planta perſimilis eſt Oleandro. A Conga ad Samandar triginta numerantur milliaria: Habetque vrbs iſta inſulam magnam eodem nomine appellatam, diſtantem nauigatione vnius horę. Hæc inſula frequens eſt cùm populo, tùm mercatoribus vndique confluentibus, diſtatque ab inſula Sarandib nauigatione quatuor dierum. A Septentrionali parte vrbis Samandar habes vrbem Caſmir interiorem, poſt ſeptem ſtationes. Vrbs Caſmir celebris eſt inter Indorum regiones. Similiter à Caſmir ad Karamut, ſtationes quatuor. Rurſus à Caſmir interiore ad Cqennaug vrbem pulchram, mercibus abundantem, ſeptem ferè ſtationes; Rex nomine ab ipſa deſumpto vocatur Alcqennaug; Eſt autem extructa hæc ad magnum flumen, quod influit in fluuium Moſelle, cuius fluuii Moſelle mentionem facit Auctor libri Mirabilium, & ait hunc eſſe illum, qui appellatur fluuius aromatum; exitum habet è monte Caren, alluitque latus vrbis Aſnaband, indeque tendit vſque ad radices montis Luinæ, atque illinc ad latus vrbis Kelcaian, tum influit in mare; ad vtrãque eiuſdem ripam naſcuntur varia aromatum genera, vndè & nomen ſortitur. Inter vrbem Raſtáned, & vrbem Caſmir exteriorem habetur ſpatium quatuor ſtationum, Caſmir verò cenſetur inter vrbes Indorum fama celebriores: &

[a] *Cardamomum.*

eius incolæ bellant aduerſùs Caſar-Tarac. Ex vrbibus autem Cqennaug eſt vrbs Atráſa, quæ diſtat ab vrbe Caſmir exteriore ſex ſtationibus; Sita eſt propè flumen Ganges Indiæ, eſtque pulchra, ædificiis ampla, aquis irrigua permultis: & eſt vnum è propugnaculis Cqennaug, attingens Kabel ad terram Láhaüer vſque. Ab vrbe Atraſa ad vrbem Tanáſet ſecus flumen quoque Ganges Indiæ extructam, quinque habentur ſtationes. Et ab hac ad vrbem Mádeiar ſecùs flumen Ganges, ſtationes ſeptem. Et ab hac ad vrbem Nahroara, quæ iacet ab occidentali ripa Ganges, totidem ſtationes. Ab vrbe Mádeiar prædicta ad vrbem Maloh, ſtationes quinque; & inter cæteras vrbes habet etiã duas vrbes Dodda, & Thonna; Diſtat autem Dodda à Maloh ſtationibus quatuor; Et inter Dodda, & Thonna ſtationes duę intercedunt. Similiter a Murides ad Dodda, tres habentur ſtationes; Murides verò habet arcem munitiſſimam, populum frequentem, mercatoreſque: milites etiam ad cuſtodiendum propugnaculum Kabel, quæ iacet ſub latere mõtis cuiuſdam maximi, conſcenſu difficillimi, in quo naſcitur magna vis[a] Canæ, & Chaizoran. Ab vrbe Murides ad vrbem Candahar ſitam in particula quadam montis præfati, ſtationes octo: & per radices eiuſdem montis patet iter ab vna in aliam. Ab vrbe Candahar ad vrbem Nahroára habentur ſtationes quinque, inceſſu aurigarum. Kabel præterea eſt ex vrbibus Indiæ conterminis regioni Tacharaſtan & eſt vrbs conſpicuæ dimenſionis, atque pulchrorum ædificiorum: eius montes ſunt optimi ligni aromatici feraces: ipſa verò producit Neregil, & Myrobalanos Kabelinos ſic ab eadem dictos; naſcuntur enim in montibus illius. In montibus etiam Kabel inueniuntur fodinæ ferri celeberrimæ, & humanis vſibus aptiſſimæ, producunt enim ferrum acutum, & venuſtum. Poſſidet etiam Kabel regiones multas, è quibus eſt Azerlan, Choüas, & Chabar: habet quoque arces, pagos, atque ædificia non rara. Ab vrbe Kabel ad Choüas quatuor intersũt ſtationes. A Choüas ad Haſec, ſtationes quinque. Ab Haſec ad Kabel, tres. Rursùs ab vrbe Kabel ad vrbẽ Kálbata, ſtationes quatuor. Et vrbs Kálbata, ac Romela ſitæ ſunt ad orã planitiei porrectæ inter Moltan, & ter-

[a] *E quibus conficiuntur haſtæ lancearum.*

& terram Segeſtan. De regionibus iacentibus ab Orientali parte Moltan eſt vrbs Argoſt, inter quam, & Candahar ſtationes quatuor intercipiuntur; totidemque ſtationes inter Argoſt, & Moltan. Itemque inter Argoſt, & vrbem Romela, ſtationes decem. Inter Romela, & Kalbata, tres. Totidemque inter Argoſt, & vrbem Sandur. Atque hæc ſunt quæ narranda occurrebant de regionibus in iſta parte contentis.

NONA PARS
Climatis ſecundi.

VArias complectitur nona hęc ſecundi Climatis Pars vrbes Indicas, atque Sinicas: & quidem ex Indicis eſt vrbs Auriſin, ad litus maris Salſi appoſita, Lucqin, Cácala, & Atrágha. E Sinicis autem regionibus ſunt Tarbagharbe, Caitaghóra, Kaſághara, Chaighon, Aſcqiria, Eſcqira, Bura, Tucha, Atrághan & Carnabul. Et in mari iſtìc incluſo habentur inſulæ Auriſin, & Seiaſa.

Porrò vrbs Auriſin parua eſt, propè litus collocata, nec niſi eius inſula celebratur; quòd & ambitu maxima, & mõtibus, atque arboribus ſit frequentiſſima. Ab Auriſin ad Lucqin tres habentur ſtationes ſecùs litus; atque hæc eſt vrbs formoſa propè mare, ad oram ſinus cuiuſdam aquæ dulcis ſita, quem naues ingrediuntur. Ab hac ad vrbem Atrághan populoſam, & ad oras maris iacentem, ſtationes ferè quatuor; Hanc vrbem proſpectat intrà mare inſula Seiaſa, incolis, & viatoribus non infrequens, diſtans à litore minùs quàm ſemicurſu. Fertur autem eſſe in prædicta inſula puteus ardentem quandóque ignem euomens, quandóque verò tranquillus, incendioque pacatus. Ab ea vrbe ad vrbem Caitaghóra maritimam ad aquæ dulcis æſtuarium ſitam, ſex habentur ſtationes; atque hęc quidem vrbs eſt conſpicua, mercibus, & lucro non ignobilis: & recenſetur inter regiones Sin. Inter hãc & Sant (quam pertinere quo-

que ad ditionem Sin diximus ſuperiùs Climate primo, vbi etiam de eius inſula) tres interſunt ſtationes. Inter Caitaghoram, & Kaſághara vrbē in terra Sin, ſtationes quatuor. Ab vrbe Kaſághara ad vrbem Chaighon, ſtationes octo. Et ab vrbe Chaighon ad vrbem Aſcqiria de regionibus Sin, ſitam propè fluuium in Chamdan influentem : nec non ab Aſcqiria ad vrbem Tucha, ſex dierum iter habetur : Tucha verò iacet ad magnum flumen Kalhe Sinicum. Ab vrbe Tucha ad vrbēm Bura bidui habes iter, ſi per prædictum flumen Kalhe deſcendas, quatridui ſi terram capias. Ab vrbe Bura ad vrbem Kaſághara nuper memoratam, ſtationes octo. Et ab eadem Bura ad vrbem Eſcqíra, ſtationes ſeptem. Ab Eſcqíra ad Kaſághara, ſtationes octo. Porrò Eſcqíra eſt ad flumen quoddam influens in amnem Báhanec. Ab ipſa deinde ad Taricic ſeptem circiter ſtationes. Rursùs ab Eſcqira ad Atrághan ſtationes quatuor. Eſtque hæc ad magnū dulcis aquæ ſtagnum, cuius centro nullum inuenitur profundum : aqua ipſius in nigredinem vergit, producitque piſces habentes roſtra noctuarum vultui ſimilia, capitibus criſtas gallorum inſtar gerentes. Ferunt autem incolæ Kaſaran-Tarac, idem illos efficere in homines, quod [a] Aſcancur, ſcilicet libidinem, & appetitum coitus exuberantem excitare. Ab vrbe Atraghan ad vrbem Carnabul ſtationes quatuor. A Carnabul ad Tucha ſex ſtationes. A Lucqin maritima de terra Indorum ad Cácala, iter ſeptem dierum. Vrbs Cácala ſerico abundat, cùm eius ciues maximam bōbycum copiam enutriant; Veſtes Cacalicæ, & ſericum Cacalicum ab hac vrbe denominantur. Ab vrbe Cácala ad vrbem Caſmir, decem numerantur ſtationes. Ab eadem quoque Cacala ad vrbem Atrágha, ſtationes quatuor. Et ab Atrágha ad Atrághan, ſtationes decem.

[a] i. Scincus.

Denique flumina Indica hac in parte contenta ſunt Báhanec, Kalhe, & pars fluminis Sinarum magni Chamdan. flumen Báhanec Indorum egreditur è mōte, qui remotiorem Indiæ partem Aquilonarem cingit, & excurrens per latus Orientale vrbis Atrágha aduſque oſtium fluuij Cácalæ mari ſeſe iungit miſcetque penes vrbem Taricic. Inter Sinarum fluuios eſt Kalhe : & habitatores Sinarum ad vtrā-

que

que ipſius ripam degentes conſuetudine quadam vtuntur, vt ſi quis eorum facinus aliquod perpetrauerit, eoque luſtrare ſe voluerit, conferat ſeſe ad hunc fluuium,& hominum turbis aſtãtibus,eique fœlicitatem precantibus,& gloriam,atque æternitatem auſpicantibus, in flumen ſeſe immergat, & moriatur.

DECIMA PARS
Climatis ſecundi.

DEcima hæc Secundi Climatis pars continet regiones Sinarum Orientales, nempè vrbẽ Suſa Sinicam, Saala, Tárama, Sinia Sinarum, Aſahda,Sadcho, Bageh,Baſhaiar,Caſcia,& Sarecqia.Et ex inſulis quæ ſunt in mari Orientali, continet inſulam Námaneg, & inſulam Sabâra.

E fluminibus autem magnis quæ complectitur, eſt flumẽ Chamdan Sinarum,cuius ad orientalem ripam eſt appoſita Suſa Sinica: è qua ad vrbem Cáietua habentur ſtationes quatuordecim. Similiter ab eádẽ Suſa ad vrbem Sinia Sinarum, ſtationes ſexdecim. Item à Suſa ad vrbem Saala, iter octo dierũ. Et ab hac ad Sinia Sinarũ,ſtationes ſeptẽdecim. A Saala ad Tárama,ſtationes octo.Rursùs ab vrbe Sinia ad vrbem [a] Aſanho, ſtationes octo. Pariterque ab Aſanho ad Bageh,ſtationes quatuor.Et ab vrbe Bageh ad vrbẽ Sadcho ſtationes etiam quatuor; Sadcho verò adiacet paruo flumini,quod in mare Orientale ſe exonerat,& vrbs quatuor ſtationibus eſt ab ipſo mari diſſita.A Sadcho ad vrbem Baſhaiar, nouem ſtationes. Et ab vrbe Baſhaiar ad vrbem Caſcia, ſtationes octo. Et ab vrbe Caſcia ad vrbem Sarechia populoſam, quatuor ſtationes. A Caſcia ad vrbem Bageh, ſtationes decem. Totidemque ab vrbe Sárechia ad vrbem Bageh.

[a] *Paulò ante, Aſahda.*

Porrò flumen Chamdan Sinicum maximum eſt,& habitationibus adiacentibus non infrequens. In hoc memorat Auctor libri mirabilium eſſe arborem ingentem,ſublimem,

quæ ex ferro conſtare dicitur, vocatam lingua Indica, Barſciul, fabricatam, firmatamque in profundo fluminis, eleuatam ab aqua decem ferè cubitis, & plùs cubito latam, tres habentem in ſummitate ramos craſſos, acuminatos, & quaſi ignẽ acutos. Propè ipſam ſedet homo quidã legẽs librũ, ac fluuiũ his verbis compellans, O plene benedictionum, & ſemita Paradiſi: tu emanas è fontibus Paradiſi, quem & hominibus oſtendis. Beatus qui hanc arborem conſcenderit, ſeque ſuper columnam iſtam dederit præcipitem. Hiſce ſermonibus aliquis, vel aliquot ex aſtantibus commoti cõſcendunt arborem, ſeque ſuper columnam proijcientes incidunt in flumen & necantur; & qui ibi circunſtant homines deprecantur illis beatitudinem, aſſecutionem Paradiſi, & gaudia æterna. Fertur autem fluuius Kanac in hoc flumẽ influere.

Inſulam verò Námaneg, quæ eſt in mari Orientali, nautæ Sinarum ſimul conuenientes ingrediuntur. Narratque Auctor libri mirabilium eſſe in hac inſula gentem caudatam, cui dominatur Rex ex ipſiſmet. Et quæ hactenùs expoſuimus, animis ſufficiant curioſis. Atque hùc terminatur Clima ſecundum. Deoque laus immenſa.

CLIMA TERTIVM.

CVm iam ſuperiùs recenſuerimus vrbes duobus in præcedentibus Climatibus contentas, viſum nobis eſt idem eadem methodo præſtare in hoc tertio Climate, & commemorare quę in eo continentur, vrbes, prouincias, oppida, fines; ſimulque afferre diſtantias earum atque itinera, milliarium & ſtationum dimenſione diuiſa. Itaque dicimus

PRIMA

PRIMA PARS
Climatis Tertii.

PRimam hanc tertij Climatis partem initium trahere à mari maximo, quod occidentalem orbis terrarum plagam circumdat. Continetur autẽ in hoc mari inſula Sara Tenebroſo mari proxima, quam a Bicornis ingreſſus fertur ibi pernoctaſſe antequàm tenebræ illam inuaſiſſent, & eius incolæ multos ex Alexandri comitibus lapidum iactu læſiſſe. Continetur etiam inſula Saále, in qua reperitur ſpecies hominũ mulieribus ſimilium, dentes caninos habentium prominẽtes, oculos quaſi fulgur, halitum veluti lignum comburẽs, ſermonem minimè intelligibilem loquentium; Hi cum beſtijs marinis pugnant: & viri nequaquam diſtinguuntur à mulieribus, niſi partium pudendarum differentia, viri enim ſunt imberbes: induuntur autem folijs arborum.

a Cognomẽ Alexandri magni.

Citrà hanc inſulam eſt etiam inſula Chaſaran terra ſpatioſa, in qua reperitur mons ſublimis, & ad ipſius radices gens quædam fuſci coloris, & breuis ſtaturæ, barbas habens adusque genua demiſſas, vultus latos, & grandes aures: Hi fœno veſcuntur, & herbis quibuſcunque, quas ibi terra producit, non ſecùs atque cætera iumenta: habentque paruum amnem aquæ dulcis monte ex imo effluentem.

Complectitur prætereà hæc pars inſulam Ghaur longitudine, & latitudine ampliſſimam, vuarum, olerumque feraciſſimam, multis irriguam fluuijs, æſtuarijs, & lacubus ad quos recipiunt ſeſe aſini, boueſque habentes cornua valdè longa.

Continet etiam inſulam Moſtaſchiin, cuius vrbi Arx impendet ſublimis. In hoc itẽ mari extat inſula Calhan, in qua degit gens quædam ſpeciem referens humanam, capitibus belluinis: atque iſti in mare ſeſe immergentes educunt quæcunque poſſunt animantia, iiſque veſcuntur.

In eodem quoque mari eſt inſula duorum fratrum ma-

gorum, quorum vnus Sciaraham, alter Sciaram vocatur. Proſpectat hæc Portus Aſafi, eſtque ex ijs adeò diſſita, vt cùm ſudus, & nebulis expers aër mare occupat, fumus è continente cerni dicatur. Eſt item in hoc mari inſula ouium magna, & tenebris circumſepta, in qua ſunt oues innumerabiles quidem, ſed exiguæ, & carnium amariſſimarum ita vt comedi nequaquam poſſint: & hoc conſtat etiam relatione [a] Almagrurin.

[a] i. Errãtiũ, quorum hiſtoriam narrat infrà clim. 4:

Huic proxima eſt inſula Raca quæ eſt inſula volucrum: fertur enim eſſe in ipſa genus volucrum rubei coloris, aquilis ſimilium, vnguibus inſtructarum, quæ belluas marinas venantur & comedunt, nec vnquam ab hac inſula diſcedunt. Dicitur etiam eſſe in eadem inſula ſpecies fructuum, magnæ ficui perſimilium, quorum eſus curat ab omnibus venenis.

[b] i. Litorea.

Præter ſupradictam eſt inſula [b] Sahelia, quæ longitudine dierum quindecim, latitudine verò decem dierum ſpatium explet. Erant in hac tres paruæ vrbes populoſæ, ad quas vſque nautæ pertranſibant, portum capiebant, & Ambarum, lapideſque diuerſicolores emebant, verùm diſſidiis inter illarum regionum incolas exortis perierunt ferè omnes bello inteſtino.

Extat etiam in hoc ipſo mari inſula Laca, in qua dicuntur eſſe arbores aloës copia multiplici, ſed tamen odoris expertes; at verò ex inſula eductæ, & per mare aſportatæ, ſuaueolentiam recuperant: ſuntque nigri coloris, grauiſque ponderis. Denique in eodem mari, prout refert Ptolemæus Peluſius, continentur vigintiſeptem millia inſularum, ſi habitatæ cum occultis ſimul numerentur.

[c] i. Solitudinis.

Ad hæc, amplectitur pars iſta de regionibus [c] Sahra Nul Lamtæ, Tazécaghet, Agharnu; De regionibus autem Sus remotioris, vrbem Tarudant, Teyuyuin, & Tamámet: atque hæ ſunt regiones Sus. De terra verò Bárbarorum, Segelmaſſa, Daraa, Day, Tadela, Calat-Mohdi de terra Naüalæ, & Fas, Mecnáſa, Sala, omneſque Portus, qui ſunt ſecús mare maximum: Item vrbem Telemſan, Catan, Cqere, Sagraüe, Maghaila, Acarſif, Karnáta, Vágera, Melilla, Vahran, Tahart, & Aſcir; De terra autem Occidentis

medij continet Tenes, Bereſc, & Inſulas Bani-Mazághana, Tádales, Begiaya, Gigel, Meliána, Calaa, Almaſilà, Ghadir, Macra. Necáus, Tobna, Coſantina, Banhes, Bagháya, Tifas, Darmadian, Tarma, & Dar-mallul. At verò regiones Nul vlteriores, & Tazecaghet ſunt ſub ditione Lamtúnæ Solitudinis. Lamtuna verò eſt familia quædam è Senhagia deſcendens: Senhagia autem & Lamta duo ſunt fratres germani eodem patre, matreque. Horum pater, qui Lamt appellatur, filius eſt Ozaa, de filiis Homair: mater vocatur Tarecai [a] Alargia, & eius pater Zenáte. Haüar etiã fratres habuit Sẽhag, & Lamt ex eadẽ matre, & eius pater fuit Maſur fili⁹ Mathni, filii Calaa, filij Aimã, filij Soaid, filii Homair: fuit autem cognominatus Haüar ex dictione, quam aliquando protulit; Nationes enim Arabes, populos Barbaros inuadentes, conuerterunt illos diuturno vſu, & conturbernio ad ſuas linguas, ita vt vnum idemque populi genus efficerentur. Accidit autem cuidam de principibus Arabum, Maſur nomine, qui habitabat cum gente ſua in regione Hagiaz, vt amitteret camelam, & ad eam quęrendam per Nilum tranſiret in Ægyptum, & regiones occidentales penetraret; cúmque deueniſſet ad montes Tripolis, dixit ad famulum ſuum: Vbinam terrarum ſumus? Reſpondit famulus, in terra Africæ ſumus. Ait, Certè Tahaüarna, ideſt deſipuimus: nam Tahaüor ſtultitiam ſonat apud Arabes: & ex hac voce appellatus fuit Haüar. Maſur autem præfatus adiuit homines quoſdam ex familia Zenáte, & fœdus cum iis iniuit adhibito iureiurando; Videnſque in terra ipſorum Tarecai matrem Senhag, & Lamt, cuius paulò ante meminimus, formoſam, pulchram, apta membrorum proportione, prudentia, omnique perfectione inſignem, eius amore captus Maſur interrogauit de ipſa, voluitque eam ducere vxorem, duxitque; Tarecai enim erat tũc temporis orbata marito, habebatq; ſecum duos liberos ſuos Senhag, & Lãt filios Lamt maioris. Itaq; Maſur habuit ex ea filium, quem nominauit Mathni; deinde occubuit Maſur, relictis filio ſuo Mathni, & duobus fratribus Lamt, atque Senhag, apud Tarecai matrem, & apud auunculos de domo Zenáte. Porrò Lamt, & Senhag multos genuerunt filios, qui ſtir-

[a] *i. claudā.*

pem propagarunt. Nec tamen habent alias vrbes in quibus commorentur, præter vrbem Nul Lamtæ, & vrbem Azacne, quæ ad Lamtam quoque ſpectat. Nul autem triduo eſt à mari diſſita, diſtatque à Segelmaſſa tredecim ſtationibus: Eſtque Nul vrbs magna, populoſa, extructa ſecus flumen, quod ad illam effluit ex Orientali plaga: ad quod flumen iacent etiam populi Lamtunæ, & Lamtæ. In eadem vrbe fiunt [a] clypei Lamtici, quibus nil artificioſius. De familijs Lamtæ ſunt Maſúfe, Vaſan, & Tamálabe. De familiis verò Senhágæ ſunt filii Manſur, Iamne, Gedâlæ, Tamtunæ, filii Abrahim, filii Taſefin, & filii Mohammed ſunt etiam de ſtirpe Sanhagæ.

a Clypei coriacei.

Vrbs autem Azeke eſt de regionibus Maſufæ, in Lamta: eſtque primus inter Portus Sahra, & diſtat à Segelmaſſa tredecim ſtationibus; à Nul ſeptem ſtationibus: Ea vrbs non magna admodùm eſt, ſed populoſa, & eius ciues induuntur rudibus tunicis laneis, quas ipſi ſua lingua vocant Alcadáüer. Conſtat relatione quorundam, qui vrbem iſtã ingreſſi ſunt, mulieres innuptas, cùm quadrageſimum ętatis annum attigerint, proſtituere ſeſe ex eleemoſyna omni viro exoptanti, neminem vnquam recuſantes, aut prohibentes. Hæc vrbs appellatur à Barbaris Azacne, lingua verò Genuenſi, Cocadam; Et qui vult penetrare ad regiones Sellæ, Tocrur, & Ghanæ de terra Nigrorum, neceſſariò tranſire debet per prædictam vrbem.

Vrbs Segelmaſſa eſt magnitudine, & incolarum frequẽtia valdè conſpicua, & eſt viatorum abeuntium, & redeuntium meta, viridariis, & hortis lætiſſima, pratis, cunctiſque partibus amœniſſima. Et quamuis arce careat, ædium tamẽ, domorum, ædificiorumque dẽſitate cultiſſima eſt extructorum ad amnem aquis turgidum, qui curſu ex Orientali ſolitudinis plaga ducto ipſam alluit: creſcitque ęſtiuo tempore prorsùs vt Nilus, & in eius aquis eadem ſeminum genera nutriuntur quæ apud Ægypti agricultores, vberi atque certa ſegetum meſſe. Ab vrbe Segelmaſſa ad vrbem Aghmat-Varichæ eſt iter octo ferè ſtationum. Et ab eadem Segelmaſſa ad vrbem Daraa, trium. Daraa verò non eſt vrbs cincta mœnibus, aut vallis, ſed oppida frequentia, ædificia

vicina,

vicina, ruraque permulta, miſcellaneis Barbarorum turbis occupata, & ſita ad Segelmaſſæ flumen, quod eò decurrit. A terra Daraa ad Sus remotiorem, cuius vrbs eſt Tarudant, habetur iter quatuor dierum. Verùm regiones Sus ſunt oppida multa, & ædificia frequentia, multigenas fruges præſtantiſſimas producentia. Et inter duas vrbes Sus, nempè Tarudant, & Teyuyuin eſt vnius diei iter amœnum per hortos, & viridaria, vineas, arboreſque. Ab vrbe Sus ad vrbẽ Aghmat ſex habentur ſtationes per loca nationibus Barbarorum Maſameditarum culta. Via autem, quæ ducit à Tarudant Sus ad vrbem Aghmat-Varichæ, eſt per radices maximi montis Daran, quem pauci admodùm æquant altitudine, vbertate, longitudine, & frequentia ædificiorum; Ducit is initium à mari Oceano, in extremis finibus Sus, & rectà tendens per Orientem, attingit montem Nafuſæ, cuius etiam nomen ibi acquirit; Deinde iungit ſe montibus Tripolis: tùm attenuatur illìc & deſinit. In eius faſtigio ſunt arces, turreſque plus ſeptuaginta, inter quas eſt Arx munitiſſima, cuius ſtructuræ, firmitati, atque fortitudini pauciſſimæ reperiuntur ſimiles arces in orbe terrarum. Eſt hæc in ſummitate montis extructa, & beneficio ſitus adeò fortis, & inexpugnabilis, vt quatuor tantùm viri poſſint illam defendere, & acceſſum ad eam prohibere; non enim patet aſcenſus ad illam, niſi per aditum quendam anguſtum, qui quidem conſcenſu aſperrimus eſt, quòd ad arctæ modum ſcalæ ſit: iumentum verò vllum niſi poſt magnos conatus, & labores eò aſcendere nequaquam valet; Nomen autem huius arcis eſt Tanimal. Itaque vrbs Aghmat-Varichæ eſt appoſita ad radices prædicti montis ex parte ſeptentrionali, in planitie amœniſſima, ſoli fœlicitate, & olerum atque vuarum copia conſpicua. Aquæ à dextris, & à ſiniſtris ipſius excurrentes irrigant eius plateas diu noctúque. circundant eam viridaria murata, horti, nemoraque denſiſſima. ſitus eius eſt omnium terræ pulcherrimus, plaga iucundiſſima, ſolum optimum, aquæ ſuauiſſimę, aër ſaluberrimus; ſecatque vrbem amnis non magnus fluens ab eius Meridie ad Septentrionem, ad quem habent molendinas ſuas ad molendum triticum: Idemque amnis irrigat vrbem diebus

Iouis, Veneris, Sabbathi, & Dominico; Reliqua verò hebdomada totũ deflectunt ad irrigandos hortos, & terras ſuas, impediuntque penitùs quin alluat vrbem. Incolæ eius vrbis ſunt Hauaritę ex familijs Barbarorum, qui ob cohabitationem Barbari facti ſunt.

Duodecimo ab hoc milliari, ad plagam ſeptentrionalem eſt vrbs Maracos, quam condidit Ioſef filius Taſefin initio anni quadringenteſimi ſeptuageſimi, poſtquàm emerat terram ipſius ab incolis Aghmat magna vi argenti, eamque ſibi ac nepotibus ſuis aſcripſerat. Eſt hæc in planitie, circa quam nullus conſpicitur mons præter paruum quendam montem Aigilin dictum, è quo excidi curauit lapides ad extruendas ædes ſuas, quæ appellantur [a] Dar-alhagiar: Nec vllus eſt lapis in vniuerſo vrbis Maracos ſitu, niſi ex prędicto monte. Aqua verò, qua vtuntur ad hortos irrigandos, extrahitur pulchro quodam artificio mathematico, quod excogitauit Obaid-allah filius Iunes mathematicus. Habet hæc vrbs in longitudine quaſi mille paſſus, totidemque ferè latitudine. Ad tria millia paſſuum ab vrbe Maracos excurrit fluuius Tanſift appellatus, non quidem ingens, verũ perpetuò fluens, cuius aqua emanat è fontibus quibuſdam ſcatentibus de monte Daran, qua parte proſpectat vrbem Aghmat-Ailan. Porrò Aghmat-Ailan vrbs eſt exigua ad radices prædicti montis Daran, ad Orientalem plagam Aghmat-Varichæ ſuperiùs memoratæ, à qua diſtat ſex paſſuum millibus. Ex parte Meridionali Maracos habitant nationes Ailan Barbaræ, quæ illic abſolutè dominantur: loca verò ſuburbana occupant nationes Naſis, & filij Iadfer, & Docála, Rageragia, Zeuda, Haſcúra, & Hazargia. Degunt autem ab Occidente & ab Oriente Aghmat domini Varichæ.

a i. Ædes lapidis.

Cęterùm ab vrbe Maracos ad vrbem Sala maritimis oris appoſitam, nouem ſtationes habentur. Statio prima eſt Tunin oppidum ſitum initio planitiei amęniſſimæ nulla vſquã accliuitate aut decliuitate obliquæ. Hanc planitiem, quæ duabus ſtationibus in longitudinem porrecta eſt, colunt familiæ aliquot Barbarorum, videlicet Cezula, Lamta, & Sedrána. A Tunin ad oppidũ Iabactin ſtatio ſecunda. Ab hoc

ad

ad Aghaſſic pagum,ſtatio tertia : & hic pagus ſitus eſt in extrema planitie præſata. Totus autem eius planitiei tractus plenus eſt genere quodam ſpinarum, quæ dicuntur Alſedr, & ferunt fructum, qui vocatur [a] Alnabc. Abundat eadem planities teſtudinibus terreſtribus, quæ magnitudine ſuperant maritimas, è quarum conchis parant ſibi gentes illarũ partium vaſa ad lauandum, & ad pinſendam farinam. Ab Aghaſſic pago, ad oppidum Om-Rabya, ſtatio item vna: Eſtque oppidum hoc magnum, atque frequens, miſcellaneis cultum Barbaris, familia ſcilicet Rahunæ, & nonnullis ex familiis Zenate, & Tameſne ; Porrò familię Tameſne plures ſunt ac diuerſę nempè Barghoâta, Matmâta, filii Saleb, filii Iaamran, Racara, & pars Zenate, & filii Fagiaſas ex eodem Zenate. Omnes iſtę familię poſſident agros, armenta,atque camelos, ſuntq; rei equeſtri maximè deditæ. Vltima harũ gentiũ habitatio eſt port⁹ Fadhâlæ ad Oceanũ Occidentalẽ,inter quẽ & flumẽ Om-Rabya tres inſũt ſtationes:nã Om-Rabya adiacet magno flumini murmurãti,quod faſelis traiicitur,rapido,præcipiti,& rupibus,locíſque ſaxoſis pleno. Ab Om-Rabya ad Aichiſel oppidũ pulchrum,fontibus irriguum,ſtatio.Ab hoc oppido ad oppidũ Ancal,quod vocatur etiam [b] Dar-almorabetin,ſtatio. Ab Ancal ad Macul oppidum,ſtatio; Macul autem adiacet paludi, adhæretque illi deſertum, quod appellatur deſertum Choraz, XII. P. M. in longitudinem porrectum, aqua omni aridum : Et oppidum hoc Macul eſt magni inſtar Caſtelli. A Macul ad Ticſas oppidũ, modica habetur ſtatio,& per prædictum deſertum Choraz carpendũ eſt iter. Ab oppido Ticſas ad vrbem Sala ſtatio : Vrbs autem Sala noua appoſita eſt ad mare: at priſcis temporibus vocabatur Sáleh diſtabatque à mari duobus milliaribus, eratque ſita ad flumen Aſmir, quod modò attingit vrbem Sala nouam, ibiquemergit ſe mari. Sáleh vetus eſt modò diruta, & præter quædam ædificiorum, & ſublimium templorum erecta veſtigia aliud oſtendit nihil. Adhærentque ruinis eius ædificia nón rara. Verùm Sala noua, quam ſecùs mare eſſe diximus, qua parte reſpicit mare ita eleuata eſt, vt nemo nautarum poſſit ad eam accedere ex illa parte : Eſtque vrbs forma, & vbertate

[a] *Auic. Nabach.*

[b] *i. Habitaculum ſpeculatorum.*

 conſpi-

conſpicua, in terra arenoſa. Naues ad eam venientes non ſoluunt anchoras in mari, cùm eius portus ſit nimium apertus, ſed in flumine ſupra memorato. Imò naues ad os fluuii ingrediendum egent ductore, ob ſaxa & breuia carinis pernicioſa, anfractuſque flexuoſos, quos nonniſi expertus quiſque ſuperare poteſt. Ab vrbe Sala, ſecùs mare procedẽdo, ad inſulas [a] Tair duodecim habentur milliaria, totidemque milliaria ab eadem ad portum Fadhâlæ in plaga Meridionali. A Fadhâla ad portum Anfa XL. M. P. eſtque iſte portus frequens. Ab Anfa ad Mazighen portum, LXV. M. P. via rectà A Mazighen ad [b] Baidha continentem, XXX. M. P. A Baidha ad portum [c] Ghait aliã continentem, L. M. P. Totidemque à Ghait ad [d] Aſafi. Ab Aſafi ad promontorium [e] Giabal-Alhadid, LX. M. P. A promontorio Giabal-Alhadid ad Ghait, qui eſt in continente, L. M. P. Similiter à promontorio Mazighen ad Aſafi, rectà, LXXXV. M. P. obliquè verò, CXXX. Erat autem Portus Aſafi temporibus elapſis vltima nauibus ſtatio, ſed nunc illum plùs quatuor curſuum interuallo prætergrediũtur. A portu Aſafi ad portum Maſet, in extremitate continentis CL. M. P. Ab vrbe Sala ad vrbem Fas, ſtationes quatuor. Porrò vrbs Fas conſtituitur duabus vrbibus diſtinctis magno flumine effluente è fontibus, qui vocantur fontes Senhâge: & ad flumen intrà vrbem multæ habentur molendinæ, quibus licet vnicuique molere frumentũm ſuũ nulla mercede ſoluta. Vrbs, quæ ad partem Fas Borealem eſt appoſita, vocatur Carubin; quæ verò ad Auſtralem, appellatur Andalos; diſtatque hæc à Segelmaſſa tredecim ſtationibus: & via, quæ ad illam ducit, eſt per Safraüe ad Calat-Mohdi, ad Tadela, ad Day, ad populum Saffar, ſecatque montem magnum vſque ad eius latus meridionale, indéque Segelmaſſam. Porrò vrbs Safraüe diſtat à Fas ſtatione vna. Pariterque ab ipſa ad [f] Calat-Mohdi duæ habẽtur ſtationes. Safraüe exigua vrbs eſt, at populoſa. Inter vrbem Fas, & Mecnâſa interſunt XL. P. M. per plagam Occidentalem. Mecnâſa verò ſunt plures vrbes in via quæ tendit ad Sala; & iter, quod ducit ad ipſas, eſt à Fas ad vrbem [g] Maghila, à Maghila ad fluuium Sennat, ad campum [h] Annachlæ, ad Mecnâſa. A regione Mecnâſæ,

[a] *i. Volucrũ.*
[b] *i. Alba.*
[c] *Afr. Azafi.*
[d] *i. Sylua.*
[e] *i. Montis ferri.*
[f] *i. Arcem.*
[g] *Afr. Maghilla.*
[h] *i. Palmæ.*

náſæ, ex parte Occidentali, ad [a] Caſr-Abdelcherim eſt interuallũ triũ ſtationum. Caſr-Abdelcherim incolit populus quidã Barbarorũ, qui dicũtur Sẽhage, eſtq; vrbs modica varijs Sẽhage familijs habitata; adiacetq; flumini [b] Vlcos, quod eam diſſerens tendit in meridiem: eſt autem à mari ſemota tribus ferè P. M. A Caſr-Abdelcherim ad vrbem Sala, quæ eſt ad oras maris Salſi, duę habentur ſtationes, vna à Caſr ad Maamúra, altera à Maamúra ad Sala. Rurſum ab vrbe Fas ad vrbem Sebta, quæ eſt ſecùs mare [c] Zacac à Septentrione, ſeptem ſtationes. Itemque à Fas ad Telemſan, ſtationes nouem: Et via inter has duas eſt huiuſmodi: Egredieris è Fas ad fluuium Sobu: indeque perges ſtatione vna ad Thamála: ab hac ad Karnáta, & ab iſta ad [d] Bab-zenâte fluuium aruis vtrinquè clauſum, circiter x. M. P. Ab hac deinde ad [e] Calat-Karamta, ſtatio vna. A Karamta per radices montis ad Mezeüar, indeque ad fluuium Maſun, ſtatio vna, quem qui petere cupit, tranſeat per Taberida arcem munitam ſitam ſuper collem erectum ſecùs fluuium Molüyæ. fluuius iſte coincidit cum flumine Saa, & ambo ſimul iuncta influunt in mare inter Gerâüa-Cais, & Melillam. Indeque ad Saa vrbem conſpicuam, paruam, ſitam in imo colle, ſtatio vna. Et ab hac ad Gerâua ſtatio vna: diſtat autem Gerâua à mari vi. M. P. Ab hac ad Barcana Caſtellum, cui impendet arx fortiſſima, ſtatio vna. Ab hac ad Aalauain oppidum magnum appoſitum amni à Meridie fluenti, ſtatio vna. Ab hac ad Telemſan, ſtatio item vna, Telemſan eſt vrbs antiquiſſima, & fortibus firmiterque conſtructis mœnibus præcincta. Componitur hæc duabus vrbibus muro diſtinctis: Habet à meridie montem, qui vocatur [f] Sachratain: Atque in iſto monte contra meridionalem vrbis plagã porrecto, ſunt vineæ: & ad eius radices molendinæ ſecus ingentem riuum aquæ dulcis, rapidæque, qui riuus appellatur Riuus [g] Annaſráni; Ad hunc riuum extructa ſunt monaſteria, oratoria, aliaque Religioſorum ædificia, cum viridariis ampliſſimis: & nominatur ibi riuus ille [h] Alfuâra: & inde ad vrbẽ vſq; ſe extendit. Non longè ab eadem vrbe extat fons celebris, fons [i] Om-Iahia dictus, è quo riuus in vrbem influens concluditur in lacum, ac tùm diſpenſatur in

domos,

[a] *i. Arcem.*
[b] *Afr. Luccus.*
[c] *i. Vici.*
[d] *i. Portam.*
[e] *i. Arcem.*
[f] *i. Duo ſaxa.*
[g] *i. Chriſtiani.*
[h] *i. Scaturigo*
[i] *i. Matris Ioannis.*

domos, irrigationes hortorum, balnea, cauponas, & ſimilia.

Via, quæ ducit à Telemſan ad vrbem Tenes, eſt ſeptem ſtationum. Nàm egrediens è Telemſan conficies ſtationem vnã ad Auſabe. Ab hac ad [a] Caſr-Senan, ſtationẽ alterã. Hinc ad Naormart, ſtationem. Tùm ad Vahdan, ad Rezau, ad Moſtoghánim, ad Mazúna, ad Chamis ſecùs flumen Selef, ad Meliána, atque hinc demùm ad Tenes, ſtationes tres. Vrbs Tenes non procul diſſita eſt ab oris maris Salſi, nam ſpatio duorum M.P. diſtat ab ipſo mari: & partìm in montem aſſurgit atque plantæ Sedr eam fermè circundant: partìm verò in terram planam porrigitur; eſtque ea vrbs vetuſta, antiqua, fortiſſimis cincta muris.

a i. Ædes.

Iter à Telemſan ad vrbem Vaharan maritimam eſt duarum ſtationum magnarum, imò trium, vt alii volunt; Nã exibis à Telemſan ad flumen Satabſif, diſtantque abinuicẽ ſpatio vnius ſtationis. Hinc ad pagum quendam, ad quem diuertes, ſtationem item vnam conficies. Tùm ab hoc pago ad vrbem Vaharan. Vaharan autem proxima eſt litori maris, impendentque illi firmiſſima propugnacula terrea, ſuntque in ipſa vici ſpatioſi, & artes multigenæ, merceſque perutiles; proſpectat hæc vrbem Almeriam in oris maritimis terræ Andaluziæ, & latitudo maris inter eas eſt duorũ curſuum: & ex eadem extrahitur maior pars annonæ gentium maritimarum Andaluziæ. Habet ad ianuas ſuas Portum exiguum nullo vento ſecurum, ſed ad duo milliaria habet portum magnum, in quem ſerecipiunt grandia nauigia, & naues velificæ: atque hic portus protegit ab omnibus vẽtis, neque parem habet in tota ora maritima terræ Barbarorum. Præbet incolis eius potum fluuius è mediterraneo ad ipſam excurrens.

Via, quæ ducit ab vrbe Tenes ad [b] Almasíla de terra filiorum Hamad in Occidente medio, eſt huiuſcemodi. Egredieris ex vrbe Tenes, procedeſque ſpatio iuſtę ſtationis ad filios Vazeleſn per montes horridos, rupeſque frequentes. A filiis Vazeleſn ad [c] Chadhra habes item ſtationem. Et à Chadhra ad vrbẽ Meliana, ſtationem: & tertia ab hac die, ex parte Meridionali, extat mons Vaneſeris dictus, qui lõgitudine

b Africano, Meſila.

c i. Viridem.

gitudine explet iter quatridui, attingit enim extremitatibus ſuis loca propinqua Tahart. Ab vrbe Meliana ad [a] Kez-nayæ, ſtationem: eſtque hæc ad flumen Selef appoſita, & ſingulis hebdomadibus celebrantur in ipſa nundinæ magna, hominum copia frequẽtes. A nundinis Kez-nayæ ad oppidum Righa, ſtationem. Et ab hac ad Aſiraziri, ſtationes duas. Ab hac ad Tamerkida, ſtationem. Denique ſtationes duas ad Almaſila. Eſt autem iſta ſecùs flumen aquę non modicæ, ſed ſuper terræ ſolum ſcatentis, & nequaquàm profundæ: aqua ſuauis eſt, fertque piſciculos rubris maculis pulchrè diſtinctos, quibus nunquam conſpecti ſunt ſimiles in vlla regione terræ habitatę, in quibus & gloriantur incolæ Almaſilæ; mẽſura taliũ piſciũ non excedit palmũ; Et aliquando capiuntur ſumma in copia, & deferuntur ad [b] Calat-Bani-Hamad, quę diſtat ſpatio duodecim milliarium. Eſt autem vrbs Calaa de numero ampliſſimarum regionum, iacetque in latere montis valdè ſublimis, & aſcenſu perdifficilis, quem totũ mænia vrbis circundant. Hæc vrbs abũdat ſcorpionibus nigris illicò perimẽtibus; quare incolæ Calaę, vt ab iis ſibi caueãt, & contra eorũ nocumenta ſeſe muniãt, bibunt plantam Aolion Harranici, quæ duarum pondere dracmarũ potata fertur ſumentem ſeruare ad annum integrum, ne quid mali patiatur à ſcorpionibus. Atque hoc quidem vulgare eſt apud illos. Imò perlatũ eſt hoc ipſum hacce noſtra tempeſtate ab homine fide digno, qui narrauit bibiſſe ſe ex prædicta plãta poſtquàm à ſcorpione morſus fuerat, & ſtatím ſui ſe doloris leuamen ſenſiſſe: fuiſſe etiam ſe reliqua anni ſerie ter morſum ſcorpionibus, nec vllum ſe ex iis morſibus dolorem percepiſſe. Ea autem herba plurima eſt in regionibus Calaæ. Iter ab vrbe Telemſan ad vrbem Almaſila eſt huiuſmodi: A Telemſan ad vrbem Tahart, quę diſſita eſt à mari ſtationibus quatuor, quatuor itidem habentur ſtationes.

[a] i. clauſtrũ.

[b] i. Arcem.

Vt autem modò redeamus ad vrbem Vaharan, ſuperiùs memoratam, dicimus diſtare illam ab vrbe Tenes duobus curſibus, ſeu CCIV. M. P. Ab vrbe Tenes ad Bereſc ſecùs litus, habentur LXVI. M. P. Ab vrbe Tenes ad vrbem Meliána, itinere terreſtri, duæ ſtationes. Inter Meliána, &

Tahart, tres ſtationes, ad Serſal milliaria viginti, coniungitque ambas mons aſperrimus, cultus natione quadam Barbarorũ vocata Baya. A Serſal ad[a] Algezaier pertinentẽ ad filios Mazághana, LXX. M. P. Vrbs Algezáier adiacet mari, & fontes aquæ dulcis ſecùs mare ſcatẽtes nec non putei incolis potum adminiſtrant. Ab Algezáier ad Tamedfos, Orientem versùs, nouem milliaria: Eſt autem Tamedfos Portus pulcherrimus. Hinc ad[b] Merſa-Aldagiag, milliaria viginti: habetque hæc Portum fidiſſimum. Ab vrbe Merſa-Aldagiag ad vrbem Andalos, milliaria viginti quatuor. Ab Andalos ad vrbem Begiáya ſeptuaginta habentur milliaria itinere terreſtri, totidemque maritimo. Begiáya eſt ad mare appoſita, verùm ſuper rupis extremitate ſita, habetque à Septentrione montem Amaſiun dictum, excelſum quidem, & arduum conſcenſu, cuius in lateribus naſcuntur variç ſpecies plantarum in arte medicinæ vtilium, quales ſunt arbores Lycii, & Scolopendriæ, & Barbaris, Centaureum grande, Ariſtolochia Abſinthium, aliæque id genus plãtç. Extat prætereà in illa officina, in qua exercetur ars fabricandi nauigia magna, cymbas, naues, atque triremes: quoniam trabes tàm in vallibus, quàm montibus ipſius plurimæ ſunt: & ex eius limitibus defertur ad eandem pix præſtantiſſima cum bitumine. Extant etiam in illa certæ fodinæ ferri optimi vſus, cunctæque peregrinæ, & venuſtæ artes. Ad paſſus mille ab eadem vrbe excurrit ex plaga Occidentali fluuius naſcens è partibus vicinis montibus Giárgiarç; fluuius eſt magnus, & propè oſtium ſuum traijci nequit; quoniam tamen quò magis recedit à mari, eò ſterilior eſt aquis, poteſt quiſquis quouis in loco eum traijcere. Prætereà vrbs Begiaya eſt media, & veluti centrum inter permultas regiones. Nam à Begiáya ad Arbegian eſt iter diei & ampliùs. A Begiáya quoque ad Belzema, paulò magis quàm duæ ſtationes. Item à Begiáya ad Satif, bidui eſt iter. Rursùs inter Begiáya, & Bagháya intercipitur ſpatium octo dierum. Et inter Begiáya, & Calat-Baſner de dominio Béſcaræ, iter quinque dierum. Inter Begiáya, & Tifas, ſex ſtationes. Inter Begiáya, & Cálema, ſtationes octo. Inter Begiáya, & Tabſa,[c] dies. Inter[d] Dur-Madian, & Begiáya,

a i. Inſulas, modò Algeri.

b i. Portum gallinarum.

c Deeſt numerus.

d i. Domicilia.

giáya, ſtationes vndecim. Inter Begiáya, & [a] Alcaſrain, iter ſex dierum. Denique inter Begiáya, & Tobna, ſeptem ſtationes. Porrò iter ab vrbe Begiaya ad Calaa eſt eiuſmodi, egredieris è Begiáya, ad [b] Almadhiac, ad [c] Suc-alahad, ad vallem Vaht, ad arcem Ticalat, & hinc ad Tadereqt, ad [d] Suc-álchamis, ad arcem Bacr, & iſtic eſt diuerſorium. Ab arce Bacr ad arcem Várefu, quæ & Raſu appellatur, ad [e] Alcaſr, quæ oppidum quoq; eſt, atque ibi deſeres amnem Begiáyæ ab Occidente: tùm procedes per Meridiem ad arcem [f] Alhadid, ſpatio ſtátionis vnius; ad [g] Sciaara: ad arces nationis Tarácos: ad Tauart: & á Tauart ad [h] Albab, ſunt autem Albab montes quidam, per quos tranſit flumen ſalſum: Hinc ad [i] Alſacaief arcem [k] Alnâtur, ad [l] Suc-álchamis, vbi eſt diuerſorium. Inde ad [m] Suc-alethnain, ibique etiam eſt diuerſorium. Hinc ad arcem Tafelcáiet, ad arcem Tazeca, ad ædes Attyæ, tùm demùm ad arcem Calaa, interuallo ſtationis. Ab Almaſila autem ad Tobna habentur ſtationes duæ, Tobna verò eſt vrbs [n] Alzab. A Mocra ad Tobna ſtatio. Et inter Tobna, & vrbem Begiáya ſex ſtationes. Similiter à Tobna ad Baghai ſtationes quatuor. Itē à Tobna, Orientem versùs, ad [o] Dar-Mallul, ſtatio grandis. Inter Dar-mallul, & Necaus, tres ſtationes; & ad vnam ſtationem & ampliùs ab hac, eſt mons [p] Auras. Similiter etiam à Dar-mallul ad Calaa, tres ſtationes. Mons autem Auras fertur eſſe fragmentum montis Daran occidentalis ipſi cohærens. A Necaus ad Almaſila, ſtationes quatuor, ſecundùm alios verò, tres. Item ab vrbe Necáus ad arcem [q] Beſcara, ſtationes duæ. Et ab hac ad arcem Naus ſitam in imo latere montis Auras, tres ſtationes. Et ab hac ad vrbem Almaſila, quatuor millia paſſuum. Ab Orientali plaga vrbis Calat-Bani-Hamad eſt vrbs [r] Mila, diſtatque ab illa quatuor ſtationibus. Et ab hac, Orientem versùs, ad vrbem Coſantinat-álhaua [ſ], millaria decem & octo; Mons ambas coniungit, per quem patet iter ab vna ad aliam. Hanc vrbem, nempè Coſantinam circundat fluuius vndequaque ambitque velut anulus. Mœnia quæ intrà eaſdem ſunt, nullibi excedunt altitudinem ſemiſtaturę, niſi ex parte portæ, quæ reſpicit Milam; duas enim habet portas, portam Milæ ab Occi-

a *i. Duo palatia.*
b *i. Locũ anguſtum.*
c *i. Nundinas diei Dominica.*
d *i. Nũdinas diei Iouis.*
e *i. Arcem.*
f *i. Ferri,*
g *i. Syluam.*
h *i portam.*
i *i. Laquearia.*
k *i. cuſtodis.*
l *i. Nũdinas diei Iouis*
m *i. Nundinas diei Lunæ.*
n *Afr: Azzab vel Zeb.*
o *i. Domicilium quercus.*
p *Afr: Auraz.*
q *Afr: Peſcara.*
r *Afr: Mela.*
ſ *i. Ventorũ.*

 dente,

[a] *i. Arcus.* dente, & portam [a] Alcántaræ ab Oriente. Et quidem numeratur hæc inter mira ædificia: Et flumen eius è plaga meridionali excurrens alluit illam ab Occidente, tùm circa vrbem progreditur ad Orientem, poſteà reflectit ſeſe ad Aquilonem, donec influat in mare ad latus occidentale fluminis Sahar. Inter Coſantinam & Baghai tres numerantur ſtationes. Pariterque à Coſantina ad Begiáia eſt iter ſex dierum: quatuor uidelicet dierum ad Gigel, & à Gigel ad Begiáia L. M. P. Similiter à Coſantina ad Abres ſtationes quinq; habētur. Et ab hac ad Begiáia ſtationes quatuor. Et ab hac ad arcē Bázer iter bidui. Ab hac ad Tifas, duarū iter eſt longarū dierū. Et duarū ſimiliter magnarū dierū iter habetur ab hac ad Cálema. Et ab hac ad Alcaſrain, triduū. Ab hac ad Dur-Madiā ſex dies. Ab hac ad portū [b] Coll, biduū. Porrò vrbs Gigel mari adiacet, eoq; ambitur, & eſt prętereà muris inſtructa. A Gigel autem ad Promontorium Marghiten, ad Inſulas [c] Alafie, ad [d] Fach-alzarzur, ad inſulam Manſurie mari appoſitæ, ad Matúſam pagum populoſum, in quo extant fodinæ gypſi, quod indè aſportatur ad Begiáia: diſtantque abinuicem duodecim milliaribus. Eodem modo à Gigel ad Begiaia Naſeriæ, L. M. P. Habet autem vrbs Gigel duos portus, vnum à Meridie, qui arduus eſt, atque perdifficilis ingreſſu, niſi enim perductorē peritum ad eū appellere nemo poteſt; alterum à Septentrione, qui vocatur portus [e] Sciaara, atque hic eſt omni agitatione, & fluxu pacatus, nauibuſque valdè oportunus, verùm nequit capere multa nauigia, propter anguſtiam: eſt autem arenoſus. A Gigel ad vrbem Coll, quæ eſt vltima vrbium in hac propoſita Parte contentarum, LXX. M. P. A Coll, ad vrbem Coſantinam, ſtationes duæ Meridiem versùs. Non longè ab vrbe Begiáia, ad Meridiem, eſt arx Satif, diſtantque ab inuicem ſpatio duarum ſtationum: diſtat verò Satif à Coſantina, ſtationibus quatuor. Propè Satif iacet mons Ichegian, quem incolunt familiæ Ketâmæ, eſtque in illo arx munitiſſima, & confugium tutiſſimum, quod anteà pertinebat ad ditionem filiorum Hamad. Huius extremitates attingunt ab Occidente montem, qui vocatur Hálaua diſtantem à Begiaya, ſtatione cum dimidia. Habitationes familiæ Ketámæ

[b] *Afr. Chol-*

[c] *i. Salubritatis.*

[d] *i. Laqueū ſturnorum.*

[e] *i. Sylua.*

Ketámæ adeò protenduntur vt confines fiant terræ Coll,& Bonæ.

Verùm cùm de qualitatibus regionum, & rebus rariori-bus locorum, quæ in iſta Parte comprehenduntur, ſatis iam diximus,reſtat modò vt deſcribam⁹ oras maris, quod in eadem parte continetur cum eius Sinibus, montibus, & numero milliariorũ tàm obliquę quã rectæ viæ,ſed cùm nõ poſſimus totius maris huiuſce oras ſimul deſcribere, quoniã partes eius quædam ſpectant ad hoc tertium clima, aliæ ad quartum: ideò congruum viſum eſt illud ſingillatim ordinatimque prout in ſingulis hiſce partibus occurret memorare Deo iuuante. Igitur Vaharan, quæ hùc ſpectat,adiacet mari Sa'ſo, vti prædiximus, diſtatque à promontrio Meſafæ vigintiquinque milliaribus, linea recta; obliqua verò, triginta duobus. A Promontorio Meſafæ ad portum Arzau habentur milliaria decem & octo. Et ab ipſa ad Moſtoghánem maritimam iuxta ſinum procedendo, & à Moſtoghanem ad [a] Haudh-farruch, XXIV. M. P. via obliqua, recta autẽ XV. eſt verò Haudh-farruch port⁹ cõſpicuus,adiacetq; ei oppidũ populoſum. Proxima eſt huic in mediterraneo ex parte orientali vrbs Mazuna. VI. M.P. à mari diſſita, inter montes collocata. Ab Haudh-farruch ad extremitatem Giug, quod eſt Promontorium quoddam prominens in mare, XXIV. M. P. via flexa, & ſinuoſa; itinere verò terreſtri XII. M. P. Et ab iſto promontorio pergit mare arcuatim ad plagã meridionalẽ; Et quidem ab eodem promontorio ſecus litora ad inſulas [b] Alhamã, habentur XXIV. M.P.via ſinuoſa, recta autẽ XVIII. Ab inſulis Alhamã ad oſtium fluminis Selef, XXII. M. P. Et ab hoc ad Colù-alferranin intra continentem, XII. M. P. Colù autem ſignificat fungos albos. A Colù ad vrbem Tenes XII. M. P. litora perlegendo. Et ab hac ad extremitatem ſinus VI. M. P. Itaque à Promontorio Giug ad extremum ſinum numerantur LXVI. M. P. linea obliqua & ſinuoſa, recta vero, XL. Prætereà ab extremitate ſinus ad portum Amtacu X. M. P. & ab Amtacu aſcendendo per litus ad portum Vacur habentur XL. M. P. via ſinuoſa, at recta XXX. Eſt autem portus iſte anguſtus, omnique vento patens præterquàm Orientali, eſtque in ex-

[a] i. Lacum Farruchviri cuiuſdam.

[b] i. Columbarum.

tremitate ſinus. A Vacur ad vrbem Bereſc, quam ſuprà memorauimus, xx. M. P. Porrò Serſal mari adiacet, iungiturque monti magno, & arduo, in quo degunt populi quidam Barbari, Robaiaa vocati. A Serſal ad promontorium Battal quod in mare procurrit, habentur XII. M. P. Reſpondet huic promontorio parua quædam inſula in mari. Ab hoc eodem promontorio incipit continens Hur, quæ per lineã rectam extenditur pluſquàm XL. M. P. arcuatim verò LX. Tota hæc ora profundiſſima eſt, & qui in eam labitur nunquam euadit. Ab extremitate continentis Hur ad inſulas filiorum Mazaghana, XVIII. M. P.

SECVNDA PARS
Climatis Tertii.

SVb hac ſecunda parte Climatis tertii multæ continentur vrbes, oppida, caſtella, atquè arces. Et quidem de regionibus mediterraneis eſt Cammuda, Baghani, Meſchiana, Magâna, Bagia, Bona, Merſa-lcharaz, [a] Benezert, Arbes, Marmagena, Caſtilia, Neczáua, Nilſan, Techios, Zorud, Cafsa, Nafta, Alhãma, Tunes, Aclibia, Ehraclia, Suſa, Mahdia, Safacos, Gialúla, Sabra, Tripolis, & Lebeda. At verò ſecùs litora huius maris in iſta parte comprehenſi extant arces, portus, & ædificia diuerſa.

a Caſ. Liu. & aliis Vtica, vulgò Biſerta.

Itaquè vrbs Bagháni eſt magna ciuitas, diſtatque à Caſtilia ſtationibus quatuor, muro eſt fortiſſimo cincta, poſſidetque palmas quamplurimas & feraciſſimas, ita vt largè per totã Africã diſpẽſentur. Proxima eſt huic inter meridiẽ, & Occidentẽ vrbs Hãma, quæ diſtat à Techios vigintiferè M. P. A Techios ad vrbem Cafsa habetur ſtatio. Vrbs Cafſa pulchra eſt, habet mœnia, & fluuium excurrentem, cuius aqua præſtantior eſt aqua Caſtiliæ: habet etiam intra ſe fontem, qui vocatur Altarmid. A Cafsa ad vrbem Cairauan, inter Aquilonem, & Orientem, ſtationes quatuor, A Cafſa quoque ex parte meridionali, verſùs montem [b] Noſuſa, extat

b Afr. Nuſuſa.

extat vrbs Zorud, ſuntque diſſitæ abinuicem ſtationibus quinque. Item ab vrbe Caſsa ad Nafta, duæ ſtationes modicæ. A Caſsa ad Neczáua, versùs Auſtrum, plùs biduo. Et à Tuzer ad Neczáua iter diei ac ſemis. Rursùs ab vrbe Caſsa ad Safacos, triduum. A Nafta verò ad vrbem Cabes, plùs ſtatione. Cabes eſt vrbs conſpicua, habetque flumen deriuatum ad ipſam è magno quodam lacu, ſuper quo iacet a Caſr-Saggæ; eſt autem diſſitus lacus ille à Cabes tribus paſſuum millibus. Portus, quem hęc habet in mari nullius eſt momenti, omnium enim ventorum patet iniuriis: quare cymbæ recipiunt ſeſe in eius flumen, in quod extenditur fluxus, & refluxus maris; at quoniam flumen hoc paruum eſt atque anguſtum, iccirco exigua tantùm nauigia in eo quieſcunt. Ab vrbe Cabes ad vrbem Safácos, deſcendendo per litora, habentur LXX. M. P. A Safácos ad vrbem Mahdia, ſtationes duæ. Totidemque ſtationes ab vrbe Cairauan ad vrbem Tunes. Tunes eſt ex ſe vetuſtiſſimà, & antiquiſſima vrbs, & nomen eius in Annalibus eſt Tarſis; at poſtquã Moſlemanni expugnarunt illam, & nouis ædificiis inſtaurarunt appellauerunt eam Tunes. Sita eſt verò Tunes in medio ſinu quodam extra mare protenſo, non procul à ſtagno effoſſo, lato magis quàm longo; nàm longitudine, VI. M. P. latitudine, VIII. M. P. occupat, habetque oſtium, per quod cum mari coniungitur: & oſtium illud vocatur b Fom-aluàdi. Stagnum iſtud antea non erat, ſed effoſſum fuit per continentem, & aduſque vrbem Tunes deductum. Ab oſtio prædicti ſtagni ad vrbem Cartágena habentur tria milliaria, & ſemis. Attingit terram Cartágenæ ex parte Occidentali, clima vrbis Satcuræ, quod quidem perſpicuum eſt, continetque tres vrbes, inter quas Aſalona propinquior eſt vrbi Tunes, tùm Tangia, ac Benezert: eſtque hæc vrbs maritima valdè munita, minor Suſa in ſe; & inter Tunes, ac Benezert eſt interuallum diei non modicæ, itinere terreſtri: Ad latus eius orientale eſt lacus ipſius, qui nomen ab ea deſumit, quiq; XVI. M. P. in lõgitudinẽ, in latitudinẽ verò VIII. M. P. porrigitur; oſtio ſuo attingit mare, & quantò magis continentem penetrat, tanto latior eſt, quò autem mari propinquior, eò arctior, & anguſtior. A Beni-zert ad vrbem,

a *Hoc eſt arx.*

b *Hoc eſt, oſtium fluuii.*

bem Tabarca, LXX. M. P. Et poſtquàm aliquantùm proceſſeris per viam, quæ ducit à Tabarca ad Tunes, inuenies vrbem Bagia pulchram: Nam inter Tabarca, & Bagia intercedit ſpatium ſuperans ſtationem. E regione Bagiæ ex parte ſeptentrionali, ad oras maris iacet vrbs Merſa-lcharaz, diſtantque abinuicem ſtatione magna. Inter vrbem Merſalcharaz, & vrbem Bonam habetur ſtatio. Fuit autem expugnata Bona anno DXLVIII. Imminet vrbi Bonæ ex parte ipſius ſeptentrionali mõs Iadogh ſublimis faſtigio, & cacumine excelſus, in quo extant fodinæ ferri. Ab vrbe Bagia ſuperiùs memorata ad vrbem Arbes, ſtationes duæ. Ab Arbes ad vrbem Cairauan, tres ſtationes. Similiter inter Bagia, & mare, nec non inter Tunes, & [a] Alhammámat, ſtatio nõ leuis intercedit: atque hæc eſt mẽſura latitudinis inſulæ, quę dicitur [b] Baſcec. Non procul ab vrbe Cairauan extat mons Zaghoan adeò ſublimis & altus, vt eum naues ab alto mari aſpiciant, & ad illum ſe dirigant.

[a] i. Balnea.

[b] i. Accipitris.

Porrò Tripolis eſt vrbs fortis, ſaxeo muro vallata, ſita propè litus maris, alba, plateis elegãtibus. Hanc expugnauit Rogerius Anno. DXL. qui mulieribus captiuis ductis viros incolas peremit. Ab vrbe Tripoli Orientem versùs ad vrbem Sort habentur CCXXX. M. P. quæ conficiunt numerum vndecim ſtationum; Nàm viator exiens ex vrbe Tripoli progredietur ad Vardáſa XXII. M. P. Et è Vardáſa ad Raghúgha XXV. M. P. è Raghúgha ad Tauraa XXII. M. P. Tùm ad Mantſaf, XXV. M. P. Deinde ad Caſr-Aſan filii Naaman Ghaſſanæi, XL. M. P. Tùm ad [c] Aſnám. XXX. M. P. Tùm denique ad Sort, XLVI. M. P. Eſt autem diſſita Sort à mari duobus, M. P. Ad tres ſtationes ſuprà vrbem Tripolim eſt mons Macra. Ab vrbe Bona, quæ proxima eſt promontorio, habẽtur VI. M. P. ad ſinum [d] Azcac. A ſinu Azcac. ad Merſa-lcharaz, & hinc ad Tabarcam, XXIV. M. P. Et ab hac ad extremitatem ſinus, XV. M. P. via recta, flexa verò XXIV. Atque ibi eſt promontorium quod dicitur [e] Almenſciar, poſt ſexdecim milliaria. A promontorio Almenſciar ad arcem Abi-Chalife X. M. P. Et ab hac, tranſeundo rectà per ſinum, XX. M. P. arcuatim verò XXVIII. Tùm ad ſummitatem promontorii, XII. M. P. Ab hac item ad Benezert, VIII. M. P. Et ab eadem

[c] i. Idola.

[d] i. Vitrium.

[e] i. Serra.

dem ad portum Bani-Vagias, ad Ædes [a] Merſa-Iuadi (eſtque hoc, oſtium parui cuiuſdam fluminis) tria millia paſſuum. Ab hoc ad Caſr-Terſæ, iii. M. P. & hinc ad Caſr-Suli v. M. P. Ab hoc ad [b] Raſ-álgiabal promontorium dictum [c] Alcaniſa, duo millia paſſuũ. A Ras-álgiabal per oras ſinuoſas ad oſtium fluminis Nagiardæ, vi. M. P. & ab oſtio fluminis ad Caſr-Halle, iv. M. P. Hinc ad Caſr-Gerdian, ii. M. P. Et ab hoc ad vrbẽ Cartágenã, duo itẽ M. P. ab hac ad fauces fluminis Tunes iii. M. P. & ab oſtio eiuſdẽ fluminis ad [d] Caſr-Giahannã, xii. M. P. Ad Caſr-Farbas, xvi. M. P. Ad caput Afrã, quo eſt promontoriũ in mare procurrens, xiv. M. P. Itaq; mẽſura ſinus huiuſce ſecũdũ flexus obliquos eſt LXXIV. M. P. rectà verò à capite mõtis ad promõtoriũ Afran, xxviii. M. P. Itẽ à medio ſinu vbi eſt oſtiũ fluminis Tunes ad promontoriũ Afran, lineâ rectâ, xxviii. M. P. arcuatim verò, LVI. A promõtorio Afran ad portũ [e] Alnachlæ, ſex millia paſſuum. Et ab hoc ad Caſr-Manzut, xii. M. P. Et ab hoc ad Caſr-Nubę, XXX. M. P. Atq; ita ab oſtio fluminis Tunes ad Nubã interſũt, LXX. M. P. Proſpectat autẽ Nubã in mari Algiámur magnum, & Algiámur paruum, quæ ſunt abinuicem diſſita ſpatio ſeptem M. P. diſtatque Nuba ab Algiámur magno, xii. M. P. A Nuba quoque ad promontorium Rochaimę lineâ rectâ per ſinum eſt vnum milliare; Et huius ſinus menſura iuxtà obliquitates, & flexus ſuos eſt, vi. M. P. eſtque totus vadoſus, & plenus breuiis. A promontorio Rochaimæ ad promontorium Bacle (eſtque hoc extremitas montis Adar dicti, ſiti ab orientali parte Aclibiæ) & ab eodem promontorio Rochaimæ ad Algiámur paruum, vi. M. P. Ab extrema parte Aclibiæ ad Monaſter eſt ſpatium vnius curſus: Nàm velafaciens ab Aclibia ad Turrim bi A Marzuc, conficies vii. M. P. Et hinc ad Turrim Lobna, viii. M. P. A Lobna ad arcem Saad, iv. M. P. Ab hac ad turrim Carie, viii. M. P. Ad promontorium Tuſihan, x. M. P. Et iſtud promontorium Tuſihan protenditur in mare ſpatio milliaris cum dimidio, eſtque veluti dens proſiliens. Ab hoc promontorio ad turrim Tuſihan per continentem, iv. M. P. A Tuſihan ad turrim [f] Nabel, viii. M. P. A Nabel ad turrim [g] Heiatt, quæ diſſita eſt à mari duobus ferè milliaribus, viii. M. P. A

[a] *i. Portus fluminis.*
[b] *i. Caput montis.*
[c] *i. Eccleſia.*
[d] *i. Domum Gehennæ.*
[e] *i. Palmæ.*
[f] *Neapolis.*
[g] *i. Parietũ*

a i. Apum. *b i. Balneorum.* *c i. Candelabrum.* *d i. Speculæ* *e i. Sepulto.*

turri Heiatt ad turrim [a] Nahl, vi. M. P. Tùm ad promontorium [b] Hammâmat, vii. M. P. Ab. Hammâmat ad [c] Almanar arcem, v. P. M. & hæc arx remota eſt à mari. Ab hac ad turrim [d] Almartſad. Tùm ad arcem Almorábetín, quæ ſita eſt in ima continente [e] Madfun, vi. M.P. Ab hac ad promõtorium Madfun, vi. M. P. Ab extremitate prædicti Promõtorii ad arcem Ehraclia, viii. M. P. Ab Ehraclia ad vrbem Suſam, xviii. M. P. A Suſa ad turrim Secánets viii. M. P A Secânets ad turrim Ben-Giaad, iv. M. P. & ab hac demũ ad turres Monaſter, duo millia paſſuum. Monaſterio opponitur in mari Curia, diſtatque ab illo ix. M. P. Ab hac *f i. Balneũ.* inſula Curia ad Lemta, x. M. P. & ab hac ad [f] Aldimas, xii. M. P. Ab hoc ad Mahdia, x. M. P. A Mahdia ad turrim Sólcota, vi. M. P. Ab hac ad turrim [g] Alaálie, vi. M. P. Ad Capodiam, xiii. M. P. A Capodia ad turrim Melian, tria M. P. A Melian ad turrim [h] Alriháne, iv. M. P. Tùm ad turrim Canate, iv. Tùm ad turrim [i] Allauze, iv. M. P. Ad turrim Zeiad, vi. M. P. A turri Zeiad ad turrim Mahdunes, viii. M. P. A Mahdúnes ad turrim Caſa, viii. M. P. A Caſa ad turrim Cqezel, duo M. P. Et ſic à turri Zeiad ad promontorium Cqezel habentur xviii. M. P. A turri Cqezel ad turrim Giablæ, duo M. P. per litora. Et ab hac ad Safácos per ſinum, v. M. P. Totum ergo ſpatium, quod intercedit inter Capodiam & Safacos eſt xLviii. M. P. via flexuoſa, recta verò. xxx. M. P. Ex oppoſito turris Zeiad eſt inſula Cárcona in mari ad Orientem, ſitaque eſt in loco medio inter turrim Zeiad, & Safácos. Nam à Carcona ad Capodiam habentur xx. M. P. & à Carcona ad Safacos, xv. ferè M. P. Capta fuit autem hæc inſula à Rogerio, Anno DLviii.

g i. Altam. *h i. Myrti.* *i i. Amygdali.*

Sed vt redeamus modò ad Safacos, dicimus ab hac ad promontorium [k] Alramlæ eſſe iv. M. P. A promontorio Alramlæ, reflectendo ad meridiem (ibique eſt initium ſinus) ad turrem [l] Magius, iv. M. P. Et ab hac ad arcem Niaa x. M. P. Ab arce Niaa ad arcem Talidæ, viii. M. P. Et ab hac ad turres [m] Alrum, iv. M. P. Inde ad vrbem Cabes, xviii. M. P. De Cabes verò, & circunſtantiis eius ſatis ſuprà diximùs. A Cabes per oras maritimas ad turrim Ebn-Aiſun,

k i. Arenæ. *l i. Infidelũ* *m i. Romanorum.*

viii.

viii. M. P. Ad turrim Ragiúnæ totidem. Ad turrim filiorum Mamun, xx. M. P. Ad Amrud, xi. M. P. Ad turrim Giaraf, xviii. A promontorio Giaraf ad inſulam Gerbe in mari, iv. M. P. A promontorio inſulæ Gerbe Antigian vocato, ad turrim Albait, xc. M. P. ſimiliter à promontorio Antigian ad pontem, qui eſt in Carcona, lxii. M. P.

Vt autem conuertatur ſermo noſter ad promontorium Giaraf, de quo paulò ante mentionem fecimus, diſtat illud a [a] Ras-alaudie, ſecùs litus, xxiv. M. P. Et ab hoc ad turres Alzarat, ad turrim Bani-Dacumin, ad turrim [b] Alhaua, vi. M. P. Et hinc ad turrim Gergis, vi. item M. P. Et ab hoc ad turrim Chattab, xxv. M. P. Sita autem eſt turris hæc filiorũ Chattab in extrema terra paludoſa [c] Alchelab ex parte occidentali. Reſpicit turrim filiorum Chattab in mari Scala inſulæ Zirua, quæ, xl. M.P. porrigitur in longitudinem; in latitudinem verò, dimidio fere milliari. A turri filiorum Chattab ad turrim filiorum Samach, xxv. M. P. ſeparantur enim abinuicem paruo quodam ſinu qui vocatur [d] Solb-alhemar. A turri Samach ad turrim Saleh, x. M. P. Hæc turris Saleh ſita eſt ſuper promontorio ab Oriente in Occidentem protenſo longitudine v. M. P. appellaturque Promontorium [e] Almachbez. Ab hoc ad turrim Cuttin, xx. M. P. A Cuttin ad arcem Bani-Valul, xx. item M. P. Ab hoc ad portum Marketit, xx. M. P. Tùm à turri Marchia ad tutrim Ghafselat, xx. M. P. A turri Ghafselat ad turrim Sabart, iv. M.P. Ab hac ad turrim Senan, duo M.P. Ab hac ad turrim Bonderâni, tria M. P. Ad turrim Ghárgharę, x. M. P. Tùm ad vrbem Tripolim, xx. M. P. Ab vrbe Tripoli ad turrim quandam ſitam ſuper promontorio Caliúſa, xiv. M. P. Ab hac ad turrim [f] Alketab, viii. M.P. Ab hac ad turrim Bani-Ghaſan, xii. M. P. Ad oſtium fluminis Lades, xviii. M. P. Ab hac ad promontorium [g] Ras-elſciâara, & à Ras-elſciâra ad turrim Seraiches, xiv. M.P. Ad Promontorium [h] Almeſann (eſtque promontorium procurrẽs in mare) iv. M. P. Ab hac ad [i] Lebeda iv. M. P. A Lebeda ad turrim Bani-Haſan. xvii. M. P. Ab hac ad portum Bácheru optimum, & ab omni vento ſecurum, mille paſſus. Ab

[a] *i. Initio fluuiorum.*
[b] *i. Venti.*
[c] *i. Canum.*
[d] *i. dorſum aſini.*
[e] *i. Furni.*
[f] *i. Libri.*
[g] *i. Summitas Syluæ.*
[h] *i. Cotis.*
[i] *Afr: lepede.*

hoc ad turrim Haſcem, ad turrim Samia, xii. M. P. A turri Samia ad Souaicat-Ben-Mathcud, xii. M. P. A Souaica ad celebre promontorium Canan, xx. M. P.

TERTIA PARS
Climatis Tertii.

MAior pars duarum terrarum contenta ſub hac tertia Parte, eſt deſerta: Et regiones eius ſunt Zeuíla filii Charab, Meſtih, Zale, Augela, & Barca. Ad oras maris Damaſceni extant turres complures, quas deſcriptione complectemur. Regiones verò celebriores iſtic comprehenſæ ſunt
a Afr. Serte. [a] Sort, & Agedabia. Et verò vrbs Barca eſt mediocris magnitudinis, & anguſtorum limitum. Et in ipſa producitur terra, quę ab ea ſumit denominationem, humanis vſibus valdè ſalubris: nàm cum oleo commiſta iuuat contra ſcabiem, impetiginem, & morbum euenientem barbæ. eſt autem terra hæc coloris leucopęi: cumque iniicitur in ignẽ emittit odorem ſulphureum,& fumum peſſimum, ſaporem verò habet execrabilem. A Barca ad vrbem Augela in deſerto, ſtationes decem inceſſu Commeatus. Similiter à Barca ad Agedabia, ſex ſtationes componentes iter CLII. M. P Rursùs à Barca Alexandriã, ſtationes viginti & vna, hoc eſt quingẽta quinquaginta milliaria. At verò cũ quis egreditur è promontorio Canan, tranſitque per deſertum ſpatio quatuor ſtationum magnarum omni aqua aridarum, déuenit ad
b i. Idola. turres Haſan:& ab his deinde ad [b] Aſnàm, xxx. M. P. Vocaturque continens iſta, Continens Zedic: vbi aqua reperitur in quibuſdam foueis effoſſis in arena propè litus maris. Ab Aſnàm ad Aaras turrim magnam,& integram, intrà quam eſt puteus profundus, in quem influunt aquæ pluuiæ, & ab hac ad turrim Abade, ſecùs mare, XXXIV. M. P. A turri A-
c i. Sitis bade ad Iahudie totidẽ milliaria. A Iahudie ad turrim [c] Atàs, totidẽ quoque milliaria. A turri Atas ad Menhúſa, tres ſtatio-

ſtationes ſine aqua, per terram aqua ſalſa humentem, atque utulentam: iacet autem Menhúſa ſecùs mare, & eius incolæ habent aquas in ciſternis. A Menhúſa ad [a] Bir-alghanam, quæ ſita eſt in extrema terra paludoſa nomen ab ipſa Menhúſa deſumente, xiii. ferè M.P. Ab hac ad Faruch habetur ſtatio triginta milliariorium. A Faruch ad Hárcara, xxv. M.P. Tùm ad Tauſemt, xx. M.P. Tùm ad Soluc, xxiv. M.P. Deindè ad Aurar, xxx. M.P. Tùm ad arcem [b] Alaſal, xii. M.P. Tùm demùm ad Barca totidem milliaria. Porrò iter quod ducit à Soluc ad Cafez, ſtationis vnius ſpatium occupat; Cafez autem eſt turris ſita in media planitie Bernic, habetque ad latus ſuum Orientale ſyluam propinquam mari, & ipſa diſtat à mari iv. M, P. Non procul etiam à Cafez, ex parte orientali adeſt lacus cum longitudine maris porrectus, & colle arenæ ab eo diuiſus, cuius tamen aquæ dulces ſunt: occupat hic ſua longitudine xiv. milliaria, latitudine medium ferè milliare. Inde ad Mamacqes arcem, x. M. P. Et ab hac ad arcem Autalit populo frequentem eſt iter ſemidiei. Ab hac ad arcem [c] Arbaat-borug, iter diei. Ab hac item ad arcem [d] Alaain, x. M. P. Ab hac ad arcem Tólomithæ. Prætereà dicimus à Barca Alexandriam, via recta, haberi ſtationes, xxi. Nàm à Barca ad turrim [e] Alnadame, vi. M. P. Ab hac ad Nacheneſt, xxvi. M. P. Ad Maghar-alracqim, xxv. M. P. atque iſtic coniungitur hæc via cum ſuperiore. A Maghar-alracqim ad puteum Halime, xxxvi. M. P. A puteo Halime ad fluuium Nahil, xxxv. M. P. A fluuio Nahil ad puteum [f] Almidan, xxxv. M. P. A puteo Almídan ad Genad-aſſaghir [g], xxxv. M. P. Deinde ad foueam Abdallah, xxx. M. P. Tùm ad pratum [h] Alſciaich, xxx. M. P. Tùm ad [i] Alacbe, xx. M. P. Tùm ad tabernas Abi-Halime, xx. M. P. A Tabernis Abi-Halimæ ad [k] Chárebat-alcaüm, xxx. M. P. Deinde ad turrim [l] Alſcemmas, xv. M. P. Ab hac ad [m] Sechet-alhamam, xxv. M. P. A ſechet-alhamam ad ciſternam [n] Alaauſeg, xxx. M. P. A ciſterna Alaauſeg ad [o] Kenaies-alharir, ad [p] Altahúne, xxiv. M. P. A Tahúne ad [q] Haniet-alrum, xxx. M. P. A Haniet-alrum ad [a] Dhat-alhamam, xxxiv. M. P. Ad Tuniam, xviii. M, P. Denique ad Alexandriam, xx. M. P.

a *i. Puteus ouium.*
b *i. Mellis.*
c *i. Quatuor turrium.*
d *i. Fontis.*
e *i. Pœnitẽtia.*
f *i. Stadij.*
g *i. Paruũ.*
h *i. Senis.*
i *i. Accliuitatem.*
k *i. Ruinam populi.*
l *i. Miniſtri.*
m *i. Via columbarum.*
n *i. Rhãni.*
o *i. Eccleſias ſerici.*
p *i. Molendinam.*
q *i. Diuerſorium Romanorum.*
a *i. Terram colũbarum.*

M. P. Atque hæc eſt via ſuperior terreſtris : Via autem maritima eſt huiuſmodi. Ab Alexandria ad promontorium [b]Alchenáies tres interſunt curſus. A portu Alchenáies ad portum [c]Tarfaui, ad initium continentis Remadæ, L. M. P. Ab [d] Acbet-aſſollom ad portum Aamára, x. M. P. A portu Aamára ad [e] Melláha, xxx. M. P. A Melláha ad Locca, x. M. P. In parte attingente Loccam in mediterraneo extant duæ turres, quarum vna vocatur Kib, altera Cammar. A Locca ad portum Tabarcæ, L. M. P. A Tabarca ad portum Capitis Iathna eſt ſpatium curſus ac dimidii. A Capite Iathna ad [f]Bondariam, duo curſus. Poſt Bondariam reflectitur mare ad plagam occidentalem, tenditque rectà vſque ad Caput Taadie ſpatio duorum curſuum, & in toto eo ſpatio nullum inuenitur ædificium. A promontorio Taadie ſumit litus Zedic principium ſuum vſque ad finem; litus verò iſtud, cuius initium conſtituitur in Bondaria, ſi rectà ſecetur vſque Alexandriam, habet ſpatium ſex curſuum, ſiuè ſexcentorum milliarium; Sin autem longitudinem eius dimetiamur per ſinus & obliquitates, extenditur vndecim curſibus cum dimidio, videlicet mille centum quinquaginta milliaribus. At verò Alexandria eſt vrbs condita ab Alexandro, à quo & nomen accepit, adiacetque mari Salſo, & in ea conſpiciuntur digna admiratione veſtigia, & monumenta adhùc erecta. Nilus ab occidentali ipſius parte excurrens, tranſit ſub fornicibus omnium eius domorum, quarum quidem fundamenta ſunt inuicem connexa: Et vrbs nihilominùs eſt non modò clara atque luminoſa, verùm etiam firmiter ſtructa. Extat in eâdem Candelabrum, cui nõ reperitur ſimile aliud in toto terrarum orbe quoad ædificium, & fortem ſtructuræ compagem: nam præterquam quòd conſtat duriſſimis lapidibus Tiburtinis, ſunt etiam ij lapides plumbo liquato ſimul iuncti, & tàm firmiter connexi, vt eorum compages diſſolui minimè queat. Alliditur autem mare ad eius lapides ex parte ſeptentrionali. Diſtat hoc Candelabrum ab vrbe ſpatio vnius milliaris via maritima, terreſtri verò trium milliarium. Altitudo eius Candelabri eſt trecentorum cubitorum, menſura Reſaſica, qua ſinguli cubiti ſunt trium palmorum: atque ita centum ſta-

[b] *i. Eccleſiarum.*
[c] *i. Extremum.*
[d] *i. Cliuo ſcalarum.*
[e] *i ſalinæ.*
[f] *Hodiè Bonandrea.*

turas habet in longitudine. Nám vſque ad teſtudinem, quæ eſt in ipſius vertice, numerantur nonaginta ſex ſtaturæ: teſtudo prætereà explet quatuor ſtaturas. Item à ſolo terræ vſque ad contignationem mediam ſunt æquè ſeptuaginta ſtaturæ: & â contignatione media ad ſummitatem, viginti ſex ſtaturæ. Aſcenditur autem ad verticem eius per ſcalas amplas, quæ ſunt intrà illud, non ſecùs atque ſcalæ cęterarum turrium. Terminus primæ ſcalæ attingit mediam ipſius partem: & in media parte arctatur ædificium è quatuor lateribus. Intrà hoc ædificium, & ſub ſcalis eius ſunt domus extructæ. A prædicta contignatione media aſſurgit ædificium vſque ad verticem tantò arctius ædificio inferiore, vt detur locus circumeundi per partes vniuerſas. Ab hac etiam contignatione aſcenditur ad cacumen vſque per ſcalas inferioribus breuiores, quæ habent ex omni latere feneſtellas ad præbendam lucem ſcandenti Candelabrum iſtud inter omnes mundi fabricas admirabile tàm altitudine, quā firmitate. Inſeruit autem hoc Candelabrum in ſignum: quoniam accenditur in ipſo ignis iis temporibus, quibus naues iterfaciunt, & nautæ videntes ignem illum, ad eum ſe dirigunt, percipitur autem ab vnius curſus diſtantia; Et quidē nocturno tempore videtur quaſi ſtella, diurno autem fumus conſpicitur. Nàm Alexandria ſita eſt ad oras continētis, adiacentque illi planities, & campi latiſſimi, in quibus nec mons, nec vllum aliud ſignum eſt, ad quod poſſit iter dirigi; quapropter niſi foret ignis prædictus aberrarēt pleræque naues à via, quæ ducit Alexandriam. Vocatur autem ignis iſte, Lanterna. Fertur prætereà idem qui ædificauit hoc Candelabrum, fabricaſſe etiam Alehram, quod eſt in finibus vrbis Foſtat, ab occidentali latere Nili. Fertur quoque conditum eſſe ab Alexandro poſt conditam Alexandriam. Sed eius rei certitudinem nouit Deus. Extant item Alexandrię duo obeliſci, ſuntque duo lapides vbique cubici, arcti in ſuprema parte magis quàm in ima. Longitudo vnius eſt quatuor ſtaturarum, & latitudo baſis eius in ſingulis lateribus, decem palmorum: ita vt totus ſimul ambitus baſis ſit quadraginta palmorum; ſuntque in ipſo inciſæ literæ, charactere Syro. Refert autem Auctor libri mirabilium

lium fuiſſe præfatos obeliſcos exciſos è monte Tarim, in occidentali parte regionis Metſr. Porrò ſcriptura eſt hæc, Ego Iamer filius Sceddad ædificaui hanc vrbem, dùm non eſſet adhùc ſenectus protenſa, neque fatum præproperum, neque canities apparens, & dùm lapides quaſi lutum, & homines non agnoſcerent ſibi dominum. Erexique columnas eius, fluuios aperui, & arbores eius plantaui. Volens autem longè ſuperare Reges, qui fuerunt in illa, erigendo in ea monimenta mira, miſi Althabut filium Morræ Aladitæ, & Mecdam filium Omar, filii Abi-Reghal Thammuditæ ad montem Tarim rubrum, & exciderunt ex eo duos lapides, tuleruntque eos ſuper humeros ſuos. Et cum fracta eſſet coſta Althabut, volui vt gens regni mei eſſet pro ipſo. Erexit autem mihi ambos Alfeten filius Giarud Mutafachitæ, in die proſperitatis. Atque iſte obeliſcus eſt in angulo vrbis ex parte orientali: Alter obeliſcus eſt paulò intra vrbem.

Dicitur quoque [a] Aula quæ eſt in meridionali parte Alexandriæ, & vocatur Salomonis filij Dauid, conſtructa fuiſſe ab eodem Iamer filio Sceddad; Alij tamen exiſtimant ædificatam eam fuiſſe ab ipſo Salomone filio Dauid. Columnæ, & cõpages eius ſuperſunt adhùc, atque hęc eſt qualitas ipſius: Aula eſt quadratæ longitudinis, & in vtroque capite illius ſunt columnæ ſexdecim: in duobus autem laterib⁹, oblongioribus, columnæ ſexaginta ſeptem. In angulo verò ſeptentrionali extat columna maxima cum ſuo capitello, habens ſub ſe baſim marmoream, cuius quadratura laterum eſt octoginta palmorum: & longitudo ipſius à baſi vſque ad capitellũ eſt nouem ſtaturarum. Capitellum eſt cælatum, atque elaboratum ſapientiſſimo artificio, & firmiſſimè collocatum; nec eſt alia huic ſimilis columna. Nemo tamen ex indigenis Alexandriæ neque Ægypti, nouit quamnam ob cauſam erecta fuerit ſeiunctim ſuo in loco. Et ipſa licet præſenti tempeſtate ſit admodùm inclinata, nihilominùs firma eſt, & à caſu ſecura.

Porrò Alexandria eſt ſub ditione Ægypti, eſtque vna è Metropolitanis ipſius. Terra verò Ægypti habet ſibi conterminam ex parte Meridionali regionem Nubiæ: ex ſeptẽtrionali,

trionali, mare Damaſcenum: ex parte Damaſci, deſertum ſolitudinis; Ab Oriente, mare Rubrum: Ab Occidente, Aluáhat.

Longitudo autem Nili, hæc eſt; A litore maris [a] Rum, vbi habet terminum ſuum, vſque ad terram Nubiæ, quà alluit illam à tergo Aluahat, protenditur xxv. ferè ſtationibus. A termino Nubiæ, quà Meridiem reſpicit e regione eiuſdē Nubiæ, circiter octo ſtationes. Indéque ad principium termini à nobis ſuperiùs memorati, excurrit ſpatio duodecim penè ſtationum.

a i. Romanorum, ſeu Mediterraneum mare.

Vrbs Foſtat eſt ipſamet Metſr ſic dicta à Meſram filio Cam, filii Noë, cui pax; ipſe enim ædificauerat eam primitùs. Vrbs eadem Metſr vocabatur etiam anteà [c] Ain-ſemes; ſed poſtquàm deſcēdit Amrus filius Aas vnà cum Moſlemānis, in exordio ſectæ moſlemānicæ, eāq; expugnauit, & miſcuerunt ſeſe Moſlemanni circùm Foſtat, ædificauerunt præſentem ſitum Metſr, eum videlicet, in quo modò iacet.

c i. Fons ſolis.

Dicitur autem appellata fuiſſe Foſtat, quòd volente Amro filio Aas, poſt captam Metſr, proficiſci Alexandriam, præceperit vt præcederet eum [d] Alfoſtat, & figeretur, aut tranſportaretur ante ſe: quarè accidit vt columba deſcenderet, ouumque in eius vertice pareret. Quo ad Amrum delato, iuſſit vt relinqueretur tentorium eodē in ſitu, donec columba ouum ſuū perficeret. Factumque eſt ita, & ait; Per Deum, nullum damnum inferemus iis, qui nobis adhærere, & ad partes noſtras confugere voluerint, quouſque columba frangat ouum ſuum. Itaquè relicto tentorio manſit in Metſr vſque ad ortum pulli columbæ, ac tùm profectus eſt. Longitudo, atque menſura vrbis eſt trium ſtadiorum. Et Nilus effluens è ſuperiore parte terræ illius, trāſit propè ipſam à Meridie: tùm reflectitur ad Occidentem, ac diuiditur ante ipſam duas in partes, quæ, modicam inſulam conſtituentes, rursùs coniunguntur.

d i. Tentorium.

Et in hac inſula cernuntur multæ domus venuſtæ; atque ædificia non rara ſecùs ripam Nili. Vocatur autem ea inſula, [e] Dar-almecqias. Ad eandem inſulam præbet aditum pons, quem triginta ferè naues ſuſtentant. Aliud Nili brachium, quod priore latius eſt, traiicitur altero ponte nauibus du-

e i. Atrium menſuræ, quia ibi extat menſura ad quā deprehēditur fluxus & refluxus Nili.

plò pluribus extructo. Et huiuſce pontis extremum tangit ripam,quæ vocatur[a] Algize. Latitudo inſulæ Dar-almecqias porrigitur inter vtramque Nili partem ab Oriente in Occidentem: longitudo verò econtrà, a Meridie ad Septentrionem. Superior extremitas illius, vbi eſt menſura, lata eſt: medium latius capite: altera extremitas, acuta. Habet in longitudine ab vno extremo ad aliud, ſpatium duorum milliarium, in latitudine verò, quantùm iaculatus eſt ſagittæ. Itaque [b] Dar-almecqias eſt in capite inſulæ latiore ex parte orientali, quà proſpectat vrbem Foſtat: & quidem eſt Atrium hoc magnum circundatum intrinſecùs ex omni latere fornicibus, quas columnæ ſuſtentant per gyrum: & in medio atrio ciſterna ingens, profunda, ad quam deſcēditur vndique gradibus marmoreis.

a i: Ripa fluminis.

b i. Atrium menſura.

In medio item ciſternæ extat columna marmorea erecta, cubitorum digitorumque interiectorum numero ſignata. Super verticem columnæ eſt ædificium ſaxeum, firmum, coloratum, auro, cæruleo, & varijs coloribus fortiter hærentibus diſtinctum. Aqua deuenit ad eam ciſternam per canalem amplum ductum ab ipſa ad aquam Nili; non tamen ingreditur aqua in ciſternam, niſi ad Nili incrementum, quod accidit menſe Auguſto. Creſcunt autem ordinariò eius aquæ ſexdecim cubitis, & tunc alluunt terram Imperatoris æqualiter: Cùm autem creſcit Nilus cubitis octodecim, alluit totas ambas terras, quæ ſunt ibi: Quòd ſi creſcat viginti cubitis, infert detrimentum. Creſcit verò ad minimum cubitis duodecim, cubitus autem eſt viginti quatuor digitorum. Itaque quotieſcumque excedit cubitos decem & octo, damnum infert, quoniam euellit arbores, & deſtruit: & ſimiliter cùm minùs creſcit quàm duodecim cubitis, affert ſecum tali defectu penuriam, annonę caritatem, & parcam ſeminum iniectionem.

Ex parte meridionali Foſtat, iacet oppidum Menf: Et ad plagam eius ſeptentrionalem vrbs Ain-ſemes dicta: ſunt autem ambæ quaſi rura, ſitæ in parte quæ reſpicit montem Mocattam: & dicuntur fuiſſe ambę loca in quibus Pharaon, cui Deus maledicat, animum relaxabat.

In Ain-ſemes, qua parte proſpectat Foſtat, naſcitur Balſan germen, è quo educitur Balſamum vnguentum: quod nullibi reperitur in orbe, niſi illic. Adiacet prætereà Metſr exparte occidentali vrbs Fium, diſtātque abinuicem duabus ſtationibus.

Qui autem egreditur ex Metſr ſecùs ampliorem partem Nili, intendens [a] Said, proficiſcitur à Foſtat ad Moniat-aſſúdan, quæ eſt ad occidentalē ripam Nili, diſtatque à Metſr quindecim ferè M. P. Indè ad [b] Hema paruum, xx. M. P. Tùm ad Hema magnum ex parte orietali, x. M. P. Hinc ad Fium, per plagam item orientalem, xx. M. P. Tùm ad oppidum Iunes remotum à Nilo, ad Occidentem, duo M. P. Ab hoc ad Dohrut, quæ iacet ad Occidentem Nili, iter ſemidiei. Ab hac demum ad vrbem Cais, in parte occidentali, xx. ferè. M. P.

[a] *Ægyptus ſuperior.*
[b] *i. Munim.*

Iter autem, quod ab eadem ducit ad vrbem Aſuan, eſt huiuſcemodi per Nilum: Deſcendet primò viator per Nilum vſque ad Monia ſpatio v. M. P. & ab hac ad vrbem Caied, v. M. P. Ab hac item ad Sciabra, v. M. P. Ab hac etiam ad Tāſos, v. M. P. Ab hac ad oppidum Hercanie, v. M. P. Ab hoc ad oppidū Sarut, v. M. P. Hinc ad Selfan oppidū magnūm, ac populoſum, v. M. P. Ab hoc ad oppidum Raſina, xv. M. P. Atque hoc oppidum ſitum eſt in ſummitate inſulę, vbi Nilus diuiditur in brachia, réſpicitque ex oppoſito vrbem Sciantuf, quæ adiacet initio brachii defluentis ad Tennis, & ad Damiat: Nam ſuprà Sciantuf diuiditur Nilus in duas partes, quę deorsum tendentes geminis ſe oſtiis mari mergunt. Ab vnaquaque duarum partium prædictarum deriuantur duo brachia in mare item influentia.

Et verò vna è duabus partibus maioribus, quæ initium habent propè Sciantuf, in Orientem excurrit vſque ad Tēnis; Et ab iſta parte deriuantur tria brachia, quorum vnum egreditur penes Antuha ex parte occidentali, pergitque ad Nicaus, ac demùm redit ad alueum ſuum principaliorem propè Damaſis. Infrà iſtud emanat aliud brachium in Occidentē, quod pergit vſque ad Damiat. Tertiū vero brachiū incipit non longè à Sciantuf fluere ad Occidentem, tranſitque propè Tennis. Separatur autem & ab hoc aliud brachium,

chium, quod in Occidentem procedens deflectitur ad oppidum Malig : ibique deſcendit, ac deriuatur ex eo brachium attingens Alaxandriam, quod brachium vocatur flumen Sabur, habetque os, ſeu primam originem ſuam infrà Malig. At non toto anno fluunt aquæ in eius alueum, ſed tantùm durante eluuie Nili; nam aquis Nili recedentibus, ita exſiccatur, vt nemo per illud deſcendere valeat. Ex præcipuo iſtius brachii alueo alluente[a] Raſcid, infrà Mabdauin, & Samúnes, & infrà Fua, ac ſuprà Raſcid, effluit brachium Nili, excurritque ad alueum cuiuſdam lacus, qui maritimas oras attingens, eatenùs protenditur per Occidentem, vt inter ipſum, & Alexandriam maneat ſpatium circiter VI. M. P.

Cæterùm qui deſcendere cupit ex Metſr ad Tennis, quæ diſtat ab ea ſpatio nouem dierum, conficiet primò à Tennis ad Damiat nauigationem diei. Tùm à Damiat ad Raſcid iter bidui. A Raſcid Alexandriam, nauigationem diei. Ab Alexandria denique ad Metſr, iter ſex dierum. Deinde à Metſr ad pagum Rafina, quem reſpicit ab Occidente vrbs Sciantuf, & à Sciantuf ad Senuan, XXV. M. P. Ab hac ad oppidum[b] Alſciamiin, X. M. P. adiacetque hoc ripę orientali, & opponitur ei in ripa occidentali Tant. A Tant ad Sẽuan, & ab hac deſcendendo ad Caſciret-alabrag, habentur XII. ferè M. P. Reſpicit hanc Sanucha oppidum, è quo deſcendes ad Salehiam X. ferè M. P. infrà Salehiam ex parte occidentali eſt Moniat-alaatfi, quæ conſtat pluribus pagis opulentis. Ab hac ad[c] Siona, X. M. P. Deſcendes ab hac ad vrbem Gedua XV. M. P. A Gedua ad[d] XX. M. P. Ab hac ad Moniat-alaattar, XX. M. P. Et huic opponitur ex parte occidentali vrbs Antuha. Rursùs à Moniat-alaatfi ſuperiùs memorata ad oppidum Samairec in latere occidẽtali, X. M. P. Ab oppido Samairec, quod reſpicit Gedua, eique ſubeſt aliquantùm, ad oppidum Antuha præmemoratum, X. ferè M. P. Sub Antuha diuiditur brachium Nili duas in partes, quarum vna tendit in plagam occidentalem, in orientalem altera : Et inſulâ inter vtrãque conſtitutâ, iterùm coniungũtur propè Sabra, & Damaſis. At non longè pro-

a *Hortel. Raſcit.*

b *i. Damaſcenorum.*

c *Atlas, & Afr: Siene.*

d *Omiſſum in originali.*

procedentes, rurſus diuiduntur in duas partes, fluitque pars orientalis ad Tennis: altera pars, nempè occidentalis, ad Damiat. Vt autem redeat ſermo noſter ad vrbem Antuha, vbi Nilus diuiditur, dicimus, ſi quis iter capiat per brachium orientale, deſcendere eum ab Antuha ad Moniat-alaattar, quæ ſunt ſibi inuicem oppoſitæ: Indèque ad Moniat-alaaſal, cui opponitur ex parte occidentali [a] Monia ipſius maior, quæ nomen habet à [b] Banna. Indè ad Anzit oppidum propè ripam orientalem ſitum. Ab hoc ad oppidum Hangiar, cui opponitur ex parte occidentali Moniat-alhauca. Hinc ad oppidum Manbat ex parte orientali, cui opponitur ex parte occidentali oppidum Vazura. Ab hoc ad oppidum Hommaria, quod reſpicit ab occidẽtali parte Moniat-Alharun. Ab hoc deſcendendum ad oppidum Saharaſt magnum in parte orientali. Tùm ad Saharaſt paruum, in parte occidenli. Ab hoc ad pagum Moniat-Amr in ripa orientali, reſpicitque illum in ripa Occidentali Moniat-rácabæ. A Moniat-racabæ ad Moniat-Alamran, ex parte Occidentali, proſpectatque illam ab Occidente oppidum Dacarcus. Ab hoc ad moniat-fimas, cui opponitur ab Occidente pagus [c] Hanut. Ab hoc ad Moniat-Aſna, ad orientalem ripam fluminis. Hínc demùm ad oppidum Damaſis ſuperiùs memoratum.

a i. Suburbium.
b i. Suaueolentia.
c i. Taberna.

Qui verò deſcendere cupit ex Antuha per brachium occidentale, nauigabit primò ab Antuha ad vrbem Malig, xx. M. P. & ex oppoſito Malig eſt Moniat-Abd-álmalec ad ripam orientalem. A Malig deſcendet ad Tántana appoſitam ripæ occidẽtali, xv. M. P. A Tántana ad vrbem Talte ſitam à latere occidẽtali, xv. M. P. Reſpicit autẽ illam ab Orientali parte Giafaria. Ab vrbe Talte ad oppidum Folus in latere occidentali, proſpectatque illud ex latere orientali oppidum Santa. Ab oppido Folus ad oppidum Sãbat in litore occidentali: ac tùm ad aduerſam ſibi in litore orientali vrbem Vancátſer. Ab vrbe Sanbat ad vrbem Sabra ſitam ad oſtium fluminis, quod eſt è regione Damaſis ſupradictæ.

Qui autem voluerit abire per Nilum à Damaſis ad Tennis, deſcendet per eundem Nilum ad Moniat-Bedr, ſpatio duorũ ferè M.P. ibiq; habet ortũ ſuũ flumẽ Scianſcia ex parte orientali. Tùm progredietur ad vrbem Sciãſcia: & ex hac deſcẽdet ad vrbẽ Albuhat ſitã ex parte orientali, xxiv. M.P. Ab hac ad Safnas, xviii. M. P. Ab hac verò per plagã occidentalẽ, itinere terreſtri, ad vrbẽ Tanah adiacentẽ Orientali ripę fluuii Tennis, xxv. M.P. Tùm ad lacum Alzar, nõ lõgè ab Alfarma. Porrò lacus Alzar propè attingit lacum Tẽnis, diſtatque à mari Salſo iii. M.P. Iſte lacus præfatus eſt ingẽs, & amplus terminis; & ex inſulis quas continet, præter vrbem Tennis, eſt etiam inſula [a] Hetſn-almai, in ea parte quæ reſpicit Alfarma. Ad hanc vſque peruênit Rex Barduinus, qui expugnauit regiones Syriæ poſt ortam ſectam Moſlemannorum, & non longè ab ipſa demerſus eſt vnà cum equo ſuo, indéque reuerſus eſt [b]. Ad orientalem plagam Tẽnis, cum aliquanto flexu ad meridiem iacet inſula Tuna in lacu eiuſdem Tennis. Ad meridiem Tennis, & in eodem ipſius lacu eſt inſula Nabalia. Extant prætereà ex parte occidentali fluminis Scianſciæ, de quo ſuprà mentionem fecimus, oppida, pagi, atque vici non rari, cum varijs frugũ generibus, & multa rerum vtilium copia. Qui autem optat deſcendere è Damaſis ad Tennis per alueum præcipuum, proficiſcatur oportet à Damaſis ad Moniat-Bedr ſuperiùs memoratam, & ab hac ad latus Banna, quæ eſt ad litus occidentale, ſpatio x. M. P. Suprà hanc verò diuiditur Nilus bifariam, conſtituitque paruam inſulam, cuius ab occidẽtali latere iacet oppidum Butſir, & ab altero, quod Orientem reſpicit, Rahl-gerah vrbs modica. Inter Rahl-gerah, & oſtium fluminis Scianſcia intercedit ſpatium xl. M. P. Et ſimiliter à Butſir, & Banna ad Moniat filii Gerah, deſcendendo per Nilum vſque ad Semennud habentur xii. M. P. Nam illa adiacet ripæ orientali, & ab occidentali ripa opponitur ipſi vrbs Semennud. Ab hac vrbe Semennud, itinere terreſtri, ex oppoſita parte occidentali, ad vrbem Sandaca ſitam ad flumen Bolcqinæ, viii. M. P. Rurſus ab vrbe Semennud ad vrbem Thobania appoſitam ripæ occidentali fluminis, xviii. M. P. Ab hac ad Moniat-Aſſas, xii. M. P.

[a] *i. Arx a qua.*

[b] *Supple exercitus eius*

M.P. Et ab hac deſcendēdo ad Giuger, quam ex aduerſa ripa orientali reſpicit [a] Naſc-álhagiar, xii. M. P. Diſtatq; Naſc-álhagiar ab vrbe Semennud præfata, ſpatio xxxvi. M. P. Deinde à Naſc-álhagiar deueniet ad vrbem Tucha, quæ eſt ad partem Nili occidentalem, diſtatque à Giuger, xii. M. P. Infrà Tucha diuiditur flumen iſtud in duas partes, quarū vna protenditur ad lacum Tennis ad Orientem, altera ad vrbem Damiat ad Occidentem. Qui ergò deſcendere vult ad Tennis, deſcendat oportet à Tucha ad Moniat-Sciahar appoſitam ripæ occidentali, vrbem exiguam quidem, ſed populoſam, & mercibus atque diuitiis affluentem. Reſpicitque illam ab Orientali ripa [b] Mahallat-Damniæ, & inter vtramque intereſt ſpatium v. M. P. Et infrà vrbem Sciahar eſt Moniat-Damniæ. A mahallat-Damniæ ad Cqebbar-al-bazbaz oppidum magnum, xii. M. P. Ab hoc deſcendendo ad [c] Cqebab-alarif, xvi. M. P. Hinc ad oppidum Damu, xv. M. P. A Damu ad vrbem Tenah ſitam ex parte orientali, duo M. P. Ab hac ad Sciamus oppidum populoſum, x. M. P. Ab hoc ad oppidum Antſar, ex latere Occidentali, xx. M. P. Ab hoc ad oppidum Vatida, ex parte Orientali, xx. M. P. Ab hoc ad Berſennin ſitā ex parte occidentali, xx. P. M. Tùm ad Sebſa xl. M. P. Deinde ad lacum Tēnis ad Occidentem, xv. M. P. Aqua huius lacus Tennis, cùm Nilus inundat tempore æſtiuo, dulceſcit: cùm autem hyberno tempore recedit vſque ad ęſtatem, præualet aqua maris, atque ideo ſalſa euadit. Sunt intrà ipſum vrbes quaſi inſulæ, lacu vndique circumſeptæ, nempè vrbs Nable, Tuna, Samna, Hetſn-almai: nec patet aditus ad vllam ex his, niſi per nauiculas. At verò vrbs Damiat eſt ad aliquantum interuallum ab oris maritimis, & ad eam excurrit pars Nili effluens ex eo brachio, quod dilabitur ad vrbem Tennis: habet autem illa pars Nili ortum ſuum infrà Tucha ſuprà memoratam. Et qui cupit deſcendere ad illam ex Metſr, tranſibit per oppida, vrbes, atque ædificia à nobis ſuperiùs enumerata, donec perueniat ad Tucham: deinde arripiens brachium occidentale Nili, quod alluit Damiat, deſcendet ſpatio, x. M. P. ad vrbem Damira, quæ eſt ad latus occidentale fluminis. A Damira item deſcendet per flumen ad

Seren-

[a] i. Miſtio lapidis.

[b] i. Domicilium.

[c] i. Teſtudines.

Serencas ſitam in ripa occidentali, xvii. M. P. Ab hac ad vrbem Seremſah, in ripa orientali, xx. M.P. Ab hac ad Moniat-aloluq, xx. M. P. Ab hac ad oppidum Fareſker, in parte Orientali fluminis, x. M. P. Tùm ad Bura, & poſtremò ad Damiat, xiii. M. P.

a *Afr:Mechella.*

Verùm, vt ſermonem noſtrum conuertamus ad flumen [a] Mahallæ, trahit hoc originem ſuam infrà Tántane, & effluit ad Occidentem quoúſque adæquet Seremſah, quæ adiacet fluuio Damiat. Ab eius origine vſq; ad Moniat-Ghazal, ad Orientē, habetur ſpatiū xx. M. P. Et ab hac ad oſtiū fluminis Bolcqinæ xv. M. P. Ab hoc autē flumine deriuatur etiam aliud brachium, quod excurrit item in Occidentem, ad oppidum Motamadiæ; indéque ad Matbul, ad Occidentem: Tùm ad Dhaha: Ex hac Meridiem versùs, per deſertum, ad hoſpitium Hart: Ab hoc ad Manuaf ſuperiorem: A Manuaf ſuperiore ad Secaf: demùm ad Sciantuf.

b *i. Ingredientis.*

Vt autem redeamus ad oſtium fluminis Bolcqinę paulò ante memoratum, noueris ab hoc deſcendendo ad Mahalla, reperiri in mediterraneo vrbem Sanhur, ad xlv. milliaria ab ipſa Mahalla, & ad eam vſq; vrbē protēdi flumē Bolcqinæ. Reſpicit illam ab Oriente vrbs Senedia, diſtatque ab ipſa milliari circiter cum dimidio. Inter Senediam verò & vrbem Semennud appoſitam flumini Tennis, & Damiat, intercedit ſpatium xv. M. P. itinere terreſtri. A Senedia itur poſteà ad vrbem Mahalla, & ab hac ad hoſpitium [b] Aldâchel. Ab hac ad Damira, & ab hac demùm ad Damiat, vti prædiximus.

c *i. Caſas.*

d *i. Mater denarii.*

Porrò qui deſcendere cupit ex Metſr Alexandriam, exire debet ex Metſr & deſcendere vſque ad inſulam Encas, & Tobalæ, duarum vrbium intrà Nili ripas concluſarum. Indè ad [c] Achſas. Et hinc per Nilum ad Dhorua, v. M. P. Et ab hac ad Sciantuf, xx. M. P. Ab hac ad oppidum dictū [d] Om-dinar, ex parte Occidentali: & ab Om-dinar ad Aſmar-Harnes, xv. M. P. Ab hac ad vrbem Horais ſitam in latere Orientali, xviii. M.P. Ab hac ad arenas Altſinem, in quibus conſpicitur miraculum Dei glorioſiſſimi; Nam ſi ſumatur os, & ſepeliatur in iis arenis ſpatio ſeptem dierum, conuertitur permiſſu Diuino in ſaxum duriſſimum. Ab arenis

nis Altſinem ad Abi-Iahnes; Hinc ad [a] Bernaut vrbem exiguam, ſed populoſam, in qua & nundinæ celebrantur, & mercatores locupletes commorantur. Et à Bernaut ad Sciãtuf, L. M. P. In vrbe Bernaut eſt Fodina Nitri optimi, quod inde diſpenſatur in regiones vniuerſas. Eadem vrbs adiacet flumini Sabur. Nàm brachium iſtud Nili vbi deuenit ad arenas Altſinem diuiditur in duas partes, & vna earum excurrens in occidentem attingit Bernaut, tùm defluit ad Beſiana; inde ad Tanut; Ab hac ad Sabur vrbem oppido frequenti ſimilem; Ab hac ad hoſpitium [b] Aſſayede; Tùm ad Reſial; Poſteà ad Caranta; Tùm ad [c] Suc: Ad Menna: Et ab hac ad [d] Carnafil: Tùm ad Karbun: & ab hac ad oppidũ [e] Sabr: Tùm denique Alexandriam. Verùm in hunc fluuiũ neque aqua, neque naues ingrediuntur, niſi creſcente Nilo, quoniam os aluei ipſius altius eſt alueo Nili, ita vt aqua non attingat illud, niſi tempore prædicto; Nàm alueus fluuij huiuſce ſtatim atque peruenit ad Tarthuta retorquetur ad plagam orientalem adeò vt coincidat cum altera parte propè Malig, fiatque inter vtramque partem inſula Beiar. Alterius verò fluminis Orientalis origo eſt circa Arenas Altſinem, quod in Septentrionem excurrens demùm coniungitur cum altera parte ſibi cognata propè Malig: indeq; ad oppidum Thana; A Thana ad oppidum Cobaiſa, tùm ad Bondaria, quam propè reſpicit [f] Almanar ex parte occidentali: ibique coniunguntur iſta duo brachia, & in vnum coaleſcunt. Suprà Malig eſt oppidum [g] Colaib-alammal. Deinde labitur Nilus in Septentrionem ad Sah ſitam à latere orientali, quam reſpicit ab occidentali ripa hoſpitium Sciacla, ſpatio xv. M. P. Hoc etiam reſpicit ex eadem parte occidentali oppidum Sarne. Et ab hoc ad hoſpitium Alua, tùm ad Fuam, xv. M. P. Contra hanc diuiditur Nilus in duas partes, fitque inter illas inſula [h] Arráheb, cuius in extremo iacet vrbs Sandiun, quæ diſtat à Fua, xv. ferè M. P. eſtque ad latus orientale. Reſpicit autem illam ex parte occidentali oppidum Samdiſe, inter quod, & Sarne intereſt ſpatium, xv. M. P. Non longè ab ima parte Samdiſe egreditur brachium è Nilo non magnum, influens in lacum protenſum inter occidentem, & Septentrionem, XL. M. P.

[a] *Aliis, Ferſciaut.*
[b] *i. Dominæ*
[c] *i. Vicus.*
[d] *i. Cornu elephanti.*
[e] *i. Aloë.*
[f] *i. Candelabrum.*
[g] *i. Cor operarij.*
[h] *i. Monachi.*

in longitudinem, duobus plùs minuſuè in latitudinem porrectum, cuius aqua ad Salſi maris oras vſque eſt minimę profunditatis; Protenditur autem lacus iſte vnà cum oris maritimis, & ad ſextum milliare à Raſcid redigitur in os tàm anguſtum, vt ſumma oris eius latitudo ſit decem vlnarum, longitudo verò, ictus lapidis. Hic lacus iungitur item alio cum lacu, qui habet in longitudine, xx. M. P. & altero anguſtior eſt: atque huius etiam aqua eſt parùm profunda. Ab iſtius parte ſuprema Alexandriam vſque ſuperſunt VI. M. P. atque ita homines, deſtitutis nauibus, iumẽtis aggrediuntur iter terreſtre Alexandriam vſque.

Vt verò deſcendas ad [a] Raſcid per pręcipuum alueum Nili, è Samdiſe perges ad oppidum [b] Hafer xx. M. P. & ex eius oppoſito cernes in ripa orientali oppidum Netuis [c] arromman. Ab Hafer ad Giodaidia oppidum populoſum, xv. M. P. A Giodaidia demùm ad Raſcid. Porrò à Raſcid ad vrbem Alexandriam habetur LX. M. P. Nàm à Raſcid ad Arenas, indẽque ad Bucqir habes xxx. M. P. Tum ad [d] Alcaſrain, denique Alexandriam xxx. M. P.

[a] *Europæis Roſetto.*
[b] *i. Vngula.*
[c] *i. Granatorum.*
[d] *i. Duas turres.*

Lubet autem impræſentiarum deſcribere per ſtationes iter, quod ducit à Metſr ad Báhnaſa, tum ad vrbem Segelmaſſam, nempè iter illud, quod arripuere [e] Marabutenſes annò quingenteſimo trigeſimo. Egredieris ergò ex Metſr ad Bahnaſam itinere ſeptem dierum: E Báhnaſa ad [f] Giob-Manad habetur ſtatio vna: deinde ad hoſpitium quoddam, ſpatiũ ſtationis vnius. Tùm ſtatio vna per loca arida atq; inaquoſa. Tùm ad Ain-Cais ſtatio itẽ vna. Tùm ad Aiat, ſtatio. Tùm ad montem Amtáles, ſtatio. Tum ad Caſanat, ſtatio. Ad flumen Cáſtara, ſtatio. Ad montem Saruai, ſtatio. Ad ſolitudinem Tidit, ſtationes tres inaquoſæ. Ad lacum Sciabára, cuius aqua eſt potabilis, ſtatio. Ad montem Nati, ſtatio. Ad Sámela, ſtatio. Ad Sirua in monte collocatam, ſtatio. A d ſoit udinẽ Metalauet, quæ occupat ſpatium ſex ſtationum, vbi nulla inuenitur aqua. Tùm ad Necau, ſtatio. Ad Seluban montem, ſtatio. Tum ad montem Vegiad, ſtatio. Ad Nádrama, ſtatio. Ad montem Cozul, ſtatio. Ad montem Andamer, ſtationes tres per deſertum inaquoſum. Ad Selcáia, ſtationes duæ. Ad Tameſt, ſtatio. Tandem

[e] *Populi ſic dicti ab vrbe quadam Alexandriæ Marabut vocata.*
[f] *i. Puteum.*

dem ad Segelmaſſam, ſtatio. Et quidem rarò quiſquam ſe committit huic itineri, licet ſuperari poſſit adminiculo ductoris. Similiter inter Metſr, & [a] Baghdad intercedit ſpatium quingentarum ſeptuaginta leucarum, videlicet mille ſeptingentorum ac decem milliarium.

a i. Babylonem.

Iter autem, quod à Metſr ducit ad vrbem [b] Iathreb, eſt huiuſmodi; Egredieris ex Metſr ad [c] Algiob, ad [d] Boüaib, tum ad hoſpitium filii Sadca, tum ad Agerud ; hinc ad Roüaitha, tum ad Kerſa, tum ad Hafar, tum ad hoſpitium quoddam, tum ad Ayla, tum ad Giaal, poſteà ad Madian, tum ad Aarà, hinc ad hoſpitium quoddam, tum ad Keláia, tum ad Sciab, tum ad Baidha, tum ad [e] Vadi-álcqora, tum ad Rohba, tum ad [f] Dhi-almoruæ, tum ad Mor, tum ad Souaida, tum ad Dhi-choſciob, tum demùm ad vrbem Iathreb.

b i. Medina.
c Puteum.
d i. Oſtiolū.
e i. Vallum pagorum.
f i. Virilem.

Eſt præterea aliud iter per litora maris Rubri, nempè ex Metſr ad Ain-ſemes, ad oppidum Matriie, ad lacū Algiob (eſtque hic ſtagnum quoddam, in quod influit amnis [g] Câheræ) ad puteum Agerud, tum ad puteum [h] Agiuz, tum ad Calzem, tum ad Batn-Moghaire (eſt autem hic, Portus, cui adiacet lacus aquæ) tum ad ſinum Faran, tum ad Merbad, tum ad Iethran locum perniencioſum, in quo naufragium patiuntur nauigia tempeſtate furente: nàm hic eſt ſinus quidam habens à latere montem aſſurgentem, ad quē venti cum alliduntur, contorquentur, & irruunt in mare, atque vndis concitatis perdunt quaſcunque naues illic offendunt. Cùm autem ventus Auſtralis dominatur, ſulcari nullatenùs poteſt. Occupat verò locus iſte tàm aſper ſpatiū ſex ferè milliarium. Et fertur hunc in locum immerſus eſſe Pharao ille maledictus. Propè Faran extat etiam locus pernicioſus cum ſulcatur flante Euro ad Occidentem, & Fauonio ad Orientem; vocaturque locus iſte Hilan. Porrò ab Hilan pergit iter ad montem Tur, ad Ayla, ad Hacl, ad Madian, ad Haura, ad Giar, ad Hadid, ad Aasfan, ad Batnmor, ad Meccam.

g Europæis Cairo.
h i. Vetula.

De quarta parte nulla fit mentio.

QVINTA PARS
Climatis Tertii.

IN hac Parte quinta Climatis tertii continetur pars maris Rubri, ſolitudo deſerta, & pars maris Damaſceni cum adiacentibus vrbibus, Portibus, arcibuſque populoſis. Item terra Palæſtinæ, & Damaſci, & inferior terra Hagiaz, cum parte ſolitudinis, quà reſpicit occidentem. Regiones autem celebriores iſtic comprehenſæ ſunt Calzem, Faran, Ayla, Madian, Chaibar, Vadi-álcqora, Hagiar, Tabuc, Duma, Maden-alnocra, Aládi, Seiála, Rahet, Farma, Aſcalan, Ghaza, Ramla, Ieruſalem, Tiberias, Neapolis, Damaſcus, [a] Baalbec, Hems, Iafa, Cæſarea, Arſuf, Acca, Tſur, Bairut, Náama, Gebail, Tripolis, Antarſus, Bánias, Laodicea, Souaida, & Antiochia. Nos itaque diligenti narratione complectemur quod in ſingulis earũ notatu dignum eſt, quotq; milliaribus ſiuè leucis diſtant abinuicem, earumque ſitus, fauente Deo Maximo.

[a] *Leúnclauio, Beallebeca.*

Igitur mare Rubrum eſt in ſe velut flumen, & ſunt in ipſo montes aquis imminentes, & ſcopuli, ac ſyrtes patentes, latenteſque, & viæ nauium inter illos diſcernendæ. Inter mare Rubrum, & Metſr intercipitur ſpatium nonaginta milliarium. Eodemque modo à mari Rubro ad Farma, itinere terreſtri, ad plagam ſeptentrionalem, habetur interuallũm ſeptem ſtationum: atque hoc eſt interuallum quod intereſt inter mare Rubrum, & mare Damaſcenum; & hoc idem ſpatium vocatur Deſertum erroris, in illud enim errarunt filii Iſraël tempore Moſis, cui ſalus.

In Calzem fabricantur naues ſulcantes mare Rubrum; Eſt autem pulcherrimus modus, quo conſtruuntur. Nàm carina diſtenditur inprimis ſuper terram ſatis ampla, nec priùs adaptantur tabulæ partibus carinæ iam connexis, quàm ſint concinnatæ: ac tum quidem cõſtringuntur funibus confectis è corticibus palmarum, & clauis affiguntur

pontibus

pontibus iam cohærentibus. Quibus omnibus abſolutis oblinitur nauis adipe deſumpta ex belluis marinis, & pice minutiſſima. Naues huius maris funda habent lata, neque fiunt admodùm profundæ, vt poſſint eo pacto ferre multum oneris, nec tàm facilè hæreant breuiis. A Calzem per oras maritimas ad Faran-Ahron habentur XL. M. P. eſt autem vrbs Faran ſita in imo ſinu quodam, è quo itur ad mõtem Tur, qui non procul diſtat à mari, ſed protenditur vnà cum illo, ita vt inter ipſum & mare pateat via trita. Mons verò iſte ſublimis eſt, conſcediturque gradibus, & in ipſius cacumine extat oratorium cum puteo aquæ fluentis, quam bibunt omnes viatores illàc prætereuntes. A Tur ad [a] Maſdaf locum amœniſſimum, arenoſum, aqua limpida irriguũ, vbi piſcatione capiũtur vniones. A Maſdaf iſto ad [b] Sciarm-albait Portum inaquoſum, & ab hoc ad [c] Sciarm-albir portum item abſque aqua. Et ab hoc ad Caput Abi-mohammed portum quoque aqua carentem, atque hic conſtituitur initium aſcenſus Aylæ; Eſt autem Ayla vrbs modica, in quã Arabes recipiunt ſeſe, ſimulque conuerſantur. Tùm ad Aumed portum aquoſum, quem reſpicit inſula Noman diſſita à Continente x. M. P. Hinc ad portum Tenna, in quo non deeſt aqua. Ab hoc ad Atuf. Tùm ad Haura oppidum populoſum, nobilibus cultum incolis, qui etiam habent apud ſe fodinam, è qua excidunt ollas, & diſpenſant illas in omnes partes finitimas, atque remotas. Non longè ab eo oppido iacet ex parte Auſtrali mons Radhua, in quo naſcitur lapis cotis, indeque aſportatur in vniuerſos terrarum fines tàm orientales, quàm occidentales. Bibunt autem incolæ Hauræ aquas puteorum dulces: & habent ibi portum, ac turrim. Hinc ad flumen Tſafra portum pulchrum. Et ab hoc ad Coüaiaa portum populoſum, ad quem ducitur aqua è longinquo. Hinc ad [d] Giar. Tùm ad Giohfa, Poſteà ad Codaid. Deinde ad Aasfañ. Tùm ad Giodda. Ad litus maris Rubri iacet vrbs Madian, maior quàm Tabuc: & in ipſa extat puteus, è quo Moſes, cui pax, adaquauit gregem [e] Scioaib. Ab vrbe Madian ad Ayla habetur interuallum quinque ſtationum; & ab Ayla ad Giar, viginti ferè ſtationum. Rursùs à Madian ad Tabuc per mediterraneum, orien-

[a] *i. Locus cõchiliorum.*
[b] *i. Sinus domus.*
[c] *i. Sinus putei.*
[d] *Afr: Gar.*
[e] *i. Raguelis.*

tem verſùs,inſunt ſtationes ſex: Eſtque ſita vrbs Tabuc inter Hagiar, & initium Damaſci (initium autem Damaſci, quod eſt in media ferè via, quæ ducit Damaſcum, diſtat ab ipſa ſtationibus quatuor) habetque intrà ſe arcem pulcherrimã: & ſcatebra aquæ potum ciuibus ſuppeditat; ſuntque in ea palmæ permultæ. Dicuntur autem incolæ Aichæ, ad quos Deus deſtinauit [a] Scioaib, fuiſſe tunc in ipſa. Cęterùm Scioaib erat ex Madian. At verò Hagiar diſtat à Vadi-áliqora ſtatione vna, eſtque arx pulchrè ſita inter montes, in quibus commorabatur familia Thomud: ſuntque in illis domus exciſæ in petra; Atque hi montes vocantur ab habitatoribus Hagiar, & earum partium, [b] Alatháleb. Iſti verò montes quamuis aſpicienti à longe videantur coniuncti, tamen cùm is, qui illùc pergit, accedit ad ipſos, & in medio eorum ſe conſtituit, deprehendit ſingulas partes per ſe exiſtere, ita vt vnaquæque ambiri poſſit, neque vna alterã tãgat, aut vna cũ altera cõmiſceatur; Et eſt ibi modò puteus Thomud. Circundãt Hagiar vndique mõtes, & arenæ, quorum cacumina nemo valet ſine maximo labore ac difficultate conſcendere. Ab Hagiar ad [c] Tima habentur quatuor ſtationes, A Tima ad Chaibar, ſtationes totidem; Eſt autẽ Chaibar vrbs parua quaſi Caſtellum, munita, & locuples palmis, aruiſque: Eratque in exordiis Moſlemaniſmi domicilium filiorum Coraitæ, & Nodhair: & in ipſa degebat Samaüal filius Adia, ad quem alluditur in prouerbio, quod circunfertur de ſolutione debiti. Inde ad Medinam, ſtationes item quatuor. In ſpatio inter prædictam vrbem, & Diar-Giohainæ, atque oras maritimas interiecto, conſpiciuntur habitationes, in quibus commoratur gens quædam de ſtirpe Haſan filii Ali, filii Abi-Taleb: diſtãtque ab Abua, quæ eſt in via peregrinantium Meccam, VI. M. P. A Tima verò ad Dommat-algiandel quatuor numerantur ſtationes. Et inter eandem Tima, & initium Damaſci intereſt iter tridui. At fines Palæſtinæ ſunt principium territorii Damaſceni, & eius termini ex plaga occidentali, protenduntur ſpatio quatuor dierũ, nẽpè à Romh ad Allagiun: latitudo verò eiuſdẽ à [d] Iafa ad [e] Eriha eſt bidui. Habitacula autẽ gentis Lot, mare fætidum, & Zogar, vſque ad Baiſan, & Tiberiadem vocan-

[a] Raguelẽ.

[b] i Saxa.

[c] Atlas, Themma.

[d] Ioppen.

[e] Ieriche.

vocantur [a] Ghaur, quia videlicet eſt planities quædam inter duos montes Omnes autem aquæ Damaſci dilabentes, & in vnum confluentes efficiunt flumen Zachar, cuius origo eſt ex mari Tiberiadis, propè ipſam Tiberiadem; & omnes fluuii influunt in illud, qualis eſt fluuius Iarmuc, & Had, & flumina Baiſan, & quicquid effluit è Kouar-mat, & ex montibus Hieroſolymorũ, & monte [b] Cabr-Abrahim, & quidquid etiam defluit de Neapoli; Hæc enim omnia ſimul cõcurrunt, & labuntur in mare Zogar, quod appellatur mare [c] Sadum, & Amur, duarum vrbium gentis Lot, quas Deus ſubmerſit, & earum locum redegit in mare fætidum, quod vocatum eſt mare mortuum, quoniam nihil animatum in eo reperitur, neque piſces, neque reptile, neque aliud quicquam ex his quæ generari ſolent in cæteris aquis conſiſtentibus aut excurrentibus: imò eius aqua eſt calida, & exoſi odoris. Sunt autem in illo paruæ naues, quibus iter fit per eas partes, deferturque commeatus. Occupatque mare iſtud LX. M. P. longitudine, XII. latitudine. Ab Eriha ad Zogar habetur duarum iter dierum. A Zogar ad montes Sciarah, & ab his ad extremitatem Sciarah, bidui quoque iter. Ab Eriha ad Hieroſolymã, ſtatio. Ab Hieroſolyma ad Ghaſan, & Balca, tantumdem itineris. A Ramla ad Cæſaream, ſtatio non leuis. A Palęſtina ad vrbem Aſcalan, ſtatio item grandis. Et inter Aſcalan, & Gaza, XX. ferè M. P. A Baiſan ad Aſcalan, orientem versùs, XX. M. P. Ab Ariſc ad Varáda diuerſorium mari proximum, ſtatio vna. A Varáda ad Farma vrbem Damaſceno mari appoſitam, & lacui Tẽnis propinquam, ſtatio item vna. A prædicta Aſcalan maritima ad arcem Machur primam mari adiacentem, XXV. M. P. reſpiciuntque hanc in mediterraneo Kaum, & [d] Bait-Gebrail, duo diuerſoria. Tùm ad Machur ſecundam, XXV. M. P. & ab hac ad vrbẽ Iafa; eſtque hęc, portus Hieroſolymæ, diſtantque abinuicem duabus leuibus ſtationibus.

At verò Hieroſolyma vrbs eſt illuſtris atq; vetuſtiſſima ędificio, quę Ilia olim dicebatur. Sita eſt ſuper montẽ, ſed facilis eſt ad eã aſcẽſus ex omni parte. Protẽditur in longũ ab Occidente in Orientem: Et in extremitate ipſius occidẽtali eſt porta [e] Almehrab, & ſuper hanc portam extat teſtudo Dauidis,

[a] *i. Profundum.*

[b] *i. Sepulchri.*

[c] *Sodoma, & Gomorra.*

[d] *i. Domus Gabrielis.*

[e] *i. Templi.*

uidis, cui pax; In extremitate autem orientali habetur alia porta, quæ vocatur [a] Bab-arrahme. atque hæc eſt clauſa, nec aperitur niſi ſingulis diebus feſtis Palmarum. Habet etiam à latere meridionali portam dictam [b] Bab-Sehiun: & à latere ſeptentrionali portam [c] Amud-alghorab. Cùm quis ingreditur per portam Almehrab, quam ex parte Occidentali eſſe diximus, pergit ad orientem per vicum patentem ad templum maximum quod vocatur templum [d] Alcqeiam, à Moſlemannis autem dicitur Comáme: Et ad hoc templũ inuiſendum concurrunt Romani ex omnibus ſuis regionibus tàm orientalibus, quàm occidentalibus. Itaque cùm ingreditur aliquis per templi portã occidentalem, animaduertit ſe eſſe intrà teſtudinem quę totum protegit templũ, & quidem eſt vna rerum mirabilium mundi. Porrò templũ [e] eſt infrà prædictam portam, nec poteſt quiſquam deſcendere ad illud ex hac parte: ſed ex porta, quam habet à Septentrione, patet deſcenſus ad imam eiuſdem templi partem, per triginta gradus: & hæc porta vocatur porta ſanctę Marię. Deſcendenti verò in templum occurrit ſtatim Sepulchrum ſanctum, præcelſum, duo habens oſtia, & ſuper illud teſtudo fornicata, firmiſſimi ædificii, ſolidiſſimæ fortitudinis, artificioſiſſimè elaborata. Vnum è prædictis duobus oſtiis reſpicit aquilonarem partem, ad quam eſt porta ſanctæ Mariæ: alterum opponitur huic à Meridie, & vocatur oſtium [f] Aſſalubiie, eiq; imminet frõs Tẽpli. Extat eregione templi huius, ab Oriente, templum magnum valdè, in quo Franci Romani celebrant ſacra, oblationeſque. Et ad orientalem quoque partem iſtius templi, leuiuſculè declinando ad meridiem habetur carcer in quo detentus fuit Chriſtus Dominus, & locus Crucifixionis. Teſtudo verò maxima eſt perforata, & cœlo patens, & circa illam depicti ſunt Prophetæ, Chriſtus Dominus, & Domina Maria genitrix eius, atque Ioannes Baptiſta. Inter lampades, quæ ſunt appenſæ in Sacro ſepulchro, tres aureæ proprio Sepulchri loco imminent. Cùmque egrederis è Templo maximo prædicto, pergiſq; ad Orientem, occurrit tibi Ædes ſancta extructa à Salomone filio Dauidis, nempè Templũ illud, ad quod inuiſendum confluebant Iudæi dùm adhuc flore-

a i. Porta clementiæ.
b i. Portam Syon.
c i. Columna corui.
d i. Reſurrectionis.
e Supple, inferius.
f i. Crucifixionis.

florerēt; poſteà verò ablatū eſt è manibus eorū, quia Moſlemannis venientibus expulſi ſunt ex illo. At verò ſub regno Moſlemannorum factum eſt magnificentiſſimum, eſtque Oratorium illud, quod apud ipſos vocatur [a] Alacſa. Nullū autem eſt in toto terrarum orbe templum quod illud ęquet magnitudine, pręter Templum maximum quod eſt Cordubæ, in regionibus Andaluziæ. Imò, vti fertur, tectum templi Cordubæ eſt maius tecto templi Alacſa. At verò area tēpli Alacſa eſt quadrata, & porrigitur in longitudinem ducentis vlnis, centum octoginta in latitudinē. Et media pars ipſius Sacello propinqua lapideis eſt concamerata fornicibus, quos multi columnarum ordines ſuſtentant: altera pars media detecta eſt & Ioui patens. In medio templo extat teſtudo ingens, quæ appellatur teſtudo petræ, vt vocāt, cadentis, quoniam ſub media teſtudine conſpicitur petra inſtar clypei cubica, cuius vna extremitatum eleuatur è terra dimidiata ſtatura, vel certè paulò minùs, alterúm caput eſt humi defixum. Huius petræ longitudo reſpondet ferè latitudini, habet enim plùs decem cubitis in latitudine, totidemque longitudine. Sub teſtudinis conuexo iacet cauitas quædam ſubterranea velut tenebroſa domus, longitudinis decem cubitorum, quinque latitudinis, altior ſtatura: in quam deſcendit nemo, niſi face lumen ſibi paret. Habet prætereà hæc teſtudo ianuas quatuor, & ianuam eius occidentalem reſpicit Altare, ſuper quo filii Iſraël offerebant ſacrificia; Propè ianuam eiuſdem orientalem extat teſtudo, quæ vocatur Sancta ſanctorum, elegantis venuſtæque molis; Ianuam eius meridionalem reſpicit Habitaculum, quod fuerat Oratorium Turcis: at poſtquam cœperunt illud Romani, manſitque in manibus eorum vſque ad tempus, quo præſentem librum ſcripſimus, verterunt habitaculum prædictum ex oratorio in habitacula familiæ cuiuſdam dictæ Raubitarum, hoc eſt miniſtrorum domus Dei; Ianuam denique ſeptentrionalem reſpicit hortus amœnus varijs conſitus arborum generibus, & columnis marmoreis artificioſiſſimo opere cælatis circumornatus. Et in extremo horto extat aula inſeruiens presbiteris, & clericis ad ſumendum cibum.

[a] *i. Vlterius, ſeu remotius*

Egredieris deinde ex hoc templo procedens etiam in Orientem, offendeſque portam miſericordiæ, vt ſuperiùs diximus, clauſam: & non longè ab illa, portam aliam apertam, quæ vocatur porta [a] Alaſbat, per quam patet aditus ingredientibus, & egredientibus. Exeunti tibi ex porta Alasbat, & quantum ſpatii ſagittæ iaculatus dimetiri poteſt progredienti, occurrit eccleſia maxima atque pulcherrima Dominæ Mariæ nomini dicata, & appellatur locus iſte [b] Geſmania, ibique eſt Sepulchrum eius eregione montis oliuarum, qui diſtat ab Alaſbat vno ferè milliari. In via, per quam aſcenditur ad montem iſtum, eſt etiam alia pulchra ac præſtans Eccleſia, in qua conſtant clauſtra virorum, & mulierum mercedem à Glorioſiſſimo Deo ob eam clauſuram expectantium. In eiuſdem præfati montis parte orientali,, aliquanto cum flexu ad meridiem, cernitur ſepulchrũ Lazari, quem Chriſtus viuificauit. Ad duo milliaria à monte oliuarum eſt caſtellum, è quo ducta fuit aſina, in qua equitauit Chriſtus Dominus quãdo ingreſſus eſt Hieroſolymam; eſt autem modò dirutum, à nemine habitatum. A ſepulchro Lazari incipit via, qua itur ad flumen Iordanem diſſitũ ab Hieroſolymis interuallo diei vnius. Et antequàm peruenias ad Iordanem, inuenies vrbem Iericho ſuperiùs memoratam, diſtantem ab ipſo flumine tribus paſſuum millibus. Secùs flumen, quod vocatur Iordanis, extat templum magnum in honorem ſancti Ioannis, in quo degunt Monachi Græci. Porrò flumen Iordanis exiens è mari Tiberiadis influit in mare [c] Sadum, & Ghamuræ: Et ex parte meridionali ipſius Iordanis extat deſertum vaſtum.

[a] *i. Tribunum*

[b] *i. Getſemani.*

[c] *i. Sodoma & Ghomorra.*

Quę verò continẽtur ex parte meridionali Hieroſolymæ, hæc ſunt. Egrediens per portam Sion, & quantum iactus eſt lapidis progrediens, inuenis templum Sion magnificum atque munitum, vbi eſt cœnaculum, in quo comedit Chriſtus Dominus cum Diſcipulis, & menſa ibidem aſſeruatur ad hæc vſque tempora, viſiturque ſtatuto tempore diei Iouis. Ex porta item Sion deſcenditur in foſſam, quę appellatur Vallis inferni, cuius in extremitate iacet Eccleſia in honorem Petri: In ipſa autem foſſa eſt fons [d] Seluan, ille nempè, in quo ChriſtusDominus curauit cœcum infirmum

[d] *i. Siloë.*

qu

qui anteà nunquam oculos habuerat. Ad Auſtralem partem huiuſce fontis iacet ager, in quo ſepeliuntur Peregrini, quã terram Dominus emerat in eum finem: Et non procul ab eo agro ſunt plures domus exciſæ in petra, in quibus morantur viri qui pietatis ergo ibi ſe clauſere.

At verò Bethlehem, locus videlicet ille, in quo natus eſt Chriſtus, diſtat à Hieroſolyma ſex millibus paſſuũ: & in media via iſta habetur ſepulchrum Rachel matris Ioſeph & Beniamin filiorum Iacob, quibus ſalus: Huic ſepulchro duodecim ſunt lapides impoſiti, impendetque teſtudo lapidea concamerata. In Bethlehem igitur eo in loco eſt templum ædificio pulcherrimum, ſitu fortiſſimum, amplum, & ſupra quàm dici poſſit ornatiſſimum, ita vt nullum aliud paris ſtructuræ templum aſpiciatur. Eſt autem ſitum in terra plana, habetque portam vnam, ſuntque in ipſo pulcherrimæ quæque columnæ marmoreæ. In angulo templi, qui Septentrionem reſpicit, extat ſub ipſo templo ſpelunca, in qua natus eſt Chriſtus, & intra ſpeluncam, præſepe, in quo inuentus fuit. Egrediens è Bethlehem deprehendis ad Oriẽtem templum Angelorum, qui nuntiarunt paſtoribus natiuitatem Chriſti Domini. A Bethlehem ad templum Abrahæ ad Auſtrum, habentur octo ferè milliaria; eſt autem templum Abrahæ caſtellum, vrbis nomine donatum, & in eius templo ſepulcrum Abraham, Iſaac, & Iocob, quibus pax: & ex aduerſo ſepulchri ſingulorum ex prædictis, ſepulchrum vxoris ſuæ. Atque hæc vrbs in cliuo ſita eſt inter montes denſiſſimis oliuarum, ficuum, ſycomororum, aliorumque fructuum arboribus conſitos. A latere ſeptentrionali Hieroſolymæ nullum extat ædificium; ſed ab vrbe Hieroſolyma ad vrbem Neapolim, Septentrionem verſùs, habetur iter bidui, & à Neapoli ad Ramla iter magnæ diei. Item ab Hieroſolyma ad Amman, & Balca, iter bidui & ampliùs. Ab eadẽ quoque Hieroſolyma ad Tiberiadem, nonaginta millia paſſuum. Et à Tiberiade ſimiliter ad Ramla, tres ſtationes. Tiberias verò eſt maxima atque metropolitana inter vrbes Iordanis. Ab hac ad [a] Sur, iter duarum grandium dierum. Et ab hac ad Aſcenſum Ablac, dies non integra. Ab hoc ad Baiſan, iter etiam diei minimè iuſtæ. Ab

[a] *Tyrus.*

a Profundi hac ad Aanna vrbem de terra [a] Ghaur, tùm ad terminos territorii Iordanis, indeque ad locum quendam, qui dicitur [b] Giamîla, iter diei. A Tiberiade ad Acca, duarum leuium dierum: eſtque hęc vrbs conſpicua, ſuper excelſo mõte poſita, longa quidem in ſe, at non admodum lata, occupatque longitudine ſpatium duorum ferè milliarium. Et infrà ipſam ex parte occidentali eſt lacus aquæ dulcis habẽs in longitudine duodecim milliaria, totidemque in latitudine. At verò Cœſarea eſt regio maxima, habetque mœnia integra, & arcem munitam; & inter ipſam & [c] Iafa habetur interuallum xxx. milliarium. A Cæſarea ad Neapolim, ſtatio vna. Et ſimiliter à Cæſarea ad Ramla, ſtationes duæ breues. Item à Cæſarea ad vrbem Hifa maritimam, bidui eſt iter: Hifa autem iacet ſub promontorio Karmel, quod in mare procurrit, continetque portum nauigiis grandibus, aliiſque oportunum: Et vrbs Hífa eſt portus Tiberiadis, diſtantque abinuicem ſpatio trium leuium ſtationum. Ab Hifa ad vrbem Acca, itinere terreſtri, habetur ſtatio vna, nempè milliaria triginta: recto autem itinere maritimo, milliaria decem & octo. Vrbs Acca eſt magna, terminis ampla, frequens pagis, habetque portum optimum ac fidum, ciues conuenas. Igitur ab Acca ad Tiberiadẽ bidui habes iter. Et ab Acca ad arcem [d] Zait pulchram, mari appoſitam, XII. M. P. Ab iſta arce ad Nauácqir tres montes albos ſublimes, & maritimis oris imminentes, ferè XVIII. M. P. A mediis montibus Nauácqir ad vrbem Alexandriã, V. M. P. Et ab Alexandria ad vrbem Sur conſpicuam, litori maris adiectam, [e] XV. M. P. A Sur ad Tiberiadẽ iter duarum dierum non modicarũ. Et ab hac ad Adalon arcem munitam ſecùs mare ſitam, indeque ad Tſarfand arcem quoque pulcherrimam, XX. M. P. Et ab hac ad [f] Saida, X. M. P. Inter Sur, ac Tſarfand labitur flumen Lanta, quod naſcitur è montibus, [g] ibique mari ſe mergit. A Sur ad [h] Demaſcq quatridui habetur interuallum; Vrbs autem Demaſcq eſt è nobiliſſimis regionibus [i] Sciam, ſitu pulcherrima, aëre ſaluberrima, ſolo fœcundiſſima, abundantiſſima aquis, frugibus opulentiſſima, fertilitate vberrima, ditiſſima opibus, militibus inſtructiſſima, ædificiis ſummè conſpicua: habetque montes,

b i. Pulchra.
c Olim Ioppen.
d i. Olei.
e ſũt dietæ 15.
f Latinè Sydon.
g Subintellige, Libani.
h Lat. Damaſcus.
i i. Syria.

atque

atque arua quæ vocantur [a] Alghauta : protenditurque Alghauta ſpatio duarum ſtationum in longitudinem, vnius in latitudinem: & continentur in ipſa pagi quaſi vrbes, qualis eſt Meza cũ ſuburbiis ſuis, & Barda, Harſenna, Káucaba, Ialas, Cafuſáuſana, & Bait-alehua: eſtque in hac oratorium nõ multũ diſſimilè oratorio Damaſci. Ad portãDamaſci occidẽtalẽ habes vallem [b] Albenefsag, quæ xii. M. P. occupat longitudine, iii. latitudine, totam variis fructuum generibus conſitam, & fluminibus quinque diſtinctam. Aquæ verò per Alghauta decurrentes, exeunt è fonte [c] Alfaige, qui ortum habet in cacumine montis; quarè aquæ de ſummitate montis huiuſce defluentes non ſecùs ac magnus amnis, maximum edunt murmur. A Damaſco ad vrbem Baalbec, in plaga ſeptentrionali, duæ habentur ſtationes: eſtque hæc vrbs fœcunda, ad radices montis appoſita. Ab vrbe Damaſco ad Bairut, iter duarum magnarum dierum. Idẽque iter ab ipſa ad vrbem Saida. Item à Damaſco ad Adhreat, quæ eſt Bithynia, ſtationes quatuor. Et à Damaſco ad Neapolim, ſtationes ſex, Occidentem versùs. A Damaſco etiam ad Tripolim maritimam, ſtationes quinque. At verò vrbs Saida adiacet litori maris Salſi: Et in iſta vrbe, nempè Saida, eſt fons celebris in quo creſcunt verno tempore piſciculi ęquè ac digitus longi, maſculi ac fæminæ, ſignis quibuſdam ſexuum varietatem diſtinguentibus. Tempore, quo coire ſolent, capiuntur, atque exſiccantur, cumque res poſtulauerit, ſumitur vnus ex ipſis, contunditur, & cũ aqua hauritur, efficitque vt homo vehementi libìdine exardeſcat, & abſque laſſitudine vel intermiſſione coëat quantùm voluerit; Hi autem piſciculi ſunt parui, ad modum lacertarum. A Saida ad Hemma ſecùs mare conſtructam eſt interuallum VIII. M. P. Ab hac ad arcem Calmun mari adiacentem, V. M. P. Ab hac ad arcem Náamæ, quæ eſt velut vrbs modica, VII. M. P. Ab arce Náamæ ad promontoriũ Bairut, XXIV. M. P. Et ab [d] hac ad Demaſcq, iter bidui. Ab vrbe Bairut ad Arcem Almoradeſiæ, viii. M. P. Hinc ad [e] Nahr-alcalb arcem paruam ad mare appoſitam, VI. M. P. Et ab hac ad arcem Hunia, IV. M. P. Hinc ad [f] Atfat-Salam. Ab hac ad Machur-Gebail arcem fortiſſimam. Tùm ad oſtium

[a] *i. Vallis.*

[b] *i. Violarũ.*

[c] *i. Profuſionis.*

[d] *Nempè Bairut.*

[e] *i Flumen canis.*

[f] *i. Flexus ſalutis.*

oſtium fluminis Abrahim, iii. M. P. Ab eo flumine ad vrbẽ Gebail, v. M. P. Ab vrbe Gebail propè mare ad Bathrun arcem pulchram, x. M. P. Ab hac ad [a] Anf-álhagiar ſecus mare poſitam, v. M. P. Ab arce Anf-álgiar ad vrbem Tripolim Syriæ, viii. M. P. Reſpiciunt vrbem Tripolim quatuor inſulæ ordine diſpoſitæ. Prima cõtinenti propinquior eſt inſula [b] Nargias: Cõſequitur hanc inſula [c] Aloomd: poſt hanc eſt inſula [d] Arráheb : ad hanc poſtremò accedit inſula Auadhcun. Ab vrbe Tripoli ſecùs oras maritimas poſita perges ad [e] Ras-alheſn ſitam in extremitate continẽtis cuiuſdã, cuius cõtinentis lõgitudo rectè sũpta extenditur ſpatio xv. M. P. Sin autẽ ſecundũ ſinuoſos litoris flexus menſuretur, xxx. M. P. Vocaturque continens Arcqa: Et intrà cõtinentẽ iſtã tres deprehẽdũtur arces parũ abinuicẽ ſemotæ; Vna, Tripoli vicinior, Leonorus appellatur: altera Banina, adiacetque fluuio cuidam, qui dicitur fluuius Baninæ; tertia vocatur [f] Heſn-álhamam. Ab hac deinde ad Arcqa vrbem populoſam, tribus milliaribus à mari diſſitam.

a i. Naſus, ſeu promontorium lapidis.
b i. Narciſſi.
c i Columnarum
d i. Monachi.
e i Caput arcis.
f i. Arx columbarum.

At verò terræ Hems Metropolitana eſt Hems, quæ talibus veneficio, , & cantionibus eſt munita, vt nulli eam ſerpentes aut ſcorpiones ingrediantur, imò ſi ad portam ciuitatis adferantur, illicò intereant. Eſt etiam in eadem vrbe ſuper excelſam teſtudinem in medio vrbis erectam, ſtatua ænea equitis formam referens, quæ prò vario ventorum circumductu variè circumuoluitur. In eius teſtudinis pariete eſt lapis infixus, in quo ſcorpij figura eſt inciſa : & cùm quis morſus ſiuè punctus fuerit, quod ſecum defert lutum ei lapidi applicat, ac morſui admouet, ſtatimque ſanatur. Ab vrbe Hems ad [g] Haleb habentur ſtationes quinque. Et ab eadem Hems ad Antarſum mari adiacentem, duæ ſtationes. Via verò ab Aarcqa ad Antarſum per oras maritimas capienda eſt; egrediendum enim ex vrbe Aarcqa ad arcem, quæ vocatur Sceng, poſteà ad vrbem Antarſum, quæ quidem ſita eſt in extremitate vaſtæ cuiuſdam Cõtinentis ſpatioſis montibus vtplurimùm occupatæ : ſecatur autem iſta Continens xv. milliarium menſura rectè ſumpta. Porrò Antarſus vrbs eſt modica, ad mare appoſita, fortibus muris cincta : Et non longè ab ipſa extat in mari magna quædam

g Aleppus.

inſula, in qua habetur Eccleſia. Ex Antarſo per meridionales Mediterranei partes, ad arcem a Alcheüábi ſumma in vertice montis collocatam, habes interuallum xv. M. P. Ab Hems ad Demaſcq, ſtationes quinque: totidemque ſtationes à Tripoli Syriæ ad Demaſcq.

a i. *Idriarũ.*

Iter, quod à Demaſq ducit ad vrbem b Iathreb, eſt huiuſcemodi. Egredieris Damaſco ad diuerſoriũ quoddã parui amnis ripæ adiacens, indeque ad Dea, conficieſque ſtaſtionẽ vnam. Hinc ad c Dhat almanázel pagũ populoſũ, ac deinde ad Ianù, ſtationẽ alterã. Inde ad Bithyniam, ſtationẽ itẽ vnã. Ab hac ad Damna pagũ, ſtationẽ vnã. Ab hoc ad vrbem Tabuc, tùm ad d Móhdetha, tùm ad e Acraa, tùm ad Hanifia, tùm ad f Hagiar turrim fortiſſimam inter montes conſtructam, in regionibus Thamınud, ſtationem vnam. Hinc ad flumen quoddam, tùm ad Rohoba, tùm ad Dhilmaruati, tùm ad g Mor, tùm ad Souaidam, tùm ad h Dhichaſciab, tùm demùm ad vrbem Iathreb. Via autem, qua itur Damaſco ad Racca, eſt xviii. ferè ſtationum.

b *Eſt Medina.*
c *i. Habens diuerſoria.*
d *i. Nouam*
e *i. Alopscioſum.*
f *i. Lapidẽ.*
g *i. Amarũ.*
h *i. Habentẽ ligna*

SEXTA PARS
Climatis Tertii.

COmplectitur iſta pars ſexta Climatis tertii in occidentali ſui plaga portionem extremitatum Solitudinis, in quibus extant regiones infraſcriptæ: Faid vrbs, Thaalabia, Remala, Hira, Cadeſia, Tſamman, Faraa, & Kátdhema. Ibidemque de regionibus terrę duorum marium ſeptentrionalibus continetur Cattif, & Zara, Ahſa, Aafir, Giorg, Biſcia, & inſulà Aual; reliquum ſpatium interceptum inter regiones duorum marium, & Oman, eſt deſertum ab Arabibus cultum, aquæ penuria laborãs. Hùc præterea terminatur mare Perſicum: atque hæ ſunt regiones illi adiacentes, Abadan, Ayla, Mehra, Can, Sembin, Hanána, Nagiram, Semar, Siraf, & arx Ammaræ, quæ omnes pertinent ad terram. i Fares Eas etiam ſecùs mare conſequitur de terra Karman,

i *i. Perſia.*

man, Sorúra, Hormoz, & ſolitudines montium[a] Cofs. Ex inſulis huius maris eſt inſula Harec, & inſula Lameth, quæ reſpicit Siraf, & promontorium Tſafac, nec non inſula Aüal. In hac item parte continetur de regionibus dominii Aaraq, Hira, Cadeſia, Kufa, Sura, Cattar, [b] Nahr-álmalec, Kutharia, [c] Vaſet, [d] Batáyeh, [e] Fam-altſolh, Madar, Manbeg, Bayan, Solaimanan, Obolla, Baſra, Abadan, & Giargiarai. Comprehendit præthereà hæc eadem Pars de finibus Chureſtan vrbem Náſcian, Hay, Alzaron, Daira, Aſrec, Azam, Sambil, Aidhag, Dar-hormoz, [f] Suc-alárbaa, Hormoz (atque hæc eſt Ahüaz) Aſcar-mocram, Giondiſabur, Toſtar, Karcha, Sus, Corcub, Tib, Matthuth, Baraddun, Baſanna. Continet item de terra Aſbahan, Bidengian, Baidha, & Asfahan. Item amplectitur de terra Fares, Ragian, Karun, Nubedgian, Gioüar, Sciraz; Ahuaz, Babain, Kiſa, Ham, & Giorhom. Nos itaque ſingulas regiones prædictas, quidque in iis reperiatur ſumus memoraturi, Diuina nobis gratia opitulante.

a Vel Caſas.
b i. Flumen Regis.
c i. Media.
d i. Stagna.
e i. Os pacis
f i. Nundinæ diei Mercurij.

Quare dicimus vrbem Faid eſſe de terra ſolitudinis, in media via quæ eſt à Baghdad ad Meccam. At verò Cadeſia eſt vrbs in margine ſolitudinis poſita, ad occidentalem partem vrbis Baghdad; eſtque è propugnaulis Aaracq. A Cadeſia ad Kufa duæ habentur ſtationes. Et ab eadem Cadeſia ad vrbem pacis Baghdad, leucæ LXI. Kufa autem eſt ad ripam fluminis Eufratis. Sexto à Kufa milliari extat teſtudo maxima, altis vndique ſuſtentata muris, oſtio clauſo, pretioſiſſimis ex omni parte velis cooperta, & pauimento ſtoreis Samaniticis ſtrato: Et intrà ipſam fertur eſſe ſepulchrum [g] Aali filij Abi-taleb: Et qui circumiacet teſtudini locus, eſt cœmeterium familiæ eiuſdem Aali filij Abi-taleb. Porrò Kufa, Cadeſia, & Hira pertinent omnes ad ditionem Aaracq. Duæ vrbes Vaſet iacent ad vtramque ripam [h] Degelæ; Et ab vrbe Vaſet ad Baghdad eſt interuallum octo ſtationum: Et ab eadem ad Baſram ſeptem ſtationes. Ab eadem quoque Vaſet ad vrbem Kufam, ſex ſtationes per viam, qua itur ad Batáyeh. A Kufa ad Baſram, duodecim ferè ſtationes. Et à Kufa ad Medinam, viginti circiter ſtationes. Item à Kufa ad Baghdad, ſtationes quinque. Et ab eadem

g Aali eſt patruelis Mohamedis
h Eſt flumen Tygris.

eadem Kufa ad Cadeſiam, ſtationes duæ. A Cadeſia ad Odhaib, quæ eſt prima linea ſolitudinis, VI. M. P. A Vaſet deſcendes per Degelam ad Nahraban ſpatio dimidiatę diei, via fluuiali: terreſtri autem, interuallo ſtationis vnius. Ab hac deinde ad Degelat-Alaaura: tùm ad Nahr-Maacqel: indeque demùm labêris in [a] eluuiem Baſræ. Etquidem vrbs Obolla habet vnum è ſuis lateribus ad hoc flumen, quod à ſeptentrione alluit ipſam: alterum latus vrbis, nempè oriētale, adiacet occidentali ripę fluminis Degelæ. Infra Obollam ſecùs ripam eiuſdem Degelæ habes Manbeg, & Madar, vrbes magnitudine quaſi pares. A Baſra ad Abadan duæ habentur ſtationes, videlicet trigintaſex milliaria; eſt autem Abadan arx parua quidem, ſed integra, ad litus maris appoſita, quæ inſeruit ad obſeruandos, atq; protegēdos eos, qui ſulcant mare prædictum: iacetque Abadan ab occidentali parte Degelæ amnis, qui eo in loco maximè diffunditur ſuper terram. Ab Abadan ad [b] Alchaſciabat habentur VI. M. P. iſtę autem Alchaſciabat ſunt eo in loco, vbi mare Perſicum attingit oſtium Degelæ, ſuntque trabes in profundo maris, & ſuſtentant ſubſellia tabulis fabrefactis conſtructa, in quibus ſedent cuſtodes maris, habentes cymbam, qua & ad iſtas trabes ſe conferunt, & ad litus appellunt. Dexterum maris huius Perſici litus pertinet ad Arabes, alterum ſiniſtrum ad Perſas; habet autem in latitudine ducentadecem milliaria, in profunditate verò à ſeptuaginta vlnis ad octoginta. Ab Alchaſciabat ad vrbem [c] Bahrain in litore Arabum ſita, habetur ſpatium ducentorum decem milliarium. Et à Baſra ad Bahrain, via trita, ſtationes vndecim. A Baſra ad Medinam, ſtations ferè vinginti: & hæc via coincidit cum extremitate Kufæ, propè Maadenalnocra. A Bahrain ad Medinam, viginti ferè ſtationes. Via autem, quæ ducit à Baſra ad Bahrain, eſt per Abadan. Ab Abadan ad [d] iterſtationis vnius, cùm aquis aridum, tùm habitatoribus vacuum, deinde ad Hadauiia, poſteà ad Aarmagia, ſtatio. Tùm ad Hahan, ſtatio. Tùm ad [e] Alcqere, ſtatio. Tùm ad Meſleham, ſtatio. Tùm ad Ahſa, ſtatio. Tùm ad Hems, ſtatio. Tùm ad oras maritimas Hagiar, ſtatio. Omnes prædictæ ſtationes ſunt

[a] *i. In locū, vbi flumen Baſoræ multùm ſe profundit*

[b] *i. Trabes.*

[c] *Hoc eſt, duorum marium.*

[d] *Deeſt in textu.*

[e] *i. Oppida.*

portus, & loca inaquoſa. At verò Ahſa eſt vrbs ad mare Perſicum ſita eregione Aüal, pertinetque ad a Caramitas, & eſt ciuitas perpulchra. Vrbs autem Cattif proxima eſt mari, nec quidem modica: Diſtatque Cattif ab Ahſa duabus ſtationibus. A Cattif quoque ad Hems Perſico mari adiacentem, bidui iter habetur. Ab vrbe item Cattif ad Biſciam, ſtatio longa. Eidem Cattif, qua parte reſpicit Baſram, annexum eſt deſertum amplum, in quo nulla reperitur habitatio; nulla enim ibi eſt arx, vel ciuitas, ſed caſæ in quibus degit gens puædam Arabum, Aamer-Rabiaa dicta. De vrbibus Bahrain eſt Hagiar, Hems, Cattif, Ahſa, Biſcia, Zara, & Chetta, à qua nomen habent lanceę Chetticæ. Via verò, quę ducit à Baſra ad Bahrain, tùm ad Iamáma, eſt per deſertum, & hanc viam Arabes frequentant, ſed mercatores rarò illam aggrediuntur; Ea autem eſt huiuſmodi: Egrediens è Baſra, & ſtationis iter faciens, deuenies ad diuerſorium quoddam in Deſerto, vbi etiam inuenies fontem aquæ. Inde ad Katdhema habetur ſtatio. Tùm ad diuerſorium quoddam in Deſerto. Indè ad aliud hoſpitium. Deinde ad aliud quoque hoſpitium. Tùm ad Gharaa diuerſorium Arabibus cultum. Tùm ad hoſpitium, in quo habetur aqua. Tùm ad aliud hoſpitium, vbi nulla eſt aqua. Tùm etiam ad diuerſorium, in quo reperitur aqua. Tùm ad Boráni, ab occidentali parte terræ Bahrain. Hinc ad diuerſorium quoddam. Tùm ad aliud hoſpitium. Deinde ad Salamiam. Poſteà ad Seial. Tùm ad terminos Iamámæ. Ad orientalem plagam ab oſtio Degelæ influentis in mare Abadan, extat terra Chureſtan ſub qua continentur Ahüaz, Aſcar-mocram, Toſtar, Giondi-ſabur, Sus, Ram-Hormoz, Meſercan, Sorrac quæ & Daurac vocatur, Fars, Aidhag, Cannar, Hay, Baſanna, Suc-ſambil, Manádher magna, Manádher parua, Corcub, Tib, Kelüan, Nahrotira, Matthuth, Baraddun, Karcha, Azam, Suc-alarbaa, arx Mohdi maritima, Náſcian, Salaman.

a Familia nomen.

E flumine Toſtar egreditur flumen, quod dicitur flumē Meſercan, & ad Occidentē excurrens attingit vrbē Aſcar-mocrā, habetque ibi pontem magnū, viginti ferè nauiculis extructum, & grandibus ſulcatur nauigiis, quæ aduſque

Ahuaz

Ahuaz perueniunt: inter Aſcar-mocram autem, & Ahuaz intereſt, flumine, ſpatium xxx. milliarium. Et verò cum aqua in incremento eſt, quod euenit initio menſis, naues illàc tranſeunt, cùm autem in decremento, tranſire nequaquam poſſunt. Ex parte meridionali Chureſtan fluit amnis Tab, diuidens ipſam Chureſtan à Fares. Et omnes aquæ Chureſtan in vnum confluentes exonerant ſeſe in mare, propè arcem Mahruian, non procul ab arce Mohdi. Cæterùm Sus eſt vrbs conſpicua. Et Aſcar-mocram vrbs eſt magna, atque venuſta, ad flumen Meſercan appoſita, in qua reperitur ſpecies quædam ſcorpionum folio [a] Angiodháni ſimilium, inter quos qui flaui ſunt coloris, vocantur [b] Algiarrára: & hi, ſi quem momorderint, illicò enecant, ſiquidē rari mortē euadunt. Inter Aſcar-mocram, & Toſtar ſtationis eſt interuallum. Et inter Aſcar-mocram, & Ram-hormoz, duarum ſtationum. Similiter ab vrbe Aſcar-mocram ad Daurac, quatuor ferè ſtationes habentur. A Daurac ad Ahuaz, quatuor leues ſtationes, & ad duas ab ea ſtationes iacet in plaga occidentali vrbs Náſcian. Inter Náſcian, & arcem Mohdi, ad Occidentem, habentur item duę ſtationes. Conterminus eſt Aſciac ex ea parte qua reſpicit confinia Perſiæ, mons Aderuan, in quo extat fornax ignis noctù diùque ardentis, & fumum iugiter emittentis, non ſecùs atq; mōs igniuomus inſulæ Siciliæ. Ab Aſcar ad Aidhag, versùs plagam orientalem, quatuor habentur ſtationes. Ab vrbe Toſtar ad Giondiſabur, ſtatio magna. A Giondiſabur ad Sus, ſtatio. Ab hac ad vrbē Corcub, è qua nomē deſūpſit linteū virgatū Corcubæū. Proxima eſt vrbi Corcub ab Aquilone vrbs Tib, ad interuallū ſtationis. Ab hac ad Vaſet, ſtationes duæ. Conſequitur ad hanc ex parte orientali vrbs Matthuth dicta, inter quam & Sus intercedit ſtatio: eſt autem Matthuth ad latus occidentale ipſius Sus. Non longè ab vrbe Sus, ad occidentem, eſt vrbs Baraddun parua. Et poſt hanc, vrbs quoque Baſanna, quę ſtatione diſtat à Sus. A Sus pariter ad Baraddun habetur ſtatio. A Sus ad Ahuaz, triduum. Ab Aſcar-mocram ad Suc-alarbaa, quæ & Suc-alahuaz dicitur, ſtatio. A Suc-alahuaz ad Daurac habētur quadraginta octo milliaria, nauigio: pedibus autem, ſeptuagin-

[a] *i. Laſerpitij.*

[b] *i. Reptantes, caudam videlicet ſuper terram.*

ginta duo. A Suc-alarbaa ad arcem Mohdi ſitam ad mare Perſicum, ſtatio. Ab eadem Suc-alahuaz ad Azam, quæ iacet ad amnem defluentem ex fluuio [a] Doſtar, ſtatio. Ab vrbe Ahuaz ad Nahrotíra, ſtatio. Ab vrbe Nahrotíra ad vrbem Bayan appoſitam ad orientalem ripam Degelæ, ſtationes duæ. Ab vrbe Bayan ad Obollam, ſtatio. Et à Bayan ad arcem Mohdi, ſtatio. Propè Obollam extant Mãbeg, & Madar duę vrbes ad alueum Degelæ: diſtat autem illa à Madar, ſtatione leui. A Náſcian ad Giabay, XII. M. P. A Giabay ad vrbem Solaimanan ſecùs ripam Degelę collocatam, XV. M. P. Ab hac per flumen Degelam, ad vrbem Bayan, XVIII. M. P. Ex vrbibus Chureſtan conterminis terræ Fares, eſt vrbs Laur. A Laur ad vrbem Doſtar, ſtationes duæ. Totidemque ſtationes ab Aſciac ad Daurac. Item à Mahruian, quæ eſt ſecùs mare Perſicum, ad arcem Ammaræ (atque his clauditur longitudo Perſiæ ex parte maris) quadringenta octoginta milliaria. Ab arce Ammáræ ad Siraf, ſtationes duæ. A Siraf ad Nagiram, XXXVI. M. P.

a Siuè Toſtar.

In hac præſenti climatis Parte continetur magna portio terræ Perſiæ, in qua habentur iſtæ regiones, Sciniz, Giannába, Nagíram, Siraf, Arx filij Ammárę, Giorhom, Gioüar, Faſã, Darbegerd, Sabur, Zangian, Barem, Roſtac-arroſtac, Aſigian, Hurman, Kazarun, Kuan, Giarman, Aſtachar, Rebat-aſſarmacan, Aclid, Maimand, Babain, Kattha, Rudhan, Sahec, Iazd, Ocda, Sarüan, Taüag, Baidha, Manin, & Hauran. Permulta etiam continentur eiuſdem caſtella, de quorum nominibus, qualitatibus, rebuſque memoralibus infrà, Deo iuuante.

Dicimus ergò terram Fares ambiri ex parte Orientis magno campo, qui ſuperiore ſua parte Sindiæ terram, Ray inferiore attingit. Clauditur autem ab Occidente, mari Perſico; à Meridie, terra Mecran; à Septentrione, terra Chureſtan. Porrò Aſtachar eſt ad flumen Cqerüab, habetque pontem, qui dicitur Pons Choraſan. Ab Aſtachar ad Sciraz habentur XXXVI. M. P. A Sciraz ad Gioüar, ſexaginta M. P. Et ab vrbe Sciraz ad Darbegerd, centum quinquaginta M. P. Ab vrbe Darbegerd ad vrbem Faſa LIV. M. P. Ab vrbe Faſa ad vrbem Sciraz,

LX.

ix. M. P. Et à Faſa ad Kázárun, liv. M. P. A Kázarun ad Gioüar, xlviii. M. P. Et ex vrbibus ad hanc pertinētibus eſt vrbs Siraf, quæ adiacet litori maris Perſici. His vrbibus vicina eſt vrbs Ragian ſuperiùs memorata, terminat Fares, & Chureſtan, eſtque vrbs pulchra. Poſt ipſam eſt vrbs Sciniz a mari non multùm diſſita.

In hac etiam Parte, de qua ſermonem habemus, includitur portio terræ Karman, cuius è regionibus continentur hîc Suria, Hormoz, & montes Coſs. Itaque à Sciraz ad Caſtellum Kafra habentur xv. M.P. A Kafra ad Caſtellum Naged, xv. M.P. A Naged ad vrbē Kuan, vi. M.P. Eſt autem Kuan media inter Naged, & Ianemgian, quoniam à Naged ad Caſtellum Ianemgian habentur xii. M.P. Et à Ianemgian ad vrbem Gioüar, xviii. M.P. A Gioüar ad ſuburbium Daſt-Surab, xv. M. P. Et ab hoc ad Giar Caſtellum in campo ſitum, ix. M. P. A Giar ad Chan-Arademerd oppidum, xviij. M.P. A Chan-Arademerd ad Kabrend, idem ſpatium. A Kabrend ad oppidum May, xviii. M. P. A May ad [a] Ras-alacbe, vbi habetur hoſpitium, quod vocatur Adercan, xviii. M. P. Ab Adercan ad Chan-Borcánæ, xii. M. P. A Borcàna demùm ad vrbem Siraf, xxi. M. P. Totum autem prædictum ſpatium complet numerum centum octoginta M. P.

[a] *i. Summitatem cliui.*

Iter autē à Sciraz ad Giannaba ſecus mare, eſt huiuſmodi: A Sciraz ad [b] Chan-álaſad, quæ adiacet flumini Seccan; xviii. M. P. A Chan-álaſad ad Chan-Daſt-arden, xii. M. P. A Daſt-arden ad oppidum Tabezert, xii. M. P. A Tabezert ad vrbem Kázarun ſuperiùs memoratam, xviii. M. P. A Kázarun ad oppidum Rozaic, xii. M. P. Ab hoc ad vrbem Taüag, xxiv. M. P. A Tauag denique ad Giannaba, xxxvi. M. P. Summa totius eſt centum triginta duorum M. P.

[b] *i. hoſpitiū*

Via verò à Sciraz ad Aſbahan, hæc eſt: A Sciraz ad vrbem Bazaz, xii. M. P. Ab hac ad oppidum Kian, xii. M. P. A Kian ad Caſraain, xxi. M. P. Ab hoc ad oppidum Aſtachar, totidem M. P. Ab hoc ad Chan-Rus oppidum populoſum, etiam xxi. M. P. Hinc ad oppidum Kard, milliaria totidem. Et ab hoc ad oppidum Karda, xxiv. M. P. Et quidē à Sciraz ad Chan-Rus habentur Septuaginta duo M. P.

P. & à Chan-Rus ad Aſbahan, nonagintatria M. P.

At verò iter à Sciraz ad Chureſtan, id eſt: A Sciraz ad Gioüaim vrbem pulchram, perſpicuam, firmamque, xv. M. P. A Gioüaim ad Chalan oppidum magnum, xii. M. P. Ab hoc ad Charrára oppidum populoſum, ſed aquæ penuria laborans, xv. M. P. A Charrára ad Korchemam, xv. M. P. Ab iſto ad oppidũ Horaidan, xii. M. P. Hinc ad Raſain, xxii, M. P. Hinc ad Ragian, xxi. M. P. Ab hac ad Bandel oppidum, ix. M. P. Ab hoc ad oppidum ſcorpionum, quod Hamarna vocatur, xii. M. P. A Ragian etiã ad Suc-ſanbil, xviii. M. P. Terminus autẽ eſt pons Baccar, qui diſtat à Ragian iaculatu ſagittæ. Itaque ſumma totius interualli inter Sciraz, & Ragian intercepti, eſt centum triginta M. P.

Patet autem via à Sciraz ad Iazd; & quidem Iazd, eſt ad Orientem, ſecùs extremitatem deſerti, in itinere quod ducit ad Choraſan: & nos adamuſſim deſcribemus hanc viam prout iacet. Quarè egredieris è Sciraz ad Zarcan (eſt autẽ Zarcan domicilia aliquot ſecùs flumen ſuauis aquę) Tùm ad vrbem Aſtachar, xviii. M. P. Ab Aſtachar ad oppidum Tir, xii. M. P. A Tir ad Kehemend oppidum, xxiv. M. P. A Kehemẽd ad Bẽd oppidũ, totidũ M. P. A Bẽd ad Iarcoia, xxxvi. M. P. A Iarcoia ad oppidũ [a] Aſad, xxxix. M. P. Ab Aſad oppido forti arce munito ad oppidũ [b] Magiùs, xviii. M. P. Ab oppido Magiùs ad vrbem Kattha ſub limitibus Iazd cõtentam, xv. M. P. Demum à Kattha ad Iazd, xxx. M. P.

Porrò iter à Sciraz ad Sirgian vrbem Karman, eſt huiuſcemodi. A Sciraz ad Aſtachar habentur xxxvi. M. P. Ab Aſtachar ad [c] Vadi-Aiad oppidum de confinibus Chur, xxiv. M. P. A Vadi-Aiad ad Keluan, xiv. M. P. A Keluan ad Hubaian oppidum populoſum cuidam ſtagno adiacens, quod & Zobaida vocatur, xviii. M. P. Ab hoc ad vrbem Maláha, totidẽ M. P. Ab hac ad Sahec vrbẽ populosã, xiv. M. P. A Sahec ad [d] Rebat-Alſarmacan habetur planities xxiv. M. P. protenſa. Hinc ad Rebat [e] Saif-Hamm, xxvii. M. P. At verò Rebat-Alſarmacan ſuperiùs memorata eſt è limitibus Fares: quæ autem vltrà ipſam, è limitibus Karman. Itaque iuxtà prædicta, inter fines Alſarmacan, & Sci-

[a] *i. Leonis.*
[b] *i. Gentiliũ*
[c] *i. Flumen.*
[d] *i. Hoſpitiũ*
[e] *i. Enſis.*

raz

raz interſunt centum octoginta M. P. indeque ad vrbem Sirgian. xxiv. M. P.

Via autem à Sciraz ad Barem de vrbibus Karman, talis eſt; A Sciraz ad Háramim habes xxi. M. P. Ab Háramim ad hoſpitium quoddam, quod vocatur Rebat, xii. M. P. Ab hoc ad oppidum Kar, totidem M. P. A Kar ad vrbem Faſa ſuprà memoratam, xv. M. P. A Faſa ad Tamſan vrbem, xii. M. P. A Tamſan ad partes Faſihan vrbis, xviii. M. P. Hinc ad Nárecan, xii. M. P. Ab hac ad vrbem Bercan, totidem M. P. Totidemque ab hac ad vrbem Seban populoſam. Ab hac ad Darbegerd, iii. M. P. Hinc ad Zamm-Almohdi. xv. M. P. Hinc ad Roſtac-Arroſtac, totidem M. P. Inde ad Foreg vrbem conſpicuam perfectamque, xliv. M. P. Ab hac deniquè ad vrbem Barem, xlii. M. P. Item à Sciraz ad Kouar xxx. M. P. Rurſus ab eadem Sciraz ad Baidha, xxiv. M. P. A Sciraz quoque ad Tauag, xcvi. M. P. Etiam à Sciraz ad Huma, xlii. M. P. Præterea à Siraf ad Nagiram, xxxvi. M. P. A Rudhan ad Aban, liv. M. P. Ab Aban ad Fahrag, ſeptuaginta quinque M. P. A Fahrag ad vrbem Kattha, xxxvi. M. P. A Kattha ad Manbed, ac tum ad Ocda, xxx. M. P. Ab Ocda ad Babain ducenta nonaginta M. P.

SEPTIMA PARS
Climatis Tertii.

DE regionibus habitatis, quæ continentur in iſta parte ſeptima, eſt regio Aſtachar, & vrbes ipſius. Et à latere meridionali eius regionis extat in hac eadem Parte regio Karman, in qua habentur vrbes infraſcriptæ: Mungian, Vardeſt, Valaſegerd, Hurcan, Rudhan, Roſtac-Arroſtac, Sirgian, Iázdeſcir, Rauand, Mahan, Chabis, Gianab, Giroft, Hormoz, Sura, Maun, Riaan, Bamm, Fahrag, Cqermáſin, & Maſtih; Atque omnes iſtæ ſunt vrbes Karman.

Vtriſque extremitatibus terræ Perſię, & terræ Karman iuncta

iuncta eſt ab Oriente ſolitudo illa maxima, cui nulla alia reperitur æqualis in terra habitata: ſuntque in ipſa plures pagi; & in eius marginibus extant vrbes, de quibus infrà ſuo loco. Eidem ſolitudini iungitur etiam maior pars terrę Sageſtan, in qua celebriores vrbes ſunt Zarang, Tac, Fars, Houas, Saruan, Boſt, Ranecan, Bengeüai, Aſfengiai, Tira, Haſc, Baanin, Dorra, Harra, Corra, Darac, Malin, Karcoia, Haiſum, & Baſurd. Huic eidem contermina eſt à Septentrione pars terræ Choraſan, in qua continentur nõnullæ regiones Choraſan, ex quibus populoſiores celebrioreſque sũt Babain, & Zauzan, Sauâmec, Calan, Vadican, Sanchas, & Burengian. De regionibus autem Cuheſtan ibidem comprehenſis ſunt Baſin, Giouain, Tablin, Haſechin, & Boſtaderan.

Cæterùm vrbs Aſtachar ſuperat, vti præmonuimus, vrbes omnes prædictas amplitudine terminorum, & ædificiorum, atque populorum copia, Diſtat ab hac Iarcoia, nonaginta ſex M. P. Et inter Aſtachar, & Iarcoia iacet vrbs Bagia. A Iarcoia ad Kattha habentur centum viginti tria milliaria. A Kattha ad Iazd, Orientem versùs, xxx. M. P. Verùm inter Iazd, & Hira intercedunt xxiv. M. P. & ab illa patet iter ad Choráſan: ſita autem eſt in extremitate ſolitudinis. Ab vrbe Kattha ad Ocda, xxx. M. P. Ab Ocda ad Babain, ſeptuaginta quinque M. P. A Babain ad Aſbahan, ſeptuaginta octo M. P. Rurſum à Kattha ad Fahrag, meridiem versùs, xv. M. P. A Fahrag ad Aban vrbem paruam ſine mœnibus, ſeptuaginta quinque M. P. Ab Aban ad Rudhan, LIV. M. P. Similiter ab oppido Aban ad Murgian ſolitudini conterminam, leuis eſt interuallum ſtationis. Et ab hac ad vrbem Sciraz, xxxvi. M. P. Inter vrbes prouinciæ Aſtachar cenſetur Sahec, quæ diſtat à Sciraz centum triginta octo milliaribus: eſtque Sahec ſecus viam, quæ ducit à Sciraz ad Karman. Item à Sahec ad Sirgian de terra Karman, nonaginta M. P. Eodemque modò à Sciraz ad Sirgian, per Sahec, ducenta viginti octo M. P. At verò vrbs [a] Baidha non modica vrbs eſt, nam inter vrbes prouinciæ Aſtachar maxima eſt: vocataque fuit Baidha, quòd arx eius alba ſit adeò vt albedo ipſius à longè videatur: Appellatur

[a] i. Alba.

autem

autem Perſicè Neſciabec. A Baidha ad Sciraz, XXIV. M. P. Atque hæc eſt ſumma eorum, quæ continentur in prouinciis Aſtachar de terra Perſiæ, cui annexa eſt terra Karman.

Et verò terra Karman interiacet terræ Perſiæ, & terræ Mecran: vrbſque illius maxima eſt Sirgian, neque enim alia maior eſt vrbs in Karman. Ab hac ad Giroft ſex habentur ſtationes: & via per Nâhiam capienda eſt. Giroft autem magna eſt, habetque in longitudine duo ferè milliaria. De vrbibus Karman eſt etiam vrbs Náhia, parua quidem, ſed pulchra, & decoris ædificiis, habetque vicos mercibus atq; artibus illuſtres. Ab hac ad Sirgian habentur ducenta duo milliaria, versùs Septentrionem. Et ab hac ad Giroft, Meridiem versùs, ſexaginta M. P. & ab iſta ad Nâhiam, decem & octo M. P. Prætereà ex vrbibus, quæ iacent inter Giroft, & Fahrag, eſt vrbs Hormoz Regis, quæ vocatur hac tempeſtate vrbs Hauz: diſtatque à Giroft ſtatione vna, Occidentem versùs. Ab ipſa ad vrbem Bamm habetur ſtatio. Et à Bamm ad Giroft, ſtationes duæ magnæ, videlicet LX. M. P. A Bamm quoque ad Cqermáſin, ſtatio. Ex vrbibus Karman eſt etiam vrbs Hormoz maritima, adiacens mari Perſico, appoſita æſtuario Hamz dicto ex eodem mari Perſico egredienti, per quod naues ingrediuntur à mari ad vrbem vſque. Porrò vrbs Fahrag ſita eſt in initio ſolitudinis attingētis Segeſtā, & diſtat à Segeſtan ducentis decē milliabus, toto ſcilicet interuallo, quod ſolitudo prædicta habet in latitudine. A Fahrag ad Cqermáſin paulò ante nominatam habetur ſtatio. Cęteræ omnes regiones Karman paruæ ſunt.

Lubet autem modò celebriora, quæ illic ſuperſunt, itinera memorare, Deo volente. Itaque iter à Sirgian ad Roſtac-arroſtac de terminis Perſiæ, eſt quatuor ſtationum. Nā à Sirgian ad vrbem Kahun duas habes ſtationes; Kahun autem locus eſt iucundus, palmis abundans, optimus ſitu, vico emporetico, nec paruo quæſtu opimus. Deinde à Kahun ad regionem Choſciabad habetur ſtatio. Et à Choſciabad ad Roſtac-arroſtac de terra Perſiæ, ſtatio.

Via quæ ducit à Sirgian ad Rudhan, quæ eſt intra termi-

nos Perſiæ, eſt etiam quatuor ſtationum. Nàm à Sirgian ad vrbem Maitedh habentur xii. M. P. A Maitedh ad vrbem Kerdecan, vi. M. P. Ab hac ad Aias, ſtatio non leuis. Ab Aias demùm ad Rudhan vrbem prædictam intrà Perſiæ limites contentam, ſtatio leuis. Similiter via à Sirgian ad Rabat-aſſarmacan de terra Perſiæ, eſt duarum grandium ſtationum.

Pęt ereà iter à Sirgian ad vrbem Bamm ſuperiùs memoratam, eſt huiuſmodi, A Sirgian ad Sciamat habetur ſtatio. A Sciamat ad vrbem Bahar, ſtatio. Ab hac ad Gianab vrbẽ paruã, ſtatio leuis. Ab hac ad vrbem Abira, ſtatio item leuis. Ab Abira ad vrbem Giouain, tria milliaria. A Giouain ad Babain, ſtatio. Ab hac ad Sciureſian vrbem populoſam, & campis conſpicuam, ſtatio. Ab hac ad Dárehin, ſtatio. A Dárehin ad vrbem Bamm, ſtatio, Summa totius eſt nouem ſtationum. A Sciureſian ad Giroft, duarum iter ſtationum.

Itidem ab vrbe Sirgian ad vrbem Giroft (ſi capias iter à Sirgian ad Nahiam) quatuor habentur ſtationes. Nàm ab ipſa Sirgian ad Hir habetur ſtatio. Ab Hir prædicta ad mõtem [a] Alfétdha, ſtatio. Ab hoc monte ad Dariáred, ſtatio. Hinc demùm ad Giroft, ſtatio modica.

[a] *i. Argenti.*

Iter à Sirgian ad vrbem Chabis, ſex eſt ſtationum. Proficiſcens enim à Sirgian ad oppidum Karch, ſtatîonem cõficies. Ab hoc ad vrbem Bardin, ſtationem alteram. Hinc ad vrbem Mahan, ſtationem. Ab hac ad Nadhea, ſtationẽ. Ab hac ad Daru oppidum, ſtationem, Ab hoc denique ad vrbem Chabis, ſtationem; Iacet autem vrbs Chabis in extremitate maximæ illius ſolitudinis.

Item via, quæ ducit ab vrbe Sirgian ad Raüand, eſt quatuor ſtationum. Nàm à Sirgian ad vrbem Iazdeſir duę habentur ſtationis. Ab hac ad Giairud, ſtatio magna. Et ab hac ad vrbem Rauand, ſtatio.

Iter à Giroft ad Roſtac, quæ eſt in terra Perſiæ, eſt huiuſmodi. A Giroft ad [b] Canat-Alſciam habetur ſtatio. Hinc ad Maaun vrbem paruam, ſed commerciis minimè infrequentem, ſtatio. Ab hac ad vrbem Valaſegerd, quæ & Valaſecherd dicitur, ſtatio: Atque hinc arripitur iter, quod ducit

[b] *i. Aquaductum Damaſci.*

in

in Hormoz. A Valaſegerd ad vrbem Adhercan, ſtatio. Et ab hac ad Giairuman, tria M. P. Ab hac ad Keſcenſcian, ſtatio leuis. Poſtremò à Keſcenſcian ad Roſtac, ſtationes duæ.

Porrò via ab Hormoz ad [a] Fares, talis eſt. Ab Hormoz ad Sciura oppidum maritimum; & ab hoc ad vrbem Rouaiſet, tres ſtationes. Totidemque ſtationes à Rouaiſet ad Fares.

a *Perſia.*

Verùm ſolitudo illa vaſta eſt annexa regionibus Karman, Fares, Moltan, atque Segeſtan, nec non regionibus Cuhoſtan, & extremis partibus terræ Choraſan; Ima quoque pars ipſius attingit regiones Cumas, & Ray. In ea verò ſolitudine rara conſpiciuntur ædificia: equis difficilè ſuperatur, ſed camelis nequaquam onuſtis conficiuntur quædam ſemitæ (paucæ enim: extant in prædicta ſolitudine viæ tritæ, ac notæ) quas, Annuente Deo, mox deſcribemus.

Prima igitur tendit à Fahrag, quæ eſt de terra Karman, ad terrã Segeſtan, hoc pacto A: Fahrag ad Ahſa, & Abar habẽtur xxiv. M. P. Tum ad Giorg [b] candelabrum, xxi. M. P. Deinde ad [c] Rebat-Maabad, xxi. M. P. Tum ad Aſnid, xxvii. M. P. Ad ſeraan, xxiv. M. P. Ad [d] Bir-alcádhi, xxiv. M. P. Tũ ad Raſec, xviii. M. P. Deinde ad Karulſaif, xii. M. P. Tùm ad Bardin, xiv. M. P. Tùm ad Harun, xv. M. P. Tum demùm ad vrbem Segeſtan, xviii. M. P.

b *i. Turris inſeruiens pro candelabro: vulgò Phar.*
c *i. Speculæ.*
d *i. Puteus iudicis.*

Altera via à Cqermáſin ad Segeſtan eſt huiuſmodi. A Cqermáſin ad Borgian locum quendam vbi eſt aqua, ad quam diuertitur in radicibus montis cuiuſdam, habetur ſtatio. Inde ad Medra locum alium aquationis, ad quem diuertitur, ſtatio. Inde ad Damra-bad, ſtatio. Hinc ad [e] Rebat-alcádhi: tum ad Rebat-alnáſci, ſtatio. Ad Kan, & Biſec duo hoſpitia, ſtatio. Tùm ad Barin puteum aquæ dulcis, ſtatio. Tum ad Darec, ſtatio. Hinc ad Giarun, ſtatio, A Giarun ad Segeſtan, ſtatio. Sunt autem prædictæ ſtationes omnes modicæ, nec admodùm longæ.

e *i. Hoſpitiũ iudicis.*

Quòd ſi à Cqermáſin ad Kerua pergere cupias, conficiẽda eſt tibi ſtatio: Indeque ad Codma, ſtatio altera. Ad Sarua, ſtatio. Ad Temanih, ſtatio. Ad Maſtih, ſtatio; eſt au-

tem Maſtih vrbs parua, in media ſolitudine ſita, pertinetque ad ditionem Karman, licet ab ea ſeparatim iaceat: ciues habet frequentes, arua nonnulla, & palmas cibum ſubminiſtrantes. Ab vrbe Maſtih duæ habentur viæ: vna dextrorsùm tendens ad Segeſtan, eſtque ſeptem ſtationum: Altera ſiniſtrosùm ad Harat. Qui viam Segeſtan arripere cupit, procedit à Maſtih per deſertum interuallo ſtationis vnius vſque ad Diden fontem aquæ ſcaturientis. Inde ad puteum Karduh, ſtatione altera. Tùm ad hoſpitium Ianuh incolis deſtitutum, ſtationem conficiet. Inde ad Nareſt-bad locum aquæ, ad quem diuertitur, ſtationem. Ab hoc ad Faſad hoſpitium incultum, ſtationē. Inde ad Madah ſtationem. Tum denique ad Segeſtan, ſtationem. Qui uerò cupit à Maſtih, abire ad Harat, iter aggredietur læuum, & tranſacto diuerſorio quodam deſolato, atque interuallo ſtationis confecto, perueniet ad hoſpitium Ghorra, quod eſt aliquando cultum, quandoque deſertum. Ab hoc ad montem Meder, ſtatio habetur. Hinc ad Salem oppidum populoſum, grande, & ſatis, aruiſque fœcundum, ſtatio. Ab hoc ad hoſpitium Haſec, ſtatio. Tum ad Nadem, ſtatio. Tum ad Semengian, ſtatio. Tum ad lacum Iafæ, ſtatio. Ad Mergian, ſtatio. Ad Serdan, ſtatio. Ad Boſt, ſtatio. Ad Kaiderm, ſtatio. Ad Attia, ſtatio. Ad Corra, ſtatio; Eſt autem Corra ſub ditione Segeſtan, & in ipſa coincidit hoc iter cum eo, quod eſt à Segeſtan ad Harat. A Corra ad Dorram, ſtatio. A Dorra Kuiſcan ad Choraſan, ſtatio. Pertinet autem illa ad Esferan: Esferan verò ſunt primi limites Harat. A Choraſan ad aquæductum Sorra, indeque ad montē Nigrum, ſtatio. A monte Nigro ad Madmar, ſtatiò. Denique ad Harat, ſtatio.

Aliud iter à Cqermaſin ad oppidum Salem (atque hoc quidem iter recens eſt) eſt huiſmodi. A Chermáſin ad Darſenan habetur ſtatio. Hinc ad [a] Ras-almái, ſtatio. Tùm ad vrbē Salem ſtatio. Ab oppido Salem ad Segeſtan habentur decē ſtationes. Totidemq; ſtationes ab eadē ad Dorra.

[a] *i. Origo aquæ.*

Via verò, quæ ducit ab Asbahan ad Ray, talis eſt; Ab Aſbahan ad Dalge habetur ſtatio. Hinc ad hoſpitium, quoddam habitatum, ſtatio: Ab hoc ad Speculam Abi-Ali filii

Raſtem,

Raſtem, ſtatio. A ſpecula Abi-Ali ad arcem Dorræ munitam quidem, ſed paruam, ſtatio. Ab arce Dhorræ ab Caſcian vrbem, ſtationes duæ, per loca deſerta, aſpera, & pernicioſa. Ab vrbe Caſcian ad oppidum [a] Almagius, ſtatio. Ab hoc ad vrbem Com, ſtatio. Ab vrbe Com ad ciuitatem Kas, ad [b] Dair-alheſn, ſtatio. A Dair-alheſn ad vrbem Dorza, ſtatio. A Dorza poſtremò ad Ray, ſtatio: Eſt autem Ray vrbs magna.

[a] *i. Inſidiliũ*

[b] *i. Monaſteriũ arcis.*

Eſt alia quoque via ab Asbahan ad Ray per ſolitudinem, inter duos videlicet montes Karcas-cuia, & Sciah-cuia. Nàm poſtquàm per viam paulò ante memoratam deueneris ad Dair-alheſn, deflectes ſiniſtrorsùm, per iter mõtes prædictos interſecans: Diſtat autem mons Karcas-cuia à Dair-alhetſn duodecim milliaribus. Interuallum verò, inter vtrumque montem eſt xxvii. M. P. Reflectitur poſteà iter dextrorsùm ad Dorza, quæ diſtat illinc xxi. M. P. Indè demùm ad Ray. Atque hæc ſunt itinera, quæ reperiuntur in iſta ſolitudine.

Vt autem exponamus modò regiones Segeſtan ſub hac Parte comprehenſas, dicimus eius vrbes eſſe Zarang, Karcoia, Tac, Fars, Houas, Corra, Harra, Boſt, Zerdac, Sorrac, Málecan, Baanin, Darghas, Derthel, Beſcectec, Bengeuai, Kahac, Araba, Alcaſr, Sorra, Esfengiai & Gedman. Ex vrbibus propiùs accedentibus ad Zarang eſt Tac; intereſt enim inter vtramque ſpatium vnius ſtationis: atq; hæc iacet à dextra petentis Choraſan. Vrbis autem Harræ pagi attingunt pagos Corræ: & proficiſcenti à Segeſtan ad Choraſan occurrunt à dextris, poſt vnius ferè ſtationis iter. Diſtatque Harra à Segeſtan ſtationibus tribus, à Corra verò, ſtatione vna.

In itinere, quod ducit à Segeſtan ad Harat, prima ſtatio vocatur Karcoia. A Karcoia ad Doſtar habentur xii. M. P. Et fons, qui ibi conſpicitur, eſt ſuper pontem, ſub quo decurrunt aquæ reſiduę Hendemend. A Doſtar ad oppidum Giouain habetur ſtatio. Ab hoc ad Anſant, ſtatio. Ab Anſant ad Kárcara, ſtatio. A Kárcara ad Sereſc, ſtatio. A Sereſc ad pontem fluminis Corræ, ſtatio. Ab hoc ponte ad arcem Dorræ, quæ iacet ſecus ripam lacus, in quem influit Hende-

demend, ſtatio. A Dorra ad Kuſcan, ſtatio. A Kuſcan ad Giaſan, ſtatio; Pertinet autẽ Giaſan ad Esferan: Et Esferan eſt de terra Harat. A Giaſan ad aquæductum Sorra, ad montem nigrum, ſtatio. A monte ad Gedman, ſtatio. Denique à Gedman ad Harat, ſtatio.

Itineris autem, quod pergit à Segeſtan ad Boſt, prima ſtatio eſt Rinun. A Rinun ad Sirun oppidum populoſum ac Regium, ſtatio. A Sirun ad Giarúra oppidum item populoſum, ac Regium: Et inter hæc duo oppida labitur flumen Beleſc, quod ponte lateribus conſtructo traiicitur. A Giarúra ad Dahmec. Item ab vrbe Bengeuai ad Macnen-abad ſtationis eſt interuallum. Ab hoc ad Aun oppidum, ſtatio. Ab hoc ad ſpeculam Gebchel-abad, ſtatio. Deinde ad oppidum Ozair, ſtatio. Tum ad Haboſt diuerſorium, ſtatio. Tũ ad oppidum Huma, ſtatio. Tum ad Hábeſan, quæ conſtituit primos terminos Arabæ, ſtatio. Poſtea ad oppidum Hamrachi, ſtatio. Tum ad Rebat-Harue oppidum populoſum, ſtatio. Demum ad Arabam, ſtatio; Atque hinc intratur in regiones Indorum. Cùm per prædictum iter veneris ad vrbem Bengeuai, potes, ſi libuerit, pergere dextrorsùm ad vrbem Balas ſitam ad ſolitudinis oras. Item poſt ſtationem à Bengeuai occurrit hoſpitium Hagiaria dictum. Indeque ad aliam ſtationem, diuerſorium Kancar, ab hoc ad Bor diuerſorium habes etiam ſtationem. Tum ad Caſtellum Esfengiai, ſtationem aliam, ita vt ab vrbe Bengeuai ad Esfengiai quatuor numerentur ſtationes. Eſt autem Esfengiai Caſtellum munitum, poſſidetque prędia, & armenta. Non procul ab iſto cernitur Alcaſr Caſtellum grande, frequens ædificiis; diſtant autem abinuicem ſpatio trium milliarium. Ab Esfengiai duæ habentur ſtationes ad vrbẽ Sorra finitimam deſertis Indiæ, fortem atque populoſam; Et de terra huic circumiacente defertur [a] Laſerpitium ſingulariſſimæ probitatis, quod quidem tanta legitur cum copia, vt numerari nequeat. Ab vrbe Bengeuai ad Kahac, Orientem versùs: & ab hac ad flumen Hendemẽd, Septentrionem versùs, vnius habetur ſtationis interuallum: Et hoc flumine tranſacto ingredieris in vrbem Derthel, quæ ad eiuſdem ripam eſt appoſita. Ab hac ad vrbem Dar-

[a] *Genus liquoris, qui ex arbore Angiodhan excerptus valet contra venenũ.*

Darghas habetur ſtatio. Et ab eadem Derthel ad Baanin diei eſt iter. Ab vrbe Harat, de qua infra dicemus, ad vrbẽ Burengian de terra Chorafan, iter octo dierum. Ab hac ad Naiſabur, ſtationes ſex. Porrò Sarchas habet ſolum fœcundum, aërem temperatum, diſtatque ab Harat ſtationibus quinque, Meridiem inter & Orientem. Inter Sarchas, & Burengian quatridui eſt iter, & à Burengian ad vrbem Bauáned, ſtationes quinque. A Burengian ad Malin, ſtatio. A Malin ad Haiaman plagam amplam & cultam, ſtatio. Ab Haiaman ad Sican, ſtatio. Tum ad vrbem [a] Bayaned, ſtationes duæ. Ab vrbe Bayaned ad vrbem Babain, ſtationes item duæ. A Babain ad Zauzan, ſtationes tres. A Zauzan patet via ad Harat: Nàm egredieris è Zauzan, confectoque itinere diei, peruenies ad vrbem Harcara paruam. Ab hac ad oppidum Carcherda habentur duæ ſtationes. A Carcherda ad Buſciang, biduum. A Babain ad Tis, ſtationes tres. A Tis ad Chur, ſtationes duæ non modicæ. Ex vrbibus Naiſabur eſt vrbs Barſin frequens, atque populoſa, diſtatque à Naiſabur ſtationibus quatuor. Inter Barſin, & Bayaned ſuperiùs memoratam intercedit ſpatium duarum ſtationum; Nàm à Barſin ad Kaiderm habetur prima ſtatio: altera ád Bayaned. Item à Zauzan, cuius mentionem præmiſimus, ad Sauamec, quę eſt ad lęuam Sican, ſtationes duę. Totidemque ſtationes à Sican ad Bayáned. Igitur ſumma itineris, quod eſt à Babain ad Naiſabur, eſt decem ſtationum.

[a] *Idem quod Bauaned.*

OCTAVA PARS
Climatis Tertii.

DE regionibus, & prouincijs, quas continet iſta pars octaua, eſt reliqua portio terræ Segeſtan vſque ad finitimos limites terræ Namian, & terrę Ghaur ſibi oppoſitos. Continet item regiones Badhachſcian, terram Gil, regiones Balch, terram Harat, regiones Maru, & reliquam terram Choraſan vſque ad alteram partem fluminis, quod vocatur Gihon. Item regiones Bochára, & Samarcand, terram Oſrúſanæ,

ſanæ, & terram Farghánæ atque Tobbat, cum contermi-
nis ſibi regionibus Scias, & Farab. Quoniam verò in amba-
bus terris iſtis, de quibus mentionem fecimus, reperiuntur
ciuitates, & caſtella non pauca, populoſa, atque conſpicua,
Lubet proptereà de iis narrationem inſtituere, vt anteà
prçſtitimus.

Itaque aſſerimus orientalem partem terræ Segeſtan con-
iungi cum Ghaur, & plagam conterminam Ghaur vocari
Raüer. Porrò flumen conſcenditur in Derthel, & ſulcatur
vſque ad vrbem Saruan, quæ diſtat ab illa interuallo ſtatio-
nis. Inter vrbem Boſt, & Saruan duæ interſunt ſtationes.
Nàm à Saruan proficiſceris ad Fairuzoſand, indeque ad
Boſt.

Iter autem à regionibus Ghaur ad Harat, eſt huiuſmodi;
Relictis terminis Ghaur, & leui ſtatione confecta, occur-
rit vrbs Haſab. Ab hac ad vrbem Auca habentur duæ ſta-
tiones. Hinc ad Marábad, ſtatio. A Marábad ad Aſtarábad,
ſtatio. Ab Aſtarábad ad vrbem Bagitan, ſtatio. Ab hac ad
Caſcian, ſtatio. Et ab hac demùm ad Harat, iter diei. Ad
tres dies ab vrbe Harat ſequitur vrbs Karuch. Non procul
ab Harat, ſecùs viam, quæ ducit ad Segeſtan, reperiuntur
vrbes Esferan quatuor, nempè Koraſan, quæ cæteris ma-
ior eſt: poſt hanc Kuran vrbs modica: deinde Kuſed, vrbs
etiam conſpicua: tùm Adarſechen vrbs parua. Quatuor
prædictæ vrbes ſunt populoſæ, magnitudine parùm diffe-
rentes, & intra ſpatium ſtatione breuius contentæ. Versùs
Balch eſt territorium Keneh, in quo continentur tres vrbes,
nēpè Tir, Kenef, ac Lacſur. Diſtat autem Tir ab Harat, ſta-
tione. A Tir ad Kenef habetur ſtatio, & à Kenef ad Lacſur,
ſtatio, Attingunt hæ regiones occidentalem partem terræ
Maru-alrudh. Et quidem Maru-alrudh continet multas
ciuitates populoſas, quarũ maxima eſt vrbs Maru-alrudh,
quatuor à Maru ſtationibus diſſita. Ex eius etiam vrbibus
eſt Caſcian ciuitas populoſa: nec non Sauſecan vrbs ma-
gna. De vrbibus verò Maru eſt Caſr-ahnaf parua ciuitas
Diſtans ab ipſa Maru ſtationis interuallo, ſeu quindecim
milliaribus, per viam, quæ ducit ad Balch. De eiuſdem vr-
bibus eſt etiam vrbs Dorra, duodecim à Caſr-ahnaf diſſita

millia-

milliaribus. Porrò Tálecan eſt vrbs magna quaſi vrbs Maru-alrudh, appoſita ad radices montis cuiuſdam attingentis montes Horcan; diſtatque illa à Maru-alrudh ſeptuaginta duobus milliaribus. A Tálecan ad vrbem Fariab habentur LX. M. P. Eſt autem vrbs Fariab ſubditione Churegian, minor quàm ſit ipſa Tálecan, & diſtans ab ea duabus grandibus ſtationibus, versùs plagam occidentalem, Ab hac ad Aſturcan, versùs Orientem, habentur LIV. M. P. Pertinet autem Aſturcan ad Churegian: Churegian verò nomen eſt plagæ, non vrbis. Inter Aſturcan, & Balch interſunt LIV. M. P.

De vrbibus verò Churegian eſt Anbar, quæ diſtat ab Aſturcan ſtatione vna, per loca inter Occidentem, & Meridiem. Ab Aſturcan ad Ihudæam vrbem habetur ſtatio. Ab Ihudęa ad Sciar, quæ eſt ex vrbibus Gil ſtatio. Kaiderm quoque vrbs eſt conſpicua, diſtatque ab Aſturcan ſtationibus quatuor: A Sciar autem diſtat ſtatione vnica, inter Orientem, & Meridiem. Vrbs Marcan eſt populoſa, inter Ihudæam, & Fariab ſita. Occidentali parti Maru conterminæ ſunt regiones Forg, duæ ſcilicet vrbes, quarum vna vocatur Baſcin, altera Sciurmin, magnitudine non multùm diſpares. Inter Baſcin, Darac, & Maru-alrudh intercedit ſtationis interuallum: Nàm Baſcin, leuca diſtat ab orientali latere fluminis Maru-alrudh; Darac verò propinqua eſt eidem flumini. A Baſcin ad Sciurmin, ex parte meridionali, habetur ſtatio: iacetque hæc in monte qui dicitur Locman. Ab vrbe Maru, Septentrionem versùs, ad vrbem Anbardoſt ſex habentur ſtationes. Totidemquè ſtationes à Maru-alrudh ad Maru-alſciáhegian. Ita vt à Maru-alſciáhegian ad Harat duodecim numerentur ſtationes. Ab Harat ad Maru-alrudh ſex habeãtur ſtationes. Et ſex pariter ſtationes à Maru-alrudh ad Balch. Item à Maru-alrudh ad Sarchas, quinque ſtationes. A Maru quoque ad Amol non longè diſſitam ab amne Gihon, ſex modicæ ſtationes, hoc eſt milliaria centum viginti quatuor, Et verò Amol, quæ quidem pulchra ciuitas eſt, diſtat à prædicto amne Gihon, tribus Milliaribus. Ab hac Amol ad vrbem Chouarzm, quæ & Giorgiania vocatur, duodecim habentur ſtationes. Et à

Giorgiania ad lacum ſuum,ſtationes ſex. Similiter ab Amol ad Zamm, aſcendendo per amnem, ſtationes quatuor. A Zamm ad Termed, per flumẽ,ſtationes quinq; A Termed, per flumẽ, ad Badhachſcian,ſtationes tredecim. Atque hęc eſt lõgitudo Choraſan & Chouarazm iuxtà curſũ fluminis, videlicet quadraginta ſtationum. Ad Amol ſe conferunt ij, qui proficiſcuntur ad Choraſan: & per eandem Amol tranſeunt vtplurimùm qui transflumen intendunt. [a] Vtraque ſimul ambiũt ſolitudines vtplurimùm arenoſæ, à terminis Balch aduſq; lacũ Chouarazm protenſæ. Ab vrbe Zamm ad Termed ſitam ab orientali ripa fluminis Gihon, quatuor habentur ſtationes per ipſummet flumen. Trahit autem flumen iſtud originem è terra Vagian, in finibus Badhachſcian, & vocatur illic, flumen Házyat. Tùm influunt in illud amnes magni quinque de limitibus Gil, & Vachs; è quibus omnibus conſtituitur flumen tàm grande, vt reliqua orbis terrarum flumina tàm aquarum copia, quàm aluei latitudine, & profundi altitudine facilè ſuperet.

[a] Nẽpè Choraſan, & Amol.

Prætereà flumini Házyat admiſcet ſeſe fluuius, qui vocatur Bachos: eidemquè admiſcet ſe fluuius alter Belian dictus: item fluuius Faraghn, & flumen Andigiáraa, nec non flumen Vachſciab: Recidunt etiam in hoc flumen multa flumina parua egredientia è montibus Botm: & alia, vt ſunt flumina Saghanian, & flumina Cuadian, quæ omnia in vnum confluentia è regione Cuadian, exonerant ſeſe in flumen Gihon. Fluuius Vachſciab effluit è regionibus [b] Torc, vſquequò appareat in terra Vachs, vbi abſcondit ſe ſub magno quodam monte, ſuper quem tranſeundũ eſt quaſi ſuper pontem: nec ſcitur quantumnam curſum eo ſub monte conficiat; at poſteà relicto monte fluit per limites Balch, donec perueniat ad Termed: & pons, qui iſtic habetur, conſtituit terminum inter Gil, & Vaſegerd. Tùm decurrit flumen iſtud à Termed ad Kilef, ad Zamm, ad Amol, donec attingat lacum Chouarazm. Termed autem vrbs eſt in ipſomet Gihon ſita, ita vt flumen muros eius alluat. Et iter ad ipſam ducens, eſt ſecùs viam, qua itur ad Saghanian. A Termed ad Balch habentur duæ ſtationes magnæ. Vrbi Balch, à latere ſuo meridionali, iunguntur

[b] i. Turcharum.

regiones Tochareſtan, & Bacheſtan, ac territoria Namian. Ab eius verò parte occidentali versùs ſeptentrionem, iacent regiones Maru, & regiones Churegian: & inter loca ſibi finitima eſt ipſa veluti centrum, patentque viæ ab ipſa ad Tochareſtan, & Badhachſcian.

Verùm vrbes Tochareſtan ſunt Halem, & Semengian, Thaalan, Sacalcand, Varauálin, Azharuzuan, Tálecan, Sachimeſt, Varuſer, Hoſb, Anderab, Meder, & Kas. Igitur à Balch ad Varuàlin vrbem pulchram bidui eſt iter. A Varuálin ad vrbem Tálecan, ſtationes duę. Et ſi quis velit, poteſt intrà biduum à Balch abire in Halem, quæ ſita eſt ab occidentali parte Varuálin, diſtatq; ab illa biduò. AbHalem ad Semengian habes iter duarum dierum: iacetque Semengian ad occidentalem partem Tálecan, & duabus ab ea diſtat ſtationibus. A Semengian ad Anderába in radicibus montis cuiuſdam poſitam, quinque dierum iter habetur: Habetque Anderába duo flumina, quorum vnum Anderab, alterum Kaſan vocatur. Item à Tálecan ad vrbem Badhachſcian, ſeptem habentur ſtationes. Et ab Anderába ſimiliter ad Badhachſcian, ſtationes quatuor, Orientem versùs. Rursùs ab Anderába ad Hariána versùs meridiem, ſtationes tres. A Benegehir ad Carüan, ſtationes duæ, versùs meridiem: Eſt autem Carüan vrbs parua, & eſt portus ad ingrediendum in Indiam. Iterum ab Anderába paulò ante memorata ad Thaalan duę habentur ſtationes. A Thaalan ad Semengian, ſtationes duæ. A Thaalan ad Balch, ſex ſtationes; Eſt autem Thaalan vrbs populoſa, frequens, & fluuiis atque arboribus conſpicua: Inter Thaalan, & Namian tres interſunt ſtationes, versùs Occidentem.

Iter à Balch ad Namian eſt huiuſmodi: A Balch ad Meder ſex habentur ſtationes. Ab hac ad vrbem Kah ſtatio. Hinc ad Namian, ſtationes tres. Similiter à Balch ad Badhachſcian tredecim inſunt ſtaiones: Nàm à Balch ad Tálecan ſex censētur ſtationes. Et à Tálecan ad Badhachſcian, ſeptem ſtationes. Vrbs hæc Badhachſcian contermina eſt regionibus Chennaug ad Indiam pertinentibus.

Primæ verò Prouinciæ, quæ reperiuntur trans flumen

Gihon ad ripas eiuſdem, ſunt Gil, & Vachas: ſunt enim iſtę duæ Prouinciæ, ſed tamen ſub vno eodemque dominio. Et verò ad Vachas pertinent Halauerd, Lachend, & Hanec. Vrbes autem ad Gil attinentes ſunt Karic, Belemtan, Alexandra, Manc, Andigiáraa, Faraghn, & Roſtac-Manc. Pleraque terra Gil eſt montoſa, præter partes Vachas, & vrbis Acgiar, quæ contermina eſt ipſi Manc intrà Gil. Inter Hanec, & vrbem Manc intercedit ſpatium duarum ſtationum. Similiter à Maaberar vrbe modica de ditione Acgiar, ad Halauerd, ſtationes duæ: Totidemque à Maaberar ad Hanec. Kaüeng etiam vrbs eſt ſuper Maaberar ſita, tribus à flumine Hazyat milliaribus diſtans. Vrbs Belemtan eſt ad duodecimum milliare à [a] Cantarat-álhagiar, in via quæ ducit ad Manc: Atque iſtud iter, quod pergit ad Manc, diſtat à ponte Badhachſcian duabus ſtationibus. A Roſtac-Manc traiicies priùs flumen Andigiáraa, tum ingredieris in ipſam Andigiáraa, inter quam & Roſtac-Manc ſpatium ſtationis intercedit. Ab Andigiáraa traiicies etiam flumen Faraghn, quod ab ipſa diſtat itinere diei. Tranſibis item fluuium Bellan, ac tum deuenies ad Manc. Præterea à Termed ad Cuadian, cuius ſubditione eſt vrbs Bauran. duæ habentur ſtationes. A Cuadian ad Saghanian, ſtationes tres. Iter, quod eſt à Termed ad Saghanian, quatuor ſtationibus conficitur; Nàm à Termed ad Charmicar habetur ſtatio. A Charmicar ad Sadmancha, ſtatio. Ab hac ad Darzabcha, ſtatio milliariorum viginti vnius. A Darzabcha ad Saghanian, ſtatio. A Saghanian ſic ibis ad Vaſegerd: Egrediens è Saghánian conficies nouem milliaria vſque ad Nubedam. Tum ad Hamuran, XXI. M. P. Et inter hæc duo loca præterfluit amnis Vachſciab, qui illic tria aliquando milliaria, quandoque verò maius, quandoque minus occupat ſua latitudine ſpatium, Inde ad Aiarcaſra habes XXIV. M. P. Hinc ad Suman, XV. M. P. Ab vrbe ſuman ad vrbem Andian, iter diei. Et ab hac ad Váſegerd, iter diei modicæ, quindecim videlicet M. P. A Váſegerd ad montem illum, ſubter quem ingrediens amnis Vachſciab excurrit in partes [b] ipſius, habetur ſtatio parua. Qui verò intendit terram Raſet declinat paululùm ab Oriente, & procedit ab vrbe

[a] *i. Ponte ſaxeo.*

[b] *Nempè Vaſegerd.*

Vaſegerd ad vrbem Dernic, ſtatione vna. Ab hac ad vrbem Giárecan, ſtatione. Ab vrbe Giárecan ad vrbem [a] Alcalaa, ſtatione. Et Raſet terminat Choraſan ex ea parte; eſtq; vrbs duos inter mõtes ſita, & ex ea patebat aditus Turchis ad pręliandũ; ſed Fadhl filius Iohannis, filii Chaled, filii Barmac, ianua abſtruſit aditũ illũ, & cuſtodibus muniuit: quos cuſtodes ſucceſſiuè Reges ad hæc vſq; tẽpora ſeruauerũt. De regionibus finitimis Vachas, & Gil, ſũt Vachan, & Sacqita in terra [b] Torc. Inter Vachan, & Tobbat intercedit iter octodecim dierũ In Vachan extãt fodinę argẽti, copia & bonitate incõparabili. In ei⁹ etiã vallibus reperitur aurũ minerale, quod torrentibus inundantibus defluit vnà cum aquis, ibiquè collectum diſtrahitur in regiones. Circa vrbem Saghánian iacent multæ ciuitates populoſæ, quarum vna eſt vrbs Baſenda, diſtatque ab illa ſtationibus duabus. A Saghánian ad Taurab habetur ſtatio, Orientem inter & Meridiem. Inter Taurab autem & Baſenda intereſt ſtationis interuallum. Tertio prætereà à Saghanian milliari conſpicitur Rancáſa ciuitas modica. Ab hac ad Zinon habetur ſtatio versùs Orientem. Patet etiam à Termed ad Bochára via vndecim ſtationum. Nàm à Termed ad Haſcem-gerd vnica habetur ſtatio. Hinc ad Speculam Darbec. ſtatio. Ab hac ad portã ferri, & à porta ferri ad Kaidec, ſtatio. Hinc ad Vãdacar, ſtatio. Ab hac ad Surong, ſtatio. A Surong ad Naſaf, ſtatio: habet autẽ hęc oppida rara, & anguſtos terminos: Et ab Oriẽte, quatenùs reſpicit Kas, montibus clauditur, duabus ferè ſtationibus ab ea diſſitis; ab occidentali verò latere adiacet illi ſolitudo, fluuium Gihan attingens, & omni prorsùs monte expers. In hac vrbe Naſaf coincidit via Samarcand cum iſta quam deſcribimus impręſentiarum. Ab vrbe prædicta Naſaf ad Mayamraa, ſtatio. Hinc ad Monábecac, ſtatio. Hinc demum ad Bochára, ſtatio. In partibus Soghd, & Aſrúſanæ meridionalibus parte ſub iſta compræhenſis habetur terra Botam, montes videlicet ſublimes, atque aſperrimi, quorum ſemitæ perdifficiles. Deprehenduntur in his montibus arces fortiſſimæ, & oppida populoſa: & in iiſdẽ reperiuntur fodinæ auri, & argenti, atramenti ſutorii, ac ſalis ammoniaci. Et in lateribus horum montium extant fo-

[a] *i. Arcem.*

[b] *i. Turcharum.*

ueæ multæ diſſitæ, è quibus egrediuntur exhalationes fumum tempore diurno, ignem nocturno præferentes: & ex iis fit ſal ammoniacus nulli alii comparandus. Botam verò triplex eſt, primum, medium, & exrremum. Et aquæ Soghd effluentes è parte Botam media, è loco qui dicitur
a i. Ædificiũ Iohannis. a Bana-Iahia, decurrunt ſpatio nonaginta milliariorum; Fluunt autem primò eæ aquę ad magnum quendam lacum, qui Taraan vocatur, deinde ad Bumangect, tùm ad Samarcand. E Maſha item egrediuntur aquę, & influũt in Taraan, vel vt aliis placet, Saraan, ac tùm immiſcent ſe aquę Samarcand. Flumen Saghanian, & flumen Farghánæ habẽt originẽ à tergo Mashæ, non longè à Bana-Iahia, loco ſcilicet illo, è quo diximus emanare flumen Samarcand. Cæterũ Sabac eſt arx à ſeptentrionali latere montium Botam collocata: & ex eius vrbibus ſunt Nauaketh, Ieſug, Adercanda, Roſtac, & Boſta ſuperior: item Maraaſcian, Abercan, Neduanos, Bahrenc, Aſican, & Helli. Atque in his duabus prouinciis nullum cernes montem, ſed planities ac prata: Sabra tamen, quæ hûc ſpectat, partim montoſa, partim plana eſt; Huius vrbes ſunt Tabachos, Bamecachos, & Cqena. Hanc vrbem Cqena extruxit Anuſceruan, miſitque ad eam populum è cunctis domibus Arezmergianæ. Hángiara verò pertinet ad Farghanã, adiacetque flumini è meridionali plaga excurrenti; Inter Cqena autem, & Hangiaram intercedit ſpatium LVII. M. P. A Badhechſcian ad Cqena habentur xxx. M. P. A Cqena ad vrbem Ieſug, ſtationes duæ, ſeu milliaria XLV. Vrbs Ieſug ſemota eſt è via, & per ſe ſeparatim iacens. Item à Ieſug ad Roſtac, ſtatio. Et à Roſtac ad Cqena, ſtationes duæ breues. A Cqena ad Os, ſtatio grandis, nempè xxx. M. P. Ab vrbe Os ad vrbem Adercant, quæ & Adercand appellatur, & eſt vltima inter vrbes Farghánæ, qua parte regiones Turcharum attingit ab Orientę, ſtatio vna. Non longè ab ipſa eſt ad ſeptentrionem, Caſan vrbs conſpicua. Scias autem Caſan eſſe tùm vrbis, tùm plagæ nomen: Et quidem habet oppida permulta, & totum ſpatium, quòd occupat à Comar ſecùs flumen Gihon vſq; ad Adercand, eſt viginti quatuor ſtationum. Huic prouinciæ contermina eſt à Septẽtrione prouincia Manazerudan.

Ab

Ab Adercand ad[a] Aácaba, quæ eſt in monte magno, habetur iter diei. Ab Aácaba ad vrbem Atas, iter etiam diei. Ab Aſtas ad Tobbat, ſeptem ſtationes, Orientem inter & Meridiem; eſt autem Atas ſuper ardui montis vertice collocata.

a *i. Climi.*

NONA PARS
Climatis Tertii.

PArs hæc nona tertii Climatis amplectitur terram Tobbat, & partem terræ Bagharghar, ac portionem terræ Chazalgiæ. Vrbes primariæ, atq; celebriores in terra Tobbat ſunt vrbs Tobbat, & Scih, Vachan, Sacqita, Beruan, Vg, Magiag, Ramagiag, & Danechu. De regionibus Chacan Baghargharorum eſt vrbs Chacan, quæ & Tantabee vocatur, & vrbs Maſa, & Giormoc, & Bachuan. Ex vrbibus Sin citerioribus eſt Kecha, & Darechun. De regionibus Chazalgiæ ſunt Berſagian ſuperior, & Nauaketh: Ibidem etiam reperiuntur ſtagna aquæ dulcis, & flumina decurrentia. Et quoniam lubet harum regionem ſitus, diſtantias, atque terminos deſcribere, afferemus quod apud probatiores authores de his legimus.

Quarè aſſerimus terræ Sin citerioris conterminas eſſe regiones Bagharghar mari orientali finitimas: ex ea verò parte, quæ reſpicit regiones Farghanæ, terram Tobbat eſſe illi contiguam: nam terra Tobbat, & portio terræ Indię attingunt Sin; habet autem à Septentrione terram Chazalgiæ: ab Oriente, regiones Bagharghar. Præcipua & maxima vrbs Bagharghar, quæ Tantabee vocatur, habet duodecim portas ferreas, & eius ciues ſunt[b] Saducæi. E Turchis etiam Baghargharenis eſt gẽs quędam ethnica ignem adorans: eſt autem prædicta vrbs ad magnum flumen in orientalem plagam decurrens. Inter eandem vrbem, & Berſagian ſuperiorem de terra Farghánæ, intereſt iter duorum menſiũ. Extenditur autem terra Bagharghar vſq; ad mare orien-

b *i. Negãtes diẽ iudicij.*

orientale Tenebroſum. Ab vrbe Tántabee ad vrbem Bachuan, Occidentem inter & Septentrionem, duodecim habetur iter dierum. Et in huiuſce vrbis montibus reperiuntur animalia muſci, quæ ſunt capreę ſylueſtres. Ab vrbe Bachuan ad vrbem Giormoc, ſtationes quatuor. Et à Bachuan ad vrbem Tobbat, dies quatuordecim. A Giormoc etiam ad Berſagian ſuperiorem, ſtationes decem. Lacus Beruan occupat ſua longitudine quadraginta leucas, latitudine verò ſeptuaginta duo milliaria, & eius aqua dulcis eſt.

Non procul ab vrbe Beruan, & Vg, ad meridionalem earum plagã, iacet mons curuus inſtar literæ ﻻ cuius apicẽ conſcendere nemo valet, niſi magno cum labore, & extremitas eius vtraque copulatur cum montibus Indiæ. In imo monte iſto ſuper humili ſolo conſpicies ædem quadrangulari forma conſtructam, ianua penitùs carentem, ad quam ſi vel cominùs accedas vel eminùs ante ipſam tranſeas, tale in te gaudium atque hilaritatem ſenties, quale ſentit vino madidus. Imò fertur is, qui ad ædis huiuſce faſtigium aſcendere nititur, nunquam riſum continere, ſeſeque intùs ædem ipſam præcipitem agere, nec vltrà videri.

Ab vrbe Kecha quæ eſt de terra Sin extra ambitum montium, iacet vrbs Darechun populoſa. Et ſimiliter ab vrbe Vg ad Kecha decem numerantur ſtationes inceſſu camelorum. Vrbs autem Darechun poſita eſt ab orientali parte Kechæ, & ipſa terminat à ſeptentrione limites Sin, eidemque contermina ſunt ædificia terrę Turcharum Baghargharenorum. At verò vrbs Atas ſuper arduo monte conſtructa eſt, & contra vim Turcharum munita; diſtatque Tobbat ab ipſa, ſtationibus decem. Eodem modo ab Atas ad Berſagian ſuperiorem habetur ſex dierum via per terram Turcharum. A Berſagian ad Nauaketh, quæ eſt in oſtiis terræ Chazalgiæ, decem ferè ſtationes. Porrò vrbs Maſa diſtat à Chacan Baghargharenorum, ſpatio quinque dierum. A Maſa ad Bachuan octo dierum iter habetur, versùs Occidentem, Atque hæc ſunt quæ continentur ſub iſta Parte nona huiuſce Climatis.

DECI-

DECIMA PARS
Climatis Tertii.

DEcima hęc tertii Climatis pars, quæ præſens Clima terminat ab Oriente, continet in ſui plaga meridionali portionem terræ Sin; quatuor enim illic habentur ciuitates pertinentes ad Sin: & vna earum vocatur Satrúba, aliarum nomina ſunt ignota. Media venit, ſub hac eadem parte, portio quædam terræ Baghargharenorum, tres enim iſtic habent ii ciuitates. Succedit poſteà in eadem iſta Parte, Magna portio terræ Charchir, cuius incolæ ſunt mari contermini, poſſidentque in pręſenti. parte quatuor vrbes populoſas. Horum igitur locorum conditiones, ſitus, iuſtaſque diſtantias libet nobis (annuente Deo) commemorare.

Et verò, terræ Baghargharenorum, quorum limites ſuperiùs aſſignauimus, contermina eſt ab Oriente terra Charchir mari Sinico proxima. Termini Sin imminent eis à Meridie. Et attingunt à Septentrione terram Kaimachitarum. Turcharum autem regiones omnes ſunt citrà flumen, in vlterioribus partibus Farghanæ, Scias, & Teraz. Multi verò ſunt, ac diuerſi populi Turcharum; videlicet Tobbatenſes, Bagharghareni, Charchirici, Kaimachitæ, Chazalgitæ, Hofareni, Mohamatenſes, Torchoſcitæ, Odhcoſcitæ, Choſſciachitæ, Chalagenſes, Olghari, & Bolghari. Omnes iſtæ nationes occupant plagam [a] vltrofluuialem ex latere maris orientalis Tenebroſi, variaſque colunt religiones.

[a] *Arabicè; men chalf alnahr.*

Cæterùm terra Charchir fertilis eſt, ampla terminis, abundans aquis, irrigua fluminibus ex parte finium Sin ad illam decurrentibus. Horum autem fluminum maximum eſt quod vocatur Menhar, copioſum quidem aquis, & rapido curſu inter ſaxa præterfluens, cuius in impetu rara eſt quies & conſiſtentia cæteris in fluuiis conſueta. Ad hoc flumen habent incolæ earum partium molendinas, quibus

vtuntur ad molendum Orizam,& triticum ; Alia legumina molunt ſimiliter., & panem ex iis conficiunt, vel certè integra & molendinis minimè ſubiecta coquunt, iiſque veſcuntur. Ad ripas eiuſdem fluminis naſcuntur arbores aloës, & [a] Coſtum dulce. In ipſo autem fluuio creſcit piſcis quidam Sciatrun dictus, eandem vim habens in vaſa genitalia, quam diximus habere piſcem Aſcancurium Nili Ægyptiorum. Fertur autem piſcis ille non multas habere ſpinas, & eius caro eſſe articulata, nec olere vt reliqua piſcium genera.

[a] *Stacte.*

Vrbs, in qua reſidet Rex Charchir, munitiſſima eſt, fortibus muris, foſſa, magnoque antemurali vallata. Non longè ab ipſa iacet peninſula Hyacinthi habens iter ad continentem vſque protenſum; verùm hanc peninſulam ambit mons rotundus, cuius faſtigium attingere nemo valet, niſi poſt multas difficultates, laboreſque: Similiter neque ad peninſulæ ſolum deſcendere quiſpiam poteſt vlla ratione. Referunt in ea reperiri ſerpentes lætales: & in ſolo ipſius copiam glarearum hyacinthi maximam: earum verò partium incolas variis quas norunt artibus hyacinthos illos expiſcari. Ea autem vrbs diſſita eſt à mari, quod ambit peninſulam prædictam, tribus ferè ſtationibus. Vrbes Charchiricæ omnes collectæ ſunt in vno eodemque terræ tractu intrà ſpatium trium quaſi ſtationum: eæ autem ſunt quatuor vrbes magnæ.

Porrò de terra Bagharghar eſt vrbs Chodhchodhacheth, inter quam & vrbem Chacan de ditione eiuſdem Bagharghar, intereſt breuis diei iter. A Chodhchodhacheth ad vrbem Naſchu habentur ſtationes quatuor. Ab vrbe Naſchu ad vrbem Chacan, quatuor item ſtationes leues. & ab hac ad Naſuan vrbem magnam in plaga ſeptentrionali, ſex ſtationes.

CLIMA-

CLIMATIS QVARTI

Prima Pars.

PRima hæc quarti Climatis pars habet initium in ea Occidentis vlterioris parte, in qua è mari Tenebroſo egreditur ſinus maris Damaſceni tendens in Orientem. In hac autem propoſita parte continetur terra Andaluziæ, quæ Græcè vocatur Hiſpania; Appellaturque Andaluzia, Peninſula, quòd forma ttiangularis, quam habet, adeò arctetur ab orientali plaga, vt inter mare Damaſcenum, ac mare [a] Tenebroſum, quod peninſulam Andaluziam circundat, maneat iter quinque dierum; Alterum [b] caput, quod quidem latum eſt, ſeptemdecim dierum ſpatio protenditur. Iſtud verò caput eſt in Occidente remotiore, in vltimis finibus terræ habitatæ, obſeſſum mari Tenebroſo, vltrà quod mare nemo ſcit quid contineatur: nullus enim hominum habere potuit quidquam certi de ipſo, ob difficilem eius nauigationem, lucis obſcuritatem, vndarum magnitudinem, frequentiam procellarum, [c] belluarum inſultationes, ventorum denique vehementiam; Attamen deprehenduntur in eo inſulæ permultæ cùm habitatæ, tùm obrutę. Nemo nautarum auſerit illud ſulcare, aut in altum nauigare, ſed ſiquando partem ipſius aliquam luſtrauere, à litoribus nunquam receſſere. Fluctus eiuſdem maris licet compellant agitentque ſeſe montium inſtar, attamen integri manent, neque franguntur: Nam ſi rumperentur, impoſſibile eſſet illud ſulcare.

Mare Damaſcenum, vt fertur, erat anteà ſtagnum vndique clauſum, quale eſt modò mare Tabareſtan, cuius aquæ ſunt à cæterorum marium aquis omninò ſeparatæ; ita vt elapſis temporibus incolæ Occidentis [d] remotioris aggrederentur incolas Andaluzię, omniaque damnorum genera eis inferrent, atque hi viciſſim illos inuaderent, & ad-

[a] *Quà vergit ad Cantabriam.*

[b] *A promõtorio Nerio vel cap. finis terræ ad fretum Herculeum.*

[c] *Cetei mmaniũ & monſtroſorum piſcium.*

[d] *Africæ.*

a Quod Europæi Herculi, hoc Arabes adſcribunt Alexandro.

uerſus eos pro viribus dimicarent, vſque ad [a] Alexandri tempeſtatem. Is enim ad populos Andaluziæ cùm perueniſſet, & continuas eorum, quas cum incolis Sus habebāt, pugnas audiuiſſet, operariis atque Geometris ad ſe conuocatis ſuum de arida illa terra fodienda, & canali aperiendo animum explicuit, præcepitque illis vt terræ ſolum cum vtriuſque maris æquore metirentur; quod vbi præſtitere, deprehenderunt à mari magno parùm ſuperari altitudine Damaſcenum. Quarè vrbibus ad oras maris Damaſceni ſitis ex humili in procliue diductis, imperauit vt interiecta regionibus Tangiæ, & Andaluziæ terra foderetur; quâ vſque ad montes in imis terræ viſceribus abſconſos effoſſâ, ſuperextrui iuſſit aggerem è lapidibus, & calce in canalem: qui agger M. P. xii. extendebatur in longitudinem, tanta enim diſtantia, & interuallo diſtinguebantur duo prædicta maria: Alterum quoque oppoſitum aggerem ædificari voluit ex parte terræ Tangiæ. Diſtabant autem ij [b] duo aggeres abinuicem ſex tantùm M. P. ſpatio. Igitur vtroque aggere expleto, aditum aperuit aquæ ex parte maris [c] Maximi, quod vi atque impetu ſuo irruit inter duos aggeres illos, & in mare Damaſcenum ſeſe profundens, vndas eius adeò turgefecit, vt multas ciuitates ad vtranque ipſius oram appoſitas vnà cum incolis obruerent: nàm aquæ vndecim ferè ſtaturarum altitudine aggeres ſuperauerunt. Et verò agger ex Andaluziæ parte conſtructus, aliquandò tranquillo mari, euidenter apparet in eo loco qui dicitur [d] Aſſafiha; imò longitudinem eius, quæ per lineam rectam producta conſpicitur, cubitis menſus eſt [e] Alrabii: & nos oculatim vidimus hunc aggerem, quia canalem cùm traijceremus, iugiter eum ſectati ſumus. Vocatur ædificium iſtud à populis Peninſulæ, [f] Alcántara, & eius medium reſpondet illi loco, in quo eſt propè mare [g] Hoger-alayl. Alterum verò aggerem, quem ex parte regionum Tangiæ extructum fuiſſe diximus, aquæ dùm irrumperent, abſtulere, terramque omnem, quam à tergo ſuſtentabat, corroſere, nunquam deſiſtentes donec montes vtrinque attigiſſent.

b Columnæ Herculis.

c Nempè Oceani.

d i. Lamina

e Nomen Geographi Arabis.

f i. Pons.

g i. Cubile cerui.

h i. Canalis

Canalis iſte, qui [h] Alzacac appellatur, habet in longitudine xii. M.P. Et in extrema eius parte, quæ reſpicit Orien-

tem, iacet vrbs quæ dicitur Inſula viridis: in altera verò extremitate, quæ reſpicit occaſum, vrbs, quæ vocatur inſula Tarif. Huic inſulæ Tarif opponitur ex altero maris litore Portus Alcatſr, qui à Maſmuda nomen accepit. Eodemque modo eregione inſulæ viridis in altera parte eſt vrbs [a] Sabta. Et latitudo maris inter Sabtam, & inſulam, eſt xviii. M. P. Inter inſulam verò Tarif, & arcem Maſmudæ, xii. milliaribus mare protenditur. Hoc mare bis ſingulis diebus, ac noctibus patitur fluxum, & refluxum, actione perpetua: ita diſponente potentiſſimo ſapientiſſimoq; Deo.

[a] *Afr. pag. 199. vocat Sebtam, & ait à latinis dici, Ciuitas*

Verùm vrbes ad magni maris litora iacentes, & ſub iſta, quam propoſuimus, parte contentæ, ſunt Tangia, Sabta, Tocrur, Bades, Mezemma, Melilla, Hanin, Banu-ũozar, Váharan, & Moſtaghánem. Et vrbs quidem [b] Sabta reſpicit, vt monuimus, inſulam viridem: & eius ædificiũ, quod ſeptem vicinis collibus diſtinguitur, in longum porrigitur ab occaſu in Orientem, ſpatio vnius ferè milliaris. Secundo ab ipſa milliario, versùs Occidentem, adeſt mons Moyſis, ita dictus à Moyſe filio Noſſair, per quem expugnata fuit Andaluzia, naſcente Moſlemaniſmo. Adiacēt huic monti permulta viridaria, horti, nemora, arboreſque frugiferæ; arundineta ſaccari, atque aurea poma: tantaque fructuum copia abũdat vrbs Sabta, vt in loca omnia limitanea diſtrahantur. Vocatur autem locus iſte, in quo prædicta omnia reperiuntur, Beliunes, qui etiam locus eſt vberrimis aquis, & erumpentibus fontibus irriguus, mira fertilitate conſpicuus.

[b] *Tanger, vt placet Atlanti*

[c] *Modò Ceuta.*

Ad partem vrbis eiuſdem Orientalem mons alter excelſus accedit, mons [d] Almina vocatus: cuius in vertice, quæ plana eſt, cernitur murus extructus à Mohammede filio Abi Amer; Is enim cùm ad prædictam vrbē ſe contuliſſet ab Andaluzia, voluit illã trãsferre ad montis faſtigiũ: at expleto murorũ ædificio, morte præuenitur; quarè Sabtæ incolis ad vrbē hãc, quæ Almina vocabatur, ſeſe trãsferre nequeuntib⁹, & in vrbe ſua permanētib⁹ manſit Almina deſolata. Vrbs [e] Sabta fuit hoc nomine appellata, quòd ſit peninſula ſeiũcta, & mari ex omni parte, præterquàm occidentali, ſepta: licet parùm quidem abſit, quin ambo maria ſe contingant,

[d] *i. Portus*

[e] *i. Præciſa.*

non enim maiore ſeparantur interuallo, quàm quod iacta ſagitta conficit. Et verò mare, quod eam alluit à Septẽtrione, vocatur mare Alzacac; quod eam reſpicit à Meridie, dicitur mare Baſul; eſtque Baſul portus venuſtus, fidam nauibus ſtationem, omnique vento ſecuram præbens.

Ab vrbe Sabta ad arcem Maſmudæ versùs Occidentem, habentur xii. M. P. Ab arce Maſmudæ ad vrbem Tangiam, ad occaſum, xx. M. P. Ab vrbe Tangia flectitur mare Oceanum maximum pergens per Meridiem ad terram Taſmes, & à Taſmes ad arcem Abdilcarim, quæ nec longè diſſita eſt ab ipſo mari, & ab vrbe Tangia biduò diſtat. Ab vrbe Tangia ad vrbem Arzila ſtatio habetur: & non procul ab hac, itinere quod ad prædictam arcem tendit: conſpicitur oſtiũ Safardæ fluminis magni, ſuauis aquæ, in quod naues ingrediuntur. Ab vrbe Sabta nuper memorata ad caſtellum Tattáun quinque milliaribus à Damaſceno mari diſſitam, genti cuidam Barbaræ Magecaſa dictæ cultam, ſtationis habetur interuallum, Meridiem inter & Orientem. Ab eo caſtello deueniens ad Anzelan portum populoſum, qui & primus eſt in ea regione locus hominibus habitatus. Inter Sabtan, & Fas, itinere ad Regian ducente, octo dierum ſpatium intercedit. A Tifiſas ad arcem Tazeca ſub qua Portus habetur, xv. M. P. Hinc ad Caſtellum Meſtáſa, quod ad Ghomára pertinet, iter dimidiatæ diei. A Meſtáſa ad Caſtellum Kercal ad Ghomára item pertinens, xv. M. P. A Caſtello Kercal ad vrbem Bades, iter ſemidiei. Ab vrbe Bades ad portum Iuzcur, xx. M. P. Et ſpatium hoc, quod eſt inter Iuzcur, & vrbem Bades, mons occupat Ageraf nuncupatus, vbique importuoſus. A Iuzcur ad Mezemma, xx. M. P. A Mezemma ad fluuium quendam non multùm ab ea diſſitum, indeque ad promontorium Baalal nimis in mare procurrens, xii. M. P. Hinc ad portum Kart, cuius ad orientalẽ plagã flumen decurrit de partibus Saa, xx. M. P. A Kart ad promontorium ſinus cuiuſdam in mare protenſum, xx. M. P. Rursùs à Kart ad vrbem Melillam. xii. M. P. itinere maritimo, terreſtri autem xx. M. P. A Melilla ad oſtium fluminis ex Acarſif effluentis, xx. M. P. Et e regione oſtii iſtius iacet inſula quædam parua; nec longè ab eodem

eodẽ loco adeſt in continente vrbs Geraüa. Ab oſtio fluminis Acarſif ad portum Taferchenit ad mare appoſitum, cui Caſtrum impendet modicum, ſed firmum ſatis ac munitũ, xl. M. P. A Caſtro Taferchenit ad caſtellum Tabcherit munitum, venuſtum, populoſum, & portu frequenti conſpicuum, viii. M. P. A Tabeherit ad Hanin maritimam, xi. M. P. Et ab hac ad Telemſan mediterraneam, xl. M. P. Atque his duabus interiacet vrbs Nadruma. Ab Hanin, ſecùs litus, ad portum Vardaniæ, vi. M. P. Ab hoc ad inſulã Caſcar, viii. M. P. Et ab eodem ad inſulam Arſacul, cuius portus eſt in inſula quadã, aquarum, atque cyſternarum copia nauibus vtilium affluente. Ab oſtio fluminis prædicto ad caſtellum Aſlan, vi. M. P. ſecùs mare. Inde ad promõtorium quoddam in mare procurrens, xx. M. P. Et e regione huius promontorii cernitur in mari inſula pecudum, inter quam & Aſlan duodecim intercedunt milliaria. Ab inſula pecudum ad Bani-üozar caſtellum munitum, venuſtum, in monte collocatum non longè à mari, xvii. M. P. Ab hoc ad Defále promontorium in mare protenſum, xii. M. P. A Defàle promontorio ad promontorium Harſa, xii. M. P. Et ab hoc ad Vaharan, xii. M. P.

Vt autem ceptam de Andaluſia narrationem reſumamus, dicimus Andaluſiam eſſe figuræ triãgularis, Tenebroſo mari circumſeptam vndiquè, præterquam ab Aquilonari parte, quæ ambitur mari Anglorum [a] Romanorum. Habet in longitudine Andaluſia, ab Eccleſia Ghorab mari Tenebroſo vicina, ad montem, qui dicitur [b] templum veneris, mille centum M. P. In latitudine verò, ab Eccleſia [c] Sancti Iacobi ſuper maris Anglici promontorio ſita vſque ad vrbem Almeriam ad mare Damaſcenum appoſitam, ſexcenta M. P. Peninſulam Andaluziam mediam ſecat per longitudinem oblongus mõs [d] Sarat vocatus, cuius in parte meridionali occurrit vrbs [e] Tolaitela totius Andaluſiæ vmbilicus. Nam ab ipſa ad vrbem Cordubam nouem habentur ſtationes, Occidentem inter ac Meridiem. Et ab eadẽ ad Liſbonam, versùs occaſum, nouem quoque ſtationes. Rurſùs a Tolaitela ad S. Iacobum, qui eſt ſecùs mare Anglorum, nouem ſtationes. Item ab eadem ad Giacam, Oriẽtem

a i. Europæorum: Nã ab Arabibus Europæi omnes Romani appellantur.

b *Vertex Pyrenæus in Cantabris.*

c *Compoſtella.*

d *Hodiè ſerrat.*

e *Latinè Toletum.*

tem

tem versùs, nouem ſtationes. Et ab eadem ad vrbem Valentiam, totidem ſtationes. Ab eadem quoque ad vrbem Almeriam ſecùs mare Damaſcenum poſitam, nouem ſtationes. Erat prætereà Vrbs Tolaitela temporibus Romanorum, tàm Regibus, quàm Præſidibus ſuis, hoſpitium iucundum: Et in ipſa inuenta eſt menſa Salomonis, cui pax, vnà cum plurimis theſauris, quos longum eſſet recẽſere. Quod eſt vltrà montem Sarat in plaga meridionali, vocatur Hiſpania: & quod à plaga ſeptentrinali citrà eundem montem continetur, appellatur [a] Caſtála.

Incipiamus ergò modò à [b] Climate [c] Bahairæ, quod à mari tenebroſo exordium ſumens extenditur cum mari Damaſceno. Regiones hîc contentę, ſunt inſula Tarif, inſula Viridis, inſula [d] Cades, caſtellum Arcos, Vacca, [e] Sabriſſa, Toſana, & Ciuitas [f] Ebni-ſſalam, oppidaque permulta vrbibus nequaquam inferiora. Climati Bahairæ cõterminum eſt à Septentrione Clima Sadunæ, in quo infraſcriptæ ſtatuuntur vrbes, Siuilia, Carmóna, & Alſána: oppida autẽ quãplura. Huic accedit Prouincia [g] Sciorf inter Siuiliam, Lablam, & mare tenebroſũ concluſa, ſub qua cõprehenduntur hæc loca munita, Caſtellum [h] Alcatſr, vrbs Labla, [i] Velba, inſula Saltis, & mons fontium. Adiungitur huic prouincia Campaniæ, quæ amplectitur vrbes Cordubam, [k] Alzahram, Aſegiam, Vianam, Acabram, & Eliſanam. Prouinciæ Campaniæ adiacet prouincia Oſuna, ſub qua nonnulla continentur caſtella populoſa vrbibus paria, cuiuſmodi ſunt Lora, & Oſuna. Huic prouinciæ, quæ parua eſt, adhæret à Meridie prouincia Rio, vbi iſtæ conſpiciuntur vrbes, nempè [l] Malaca, [m] Arſciaduna, Mertola, Biſter, Beſcheſſar, ac multa prætereà caſtella. Hanc prouinciam conſequitur prouincia [n] Baſciarat continens ſub ſe vrbem [o] Giaën, caſtella quamplurima, & pagos vltra ſexcentos, è quibus extrahitur ſericum. Hanc attingit prouincia Begiana, in qua habentur vrbes Almeria, & Beria, cum caſtellis quampluribus, inter quæ ſunt Morſena, & Porſena, Targalla, & Veles. Cõfinis eſt huic à Meridie prouincia [p] Vera ſub qua cõtinẽtur vrbs Granata, [q] Guadix, & Mancab, cum caſtellis, & pagis plurimis, de quibus infrà.

a *Siuè prouincia.*
b *Lat. Caſtiliæ.*
c *i. Stagni.*
d *Guadix.*
e *Fortè Nebriſſa.*
f *i. Filiipacis.*
g *i. Nobilitatis.*
h *i. Arcis.*
i *Fortè vilelba.*
k *i. Florem, ſeu Venerẽ.*
l *Malaga.*
m *Archidona.*
n *i. Annuntiationum.*
o *Lat. Menteſam*
p *Lat. Virgi.*
q *Lat. Eliberis.*

Tùm

Tùm ſequitur prouincia Tademir, vbi extant vrbes Murſia, Oriola, Cartagena, Lorca, Mola, & Hangebala. Proxima eſt Cuenca, quæ complectitur vrbes Auriolam, Elce, Elicante, Cuencam, & Seguram. Cōiungitur huic prouincia Arghira, in qua includuntur [a] Sateba, Zocar, Denia: multaque pręterea Caſtella. Cum hac connectitur prouincia [b] Mor-Bedro: continetque Valentiam., Mor-Bedro, & Berianam, cum plurimis Caſtellis. Huic proxima eſt, ex interiore parte, prouincia Alcrátem, in qua ſunt ciuitates Elicante, S. Maria, quæ & ab [c] Ebn-Razin denominationem ſumit. Annectitur huic prouincia Alüalge, ſub qua comprehenduntur Saria, Mya, & [d] Calaat-rabah. Huic prouinciæ contermina eſt prouincia Balalata, vbi multa continentur caſtella, inter quæ præſtant magnitudine Petrus, Ghafec, & caſtellum Ebn-Harun, aliáque iis minora. Huic etiam prouinciæ limitanea eſt ab occaſu prouincia Alfaghar intra cuius ambitum deprehenduntur S. Maria, Martola, [e] Selue, cum pluribus caſtellis, ac pagis. Iungitur huic prouincia Alacâcer, quæ nomen habet à filio Abi-Danes, continetque [f] Iaboram, [g] Batalios, Sariſſam, [h] Máredam, [i] Cantarat-aſſaif, & Coriam. Proxima eſt huic prouincia [k] Albalad complectens vrbem [l] Balat, & Medelin. Accedit ad hanc prouincia Baláta, ſub qua comprehendūtur Sanſerin, Liſbona, & Sentra. Conſequitur ad hanc prouincia Alſerrat, intra cuius limites habetur Talauera, Tolaitela, Megellit, Cahamiin, [m] Vadi-lhagiára, Aclis, & Vbeda. Huic ſuccedit prouincia Arlit, poſſidetque [n] Calat-Ayub, & Calat-Dáruaca, vrbem [o] Saracoſtam, & Veſcam, atque Tudelam. Sequitur poſt hanc prouincia [p] Alzaitun, ſub qua continentur Iaga, Lereda, Mecnáſa, & Fraga. Huic etiam contermina eſt prouincia Pirenæorum, cōtinetque ſub ſe Tortoſam, Tarraconam, & Barcellonam. Cum hac denique coniungitur, ab Occidente, prouincia S. Barbaræ, in qua reperiuntur Caſtella quædam deſolata in partibus mari vicinis, vt Caſtellum Taſcar, Caſtelli, & Konenda. Atque hæ ſunt vniuerſæ prouinciæ Hiſpaniarū, quæ ſimul ſumptæ vocantur Andaluſia.

Et verò inſula Tarif ſita eſt iuxta mare Damaſcenum ad

[a] *Satiua.*
[b] *i. S. Petri.*
[c] *i. Filio Razin, Atlas p. 178. Auenrazin.*
[d] *Hodiè, Calat raxo i. arx quæſtus. Tamen theſaurus linguæ Arabicæ legit Calat-raiah, & interpretatur Arcem ventorum.*
[e] *Siluis, lat. Silua.*
[f] *Ebora.*
[g] *Badajos.*
[h] *i. Rebellis.*
[i] *i. Pons gladij.*
[k] *i. Regionum*
[l] *i. Laminarum lapidearum.*
[m] *i. Vallis lapidum.*
[n] *i. Arcem Iob*
[o] *Hodiè Saragoſa*
[p] *i. Oliuarum.*

initium eius freti, quod Alzacac vocari diximus, & alluitur ab occaſu mari Tenebrarum: eſt autem hæc ciuitas modica, habetque ex oppoſito ſui duas inſulas, quarum vna dicitur Alcantir, parum à Continente remotas. Inter inſulam Tarif, & inſulam Viridem intercedit ſpatium xviii. M.

a i. Flumē mulierum. P. Egrediens enim ex inſula, deuenies ad [a] Vadi-lneſa, amnem fluentem: indéque ad inſulam Viridem, quam fluuius interſecat, fluuius mellis vocatus; eſt enim dulcis, & potum ciuibus adminiſtrat.

Vrbs inſula Viridis, prima inter vrbes Andaluſiæ expugnata fuit in aduētu Moſlemannorum, qui contigit Anno ab Hegira nonageſimo; expugnauit autem illam Moyſes filius Noſſair, qui pro Maruanitis dimicabat vnà cum Tarec filio Abdallahi filii Vanamu Zanatenſis, & cum nationibus Barbaris: Hanc igitur inſulam, primam vrbium omnium expugnauerunt ea tempeſtate. Cernitur in eadem vrbe ad fauces maris, templum, quod vocatur Templum

b i. vexillorum. [b] Alrayat, vbi feruntur conueniſſe vexilla populi ad conſilium ineundum. Deſcenderunt autem ad vrbem de monte Tarec, qui nomen iſtud accepit à Tarec filio Abdallahi, filii Vanamu Zanatenſis; is enim Barbaras copias, quas ſecum ducebat cùm traieciſſet, & in prædicto monte ſe ſuoſque muniuiſſet, animaduertens Arabes fidei ſuæ diffidentes, ad hanc opinionem à ſe remouendam, præcepit vt amburerētur naues, quibus tranſuecti fuerant, atque ita impoſitam ſibi calumniam euaſit. Inter hunc montem & inſulam Viridem ſex interſunt milliaria: Mons eſt à cæteris montibus ſeparatus, rotundus, cuius radices, quà mari alluuntur, in rupes aſſurgunt manantes aquis guttatim fluentibus. Non longè abhinc adeſt Portus, Arboris dictus.

Ab inſula Viridi ad Siuiliam habetur iter quinque dierum. Et ab inſula Viridi ad vrbem Malacam, quinque pariter ſtationes leues, centum videlicet M. P. Duplex autem patet iter ab inſula Viridi Siuiliam, maritimum vnum, alterum terreſtre. Maritimum eſt huiuſmodi: Ab inſula Viridi ad arenas, quæ in mari cernuntur, indeque ad oſtium fluminis Barbate, xxviij. habentur M. P. Ad oſtium fluminis Vacca, vi. M. P. Tùm ad fauces S. Pietro dictas, xii.

M. P.

M. P. Inde ad [a] Alcanáter, quos fretum ſex milliaribus in latitudinem porrectum ſeparat ab inſula Gades, quam proſpectant, xii. quoque M. P. Ex Alcanáter ad ſpeculam Rotæ, viii. M. P. Deinde ad [b] Maſaged, vj. M. P. Hinc aſcendes per flumen ad Portum Tarbeſanam, pergeſque ad [c] Alotuf; tùm ad Cabtur, & mox ad Cabtal duo oppida intra fluminis alueum condita; deindè ad inſulam Ianeſtalam; tùm ad caſtellum [d] Zaher; Poſtremò ad vrbem Siuiliam. Explet autem ſpatium hoc, quod eſt à mari ad vrbem Siuiliam, iter ſexaginta M. P. Via verò terreſtris eſt huiuſcemodi: Ab inſula propoſita ad [e] Rotbam progredieris, tùm ad flumen Barbate, ad oppidum Niſanam, ab hoc ad vrbem Ebn-alſalim, ad montem Mont, tùm ad oppidum Aſlucam, ad quod diuertendum: Poſteà ad [f] Mad:yen, ad Dair-[g] algemále, atque hùc etiam diuertendum: demum ad Siuiliam ſupererit interuallum ſtationis: ſita eſt autem Siuilia iuxtà magnum flumen Cordubæ.

[a] *i. Arcus, ſiuè pōtes.*
[b] *i. templá.*
[c] *i. Flexus.*
[d] *i. Floridum.*
[e] *i. Rondam.*
[f] *i. vrbes.*
[g] *i. Monaſterium pulchritudinis.*

Vrbs Labla pulchra eſt ac vetuſtiſſima, habetque ab Oriente flumen ex partibus montis ad ipſam excurrens, & ſtratus pons viam aperit ad vrbem. Diſtat autem prędicta Vrbs Labla à mari Oceano vj. M. P. Ibi in eodem loco eſt etiam vrbs Huelua, inſulam Saltis proſpectans, nam à plaga Meridionali huius inſulę, quæ habet in longitudine mille paſſus, & ampliùs, iacet vrbs prædicta. Atque illìc extat ſinus maris, oſtium fluminis Lablæ excipiens, quod oſtium quia mille paſſuum làtitudinem ibi ſuperat, naues penetrare non deſiſtunt vſque ad anguſtas fauces, in quibus ille ſinus ad ſimplicem aluei fluminis latitudinem redigitur, adeò vt ſemijactus lapis alteram feriat ripam. Erumpit autem flumen illud è radicibus montis, ſuper quo condita eſt vrbs Huelua, & ab eo fonte patet via vſque ad vrbem Lablam. Ab vrbe Saltis ad inſulam Gades habentur centum M. P. Et ab inſula Gades prædicta ad inſulam Tarif, LXiij. M. P. Ab inſula item Saltis, via per mare ad Septentrionem arrepta, vſq; ad arcē Caſtella iuxtà mare ſitam, xviij. M. P. & inter iſtas occurrit oſtium fluminis Anatis, quod eſt flumen Meridæ, & Badajos, ad quod iacet caſtellum [h] Mertolæ munimine atque fortitudine celeberrimum. Caſtellum verò Ca-

[h] *i. Lat. Myrtilis.*

ſtella adiacet faucibus maris, diſtatq; à Tauila mari proxima, xiv. M. P. & hæc à S. Maria a Algharbe, xij. M. P. eſtque vrbs S. Maria appoſita ad amplas oras Oceani maris, quod fluxum cùm patitur, muros eius alluit. Ab vrbe S. Maria ad vrbem Siluim, xxviij. M. P. Ab vrbe Silui ad Badajos, interuallum trium ſtationum. Similiter quoque Siluis à caſtello Mertola quatriduò diſtat. A Mertola verò ad caſtellum Hueluam duæ habentur ſtationes modicæ. Rurſùs ab vrbe Silui ad Halc-b alzauyæ Portum cum oppido, xx. M.P. Hinc ad oppidum Sacres non longè à mari diſſitum, xviij. M. P. Ab hoc ad promontorium Alorf procurrens in mare Oceanum, xij. M. P. Et ab hoc ad Eccleſiam Algharbe, vii. M. P. Ab Eccleſia Algharbe ad c Alcatſr, ſtationes duæ. Et à Silui ad Alcatſr, ſtationes quatuor. Eſt autem Alcatſr vrbs venuſta, mediocris, ad ripam fluminis magni Satuir vocati, per quod non ſolùm cymbæ, ſed naues etiam velificæ frequenti numero aſcendunt. Cæterùm inter Alcatſr, & mare intercedit ſpatium xx. M. P. Ab Alcatſr ad Baióram vrbem, ſtationes duæ. Et ab vrbe Baióra ad vrbem Badajos, duæ item ſtationes, verſùs Orientem. Ab vrbe Badajos ad vrbem Siuiliam, ſex dietæ: per viam quæ ab Ebn-d abi-d chaled ducit ad montem e Ooyun, ac tum ad Siuiliam. A Badajos ad vrbem Cordubam ſex habentur ſtationes via recta. Item à Badajos ad vrbem Meridam fluuio adiacentem Anati, xxx. M. P. ad Orientem. Ab vrbe Merida ad Cantarat-alſaif, iter bidui. Et ab vrbe Cantarat-alſaif ad vrbem Coriam, ſtationes duæ. A Coria ad Conimbriam quatriduum. Ab Alcatſr iam memorata ad Lisbonam, ſtationes duæ. Adiacetque Lisbona ſeptẽtrionali ripæ amnis Tagi, qui & f Tolaitelç fluuius eſt; fundit autem ſe idem fluuius coram vrbe prædicta in latitudinem ſex M. P. Et fluxu atque refluxu maris afficitur ad multam diſtantiam. Vrbem Lisbonam, quæ ad oras maris Tenebroſi eſt appoſita, reſpicit ab altera fluminis ripa, nempè meridionali, caſtellum g Almaaden, ſic dictum ob aurum minerale, quod ſæuiente mari eò reiicitur. Ex hac vrbe Lisbona egreſſi ſunt h Almaghrúrin, qui ſunt aggreſſi mare Tenebrarum, quid in eo eſſet exploraturi: & ab his nomen

a i. Occidentis.
b i. Fauces anguli.
c i. Arcem. lat. Scallabis.
d i. Filio patris Chaled.
e i. Fontiũ
f i. Toleti.
g i. Theſauri, ſeu fodinæ
h i. Errantes.

deriuat

deriuat ſemita quædam in vrbe non longè à lacu extans, quæ vſque ad poſtera ſæcula vocabitur ſemita Almaghrúrín.

Horum autem hiſtoria talis eſt: Octo viri conſobrini, oneraria naui conſtructa, & aqua atque alimentis ad plures menſes neceſſariis in ea comparatis, mari ſe commiſere cùm primo flare cepiſſet ventus orientalis: cumque vndecim ferè diebus ſecundo vento nauigaſſent, deuenere tandem ad mare quoddam, cuius vndæ craſſæ odor exoſus, ſcopuli frequentes, lumen opacum. Quarè certum naufragium pertimeſcentes, aliorſum vela vertêre, & duodecim diebus in meridionalem plagam nauigantes, exiere ad inſulam pecudum, in qua pecudes omni numero maiores inueniuntur errantes, ac nulli paſtorum, aut cuſtodum curæ commiſſæ. Ad hanc inſulam appulere, & de naui deſcendentes reperere fontem aquæ decurrentis, quem arbor fici ſilueſtris obumbrabat: captas deinde pecudes aliquot mactauêre, ſed perceptis earum carnibus ita amaris, vt comodi nullatenùs poſſent, coria tantùm ſumpſere. Poſthęc duodecim quoque diebus in Meridiem pergentes, inſulam quandam à longè deprehendêrunt, & habitationes atque arua in ea videntes, nauim admouerunt, vt quid ibi eſſet inſpicerent. Verùm non multò poſt, cymbis vndique circumdati, capti, ductique fuerunt vnà cum naui ſua ad vrbem quandam in oris maritimis ſitam, in quam cùm deſcenderent, viderunt ibi homines rufos, raris, atque prolixis capillis, ſtatura proceros; mulieres pariter illorum mirum in modum formoſas. Itaque fuerunt ibi detenti ad tres dies in domo quadam, ſed demùm quarta die ingrediens ad eos vir linguam Arabicam loquens, percontatus eſt ab eis de ſtatu illorum, ad quid veniſſent, & cuiàs eſſent: cumque totam ſuæ rei ſeriem ei narraſſent, fœlicia promiſit illis, ſimulque indicauit eſſe ſe Regium interpretem. Quarè ſequenti die ad Regem adducti, & ab eo de rebus iiſdem, quas interpres poſtulauerat, interrogati, idem Regi, quod antecedente die interpreti expoſuere: quomodò ſcilicet auſi eſſent mari ſe committere, animo videndi quæ memorabilia, atque mirabilia in ipſo continerentur, & extremos

aduſque fines illius penetrandi. Riſit Rex his auditis, dixitque interpreti: Refer hominibus iſtis, præcepiſſe patrem meum quibuſdam ſubditis ſuis vt hoc mare conſcenderent, fluxiſſeque eos per latitudinem integro menſe ita vt lumen ipſis omninò defeciſſet, atque adeò iter illorum vanum fuiſſe atque inutile. Imperauit præterea Rex interpreti, vt proſpera genti illi ſuo nomine polliceretur, vtque bonam de Rege opinionem haberent. His ita peractis reducti ſunt ad ſui carceris locum, ibique detenti donec flare cepiſſet ventus occidentalis. Igitur in cymbam iniecti, obducta oculis eorum vitta, ducti fuerunt in mare longo temporis interuallo, nempè trium dierum ac noctiũ, vt homines illi exiſtimare ſe potuiſſe retulerunt; Dein ad continentem deuenientes educti fuimus, ac manibus poſt terga reuinctis relicti fuimus propè litus, ibique ad ortum diei ſoliſque maximis cum incommodis, & miſerrima ſub conditione iacentes ob noſtrorum aſperitatem vinculorũ, tandem ſtrepitum voceſque humanas audientes, vnanimi omnes clamore vociferati ſumus; Accedentes autem homines illi, noſque in tàm calamitoſo ſtatu inuenientes, interrogauerunt nos, narrauimuſque eis hiſtoriam noſtram: erant autem Barbari; Dixitque ad nos quidam ex ipſis, noſtis ne quantùm diſtatis à patria veſtra? Reſpondimus, nequaquàm. Ait, ſpatium duorum menſium intercedit inter vos, & patriam veſtram. Tunc noſtræ dux turbę dixit, [a] Va asfi: Vocatuſque eſt locus ille Asfi vſque in hodiernã diem, & eſt Portus, qui in penitiore Occidente reperitur, cuius mentionem ſuperiùs attulimus.

a i. Proh dolor meus.

Ab vrbe Lisbona ad vrbem [b] Santarin Orientem versùs, habentur octoginta M.P. itinere fluuiali, licet volenti pateat quoquè alia via terreſtris. Duabus prædictis vrbibus campus interiacet [c] Baláta dictus, in quo frumentum, vt à Liſbonæ incolis, & pleriſque populis Algharbe fertur, quadrageſimo ab iactis ſeminibus die colligitur, & quidem menſura centuplicata. Ab vrbe Santarin ad vrbem Badajos quatuor extant ſtationes. Et ad partem dexteram itineris, quod ad iſtam ducit, ſita eſt in radicibus montis vrbs Eluas, duodecimo à Badajos milliario. A Merida ad Caſtellum

b Hodiè Sãtarena.

c i. Tabula lapidea.

Cár-

Cárcaüe tres numerantur ſtationes. A Cárcaüe ad vrbem [a] Calat-rabah ad Anatis fluminis ripam appoſitam: Et à Calat-rabah Septentrionem versùs ad caſtellum Balat, ſtationes duę. A Caſtello Balat ad vrbem Talauira, iter bidui. Similiter ab vrbe Cātarat-aſſaif ad [b] Machádham, iter quatriduanum. A Machádha ad Talauiram, biduum. Eodem modo à [c] ad Caſtellum Medelin, ſtationes duæ. A Caſtello Medelin ad [d] Torgallam, duæ ſtationes leues.

Cæterum vrbs Tolaitela iacet ab orientali plaga Talauiræ, eſtque ingens ciuitas. Ab vrbe Tolaitela, Orientem versùs, ad vrbem [e] Vadi-lhagiára, L. M. P. ſtationes duas conſtituentia. Ab vrbe Vadi-lhagiára ad vrbem Salem, ad Orientem, milliaria quinquaginta. Ab eadem ad vrbem S. Maria Ben-razin, tres modicæ ſtationes. Et ab eadem quoque ad Elicant, ſtationes quatuor. Diſtat autem S. Maria ab Elicant duabus ſtationibus: Et tàm S. Maria, quàm Elicant ſunt vrbes conſpicuæ. Ab vrbe Salem ad vrbem [f] Calat-Ayub, L. M. P. ad Orientem. Ab vrbe Calat-Ayub, Meridiem versùs, ad arcem Doracam, XVIII. M. P. A Doraca ad vrbem Saragoſtam, L. M. P. Eſt autem Saragoſta de primariis vrbibus Andaluſiæ, ſita propè flumen magnũ Ebro vocatũ, quod aquas partìm è regionibus Romanorum, partìm è montibus Calat-Ayub, partìm è finibus Calahoræ effluentes mutuatur. Ex his enim fluuiis ſupra vrbẽ Todelam in vnum concurrentibus conſtipatum defluit ad vrbem Saragoſtam, & Chairan Caſtellum attingit, tùm per loca fluminis Alzaitun, ac demum per occidentalem Tortoſæ plagam prẹteriens mari ſe immiſcet. Ab vrbe Saragoſta ad Veſcam habentur XL. M. P. A Veſca ad Laredam. LXX. M. P. Ab vrbe item Saragoſta ad Todelam, L. M. P. A Mecnaſa ad Tortoſam, duæ ſtationes, nempè L. M. P. A Tortoſa ad oſtium fluminis cuiuſdam in mare influentis, XII. M. P. Et ab eadem Tortoſa ad vrbem Taraconam, ad mare appoſitam, Iudæis cultam, & mœnibus marmoreis circunſeptam, L. M. P. Et ab ipſa ad Barcelonam, Orientẽ versùs, LX. M. P. Ab vrbe Taracona, Occidentem versùs, ad oſtium fluminis Ebro, quod iſtìc latiſſimo ſeſe diffundit alueo, XL. M. P. Ab hoc oſtio fluminis ad ſpeculam

Caſtali

[a] *Hodiè, Calatraua.*

[b] *i. Vadum.*

[c] *Omiſſum in textu.*

[d] *Hodiè Troghillo.*

[e] *i. Vallis lapidum.*

[f] *De hac lege Nonnium pag. 235.*

Caſtali mari proximam, xvi. M. P. ad occaſum. Hinc ad Peniſcolam Caſtellum munitum iuxtà mare collocatum, vi. M. P. A Caſtello Peniſcola ad aſcenſum Abiſæ, vii. M. P. Ab eodem ad vrbem [a] Berianam versùs occaſum, xxv. M.P. A Beriana ad oppida Mor-uedro populoſa, frugiferis arboribus conſita, & aquis manantibus irrigua, non longè à mari diſſita, xx. M. P. Hinc ad Valentiam, Occidentem versùs, xii. M.P. Vrbs quoque Valentia eſt de primariis Andaluſiæ vrbibus, conſtructa ſecùs flumen, quod multa affert incolis commoda; eo namque irrigant arua: hortos habent atque viridaria ad illius ripas cum ædificiis non raris. Ab vrbe Valentia ad Saragoſtam tranſeundo per Kotondam, nouem habentur ſtationes: diſtat autem Kotonda à Valentia triduò. A Kotonda ad Caſtellum [b] Alriahin, ſtationes duæ. A Caſtello Alriahin ad Elicant, iter bidui. Ab vrbe Valentia, ad [c] Gezirat-Socar amni [d] Socar adiacentem, xviii. M. P. A Gezirat-Socar ad vrbem [e] Sátebã, xii. M. P. Sáteba autem vrbs eſt venuſta, habetque oppida tàm pulchra, & munita vt prouerbio circumferantur; In ipſa prætereà conficitur papyrus præſtantiſſima, & incomparabilis. A Sateba ad Deniam, xxv. M. P. Pariter quoque à Sateba ad Valentiam, xxxii. M. P. Similiter à Valentia ad Deniam mari vicinam, progrediendo per litora, LXV. M.P. A Valentia ad Caſtellum Coliram, xxv. M. P. A Colira ad Deniam, XL. M. P. Caſtellum Colira mari modò ambitur, eſtq; munitiſſimũ, ad oſtium fluminis Socar appoſitum, circundatũ à Meridie, monte quodã maximo, cuius è faſtigio deprehẽduntur intra mare aliquot mõtes aridi: vocatur autem mons ille Caun. Item ab vrbe Sáteba ad [f] Bechiran, versùs Occidentem, XL. M. P. Ab vrbe Denia paulò ante memorata, per oras maritimas; ad vrbem [g] Lecant, versùs Occidentem, LXX. M. P. Lecant modica vrbs eſt, & non lõgè ab ipſa extat inſula [h] Palnatſa mille paſſibus à flumine remota: eſtq; hæc, Portus venuſtus, atq; in ipſa tenduntur inſidię nauigiis hoſtilibus; reſpicit autẽ Promontoriũ [i] Alnâdhur. Ab iſto Promontorio Alnâdhur ad vrbem Lecant decem habentur milliaria. Ab vrbe Lecant ad vrbem Elce, via terreſtri, ſtatio modica. Ab vrbe quoque Lecant ad

fauces

[a] *Hodiè Valuana.*

[b] *i, myrti.*

[c] *i. Inſulam*

[d] *Nonnio, Sacro vel Xucar.*

[e] *Hodiè, Satiua.*

[f] *Lat: Bigera.*

[g] *Alicante.*

[h] *S. Pola*

[i] *i. Cuſtos, undè Hiſpanicè vocatur Guardamar.*

fauces [a] Bales, LVii. M. P. Bales autem ſunt varij Portus pro variis multorum fluminum oſtiis, in quæ naues ingrediuntur. Inter Bales & inſulam [b] Alfiran intercedunt mille paſſus; Inſula verò Alfiran diſtat à continente milliari, ac ſemis. Ab hac inſula ad Promontorium Cobtal, xii. M. P. Ab hoc ad Portoman magnum, qui quidem Portus eſt, xxx. M. P. Ab hoc ad Cartagenam, xii, M. P. Vrbs autem Cartagena eſt Portus vrbis Murſiæ, eſtque vrbs vetuſtiſſima, antiquiſſimaque. Ab vrbe Cartagena per maritimas oras abeundo ad [c] Soganam portum venuſtum cum oppido proximè imminente, xxiv. M. P. Ab hoc ad Caſtellum Acle, xii. M. P. eſt autẽ Caſtellũ iſtud paruum, ad mare ſitum, & eſt Portus Lorcæ, à qua diſtat xxv. M. P. via terreſtri. A Caſtello Acle ad amnem [d] Biram in imo mediterraneo, xLii. M. P. Oſtio eius amnis mons impendet ingens, ſuper quo iacet caſtellum [e] Bira in mare proſpectans. Ab amne prædicto ad inſulã [f] Caranbirã, xii. M. P. Inde ad Raſif, vi. M. P. Tum ad [g] Sciamat-albaidha, viii. M. P. Deinde ad Promontorium [h] Cabeta-ben-aſuad, vi. M. P. A Promontorio Cabeta ad Almeriam, xii. M. P. Præterea ab vrbe Cartagena ad Murſiam, itinere terreſtri, xL. M. P. Vrbs Murſia eſt Metropolis terræ Tadmir, ſitaque eſt in planitie ſecùs flumen [i] Alabiadh, quod & eam interfluit; ponté cymbis fabrefacto aditum in illam præbente. A Murſia ad vrbem Valentiam, quinque ſtationes. Totidemque ab eadem Murſia ad Almeriam in maritimis oris extructam. Item à Murſia ad Cordubam, ſtationes decem. Et ab eadem Murſià ad Caſtellum Segora, ſtationes quatuor. Rursùs à Murſia ad [k] Gingelam, L. M. P. A Gingela ad Cuencam, iter bidui. A Cuenca ad Caltſam, tres ſtationes, Orientem versùs. A Caltſa ad S. Mariam, tres item ſtationes. Totidemque ſtationes ab eadem Caltſa ad Alicante. A Cuenca ad Vbedam, tres quoque ſtationes. Vbeda, & Oclis duæ ſunt vrbes mediocres, diſtantque abinuicem xviii. M. P. Ab Oclis ad Segoram, ſtationes tres. Eſt autem Segora Caſtellum vrbi non impar, populoſum, in magni montis vertice poſitum, amplum, ſitu munitum, ædificiis venuſtum. Sub hoc amnes oriuntur duo, quorum

a *Hodiè Veles.*

b *i. Muriũ.*

c *Hodiè, Aſoguia.*

d *Beriam.*

e *Beria, Atlanti, in deſcript. totius Hiſp.*

f *Fortè Carpantram.*

g *i. Nauum album*

h *Fortè Ciuitas Ebn-Aſuad i. filij Nigri.*

i *i. Album. Nonnius c. 65. p. 204. vocat hoc flumen Saberum, vel Setabim.*

k *Hodiè Cinculã, vel Chinhil.am*

vnus eſt fluuius Cordubæ, [a] Vadi-Alchebir vocatus: Alter eſt fluuius [b] Alabiadh, qui Murſiam alluit. Et verò quod Cordubam alluit flumen, emanat ex hoc monte ex aquarum congerie quaſi lacu quodam, qui monte in ipſo conſpicitur, & mox ſub eodem monte ſe condens paulò poſt erumpit è quodam loco in radicibus montis, & ad occaſum decurrens attingit montem Nagedanum, tùm dilabitur ad Ghaderam, poſteà adiacentia vrbi [c] Obbadæ loca alluens, tranſit per inferiores vrbis [d] Byaſæ partes, pergitque ad Caſtellum [e] Andugiar, ad [f] Alcatſir, ad pontem Aſtaſan, ad Cordubam, ad Caſtellum [g] Modaüar, ad Caſtellum Algiarf, ad Caſtellum Lora, ad Caſtellum Alcoléa, ad Caſtellum [h] Catinana, ad Alzarádam, ad Siuiliam, ad Cobtal, ad Captur, ad Tarpaſanam, ad [i] Maſáged, denique effunditur in mare tenebrarum.

At verò fluuius Alabiadh, quem Murſiæ amnem eſſe diximus, exit è radicibus montis (quamuis alii dictitent eandem eſſe fluminis Cordubæ, & fluminis Murſiæ originem) fluitque Meridiem verſùs, ad Caſtellum Afred, ad Caſtellum Mola, ad Murſiam, ad Horiuelam, ad Modaüar, ac demùm mari ſe immiſcet.

Ab vrbe Segora ad vrbem Sortam duę habentur ſtationes. Et non longè ab ipſa extat [k] Caſtellũ Canna. A Caſtello Canna ad Tolaitelam, ſtationes duæ. Qui autem voluerit à Murſia ire in Almeriam, pergat à Murſia ad pontem Aſcaia, tum ad Caſtellum [l] Labrallam, ad Caſtellum Alhamma, ad vrbem Lorcam (diſtat autem Caſtellum Lorca à Murſia XL. M. P.) A Lorca deinde ad [m] Abar-arrótbati, tùm ad Caſtellum [n] Biram, ſtationis habetur interuallum. Ab hoc Caſtello ad aſcenſum Socar, qui tàm arduus, & accliuis eſt vt equo ſuperari nullatenus poſſit, ac proinde equites pedibus incedere cogantur: Et ab hoc aſcenſu ad [o] Rábetam, vbi neque caſtellum, neque oppidum, ſed turris quædam reperitur culta militibus viam cuſtodientibus, ſtationis item interuallum habetur. Ab ea ſpecula ad Almeriam, ſtatio breuis.

De primariis Almeriæ vrbibus ſunt [p] Bargia, & [q] Dalaia. Inter Almeriam, & Bargiam grandis intereſt ſtatio. Inter

a i. Amnis Magnus.
b i. Albus.
c Hodiè, Vbeda.
d Hodiè, Baëſa.
e Hodiè Audiuar, aliis Anduſciar.
f i. Breue, hodiè, Alcaçer.
g i. Rotundum.
h Hodiè, Cantilana.
i i. Templa.
k Hodiè, Villa Cannas.
l Hodiè. Lebrillam.
m i. Puteos ordinis.
n Hodiè Vera, vel Beria
o i. Speculã.
p Hodiè Berja.
q Hodiè Dalias.

ter Bargiam autem, & Dalaiam, circiter viii. M.P. Ab Almeria in Malagam abire cupienti duplex ſeſe offert iter: vnum terreſtre, quod quidem longius eſt, ſeptem videlicet dierum: alterum maritimum, centum octoginta milliariorum; Nàm Almeria cùm exieris, progredieris ad oppidum Bengias maritimum, ſpatio ſex millium paſſuum: ab hoc autem oppido Bengias patet via per mediterraneum ad Bargiam, & Dalaiam. Ab oppido Bengias ad extremũ mediterraneum, vbi extat turris extructa lapidibus, & in eum finem erecta, vt cùm hoſtes in mari deprehenduntur, ignis accendatur in ipſa, habentur vi. M. P. Ab hoc Promontorio ad Portum Alnafira, xxii. M. P. Hinc ad Aderam oppidum ſecùs mare ſitum, xii. M. P. Ab Adera ad oppidum Beliſanam, xx. M. P. Ab hoc ad portum Alforug, paruum, lacui ſimilem, xii. M. P. Hinc ad oppidum [a] Patrennam, vi. M. P. Ab hoc ad oppidum [b] Salobaniam, xii. M.P. A Salobania ad vrbem [c] Almancab mari adiacentem, viii. M. P. Ab vrbe Almancab ad Granatam itinere terreſtri, xL. M. P. Item ab Almancab ad oppidum Sat, via maritima, xii. M. P. Ab oppido Sat ad oppidum Toros iuxtà mare ſitum, xii. M. P. Ab hoc ad ciuitatem Maria Veles, xii. M. P. A Maria Veles, ad oppidum Tſira, quod habet Promontorium in mare procurrens, vii. M. P. Ab oppido Tſira ad oppidum [d] Bezelianam, vii. M. P. A Bézeliana ad vrbem Malagam, viii. M. P.

[a] *Fortè quod hodiè Porcenna.*
[b] *Hodiè, Salobrennam.*
[c] *i. Humerus; hodiè, Almunnequar, i. roſtrum.*
[d] *Hodiè Bezemeliana.*

Verùm, vt ad vrbem Almeriam ſermonem conuertamus, dicimus iter ab Almeria ad Granatã, eſſe huiuſmodi: Exeundum priùs ex Almeria ad vrbem Boggianam ſex milliaribus diſſitam: Vrbs autem Boggiana celebris erat ante Almeriam, ſed eius incolæ in Almeriam ſeſe transferentes, hanc populoſam, dirutam illam reddidere. Sexto ab vrbis Boggianę parte dextera milliario adeſt Caſtellum Alhamma. Præthereà ab oppido Boggiàna ad oppidum Bani-Abdus habentur vi. M. P. Totidemque ab hoc ad Caſtellum Mandugiar. Progredieris ab hoc ad Caſtellum Barſana ſitum ad amborum fluminum occurſum. Inde ad oppidum Baldud. Deinde ad Alcatſir caſtellum munitiſſimũ, in anguſtis faucibus intrà flumen extructum, ſub quo trã-

ſire cogitur quilibet viator. Hinc ad canalem Cabir. Tùm ad Rotbam. Poſteà ad oppidum Obla, ad quod diuertendum. Ab oppido Obla ad Caſtellum Finana. Tum ad oppidum Sanſal. Indeque ad initium campi Oblæ: vbi viatori mons occurrit à læuis, dictus Salir niuium, cuius ad radices plura cernuntur caſtella, & ex his Farira, vnde nux Farirana. Ab vltimo campi Oblæ termino, ad canalem Vas. Tum ad vrbem [a] Vadi-As. Et ab hac ad oppidum Daſma: atque huc diuertendum. Hinc ad Rotbe. Poſteà ad oppidũ Afrafrida. Tum ad oppidum Ved, quod eſt plurium collectio pagorum. Hinc demum ad vrbem Granatam viii. M. P. Cæterùm vrbs Vadi-As locus eſt in quem plures viæ conueniunt. Qui enim ex ipſa ad vrbem [b] Baſtam pergere cupit, exit è Vadi-As ad montem Aatſem, tum ad oppidum Baura, indeque ad vrbem Baſtam: diſtant autẽ abinuicem xxx. M. P. Similiter à Vadi-As ad montem Aatſem, tum ad oppidum [c] Baura, indeque ad vrbem Baſtam: diſtant autem abinuicem xxx. M. P. Similiter à Vadi-As ad [d] Giaën duæ grandes habentur ſtationes. Ab vrbe verò Baſta ad hanc eandem Giaën, tres modicæ ſtationes. Ab vrbe Giaën ad vrbem Baëſam, xx. M. P. ſed tamen illa ab hac, & hęc ab illa videri poteſt. Ab eadem ad vrbem Vbedam, Orientem versùs, vii. M. P. In tractu medio inter vrbes Giaën, Baſtam, & Vadi-As, multa extant caſtella populoſa, ciuibus, incoliſque referta, ſoli fœlicitate, & frugibus quamplurimis, quas etiam aliis diſpenſant, luculentiſſima. Et quidem ab orientali plaga Giaën, & ex aduerſo Baëſæ iacet caſtellum ingens, [e] Soder dictum, à quo nomen habet [f] Chalatt Sodericum. Duodecimo ab hoc milliario, versùs Orientém, adeſt caſtellum Tonna. Hinc proficiſceris ad Caſtellum Ciſatam, vrbi non inferius, mõti ſubiectum, in quo cæduntur ligna ad conficiendas paropſydes; peluesque ligneas: is autem mons attingit Baſtam; diſtatque prædictum Caſtellum à Giaën duabus ſtationibus à Vadi-As: ac duabus quoque ſtationibus à Granata. Verùm à Vadi-As iàm memorata ad Granatam habentur xl. M. P. A Granata ad vrbem [h] Almancab, via terreſtri, xl. M. P. Item à Granata ad vrbem Loſam, ſecundo

[a] *Hodie, Guadix.*

[b] *Hodiè, Baſam.*

[c] *Hodie Baur.*

[d] *Vulgò Iaën, latinè Menteſa.*

[e] *Fortè, Solera.*

[f] *Herba genus acido lacte, ſaleq; condita.*

[h] *Hodiè Almunnecar.*

do flumine, xxv. M. P. Ab Almancab ad vrbem Almeriam, itinere maritimo, c. M. P. Et ab eadem Almancab ad vrbem Malacam, octoginta M. P. A Malaca ad Cordubã, versùs Septentrionem, quatriduum. A Malaca etiam ad Granatam, Lxxx. M. P. A Malaca ad inſulam viridem, c. M. P. A Malaca ad Siuiliam, ſtationes quinque. A Malaca ad Marbellam, itinere quod ducit in [a] Algeziram, xL. M. P. Inter Malacam, & Cordubã caſtella extãt culta, ſuntq; loca partibus in illis populoſiora: & ex iis eſt vrbs Archidona, & [b] Antaquira, quæ diſtant à Malaca xxxv. M. P. Hinc ad vrbem Bigha, xviii. M. P. Ad modicam ab hac ſtationem iacet ad orientalem plagam caſtellum vocatum [c] Alghidac. Inter Alghidac, & Giaën leuis etiam intercedit ſtatio. Et ab eodem ad caſtellum Vaëna, ſtatio quoque modica. A caſtello Vaëna ad Cabra, ſtatio leuis. Et ab eodem ad vrbẽ Cordubam, xL. M. P. Non longè ab ipſomet, Meridiem inter & occaſum, conſpicitur vrbs Eliſana, quæ diſtat à Corduba xL. M. P. Hiſce caſtellis conterminum eſt caſtellum Balai, & caſtellum Manterec; Diſtatque caſtellum Balai ab vrbe Corduba xx. M. P. Propè caſtellum Balai extat caſtellum [d] S. Ialla, à quo ad Aſtigi, verſus Occidentem, habentur xv. M. P. A caſtello S. Ialla Cordubam, xxiii. M. P. Eſt autem ſita vrbs Aſtigi propè flumen Granatæ, quod appellatur [e] Scenil. Ab Aſtigi Cordubam, xxxv. M. P. Et ab Aſtigi, Meridiem versùs, ad caſtellum Oſuna, ſemidiei iter. Et ab hoc ad Balſanam, xx. M. P. Item ab Aſtigi ad vrbem Carmonam xLv. M. P. Et ab eadem, Occidentem versùs, ad Siuiliam, xviii. M. P. Ab vrbe Carmona ad Sariſſam de prouincia Sadunæ, ſtationes tres. Similiter à Siuilia vrbe ad Sariſſam, duæ grandes ſtationes. A Sariſſa ad inſulam Gades, xii. M. P. Et à Sariſſa quoque ad Alcanáter, vj. M. P. Ab Alcanáter ad inſulam Gades, etiam vi. M. P. Inter Siuiliam & Cordubã intereſt ſpatiũ lxxx. M. P. itinere terreſtri. Poteſt autẽ qui vult cymbis, à Siuilia Cordubam abire: Aſcendet enim aduerſo flumine vſque ad molendinas Alzarádæ, ad flexum hoſpitij Aban, ad Cotoniana, ad [f] Alcolaya, ad Loram, ad Caſtellum Algiarf, ad Suſenil, ad oſtium fluminis

[a] *i. Inſulam*

[b] *Antiquera*

[c] *Alcaudate.*

[d] *S. Ella.*

[e] *Xenil, lat. ſiniglis.*

[f] *i. Paruum caſtrum.*

minis Melbal, ad Caſtellum Almodaüar, ad [a] Vadi-alromman, ad molendinas Natſeh, demùm ad Cordubam. Ab vrbe Corduba ad vrbem [b] Alzahra, v. M. P. Et à Corduba ad Almeriam, octo dietæ. Item à Corduba ad Siuiliam, LXXX. M. P. Et ab eadem Corduba ad Malagam, C. M. P. A Corduba quoque ad [c] Tolaitelam, nouem ſtationes. Et quidem qui ad hanc transferre ſe cupit, proficiſcitur è Corduba per plagam Septentrionalem, & poſt xj. M. P. arripit aſcenſum Arles. Indè ad [d] Darálbacar, vj. M. P. Poſtea ad Petros XL. M. P. A caſtello Petros ad caſtellum Ghafec, vij. M. P. Ab arce Ghafec ad montem Amer, ſtatio. Tùm ad Dar-álbacar, ſtatio. Deinde ad Calat- [e] rabah. Rursùs à Corduba ad Granatam habentur quatuor ſtationes cētum M.P. componentes. Inter Granatam, & Giaën intercedunt L. M. P. duæ videlicet ſtationes. Mare autem Damaſcenum, cui adiacere diximus meridionalem partem regionis Andaluſiæ, incipit ab Occidente, & deſinit propè Antiochiam, atque hoc ſpatium maris intermedium eſt triginta ſex curſuum; Latitudines verò ipſius variæ ſunt: Nám inter vrbem Malagam, & quæ ex oppoſito litore eam reſpiciunt, Mezemmam atque Badis, diffunditur mare ſpatio nauigationis diei, vento ſecundo mediocri. Similiter latitudo maris inter Almeriam, & Hanin altero in litore ſibi oppoſitam, eſt ſpatiũ duorum curſuum. Pariter quoq;, vrbē Deniam inter & vrbem Tenes in aduerſo litore ſitam, occupat mare in latitudine tres curſus. Eadem ratione, latitudo maris eiuſdem ab vrbe Barcelona ad vrbem Begiaiam in litore occidentali oppoſitam, extenditur curſibus quatuor; Curſus autem eſt centum M. P. Cæterùm inſula [f] Iábeſa conſpicua eſt, & viciniorem ſibi terram habet vrbem Deniam ſpatio vnius curſus ab ea diſſitam. Ab orientali parte inſulæ Iabeſæ extat inſula Maiorca, & curſu diſtant abinuicem. Et ad plagam huius orientalem poſt vnius etiam curſus interuallum iacet inſula Minorca, quam vrbs Barcelona proſpectat. Minorca autem diſtat ab inſula Sardinia curſibus quatuor.

a i. Flumen granatorum

b i. Floris, vel Veneris.

c Nempè Toletum.

d i. Locum boum.

e Hodiè Calat-raue.

f i. arida. Hodie vocatur Leuiza, vt notat Iſolar. pag. 20.

SECVNDA PARS,
Climatis Quarti.

SVB hac ſecunda Parte Climatis quarti continetur portio maris Damaſceni, vbi etiam inſulæ multæ partim cultæ, partim vndis obrutæ. Dicimus igitur de maioribus inſulis, quæ in iſta Parte comprehenduntur, eſſe inſulam Sardiniam, inſulam Corſicam, & inſulam Siciliam. Inſulæ autem paruæ, ſunt verbi gratia Malaba, Panoſa, [a] Oſtrángelo, Mons Vulcani, inſula Vulcani, inſula Lipari, inſula Didima, inſula Om- [b] alchammar, inſula [c] Tarſania, inſula Hericodes, Vſtica, Albalia, inſula Monachi, Melitma, Coſera, Kattab, Nemûſa, Kamona, & Melita. De regionibus verò maritimis in Continente ſitis, eſt Barcelona, Gironda, Arbunos, Narbona, & Carcaſſona; Atque omnes iſtæ ſunt de terra Vaſconiæ. In eiuſdem huiuſce Partis plaga orientali continetur de terra Calabriæ, Regio, Matſa, Berges, Tropea, & S. Eufemia, de quibus ſermonem facturi ſumus, Diuino auſpicante fauore.

a *Iſolario fol. 24 & 25.* Onoſtrogila
b *i. Mater caupona.*
c *i. Extrema.*

Quarè dicimus inſulam Minorcam eſſe diſſitam ab oris maritimis Barcelonæ ſpatio curſus vnius: Et quarto ab inſula prædicta curſu extare Sardiniam, ad Orientem. Eſt autem inſula Sardinia limitibus ampla, montibus frequens, aquis infœcunda, habetque in longitudine CCLXXX. M. P. in latitudine verò, CLXXX. Latitudo eius protenditur ab occaſu in Orientem, longitudo à Meridie ad Septentrionem aliquanto cum flexu ad Orientem. Tres vrbes hæc amplectitur, nempè Cqitanam in meridionalibus inſulæ partibus ſitam, vrbem populoſam, ciuibus refertam: Deindè Calidam, quæ iacet in promontorio freti, quod eſt ad inſulam Corſicam. Tertiò vrbem Caſtiliam dictam. Habitatores inſulæ Sardiniæ ſunt quoad originem Romani, Africani Barbarizati. In hac inſula Sardinia inueniuntur fodinæ argenti optimi, quod in multas Romanorum regiones

nes diſtrahitur. Sardiniam diuidit ab inſula Corſica fretum xx. M. P. Inſula Corſica aſperis ac fortibus eſt pręcincta Continentibus: ambitur ab Oriente, mari quod barbarè vocatur Thirrenum: conſpicitur in parte ipſius occidentali vrbs venuſta, mediocris, populoſa: occupat ſua longitudine CL. M. P. latitudine xxvij.

Prætereà ex inſulis, Romanorum terræ propinquis, eſt inſula Elba, quæ nauigatione diei diſtat ab inſula Corſica, cuius circuitus, iuxtà formam quam habet, eſt centum M. P. pertinetque ad ditionem Piſarum. Ab Elba ad inſulam Panoſam, Septentrionem inter & Occidentem, habetur ſpatium xxv. M. P. Habet autem Panoſa in circuitu xxx. M. P. eſtque deſerta. Ab hac ad inſulam Cabreram, xiij. M. P. Et ab ipſa ad flumen Piſarum, xxxiv. M. P. Item à Cabrera ad inſulam Capri, Orientem verſùs; Inſula verò Capri eſt populoſa, & eius habitatores ſunt gens quædam ex incolis Melfi. Extat in illa vrbs mediocris, & in media vrbe aquæ ſcatebra. Inter hanc inſulam, & inſulam Sorrentum, de terra Calabriæ, intercedit ſpatium xij. M. P. Et in orientali parte huius inſulæ adeſt portus modicus. Diſtatque hæc à Neapoli xxx. M. P. Inter eandem inſulam iſtam, & inſulam Seclam minimè grandem, vrbi Neapoli maritimæ vicinam, LX. M. P. intercedunt. Colit hanc inſulam gens ex Romanis cum vxoribus, ac familijs ſuis, & degunt in vrbe quadam pulchra Maior vocata; vnde inſula appellatur Secla Maioris. Diſtat autem à Neapoli xxx. M. P. Quinquageſimo ab inſula Secla milliario extat inſula [a] Pantatara, in qua cernitur vrbs effoſſa, & officina ad extruendas naues in lapide exciſa: pars etiam vrbis eſt in ſaxo effoſſa ante officinam ipſam: & per canalem exciſum in petra, aqua ad eam ducitur. Diſtat verò Pantatara ab vrbe Gaietta xx. M. P. Trigeſimo à Pantatara milliari, occaſum inter & meridiem, duæ occurrunt inſulæ, quarum vna Túneſa, altera Iúneſa vocatur; & quidem vtraque eſt habitata. Ab inſula verò Capri itur ad inſulam Oſtrangelo, Orientem inter & Meridiem, contrà Siciliam. Nec vlla inter Melfi, & inſulam iſtam, alia reperitur inſula præter Capri tantùm. Inſula Oſtrangelo iacet inter orientalem, & ſeptentrionalem

[a] Iſol. fol. 25. p. 2 Pantataria

lem partes inſulæ Vulcani, ſcatetque fontibus aquarum, ſed nullum habet portum. Propinquior huic inſulæ continens de terra Calabriæ, eſt continens Manthiæ, à qua diſtat xl. M. P. Verùm inſula Vulcani non admodum excellit magnitudine, ſed ingens in ea mons extat, è quo temporibus aliquibus magnus erūpit ignis, rarò quidē ceſſans; qui ignis cùm furit, lapides iaculatur ignitos, horribili fragore ſtrepitantes, ita vt à longè vehementium tonitruum rumorem audire tibi videaris. Et in hac inſula reperiuntur capræ ſilueſtres. Inter ipſam autem atque viciniorem ſibi terram Siciliç, nempè Dandaram, interſunt xv. M. P. Ab occidentali parte illius, aliquanto cùm flexu ad Septentrionem adeſt inſula Lipari, quç certis temporibus habitatur: extatque in ea Caſtellum. Diſtat hçc inſula ab inſula Vulcani iv. M. P. habetque aquam, ligna, & paruum Portum. Ab inſula Lipari ad inſulam Didimam paruam, & Portu carentem, iii. M. P. ad Septentrionem. Ab inſula quoque Lipari ad inſulam [a] Phenicodem inhabitatam, atque importuoſam, x. M. P. contra Meridiem. Ab inſula Phenicode ad inſulam Hericodem, x. M. P. Iacet autem Phenicodes Hericodi à Meridie ſimul & Oriente. Et quamuis ea inſula ſit parua, tamen confugium eſt nautis ob portum, quem habet, anguſtum. Ab Hericode ad Vſticam, xl. M. P. atque hæc abundat aquis, & ſtationem præbet nauigiis; iacet verò contra Belerin vrbis Palermi in Sicilia, diſtantque abinuicem xl. M. P. A meridionali parte inſulæ Vſticæ adeſt inſula Monachi, cuius latera tàm meridionale, quam orientale ſunt portuoſa ſoluendis nauibus opportuna, cùm preſertìm ibi reperiantur putei aquarum: iacet autem ſupra Trapanum, à qua diſtat xv. M. P. Ad ſeptentrionalem partem inſulæ Monachi parua occurrit inſula [b] Aliábeſa dicta, quæ nec aquam, neque portum habet: & vicinior huic terra de inſula Sicilia, eſt vrbs Trapanum, à qua diſtat x. M. P. Ad partem verò occidentalem eiuſdem inſulæ Monachi cernitur inſula Melitma eregione Tunis Cartaginienſium: diſtatque à prædicta inſula Monachi, xxx. M. P. Nullus autem extat in ea portus, at vberrima eſt capris, ceruiſque. Ab orientali plaga

a *Atlas, p. 524.*

b *i. Arida.*

inſulæ Melitmæ iacet inſula Coſera, quæ, inſulam Monachi ſi reſpicias, eſt Meridiem inter & Orientem; Opponitur hæc Neapoli, reſpicitque locũ medium inter Xaccam, & Mazaram: & diſtant abinuicem curſus vnius interuallo: idemque ſpatium eſt inter Coſeram, & Continentem Africæ. Eſt autem Coſera inſula munita, puteis, riuuliſque irrigua, oliuetis conſita, magna caprarum ſilueſtrium humanum aſpectum refugientium copia referta, habetque portum oportunum, multis à ventis ſecurum. Recta ab hac in Orientem linea iacet inſula Gaudoſa C. M. P. ab ea diſſita, in qua tutus adeſt Portus. A Gaudoſa perges ad paruam quandam inſulam Kamonam dictam; Et ab orientali huius parte habes [a] Maltam inſulam magnam tuto portu inſignem, inter quam, & eum locum, qui in citima Siciliæ terra vocatur Acheronte, intercedunt LXXX. M. P. Poſt Maltam prædictam nulla extat alia inſula verſùs Orientem, & Auſtrum, præter inſulam Cretam. Verùm inter inſulam Lampedoſam, & viciniores Africæ oras, in quibus eſt Capodia, intercedit ſpatium duorum curſuũ: habet hęc inſula portum ſecurum, nulli vento obnoxium, quantęuis magnarum nauium claſſis capacem. Atque is Portus occupat in ea partem [b] Africo vento reſpõdentem. Quinto milliario à ſeptentrionali eiuſdem latere conſpicitur venuſta quædam inſula Alchettab vocata. Ab inſula Alchettab ad Nemuſam verſus Orientem, modicè tamen flectendo ad Septentrionem, habentur XXX. M. P. Et inſula Gaudoſa prædicta iacet ad orientalem plagam inſulæ Nemuſæ, diſtantque abinuicem duorum curſuum interuallo. Atque hæc breuiter de prædictis inſulis, & rebus earum memoratu dignis. Et gratias Deo immenſas.

Reſtat nobis modò, vt aliquid dicamus de inſula Sicilia. Aſſerimus ergò Siciliam eſſe vetuſtiſſimam, & Regem eius Rogerium dominari hoc tempore, præſentis æra libri, in centum triginta [c] regiones intrà inſulam ipſam contentas. Harum prima eſt vrbs Palermus nobilitate, ac magnitudine præcellens, ſita ad oras maritimas in latere occidentali, & montibus circumſepta. Diſtinguitur hæc partes in duas, in Caſtellum ſcilicet, & in ſuburbia. Caſtellum eſt antiquum

[a] *Lat. Melita.*

[b] *Labeihe.*

[c] *Per regiones intelligit vrbes, oppida, caſtella, &c*

quum illud atque celebre, quod in tres ordines ſubdiuiſum continet ſub primo Ædes, licet in reliquis duobus aliquot etiam ſint Ædes. Suburbia verò componunt alteram ciuitatem primæ vrbi vndique circumiacentem: nam in medio illorum extat vrbs antiqua [a] Chálеſa vocata, inqua olim, ac præſertim tempore Moſlemānorum erat ſedes Regia, oſtium maris, atque officina ad ſtruendas naues. Ex omnibus huius vrbis Siculæ partibus aquæ erumpunt, quæ varios in fontes hùc illùc excurrentes deductæ, largè eam irrigant: & extrà Suburbia, ad auſtralem eius plagam decurrit fluuius Abbas, iuxtà quem tot extant molendinæ, vt plures non requirantur. Ab oriētali eiuſdem vrbis parte adeſt poſt interuallum ſtationis Caſtrum Thermæ, vbi ſunt duo præſtantiſſima balnea calida parùm abinuicem diſſita. Imminet autem Caſtro ędificium vetuſtiſſimum; & à laterē ipſius occidentali cernitur domicilium dictum [b] Tarbiaa, quod eſt ſolatij locus amœniſſimus. Duodecimo abhinc milliario occurrit Caſtellum Burgad. A caſtello Burgad ad [c] Sahrat-álharir habentur xii. M. P. Et ab hac Sahra ad Cefalude, ſtatio. Hinc ad caſtellū [d] Tugham duobus milliaribus plùs minùſue à mari diſſitū, ſtatio. A Tugha ad caſtellum [e] Calat-àlcauâreb, xii. M. P. Habet hoc portum frequentem, è quo merces aſportantur, ſoluendis nauibus oportunum: Diſtat autem portus à Caſtello prædicto milliari ferè cum dimidio. A Calat-alcauâreb ad Caroniam, xii. M. P. Ab hac ad S. Marcum arcem ingentem, antiquis veſtigiis, & plurimis ædificiis conſpicuam, x. M. P. A S. Marco ad caſtellum Paſaua, x. M. P. Ab hoc ad Pactes, xii. M. P. Hinc ad [f] Lepiri quę venuſtum habet Portum, iii. M. P. Hinc ad caſtellum Milaz, xii. M. P. Et hoc caſtellum, quod ad oras maritimas eſt appoſitum, cingitur mari ex omnibus partibus præterquàm ſeptentrionali; per quam patet aditus ad ipſum. A Milaz ad vrbem Meſſinam breuis eſt interuallū ſtationis. Iacet autem vrbs iſta Meſſina in orientali angulo inſulę, & montes eam ab Occidente circundant: & Portus illius, qui ſanè eſt quammaximè admirandus, omnium ore vbique circumfertur; Nàm quodlibet nauigium quantumuis maximum adeò

a *i. Liberā.*

b *i. Quadratum.*

c *i, Campus ſerici.*

d *Atlas, Tuſa.*

e *i Arxcymbarum.*

f *Fortè Laudari.*

ad litora accedit, vt valeat quis de terra manu capere quod eſt intrà ipſum nauigium. Hîc prætereà eſt ſinus ille, per quem transfretatur quis in terram Calabriæ; vbi mare aſperrimum eſt, cùm præſertim venti aquis aduerſantur: Quòdſi accidat vt tàm influentes, quàm refluentes vndæ eodem tempore concurrant, nunquam euadat incolumis qui in medio fuerit conſtitutus, niſi ex priuilegio Diuino. Ampliſſimum huius freti ſpatium eſt x. M. P. anguſtiſſimũ, trium. Ab vrbe Meſſina ad vrbem Taorminam, & ab hac ad Lebag habetur ſtationis interuallum: Eſt autem Lebag locus mari adiacens, & ad occidentalem eius partem conſpicitur mons, qui vocatur etiam [a] Mons ignis. A Lebag ad vrbem Cataniam, vi. M. P. eſtque poſita hæc iuxtà mare, habetq in ſe Portũ venuſtũ: & ab occidentali parte Cataniæ extat maximum flumen Moſis, mari Cataniensi ſe immiſcens, ferax piſcium cùm magnitudine, tùm ſuauitate guſtus præſtantiſſimorum. Cæterùm vrbs Taormina, Lebag, & Catania ſubiacent monti ignis paulò ante memorati, ex parte ipſius orientali. Ab vrbe Catania ad caſtellum Leõtini, habetur interuallum ſtationis: Et quamuis hoc ſex milliaribus ſit à mari diſſitum, quia tamen appoſitum eſt ad flumen, quod ab illo nomen acquirit, naues etiam onuſtæ vſque ad ipſum aſcendunt, & in plaga eius orientali portũ capiunt: Partem verò occidentalem eiuſdem latiſſima terræ ſpatia occupant. Hinc ad Siracuſam grandis intercedit ſtatio. Hæc verò ſita eſt ad oras maritimas, & mare ambit illã ex omni parte, nec licet ingredi eã, au egredi ex ipſa, niſi per aditũ vnũ, qui patet à parte ipſius ſeptentrionali. Habet autem duos Portus, quibus nullus alius reperitur ſimilis in cæteris regionibus, vnum altero capaciorem. Arctior eſt à Meridie: alter, qui & celebrior, à Septentrione. In prædicta vrbe cernitur Scatebra Allopudi, quæ emanat è colle in maritimis oris conſtituto. A Siracuſa ad [b] Nutes, quæ viii. M. P. diſtat à mari, ſtationis eſt interuallum. A Nutes ad extremitatem iſtam Inſulæ orientalem, quæ quidem tota deſerta eſt, ſtatio item habetur; atque hæc extremitas vocatur Portus [c] Albauâiez. A Nutes ad Xicli caſtrum in vertice montis extructum, ſtationis habetur interuallum; diſtat

[a] *Mons Ætna.*

[b] *Lat. Netus.*

[c] *i. Paulorũ.*

ſtat hoc à mari,tribus ferè milliaribus : & in ipſo extat fons ille, qui dicitur fons temporum. Is enim (quod certè peregrinum eſt) fluit temporibus orationi aſſignatis, aliis temporibus areſcit. A Xicli ad Raguſam arcem firmam, vii. M.P. à mari diſſitam, habentur xiii. M. P. flumen ipſius, quod & ab ea nomen deſumit, excurrit in partem eius orientalem; Et in loco, vbi flumen iſtud mari ſe miſcet, extat Portus venuſtus, in quem naues ingredientes onerant, exonerantque ſeſe. Ab hac ad Bothiram vii. ferè M.P. à mari diſſitam, duæ habentur ſtationes leues, videlicet XLV. M. P. A Bothira ad Lempiadam vna habetur ſtatio xxv. M. P. Lempiada verò eſt caſtellum extructum in ſummitate petræ partim mari,partim flumine vndique ſeptum : ita vt nullus pateat aditus ad illud niſi per portam, quæ eſt ex parte ipſius ſeptentrionali, Portum habet, quem naues penetrantes mercibus illic ſe onerant. A Lempiada ad [a] Karcant habetur ſtatio xxv. milliariorum. A Karcant ad Xaccam eadem eſt diſtantia per oras maritimas : eſt autem Xacca regio quædã propè mare ſita. Eodẽque modo inter arcẽ Karcant, & arcem [b] Bellaut ſtatio grandis intercedit. A Xacca ad Mazara, duæ ſtationes breues; Atque his duabus magnus interiacet ſecùs mare tumulus, qui vocatur [c] Alaſnàm. Fundamenta murorum Mazaræ flumen alluit Magenùn dictum,à quo merces nauiculæ aſportant,in eoque hyemant phaſeli. A Mazara ad Portum quendam milliaribus xviii. ab ea diſſitum, & ab hoc ad Trapanum, ſtatio xxiii. M. P. Trapanus priſca atque antiquiſſima vrbs eſt, mari, cui ſanè adiacet, vndique cincta, ad quam ſtratus ab Oriente pons viam aperit. Portus eius,quem habet à meridionali ſui latere, tranquillus eſt nulloque motu agitatus, in quo vel maximę naues hyemem tranſigunt omni periculo ſecuræ. Huic adiacet inſula Monachi, inſula Iàbeſa, & inſula Meſitma, quarum ſingulæ habent portum, puteos, atque ligneta. A Trapano ad montem [d] Hamed ingentem, & excelſi ac ſublimis cacuminis. Ab hoc ad Alhama, xx. M. P. Alhama verò eſt arx fortiſſima, & alta valdè, quæ fertur cenſeri inter optimas arces : habet mare à Septentrione,

[a] *Hodiè, Girgenti.*

[b] *i. Quercuum.*

[c] *i. Simulacrorum.*

[d] *Amat.*

tribus circiter milliaribus à ſe diſſitum, nec non Portum cum impendente ſibi caſtello Madareg nuncupato, ſecus quod naues eunt, redeuntque. Diſtat autem illa à Trapano modicæ ſtationis interuallo. Ab arce Alhama ad arcem Naüa, x. M. P. Diſtat hæc à mari quatuor ferè milliaribus: habetque portum non importunum nauibus. Ab arce Naüa ad Bartanin, xii. M. P. A Bartanin ad Sis, cui mare adeſt à Septentrione ad quatuor circiter M. P. A Sis ad Fartis, viij. M. P. Et hinc ad vrbem maximam Palermum vocatam, xii. M. P. Atque hæ triginta quinque regiones prędictæ, mari pręſertim adiacent.

Regiones verò mediterraneæ pręter iſtas, quamplurimę ſunt, numeratis caſtellis, arcibus, ruribus, ac pagis, quæ vt ſingillatìm memoremus, incipiemus primò à deſcriptione itineris quod eſt ab Vrbe ad turrim Iay in medijs inſulę partibus ſitam; Et verò ab Vrbe ad hoſpitium [a] Alamir habentur vi. M. P. ad Orientem. Ab hoc ad Alchoraz vnde egreditur flumen quod vocatur [b] Vadi-lamir, vi. M. P. Ab Alchoraz ad Cífalam dimidia ſtatio, nempè x. ferè milliaria. Totidemque milliaria ab hoſpitio Alamir ad Cífalam. Rurſus ab Alchoraz ad Nicum, inter quem, & flumen Alſaile decurrens ad Thermas mille paſſus intercedunt, xv. M. P. A Nico ad [c] Petranam, ix. M. P. Item ab Alchoraz ad Giatum xv. ferè M. P. A Giato ad Tori, ix. M. P. Et huius terra contermina eſt à Septentrione caſtello [d] Corlioni, & octo ferè milliaribus diſtant abinuicē. Inter Corlionem, & arcem [e] Altaric ad Septētrionem, ix. M. P. Item à Corlione ad [f] Raya, viij. M. P. verſus occaſum. Similiter inter Corlionem, & Giátum, v. milliaria Francica. Et à Corlione pariter ad Bázerum verſus Orientem, x. M. P. Abhoc ad Caſtrum nouum xij. ferè milliaria. A Caſtro nouo ad Corlionem, xx. M. P. Et à Caſtronouo ad [g] Occidentem verſus, x. ferè M. P. Pari ratione à Bazero ad Raya, x. M. P. Et à Corlione ad Raya, viij M. P. Eſt autem Bazerum ad Septentrionem, Caſtrum nouum ad Orientem, Corlion ad occaſum, Raya ad Meridiem. Item à Corlione ad Betelári ad Auſtrum, iv. milliaria Francica. A Betelári ad arcem Bellaut anteà memoratam, x. M. P.

Rur-

[a] i. Imperatoris.
[b] i. Flumen imperatoris.
[c] Petralia.
[d] Ptol. Corglione.
[e] i. Itineris.
[f] i. Vexillū.
[g] Deeſt nomen loci.

Ruſùs, a Tori ad tumulum [a] Almara, xviij. M. P. ad Occidentem. Ab hoc tumulo ad Bártanin, ſtatio modica decem & octo ferè milliarium. Et ab eodem tumulo, verſùs occaſum, ad [b] Alſanam, quod eſt in via, qua itur in Mazaram, ix. milliaria occidentalia. Diſtat autem Alſanam à Mazara vi. milliaribus Francicis. Diximus verò ſuperiùs Mazaram eſſe vrbem magnam. A Mazara ad Alaſnam ſuprà quoque memoratum, iij. milliaria Francica. Vt autem redeamus ad Caſtrum nouum de quo paulò ante mentionem fecimus, diximus ex eo emanare flumen Platinam copioſum, quod ad Camaratam excurrens, poſteà Platinam alluens, demũ influit in mare. A Caſtronouo ad Camerata x. habentur M. P. A Camerata ad Platinam, xxx. M. P. quæ ſtationem conficiunt. Platina verò diſtat à mari ſex ferè M.P. A Calat-Aüi ad Alcamam, milliare occidẽtale cum dimidio. Ab Alcama ad Miregia, milliare vnum, versùs Septentrionem. Hinc ad caſtellum Alhama, milliare vnum Francicum. Verùm à Mazara ad caſtellum Ben-Mathcud Septentrionem inter & Orientem, xv. M. P. A caſtello Ben-Matchud ad Belgiam; iv. M.P. Orientem inter & Aquilonem. A Belgia ad diuerſorium Sandi, Orientem inter & Septentrionem, xv. M.P. A diuerſorio Sandi ad caſtellum Ben-Mathcud, vi. M. P. Item à diuerſorio Sandi ad tumulum [c] Alarmel, ix. M. P. Septentrionem inter & Occidentem. Et ab hoſpitio Sandi ad Caſtrum Mur, ix. M.P. A Caſtro Mur ad Betelári, vi. M. P. ad Orientem. Et non longè ab hoc fluit amnis [d] Alcáreb, qui ortum habet à ſeptentrionali parte arcis Corlionis, in monte ſeptentrionalem ipſius partem ambiente: tùm in orientalem eius plagam tendens, ac deindè ad occaſum ſe flectens, tranſit per latus occidentale diuerſorij Sandi, indéque percurrens montes ab Auſtro, alluit orientalẽ partẽ Belgiæ; tùm rectà in Meridiẽ fluens, poſtremò mari ſe immiſcet non procul ab Alaſnam. Spatiũ verò, quod amnis iſte conficit ſuo curſu ab origine ſua vſque ad locum vbi mari ſe miſcet, eſt L. M. P. Pręterea à Xacca ad Platinã, xvii. M.P. Atq; hanc flumen Platina alluit ab Oriẽte. A Platina itur ad Gardutam versùs Orientem: Et à Garduta ad Sotir, versùs Aquilonem; Et quidem Sotir, quod mon-

[a] *i. Mulieris.*

[b] *i. Idolũ.*

[c] *i. Vidui.*

[d] *Garbo.*

montes ambiunt vndequaque, populoſum eſt ac benè cultum, & viatoribus perfrequens; Diſtat autem à Garduta ix. M. P. Ab hoſpitio Sotir ad caſtellum Cameratam anteà memoratum, xviii. M.P. Similiter à [a] Gargant ad [b] Almenſciar, Orientem inter & Septentrionem, xiii. M. P. A Caſtello Almenſciar ad [c] Alcqettà, versùs Meridiem, x. M. P. Ab Alcqettà ad Gargant, xii. M. P. versùs occaſum. Et ab Alcqettà ad Platinam, xx. M. P. ad Septentrionem. A Gargant ad Naro ad Orientem, xii. M. P. Totidemque à Naro ad Sauocam, versùs Orientem. Idemque ſpatium ab Alcqettà ad eandem, Orientem versùs. Eodem quoque modo ab Almenſciar ad Sauocam, xi. M. P. Meridiem inter & Orientem. A Sauoca ad [d] Calat-anneſa, inter Oriẽtem, & Septentrionem, xxi. M. P. Non longè ab iſta ad plagam orientalem decurrit flumen ſalſum. A Calat-anneſa ad caſtellum Ioani, xviii. M. P. Totidemque à caſtello Ioani ad Magecan, Septentrionem versùs. A Megecan ad caſtellum [e] xv. M. P. inter Auſtrum, & Orientem. Et à Magecan ad Sotir, versùs occaſum, xv. M. P. A Gargant ad Caracudi ad Orientẽ, cxviii. M. P. A Caracudi ad Naro, xxiv. M. P. A Naro ad Gargant, xii. M. P. Et ſimiliter à Naro ad Calat-anneſa, xxi. M. P. A Calat-anneſa ad Caracudi versùs Meridiem, xv. M. P. Inter Bothira, & Seliata ad Orientem paruo cum flexu ad Septentrionem, xii. M. P. A Lapide perforato ad caſtellum Ioani, xii. ferè M. P. Pariter quoque à Lapide perforato ad Seliatam, xxv. M. P. Et inter Lapidem perforatum, & Calat-ânneſa, inter occaſum, & Septentrionem, vii. M. P. Pari ratione inter Seliata, & [f] Calat-álgionun, quæ vocatur etiam Calat-alchanzaria, x. M. P. Et inter Chanzariam, & Raguſam, xxv. M.P. Et inter prędictã Raguſam, & Xicli, xii. M.P. ad Oriẽtem. Inter Xicli & Modicam, viij. M.P. & inter Modicam arcem Abi-ſama, ad Septentrionẽ, xvi. M.P. Inter Abi-Sama, & Raguſam, xv. M.P, ad Meridiem. Inter arcem Abi-Sama, & Leontini, xxiv. M.P. Inter Leontini, & Vízini, xxv. M.P. ex parte occidentali, cum flexu ad meridiem, Similiter à Raguſa ad Vízini, xx. M. P. Et inter Seliata, & Vízini, xxv. M. P. Inter Abi-Sama, & Noto, xxx. M. P. Inter Noto & mare

[a] *Agrigentum.*
[b] *i. Serra, hodiè Falcarotta.*
[c] *i. Scindês. Hodiè Siculiano.*
[d] *i. Arcem mulierum, hodiè Calata nixetta.*
[e] *Deeſt in origine.*
[f] *i. Arcem delirii.*

mare ex parte Melitæ, xx. M. P. Similiter inter Noto, & Pẽtargam, xix. M. P. Pentarga verò montibus Siracuſæ includitur, & flumen ipſius, quod nomen ab ea trahit, emanat ex arce Abi-ſama, vt præmonuimus. Inter Pentargam, & Siracuſam, ad Orientem, xix. M. P. & inter Pentargam, & Leontini, xii. M. P. aliquantùm ad Occidentem. Inter Leontini, & arcem Mineo, ad Occidentem, cum flexu ad Meridiem, xxiv. M. P. Inter Mineo, & Vizini, xiv. M. P. ad meridiem. A Mineo quoque ad arcem Chanzariam, x. M. P. ad Occidentem. Et à Mineo ad arcem [a] Alghar, iii. M. P. verſùs Septentrionem. Inter Mineo quoque, & hoſpitium [b] Malgia-chalil, ix. M. P. Atque ex hoc egreditur flumen ipſius Mineo, quod Iucarit vocatur. Inter hoſpitiũ Abi-chalil, & arcem Chanzariam, ix. M. P. ad Meridiem. & inter hoſpitium Chalil, & caſtellum Ioani, xxiv. M. P. Rursùs à Mineo, rectà versùs Orientem, ad Bochir, xviii. M. P. via montana. A Bochir ad Leontini, Septentrionem versùs, xx. M. P. Et à Bochir ad Abi-ſama, Meridiem versùs, vii. M. P. A caſtello Ioani ad Plazam, versùs Auſtrum, xx. M. P. A Plaza ad [c] Aiduli, ix. M. P. versùs Aquilonem. Et ex Aiduli egreditur flumen Rombolum, quod in Oriẽtem excurrens, amni Iucarit præfato ſe immiſcet: quarè eodem alueo labentia, octauo poſt vtriuſque concurſum milliari, coniunguntur cum flumine Lúteo, cum quo ſimul currunt adeò vt parùm diſtent à mari, ac rursùs incidunt in amnem Moſis; atque ita hęc omnia in vnum redacta ſimul influũt in mare. Inter Aiduli, & caſtellum Ioani interſunt xv. M. P. occaſum inter, & Septentrionem. Similiter inter Aiduli, & Malgia-chalil, x. ferè M. P. A caſtello Ioani, versùs Aquilonem, ad [d] Taues, x. M. P. A Gudata ad Malgia-chalil, versùs meridiẽ, xiij, M. P. A Taues, Septentrionem versùs ad S. Filippum, indéque ad Centurip, xv. M. P. Ab Adrano ſecùs radices montis, ad Paterno, vi. M. P. Et ab hoc ad Anaſtaſiam, vii. M. P. Orientem inter, & meridiem. Diſſita eſt autem Anaſtaſia à mari xii. M. P. Inter eandem Anaſtaſiam, & Leontini, ad Meridiem, xix. M. P. Et inter Anaſtaſiam, & flumen Moſis, duo milliaria cum dimidio. Componitur autem flumen iſtud Moſis è

Z qua-

[a] *i. Lauri.*

[b] *i. Refugiũ amici.*

[c] *Modò, Aiduni.*

[d] *Hodiè, Taui.*

quatuor fluuiis, quorum primus eſt amnis Cirami efflu ẽs è montibus Capizi. Secundus originem trahit è montibus, atque hortis eiuſdem. Verùm Cirami ſeparans ſe à duobus illis montibus ſpatio duorum milliarium cum dimidio. copulatúr cum altero, ac tùm ſimul fluentes attingunt Cirami: diſtat autem Cirami à loco, vbi iunguntur duo prædicti amnes, vi. circiter M. P. Et Ciramo in Oriente relicto ad diſtantiam milliaris vnius, ad molendinas vſque percurrunt. Inter eum locum, in quem prædicta duo flumina concurrunt, & lapidem Sarlo, intercedunt viii. M. P. Atque hîc flumen Nicaſſin illi ſe iungit. Inter Nicaſſin autem, & Cirami intereſt milliare grandis mẽſuræ. Indè flumen hoc aliis conſtipatum deſcendens alluit loca media inter S. Philippum, & Gallianum, manente Galliano ad Orientem fluminis, in diſtantia milliaris cum dimidio: S. Philippo verò, ad Occidentem, in diſtantia ſemi milliaris. Tùm dilabitur fluuius prædictus ad [a] Antarnaſtéri, inter Adranum, & Centurip: manetque Adranum ab Oriente amnis, in diſtantia mille paſſuum: Centurip verò ab Occidente, in diſtantia mille quingentorum paſſuum: immiſcetque ſeſe prædicto flumini Moſis in loco iã dicto, nec non fluuio deſcendenti ex Trahino, & fluuio Falna, ac fluuio Antallæ. A Trahino ad concurſum prædictorum fluminum habentur viii. M. P. A Falna ad eundem concurſum fluuiorum, iv. M. P. Et ab Antalla ad eundem quoque locum vbi flumina coincidunt, v. M. P. Deinde hi fluuij in vnum redacti defluunt ad Iarettam, relictis Paterno, & S. Anaſtaſia ad Orientem. Inter Paterno, & fluuium intercedit ſpatium dimidij milliaris: & inter S. Anaſtaſiam, & flumen Moſis, ii. M.P. Porrò flumen Moſis coniungitur vnà cum flumine luteo, & flumine Rombolo, ac flumine Karit non longè à mari, ſeſeque demùm in mare inferunt.

[a] *Hodiè, Monaſtier.*

Verùm vt ad rem redeamus, dicimus à Nico ad Petranam eſſe ſpatium ix. M. P. A Patrana ad Sacaloniam, v. M. P. A Sacalonia ad arcem Abi-thor, versùs Orientem, vi. M. P. Arx autem Abi-thor eſt caſtellum munitum populoſum, conſpicuum aruis ſpem non fallentibus, & frugibus

mi-

minimè incertis. Ab hoc ad Poles, Meridiem verſùs, v. M. P. A Poles ad Petraliam, verſùs Orientem, vi. M. P. A Petralia ad Megaram, viii. M. P. Ab hac ad caſtellum Spirlingam, x. M. P. ad Auſtrum. A Spirlinga ad Cameratam, xxiii. M. P. Et à Spirlinga etiam ad Nicaſſin, verſùs Orientem, xii. M. P. A Nicaſſin ad caſtellum Trahino, Septentrionem inter & Orientem, xii. M. P. A Trahino, verſùs plagam Orientalem, ad Cirami, viii. M. P. A Cirami ad Capizi, ix. M. P. ad Septentrionem. A Capizi ad Geraſe, xv. M. P. ad Occidentem. Inter Geraſe, & Petraliam, circiter x. M. P. Item à Geraſe ad Roccam Baſilij, verſùs Aquilonem, ix. M. P. A Rocca Baſilii ad [a] Alchemmar hoſpitium in vertice montis extructum, x. M. P. verſùs occaſum. Eodemque modo à Geraſe ad Alchemmar, xiii. M. P. Ab Alchemmar ad Poles, vi. M. P. Occidentem inter, & meridiem. Et ab Alchemmar ad Calat-aſſerat, ix. M. P. ad Occidentem. A Calat-aſſerat ad Cephalude mari vicinam, viii. M. P. Atque his interiacet caſtellum Cotiros. Et à Calat-aſſerat ad Therme maritimam, xv. M. P. verſùs Occidentem, aliquo cum flexu ad Septentrionem. Pariter quoque à Rocca Baſilii ad Tugham iàm memoratam, x. M. P. verſùs Aquilonem. Præterea ſermonem repetentes dicimus à Trahino, de quo anteà mentionem fecimus, ad Meniah, quæ & Gairan-addachic vocatur, eſſe xx M. P. Iacet autem Meniah in angulo ſeptentrionali montis, qui dicitur Mons ignis, ad diſtantiam quinque ferè milliarium. A Meniah ad Adranum (ſumitur autem via ſecus flumen Moſis) xx. M. P. A Meniah, Orientem verſus, ad [b] Dendah, x. M. P. Hinc ad Caſtilion, xx. M. P. Et his interiacet caſtellum paruum quaſi hoſpitium, dictum Almad Ab hoc ad oppidum Maſcalam ſitum in angulo montis maritimo: atque hinc ad [c] Tabormin ad mare appoſitum, vi. M. P. Et inter vtraque hęc loca decurrit amnis gelidus, qui ortum ducens à montibus quibuſdam excelſis in occidentali parte Meniah ſitis, in Orientem labitur abſque vllo flexu vſque ad mare. Occupat autem in longitudine alueus eius ab ortu ſuo vſque ad vltimum terminum, LXXX. M. P. A Dendah ad Montem Albanum, xx. M. P. A Monte Albano ad Aalat, verſùs

[a] *i. Caupo.*

[b] *Randazzo*

[c] *Taormina*

Occidentem, x. M. P. Hinc ad eccleſiam S. Marci, vii. M. P. Occidentem inter & Septentrionem. A S. Marco ad Philadentum, v. M. P. A Philadento ad Caroniam, xiv. M. P. Hinc ad arcem [a] Alcaüáreb, quæ duobus milliaribus eſt à mari diſſita, ix. M. P. Ab arce Alcauáreb ad Portum Tughæ, vi. M. P. A Tugha ad Cephalude, xii. M. P. Item dicimus à Meſſina ad arcem Rometam haberi ix. M. P. Ab arce Rometa ad Mont-forti, iv. M. P. ad Occidentem. A Mont-forti ad Milaz, xv. M. P. versùs Aquilonem. A Mont-forti quoque ad Micos, versùs Meridiem, v. M. P. Sita eſt autem Micos inter Meſſinam, & Taurominum; at via quæ ducit ad ipſam eſt aſperrima. Prætereà à Lugari ad Bubalos, xv. M. P. Occidentem inter & Septentrionem. A Mont-forti ad Bubalos, xx. M. P. A Bubalos ad Almad, versùs Auſtrum, v. M. P. Et à Bubalos ad Montem Albanum xii. M. P. Et pariter à Monte Albano ad Almad, x. M. P. Atque hîc terminatur deſcriptio Siciliæ. Reſtat modò vt ſingulos eius Portus per milliaria atque ſtationes memoremus cum Dei auxilio. Itaque dicimus ab vrbe dicta Palermo ad Barcam haberi per flexuoſos maris ſinus, v. M. P. A Barca ad Portum luti, v. M. P. A Portu luti ad Galam, ii. M. P. Hinc ad Algeziram, iv. M. P. Ab hac ad Portum Cornis, vi. M. P. Ab hoc ad promontorium, quod eſt ſubter Hanes, iii. M. P. Inde ad Canalem Hanes, iii. M. P. Ab hoc ad promontoriũ, quod illi, & Bertanin interiacet, iii. M. P. Indè ad litus quod eſt infra Bertanin, ſeſqui milliare. Ab hoc ad flumẽ Caſtel-nouo, v. M. P. Hinc ad flumen Almadareg, quarta pars milliaris. Ab Almadáreg ad montẽ S. Petri, xii. M. P. Ab hoc ad Trapanũ: xxv. M. P. A Trapano ad Portũ Ali, xxv. M. P. A Portu Ali ad Promontoriũ mediũ inter illũ & Mazarã, xii. M. P. A Mazara ad promõtoriũ [b] Albalat, indeq; ad fontes Abbas, vi. M. P. Ab his ad flumẽ Alcauareb vi. M. P. Ab Alcauáreb ad promontoriũ Aquilæ, vi. M. P. A Promõtorio Aquilę ad Xaccam, vi. M. P. A Xacca ad flumẽ Albũ, viii. M. P. A flumine Albo ad promontoriũ fluminis, nẽpè fluminis Platinæ, ix. M. P. A promontorio fluminis ad Tarſet-Abad, ix. M. P. A Tarſet-Abad ad [c] Ochtain, ix. M. P. Ab Ochtain ad Gargant, ix. M. P. A Gargãt ad

[a] i Cymbarum.

[b] i. Laminarum lapidearum.

[c] i Duas ſorores.

ad flumen Arracúhi, iii. M.P. A flumine Arracúhi ad Lapidem Ebn-alfetni, ix. M. P. A Lapide Ebn-alfetni ad Beſranam, xviii. M. P. A Beſrana ad Salinam, iii. M. P. A Salina ad Olempiadam, iii. M.P. Ab Olempiada ad flumen Salſum, mille paſſus. A flumine Salſo ad Portum Aſſoluc, viii. M. P. Ab hoc ad Portum Bothiram, viii. M.P. Hinc ad flumen Aſſaüari, xii. M.P. A flumine Aſſauari ad amnem Græcum, xii. M. P. Ab hoc ad inſulam columbarum, xii. M.P. Indè ad Kerni, vii. M. P. Et hinc ad fluuium Raguſæ, xii. M. P. A fluuio Raguſæ ad Giarf-attefl, iv. M. P. Ab hoc ad Portum Xicli, iv. M. P. Ab hoc ad lacum Sarſur, ii. M. P. Hinc ad Portum [a] Aldar, iv. M. P. Ab hoc ad Portum Arboris, mille paſſus. A Portu Arboris ad inſulam [b] Kerrath, iii. M. P. Hinc ad portum Albaualez, iii. M. P. Ab hoc ad inſulam German, viii. M. P. Ab inſula German ad vineam Rombuh, iii. M. P. Deinde ad vadum Máſeno, iii. M. P. A vado Máſeno ad aditum [c] Alcasà, vi. M. P. Ab aditu Alcasà ad Portum columbarum, vi. M. P. A portu columbarum ad aditũ Ebn-dhachi, vi. M.P. Hinc ad Leocatam, vi. M. P. Inde ad flumen Caſtellara, xii. M. P. Ad Portum Alhodac, vi. M. P. Ad Anchinam, vi. M. P. Ad promontorium [d] Chanzir, viii. M. P. Ad Siracuſam, vi. M. P. Deinde ad canalem [e] Algharic, vi. M. P. Ad inſulam [f] Meſmar, iv. M. P. Tùm ad Acſiſo, iv. M. P. Ad promontorium Aſſalibæ, vi. M. P. Ad flumen [g] Zaitun, vi. M. P. Ad [h] Alrocn, vi. M. P. Ad flumen Leontini, iii. M. P. Ad flumen Moſis, iii. M. P. Ad Betanam, vi. M. P. Ad Anchinam, iii. M. P. Ad inſulas Lebag, iii. M. P. Ad S. Secli, vi. M. P. Ad fontem arundinum, iii. M. P. Ad vadum Máſcalæ, iii. M.P. Ad flumen gelidum, ix. M. P. Ad [i] Alfoſus, iii. M. P. Ad Ambaſſi, v. M. P. Ad [k] Dárage, x. M. P. Ad S. Aſtabin, v. M. P. Ad Abaſſam, vi. M. P. Ad Dárage medium, vi. M. P. ad fontem Alſoltan, mille paſſus. Ad Dárage paruum, ii. M. P. Ad lapidem Abi chalife, iii. M. P. Ad S. Aſtabin, iii. M. P. A S. Aſtabin ad tres Eccleſias, vii. M. P. Ad Meſſinam, vi. M. P. Ad Faro, xii. M. P. Ad flumen Obud, xii. M. P. Ad Milazzo, xii. M. P. Ad Promontorium, vi. M. P. A Promontorio per flexuoſos litoris ſinus ad Lébiri, xxv. M. P. Ad Pro-

a *i. Domus.*
b *i. Porrorũ.*
c *i. Peluium*
d *i. Porci.*
e *i. Submerſionis.*
f *i. Claui.*
g *i. Oliuarũ*
h *i. Angulũ.*
i *i. Gemmas anulorum.*
k *i. Gradum*

montorium Dandari, iii. M. P. Ad Pactes, per flexus litoris, iv. M. P. Ad Promontorium Hali, ii. M. P. Ad Portum Daliæ, iv. M. P. Ad Cefaludem paruam, iii. M. P. Ad Safram, indeque ad Alcomáram, xxvi. M. P. Ad Caroniam, xii. M. P. Ad arcem Alcauáreb, vi. M. P. Ad Tugham, vi. M P. Ad
[a] *i. Canis.* Promontorium [a] Alcalb, iv. M. P. Ab hoc, procedendo per ſinus, flexuſque, ad Cefalude, viii. M. P. Ad lapidem O-
[b] *i. Petram.* mar, ii. M.P. Ad Promontoriũ vltimũ, iv. M. P. Ad [b] Aſſachra, vi. M. P. Ad amnem Saüádi, iii. M. P. Ad Therme, vi. M. P. Ad Terbiaam, iii. M. P. Ad Sebram, iii. M. P. Ad oppidum Tſir, vi. M. P. Ad flumen Alamir, per flexuoſos ſinus, ii. M. P. Ad vrbem deniquè, vi. M. P. Hactenùs de hac Parte, vt par eſt, egimus. Eſt autem inſula Sicilia figuræ triangularis: Et latus eius Orientale, quod eſt ab vrbe Meſſina vſque ad inſulam Léporis, extenditur ſpatio cc. M.P. Ab inſula Lèporis ad Trapanum, ſpatio ccl. M.P. atque hoc eſt latus meridionale. Tertium latus, quod eſt à Trapano ad Geraſe, tùm demùm ad Faro, ccl. M. P.

TERTIA PARS
Climatis Quarti.

HÆc tertia quarti Climatis pars amplectitur ſub ſe portionem maris Damaſceni, in quo iſtæ ha-
[c] *Fortè Fanu* bentur inſulæ: Corfos, Leoçàta, [c] Thanu, Cefalonia, & inſula Chachet. Sub hac etiam Parte continentur varia loca maritima, & mediterranea, vt S. Eufemia, Trofemia, Maſſa بوحس Geragi, Martes, Gallipoli, Caſtro, Hydruntum, Brondiſium,
[d] *i. Corinthus.* Leſci, Laualóna, Tarantum, [d] Gemmara, Paſchiu, Nempadoſa, Adrianopoli, & بالم Expedit igitur nobis ſingulas iſtas quas cenſuimus, regiones cum finibus ſuis memorare, Deo fauente.

Quapropter dicimus maris huiuſce in præſenti Parte propoſiti latitudinem ab Occidente, eſſe ſex grandium curſuum,

ſuum, videlicet à Regio rectà ad Capes. Regio autem vrbs eſt in regione Calabriæ ſita ad oras freti, quod traijcitur ad Siciliam. Diſtatq; Regio ab vrbe Meſſina, quæ eſt in inſula Sicilia, vij. M. P. (Tanta enim eſt latitudo freti inter vtramque vrbem) atque hæc ſita eſt in faucibus maris ab orientali latere freti. Ab vrbe Regio per oras maritimas procedendo ad Promontorium [a] Falamæ, xi. M. P. Ab hoc ad Patharam. iij. M. P. Hinc ad Catalam mediterraneam, iij. M. P. Et à Pathara ad flumen Mellis, vj. M. P. A flumine Mellis ad oppidum Table, vi. M. P. A Table ad Promontorium [b] Haſira, xij. M. P. A Promontorio Haſira ad Petraconam fluuiũ decurrentẽ, iij. M. P. Ab hoc ad Barnaſam, vi. M. P. A Barnaſa ad amnẽ Geragi, cui adiacet vrbs Geragi, xij. M. P. Ab amne Geragi ad amnem Alanæ effluentem ex Aſtopolu, xxiv. M. P. Ab Alana ad flumen Negelanam, in quo ſunt molendinæ, xij. M. P. Ab hoc ad fluuium Aſegelaſam nauigerũ, xvj. M. P. Et ab hoc ad flumen Tagenu, xij. M. P. Hinc ad amnem Salmoiæ, xii. M. P. A Salmoia ad Auſelam inſulam venuſtam: & ab hac ad Port Mariæ Portũ magnũ quidem, ſed prominentibus intrà mare ſcopulis obnoxiũ, vi. M. P. A Port Mariæ ad Aplumiat aſſauâri, priſtini ædificii, vi. M. P. Hinc ad vrbem Cotronæ Portus, & à Cotrona ad Portum fluminis Santerini tribus vẽtis minimè ſubiectum, xii. M. P. Ab hoc ad Promontorium Bage, xxiv. M. P. A Bage ad Templum ſuper Caput Abramiæ extructum, xii. M. P. Inde ad Ruſianam, xx. M. P. A Ruſiana ad [c] Vadil-chebir, xii. M. P. A Vadil-chebir ad S. Ruſit, xii. M. P. Hinc ad lapidem Socn, qui terminum conſtituebat inter Francos, & Longobardos, xii. M. P. Ab hoc lapide ad flumen Sacte nauigerum, & ſoluendis nauibus oportunum, vi. M. P. Ab hoc flumine ad amnem [d] Bratane, xxiv. M. P. Ab amne Bratane ad fluuium Agri, vi. M. P. Ab hoc ad flumen Almugez, xviii. M. P. Et hinc ad flumen tortuoſum, vi. M. P. Ab hoc ad flumen molendinarum Tarenti, vi. M. P.

In occidẽtali parte vrbis huiuſce, Portus conſpicitur mari [e] viuo irriguus, in orientali verò parte eiuſdem vrbis, pauliſper ad Septentrionem, ſtagnum quod ambitu ſuo à Pon-

a *Lat: Pelorum.*

b *i. Fouea.*

c *i. Flumen magnum.*

d *Bradano.*

e *Viuum appellat, vt diſtinguat à mortuis aquis ſtagni.*

te vſque ad portam vrbis, explet xij. M. P. Is autem pons, qui viuum mare à ſtagno diuidit, habet in longitudine, trecentos cubitos, incipiendo ex ea parte, quæ Tarenti portam attingit ex aduerſo Meridiei, vſque ad continentem: in latitudine verò, xv. cubitos, Et in hoc ponte ſpiramenta cernuntur aquam è mari in ſtagnum, & ex hoc iterum in mare fundentia quotidiè, bis ſcilicet noctù, ac bis in die. In prædictum ſtagnum tres influunt amnes, eiuſque profundum eſt alicubi triginta, alibi quindecim, aut decem ſtaturarum. Prædictam igitur vrbem mare viuum, & lacus ambiunt vndequaque, præterquâm ab vna parte, nempè illa, quæ Septentrionem reſpicit. Ab vrbe Tarento, versùs Orientem, ad Aſtura fluuium, in quo naues portum capiunt, xii. M. P. Ab hoc ad flumen Acloia, iii. M. P. Hinc ad Cetolicam, vbi fons reperitur, xii. M. P. Ab hoc ad Portum Megelud magnum, & ab omni vento ſecurum, nec non ciſternis ac puteis vallatum, xii. M. P. Hinc ad Portum exiguum Noderos, quæ & Nardos dicitur, iii. M. P. eſt autem Noderos hæc diſſita à mari, iv. M. P. Ab eo Portu ad Trage Portum venuſtum, & aqua ſuaui abundantem, xii. M. P. A Trage ad Gallipoli, vi. M. P. Hinc ad Anbana Portum fonte dulcis aquæ ſcatentem, xv. M. P. Ab hoc ad Leucam Promontorium in mare procurrens, xv. M. P. Et in hoc etiam Portu duo extant fontes aquę dulcis. Hinc ad Caſtro vrbem exiguam in litore maris ſitã, x. M.P. Ab hac ad vrbem Rezt-mert, flectẽdo per mediterraneũ, xii. M.P. Ab hac ad Salit, iii. M.P. Hinc ad vrbẽ [b] Leg,
b Leſci. xxvi. M.P. Ab hac ad vrbẽ Otrantũ, xx. M.P. huius autẽ muros circũdat mare tribꝰ è lateribus, vnica ſeptẽtrionali parte continentẽ attingente: flumẽ habet à Septẽtrione defluens, quod iuxtà portas ipſius tranſiens pergit per continentem
c Brunduſiũ Venetorũ vſque ad vrbem [c] Brantes, quæ & Brandes dict reperitur, eamque alluit; inter hanc verò, & Otrantum
d Nempè Lõgobardi. intercedit ſpatium XL. M.P. Ciues Brunduſii ſunt [d] Ancobardi: eratque anteà hæc vrbs ſub ditione Domini Conſtanſtinopolis. Cæterùm vrbs Otrantum iacet in principio freti, quod eſt inter mare Damaſcenum, & mare Venetorum, ex parte Occidentali. Ab hac per mare ad vrbem A-

draſct propè mare ſitam ab orientali latere eiuſdem freti, LXX. M.P. Ab Adraſet ad vrbem Laualona ad mare Damaſcenum appoſitam, CXXV. M. P. flexus legendo ſinuoſos. A Laualona ad Gemmaram, quæ Grȩcè vocatur Corinthus, C. M. P. comprehendendo gyrum Promontorii. Ab hac ad Tarentum, XL. M. P. A Tarento litora legendo ad vrbem Paſchiu, XL. M. P. habetque hæc ab orientali latere ſinum paruum quaſi brachium, quem naues per anguſtum oſtium ingrediuntur. A Paſchio ad vrbem Nempadoſam, XXX. M. P. rectà verò, XX. Ab hac ad Nopachto, CL. M. P. Propè Gemmaram, ad XXX. M. P. extat in mari inſula Thanu pulchra, diues Portu atque lignetis. Sequitur poſt hanc inſulam ab occaſu cùm flexu ad Meridiem [a] Corfos inſula magna habens in longitudine C. M. P. in qua eſt vrbs populoſa. Inter inſulam Corfos, & inſulam Thanu intereſt ſpatium XXX. M. P. Et inter Corfos, & vrbem Otrantum prȩdictam, XC. M. P. nempè vnius curſus interuallum. Eodemque modo à Corfos ad Laualona, curſus habetur ſpatium. De numero inſularum, quæ his in plagis exiſtunt, eſt Cefalonia, ab orientali parte Corfos iacens: Occupat autem Cefalonia circuitu ſuo CC. M. P. eſt culta, & vrbs in ea conſpicitur. A Cefalonia ad inſulam Chachet L. M. P. Et hæc inſula eſt populoſa, habetque in circuitu LXXX. M. P. A Cefalonia, verſùs ſeptentrionem ad inſulam Leocatam, XL. M. P. Atque hȩc inſula eſt figuræ triangularis, & quodlibet ex eius lateribus occupat in longitudine XX. M. P. Itaque abſoluta deſcriptione iſtius Partis, & regionum quæ ſub ipſa continentur, gratias Deo agimus quam plurimas.

[a] *i. Corſu.*

QVARTA PARS
Climatis Quarti.

ISta pars quarta Climatis quarti continet portionem maris Damaſceni, & in ea permultas inſulas Romaniæ, nec non Peloponneſium peninſulam, quam circumdat mare ſpatio mille milliarium, è qua nullus conceditur ad continentem exeundi locus, niſi per anguſtum aditum latitudinis vj. M. P. Imò quidam è Cæſaribus Romanis toto illo ſex milliariorum ſpatio longum obduxit murum. In hac eiuſdem maris portione comprehēditur etiam inſula [a] Acraites, quæ ſanè cenſetur inter maximas Damaſceni maris inſulas. Præterea continentur inſulæ paruæ viginti octo, ſi tàm populoſas, quam quæ in obſcuro ſunt numeremus, licet maiore ex parte ſint populoſæ. De his igitur, earumque conditionibus diſtinctam, annuente Deo, narrationem inſtituimus.

[a] *Creta.*

Quarè dicimus ab vrbe Nempadoſa ad vrbem Nopachto haberi, vt præmonuimus, CL. M. P. Quòd ſi maritimas libuerit oras legere, habes à Nempadoſa ad flumen ſalſum vi. M. P. A flumine Salſo ad flumen Dulce (eſt autem, hoc, Portus magnus) xxiv. M. P. Ab hoc ad Leocatam Portum quoque magnum, xii. M. P. Hinc ad Almiram Turrim extructam propè anguſtas cuiuſdam Portus fauces, quę vocantur fauces [b] Alſabbághin, iii. M. P. Et verò mare iſto in loco arctatur adeò, vt poſſit quis alterum litus penè integrum clarè deprehendere; ſed poſtmodùm à tergo fauciū panditur ſinus atque extenditur vſque ad os Peninſulæ Peloponneſii. Vrbs ergo Nopachto ſita eſt in huiuſce ſinus litore, ex plaga ſeptentrionali, ſub quodam monte: quam intrà Peloponneſium reſpicit vrbs Corinthus, paululùm ad Orientem; diſtantque abinuicem, linea recta, xxxv. M. P. Septuageſimo quinto milliario à Nopachto cernitur in litore Continentis maioris, non procul à ſinu prædicto,

[b] *i. Tinctorum.*

vrbs

vrbs Aſtippa, quæ aliis Aſtipes, & Aſtiſes dicitur. Ab Aſtiſes ad vrbem Corinthum de terra Peninſulę Peloponneſii, per ſinuoſos litorum flexus, LXXXX. M. P. Eſtque Aſtipes regio ſeiuncta à mari ſpatio ſex M. P. Verùm vrbs Corinthus magna eſt atque populoſa, iuxtà mare ſita non longè à freto, à quo diſtat xxx. M. P.

Itaque Peninſulæ Peloponneſij circuitus vti prædiximus, eſt mille milliarium: & anguſtum os, quod eam cum terra coniungit, & per quod patet aditus ad ipſam, habet in latitudine vi. M. P. Et quidem nauiculæ paruę litus Alſabbághin penetrantes vſque ad extremum ſinum, rectam eligunt breuioremque viam terreſtrem ſex milliariorum vſq; ad alterum litus maris; atque hoc fit ab iis, qui breuitati ſtudent, ac celeritati. Verùm naues magnæ, quoniã id præſtare nequeunt, luſtrare coguntur peninſulam ſpatio mille milliarium vt tandem ad ipſius peninſulæ os perueniant: nec poſſunt vllo pacto grandia nauigia incommodum iſtud effugere. Peninſula hæc, populoſa eſt, continetque vrbes quinquaginta circiter, inter quas primariæ, maiores, celebrioreſque ſunt ferè ſexdecim: continet etiam oppida populoſa: & eſt errantibus aquis irrigua, ac ſalicibus abundans. Regionum autem in parte Peninſulę interiore iacentium prima eſt vrbs Corinthus, de qua mentionem iàm fecimus. Ab vrbe Corintho ad Poras habentur xxv. M. P. A Poras ad Athenas, xxviii. M. P. Inde ad portum [a] Nagia XL. M. P. & Portus iſte amplus eſt, eique impendet caſtrũ munitum. Ab hoc ad Panazam Promontorium, in quo templũ cum vrbe ſitum eſt, xxviii. M. P. A Panaza ad caſtellũ Arbet-eblanæ, vbi parui cuiuſdã fluminis oſtium cõſpicitur, xii. M. P. Ab Arbet-eblanæ ad caſtellũ Bondocamales, vbi eſt Caput Aſtelara, vi. M. P. A Bondocamales ad vrbem Arcadiam, c. M. P. Arcadia verò eſt vrbs benè culta, & grandis, & ex ea naues aliæ vela faciunt, aliæ portum in ipſa capiunt. Ab Arcadia ad Aprodam portum ingentem, xxx. M. P. Ab Aproda ad vrbẽ Sonie munitam arce mare proſpectante, xxx. M. P. A Sonie ad Portũ Name, xii. M. P. Ab hoc ad vrbem Coronia xxviii. M. P. Ab vrbe Coronia ad vrbem Mathiam grandem, & cultam, xx. M. P. A

[a] *Hodiè Egina.*

Mathia ad vrbem Malea mari adiacentem, xxiv. M. P. A Malea Promontorio in mare prominente incipit mare flecti in Septentrionem, ab eoque deprehenditur inſula Creta, quam ab eodem Promontorio ſinus diuidit lx. M. P. latitudine protenſus, petentibus Romaniam indeque remeantibus neceſſariò transfretandus. A Malea ad vrbem Lacedœmonem, lvi. M. P. Lacedœmon autem eſt vrbs magna, & culta, vi. M. P. à mari diſſita. A Lacedæmone ad vrbem Maluaſiam, xc. M. P. Habet hęc ciuitas Caſtrum mari imminens, altum valdè, è quo proſpicitur inſula Cretenſis diſtans ab eadem iſta vrbe lxx. vel vt alij volunt, lx. M. P. A Maluaſia ad portum [a] Gethuriæ xxx, M. P. eſt autē Gethuria regio remota à mari ſpatio octo ferè milliarium. Hinc ad vrbem Argo mari adiacentem, lxx. M. P. Et quidem Argo, regio eſt conſpicua, & plaga pulcherrima. Ab hac ad vrbem Neapolim, xc. M. P. Hinc ad vrbem [b] Hegeriam, xc. M. P. Atque hæc vrbs eſt ſpecioſa, ſita in arenoſa planitie in ſummitate Promontorii, quod l. M. P. circiter in mare procurrit, habens in latitudine xxv. M. P. eaque non multum diſtat à caſtello Aſcalæ. Ab Hegeria ad vrbem Nempadoſam, rectà tendendo, cxxxv. M. P. Inter vrbem Nempadoſam, & Promontorium Aſcale habentur l. M. P. Promontorium verò Aſcale protenditur in mare, & mons in illo iacens penetrat terram Peloponneſij ſpatio c. M. P. A Promontorio Aſcale ad Maluaſiam cclxxx. M. P. Ab anguſtis faucibus Peninſulæ ad Nempadoſam xlv. M. P. Vrbes in prædicta Peninſula hactenùs numeratæ, ſunt omnes primariæ celebreſquè, in quibus frequentes, & continuæ exercentur mercaturæ. Caſtella verò, & oppida continet quamplurima: nauiculas habent onerarias. Nec alius patet eis ad continentem aditus præter ſpatium illud ſex millium paſſuum, vt ſuprà retulimus.

A peninſula Peloponneſio ad inſulam Cretam habentur lxxx. M. P. Inſula Creta culta eſt, ac valdè fertilis, & populoſis vrbibus conſpicua; longa eſt ac lata, atque eius longitudo porrigitur ab ortu ad occaſum (nempè à Capite [c] gladii vſque ad alterum Caput quod Orientem reſpicit) ſpatio cccl. M. P. Eandemque habet ab oppoſito latere longitu

[a] *Hodiè Centri.*

[b] *Hegira.*

[c] *Capo ſpada.*

gitudinem. Latitudo Capitis gladij eſt c. M.P. atque eadem eſt alteri⁹ Capitis latitudo. Similiter à Capite gladij ad Promontorium Thini habetur ſpatiũ trium curſuum, vel vt alij dicũt, duorum curſuum cum dimidio. Itaque inſula Creta magna eſt, vt prędiximus, continetque vrbem [a] Rabdh-alchandac, & vrbem [b] Rabdh-algiobn: & in ipſa reperitur fodina auri. Atque in longitudine, quam ab Occidente monuimus in Orientem protendi, habet duodecim dies: ſex in latitudine. Inter vltimas oras orientales inſulæ Cretæ, & inſulam Cyprum intereſt ſpatium quatuor curſuum.

a *i. Clauſtrum canalis.*

b *i. Clauſtrum caſei.*

Præterea de numero inſularum Romaniæ ſub iſta Parte comprehenſarum, eſt inſula Barnabla deſerta, quæ à Capite Milazi diſtat [c] Terra Peloponneſij iacet ad latus eius occidentale, inſula Milo ad orientale. Diſtat autem inſula Milo ab inſula Polino ad Orientem (quæ quidem culta eſt) iv. M.P. Ab inſula Polino ad inſulam Policantro populoſam, vj. M.P. versùs Orientem. Ab inſula Policãtro ad Pano, x. M.P. eſt autem Pano inſula culta, ac fertilis, habetq, duos Portus. Propè hanc, ad plagã orientalem, iacet inſula Aſtipalia xx. M.P. diſſita; habetque Aſtipalia in circuitu xii. M.P. Ab Aſtipalia ad S. Rini, xxiv. M.P. Ab hac ad Caput Cretæ ſeptentrionale, L. M. P. Itẽ à peninſula Pelopõneſio, à Capite videlicet Aſcalfa, Meridiẽ inter & Oriẽtem procedẽdo ſpatio c. M.P. inuenitur inſula Aſchilo. Ab Aſchiro ad inſulam Abzaram deſertam, L. M. P. Orientem versùs. Ab Abzara ad inſulam Pano, xcv. M. P. Ab inſula Pano ad inſulam Samo, xxxv. M. P. In hac autem inſula colligitur gummi Maſtices magna copia, indéque in partes diſpenſatur vniuerſas. Ab inſula Samo ad peninſulam Laro, versùs plagam ſeptentrionalem, xxx. M.P. Pariter quoque ab inſula Peloponneſii, quæ vocatur Aſcalfa ad inſulam Andri, xii. M.P. ad Orientem. Ab hac ad inſulam Delo, Orientem versùs, xii. M. P. Ab hac etiam ad inſulam Nicoſiam, Septentrionem versùs, xxx. M. P. Hinc ad inſulam Calamo cultam, ſpecioſam, & pulchro Portu inſignitam, iv. M.P. Ab hac, versùs Occaſum, ad inſulam Caua, in qua locus datur ſoluendis nauibus, xx. M. P. Ab hac Orientem versùs, ad inſulam Teſala in qua habetur

c *Omiſſum in orig.*

Portus omni vento tranquillus, xxiv. M. P. Inter hanc inſulam Teſala, & inſulam Rhodum intercedit ſpatium c. M.P. Rhodus autem reſpicit in terraContinentem Mocra. A Rhodo ad [a] Megiros habetur ſpatium trium curſuum, hoc eſt ccc. M. P.

a Fortè ſcyros.

QVINTA PARS
Climatis Quarti.

SVb iſta quarti Climatis parte quinta comprehenditur quinta portio maris Damaſceni cum inſulis Rhodo, & Cypro, ac nonnullis tàm Græcorum, quam Moſlemannorum regionibus ad litus ſeptentrionale appoſitis. Hic etiã propè initium maris Damaſceni conſpiciuntur de regionibus [b] Damaſcenis Antarſus, [c] Alladhechia, [d] Antachia, [e] Maſſiſa, Adhana, Ain-zarba, Tarſus, Carſus, Hamarnas, Antalia vetus, Antalia recens, Patera, Maira, Giun-almocra, & caſtellum-Aſrubale. Regiones autem Damaſcenæ mediterraneæ ibidem contentæ, ſunt, Famia, caſtellum-Salamia, Cqennaſerin, Caſtel, [f] Haleb, Retsáfa, Racca, Ráfeca, Bageruan, Algeſer, Manbeg, Maraaſc, Sarug, Harran, [g] Alraha, Hadeth, Samoſat, Maláttia, caſtellum Manſur, Zábtara, Gerſun, Allaban, Bedandur, Corra, & Tuleb.

b Nempè ſyriacis, nàm Damaſcus ponitur apud Arabes pro Syria
c Laodicea.
d Antiochia
e Mopſueſtia
f Aleppus.
g Niſibi.

Itaque cùm omnium iſtarum regionum narrationem indicare oporteat, dicimus inſulam Cyprum latiſſimè patere, ſpatio videlicet ſexdecim dierum: oppidis eſſe inſtructam, diuitem Chalcanto, quod & nomen ab ea deſumit. Vrbes autem in illa tres continentur, nimirum Nemſun vrbs in meridionali parte inſulæ poſita; Deinde [h] Leſcoſia, medium in inſula locum occupans; Demùm vrbs Kornabia. Inter inſulam Cyprum, & vrbem Tripolim Syriæ interuenit ſpatium duorum curſuum. Et inter eandem Cyprum, & [i] Giábala, ſpatium vnius curſus, ac ſemis. Ab oriẽtali parte huius inſulæ habet initium mare Syriacum: Et

h Epiſcopia.
i Gibeletto.

vbi hoc terminatur mari Damaſceno, extant illic propè litus eius quædam prædictarum regionum, ſcilicet Antarſus in oris maritimis extructa, quæ quàuis modica ſit, vicos tamen habet frequentes, merceſque continuas. Ab hac ad caſtellum a Almarcqab ſitum in monte vndique inacceſſo, habetur ſpatium viii. M. P. A caſtello Almarcqab ad vrbem Bálinas, viii. M. P. eſt autem diſſita Bálinas à mari iiii. M. P. A Bálinas ad vrbem Giábala ad mare appoſitam, x. M. P. Ab hac ad Ladhechia, x. M. P. Iacet hæc propè mare, habetque Portum venuſtum, nauibus atque cymbis eò confluentibus opportunum. A Ladhechia ad caſtellum Herbade, xviii. M. P. Ab Herbade ad caſtellum Soüaidie xv. M. P. Souaidia mari adiacet, eſtque Portus Antachię; diſtat autẽ Antachia à mari xii. M. P. Iuxtà Soüaidiam exonerat ſe flumẽ Antachiæ dictũ b Alaatſi: & Soüaidia flumini adiacet eidẽ, quod mutato nomine vocatur ibi Alarbat, cuius origo prouenit è terra Damaſci, eo ex loco vbi cum itinere coincidit via, quæ ducit ad Alboraid, & inde excurrens per Hemts, poſteà vrbes Hama, & Saizar attingens, alluit meridionalem partem Antachiæ, tùm in Meridiem deflectens, perque eandem plagam excurrens, demùm immiſcet ſe mari Mediterraneo à meridionali parte Soüaidiæ. A Soüaidia ad montem c Ras-alchanzir habentur xx. M. P. Et ſuper hunc montem ingens extructum eſt monaſterium. atque idem mons dat initium Armeniæ, ac terminum Syriæ. Ab iſto caſtello ad caſtellũ Roſos iuxtà flumen quoddam ſub Ras-alchanzir æquè poſitum, x. M. P. A caſtello Roſos ad caſtrum d Altebnàt, xv. M. P. Ab hoc ad caſtrum e Almathcab, viii. M. P. Hinc ad peninſulam Alnatſa, x. M. P. Ab hac ad caſtellum f Almolauan, xv. M. P. Inde ad Carcas, xxv. M. P. Ab hoc ad Corcos, xiii. M. P. atque ab iſto caſtro deprehenduntur margines inſulæ Cypri.

Vt autem cepta reſumamus, dicimus ab vrbe Antachia ad Adhana, Septentrionem verſùs, haberi ſpatium trium ſtationum. Rurſus ab Antachia ad g Scandarónam Caſtellum in oris maritimis poſitum, XLV. M. P. A Scandaróna ad Cabas, modica ſtatio. A Cabas ad Maſſiſam, ſtatio: ita vt à Scandaróna ad Maſſiſam ſit interuallum XL. M. P. Maſſiſa Græcè

a *i. Specula.*
b *i. Rebelle.*
c *i. Caput porci.*
d *i. Feſtucarum.*
e *i. Terebri*
f *i. Coloratum.*
g *Europæis Alexãdretta.*

Græcè dicitur Mameſtera; eſtque hæc duas in vrbes diuiſa poſitas in ambabus ripis fluminis[a] Gihan. Amnis verò Gihan trahit originem ſuam de terra Romæorum, & Maſſiſam primò alluens, deindè territorium caſtri Almolauan, poſtremò exonerat ſeſe in mare Mediterraneum. Eſt autem diſſita Maſſiſſa à mari xii. M. P. Inter Maſſiſam, & Ainzarba ſitam ab occidentali ripa fluminis Sihan, quod magnitudine inferius eſt amne Gihan, ſtationis habetur interuallum. Ab Ain-zarba ad Antachiam, ſtationes duæ. Ab Adhana ad Tarſum, Aquilonem versùs, ſtatio. Idem dicendũ de caſtello Arlas, quod eſt Portus ipſius. Ab Arlas ad Seleuciam, iter bidui. A Seleucia ad Antaliam, iiii. M.P. Hinc ad inſulas Sadduniat, dieta vna, ſeu LIII. M. P. itinere maritimo: ſunt autem eæ inſulæ duæ, x. M. P. à Continente diſſitæ. Ab inſulis Sadduniat pergendum ad ſinum Alfalica, cuius longitudo eſt xx. M.P. Et in huiuſce ſinus extremitate influit in mare magnus quidam amnis, cui adiacet Caſtellum Tſarſar. Ab extremo ſinu Alfalica ad Mairam, xxx. M. P. Indeque naues ingrediuntur inter duos montes Alcaicab dictos, habentes in longitudine xxi. M. P. Ab his ad vrbem Patera iuxtà mare ſitam, xx. M. P. Ab hac ad extremitatem Continentis Almocra, quæ reſpicit inſulam Rhodos, cc. M. P. per ſinuoſos flexus, at rectà tranſeundo, LXX. M. P. Ab extremitate Continentis Almocra ad vrbẽ Aſtrubale, L. M. P. itinere maritimo. Ab hac ad Tamaſanſon poſitam in cacumine montis mari ſupereminentis, cxx. M. P. Hinc ad Sam, L. M. P. A Sam ad monaſterium Surẽt, L. M P. Ab hoc ad Portum Boſt, xij. M. P. Inde ad Matteſe, cxx. M.P. Ab iſta Continente ad oſtium Ande, anguſtum videlicet illud fretum, c. M. P. Ab hoc ad[b] Conſtantiniam, ſpatium trium curſuum.

[a] *Gehon.*

[b] *Conſtantinopolim.*

Via, quæ ducit ab Antachia ad Raccam, per Haleb capiẽda eſt; Nàm ab Antachia ad Cqennaſerin habentur XL. M. P. (hæc verò ſita eſt propè flumen Coüaic, quod cum ſit fluuius Haleb, peruenit excurrens aduſque Cqennáſerin, ac poſteà in lacum ſe mergit) A Cqennaſerin ad Haleb, cuius alluit portas flumen Coüaic, xx. M. P. Ab Haleb autẽ duplex patet iter ad Raccam: Et vnum quidem eſt ab Haleb

leb ad Naúria, deinde ad Choſciaf, tùm ad Bales, inde ad Dauſer, demùm ad Raccam, quæ medium vt prædiximus, obtinet locum in Daiar-Motdhar. Vocatur iſta Græce Balánicos, continetque ſub ſe vrbes Bageruan, Harran, Roha, Sarug, Samoſat, a Ras ain, b Caſar-tutha, c Tal-Mauran, Alráui, Niſibin, Aderma, & Retſáfa. Itaque via, qua itur à Racca ad Retſáfa, protenditur ſpatio xxiv. M. P. A Retsáfa ad Marágha, xxiv. M. P. A Marágha ad Caſtel, xxxvi. M. P. Tùm ad Salamiam, xxx. M. P. A Salamia ad Hemts, interuallum ſtationis, nempè xxiv. M. P.

a *i. Capue fontis.*
b *i. Pagus arboris mori.*
c *i. Collis.*

Aſſerimus præterea in hac propoſita Parte contineri fluuium Eufratem celeberrimum, qui adſcribitur in numerum ſex fluminum maximorum; ea verò ſunt Nilus, [d] Dágele, [e] Eufrates, Mehran Sindiæ, [f] Hanges Indię, Baghanun in Sin, & Gihon in Choraſan. Egreditur autem fluuius Eufrates ex intima terra Romæorum non procul à Cazala, è mõtibus quibuſdam proximis Cali-cala: tùm tranſiens per regiones Romæorum, protenditur vſque ad Camch, indeque fluit vſque ad Maláttia, ita vt duobus tantùm milliaribus diſtet ab illa: labitur deindè ad Samoſat, atque illinc ferre incipit naues vſque ad Baghdad. A Samoſat poſteà excurrit per Meridiem, declinans ad Orientem, vſque ad oras maritimas Harian: indè ad pontem Sobcha: tùm ad Ráfecam: & Raccam, quæ orientali ab eius ripa iacet, alluens, attingit g Mohammediam ab occidentali eius parte: indè ad Chabúcam: poſteà ad Cqercqiſiam, ibique cernitur oſtium fluminis Alchábur: deinde ad Rahabat-Malec: illinc ad h Dalia: tùm ad Aana: ad Hit: ad Enbar: indéque defluit ad amnem Iſa, ad Baghdad: iacet autem Baghdad ſecùs Tigrim. Reliqua verò pars Eufratis fluens è Ráhaba, à tergo deſerti, in varia diuiditur brachia, quorum vnum pergit ad Tſarſar, aliud ad Alcatſr, aliud etiam ad ura, quartum denique ad Kufam. Et omnia iſta brachia varios in lacus ſeſe immergunt.

d *Tigris.*
e *Ganges.*
f *Arab: Al forat, i. aqua ſuauiſſima.*
g *Mahometam.*
h *i. Vitis.*

Porrò vrbs Maláttia fortis eſt, diſtatque à Samoſat L i. M. P. Inter Samoſat & Maláttiam parua ciuitas conſpicitur [i] Hetſn-Manſur vocata; eſt autem diſſita à Samoſat vnius interuallo ſtationis, nempè xxii. M. P. à Maláttia verò

i *i. Arx.*

xxx. M. B. Deindè ad Zábtara, xv. M. P. Verùm à Manbeg ad Malattiam eſt iter quinque dierum. Et à Manbeg ad Samoſat, iter bidui: nec longè ab illa iacet vrbs Sobcha. Item à Manbeg ad Maraaſc triduò ambulabis. A Manbeg ad Hadeth, biduò. Ab Hadeth ad Maraaſc, dieta vna. Similiter à Manbeg ad Haleb, tres tibi conficiendę ſtationes. A Manbeg ad Cures, duæ ſtationes. A Cures ad Haleb, dieta vna. Ab Haleb quoque ad Hemts, quinque dietæ. Pari etiam ratione ab Haleb ad Maarram, quę dicitur [a] Maaratalneaman, de territorio Cqennaſerin, dieta magna.

[a] i Morbus ſtruthiocamelorum.

SEXTA PARS

Climatis Quarti.

TErra, quæ ſub hac ſexta Parte continetur, eſt maior pars terræ [b] Algezíræ, & aliqua portio terræ Armeniæ, cum parte terræ Adhrabigian, & regionibus Nahalus, ideſt regionibus [c] Algiabal. Verùm Algezíra eſt quod includitur inter Tigrim, & Eufratem, eiuſque vrbes ſunt, Racca Ráfeca, Chabûca, Bagerüan, Aáraban, Socna-alabbas, Talban, Tancqir, Mohammedia, Cqercqiſia, Ráhaba, Dália, Aana, Hit, Zab, Enbar, Tſarſar, Alcatſr, Sura, Kufa, Melcaſſin, Sengiar, Hadhar, Mauſel, Balad, [d] Geziret-ebn-Omar,, Bárcaid, Adrama, Niſibin, [e] Ras-alain, Máredin, Roha, Harran, Sarug, Herian, Herbas, Batri, Hini, Amed, Benbu, Cqelſabur, Cqerdi iamidi, Maëliána, [f] Suc-alahad, Hadítha, Sorr, & Bárema. Omnes prædictæ regiones pertinent ad Algeziram. Continetur ibidem de regionibus [g] Arac, Tharthar, Zura, Sorra-man-rai, Aalab, Harib, Ocbara, Baghdad, Hailun, Rauha, Náhroüan, Giargiaia, & Dógiail. Hę omnes ſunt regiones Arac. Regiones autem Algiabal ſunt Dáſcara, Chánecqin, Catſr-ſirin, Sírauan, Tsáimara, Cqermáſin, Dainur, Rudhan, Karch, & Doniaüand. At verò de regionibus Nahalus ſunt Ray, Asba-

[b] i. Inſula, quæ eſt Meſopotamia
[c] Hoc eſt, Montis.
[d] i. Inſula filij Omar.
[e] i. Initium fontis.
[f] i. Nundinæ diei Dominicæ.
[g] Parthia.

Asbahan, Hamadan, [a] Nahauand, Mahargiafendec, Máſebadan, Cazuin, & Vrbs [b] almobárac. Ibidem continentur de regionibus Dailam, Abhar, Zangian, Albir, Tilaſan, Dailam, Ahela, Sária, Mámetir, & Tamíſa. Cæterùm de regionibus Armeniæ ſunt Nariz, Bárdaa, Gianza, Salamas, & Haüa. Cunctæ, quas cenſuimus regiones, ſunt populoſæ, ac ciuibus refertæ: & de ſingulis agendum nobis eſt, atque ſingularum termini nobis deſcribendi, auſpicante Deo, eadem methodo, qua in præcedentibus libri partibus prçſtitimus.

Quapropter aſſerimus Algeziram eſſe quod includitur inter Tigrim, & Eufratem, & continere ſub ſe Dayar-Rabia, & Motdhar. Iter autem à Baghdad ad Raccam, nēpè illud quod in Occaſum pergit, eſt huiuſmodi: A Baghdad ad Sáilohim habentur xii. M. P. Inde ad Enbar, xxiv. M. P. Ab Enbar ad Zab, xxi. M. P. A Zab ad Hit, xxxvi. M. P. Iacetque hæc eregione Tacrit ad latus orientale: nàm Tacrit, quæ partem Arac ſeptentrionalem occupat, appoſita eſt ad ripam Tigris occidentalem. Ab Hit ad Naüſiam, quæ eſt inſula quædam Eufrate circunſepta, xxi. M. P. Ab hac ad [c] Daſſam, xxi. A Daſſa ad Aanat, xxi. M. P. Ab Aanat ad Dáliam, xxi. M. P. A Dália ad Ràhabat Malec-ben-Tauc, ſitam ab orientali latere Eufratis, xxx. M. P. Ab hac ad Alchábur, per Eufratem, ſtationes duæ. Ab eadem ad Cqercqiſiam, duæ item ſtationes: iacet autem vrbs Cqercqiſia ab orientali latere Eufratis, & infrà ipſam exonerat ſe flumen Harnas dictū Alchábur. A Cqercqiſia ad Chabúcam, quæ & Chalúca, iter bidui. Denique à Chabúca ad Raccam, ſtationes duæ. Aliud quoque patet à Baghdad ad Raccam iter, quod decem circiter ſtationibus conficitur; poſtquàm enim à Baghdad in Naüſiā deueneris, omittēs Eufratē, perges ab oriētali ipſius parte dextrorſū per deſertū. A Naüſia ad Vaſſā habes xxi. M. P. Ab Vaſſa ad Agímā, xviii. M. P. Hinc ad Dhoracqi, xviii. M. P. Deinde ad Fartdha, xviii. Hinc ad [d] Vadi-alſebáa, xv. M. P. Illinc ad montes Cqercqiſia, xxi. M. P. Tum ad flumen Soaid, xxiv. M. P. Tum ad Giardan, xlii. M. P. Tum ad Mabrac, xxxiii. M. P. Poſtremò ad Raccam, xxiv. M. P. Summa au-

[a] *Dicitur etiam Nohauand, & Nehauand.*
[b] *i. Benedicti.*
[c] *Paulò inferiùs vocat Vaſſam.*
[d] *i. Vallem ferarum.*

tem totius itineris huiuſce eſt trecentorũ ſeptuaginta duorum millium paſſuum. Rursùs à Baghdad ad Raccam alia extat via per Mauſel: Siquidem à Baghdad abibis ad Tharthar. A Tharthar ad Ocbaram habentur xv. M. P. Ab Ocbara ad Bageſam, ix. M. P. Inde ad Cadeſiam, xxi. M. P. Ab hac ad Sorra-man-rai, ix. M. P. A Sorra-man-rai ad Karch vi. M. P. Hinc ad Halitham oppidum magnum, xviii. M. P. Ab hoc ad Senn, xv. M. P. Et propè hanc exonerat ſeſe fluuius Zab minor. Inter Senn autem, & Tacrit intercedit ſpatium XL. M. P. Similiter à Senn ad vrbem Baüareh, xii. M. P. Et ab vrbe Senn ad Hadítham, xxxvi. M. P. Hæc verò iacet ad orientale litus Tigris, & in ipſa cernitur oſtium fluminis Zab maioris. Et decimo inde milliari extat mons Cárema. Secùs Zab, ex parte monti proxima, conſpicitur Gilon vrbs venuſta, elegans, ac fortis. Secùs eundem Zab, ex partibus Armeniæ, iacet vrbs Rauha. Cæterùm duo Zab ſunt duo flumina magna, quę quando in vnum coaleſcunt, æquant, imò ſuperant dimidiam partem Tigris. Ab vrbe Haditha ad Bani-Tamian, xxi. M. P. Deinde ad vrbem Tacrit, xxi. M. P. Tacrit eſt ex vrbibus Mauſel, iacetque ab Occidente Tigris, & opponitur illi in mediterraneo vrbs Hatdher. Propè Tacrit ſeparat ſe à Tigri flumen [a] Dogiail, quod eius terminos ſecans excurrit ad dominium Sorra-man-rai, illudque alluit vſq; ad partes vicinas Baghdad. A Tacrit poteſt viator abire ad vrbem Raccam itinere terreſtri, tranſiens per regionem Rabiaa: conficietque tali itinere nouem ſtationes; qui verò voluerit, deſcendet per Tigrim ad Mauſel, ſpatio duarum leuium ſtationum.

a i. Paruus Tigris.

Mauſel autem eſt vrbs ad occidentalem Tigris partem extructa, habetque territoria ampla, & prouincias magnas, ac præ cæteris territorium Lino vrbis vetuſtiſſimæ, ſitæ ab orientali latere Tigris, eregione Mauſel. Contrà territorium iſtud habes territorium [b] Almarg, quod etiam magnũ eſt, & in ipſo extat vrbs dicta Suc-álahad. Non lõgè ab hac eſt vrbs Cafar-Aarra. Inter Cafar-Aarra, & Suc-álahad medium eſt dominium Zab magni, & dominium Harra. At verò Fanda, & Bonda ſunt etiam duo magna territoria cõfinia in orientali parte Tigridis. Pariter quoq; territorium

b i. Prati.

Alchá-

Alchábur multas amplectitur vrbes, ac ditiones amplas: eſtque conterminum territorio Sengiar, attingitq; [a] Algebâl. Verùm dominium Maëliána, & Calſabur, ſunt duo territoria vberrima. Vigeſimo primo ſuprà Mauſel milliario iacet ſecùs ripam Tigridis vrbs Balad, iacet autē ad ripam occidentalem, vt etiam Mauſel. Ab ipſa ad vrbem Sengiar habentur xxvij. M.P. porrò Sengiar ſita eſt in deſerto ab occidentali parte vrbis Balad, ad radices montis cuiuſdam. Propè illam reperitur Alhauali vnum è fluminibus Rabiaa: & non longè ab Alhauali, nempè ad octauum decimum inde milliare, vrbs Barcaid. Inter Barcaid autem & Balad interſūt xxxvj. M.P. A Barcaid ad Niſibin, xxvij. M.P.

a i. onte s.

Cupienti verò aggredi iter, quod à Mauſel ducit ad Niſibin, procedendum primò à Mauſel ad Balad xxj. M.P. Ab hac ad Maëlianam, xviij. M.P. Hinc ad Barcaid, xviij. M.P. Tùm ad Adramam, xviij. M. P. Poſteà ad Tal-Nadaſæ, xv. M.P. Poſtremò ad Niſibin, xij. M. P. [b] Cafartútha eſt agrorum copia, telluris vbertate, & locorum amœnitate conſpicua. Ras [c] alain eſt vrbs magna, & fontes in ea numerantur ferè trecenti retibus tecti ferreis ad cauendum quod in eos poſſet fortè dilabi. His aquis conſtipatur flumen Alchabur, quod propè Cqercqiſiam influit in Eufratem: & incolę Ras-aain poſſident ad ejus litora multas vrbes, de quibus eſt Aáraban vrbs conſpicua diſtans à Cqercqiſia ſpatio quatuor ſtationum. Inter Aáraban & Chabúcam pulchræ cernuntur vrbes à litore Alchábur non multùm diſſitæ, de quarum numero in partibus proximis Aáraban, extant Talban, Haſania, Belian, & Obaidia. In terra Niſibin inueniuntur ſcorpiones læthiferi: & propè hanc iacet mons Máredin, qui etiam maxima mortiferorum ſerpentum copia abundat.

b i. Pagus mororum.
c i Initium fontis.

De prouincijs Daiar-Rabiaa ſunt Niſibin, Azun, Amed, Ras-aain, Maiafárecqin, Baërbáia, Balad, Sengiar, Farda, Barida, Tur-aamdin. Via à Niſibin ad Dara vrbem modicam, eſt xv. M. P. Ab hac ad Cafartútha, xxj. M.P. Indè ad Alchábur, xv. M. P. Tùm ad caſtellum Máſlema, xviij. M. P. Hinc ad Bágeruan, xxj. M.P. Demùm ad Raccam, ix. M. P.

Iter à Niſibin ad Amed eſt huiuſcemodi, A Niſibin ad caſtellum Ebn-Baree habentur xxxix. M. P. Indè ad Talcoraa, xviii. M. P. Poſteà ad Amed, xxi. M. P. Deindè trāſitur flumen Tigris vſque ad Maia-Fárecqin duarum interuallo ſtationum: Pertinet autem Maiafarecqin ad terram Armeniæ, quamuis nonnulli ponant illam ſub ditione [a] Inſulę; iacet autem ad duas ſtationes ab orientali ripa Tigris.

a Nempè Meſopotamia.

Iter ab Amed ad Raccam, dextrorsùm capiendum eſt: & primo ab Amed ad Samoſat LXXVII. M. P. conficienda. A Samoſat ad Tal-Mauran, xv. M. P. Deindè ad Herian, xviii. M. P. Indè ad Tameeda, xv. M. P. Tùm ad caſtellum Giallab, xxi. M. P. Tùm ad Roha, xii. M. P. A Roha ad Harran, xii. M. P. Ab Harran ad Bágera, xii. M. P. Ad Bágeruan, xxi. M. P. Demùm ad Raccam, ix. M. P.

At via, quæ à Mauſel ducit ad Amed, eſt huiuſmodi: A Mauſel progrediendum ad vrbem Balad xxi. M. P. itinere terreſtri, ſi libuerit, vel certè per Tigrim. A Balad ad Gezirat-ebn-Omar, LXIX. M. P. Eſtque hæc contermina monti Iamanin, Maſúrin, & Calſabur, quæ omnes ſunt in eo monte, ex quo eſt mons Algiúdi proximus propugnaculis Amed: imò mons Iamanin eſt ipſemet Algiúdi, ſuper quem requieuit Nauis Noë, cui pax. A Gezira perges ad oſtium fluminis Sorait, quod duobus eſt compoſitum fluuiis manantibus è montibus Barema; hi enim non longè à Tigri in vnum coaleſcunt, & in eundem Tigrim ſimul influunt. Ad ripam autem prædictorum fluuiorum iacet vrbs Tal. Ab oſtio duorum fluuiorum ibis ad oſtium fluminis Bárema, fluminis ingentis; quod ortum habens in regionibus Armeniæ, exonerat ſe in Tigrim ab orientali ipſius parte. Ab eo flumine ad Matira. Et ab hac ad Amed. Prædictum verò ſpatium ab Amed ad Gezirat-ebn-Omar, eſt trium ſtationum.

Iter ab vrbe Balad ad Raccam eſt huiuſmodi: A Balad ad [b] Tal-alchair, xv. M. P. Occidentem verſus. Inde ad Sēgiar, xxi. M. P. Poſteà ad [c] Ain-algebal, xv. M. P. Tùm ad [d] Seccat-alabbas, quæ eſt ſecùs Alchábur, xxi. M. P. Tùm ad [e] Alnahrain, quæ eſt item iuxtà Alchabur, xv. M. P. Indè ad Macheſin adiacentem quoque ripæ Alchabur, xviii.

b i. Collem bonorum.
c i. Fontem montium
d i Via regia Abbaſi
e i. Duo flumina.

M.P. Hinc ad Cercqiſiam tàm ad Eufratem, quàm ad Alchabur appoſitam, xxi. M. P. Tandem inter Cqercqiſiam, & Raccam quatuor intercedunt ſtationes. Racca, & Raſeca ſunt duæ vrbes, quæ licet coniunctæ videantur, ſunt tamen multorum ſpatio cubitorum abinuicem ſeparatę.

Similiter ab Amed ad Samoſat tres habentur ſtationes. A Samoſat ad Niſibin, xc. M.P. A Niſibin ad Ras-alain, tres quoque ſtationes. Ab Harran ad Raccam, tres dietæ. Et ab Harran ad pontem Manbeg, duæ dietæ. A Roha ad Samoſat, tres ſtationes. Cæterũ Sarug eſt Metropolis Diar-Motdhar, fructibus abundans, occurritque à ſiniſtris abeunti ad Harran à ponte Manbeg, ad iter diei ab eadem Harran. Hactenùs, iuuante Deo, de locis memorabilibus, & metropolitanis celebribus, In inſula continentis.

At verò Arac habet longitudinem protenſam à termino Tacrit vſque ad terminum Abbadan, ſecùs fauces maris Perſici: latitudinẽ autem à Cadeſia per Kufam, & Baghdad habet vſque ad Holuan: ex partibus Vaſet extenditur etiam eius latitudo ferè vſquè ad Kathib, & Corcub; ex partibus verò Baſſara, vſque ad Hay. Menſuræ verò itineris eius hæ ſunt; à termino Tacrit vſque ad mare, ex orientali plaga, iter vnius ferè menſis arcuatìm & oblique: idemquè interuallum ex parte occidentis, ad Tacrit à mari obliquè reuertendo. A Baghdad ad Sorra-man-rai tres habẽtur ſtationes. A Sorra-man-rai ad Tacrit, ſtationes duæ. Rursùs à Baghdad ad Kufam, ſtationes quinque. A Kufa ad Cadeſiam, ſtationes tres. Item à Baghdad ad Vaſet, octo ſtationes. A Vaſet ad Baſſara, ſex ſtationes. Similiter à Baghdad ad Sirauan & Tſaimara, ſex item ſtationes. A Kufa ad Vaſet, ſumendo viam qua itur ad a Albatayeh, ſex ſtationes. A Baſſara ad mare, ſtationes duę. a *i. lacus.* Itaque latitudo Arac, ſi viam Baghdad aggrediaris ab Holuan ad Cadeſiam, eſt vndecim ſtationum. Latitudo quoque eiuſdem Arac à Sorra-man-rai ad terminos Sciahrazur de terra Adhrabigian, eſt quinque ſtationum; ſed terra habitata in eo ſpatio non totam implet ſtationem. Eiuſdem latitudo à Vaſet ad partes Chureſtan eſt quatuor ferè ſtationum; ex partibus Baſſaræ ad Hay, ſtationis vnius.

In

In eius vrbibus recenſendis, incipiamus à Baghdad: eſt igitur Baghdad vrbs magna, quam ædificauit Almantſur ex parte occidētali Tigridis, diuiſitque in portiones loca illi circuniacentia inter amicos, & aſſeclas ſuos; Cumque deinde fuiſſet in ea dominatus Almohdi, collocauit exercitũ ſuum in latere orientali, quod inde vocatum eſt Caſtra Almohdi. Curans poſthæc vnuſquiſque portionem ſuam domibus illuſtrari, euénit vt crebra atque frequentia erigerentur ædificia à Karch infrà Baghdad vſque ad Hadith. Medium in his ædificiis locum obtinet Ædes Almohdi, quæ reſpicit Ædem Almantſur ab oppoſita occidentali parte; Protenduntur autem ędificia Baghdad ab orientali plaga vſque ad vrbem Kaluadha. Inter Baghdad, & Kufam creberrimæ occurrunt ditiones, & innumera territoria, fluminibus ex Eufrate deriuatis irrigua; Et primò quidem irrigat ea, propè Baghdad, flumen Tſartſar nauigerũ, cui adiacet vrbs Tſartſar; diſtat autē Tſartſar à Baghdad, ix. M.P. habetq; pontē cōpoſitũ nauiculis, aditũ hominib⁹ prębentē. Sexto ab hoc flumine milliari aliud reperitur flumen ingēs, aquis copioſũ, flumē [a] Almalec vocatũ. Ab iſto fluuio ad caſtellum Ebn-Hobaira, indeque ad Baghdad tres habentur ſtationes modicæ. A caſtello Ebn-Hobaira ibis ad vrbē Sura appoſitam ad latus Eufratis. A prædicto caſtello profundit ſeſe Eufrates in vniuerſam ditionē Kufæ, reſiduis eius aquis in lacus influentibus. Pari etiam ratione, ſitus Kerbelai eſt in occidētali parte Eufratis eregione caſtelli Ebn-Hobaira, & in illa extat ſepulchrum Alhoſain filii Ali, quod aliquot anni temporibus frequenti admodũ turba viſitatur. Ab vrbe Baghdad ad Nahraüan ſitam in ripa orientali habentur xii. M. P. A Nahraüan ad Raſúcam flumini proximam, xxiv. M. P.

[a] i. Regis.

Iter à Baghdad ad Holuan eſt huiuſmodi: A Baghdad ad Nahraüan, xii. M.P. Ab hac ad Dair-Barema, xii. M.P. A Barema ad Daſcara, xxiv. A Daſcara ad Halúla, xxi. M.P. Ab hac ad Chanecqin, xxvii. M.P. Hinc ad Catſr-Sirin, vbi duplex offert ſe via: vna læua, quæ pergit in Sciahrazur: altera ad Oriētem, quæ tendit ad Holuan. Petenti ergo Sciahrazur, eundum eſt à Catſr-Sirin ad Dair-Karran, ſpatio vi. M.P. A

Dair-

Dair-Karran ad Sciahrazur, manent LIV. M. P. Qui verò ad vrbem Holuan ire voluerit, proficiſcetur à Catſr-Sirin ad Holuan ſpatio xv. M. P. Itaque à Baghdad ad Holuau ſex habentur ſtationes.

Iter à Baghdad ad Baſſaram, tale eſt: A Baghdad ad Almadaien, xv. M. P. iacet autem Almadaien ad occidentalem partem Tigris. Ab Vaſet ad fines regionum Ahuaz, de quibus ſuperius egimus, c. M. P.

Reſtat modò nobis agendum de regionibus [a] Algebâl. Quarè dicimus celebres ſub Algebâl vrbes contineri, ditioneſque perilluſtres, quarum maximæ ſunt Hamadan, Dainur, Aſbahan, & Comm. Amplectitur etiam permultas regiones his minores, qualis eſt Caſan, Nahauand, Rudhan, Karch, Borg, Abhar, & Cazuin, licet hãc opinentur nõnulli eſſe de terra Dailã. Dabit ex his initiũ Hamadan, quã ingentẽ eſſe vrbẽ aſſerimus. Iter ab Hamadan ad Holuan eſt huiuſmodi: Ab Hamadan ad Aſtorabad, XLV. M. P. Ab Aſtorabad ad [b] Catſr-alloſus, xxi. M. P. A Catſr-alloſus ad Maderan, xxi. M. P. Ab hac ad pontẽ [c] Almain parui amnis, xv. M. P. inde ad pontẽ [d] Abi-Aiub, xii. M. P. Ab hoc ab Iahſun, indeq; ad Carmaſin, ſiuè Carmazin, xxiv. M. P. A Carmaſin ad Zobaidiam, xxiv. M. P. A Zobaidia ad [e] Marg-alcalaa, xxvii. M. P. Iter ab Hamadan ad Dainur, & ab Hamadan ad Aſtorabad eſt quemadmodum præpoſuimus, XLIV. M P. Ab eadem quoque ad Sohba, xxvii. M. P. A Sohba ad Dainur, xxiv. M. P. Rursùs iter ab Hamadan ad Ray eſt huiuſmodi: Ab Hamadan ad Saua, LXXXX. M. P. A Saua ad Ray, L. M. P. Iter ab Holuan ad Ray rectà pergit ab Occidente in Orientem; Nàm ab Holuan ad oppidum Mader, & Aſian, xii. M. P. Tum ad caſtellum Zeiad, xii. M. P. Tum ad Zobaidiam, xviii. M. P. Indè ad Haſcarem, ix. M. P. Ad caſtellum Amr, xii. M. P. Ad Carmaſin, ix. M. P. Et nono ab hac milliari extat ad læuam Maſendan. Si vis arripere viam, quæ ducit ad Choraſan, indéque ad Doccan, xxi. M. P. conficies; Quòd ſi ire cupias ad Nahauand, & Asbahan, proficiſceris à Doccan dextrorsùm ad Maderan ſuperius memoratam: indéque ad Nahauand. A Doccan ad Catſr-alloſus, xxi. M. P. & illinc ad Aſtorabad, xxi. M. P.

[a] *i. Montiũ.*
[b] *i. Caſtellũ latronum.*
[c] *i. Fontis.*
[d] *i. Patris Iob.*
[e] *i. Pratum arcis.*

Tùm ad oppidum a Alaaſel, ix. M. P. Tùm ad b Vadhifat. Hamadan, ſeptem leucæ. Tùm ad Hamadan, xv. M.P. Ab Hamadan ad oppidum Adrand, xv. M. P. Tùm ad Zarram, xii. M. P. Tùm ad oppidum Torzam, xii. M. P. Tùm ad Aſaueram, xii. M.P. A Daradaiad ad oppidum Suſauin, ix. M.P. Tùm ad Sauam, xv. M.P. A Saua ad Maſcúnam, xxvii. M. P. Tùm ad Ray, xxi. M. P. Iter ab Hamadan ad Asbahan eſt huiuſmodi: Ab Hamadan, ad Ramen, xxi. M. P. A Ramen ad Berzagerd, xxxiii. M. P. A Berzagerd ad Karch, xxx. M. P. A Borg ad oppidum Chubigian, xxx. M. P. A Chubigian ad Asbahan, xc. M. P. & in toto hoc ſpatio nulla reperitur ciuitas. Iter ab Hamadan ad Chureſtan eſt huiuſmodi: Ab Hamadan ad Rudhan, xxvii. M.P. A Rudhan ad Nahauand, xxi. M. P. A Nahauand ad Alaſir, xxx. M. P. Ab Alaſir ad Saber-Has, indéque ad Allur, xc. M. P. quo in ſpatio nulla inuenitur aut vrbs, aut pagus. Ab Allur ad oppidum Andamas, indeque ad Giondaſabur, vi. M. P. Item ab Hamadan ad Sauam, xc. M. P. A Saua ad Comm, xxxvi. M. P. quæ biduò conficiuntur. Rursùs iter ab Hamadan ad Nareſtan eſt xxx. M. P. A Nareſtan ad Aüed, xxiv. M. P. Ab Aued ad Cazuin, duæ dietæ. Ab Hamadan etiam ad Dainur, plus LX. M.P. A Dainur ad Sciahrázur, iv. ſtationes. Eodemque modo ab Holuan ad Sciahrázur, ſtationes quatuor. A Dainur ad Sairama, iter diei. Ab Allur ad Karch, ſex ſtationes. Ab Asbahan ad Caſan, tres ſtationes. A Comm ad Caſan, ſtationes duæ. A Comm ad Asbahan, biduum. Ab Holuan ad Sírauan, duæ ſtationes magnæ. A Sirauan ad Allur, ſtationes item duæ. Et ab ipſa ad vrbem Baghdad, ix. ſtationes.

Iter à Ray ad Amol eſt huiuſmodi: A Ray ad Buzian, ſtatio leuis. A Buzian ad Iamehend, ſtatio. Ab hac ad Aſec, ſtatio. Ab Aſec ad Bellun, ſtatio. A Bellun ad Amol, ſtatio. Ab Amol ad a Ain-alhamm mari proximum, ſtatio: Et propè hunc fontem exonerat ſeſe flumen Amol in mare. Iter à Ray ad partes Algebâl eſt iſtud: A Ray ad Coſtánam, ſtatio. A Coſtána ad Maſcúnam, ſtatio. A Maſcúna ad Sauã, xxvii. M. P.

a i. Fontem mœroris.

Iter à Dainur ad Marágham, indéque ad Ardabil tale eſt:

a Dainur ad Cheiáregian, xxvii. M. P. Ab hac ad Tal-Var, xviii. M. P. Hinc ad Saiſar, xxi. M. P. Inde ad Andareb, xii. M. P. Ab hac ad Bailacan, xv. M. P. Si igitur ad Ardabil ire cupias, perges à Bailacan ad Borzã, quæ eſt de terra Armeniæ, ſpatio xviii. M. P. A Borza ad Saber-chaſt oppidum, xxiv. M. P. Hinc ad Maragham, xxi. M. P. A Maragha ad Charcan, xxxiii. M. P. Indè ad Tabriz, xxvii. M. P. Deinde ad Nariz, xxx. M. P. Poſteà ad Chan, xii. M. P. Hinc ad Chouareſt, iii. M. P. Indè ad Kaüaſer, xxx. M. P. Tùm ad Iama, xv. M. P. Demum ad Ardabil.

Item via ab vrbe Ardabil ad Zangian eſt huiuſmodi: Ab Ardabail ad pontem Sandur, ſtatio. A Sandur ad Sara, dieta vna. A Sara ad Bara, iter diei. A Bara ad Zangian ſtationes duæ. Qui voluerit, poterit ab Ardabil progredi ad Mananeg, LX. M. P. A Mananeg ad Chunag, ſtatio. A Chunag ad Adhrabigian, ſtatio magna. Similiter à Mananeg ad Zangian, aliorſum quàm per Chunag, ſtationes duæ. Ab Ardabil ad Mucan ſitam in oris maritimis, biduum.

Iter à Sciahrazur ad Maraghã eſt huiuſcemodi. A Sciahrazur ad Hadhran, & ab Hadhran ad Cuc, ſtatio. Ad Nariz, ſtatio. Denique ad Maragham, ſtationes duæ. Iter à [a] Gezirat-ebn-Omar ad Armeniæ regiones eſt huiuſmodi. A Gezìrat-ebn-Omar ad Tal, ſtationis habetur interuallum: eſt autem Tal oppidum magnum, vrbi non impar, frequens, ad flumen Sarit appoſitum. A Tal ad montem Giodaan eidem fluuio Sarit vicinum, ſtatio. A monte Giodaan ad [b] Algiabal, ſtatio. Ab Algiabal conferet ſe viator ad Madlan vrbem dirutam. A Madlan ad Marthan, ſtatio. Denique ad Salamas de terra Armeniæ, ſtatio. Salamas vrbs eſt à ſtagno Kãnudhan remota: ſtagnum verò iſtud ſalſum eſt, caretque omni animantium ac piſcium genere. Diſtat idem ſtagnum à Dachercan xii. M. P. habetque in longitudine ſtagnum hoc ſtationes quatuor, Septentrionem inter ac Meridiem: eius autem latitudo protenditur inter Maragham, & Armeniam ſpàtio LX. ferè M. P. Hyberno tempore maximæ excitantur in eo procellæ, adeò vt cymbę naufragium patiantur.

[a] *i. Inſula filij Omar.*

[b] *i. Montē.*

SEPTIMA PARS
Climatis Quarti.

a i. Montiũ.

SEptima hæc Pars Climatis quarti comprehendit reliquam terram [a] Algebâl, regiones Adhrabigian, regiones Cuheſtan magnæ ſolitudini conterminas, & nonnullas regiones Choraſan.

b i. Monaſteriũ arcis. *c i. Arcemonaſterij* *d i. Infideliũ*

e i. Salis *f i. Caput canis.*

g i. Specula cuſtodia.

Via verò quæ ducit ad has eſt: volenti à Ray abire in Aſbahan exeundum eſt ex Ray ad vrbem Dorzam, & ſtationis interuallum conficiendum. A Dorza ad [b] Dair-alhetſn, ſtatio per ſolitudinem penitus incultam. Ab [c] Hetſn-aldair ad oppidũ Kach, ſtatio. Ab oppido Kach ad vrbem Comm, ſtatio. Ab vrbe Comm ad oppidum [d] Almagius ſtatio. Ab iſto oppido ad vrbem Caſan, ſtatio. Iter à Ray ad Naiſabur, eſt huiuſmodi: A Ray ad arcem Abad, xii. M. P. Deindè ad Carandin, xxiv. M.P. A Carandin ad Kahda, xxi. M. P. Ab hac ad Chouar, xviii. M.P. Hinc ad caſtellum [e] Almelh, xviii. M.P. Ab hoc ad [f] Ras-alcalb, xxi M. P. Indè ad Semanan, xxiv. M. P. A Semanan ad Agiúmen, xxvii. M. P. Tùm ad Cumas-aldámeghan, xxiv. M.P. Tùm ad Algiarádam, xxi. M.P. quibus interuallum ſtationis terminatur. Ab Algiaráda ad Badas, ſtatio milliariorum xxi. A Badas ad Múregian, ſtatio. Indè ad Meſrar, ſtatio xxxvi. milliariorũ. Deinde ad Haſchid, xxi. M.P. Hinc ad Bahmen-Abad, xviii. M.P. Tùm ad Nun, xviii. M.P. Tùm ad Geſeruagerd, xviii. M.P. Tùm ad Geſerábad, xii. M.P. Tùm ad Nahnábad, xv. M. P. A Nahnábad ad Bahaſcand, xviii. M. P. A Bahaſcand ad Naisabur, xv. M. P. Iter à Tabareſtan ad Giorgian eſt huiuſcemodi: Ab Amol ad Mailam, vi. M. P. A Maila ad Torgia, ix. M. P. A Torgia ad Sariam, ſtatio. A Saria ad Nareſt, ſtatio. Hinc ad Abaden, ſtatio. Ab hac ad Taiſam, ſtatio. Ab hac ad Aſtarabad, indeque ad [g] Rabat-Hefts, ſtatio. A Rabat-Hefts ad Giorgian, ſtatio. Iter ab Amol ad montes Dailam eſt iſtiuſmodi. Ab Amol exibit qui voluer-

ri

rit ad Nabel, indeque ad Salus, conficietque ſtationem vnam. Ab hac ad Kallan habetur ſtatio. Ab hac ad Dailam, ſtatio. Iter à Ray ad Salabiam, & ad Zainamam tale eſt: A Ray ad montem Dainauand, ſtatio. A Dainauand ad Zainamam, & Salabiam, ſtatio. Via à Giorgian ad Cumas eſt huiuſmodi: A Giorgian ad Giohainam oppidum venuſtum fecùs flumen collocatum, ſtatio. A Giohaina ad Dhohl, xviii. M. P. A Dhohl ad Beſtam, ſtatio. A Beſtam ad Vaſtariam, & à Vaſtaria ad Dameghan, ſtatio.

OCTAVA PARS
Climatis Quarti.

SVb hac Parte octaua quarti Climatis continetur portio terræ Choraſan, & [a] Alnahr regio ampla, & latis ditionibus, ac multis vrbibus celebris. Inter cæteras autē eius vrbes eſt Darghas, quæ & Darghan dicitur, Harareſt, Hanua, Ardahaſmin, Sacurn, Buran, Kerduan-houas, Kardan, caſtellum Caranechin, Mardahefan, & Kath.

[a] i. Fluminis

Ædificiis Chouarezm initium dat Taheria ab occidentali parte fluminis extructa: cuncta enim ædificia iacent ad latus occidentale Gihon, ad orientale nullum extat. Itaque à Chouarezm, hoc eſt ab eius Metropoli, quæ eſt Kath, ad vrbem Hanuam habetur ſtationis interuallum. Ab Hanua ad Houas, ſtatio. A Kath ad Giorgianiam, tres ſtationes: quarum prima eſt à Kath ad Ardahaſmin, altera ab hac ad Buruzm, tertia hinc ad Giorgianiam. Ab Hanua quoque ad Sacurn, xv. M. P. A Sacurn ad Madanitham, ix. M. P. A Madanitha ad Kardan, indéque ad Dohares habetur iter duarum ſtationum; & quidem à Dohares ad Kardan ſtatio vna: à Kardan ad Madanitham, duę dietæ; cæterùm Madanitha, & caſtellum Caranechin non multùm diſcordant magnitudine: at Madanitha propinquior eſt Gihon, diſtat enim ab ipſo xii. M. P.

Quod autem à tergo fluminis eſt, pertinet ad regiones

Choraſan; nam ab Amol ibis ad flumen, tum ad vrbem Ferbar flumini proximam: Madhmúma eſt huic coniuncta. Perges illinc ad Bochara. Et verò à Ferbar ad Bichend duę habentur ſtationes leues: quoniam à Ferbar ad caſtellum Om-giaafar xviii. inſunt M. P. A caſtello Om-giaafar ad Bichend, xviii. M. P. A Bichend ad Bochara, xxi. M. P.

Iter à Bochara ad Samarcand eſt huiuſmodi: A Bochara ad Sorraa, xii. M. P. Indè ad Dabuſiam, xv. M. P. Ad Arſan, xv. M. P. Ad Kord, xviii. M. P. A Kord ad Karminiam, xii. M. P. Ad caſtellum Aalcama, xv. M. P. Denique ad Samarcand, vi. M. P. Orientali parti Bocharæ cum flexu ad meridiem, contermina eſt terra Tſoghd: primæque margines illius incipiunt poſt Karminiam, è qua progredieris ad Dabuſiam, Orientem verſùs, vnius interuallo ſtationis, nempè xxiv. M. P. A Dabuſia ad Aſtihan, ſtatio leuis. Ab hac ad Zorman, xviii. M. P. A Zorman ad caſtellum Aalcama, xv. M. P. Ab hoc ad Samarcand, vi. M. P.

Iter à Samarcand ad vrbem Balch eſt iſtud: Ab vrbe Samarcand ad vrbem Kaſc, ſtationes duæ. Item à Samarcand ad Kanud-mahcheth, vi. M. P. Etiam à Samarcand ad Aſtihan, xxi. M. P. Orientem inter & meridiem. Et ab ipſa ad Kaſaniam, xxvii. M. P. Via à Samarcand ad Ramin, indeque ad Forghanam, ſiuè ad Alſcias, eſt huiuſmodi. A Samarcand ad Baracth, xii. M. P. nempè ſeſquiſtatio. Ab hac ad arcem Saad, xv. M. P. quibus conficitur ſtatio. Ab hac ad vrbem Ramin, ſtatio. In hac biuium reperitur, & vna quidem via tendit ad Forghánam, altera ad Alſcias. Qui ergò in Forghánam cupit abire, ſtationem conficere debet à Ramin ad Sabat; Et ab hac ad Adarcand, ſtationem aliam: ab Adarcand ad Sáuacth, ſtationem: à Sauacth ad Chogiandam, ſtationem: à Chogianda ad oppidum Kondam, ſtationem: à Konda ad Naſuh, ſtationem: A Naſuh ad Báheſan, ſtationem. Verùm Alſcias, & Ailan habent in latitudine iter [a] bidui, & tridui in lõgitudine, ſuntq; ex propugnaculis maris Turcarũ. Vrbs Kand diſtat à Chogianda iii. M. P. & ad eã labitur flumen Alſcias, cuius origo eſt ex fluminibus, quæ de terra Turcarum decurrentia conueniũt in

[a] *Fortè poſuit bidui & tridui pro duorum & trium M. P.*

in finibus Adarcand, & vnà cum aliis amnibus in illud influunt: & ſic omnia ſimul iuncta excurrunt atque protenduntur ad Achſicheth, indeque labitur hoc flumen ad Chogiandam, tranſitque per Sacand, & excurrit ad Farab, tranſactoque termino Sabran fluit per deſertum, quod eſt in margine Turcarum occidentali, tranſit ad tertium ab oppido Hadítha milliare, ac demùm mergit ſe ſtagno Chouarezm, quod diſtat ab Haditha duabus ſtationibus, à Chouarezm ſtationibus decem. Inter Achſicheth, & Adarcand quatuor interſunt ſtationes. Totum verò ſpatiũ quod intercedit inter flumen Gihon (incipiendo ab vrbe Ferbar) & Adarcand, eſt vigintitrium ſtationum.

NONA PARS

Climatis Quarti.

PArs hæc nona Climatis quarti continet ſub ſe portionem terræ Chacan Chazalgitarum, nempé Rudhan, regiones Ialan, regiones Berſagian inferioris, terram Chazalgitarum, & regiones aliquot Kaimachitarum.

Dicimus ergò viam ab Achſicheth ad Caranttiam, quæ eſt de terra Bagharghar, talem eſſe: Ab Achſicheth ad Kaſucheth habetur ſtationis interuallum. Inde ad Aneſt, ſtatio. Ad Kanſát, ſtatio. ad Bucand, ſtatio. Ad Karact, ſtatio. Ad a Algiabal, ſtatio. Ad Haulac, tres ſtationes. Ab oppido Haulac ad vrbem Chacan Chazalgitarum, xxxiii. M. P. Et ab vrbe Atracána ad vrbem Caranttiæ primam vrbium Kaimachitarum, ſtationes decem per deſertum. Ab hac ad vrbẽ Regis Kaimachitarum, xxiv. ſtationes. Totum autem hoc iter pergit ab occaſu in Orientem. Ab vrbe Caranttia ad Báchouan, ſeptem dietæ. Ab Atracána ad Báchouan, tres ſtationes meridiem versùs.

a *i. Montẽ.*

Quòd ſi quis velit aqua ire ad Ghaghan, aut ad Caranttiam, aut ad Sciarus, aut ad Damuria, proficiſci debet à

Ben-

Bengiar ad oppidum Dahra, ibique reperiet nauiculas onerarias, adiacet enim ſtagnó; diſtant autem abinuicem a ea duo loca itinere diei ac ſemis. Egrediens igitur è Bengiar abibis vſque ad verticem cliui, ibique diuertes ad hoſpitiũ: indè poſteà deſcendes ad oppidum Dahra, naueſque conſcendes. Et quidem, ſi Caranttiam petas, ſtagni longitudinem percurres ſpatio ſex ſtationum, ſi litora legens remis incedas: at ſi rectam carbaſo viam aggrediaris, tribus curſibus iter explebis. Similiter, qui ad vrbem Ghaghan cupit abire, ſecans lacum per latitudinem, ad eam deueniet ſpatio diei ac noctis, vento ſecundo. Qui autem ad vrbem Sciarus, aut ad vrbem Damuria vult ſe conferre, lacui ſe committat ab vrbe Dahra vſque ad oſtium fluminis Sciarus, indeque aſcendat per flumen ad vrbem Sciarus, vel ad vrbem Damuria, vtram elegerit: ducetur autem tractus, vel certè velorum beneficio. A Damuria ad vrbem Chacan Chazalgitarum duodecim dierum iter habetur per inculta deſerta, quod iter, quia timoribus, ac periculis plenum eſt, raró quiſquam aggreditur, niſi magno cum comitatu; Atque hoc deſertum diuidit regiones Chazalg à regionibus Kaimachitarum. Iter à Taran ad Berſagian inferiorem, quę oppidis ac ruribus componitur, eſt xxxix. M. P. Indè ad caſtellum Ayas, vi. M. P. Ab hoc ad Kuc-Saub, xii. M. P. Deindè ad oppidum Kulan-ghaya, xv. M. P. Ab oppido Kulan-ghaya ad oppidum Borac, xv. M. P. fluuius Borac oritur ex monte eiuſdem oppidi, nomenque ab eo deſumit: & per regiones Ailan excurrens, tandem ſeſe exonerat in flumen Alſcias. A prædicto oppido ad Aſiram, xv. M. P. Hinc ad oppidum Ghana-bureƈt, xxiv. M. P. Tum ad oppidum Gerc, xii. M. P. Tum ad vrbem Chacan, xii. M. P. Tum ad Nauacheth, xii. M. P. Tum ad Kobab, xxxvi. M. P. Tum ad Berſagian ſuperiorem, decem ferè ſtationes, inceſſu [b] commeatus. Via à Taran ad Bengiar de terra Kaimachitarum, eſt xxxvi. ſtationum. Nàm à Taran ad Katſra habentur, xlv. M. P. Poſteà mons traiiciẽdus, & quatuor ſtationes conficiendæ ad Damortah. Indè ad arcem Chaicham, ſtationes xx. Orientem verſus. Ab arce Chaicham ad caſtrum Dhohlan, ſeptem ſtationes ad Orien-

a *Nempè Bengiar, & Dahra.*

b *Vulgò Caranãna.*

Orientem. A caſtro Dhohlan ad Bengiar, ſtationes quatuor, quo interuallo frequentia occurrunt ædificia, aruaq; ſata frumento, hordeo, atque oriza. Ab arce Dhohlan ad Chanáues, ſex dietæ versus Septentrionem. A Chanáues ad vrbem Lalan, ſex ſtationes ad Occidentem. Via ab vrbe Damortah ad vrbem Lalan duplex eſt: & quidem via ſuperior talis eſt: Ab vrbe Damortah ad vrbem Saloniam quatuor ſtationes habentur, versùs Orientem. Indè ad vrbem Bagharan, ſex ſtationes ad Orientem. Demùm ad Lalan, ſeptem ſtationes. Ab vrbe Salonia ad Hobaicu, ſtationes quatuor versùs Septentrionem. Ab Hobaicu ad Baghatan, ſex ſtationes.

DECIMA PARS

Climatis Quarti.

DEcima hæc Pars quarti Climatis amplectitur portionem regionum, quę ſunt vltra [a] flumen, regionum ſcilicet Kaimachitarum: Atque hac Parte abſoluta, finis imponetur deſcriptioni Climatis quarti. Aſſerimus ergò Regem Kaimachitarum eſſe maximis quibuſque Regibus potentia faſtuque non imparem: & Kaimachitas eſſe gentem multam, ac populum numeroſum, eſſeque Infideles, & ignem adorare. Inter Taran & locum vrbis Regiæ, in qua Rex tenet regni gubernacula, intereſt octoginta atque vnius diei iter per ſolitudines terræ Turcarum Chalachitarum. Kaimac habet à Meridie, Bagharghar: ab [b] Occidente-Auſtro, Chazalgitas, qua parte iunguntur cum Tobbat: ab occaſu Chalachitas: ab oriente, mare tenebrarum. In hoc etiam mari extant inſulę habitatæ, ad quas mercatores vado traijciunt ſuper dorſa iumentorum, & ſingulis noctibus quieſcunt in arboribus, iumentis ad earumdem arborum ſtipites in aqua alligatis.

Porrò vrbes Regum Kaimachitarum ſunt ſexdecim, de quibus eſt vrbs Aſtur [illegible] Buragh, Siſian, Man-

[a] *Vltra flumen, dicitur Arabicè Chalf-al-nahr, ſiuè Vara-al-nahr, quæ voces hodiè ſunt in vſu.*

[b] *Lebeccio.*

nan, Moſtanah, vrbs Regis qui vocatur Chacan, Bengiar, Dhohlan, & Hanáues. Iter à Bengiar ad vrbem Chacan eſt huiuſmodi: egredieris è Bengiar, procedeſque per [a] oculum orientis ad vrbem Aſtur ſpatio ſex ſtationum medias per ſolitudines. Ab vrbē Aſtur ad Siſian duodecim ſunt dietæ itinere terreſtri: at breuior per flumen via. Ab vrbe Chacan Regis ad vrbē Moſtanah quatridui eſt iter terreſtre, ſeptentrionem verſus: breuius autem, ſi per flumen deſcendas. Hæc verò ciuitas dierum interuallo diſtat à mari [b] Ambiente. Omnes iſtæ, quas memorauimus vrbes, & quarum circunſtantias ſatis deſcripſimus, adiacent fluuio Ghammas magno, qui exiens è montibus Bengiar excurrit in Orientem ad vrbem Aſtur ſitam in latere ipſius meridionali. Defluit exinde vſque ad vrbem Siſian poſitam ad ripam ipſius ſeptentrionalem. Ex hac labitur vſque ad vrbem Regis, quę iacet in parte ipſius meridionali. Ex ea deflectit amnis in plagam ſeptentrionalem, pergitque ad vrbem Moſtanah, ab occidentali eius ripa extructam. Ab hac vrbe rursùs flectitur ad Orientem, donec mari ſe mergat. Vt narrat author libri Mirabilium, reperitur in prędicto flumine piſcis Sangia, ex quo conficiunt medici Indiæ, Sindæ, & Sin venenum ſubitam inferens mortem, quo nullum eſt inter venena, quod ſciatur, aut efficacius, aut celerius ad occidendum; exiſtit autem tale venenum in felle eius piſcis, & abſque vlla alteratione retinet ſuam virtutem ad annos quadraginta. Ab vrbe Chacan Regis ad vrbem Bughagh quatuor habentur ſtationes, Meridiem inter & Occidentem. In toto litore maris Kaimachitarum inuenitur aurum furente mari. In his etiam regionibus extant animalia muſci magna in copia: verùm muſcus [c] Tobbaticus præſtantior eſt omni muſco Indo, & Sinico.

[a] *i. Rectà per Orientem.*

[b] *i. Oceano, quòd terram ambiat.*

[c] *Ab vrbe Tobbat.*

CLIMA

CLIMATIS QVINTI

Prima Pars.

PArs hæc prima Climatis Quinti complectitur portionem plagæ ſeptentrionalis Andaluſiæ, terram ſcilicet Galliciæ, & partem Caſtiliæ. Cõtinet etiam aliquot regiones Vaſconiæ de terra Francorum. At verò in terra Portugalliæ habetur vrbs [a] Colimria, Mont major, [b] Viceu, Sertan, Salamãca, Samora, & Abula. In terra autẽ Galliciæ ſunt Segouia, Lioria, Borgos, Bahhara, Lecraua, Caſtilla, Venta lerina, Pompelona, S. Maria, Debalia, S. Giuliana, S. Petro, S. Abradam, S. Saluator, Dolauira, & Baiona. Ibidem de terra [c] Haical continetur Sule, Tudela, Veſca, Giaca, & Calahora. De regionibus verò Vaſconiæ habentur Carcaſſona, Comingia, S. Iean, Baiona, Oſch: & [d] Bordhal. De terra Poitoù ſunt Poitiers, تلقير, S. Iean, Rochella, & Angers. De terra Caors, Angoleſma, & [e] Ilachia.

a *Conimbria.*
b *Viſſonii.*
c *i. Templi.*
d *Bordeaux.*
e *Pelighen.*

Inprimis ergo mare occidẽtale iſtius primę partis eſt mare tenebrarũ; & Santarin, atque Lisbonæ de terre Hiſpanię, contermina eſt vrbs Colimria, inter quam & Santarin intercedit ſpatium trium ſtationum, versùs plagam meridionalem: inter Colimrian verò & mare, ad Occidentem, xii. M. P. ibique exonerat ſe flumen ſuum [f] Mondin vocatum: & ad oſtium eiuſdem fluminis extat Caſtrum, quod appellatur Mont major, propè litus maris extructum. A Colimria patet iter ad S. Iacobum: & quidem, ſi per mare illud arripias, velafacies à Mont Maior ad oſtium fluminis [g] بوضو ſpatio LXX. M. P. (atque hæc eſt terra Portugalliæ.) flumen iſtud magnum eſt atque nauigerum, & fluxus maris ac refluxus ad multa milliaria in eius alueum protenditur. Ab hoc ad flumen [h] Dueire, habentur XV. M. P. Atque hic amnis maximus eſt, crepitans, turgidus, rapidus, atque profundus: Et ad eius ripam iacet vrbs [i] Samora LX. milliaribus à mari diſſita. Ab hoc amne ad oſtium fluminis [k] Mi-

f *Mondego, lat. Mũda.*
g *Varcæ.*
h *Durius.*
i *Lat: Sentica.*
k *Minius.*

no habentur LX. M. P. Et iſtud quoque flumen magnum eſt atque ingens, latum, ac profundum, afficiturque fluxu, & refluxu ad multum ſpatium : & naues illud ingrediuntur portus capiendi cauſa, vel ad luſtranda oppida, & caſtra eius ripis adiacentia. Intrà flumen iſtud ad ſextum à pelago milliare ſita eſt in inſula medium flumen occupante, arx quædam munitiſſima fortiſſimaque, impendet enim faſtigio montis ardui non admodum ſublimis : vocatur autem arx illa Abraca. A flumine Mino ad oſtium amnis Taron, LX, M. P. Atque hic etiam amnis magnus eſt, & fluxu ac refluxu agitatur ad plura milliaria : Et haud procul mari cernitur intrà illum inſula cum ingenti arce, cuius vtrumque murum alluit flumen ab vtraque parte. Inter amnem illum, & oſtium fluminis Adher interſunt ſex M.P. Atque hoc licet exiguum ſit, multis tamen cymbis præbet ſtationem. Ab iſto flumine ad oſtium amnis Merar habentur VI. M. P. Atque hic etiam ingens eſt, & patitur fluxum ac refluxum, & maxima nauigia portum in eo capiunt : breuem tamen habet curſum, & non longè ab oſtio ipſius extat in mari inſula parua inculta, quamuis non careat portu, aquis & lignetis. Ab oſtio fluminis huiuſce ad oſtium fluminis S. Iacobi ſex habentur milliaria : appellatur autem flumen iſtud Anaſet, magnum eſt & copioſum aquis, latoquè alueo: fluxu & refluxu afficitur, eſtque magnarum nauium per XX. M. P. circiter capax. Ex hoc ad templum S. Iacobi habentur ſex ferè M. P. A templo S. Iacobi maximo procedit è mari tenebroſo brachium vergens ab Occidente in Orientem, qnod poſteà ad plagam Meridionalem flectitur aliquantùm donec attingat vrbem Baionam. Iter autem eſt huiuſmodi; Ibis à S. Iacobo ad amnem Tamerca magnum, in quo naues portum capiunt : Ab hoc ad Caput promontorij in mare valdè procurrentis : Ab hoc ad a Alma-alahmar fluuium magnum, cui adiacet Templum ingens, haud longè à Port Tama: & à S. Iacobo ad illud templum habentur XLII. M. P. Ab Alma-alahmar ad Armedã, VI. M. P. Hinc ad Algarue caſtellum maximum, in quo deprehenduntur veſtigia magni cuiuſdam Templi. Ab Algarue ad amnem Artachira fluxui atque refluxui ſubiectum, ſecùs

a *i. Aqua rubra.*

ſecùs quem iacet caſtellum dictum Montaſeriat-Debalia, LX. M. P. Ab hoc ad flumen Colombiram, cuius oſtium patens eſt,& mare in illud influit LX. M. P. adiacet ei ſpecula magna,cui vicina eſt Eccleſia Iulianæ. A flumine Colombira ad flumen Sanderiam paruum quidem, ſed tam lato oſtio, vt naues in eo quieſcant (& ſecùs hoc ſita eſt Eccleſia S. Petri) xxx. M. P. Ab hoc ad flumen تريصه, cui adiacet Eccleſia S. Abradam, XLV. M. P. in iſtud flumen, quod magnum eſt, mare influit, & portus conſpicitur in eo venuſtus: multæ extant intrà flumen prædictum inſulæ habitatæ, & plures adiacent illi regiones. Ab hoc flumine ad fluuium Solito, Bard, & نلة L. M. P. Ab hoc denique ad Promontorium Baſchir, in quo eſt vrbs Baiona, xxx. M. P. A Baiona reflectitur mare in Occidentem.

A caſtello Algarue ſuperiùs memorato ducit exordium mons Septa, qui vnà cum oris maritimis Baionam vſque protenditur; ſed aliquando ita recedit à mari, vt diei itinere diſtent abinuicem, quandoque verò accedit adeò vt interſit ſpatium xv. M. P. Protenditur autem continuatus abſq; interruptione Baionam vſque, ibique iungitur cum monte templi Veneris; habet verò in longitudine iter nouem ſtationum, ſtatio autem eſt xxx. M. P. Templum veneris interſecat extremam partem inſulæ Andaluſiæ, clauditque quod medium eſt inter mare Tenebroſum, mare ſcilicet Anglorum, & Mare Damaſcenum. Itaque extenditur hic mons ab vrbe Baiona vſque ad terram Barcelonæ: mons eſt maximus, vocaturque mons Pyrenæus, dirimitque regiones Andaluſiæ à regionibus Francorum. Longitudo montis eiuſdem arcuatim ſumpta à Septentrione in Meridiem eſt ſeptem dierum. Extant in illo quatuor velut portæ, in quibus habentur aditus tàm anguſti vt nonniſi eques vnus poſt alium ingredi valeat: hæ portę ſunt quidem latæ atque ſpatioſæ, ſed viæ quæ in iis extant, ſunt horribiles. Vna iſtarum portarum eſt ea, quæ conſpicitur in partibus Barcelonæ, vocaturque Porta Giaca: altera huic proxima dicitur Aſmora: tertia nominatur Porta Ceſare, cuius longitudo per montis latitudinem eſt xxxv. M.P. quarta nuncupatur Porta Baionæ. Singulis portis vrbes adiacent ex

vtraque parte; & quidem ex iis, quæ proximæ ſunt portæ Ceſare, eſt vrbs Pompelona: Portæ verò Giaca dictę adiacet vrbs Giaca.

Iter autem terreſtre à Colimria ad S. Iacobum eſt huiuſmodi: A Colimbria ad oppidum Aba ſtationis habetur interuallum. Ab Aba ad oppidum Vatira, ſtatio. Ab hoc ad primos terminos regionum Portugalliæ, ſtatio; pergitque iter ſecans terram Portugalliæ ſpatio diei, ibique conſpicitur oppidum Bona-car ad ripam fluminis Durii, quod eſt flumen Samoræ, atque illic traiiciendum cymbis ad hoc paratis. Ab oppido ad amnem Mino, indeque ad caſtellum [a] Abraca, LX. M.P. duę videlicet ſtationes. A caſtello Abraca ad caſtellum [b] Tui, ſtationes duæ. A caſtello Tui ad S. Iacobum, ſtatio. A Samora ad vrbem Legionem, quatriduum. Ab vrbe Legione ad vrbem Aſtorcam paruam quidem, ſed populoſam, ſtatio. Ab hac ad montem, qui dicitur Mont-vad, xii. M. P. Indè ad montem Cabrera, xii. M. P. Tùm demum ad S. Iacobũ, tres dietæ. Inter Legionem, & Caro, quæ eſt propè mare Anglorum extructa, tridui habetur iter. Pariter quoque, via ab vrbe Legione ad vrbem Pompelonam, & Orientem versùs ab vrbe Legione ad vrbem Sambaon, ſtatione conficitur. Ab hac ad vrbem Carrionem, iter diei. Ab hac ad vrbem Borgos, ſtationes duæ. Ab vrbe Borgos ad vrbem Bahhara populo cultam, iter Diei. Ab hac ad Caſtillam, dieta. A caſtello Caſtilla ad caſtellum Mont-Lerine, dieta. Et ab hoc ad vrbem Pompelonam, dieta. A Pompelona ad vrbem Baionam litori maris appoſitam, iter bidui. Aditus autem ad Pompeloná patet per portã, quæ nomẽ ab eadem Baiona deſumit. Ab vrbe Legione prædicta ad vrbem Toletum, ſeptem dietæ. Similiter ab vrbe Borgos ad vrbem Toletum, ſeptem dietæ. A S. Iacobo ad Toletum via communior eſt nouem ſtationum. Ab vrbe Salamanca ad vrbem Abulam, L. M. P. A Segouia ad Tudelam, C. M. P. Meridiem inter & Oriẽtem. A Tudela ad Saragoſtam, L. M. P. Eodem modo à Tudela ſupradicta ad vrbem Salem, iter diei. A Sarogoſta etiam ad Veſcam, L. M. P. A Veſca ad Leridam, LXX. M. P. A Veſca item ad Mecnáſam, LXX. M. P. Rursùs à Lerida ad

[a] *Braga.*
[b] *Lat: Tyde.*

ad Fragam: & à Fraga ad vrbem Tortoſam, L. M. P. Ab vrbe Tortoſa ad vrbem Tarraconam Iudæorum, XLV. M. P. habet autem hæc Portum conſpicuum, abundatque aquis. Ab hac ad Barcelonam, L. M. P. iacetque Barcelona ſecùs litus maris: & in eius Portum, quia vadoſus eſt, non ingrediuntur naues, niſi cum peritia. Ingreſſus ad eã vrbem, & egreſſus ex eadem ad Andaluſiam patet per oſtium, quod eſt in monte Templo veneris nuncupato. Dicuntur autem ij eſſe filii Giafnæ. Inter Barcelonam, & Carcaſſonam habetur iter quatuor dierum, Septentrionem versùs. A Carcaſſona ad Comingiam, Septentrionem versùs ſectando montẽ, LXXX. M. P. A Comingia ad Toloſam biduum, Orientẽ inter & Meridiẽ. Itẽ à Carcaſſona ad Tolosã, Orientẽ versùs, LX. M. P. Similiter ab vrbe Comingia ad Munins, LXXX. M. P. A Comingia ad S. Ian ſectãdo montẽ, LX. M. P. A S. Ian ad vrbem Munins, LXV. M. P. A S. Ian etiam ad vrbẽ Baionã, ſtationes duæ, Septentrionẽ versùs. Ab vrbe S. Ian, quæ eſt propè montem, ad Oſch, LXX. M. P. ad Orientẽ. Ab vrbe Baiona, Septentrionem versùs, ad vrbem a Bordhal, LXX. M. P. Pariterque ab vrbe Oſch ad Bordhal, LXXX. M. P. Omnes iſtæ regiones memoratæ ſunt de terra Vaſconiæ Pyrenæo monti vicina. Ex eius vrbibus eſt etiam Geronda. Inter vrbem Borgos, & vrbem Oſch intereſt ſpatium LX. M. P. Pari ratione ab vrbe Borgos ad vrbem Agen, L. M. P. Ab vrbe Agen ad vrbem Caors, LX. M. P. Septentrionem versùs. Similiter ab vrbe Borgos ad vrbem Angoleſmam, C. M. P. Ab hac ad vrbem Ilachiam de terra Poitou, XC. M. P. Ab Ilachia ad Bordhal, XL. M. P. A Bordhal ad mare, XII. M. P. Diſſita quoque eſt Ilachia à mari, XV. M. P. Præterea ab vrbe Angoleſma ad S. Iean de terra Poitou, Occidentem versùs, XL. M. P. Ab Ilachia ad Roſcellam, iter diei. Et à Roſcella ad بلقير iter diei: adiacet hæc mari ſalſo Tenebroſo, & propè illam influit flumen Orleans. A Roſcella etiam ad S. Iean de terra Poitou, L. M. P. Idemque ſpatium inter S. Iean, & بلقير

a *Bordeaux.*

SECVN-

SECVNDA PARS
Climatis Quinti.

COmplectitur hęc ſecunda Pars Climatis quinti regiones aliquot Romanorum metropolitanas; atque iis confinis eſt Prouincia Burgundiæ Francorum, in qua continentur regiones iſtæ, مسنس [a] نيقارس & Matiſcona. Ad latus huius Prouinciæ adeſt Burgundia Allemanorum, in qua vrbes Primariæ ſunt Geneua, Lauzane, & Oxona. Cóprehenditur etiam hîc portio climatis Suaue, in quo Primariæ vrbes ſunt Seckinge, Acriza, Vlma. Extat etiam ad latus illius clima Tarantezæ, cum finitimis oris maritimis Venetorum, & terra Aquileiæ, vbi habes Peſaro, Caſtellum, Pirano, Camalecam, Gradis, & Aſtagianco. Continentur etiam ſub hac Parte multæ regiones orę maritimæ Romanorum, vbi extat Narbona, Mont-Peslier, S. Gile, Iers, Bengala, Sauona, Genua, Piſa, Lucca, & Luna. It.m plures regiones Sauoiæ cum conterminis finibus Longobardiæ, & vicina ſibi terra Venetorum, atque Francorum, nec non adiacentibus illi ab Occidente regionibus Lombardiæ, qualis eſt Turin, Suſa, Vmbria, Amendio, Mediolanum, Pauia سمو Ferrara, & Bolonia. Præctereà comprehenduntur aliquot regiones Calabriæ, & partes conterminæ Melfi, Sorente, Beneuento, & S. Angelo.

[a] *Fortè Niuers.*

Igitur à Toloſa ad vrbem Narbonam maritimam habentur LXX. M. P. Et à Toloſa quoque ad Carcaſſonam, procedendo ſecùs montem interpoſitum, qui vocatur Pyrenæus, LX. M. P. Item à Toloſa ad vrbem نبارس Orientem versùs cum flexu ad Septentrionem, LXXX. M. P. Similiter à Toloſa ad Berry, CCXXX. M. P. Rursùs à Toloſa ad Munins, CXX. M. P. atque his media eſt vrbs Oſch. Pariter à Munins ad vrbem S. Ian in radicibus montis extructam, LXXX. M.P. A Munins ad Agen, Orientem inter & Septentrionem,

trionem, L. M. P. Et à Munins pariter ad Oſch, LXXX. M. P. & ſimiliter ab Oſch ad Agen, LX. M. P. A Caors ad Borgos, LXXX. M. P. A Berry ad Clermont, LX. M. P. Ab vrbe Viē-na ad a Lyon, XXX. M. P. Ab vrbe Lyon ad Niuers, CXXX. M. P. Similiter à Lyon ad vrbem سبنون LXXX. M. P. A Clermont ad Mont Luſſon, ſeptentrionem versùs, LX. M. P. A Mont Luſſon ad مغاص Orientem versùs, XXX. M. P. A Niuers ad Langre, LX. M. P. A Niuers ad Trois, LX. M. P. A Matiſcona ad Lyon, XC. M. P. Et ab hac ad vrbem بسنبش XLV. M. P. eſt autē hæc vrbs populoſa, iacetq; ad extremitatem portæ, quæ ſecat montem Giura dictum: & ea porta maxima eſt, habetque in longitudine inter vtrumque montem, LXXX. M. P. iacet verò ad os portę prędictæ qua parte reſpicit terram Vmbriæ. Mons ille ingens eſt, dirimitque regiones Prouinciæ à Burgundia Francorum, & Burgundia Allemanorum, à Sauoia, & Tarantaze; Atque omnes iſtæ prouinciæ iacent ab occidentali parte montis. Quæ autem à tergo montis, ab orientali ſcilicet ipſius parte, continentur, ſunt regio Lombardiæ, & regio Genuæ, Piſa, & Roma, cum finitimis Longobardiæ regionibus. Patēt in eo mōte portæ quatuor, per quas vtrinq; cōceditur egreſſus & ingreſſus ad regiones Romanorum. Et quidem mons prædictus maximus eſt, ad cacumen vſque ſuperatu perdifficilis, admodùm ſublimis: multique ex eo fluuij emanant. Prouinciæ Burgundiæ Francorum contermina eſt Burgundia Allemanorum, cuius è regionibus eſt Oxona حزة Lauzane, Bezanſon, & Verdun. Clauditur à Meridie monte Giura: ab Oriente, terra Allemanorum: ab Occidente, regionibus Burgundiæ Francorum: à Septētrione, prouincia Lotharingiæ. Ab ipſa ad Geneuam habetur ſpatium XLV. M. P. Ab vrbe Geneua ad vrbem Lyon, C. M. P. Ab vrbe Geneua etiam ad vrbem Lauzane Orientem versùs, XXXV. M. P. Adiacet autem Lauzane magno cuidam lacui, in quem influunt aquæ ſcatentes è monte Giura, ex quibus eſt fluuius Rhodanus. Ab illa ad Bezanſon habentur LXX. M. P. flectendo pauliſper ad Orientem. A Bezanſon ad vrbem Langre ſupra memoratam de terra Burgundiæ Francorum, LX. M. P.

a *Lugdunū.*

De terra Suaue eſt Seckinge, Acriza, Vlma, & Auzburc. Et quidem Seckinge ſita eſt ad radices montis, & tàm ex ipſa, quàm ex monte ſuo effluit amnis Danubius: diſtat autem origo Danubii a Seckinge xii. M. P. A Seckinge, deſcendendo per flumen inter Orientem, & Septentrionem ad vrbem Vlmam, habentur LX. M. P. Eſt hæc vrbs amœna atque delectabilis, & forti muro cincta, poſſidetque pagos, & rura, vineas, frugeſque, & multa fertilitate luxuriat. Similiter ab vrbe Vlma ad vrbem Bazelam de terra Burgundiæ, LXX. M.P. Ab vrbe Bazela ad vrbem Auzburc, xxx. M.P. Prætereà de regionibus Taranteze eſt Acriza.

Regionibus Aquileiæ affines etiam ſunt vrbes adiacentes mari Venetorum & verò iter ab vrbe Ancona ad extremũ Sinum eſt huiuſmodi: Ab Ancona ad flumen Ozmo habẽtur xi. M. P. Ab hoc ad amnem Menino magnum, iv. M. P. Hinc ad vrbem Fanum, quæ eſt ſub ditione Venetorum, xi. M. P. Ab vrbe Fano ad Peſarum, vi. M. P. A Peſaro ad Vrbinum, xxv. M. P. Ab hac ad vrbem Sarſina xv. M. P. Ab hac ad vrbem Rauenna, quæ medium occupat locum inter regiones Venetorum, quæque ſedes eſt dominij Venetorum, xxv. M. P. A Rauenna ad vrbem Camaleca m L. M. P. Ab hac ad فاترو xLiv. M.P. Ab hac ad Atroilam, xxiii. M. P. Ab Atroila ad vrbem برنص xviii. M. P. Ab hac ad Gradis, xxxviii. M.P. A Gradis ad Aſtagiancum, v. M.P. Atque hæc vrbs ſita eſt in extremitate continentis Venetorum, terminatque regiones Venetorum. Indè flectitur ſinus ad plagam orientalem: & ibi ſecùs illum iacent regiones Aquileię. De regionibus autem mediterraneis Aquileię ſunt Verona, quæ & Verana dicitur, بوله & طامطوس Vrbs Verona magna eſt, diſtatque à طامطوس ſtatione breui. Etiam ab vrbe eadem ad vrbem بوله ix. M. P. & ab hac ad Anmelam, ſiuè Angelam, cuius incolæ ſunt de gente Francorum, iii. M. P. Ab Anmela ad قندبله Francorum, iii. M. P. & ab hac ad Veronam, ſeu Veranam, ii. M.P. Verùm de regionibus maritimis eſt D'iſtria, quæ diſtat à طامطوس vrbe Aquileiæ xxxiii. M.P. Ab hac ad vrbem Moglo, quæ & Vmago dicitur, ix. M. P. Pariter quoque ab Vrbe verona mediterranea ad vrbẽ, Vmago maritimã,

cuius

cuius incolæ ſunt Franci, xviii. M. P. Ab hac ad vrbem Gentebona, quæ recens eſt, & ad Francos pertinet; & à Gentebona ad Parengio, quæ etiam Parenzo vocatur, xii. M. P. Ab hac ad Ruigo, quę ad Francos quoque ſpectat, xv. M. P. Ab hac ad vrbem Polam, xii. M. P. Ab hac ad Molodiam, xvi. M. P. Ab hac ad Albon, xl. M. P. Ab hac ad Flamona, vi. M. P. A Flamona ad Vrana quæ vltima eſt inter regiones Aquileiæ maritimas, iv. M. P.

At verò ab vrbe Narbona ad vrbem Mont-Peſlier decem & octo milliaribus à mari diſſitam, habentur xxxviii. M. P. Ab hac ad Arles ad mare appoſitam, oſtio fluminis Rhodani vicinam, iter diei. Similiter quoque à Mont-Peſlier ad S. Gile, iter diei. A S. Gile ad Arles, vi. M. P. Et à S. Gile ad Maſſiliam ſecùs mare extructam, xxv. M. P. A Maſſilia ad Iers, xl. M. P. A Iers ad Albengam, xxxv. M. P. Ab hac ad vrbem Sauonam, xxxv. M. P. A Sauona ad Genuam exiguo flumini proximam, xxv. M. P. Ab vrbe Genua ad [a] Capra caſtellum grande, cultum, ac munitum, *a Carrara*
lxx. M. P. Ab hoc ad Lunam vrbem propè mare ſitam, xii. M. P. Ab hac ad Piſam, xl. M. P. eſt hæc appoſita flumini ad ipſam effluenti è monte quodam qui in partibus Longobardię cernitur; & flumen iſtud magnum eſt, eique adiacent molēdinæ atque horti. Ab vrbe Piſa ad Portum Chãziriæ, cui caſtrum impendet munitum, lx. M. P. A Portu ad Ciuita Vecchia, l. M. P. A caſtello Ciuita Vecchiá ad oſtium fluminis Romæ, quod appellatur Tiberis, l. M.P. Qui verò viam terreſtrem aggredi cupit, conficit à Piſa ad vrbem Lunam mari proximam, xl. M.P. Ab hac deindè per mediterraneum proficiſcetur ad بسترڪن indè ad vrbem سلنقية Tùm ad [b] montem humilem. Tùm de- *b Mõte baſſo*
mùm Romam. Mare enim inter Genuam, & Piſam in ſinum porrigitur, & mox flectitur ad caſtellum اوجتبار: ad Ciuita vecchia; ad vrbem Romam, quæ xii. M. P. eſt à mari diſſita.

Vrbs Roma eſt vna è columnis Nazarçorum, eſt enim ſedes maxima inter ſedes quatuor; & Antiochiæ habetur ſedes, Alexandriæ quoque ſedes alia, & Hieroſolymis alia ſedes, licet hæc recentior ſit, nec tempore Apoſtolorum

extiterit, ſed conſtituta poſt illos fuerit ad Sancti Templi magnificentiam. Vrbis Romæ ambitus magnus eſt, fertur enim eſſe ix. M. P. Habet murum lapideum duplicem, & muri interioris latitudo eſt duodecim cubitorum, craſſities autem ſeptuaginta duorum cubitorum; Muri exterioris latitudo eſt octo cubitorum, craſſities autem quadraginta duorum cubitorum. Inter vtrumque murum amnis decurrit laminis tectus æneis habentibus ſingulis in longitudine quadraginta ſex cubitos. Vicus eius ſecat illam protenſus à porta orientali ad portam occidentalem: atque ibi cernuntur columnæ lapideæ præſtantiſſimæ craſſitiei, habentes ſingulæ in longitudine triginta cubitos: & ad vtrumque latus cuiuſlibet columnæ mediæ, ſtant duæ columnæ ex [a] ære flauo Græco, & tàm crus columnarum, quàm epiſtylium ac baſis earum fuſilia ſunt, adiacentque illis officinæ mercatorum; & ante columnas atque officinas prædictas amnis interfluit ab ortu in occaſum, cuius alueus eſt laminis ęneis ſtratus ita vt neque naues, neque aliud quidquam in ipſo quieſcat. Et ab hoc amne deſumũt æram ſuam Romani, dicunt enim, Ab anno æris. Naues per eundem amnem vrbem Romam ingrediuntur onuſtæ, & merces ſuas aduſque mercatorum officinas portant. Intrà vrbem ingẽs templum cernitur, ad Apoſtolorum Petri, & Pauli nomen extructum, in quo amborum corpora duobus iacent in monumentis. Longitudo eius templi eſt trecentorum cubitorum, & pilę ipſius ex ære fuſili, ac parietes ſimiliter illius ęre flauo contecti. Romæ prætereà extant mille ducentæ eccleſiæ. Vici, & plateæ eius ſunt albo, atque cæruleo marmore ſtratæ. Habentur in illa mille balnea. Cernitur etiam in ea conſpicuæ templum ſtructuræ, paris cum Templo Hieroſolymitano longitudinis atque latitudinis: & altare extat in illo, ſuper quo offertur ſacrificium, longitudinis decem cubitorum, cuius ſuperficies tota eſt viridi ſmaragdo inſerta: ſuſtentatur autem altare iſtud duodecim ſtatuis ex auro obrizo, & ſingularum altitudo eſt duorum cubitorum ac ſemis, & earum oculi ex hyacinthis rubris. Habet hoc templum ianuas auro obrizo tectas, præter ianuas externas laminis æneis coopertas, aliaſque ligni cęlati,

[a] Ere Corinthio.

atque elaborati. In vrbe Roma ſunt Ædes Regis, Papæ vocati : nec eſt ſupra Papam ſuperioritas in dignitate, & Reges ſunt inferiores ipſo.

Verùm iter ab vrbe Roma ad vrbem Anconam ſitam ſecùs mare Venetum eſt huiuſmodi: Ab vrbe Roma ad Orti, bidui eſt iter; hęc vrbs eſt ad occidentalem fluminis Romę ripam appoſita, ſuprà quam amnis Tiberis iungitur flumini Romæ, influente hoc in Tiberim : iacet ergo ad occidẽtalem ſui fluminis ripam : & eam ex orientali ripa reſpicit امليه vrbs magnifica. Ab hac, flumen perlegendo, ad vrbem باروه ſitam in orientali ripa amnis Tiberis. Non longè ab hac extat ad ripam fluminis occidentalem vrbs Rieti. Ab hac ad Camerinum. Hinc ad Ozmum. Hinc demum ad Anconam.

Iter, quod à Genua ducit in terram Lombardiæ, ſi quis aggredi cupit, abeat à Genua ad caſtellum برجة ſpatio duarum dierum. Ab hoc ad flumen ناطمه iter bidui. A flumine hoc ad vrbem طرونه biduum. Ab hac ad غامندو biduum. Hinc ad vrbem Pauiam, biduum.

Via terreſtris à Genua Romam eſt huiuſcemodi: A Genua ad Luccam, iter bidui. Ab vrbe Lucca ad vrbem Florentiam, LXX. M. P. Ab hac ad سلنقبليه iter bidui. Ab hac ad montem [a] Aluat, XV. M. P. Ab hoc Romam, XV. M. P.

[a] i. *Humilẽ, vulgò, Mõte Baſſo.*

Via quoque à Genua ad Anconam ſecùs mare Venetorum poſitam, eſt huiuſmodi. Ab vrbe Genua ad Luccam, L. M. P. A Lucca ad vrbem ستربان LXX. M. P. Orientem inter & Aquilonem : eſtque vrbs non exigua. Ab hac ad montem بيين LXV. M. P. Ad Arezo, L. M. P. Et ad aliquot ab hac milliaria extat ex parte occidentali flumen Piſæ. Ab Arezo ad vrbem S. بابي XXV. M. P. Ab hac ad vrbem بيتو paruam, ſed populoſam, XL. M. P. Ab hac ad vrbem Caſtellum, XXV. M. P. Ab hac ad vrbem اسيه flumine adiacentem, XXV. M. P. Ab hac ad vrbem Ozmum, XXV. M. P. Ab Ozmo, quę etiam eſt ad flumen appoſita, ad Anconam ſecùs mare Venetum ſitam, XI. M. P.

Qui Rauennam maritimam cupit adire, exeat è Piſa, aut è Genua, & deſcriptum modò iter arripiat ad vrbem

Caſtellum; poſteà per montem برحون pergat Septentrio-
nem versùs vſque ad vrbem S. Angelo ſpatio, xxv. M. P.
Indè ad vrbem S. Leo habentur xv. M. P. eſtque hæc vrbs
ad eiuſdem montis radices extructa. Ab hac demùm ad
Rauennam, xlv. M. P.

Deſcriptio itineris, quod ab vrbe Roma, litora perlegē-
do, ducit ad vrbem Regio adiacentem freto inſulæ Siciliæ
eſt hæc: Roma ad [a] Aſtunā habentur xxx. M. P. Ab Aſtuna
ad ابحة Portum tranquillum, & aquis abundantem, x. M.
P. Ab hoc ad حرجو flumen ingens, xxx. M. P. Ab hoc ad
Terracinam, cuius Portus anguſtus eſt, & nullius emolu-
menti, vi. M. P. A Terracina ad vrbem Gaietam ſitam in
Promontorio à Continente auulſo, xxiv. M. P. habet au-
tem hæc Portum conſpicuum, ſecurum, & ad hyemandū
non importunum. Ab vrbe Gaieta ad Garelian, & oſtium
fluminis Seſſo, xv. M. P. eſtque flumen hoc rapidum, ma-
gnum, atque nauigerum, & duæ illic adiacent ei turres.
Ab hoc ad oſtium fluminis حلاج quod apertum ac patens
eſt, neq; magnas ſuſtinet naues, xii. M. P. Ab hoc ad oſtium
fluminis Capuæ, vi. M. P. atque hoc etiam eſt iniuriis ven-
torum patens. A flumine Capuæ ad Patraſſum oppidum, ac
Portum ſimul, ſed ventis apertum, xii. M. P. Ab hoc ad
vrbem Cumam, vi. M. P. Hinc ad Portum Miſſeno tutum,
xii. M. P. A Miſſeno ad Pozoli caſtellum cultum, paruæ
vrbis inſtar, in cuiuſdam ſinus promontorio ſitum, viii.
M. P. A Pozoli procedendo ad vrbem Neapolim lini, xii.
M. P. Ab hac ad Portum اسطرية ſoluendis nauibus oppor-
tunum, quòd ſit aquis abundans: eſt autem oſtium flumi-
nis cuiuſdam decurrentis, ſuauis aquæ, in imum quem-
dam ſinum influentis. Qui vult hinc abire ad Melf tine-
re terreſtri, pedibus conficiet ſpatium xv. M. P. vſ-
que ad Melf. Inter اسطرية & Neapolim occurrit mons igni-
uomus. At ab oris maritimis, recedere nolens, perget ab
eodē portu legens litora ad vrbem Sorentum, ſpatio xxx.
M. P. Ab vrbe Sorento ad Promontorium منتيرة habentur
xii. M. P. Ab hoc ad قسطرية Portum exiguum, xv. M. P.
Hinc ad vrbē Melf maritimam, xviii. M. P. Ab vrbe Melf
ad oſtium fluminis ياذروا x. M. P. Ab hoc flumine ad Sa-
lernum,

[a] *Fortè Net-tuno.*

ernum, ii. M. P. Hinc ad amnem سبلسة Portum anguſtum, vi. M. P. Ab hoc ad flumen a Abſilo aquis copioſum, & nauigerum, xii. M. P. Hinc ad ſinum Gropoli, tùm ad inſulam بعوضة continenti proximam, vbi nnllus eſt Portus, xx. M. P. Ab inſula بعوضة ad ſinum duorum fluuiorum, xx. M. P. Ab hoc ad caſtellum Dhamar, x. M. P. A caſtello Dhamar ad ورلية quam alluit flumen S. سيمرى xiii. M. P. Ab hac ad Policaſtrum, ſecùs quod à plaga ſeptentrionali fluuius excurrit, xxiv. M. P. Hinc ad Atris, qui vocatur Portus Promontorii Policaſtri, vi. M. P. Ab eo Promontorio ad Caſtrocoli, xii. M. P. A Caſtrocoli ad Scaleam caſtellum magnum, xii. M. P. A Scalea ad Caput جرالة quod etiam flumen eſt, cymbis non multùm onuſtis nauigabile, ix. M. P. Ab iſto Capite ad Manthiam vrbem venuſtam ac populoſam, ad Vlbæ ſinum appoſitam, xxxviii. M. P. Ab vrbe Manthia ad S. Fimiam, xiv. M. P. Ad oſtium fluminis قرلبت indeque ad fluuium خاطه ii. M. P. Ab hoc fluuio ad اكبطلو caſtellum magnum, cultumque, xiii. M. P. Ab hoc ad انربية xii. M. P. Ab hac ad Baticanum, vi. M. P. Itaque à Manthia ad promontorium Baticani habetur ſpatium. LXV. M. P. A promontorio Baticani ad Regio, LX. M. P. Ab انربية ad نقوطر xii. M. P. Ab Alfaro ad Regio, xii. M. P.

a Selo.

Prætereà ab vrbe Salerno ad vrbem Auellino, xxiv. M. P. Aquilonem versùs. Ab vrbe Beneuento ad Salernũ, LX. M P. Ab Auellino ad منبطير xx. M. P. Ab hac ad Salernũ, xxx. M. P. A Beneuento, Occidentẽ versùs, ad vrbem سرح xviii. M. P. Ab hac vrbe ad Argent, xxxii. M. P. Ab Argent ad Capuam, & ab vrbe Capua ad b Agerſam, viii. M. P. Ab Agerſa Neapolim, xii. M. P.

b Auerſa.

TERTIA

TERTIA PARS
Climatis Quinti.

QVod ſub hac tertia Parte Climatis quinti continetur, eſt plaga illa, quæ complectitur regiones Calabriæ, terram Longobardiæ, & potiorem partem freti Venetorum, cum celebrioribus regionibus illi adiacentibus: de quibus in latere orientali cernitur vrbs ريغنو سنباجى حادرة برلنص صنطر ارنس مصقله اسبة دروقه دولة Raguſa, Spalato, برغورون Fapoa قامبا منزلة دراست دلحينة اسربه كبهم قامبو De regionibus autem, quæ in occidentali eiuſdem freti Venetorum litore iacent, ſunt Brunduſium, Solmona, Monopoli شبنبت قاى برلت اطرانة شالبة ملبنت قرصان quæ & باسمه dicitur روذانة لاشنة quæ etiam لازنه vocatur, & قنت ماربن Atque omnes iſtæ ſunt de regionibus Longobardiæ ad litus occidentale ſitis. E regionibus maritimis habentur etiam موقة ترانة ترملس & انقلونة Præterea ſub eadem Parte continetur de regionibus maris Damaſceni طاحنة Cotrona روشبت رشانه & Tarantum. De regionibus verò Calabriæ ſunt قطروبلى. محناك مرطران قطنسان Beneuentum, Melf mediterranea بنوصة قنص S. غاثي Claramont بستباس شونمش Smirna, جرسة ترغارقو استبر بجلى Atque omnes hæ regiones ſunt de terra Calabriæ. Regiones autem Longobardiæ ſunt غربيلية ميزة Motolia, quæ & Matalia, ſiuè Mathi اطرونة قانوصة عرانبية Azcoli, quæ & Aſcoli cum litera, S, S. Laurinus, S. جنطاط فجومن S. Seuerus, S. Angeli قنت مارين لسنة & ترملس.

Iam deſcripſimus iter, quod ab vrbe Regio, arcuatim procedit ſecùs mare Damaſci ad vrbem Idruntum, quæ eſt ad fretum maris Venetorum extructa: conſequitur illud via, quæ ſecùs mare Venetorum, litora perlegendo, ducit in vrbem Anconam. Quapropter dicimus ab vrbe Idrunto ad vrbem Brunduſium eidem mari Venetorum appoſitam

haberi

haberi Lviii.M.P. Ab Idrunto ad Promont:Sudæ,xii. M.P. Ab hoc ad S. Ioannẽ Mirapoli,xii. M.P.Hinc ad Promont: Konca,vi. M.P. A Konca ad Promont:[a] S. Gennar, xii. M.P. A S. Gennar ad Promont: ناوي xii. M.P. Ab hoc ad vrbem Brunduſium, iv. M.P. Eſt autem Brunduſium vrbs conſpicua, tribus è lateribus, ad modum Conſtantinopolis magnæ, mari clauſa. A Brunduſio ad غوشيت xii. M.P. غوشيت verò tres ſunt inſulæ pulchræ, ſeſquimilliari à Continente diſſitæ. A غوشيت ad Portum S. Nicolai ينزول Portum quidem venuſtum, ac tranquillum, in quo etiam habetur aqua, xii. M.P. Ab hoc ad vrbem Monopoli,xxiv. M.P. Ab hac ad caſtellum بلبان vi. M.P. & propè hoc extat regio quędam قنيرصان vocata,nouem milliaribus à mari diſſita, A بلبنان ad Portum S. Pietro, ii. M.P. Ab hoc ad vrbem Bari, quæ ſita eſt in imo quodam ſinu, eſtque Metropolis terræ Longobardorum, xxii. M.P. Ab vrbe Bari ad turrim Agılo, quæ & Aſilo dicitur; atque hanc reſpicit in terra vrbs بطنت remota à mari ſpatio vi.M.P. Ab ea turri ad حمباس vi. M.P. Indè ad ملينت iv. M.P. & hanc reſpicit in continente روية quæ diſtat à mari vi. M.P. A ملفنت ad بشتالية quam reſpicit in mediterraneo Morat,inter quam & mare habetur interuallum ix. M.P. A Morat, ad Otrantũ litori adiacentẽ,viii.M.P.Similiter ab نشتاليه vrbe prædicta ad Otrãtum etiam vi.M.P.Ab hac ad برلت mari appoſitam, quam reſpicit in mediterraneo vrbs Andra vocata, nouẽ milliaribus mari diſſita,vi. M.P. A برلت litori proxima ad amnem لودر vi. M.P. Ab hoc ad vrbem قى quatuor milliaribus à mari ſemota. A S. Maria ad S. Nicolaum يمتر ſuper Promõtorio intrà mare ſitæ, xii. M.P. huic autẽ opponitur in mediterraneo vrbs Say, ſex milliaribus à mari diſſita. A S. Nicolao ad flumen ريفنو ſiuè نيقلو xii. M.P. at nomen propriũ fluminis eſt قنالار Ab hoc flumine ad amnẽ كاطة xi. M.P. Ab hoc ad vrbem سينيت mari vicinam, ii. M.P. Ab hac ad لانارطة mari quoque proximam, xii. M.P. Ab hac ad S. Angelum, octo milliaribus à mari diſſitam. Item à لانارطة ad Portum S. Valentii, xii. M.P. Ab hoc ad بستية ſitam in imo ſinu ſuper promontorium in mare procurrens, xii. M.P. Ab hac ad بسكيش xii. M.P. Ab hac ad

[a] *S. Ianuarij.*

روذنة viii. M. P. Hinc ad قبنان & ab hac ad دابية xi. M. P. Hinc ad اسنة viii. M. P. A لازنة ad Mont Marin, xii. M. P. A Mont Marin ad قرملة xx. M. P. & à لازنة ad قرملة LX. M. P. via obliqua. A قرملة ad oſtium fluminis Iſcar, LIX. M. P. meridiem verſùs. Similiter à fluuio Iſcar ad amnem Tarent magnum, xxxvi. M. P. Ab oſtio amnis Tarent ad vrbem ترمة ad mare appoſitam, LVIII. M. P. Ab hac ad vrbem Anconam vi. M. P. Demum ab Ancona ad extremum fretum Venetorum. Vt autem commemoremus quæ ab orientali litore eiuſdem freti ſpectantur, dicimus ab vrbe الاورنة ad vrbem تقرى qua conſtituitur initium Croatiæ, quæ & Dalmatia vocatur, quæque mari adiacet & venuſta eſt, ac populoſa, haberi x. M. P. Ab hac ad vrbẽ Lupara, xvi. M. P. Ab vrbe Lupara ad vrbẽ صنة xxx. M. P. Ab hac ad Caſtiletiã, xv. M. P. Ab hac ad vrbẽ مصقلة xx. M. P. Hinc ad vrbẽ Satũ xxx. M. P. A Sato ad vrbẽ نونة quæ & بنمص dicitur, xx. M. P. Ab hac ad جادر litori maris adiacentẽ; & ab hac ad ذغواطة xxx. M. P. Ab hac ad ساباجى xx. M. P. Ab hac ad vrbem واوغورى L. M. P. Ab hac ad vrbem طرغورس quæ & قرغورى nominatur, vi. M. P. Ab hac ad vrbem Spalato, xii. M. P. A Spalato ad vrbem شتقو xxv. M. P. Ab hac ad Raguros, quæ & Raguſa appellatur, xxx. M. P. Atque hæc eſt vltimus terminus Croatiæ. A Raguſa ad vrbem Petro, ſiuè Pedro, xx. M. P. Ab hac ad انتابرو cuius incolæ ſunt Sclauoni, xxx. M. P. Ab hac ad بلوجيه cuius populi ſunt Laodicæi, LXX. M. P. Ab hac ad درانست Francorum, LXXX. M. P. Atque hîc continens eſt magis vicina vrbi Idrunto, vbi videlicet eſt fretum LXX. M. P. A ادرانست aſcendendo ſecus murum ad vrbem جارة CCXXV. M. P. Atque hoc eſt totum fretum Venetorum. In iſto mari Veneto eſt inſula اوسر continenti propinqua, octo enim milliaria inſũt inter continentem, & alterum caput illius, reliqua verò inſula in mare porrigitur: eſt autem hæc in maritimis Hiſtriæ, habetque xx. M. P. in longitudine, xii. in latitudine, & eſt culta. Inter hanc & inſulam, quæ vocatur جرسه intercedit ſpatium v. M. P. & hæc diſtat à continente vi. M. P. magna eſt, & frequens populo, plùs in longitudinẽ, quàm latitudinem protenſa; nam longitudine ſecundùm

M. P.

ſinuoſos flexus ſumpta, explet ɪx. M. P. latitudine, xxv. M. P. ſuntque in illa Archimandrita, atque Epiſcopus. Ab hac ad inſulam ارب vi. M. P. iacet hæc ante montes Croatiæ, eſtque diſſita à continente xii. M. P. habet in longitudine, iuxta ſinuoſos flexus, xxx. M P. in latitudine xviii. & in ipſa quoque eſt Archimandrita, & Epiſcopus. Ab hac ad inſulam باطا iv. M. P. iacet iſta ex aduerſo نونة & quatuor milliaribus eſt à Continente diuulſa: habet in longitudine ſecundùm ſinuoſos flexus, xx. M. P. x. latitudine. Omnes prędictæ inſulæ ſunt habitatæ, & de climate Croatiæ. Verũ inſulæ Venetorum ſunt ſex: & earum tres vno ſunt ordine diſpoſitæ, tres aliæ altero ordine ſequũtur, cunctæ habitatæ, & inter regiones Venetorum medium locum occupantes.

Iter à Tarento ſuperiùs memorata Neapolim eſt eiuſmodi: A Tarento ad منبر ʟx. M. P. Ab hac ad اغربليه totidem. Hinc ad قبرصه xx. M.P. Ab hac ad ابرم xviii. M.P. Indè ad اطرانة xviii. M.P. Hinc ad نابر xv. M. P. Ad مراجنطو xxvi. M. P. Ad حبيطر xviii. M. P. Ab hac Neapolim mari adiectam, xxx. M. P. Verùm ab vrbe Tarento ad منبر habentur cʟxxx. M.P. Septentrionem versùs cum flexu ad Occidentem. Ab eadem ad Bari, Orientem versùs, etiam cʟxxx. M.P. Ab vrbe منبرة ad vrbem اغربليه lx. M. P. Septentrionem inter & Occidentem. Ab hac ad قبرصه cʟxxx. M. P. Ab hac ad Bari ɪxv. M. P. ad Orientem. Rursùs à قبرصة ad اندر ʟiv. M.P. Ab اندر ad Otrantum maritimam ſupra memoratam, xʟv. M. P. ad Orientem. Item ab vrbe قبرصه ad Mõt فجوش ʟxx. M.P. A Mõt فجوس & البجوان vi. M.P. Hinc ad منبرة xii. M.P. Ab vrbe Mont فجوس ad اغرلطو xviii. M. P. Ab hac ad البجوان vi. M.P. Ab hac ad ابربغارقو que انربكوكو dicitur, xviii. M. P. Ab hac ad vrbem حرسنة lxxii. M.P. Ab vrbe hac ad vrbem لبوبراى xviii. M.P. Item ab eadẽ ad ثبانسه lx. M. P. Ab hac ad Mont ملوم cl. M. P. ad occaſum. Rursùs à ثبانسة ad vrbem Melf mediterraneam liv. M. P. ad Occidentem. A Melf mediterranea ad قنس cviii. M. P. A قنس ad قبنانيه lx. M. P. Ab hac ad ابلة xxvii. M. P. versùs occaſum. Ab hac ad vrbem Salernum lxxii. M. P. Iter ab vrbe Melf mediterranea ad vrbem لسنه quæ iacet in oris maritimis Venetorum, eſt huiuſmodi: Ab vrbe Melf me-

diterranea ad Rocca S. غالي Occidētem versùs declinando ad Septentrionē, liv. M.P. Inde ad caſtellum Aſculū, xxxvi. M. P. Ab Aſculo ad اطرونة liv. M. P. Ab hoc ad S. Laurentium, liv. M. P. Ab hoc ad توج xxvii. M. P. Hinc ad Caſtel nouo lxiii. M. P. A Caſtel nouo ad S. اكلوكرو xxxvi. M. P. Hinc ad S. Seuerum liv. M. P. Ab vrbe S. Seueri ad vrbem لسنة lxvi. M. P. Iter à اطرونة ad Salernum per vrbem Beneuētum eſt hoc: Ab vrbe اطرونة ad vrbē ارانة xvi. M. P. Ab ارنانة ad اج vrbem, xviii. M. P. Ab hac ad vrbem Beneuentum, xxvii. M. P. eſtque hæc ciuitas magna. Ab hac ad ابلينة lxxii. M. P. Ab hac demum ad Salernum, xxxii. M. P. Item à Beneuento ad جنقالة xxvii. M. P. Ab hac ad Neapolim xxxvi. M. P. A Beneuento etiam ad Mont سرج liv. M. P. Hinc ad ابروقة liv. M. P. Ab hac ad Argent, xlii. M. P. Ab Argent ad جنقلة xxi. M. P. Ab hac ad palmam, xii. M. P. A palma ad سرتة xxxvi. M. P. Ab hac ad Salernum lxxii. M. P. Iter ab اطرونة ad Anconam eſt tale: Ab illa ad flumen Lucidum lxxv. M. P. Hinc ad caſtellum اترقة xx. M. P. Ab hoc ad flumen Iſcar xc. M. P. Ab hoc ad بطلان xc. M. P. Hinc ad ترانية lxix. M. P. Ab hac ad vrbem اانا cclxxiv. M. P. Ab hac denique ad vrbem Anconam, xviii. M. P.

QVARTA PARS
Climatis Quinti.

SVb iſta quarta Parte Climatis quinti continetur terra Raguſę, regiones Sclauoniæ, terra Germaniæ, & fretum Conſtantinopolitanum, cum adiacētibus illi regionibus illuſtrioribus, & nonnullis etiam earum, quæ ab eiuſdem freti tergo cernuntur: ac de his quidem ſermo nobis faciendus.

Dicimus ergo regiones Venetorum, & Sclauonorum, & quæ circunſtant mari Venetorum, ambiri omnes à plaga orientali monte longè protenſo, triginta milliaribus ab Adrianopoli diſſito. (Et ſuper hunc montē, qui vocatur ثنو

extat

extat regio اشو) Protenditur autem in Septentrionem donec attingat Caſtoriam, atque illìc mons ab eo deriuatur alius contra Draſt porrectus, in quo habetur via quæ ducit ad eandem Draſt, aliaque loca: & vocatur ibi mons iſte, Antimura. Tria autem ex eo emanant flumina in partes Lauaionæ & Draſt decurrentia, ac demùm in mare influentia: Et quidem nomē fluminis ad Laualonam labentis, eſt سوصه Alterum flumen appellatur دابلى Tertium vocatur استربنة Porrigitur deindè reliquus mons prædictus à via Draſt quouſque ad quadrageſimum à جادر accedat milliare. Verū eiuſdem montis extremitati, quæ Adrianopoli proxima eſt, & à qua non longè diſtat vrbs Cania, mons cohæret in oras maritimas Peloponneſii extenſus, qui Aſtipo ad diſtantiam LXXX. M. P. relicta porrigitur vſque ad اسبرة ad vrbem قطرة tùm attingit Raguſam, indeque pergit ad vrbem Stefano. A tergo montis huiuſce duæ extant vrbes, quarum vna eſt بجاو Altera كمبترة Et inter Spalato & بجاو intercedit ſpatiū xii. M. P. Inter hāc & كمبترة iter diei. Protenditur deinde mons prædictus ad partes vrbi ترعورى vicinas, indeq; ad vrbem سبياجى poſitam ſuper montem deriuatum ab alio mōte huic annexo; Poſteà جاذب adæquans, & ad iter diei exinde procurrens, attingit تورنة mari appoſitam; ſed hac etiam ad diſtantiā xii. M. P. prætermiſſa tendit ad ماته in radicibus montis collocatam. Tùm rectà procedit vſque ad vrbem لوبار ſitam in monte quodam venuſto, magno monti annexo. Tùm demùm rectà etiam tendens attingit terram الكلابة Iter à Draſt ad Chriſopolim eſt huiuſmodi: egredieris è Draſt, quę adiacet mari Venetorum, & via per mediterraneum capta perges ad بترلة biduò diſſitam ab illa; & propè hanc extat ad plagam meridionalem lacus ingens tridui iter ſuo complens circuitu, & circa lacum regiones aliquot. Inter اخرنك præfatam, & vrbem تولغو venuſtam & magno in monte extructam bidui intercedit iter. Inter hāc eſt المقونية Orientem inter & Septentrionem, iter diei. Ab hac ad vrbem قورطش inter Orientem quoque & Septentrionem, dieta vna. Abhac ad vrbem اسشربنه dieta, Orientem versùs. Hinc ad vrbem باغوربة dieta, Orientem inter & Septentrionem. Ab hac ad vrbem شرش dieta. Ab hac ad

ad vrbem رهنة dieta, Orientem verſùs. Ab hac denique ad vrbem Chriſopolim ſitam in litore freti Conſtantinopolitani, dieta. Rurſũ via ab vrbe Draſt ad vrbẽ قلغر دون fluuio a Danu appoſitam, eſt huiuſmodi: Ab vrbe Draſt ad دنولة bidui eſt iter. Ad احرندة quatridui. Ad بولغو bidui. Ad اسقونية iter diei. Ad قورطس iter diei. Ab hac deſeres viam Chriſopolis dextrorſum deſcendeſque per Septentrionem ad vrbem فرمرمس itinere duarum dierum. Ab hac ad مالسودة eſt iter diei ac ſemis. Ab hac ad vrbem برمانية triduum. Ab hac ad vrbem استوبري iter diei. Ab hac ad vrbem اثروني iter diei. Inter hanc & vrbem رينه iter diei. Et inter hanc & افريدسغا iter diei ac ſemis. Ab hac demùm ad قلغر دون ſitam propè Danu, iter diei. Rurſùs via ab vrbe لبلونة mari appoſita ad vrbẽ ارميرون Cõſtantinopolitani maris litori adiacẽtẽ, hęc eſt: Ex vrbe Laualona egreſſus, bidui conficies iter ad Adrianopolim, via terreſtri. Ab hac etiam ad Caſtoriam bidui eſt iter. Ab hac ad طاروفسقة trium iter dierum. Ab hac ad الارسة cxx. M. P. Ab hac deniq; ad vrbem ارميرون duę magnæ dietæ. Iter à S. Georgio maritima ad regiones mediterraneas, & primò quidem ad vrbem روسبو eſt duarum dierum. Reſpicit hanc in litore vrbs بابوس itinere diei diſtans ab illa. Ab vrbe رسبو ad vrbem كمسبلة Septẽtrionem verſùs, xii. M. P. A روسبو quoque ad vrbem ابرس iter diei. Ab hac ad vrbem Nicolò, iter diei. A Nicolò ad سرولة iter diei. Ab vrbe hac ad vrbem Arcadiopolim, iter diei ac ſemis. Ab Arcadiopoli ad vrbem ثمانس lx. M. P. Ab hac ad vrbem قرو iter diei. Ab vrbe hac Orientem verſus ad vrbem Conſtantinianam, clx. M. P. Ab vrbe quoque قروى ad لبعاقن iter diei. Inter eandem قروى & montem ab eius plaga ſeptentrionali iacentem intercedit ſpatium xx. M. P. Vrbs Conſtantiniana magna eſt, diſtatq; ab ea Philipopolis xl. M. P. Et flumen اخيلون non longè ab his vrbibus decurrit. A سرولة ad راغوربة clx. M. P. Et inter vrbem hãc quæ dicitur راغوربة & vrbem Salonichi maritimam interſunt cxl. M. P. Verùm à Lariſſa ad trans inſulam اعويس lxxx. M. P. Inter Athenas propè mare ſitam non procul à Peninſulæ Peloponneſii freto (quod inter لارسة & Athenas protenditur

a *Danubio.*

tenditur) & inter oſtium fluminis iſtius, atque oſtium fluminis قوذاری ſupradicti habetur interuallum L. M. P. Ab vrbe ادراس Conſtantinopolim, litora legendo, & ab hác ad oſtiũ inſulæ اغربس indeque ad vrbem ارمیرون in extremo quodã ſinu, intrà mare ſitã XLVIII. M. P. Ab vrbe eadem ad vrbem مثرايانة XXX. M. P. Ab hac ad vrbem ايلاطمونه CX. M. P. Ab hac ad vrbem كثرس CXX. M. P. Ab hac ad vrbem Salo nichi, rectà tranſeundo, XX. M. P. Ab hac ad رندنينه XXV. M. P. Ab hac ad vrbem Chriſopolim mari vicinam, XXV. M. P. Et à Chriſopoli ad Chriſtopolim XXV. M. P. In Philipi natus eſt Alexander: & à Philipi ad vrbem كلة habentur XXV. M. P. Et ab hac ad vrbem S. Georgii, XXV. M. P. Ab hac ad vrbem Callipoli c. M. P. Ab hac ad بانَدس LXV. M. P. Ab vrbe نابدس ad vrbem زودستو XX. M. P. A رودستو Ad vrbem Eracliam, vel Heracliam, ſiuè Eraclidem XXV. M. P. Ab hac ad vrbem سلمرزة XXV. M. P. Ab hac ad vrbem باثوري XX. M. P. Ab hac ad vrbẽ Rhium, XX. M. P. Hinc Conſtantinopolim XXV. M. P. Porrò vrbs Conſtantiniana triangularis eſt figuræ, & duo eius latera mari clauduntur: tertium terræ contiguum eſt, in quo & porta habetur Aurea dicta. Nouem millia paſſuum explet vrbs longitudine, habetque ſtagnum aquæ dulcis duodecim milliaribus in longitudinem protenſum. Pręcereà vrbs اقشمين continetur ſub prouincia Aruaſica, ferturque eſſe ciuitas incolarum b cauernę; Verùm incolæ cauernæ ſunt in prouincia quadam media inter Amorræam, & Nicæam: & cauerna illa eſt in monte minùs quàm mille cubitis alto, in quo patet via, ſchalæ inſtar, à terræ ſolo ad eum vſque locum perducens, in quo iacent prædicti incolæ ſpeluncæ. In ſummitate montis cernitur cauerna puteo ſimilis, per quam deſcendere licet ad ianuam itineris, per quod trecentorum paſſuum ſpatio cùm progreſſus fueris exibis in locum luminoſum vbi cernes porticum exciſis ſuſtentatam columnis cum aliquot cubiculis, inter quæ vnum deprehendes cubiculum habens limen vnius menſura ſtaturæ altum cum ianua de lapidibus exciſis, & intra illud mortuos, qui vocantur incolæ c Arracqim; ſunt autem numero ſeptem, dormiuntque ſuper latera ſua, quæ ſunt oblita aloë, myrrha, & Kafur: ad eorum

pedes

b *Intelligit ſeptem dormientes.*

c *Hæc vox, quæ propriè ſignificat ſcriptum, cũ de ſeptem dormientibus dicitur ſignificare etiã poteſt nomen propriũ Caſtelli, aut vallis, aut Montis, aut Petræ, vbi ſũt; vel certè tabulã plumbeã, in qua proſapiæ, nominum, atq; religionis eorũ ſeries, & fugæ cauſa inciſa reperta eſt.*

pedes canis iacet conuolutus capite ad caudam reflexo, nec videtur niſi caluaria tantùm cum oſſibus eius pleriſque,ita vt nil deſideretur in illo. Fallũtur autem populi Andaluſiæ circa incolas Arracqim , putantes incolas Arracqim eſſe martyres illos,qui extant in vrbe Loſa. Fauces freti Conſtantinopolim attingentis deriuantur ex mari Damaſceno; & freti latitudo propèConſtãtinopolim eſt iv.M.P.habetq; ſinus iſte ora duo:vnum iunctum mari Damaſceno ex parte meridionali nõ procul ab vrbe Abido,cuius latitudo extenditur ibi iaculatu ſagittæ;atque ibidem extant ad oſtium prædictum duæ turres cuſtodibus munitæ : habet verò in longitudine pars iſta ſinus ccl. M. P. Alterum os eiuſdem ſinus qui eſt propè Conſtãtinopolim,iungitur mari Ponto, expletq; longitudine lx. M. P.& vbi primò egreditur è mari Põto cernitur in eo loco vrbs قسطنا occupatq; illìc ſui oris latitudine vi. M.P. A prædicta vrbe ad vrbem دماله habetur iter quatuor dierum. Ab hac ad vrbem العبر c. M. P. Ab العبر ad fauces ſinus xxiv. M. P.

QVINTA PARS

Climatis Quinti.

QVinta hæc pars Climatis quinti amplectitur regionem Matos quod Orientem ſignificat, in qua eſt vrbs [a] Ammuria [b] Heſn-alaalamain [c] Marg-áſciahm [d] Marg-barghuth ,& Almoſtaſca : Et regionem Faalan , in qua extat vrbs Ancara, Taglu, Cahat, Chazláſa, & territorium Armiac: Item Conia, Laodicæa, Darachiu, Calumi,& Caſtella permulta , territoriũ Cappadociæ, & fines Tarſi vſque ad Lin, cum pluribus aliis regionibus. Itaque ab vrbe Nicæa ad vrbem Ammuriam octo dierum iter habetur:egrediens enim è Nicęa deuenies ad fluuium Maſtara poſt interuallum ſtationis : inde ad Tabaranſiam habes item ſtationem : ad vrbem Lebadhiam,ſtationem : adiacet autem hæc magno cuidam flumini, per quod nauigia grandia aſcendunt à Chalig

a *Anguriä.*
b *i. Arx duorum vexillorum.*
c *i. Pratum pinguedinis.*
d *i. Pratum pulicis.*

Leba-

Lebadhiam vſque: Ab vrbe Lebadhia ad oppidum Maſſiſam habetur ſtatio: ad Caſtoram, ſtatio: ad amnem Mederi, ſtatio: ad Kandaros, ſtatio: ab hac denique ad vrbē Ammuriam, ſtatio. Alia quoque via eſt ab vrbe Ammuria ad Chalig: nam ab Ammuria ad caſtellum Houat habentur xv. M. P. inde ad ripam fluminis Ammuriæ ſuperiorē. ii. M. P. Tùm ad Fag, xii. M. P. Deindè ad Acláhi-alghabe, xv. M. P. Ad arcem Aliohúdi, xii. M. P. Ad Sendáberi, xviii. M. P. Ad Marg-homma Regis Paderuane, xxx. M.P. Inde ad Arcem Azrubalis, xxv. M.P. Tùm ad [a] Kanaies-almalec, iij. M. P. Deindè ad [b] Almolaüan, xxv. M. P. Ad Melágenam, xv. M. P. Ad [c] Eſtabl-almalec, v. M. P. Ad [d] Arcem-alghabra, xxx. M.P. Tùm demum ad Alchalig, xxiv. M. P. eſt autem hæc ad magnum quoddam flumen extructa, quod in meridiem excurrit donec influat in Eufratem, vocaturque flumen Cobácqeb. Vrbs Ammuria eſt regionum omnium cùm finitimarum, tùm longinquarum ſedes. Et verò iter, quod ex ipſa ducit ad vrbem Tarſum eſt huiuſmodi: Ab Ammuria ad flumen [e] Alhaur habentur xii. M.P. Indè ad Anduſianam, xii. M. P. Ab hac ad Melchis, xx. M. P. Hinc ad ſeptum Canoniæ, xv. M. P. Ab hoc ad flumen Alahſa, xviii. M. P. Deinde ad fontes. [f] Barghuth xvi. M. P. Tum ad arcem Sciámſciachi, xii. M P. Inde ad [g] Ras-alghábe, xvi. M. P. Ab vrbem Lin, xv. M. P. Ab vrbe Lin ad Albáhaſi, tridui iter. Hinc ad amnē Tarfa, xx. M. P. A flumine Tarfa ad [h] Moaſcar, xii. M. P. A Moaſcar ad [i] Darb de quo mentionē fecit Emroo-lcqays in carminibus ſuis, x. M. P. Eſt autē is mons dirimens terrā Antaliæ à terra Gerſon, protenſus ab Occidēte in Orientē: extantq; in ipſo aditus muniti arcibus & cuſtodibus ingrediētes & egrediētes obſeruantibus. A Darb ad Baridun arcé, xii. M.P. Ab hac ad Hardabuf arcē, xii. M.P. Inde ad [k] Algiauzat, vii. M. P. Hinc ad [l] Alzahra, xii. M. P. Ab hac ad [m] Alollaic, xii. M. P. Denique ab Alollaic ad Tarſum, xii. M. P. Alterius viæ deſcriptio à Tarſo ad Abidos freti Conſtantinopolitani oſtio appoſitam hæc eſt: A Tarſo ad Alollaic, xii. M. P. Ad Alzahra, xii. M. P. Ad Algiauzat, xii. M. P. Ad Baridun, xii. M. P. Ad [n] Alcorùm ſiniſtrorsùm,

a *i. Eccleſias Regis.*
b *i. Coloratum.*
c *i. Stabula Regis.*
d *i. Terra arboribus referta.*
e *i. Populorum.*
f *i. Pulicis.*
g *i. Initium ſylua.*
h *i. Caſtra.*
i *i. Ianua maxima.*
k *i. Nuces.*
l *i. Florem, ſeu Venerē.*
m *i. Rubos.*
n *i. Vineas.*

a i. Solitudinem.
b i. Eccleſiæ
c i. Pratum Epiſcopi.
d i. Simulacrum.
e i. Venti.

xii. M. P. Tùm ad [a] Barrya, xviiii. M. P. Tùm ad [b] Alcanáyes, xx. M. P. Ad Tuleb, xx. M. P. Ad Rabda, xv. M. P. Ad Belcqeſſa, xv. M. P. Ad [c] Marg-aloſcof, ix. M. P. Ad Caloëri arcem, xii. M. P. Ad oppidum [d] Alaſnam, xx. M. P. Ad flumen [e] Alrih, xvii. M. P. Ad Peloti, xv. M. P. Ad Sonaime, xxiv. M. P. Ad Amo, xviiii. M. P. Ad Madernos, xx. M. P. Ad Attaſin, xii. M. P. Ad oppidum Albatric, xx. M. P. Ad pratum Namulie, xv. M. P. Ad Denos, xx. M. P. Ad arcem Palomin, ix. M. P. Ad arcem Manduttia, xii. M. P. Ad Roſtac, ii. M. P. Demùm ad Abidos oſtio freti appoſitam, xiii. M. P. Verùm qui proficiſci cupit à Ramch ad Ammuriam, exeat è Kamch ad Bádelu ſtationis interuallo diſſitam. Tùm ad vrbem Tdhadna ſtatio item conficienda. A Tdhadna ad Sciommu flumen ingenti ſtratum ponte, ſtatio. Ab hoc ad vrbem Chárſcianà, ſtatio. Hinc ad Caſtoreta vrbem exiguam ſed populoſam, tres ſtationes. Ab hac ad Cartameia, trium iter dierum. Tùm ad flumen Allin, ſtationes duæ. Tùm ad lacum Buſarandæ, ſtationes duæ. Ad Meloten, iter ſemidiei. Tùm demùm ad Ammuriam, iter quoque ſemidiei. Via, quæ ab Ammuria ducit ad Antaliam Damaſceni maris litori appoſitam, eſt huiuſmodi: Ab Ammuria ad Meloten habetur iter dimidiatæ diei: Ad lacum, idem ſpatium. A lacu ad vrbem Calumi, iter diei. A Calumi ad vrbem Laodicæam, iter bidui. Ab vrbe Laodicæa ad vrbem Conia, iter diei. A Conia ad Meldi, ſtationes tres. Item à Conia ad Chazláſa, Orientem versùs, quatridui iter. A Chazláſa ad vrbem Taglu, iter bidui. A Taglu ad Cæſaream, iter tridui, Orientem inter & Septentrionem. A Cæſarea ad vrbem Sindu, tridui quoque iter. A Sindu ad Ablaſta, tridui etiam iter. Ab vrbe Ablaſta ad vrbem Meledni, tridui. A Meledni ad vrbem Kamch: & à Meledni ad vrbem Nochat, quatridui. A Nochat ad vrbem Amaſiam, bidui. Ab Amaſia ad vrbem Kamch, ſex iter dierum. Via à Conia ad Ancqera eſt quinque ſtationum. Ab hac ad vrbem Lazenda habetur iter quatridui. Ad vrbem Siti, quinque dierum. Ad vrbem Máncqere, ſex dierum. Ad vrbem Hándaca, quinque dierum. Ad arcem Manſur, tridui. Ad vrbem Antiochiam, ſeptem

ptem dierum. Via ab vrbe Meledni ad vrbem Taflis in Armonia, eſt huiuſmodi: Ab vrbe Meledni ad vrbem Hartabart duæ habentur dietæ. Ab hac ad arcem Hámſciaca, duæ item dietæ. Ad Marcqit, duæ dietę. Ad vrbem Balu exiguam, duæ dietæ. A Balu ad arcem Giangecu, tres dietę. Ad arcem Amus in monte Magno extructam, tres dietæ. Ab arce Amus ad Taflis, tres dietæ.

Alia quoque via eſt ab vrbe Meledni Antiochiam: nàm à Meledni ad Báhſana quatridui eſt iter. Ad arcem Kaiſum, bidui. Ad arcem Manſur, quatridui. Ad caſtellum Hadath, quod tamen habet conditiones omnes ab vrbem requiſitas, iter diei. Ab hac ad Haroniam, ſtationis interuallum. Ab hac ad [a] Alcaniſat-alſauda, breuis dieta. Poſteà ad Tarſum, ſtatio. Indè ad Adhena, ſtatio. Ad [b] Maſſiſam, ſtatio. Denique ad Antiochiam iter diei.

a *i. Eccleſiã nigram.*
b *Latinè Mopſiſtia.*

Rurſus via à Meledni ad Maſſiſam eſt huiuſmodi: A Meledni ad arcem Muas tridui iter habetur. Ad Amaſiam, bidui. Ad vrbē Kamch, quinque dierum. Ab vrbe Kamch ad vrbem Giarúmi, indeque ad Tal-Hamdun, quinque item dierum. Ad vrbem Naſia, quinque dierum. Demum ad Maſſiſam, tridui.

Iter à Chazláſa ad Antiochiam eſt id: A Chazláſa ad arcem Abranę, tres dietæ. Ad montem Nammus, duę. Ad arcem Iabter, duæ. Ad Alcaniſat-alſauda, duæ. Ad Tarſum, diei vnius. Ad vrbem Adhenam, ſtationis interuallum. Idē que ſpatium ab hac ad Maſſiſam.

Item via à Meledni ad Maiafárecqin (eſt autem Maiafárecqin de numero vrbium Armeniæ minoris) eſt huiuſmodi: A Meledni ad arcem Iani in mōte Nammus, duæ ſtationes. Inde ad arcem Sciohair, ſtatio. Ab hac ad arcem [c] Alrommáne, xxx. M. P. Ab arce Alrommane ad flumen [d] Albacar, xviii. M. P. A flumine Albacar ad vrbem Aarca paruam quidem, ſed populoſam, bonis affluentem, & fertilitate conſpicuam, xviii. M. P. Ab vrbe Aarca ad amnem Cobácqeb, & ab hoc ad oppidum [e] Alhamam, xii. M. P. opponitur huic oppido ex parte meridionali arx Malattia xii. M. P. ab eo diſſita. Ab eodem oppido ad [f] Tal-Batric, xii. M. P. Hinc ad Tal Areſias, xii. M. P. iacet autem

c *i. Granatũ*
d *i. Boum.*
e *i. Columbarum.*
f *i. Collem.*

Areſias, ad magnum quoddam flumen, quod è montibus excurrens tandem Eufrati ſe miſcet infra Samoſat. A Tal-Areſias ad arcem Zeiad magnam, ix. M. P. Ab arce Zeiad ad vrbem [a] Heyat, xii. M. P. Ab vrbe Heyat ad pagum [b] Alcaſſ, xv. M. P. A pago Alcaſſ ad vrbem Ardis, xii. M. P. Ab hac ad arcem Bicornis munitiſſimam, xviii. M. P. inde ad arcem [c] Alhoiam venuſtam, xviii. M. P. Denique ab hac ad Maiafárecqin, xviii. M. P.

a *Vocatur etiam Hit.*
b *i. Presbiteri.*
c *i. Amantium.*

Via quæ ducit ab Ammuria ad Taflis, Orientem verſùs ſecùs pratum Falan, eſt huiuſmodi: Ibis ab Ammuria ad vrbem Cobácqeb appoſitam fluuio, ſpatio duorum ſtationum. A Cobácqeb ad Sciaſciúbi habentur ſtationes quinque. Ab hac ad vrbem Afrania, ſtationes tres. Ab vrbe Afrania ad vrbẽ Badlan, ſtationes tres. Ab hac demũ ad Taflis.

SEXTA PARS
Climatis Quinti.

Comprehenduntur ſub hac ſexta parte quinti Climatis complures vrbes Armeniæ, aliquot regiones Adhrabigian, atque vniuerſa terra Ran.

Incipiamus autem ab vrbe Bárdhaa, quoniam ipſa eſt matrix vrbium Ran, eſtque vrbs maxima habens in longitudine tria ferè milliaria, minùs in latitudine. Itaque via ab vrbe Bárdhaa ad [d] Bab alabúab, Septentrionem inter & Orientem, eſt eiuſmodi: Ab vrbe Bárdhaa ad vrbem Berunh habentur LIV. M. P. A Berunh ad vrbem Somachiam, XLII. M. P. A Somachia ad vrbem Saruan, tridui iter. A Saruan ad vrbem Aligian, bidui. Ab Aligian ad pontem Sammur, xxxvi. M. P. A ponte Sammur ad Bab, LX. M. P. Porrò vrbs Bab-alabuab magna eſt, ad mare Chozar appoſita, habetque intrà ſe portum nauibus opportunum, & ad vtrumque latus oſtii portus huiuſce, qui ad illam extra mare porrigitur, duo cernuntur ædificia velut duo aggeres cum catena impediente quin poſſit quiſquam ingre-

d *i. Portam portarum.*

ingredi aut egredi ſine permiſſu Præſidis maris: duo autem prædicti aggeres extructi ſunt lapidibus fuſo intus plumbo fortiter cohærentibus.

Via à Bárdhaa ad Taflis, talis eſt: Perges à Bardhaa ad Hanuam diſſitam ſpatio xxvii. M P Ab Hanua ad vrbem Samcan habes xxx. M. P. A Samcan ad vrbem Hayan, LXiii. M. P. Ab vrbe Hayan ad vrbem Alcalaa, xxx. M. P. Ab Alcalaa ad vrbem Taflis, xxxvi. M. P.

Rursùs via ab vrbe Bardhaa ad Calcateres eſt xxvii. M. P. Ab hac ad vrbem Mires habentur xxxix. M. P. Ab hac ad Kailacuter, & ab iſta ad Semeſgian, XLviii. M. P. Hinc ad Dabil, xlviii. M. P.

Armenia duplex eſt, interior, & exterior: In interiore continentur Dabil, Naſua, Calicala, Ahrur, Rozcan cum locis finitimis: ſub exteriore verò, Barcori, Chelat, Argens, Sattan, Düran, cum interiectis arcibus, regionibus, atque territoriis. Et verò ciuitas Calicala iacet in intima terra [a] Rum, eſtque propugnaculum terræ Adhrabigian, & Armeniæ. Inter vrbem Calicala, & Maiafárecqin intercedit ſpatium trium ſtationum: inter Calicala & Taflis, quatuor ſtationum: eodemque modo inter Taflis, & vrbem Atrabezondam, iter octo dierum: inter Calicala, & Atrabezondam, duodecim dietæ. Atrabezonda vrbs eſt magna, ad litus maris [b] Nites extructa, & ax ipſa nauigare licet in omnes regiones Rum. Maiafárecqin eſt inter terminos [c] Algezíræ, & limites Armeniæ. Atque ſi libuerit, nauigare poteris per lacum à Marágha vſque ad Armeniam, ſpatio LXXii. M. P. Ab Armenia ad vrbem Selmas habentur XLV. M. P. videlicet duæ ſtationes. Ab vrbe Selmas ad vrbem Haüa, xxvii. M. P. Ab vrbe Haüa ad Barcori, xc. M. P. Et ab hac ad vrbem Argens, XLV. M. P. duabus conficienda ſtationibus. Ab Argens ad vrbem Chelat, tres dietæ, ſeu LXXV. M. P. A Chelat ad vrbem Badalin, LXXV. M. P. A Badalin ad Arzac, xxix. M. P. Ab Arzac ad Maiafárecqin, quatuor dietæ. A Maiafárecqinc ad Amed de terra Inſulæ, ſtationes duæ. In meridionali parte Chelat, & Argens conſpicitur lacus ſalſus, ab ortu ad occaſum protenſus in longitudinem Lvii. M. P. xxvii. latitudinem.

a *i. Græcorũ*

b *Pontus.*

c *i. Inſulæ, nempè Meſopotamia hodiè Diarbecr*

Dicitur quoque vrbs Kuran, & Hadran, & Segeſan fuiſſe de regno Chozar: fuiſſe autem vrbs Dabil, Naſua, Suah, Chelat Argens, & Bacheſis de regno Rum, quas expugnauerunt Perſæ vſque ad Saruan, in qua aſſeruatur petra Moſis, & in qua fertur abſconſus eſſe fons Alhaiuan. Præterea Capad Rex ędificauit vrbem Bailacan, vrbem Bardhaa, vrbẽ Chila, & Medelin. Nuſeruan quoq; Rex ędificauit vrbẽ Sabran in parte quę reſpicit mare Chozar, vrbẽ Karcara, & vrbem Bab, & Alabuab; item erexit turres permultas ad oſtia montis, qui vocatur Alcabac, ſuperant enim eæ turres numerum trecentum; extruxit etiam extra oſtium illud, quod propinquum eſt terræ Chozar, Balangiar, Samandar, & Albaidha; ædificauit etiam in terra Chazaran, vrbem Saadil, & vrbem Fairuz Capad.

Præterea in Armenia minore continetur Haua, Sanaberia, Scias, Koſal, Aligian, Arx Giardiban, Hanuan, Secca, & vrbs Albab. Verùm [a] Alabuab ſunt diſſita quædam oſtia in monte Alcabac, appoſitis arcibus munita: quale eſt oſtiũ Tſul, oſtiũ Allan, oſtiũ Sáieran, oſtiũ Lázena, oſtiũ Mázeca, oſtiũ Sagſagi, oſtiũ Domini [b] Aſſarir, oſtium [c] Cqilan ſciah, oſtium Karuian, oſtium Tabarſaſina, oſtiũ Abran-ſciah, & oſtium Lian-ſciah. Mons autem Alcabac maximus eſt, eminentia atque altitudine præſtans.

[a] i. *Porta.*
[b] i. *Throni.*
[c] i. *Regis.*

Armeniæ terram alluunt duo flumina celebria, nempè flumen Roſſ, & flumen Korr, ambo ex occaſu ad ortum labentia; & quidem flumen Korr, quod magnum eſt atque nauigerum, habet originem propè montem, & excurrens ad Tafiis, indeque tendens ad fines Hanua, & Samcun, coincidit cum flumine Roſſ, ac demum influit in mare Chozar. Similiter flumen Roſſ eſt magnum valdè, egredienſque ex partibus Armeniæ minoris è Calicala, pergit ad Ran, & amne Ran conſtipatum excurrit per plagam eius ſeptentrionalem quouſque attingat Varthan, ac tum coniungitur cum flumine Korr (atque inter vtrumque iacet vrbs Bailacan) poſthęc ſimul influunt in mare Chozar.

SEPTI-

S E P T I M A   P A R S

Climatis Quinti.

SEptima hæc quinti Climatis pars continet vberiorem partem maris Tabareſtanici, quod vocatur mare Chozar. Itaque dicimus mare Tabareſtan eſſe mare ſeparatum, nulli cæterorum marium connexum, & eius longitudinem porrigi ab Occidente in Orientem aliquanto cumflexu ad Septentrionem, ſpatio octingentorum milliarium, latitudinem verò ſexcentorum milliarium: Extantque in eo quatuor inſulæ. Verùm influit in illud pars fluminis [a] Roſſ, Athel vocati; nam flumen hoc egrediens è terra Torc fluit excurrens in plagam orientalem donec attingat Bolghar, ibique diuiditur in duas partes, quarum vna pergit ad præfatum mare Babet Abuab: altera pars tendit ad Occidentem, peruenitque ad mare [b] Nites, quod exit è terra Conſtantinopolis, & eſt coniunctum mari [c] Ambienti, quà [d] Vicũ reſpicit. Ita vt ſiquis illud mare luſtret [e] quouſq; illùc redeat quò cœperat, nulla re impediatur aut detineatur niſi flumine Athel ſuperiùs memorato. Eſt autẽ hoc mare ſalſiſſimum, fluxui & refluxui minimè ſubiectũ: habetque profundum obſcurum, differenter à mari [f] Colzom & aliis, quoniam terra profundi eius eſt lutum nigrum. Sulcant illud mercatores cum ſuis mercibus à terra Moſlemannorum ad terram Chozar; iacentque hæ duæ terræ inter Ran, & Algiabal, Tabareſtan, & Giorgian.

a *Ruſſia.*
b *Pontus.*
c *i. Oceano.*
d *Sic vocatur fretum Conſtantinopolitanũ.*
e *Supple, via terreſtri.*
f *i. Rubro.*

A Bab-alabuab ad vrbem Samandar quatuor habentur dietæ per loca habitata. Pariterque ab vrbe Samandar ad vrbem Athel, ſeptem dietæ; Athel verò eſt vrbs & quidem primaria in Chozar: imò componitur duabus vrbibus populoſis ad vtramque ripam fluminis, quod nomen ab ea mutuatur, collocatis; & Rex moratur in vrbe, quæ eſt ad ripam fluminis occidentalem: mercatores autem, & venditores, atque plebæi degunt in vrbe, quæ iacet in ripa Orien-

orientali; habetque in longitudine vrbs Athel tria ferè milliaria. Chozarę́i ſunt partim Chriſtiani, partim Moſlemanni, partim Idololatræ: ſed in rebus ad religionem pertinentibus nemo in alium inuehitur.

Pars orientalis fluminis Athel, ex partibus Charchir excurrit inter Kaimachiam, & Olgariam, eaſque abinuicem dirimit: tendit fluxus eius in Occidentem donec alluat tergum Bolgar, at indè reflectitur ad Orientem, & pręterfluẽs Rus, tùm Bolgar, deinde Bertas, demùm exonerat ſe in mare Chozar. Ab vrbe Samandar ad vltimos ditionis ſuæ fines habentur xxx. M. P. Ab eius terminis ad primos limites ditionis Domini [a] Aſſarir, LI. M. P. & tàm Dominus Aſſarir, quàm ciues vrbis eius ſunt Chriſticolæ; fuit autem appellata vrbs, Aſſarir, quia Rex quidam Regum Perſarũ vſus eſt in ea throno aureo nunquam ſatis celebrando, multorum annorum opera confecto: ſed illo pereunte, Græci potiti ſunt regni ipſius, atque ita ex throno, quem vt repererant, ſeruauerunt, Reges eorum nomen deſumunt. Spatium, quod eſt inter Socun, & Chozar, explet nongenta ferè milliaria, totam videlicet maris longitudinem. A Socun ad Daheſtan habentur ſex ſtationes. Ab Athel ad Samandar, octo dietę. A Samandar ad Bab-alabuab, quatriduum. Ab Athel ad primos limites Bertas, iter viginti dierum.

[a] *i. Throni.*

Prædicti maris latitudo, proſperi cum fuerint venti, à Tabareſtan ad Bab-alabuab ſuperatur nauigatione ſeptem dierum: longitudo verò, ſecundo vento, nouem dierum nauigatione. Venti maris eiuſdem Eteſiæ ſunt, diúque durant ita vt cùm ventus aliquis flare cœperit, duret ad triginta dies: eoque mutato, alter qui ſuccedit ventus totidem dies perduret.

OCTA-

OCTAVA PARS
Climatis Quinti.

CONtinet octaua hæc pars Climatis quinti portionem terræ Olghariæ, & regiones Aláazaz multas, atque amplas, in plagis ſeptentrionali, & orientali poſitas. Poſſident hi populi mõtes inacceſſos, & ſuper iis arces fortiſſimas, in quibus muniunt ſe Reges eorum, ſuamque annonam reponunt; ſunt etiam ibi homines à Regibus conſtituti ad cuſtodiendam terram illam. Sed vrbs, quam præcipuè colunt, & ad quam ſuis cum bonis confugiunt, vocatur Hyam, atque hæc eſt arx inexpugnabilis, in ardui montis vertice collocata, mirum in modum fortis ac munita; mõs iſte iacet ad ripam fluminis maximi ex intimis Olgharię regionibus excurrentis, ex parte orientali, è monte Asferun dicto: vocatur autem flumen illud Rudha, eſtque ingens, & cymbis traiicitur; ſulcaturque à lacu vſque ad vrbem Huam, indeque ad vrbem Giagian, quæ ſeptem dierum ſpatio diſtat ab Hyam; & verò Hyam ſita eſt à ſeptentrionali ripa eiuſdem fluminis, Giagan à meridionali: ſuntque duæ vrbes modicæ quidem, ſed fortiſſimæ.

Labitur infra vrbem Huan ex plaga ſeptentrionali amnis magnus effluens ex eadem parte ſeptentrionali è monte illo maximo, qui regiones Olghariæ dirimit à regionibus Beſgertiæ; vocatur autem mons iſte Moregar, qui ingens eſt, cuius ſummitatem attingere nemo valet ob niues, & algorem validiſſimum quibus eſt obnoxius; reperitur in dicto flumine, quando turgeſcit, magna arenæ auri copia: extrahitur ex eius profundo lapis [a] Lazurd: in ſyluis eiuſdem fluminis extat bellua Alnebr dicta, pellem habens venuſtam, pilos præ cæteris optimos, & cariſſimi pretii: capiuntur autem eius generis belluæ magnâ copiâ, atque in vniuerſas Græcorum & Armænorum partes diſtrahuntur. Itẽ in lucis prędicti fluminis inueniũtur vulpes flauæ aureũ

[a] *Vulgo Lazuli.*

colorem præferentes; quia tamen raræ ſunt, & Reges gẽtium illarum partium vtuntur eis in veſtimentis ſuis, nemini concedunt facultatem aſportandi quidquam ex ipſis. Ad ripam verò fluminis huiuſce mons adeſt excelſi cacuminis è quo erumpunt aquarum ſcatebræ plus mille, omnes in flumen Margha influentes: atque in ipſius vertice duæ vrbes conſpiciuntur velut duo caſtella, quarum vna vocatur Nugia, altera Badegha, itinere diei abinuicem diſtantes; inter hanc autem plagam, & ſtagnum Chouarazm intercedit ſpatium ſex ſtationum, iacetque illa ex eius parte ſeptentrionali. Ad montis præfati fimbrias duæ item extant vrbes, quarum vna Daranda, altera Darcu appellatur: & quidem Daranda reſpicit latus occidentale Darcu, ac triduò diſtant abinuicem. Inuenitur in iſto monte, & in riuis aquarum eius lapis Albalchas, & Amethyſtus cum cæteris lapidum ſpeciebus. Inter vrbem Darcu, ad Orientem, & originem fluminis Margha quatuor interſunt ſtationes. Ab vrbe Darcu ad vrbem Giagian ſuperiùs memoratã decem habentur ſtationes. A Gharghun ad vrbem Giagiàn, occaſum inter & meridiem, ſex ſtationes. Ex meridionali parte vrbis Giagian aliquãtùm flectendo ad Orientem iacet vrbs Dhahlan ab ea diſſita octo ferè ſtationum itinere per ſolitudines incultas. A Dhahlan verſùs plagam occidentalem ad Hyam, duodecim habentur ſtationes. Ab Hyam ad vrbẽ Olghariam veterem, ſtationes quatuor meridiem inter & occaſum. Ab vrbe quoque Hyam ad vrbem Nahiam, ſtationes octo. Inter Rudhan, & Dhahlan, ſtationes quatuor. Similiter ab vrbe Dhahlan ad vrbem Gharbian, ſtationes quinque Orientem inter & Septentrionem.

NONA PARS Climatis Quinti.

QVod in iſta parte nona Climatis quinti continetur, eſt ſeptentrionalis terra Kaimachiæ, & tota terra Alodhcos; nam regiones Alodhcos habent ab Occidente terram Aláazaz: ab Oriente nationes generationeſque ſuas; & mons, qui cingit regiones Iagog, & Magog, conterminus eſt hiſce terris quas incolunt Alodhcos.

Ex plaga meridionali huius terræ lacus cernitur, lacus Tahâmæ vocatus, cuius circuitus eſt CCL, M. P. aqua viridis, & quidem intensè viridis, at valdè ſuaueolens, & guſtui gr aiſſima. Reperiuntur in illo piſces lati, omni colore diſtincti, quos Turchæ ferunt eſſe remediorum omnium quę ad excitandam libidinem adhibentur pręſtantiſſimum, eſſeque Aſcancurio efficaciores. Ad quartam ab hoc lacu dietam extat in plaga ipſius orientali Mons [a] Giarda ſublimis, aëra tranans, in quo nullus extat locus ad ipſum conſcendendum, eſt enim ex omni parte læuis ita vt ſuperari nequaquam poſſit: ſed in montis radicibus magna excauata fuit ianua, & foramen ex ipſa ductum in montis ventrẽ, vbi præbent iter ſchalæ obliquæ ad montis faſtigium tendentes vſque ad vrbem: quæ quidem vrbs fortiſſima eſt munitiſſimaque, cum nemo valeat ad eam accedere dùm vel vnus tantùm eſt in illa vir. In media vrbe hac fons exurgit ſuauis & copioſæ aquæ cùm potui, tùm aliis vſibus opportunæ: aqua verò reſidua immergitur propè mœnia in cauitatem, cuius imum quò perueniat nemo nouit, nec vllum videtur eius aquæ veſtigium.

[a] *i. Calua.*

Ab arce Giarda ad montem, qui dicitur Cocaia, habetur ſeptem dierum iter: atque iſte eſt mons qui cingit Iagog, & Magog; habet autem is mons latera erecta adeò vt nulla eius pars conſcendi vlla ratione queat, aut ſiquomodo

conicendatur, cacumen tamen attingi nequeat ob denſarum niuium copiam, quæ nunquam ſoluuntur, & quia montis prædicti verticem occupat ſemper toto tempore quædam velut nebula, quę nunquam aut diſſipatur, aut illum deſerit. A tergo montis eiuſdem multæ ſunt vrbes de regionibus Iagog, & Magog. Quod ſi fortè aliquis hominum mõti innixus aſcendat ad videndum quid in eius ſummitate, quidque ab eius tergo contineatur, nunquam reuertitur, vel quia feris laceratur, vel quia populi vltra montem degentes capiunt omnes cuiuſlibet gentis homines, qui illos adeunt. attamen ſingulari caſu reuerſi ſunt aliquot, nũtiaueruntque vidiſſe ſe noctu in ea terra, quæ eſt à tergo montis ignes permultos, interdiu verò nihil videri præter nebulam, vaporemque permixtum, ac latè patentem.

Species hæc Turcarum, qui vocantur Odhcos, dicuntur habere vultus latos, capita magna, pilos multos, oculos fulgurantes, ſermonem diuerſum atque peculiarem: adorare autem ignes, & ſplendores quoſcunque. A ſeptentrionali parte terræ iſtorum mons iacet magnus, qui vocatur mons Faraan habens longitudinem protenſam ab occaſu in ortum ſpatio decem & octo ferè ſtationum: & in medio monte iſto locus cernitur altus, rotundus teſtudinis inſtar, & in medio ipſius ſtagnum ignotæ profunditatis, in quod nihil incidit quin illud abſorbeat: nec hominum quiſquam, aut vllum animal poteſt in illud natare, imò ſi lignum ponatur, abſorbetur,

DECIMA

DECIMA PARS
Climatis quinti.

SVb hac decima parte Climatis quinti continetur terra Iagog ſuperioris, multas cultaſque regiones cum numeroſiſſimo populo comprehendentis. Vltra ipſos extat gens breuis admodùm ſtaturæ. Illorum autem, nempè incolarum Iagog, viri ſunt æquè proceri ac nos, eodemque modo mulieres eorum: quam tamen ſeruent politiam, quamque religionem colant ignoratur.

Habitatorum Magog terra, inferior eſt terrâ prædictâ: atque ij omnes ſunt breuiſſimæ ſtaturę ita vt viri illorum nō excedant menſuram trium palmorum, neque ſimiliter mulieres: ſunt quammaxima quaſi lanuginis copia cooperti, habentque aures magnas, rotundas, ac pendulas.

CLIMATIS SEXTI
Prima Pars.

PRIMA hæc ſexti Climatis pars continet ſub ſe totam terrā Britānię, portionem terræ صابس & regiones [a] Pictonii. De nominibus regionum Britannicarum iſtic occurrentium ſunt Nantes, Rets, S. Michel, Dol, Dinan, S. Mahlo, S. Sau, Lyons, Cornualia, ارين, كنبت, فمس, Redon, & Renes. De regionibus Pictauorum eſt vrbs Sais, S. Ian, & بلقبر

[a] *Poitou.*

Dicimus ergò باقبر eſſe vrbem populoſam, mari Salſo appoſitam, in ima continente extructam: & naues eius velafacere vſque ad S. Iacobum, & aliorſùm, atque ad omnes regiones ſibi vicinas. A باقبر ad S. Ian habentur LXX. M. P. Orientem verſùs. Similiter à S. Ian ad Angoleſme,

xl. M. P. A نتارش ad vrbem b Caſtel, xl. M. P. Pariterque à Caſtel ad Tours, lxx. M. P. Ab vrbe بلغير maritima ad vrbem Nantes lxx. M. P. Nantes eſt vrbs extructa ſecùs litus maris in extremo ſinu è mari prodeunte, eſtque prima regionum Britanniæ. A Nantes ad S. Michel, quæ eſt vltima regionum Britanniæ, habentur centum ac decem M. P. itinere terreſtri. Ab eadem verò Nantes ad S. Michel, itinere maritimo, habentur octingenta M. P. quia mare ibi valdè inſinuat ſe in continentem, ſeſeque reſtringit in ſuperiore parte Britanniæ, ita vt continentem redigat quaſi in ſaccum ore anguſtum, medio latum. Igitur qui à Nantes pergit ad vrbem S. Michel, conficit vſque ad vrbem Renes ſpatium lxxx. M. P. Ab vrbe Renes ad S. Michel, itinere terreſtri, habentur xl. M. P. S. Michel vrbs eſt populoſa ad mare Salſum extructa. Qui verò maritimum iter aggredi cupit, velafacit ab vrbe Nantes ad vrbem Renes, & l. M. P. peragit arcata ſinus litora legendo. Ab vrbe Renes ad Redan ſitam in extremitate ſinus, lx. M. P. Ab hac ad vrbem قسش ſiuè لسس extructam in promontorio in mare procurrente, l. M. P. Ab hac ad vrbem Campolerin poſitam in medio quodam ſinu, cxx. M. P. Ab vrbe Cãpolerin ad vrbẽ S. Corombin collocatã in promõtorio in mare procurrens, l. M. P. Ab hac ad vrbẽ Lyons, cxxv. M. P. Ab hac ad vrbẽ S. Sau, cl. M. P. Ab vrbe S. Sau ad vrbem S. Mahlo maritimam, c. M. P. Ab hac ad vrbem Dinan l. M. P. A Dinan ad vrbem Dol, l. M. P. Ab vrbe Dol ad vrbem S. Michel, l. M. P. Ab vrbe S. Michel ad vrbem Sais de terra Francię, xc. M. P. itinere terreſtri meridiem verſùs.

SECVN-

SECVNDA PARS
Climatis Sexti.

COmplectitur hæc ſecunda pars Climatis ſexti regiones Franciæ, Normaniæ, Flandriæ, Hinu, Lotharingiæ, & Berri, cum nonnullis regionibus Burgundiæ Francorum, & aliquot etiam regionibus Burgundiæ Allemanorum, terra Limaniæ, & regionibus باقير, portione terræ Carantaræ, regionibus Louaniæ, & Friſiæ, parte Sabaudiç, & aliquot regionibus inſulæ Angliæ.

Itaque dicimus vrbem Angers pertinere ad prouinciam Tourainæ, eſſeque vrbem venuſtam, grandem, multo populo frequentem, territorio amplo, vineis, aruiſque conſpicuam, eiuſque ciues opulentos. Ab ipſa ad vrbem Sais habentur LX. M. P. Ab eadem quoque Angers ad vrbem بنتارش LX. M. P. Ab Angers etiam ad S. Michel mari appoſitam, LXXX. M. P. A Sais ad S. Michel, LXX. M. P. Ad orientalem plagam vrbis Angers iacet prouintia Anjou parua quidem, ſed multis pagis culta, & plurimis atque amplis ruribus fœcunda. Ex vrbibus, quas amplectitur, eſt Tours. A Tours ad vrbem بنتاس ad Occidentem habetur ſpatium c. M. P. A Caſtel etiam ad Tours, lxx. M. P. A Tours ad Orleans de prouintia Franciæ, lx. M. P.

Inter vrbes Franciæ numeratur quoque vrbs جالوس poſita ab orientali parte Orleans ad diſtantiã lx. M. P. Ab Orleans ad Auſſunne de prouincia Burgundiæ Francorum, lx. M. P. iacet autem ex parte meridionali Orleans. Ab Orleans ad Chartres, lxx. M. P. Et ab Orleans ad بنطير c. M. P. A Chartres ad نبطر lxxx. M. P. Ad Franciam quoque ſpectat vrbs Maulx, quæ diſtat à Chartres lx. M. P. Orientem verſùs. Ab vrbe a Maulx ad vrbem Parmana ad Septē- a S. Calais.
trionem, lx. M. P. Eodemque modo à Parmana ad Chartres præfatam, lxx. M. P. Occidentem verſùs. A Chartres ad Orleans lx. M. P. Ad Orientalem partem vrbis جالوس con-

conſpicitur vrbs بارس diſtãtque abinuicem milliaribus octoginta: ad occidentalem verò plagam illius iacet Mans de terra Tourainæ ad diſtantiam xxx. M. P. Ab ea quoque Septentrionem versùs, ad vrbem نيفارس lxx. M. P. Ab hac ad Lyon de terra Prouinciæ, cxxx. M. P. Meridiem inter & Occidentem. A ملس ſita in extremitate montis ad vrbem Lyon, octoginta milliaria. A Maſcon ad Dijon, lx. M. P. A Dijon, Septentrionem versùs, ad vrbem Lancam, lxx. M. P. A Maſcon etiam ad Geneuram, Orientem versùs, l. M. P. Pariterque à Lanca ad بدلسون de terra Burgundiæ Allemanorum, lx. M. P. Item à نيفارش ad Dijon, Orientem versùs, xxxv. M. P. Ab vrbe Lanca ad vrbem انبشون lxxx. M. P. ad Occidentem. Ab vrbe quoque Lanca ad vrbem Trois, lx. M. P. A Trois, Occidentem versùs, ad vrdem انبشون xxx. M. P. Ab vrbe Trois ad Orleans ſupra memoratam de terra Franciæ, lx. M. P.

Cum terra Franciæ iungitur ex parte ſeptẽtrionali ab oris maritimis terra Normandiæ, in qua primariæ vrbes ſunt Bayeulx, Eureux, ونطير[a] Rhotomagus, Diepe, Caſan, Conſtance. Et verò Bayeulx vrbs eſt conſpicua, venuſta, atque populoſa: & ab ea Orientem versùs ad vrbem Eureux habentur xv. M. P. ad vrbem Rhotomagum, xxx. M. P. atque hæc eſt vrbs fluminis, ſita ab orientali ipſius ripa, grandis, atque celebris. Ab hac ad Diepe maritimam, xviii. M. P. Inter Rhotomagum, & Leſeau intercedit ſpatium xl. M. P. & propè Leſeau, quæ mari adiacet, exonerat ſe flumen Rhotomagi. A Leſeau ad Honfleur mari appoſitam, iter diei Orientem versùs. Ab hac, Orientem etiam versùs, ad vrbem Diepe, xl. M. P. Ab vrbe Honfleur, Occidentem versùs, ad vrbem Tonques mari vicinam, xxx. M. P. A Tonques ad flumen Eſtrehan, ad Occaſum, lx. M. P. flumen Eſtrehan ingrediuntur naues, & eius origo effluit ad quadrageſimum circiter illinc milliare, excurrit ad plagã orientalem Bayeulx, ac demum mari ſe mergit. Bayeulx diſtat à mari xii. M. P. A Bayeulx ad vrbem Conſtance habentur xl. M. P. A Bayeulx ad S. Michel ad Occidentem, lx. M. P. Ab Eureux Orientem versùs ad vrbem Rhotomagum, xlv. M. P. Item ab vrbe Bayeulx ad vrbem

[a] à *Rouen.*

a Ca-

Cales de terra Franciǫ, lx. M. P. A Coſtance quoque itinere terreſtri ad Auranche, xxx. M. P. Ab Auranche ad S. Michel, x. M. P. Septentrionem versùs. Ab Auranche, Meridiem versùs, ad vrbem Says de terra Tourainæ, xl. M. P. Item ab Auranche ad vrbem Mans xxx. M. P. Et à dextera iterfacientis ab vrbe Eureux ad Calais occurrit vrbs Parmana.

Confinis eſt terrǫ Burgundiæ Francorum ex plaga oriẽtali terra Burgundiæ Allemanorum, de cuius vrbibus atque celebrioribus metropolitanis eſt اعيست Geneura, Lozanne, Beſanſon اسيبر & Borbon. Burgundiæ Allemanorum contermina eſt ex parte ſeptentrionali terra [a] Lahonchæ parua quidem, ſed pagis cultiſſima, & aruis peramplis, armentis, aliiſque bonis opulenta. Ex eius verò vrbibus eſt Metz, Liege, & قراى

[a] *Lotharingia.*

Igitur inter vrbem Metz & Borbon habentur xxx. M. P. Ab vrbe Metz ad Liege, c. M. P. Ab vrbe Liege, Septentrionem inter & Orientem ad vrbem قراى lxx. M. P. Ab vrbe Liege, Occidentem versùs, ad vrbem Retz, c. M. P. Ab vrbe Retz, Septentrionem versùs, ad vrbem Mieus, ſiuè Mieuz, vel Mieux, lx. M. P.

Cum terra Lotharingiæ iungitur terra Flandriæ, quæ attingit mare ex parte ſui ſeptentrionali; ex eius vrbibus eſt Luns, Apriz, Pietir, Hangers, Dair, Vadi-ſant, Oldin, بنت اطرين زرز Et quidem vrbs Retz iacet ad occidentalem partem vrbis Liege; & à Liege ad Mieux, Septentrionem versùs habentur lx. M. P. A Mieus ad vrbem Luns, lx. M. P. Ab Apriz ad Malex, meridiem versùs, xl. M. P. Ab vrbe etiam Apriz, quæ & Aprich dicitur, ad vrbem Luns, Occidentem versùs cum flexu ad meridiem, xc. M. P. Ab vrbe Apriz ad vrbem Pietir amni appoſitam, xxx. M. P. A Pietir ad Luns, Orientem versùs, l. M. P. Ab vrbe Pietir ad vrbem Hangirs, flumine, xxv. M. P. Ab Hangirs ad [b] Rair, ad Orientem, lxxx. M. P. & ab Hangirs ad vrbem Rhotomagum, ad Occidentem, xxx. M. P. Ab illa etiam ad vrbem Vadi-ſant exiguam valde mari adiácentem, lxxx. M. P. & ex hac vrbe conſcenduntur naues adeuntes inſulam Angliam, quam diuidit à continente fretum habens in

[b] *ſuperiùs Dair.*

longitudine xxv. M. P. Atque hęc eſt inſula illa maxima, quę eſt in mari Tenebrarum. Si quis velit poteſt à Vadi-ſant conferre ſe ad Vadi-رنة, itinere maritimo lx. M.P. A Vadi-زرة ad arcem Oldin mari appoſitam, xxx. M. P. ad Occidentem. Ab Oldin ad Portam vrbis Atriz mari ad-iacentis, ad Occidentem, xxv. M. P. A Portu Atriz ad vrbem Diepe ſuperiùs memoratam de terra Normandiæ, xxv. M. P.

Terrę Flandriæ ex plaga orientali contermina eſt terra لمان oris maritimis proxima; cuius ex vrbibus eſt Turnay Gand ارحش دمراى & S. Omer. Atque huic terræ iungitur ab Occidente terra Franciæ: à Meridie, terra Lotharingiæ. Igitur à Vadi ſant itinere terreſtri meridiem versus ad vrbem الرابز habentur lxxx. M. P. A الرابز ad ابرجس, clx. M. P. iacet autem ad orientalem partem الرابز Ab ابرجس ad S. Omer vrbem exiguam, xxv. M. P. Ab vrbe iſta ad vrbem Turnay præfatam, xv. M. P.

Terram لمان attingit à meridie terra Allemanorum; ab Occidente ambit eam terra Lotharingię, cum terra Burgundiæ Allemanorum: à Septentrione, terra Suaue, & terra Bauariæ: ab Oriente, terra Saxoniæ, & portio terræ Friziæ. Ex primariis autẽ vrbibus Lemaniæ eſt vrbs [a] Mayanza à qua ad vrbem, قرمير habetur ſpatium xxx. M. P. ad meridiem: & propè hanc flumen Morin coincidit cum flumine Rin. Ab vrbe item Mayanza ad vrbem Coloniã, lx. M. P. Septentrionem inter & Orientem. Ab vrbe Colonia ad vrbem استربط c. M. P. ad Septentrionem: iacetque hęc ad occidentalem ripã fluminis [b] Rin. Rurſus ab vrbe Mayanza ad vrbem Baſle ſitam in vmbilico Lemaniæ, lxx. M. P. ad Orientem. diſtatque hæc à Colonia lxx. M. P. Similiter ab vrbe Mayanze ad برنقبردة xl. M. P. ad Orientem. A Colonia ad Ancobardam, lx. M. P. meridiem versùs. Pariter quoque ab vrbe برنقبردة ad Baſle xxx. M. P. ad Orientem. Ab hac ad vrbem هربك lxx. M. P. Orientem versùs. Similiter ab hac ad vrbem بنصة meridiem versùs cum flexu ad Occidentem, lx. M. P. Item à هربك ad vrbem Baſle lxx. M. P. Et ab hac ad vrbem بنصة xlv. M. P. eſt autem hæc vrbs magna, eſtque domicilium Regis Allemanorum.

a *Moguntia.*

b *Rheni.*

A شبروزه ad باصو lxxx. M. P. Orientem inter & meridiem. Ab eadem quoque ad Strigonio, idem ſpatium. A Strigonio ad vrbem Belgrado, xxx. M. P. versùs plagam meridionalem: Belgrado verò eſt ex vrbibus terræ Carinthiæ; terra autem Carinthiæ confinis eſt terræ Aquileiæ ab Occidente: ambitur à Meridie regionibus Venetorum: ab Oriente terra Hongariæ: à Septentrione terra Bohemiæ ſupra memorata. Iacetque terra Carinthiæ inter Danubium, & flumen ذرر & ex regionibus atque vrbibus eius primariis eſt بذوار & بداربه & نبطرم & بلعرابه & شبرلاو & برنة atque omnes hæ regiones contermine ſunt regionibus Venetorum. Inter regiones etiam terræ Carinthiæ proximas Venetis eſt vrbs ببلو ſita in meridionali ripa fluminis بورة Inter vrbem Buda & vrbem ببلو ac Burſia habetur iter quatuor dierum ad Orientem. Similiter à برنة ad vrbem شبقلاو extructam ad ripam meridionalem fluminis, tres dietæ. Ab vrbe برنة ad vrbem شرونه Septentrionem versùs tres dietæ. Pariter quoq; ab vrbe برنه ad vrbẽ جبك لبوسكه Septentrionem versùs cum flexu ad Occidentem, tres dietæ. Et ab hac ſimiliter ad شرونة lx. M. P. Ab hac etiam vrbe ad Strigonium, lxxx. M. P.

Terræ Limaniæ iungitur à meridie terra Auſtriæ: ab Occidente terra Lubæ: ab Oriente terra Saxoniæ: à Septẽtrione mare Tenebroſum. Quare de vrbibus terræ Auſtriæ eſt شبكلة & سوراص & اكرولنجه & بوزه. Et verò vrbs سبكلة medium occupat locum in terra Auſtriæ, diſtatque ab vrbe ستربط lxxx. M. P. ad Occidentem. Similiter à سبكلة ad vrbem سوراص habentur lxxx. M. P. Et ab eadem quoque ad اكرلنجه lxx. M. P. Ab hac ad Boſna mari appoſitam, vii. M. P. Et ab eadem etiam ad vrbem Coloniam, c. M. P. Idem ſpatium ab vrbe برزه Orientem versùs ad vrbem ورزة de terra Saxoniæ.

TERTIA PARS
Climatis Sexti.

TErtia hæc pars Climatis ſexti complectitur reliquam terram Bohemiæ, aliaſque regiones, de quibus, Deo fauente, ſumus acturi. Itaq; dicimus vrbem قلام eſſe de terra[a] Carantaræ adiacentem flumini درنه & ab ipſa ad vrbem Belgrado haberi lxx. M. P. ad Aquilonem. Ab vrbe Belgrado ad vrbem برانه ſitam propè amnẽ Danubium, xxxv. M, P. Ab vrbe بوس انه ad vrbem بذوار lx. M. P. & inter haſce duas vrbes influit amnis درنه in flumen Danubium: eſtque بورانة terminus regionum Carantaræ. Ab vrbe نيطرم ad vrbem اقرنه de terra Bohemiæ, xl. M. P. De terra Bohemiæ duo egrediuntur flumina in plagam occidentalem decurrentia modico cum flexu ad meridiem, quæ demùm exonerant ſe in amnem Danubium non procul à بوزانه Prodeunt autem ea duo flumina è monte Meluat vocato, qui Bohemiam dirimit à Polonia, & poſtquám ſeparatim defluxerunt, in vnum coaleſcunt, ac ſic in amnem Danubium ſeſe effundunt. Ab الوميه ad vrbem بلام, xc. M.P. & ab hac ad vrbem Belgrado, lx. M.P. Ab illa rurſus ad افربزاك l. M. P. ad Occidentem. Ab hac ad vrbem نج برك de terra Bauieræ, c. M.P. Porrò افربزاك & بلام & اقوليه ſunt confines terræ Carantaræ. Ab vrbe افرنك بيله ad ابرندس l. M. P. Ab hac ad vrbem بانيه ſitam prope flumen بيلة lxxv. M.P. Ab hac etiam vrbe ad vrbem ابلانه populoſam, xc. M. P. Hinc ad vrbem Rauennam, cxx. M P. Item ab vrbe بانيه ad vrbem بلغردون Septentrionem versùs, quinque ſtationes. Et ab illa quoque ad vrbem فوز c. M.P. Similiter ab hac ad قلعردون lxx. M. P. qui ſi conficiantur itinere terreſtri, conſtituunt duas ſtationes admodùm grandes: flumine verò, minus eſt ſpatium. A Rauenna ad vrbem افرندسفا de regionibus Macedoniæ, duæ longæ ſtationes. Ab hac ad vrbem نيستو l. M. P. Poterit, qui voluerit, ab vrbe حربغرابة con-

[a] *Carinthia*

conferre ſe ad vrbem تاقلة confecto itinere quinque ſtationum: egredietur enim ex vrbe, ac poſt magnæ ſtationis interuallum deueniet ad oſtium fluminis تنشيا indeque ad vrbem زاقلة quatuor peragendæ ſtationes, aſcendendo per flumen. Ab hac vrbe ad vrbē تنسيو in meridiem, quatuor habétur ſtationes grandes. Et ab eadem ad vrbem منتيو ad plagam occidentalem, ſtationes quinque. Ab vrbe اقراقل ad vrbem حبازية ad Orientem, c. M. P. Ab hac ad vrbem نبقلاية lx. M. P. Ab hac ad شوملى de terra Sobaræ, c. M. P. Totidemq; ab vrbe اقراقل ad بيوبرك quæ etiam eſt de terra Saxoniæ. Inter hanc & هالة intercedunt xl. M. P. Et inter eandem atque vrbem دولبم ad Occidentem lx. M.P. Ab eadem quoque ad vrbem قولاصة c. M. P. ſeu quatuor ſtationes, meridiem versùs. Ab hac Occidentem versùs ad vrbem هربك de terra Allemaniæ, lx. M. P. Ab vrbe etiam قولاصة ad vrbē مشلة ad Orientem, c. M. P. diſtatque hæc à هالة lxxx. M. P. A نبزبرك ad vrbem وزبم appoſitam flumini, xv. M.P. A هالة ad دلبم lxx. M. P. Et à نبوزبرك ad سورانس ad Occidentem lx. M. P. Denique à وزبم ad mare Tenebroſum, xxv. M. P.

QVARTA PARS

Climatis Sexti.

Continet iſta pars quarta ſexti Climatis prouinciam Germaniæ, terram Gethuliæ, & aliquot regiones Ruſſiæ vlterioris. Et quidem de regionibus in terra Gethuliæ cōprehēſis ſunt افريدسفا فسة تبوى نبدنو برقستر اثرو نبسو. De regionibus autem Germaniæ ſunt مسبنوس & اغرنبوس سقال ترمه كرني اطاس فريبال دنبلى اسبنوس اقرنوس لبغلقر قروز برفنو ايمن احيلو برلس طمطانة دلسينه اسكوبلى اتلى بسترس عولى بوليا قليملا يا مادنبوس مسنبس اعرمبنى برسكى مبقالى برسكلاف سلبة باسلبكو غالوبلوس امبد ابلوغس ادرستو قسطنطينه بروى جسمسقس سروبكى اخيلو atque omnes iſtæ ſunt vrbes primariæ celebres, & illuſtres.

Igitur de terra Gethuliæ eſt تبسو vrbs conſpicua extructa ſecus flumen موراقا quod ortum habet in montibus سرنيه A prædicta vrbe ad vrbem اترو ad Orientem, habentur xl. M. P. adiacet verò hæc paruo cuidam fluuio, qui ex prefatis montibus excurrens eam alluit ab orientali parte, tum ad flumen موراقا vſque defluens copulatur cum illo, ac poſtea ſimul ſe mergunt amne Danubio prope افربدسقا Ab vrbe اترو ad vrbem اترالسه habentur quadraginta M. P. Et ab eadem ad vrbem استربوق iter diei. Ab hac ad vrbem اقرتوس ſex ſtationes. Ab hac ad قروى xl. M. P. Ab hac Orientem verſùs ad vrbem سلونى l. M. P. Hinc ad vrbem رودستوا lx. M. P. Ad duodecimum ab hac milliare iacet ad plagam orientalem vrbs Conſtantiniana magna. Item ab vrbe سلونى ad vrbem لبغلقو ad Occidentem l. M.P.

Iter, quod ab vrbe Conſtantiniana pergit ſecus oras maritimas ad oſtium Danubii prope vrbem بولس, ſi quis aggredi cupiat, ibit è Conſtantiniana ad vrbem ابلوغس remotam ſpatio xxv. M.P. ſitam in monte milliaribus duodecim à mari diſſito. Ab hac ad vrbem ابميدا xxv. M. P. Ab hac ad vrbem اعانوبلس milliaria totidem. Idemque ſpatium ab hac ad vrbem باسليكو litori maris appoſitam. Hinc ad vrbem سرويلى ſecus mare ſitam, idem quoque ſpatium. Similiter ab hac ad vrbem اخيلو xxv. M. P. atque his duabus interiacet ſinus maris, qui duodecim milliaria occupat latitudine, longitudine viginti. Ex hac ad vrbem ايمن mari appoſitam, xxv. M. P. Ab hac ad بدلس l. M.P. Hinc ad vrbem Armocaſtro, milliaria totidem. Ab vrbe افربدسقا deſcendendo per flumen Danubium ad vrbem Carcaſtro habetur iter duarum dierum ac ſemis. Ab hac item deſcēdendo per flumen ad vrbē بيدني eidē flumini adſitam, iter diei ac ſemis pluſquam iuſtæ menſuræ. Similiter ab hac vrbe ad vrbem Vueſtcaſtro ad Orientem, iter diei ac ſemis. Hinc ad vrbem برسكلافسه iter quatuor dierum ad Orientem. Ab hac ad vrbem دسينه populoſam, Orientem verſùs, iter quatuor dierum. Inde ad vrbem Armocaſtro ad meridiem, biduum. Hinc ad vrbem بدلس. Et ab hac ad vrbem Conſtantinianam via terreſtris capienda: videlicet à بدلس ad vrbem بترتي in mediterraneo ſitam ad Occidentem habentur

lxxx.

lxxx. M. P. Ab hac ab vrbem برقنتو ad Occidentem, xxx. M. P. nempe iter diei. Ab hac ad vrbem ميقالى برشكلاقة iter diei. Hinc ad vrbem ميرشينون dieta. Ab hac ad vrbem اغرميى ad Occidentem, iter ſemidiei. Inde ad استيموس ad Occidentem, dieta. Ab hac ad vrbem بوليا جسمقس, meridiē verſùs, tres dietæ. Ab hac ad vrbē قليمالايا ad Orientem, iter diei. Hinc ad vrbem مادينوس xii. M. P. Item ab vrbe قليمالايا ad vrbem بتروفى verſus plagam meridionalem, l. M. P. Et ab hac ad Conſtantinianam, xxviii. M. P. Rursùs à مادينوس ad vrbem مايسيه vi. M. P. ad Orientem. Ab hac vrbe ad mare vſque, vbi iacet vrbs ايمن ad meridiem, vi. M. P.

QVINTA PARS
Climatis Sexti.

IN iſta parte quinta ſexti Climatis continetur portio maris Pontici, portio terræ Bergian, eodemque modo pars terræ Ruſſiæ, & magna pars terrę Commanię. Dicimus ergo iſtud mare Ponticum eſſe velut fretum magnum, habereque in longitudine protenſa ab occaſu in ortum, tredecim curſus: eius verò latitudinem variam eſſe, latius tamen ſpatium in eo eſſe ſex curſuum. Ad litus eius meridionale qua parte reſpicit occaſum, iacent regiones Heracliæ, tùm regiones a Bailacan, regiones Beltim, regiones b Chozariæ, regiones Commaniæ, & Ruſſiæ, ac demùm terra Bergian. Ducit autem initium ſuum propè Conſtantinopolim ex freto, quod ex mari Damaſceno ad eam deriuatur, coniuncto cum Tenebroſo mari: & quidem latitudo oris huiuſce freti prope vrbem Conſtantinianam eſt vi. M. P. longitudo verò ab eadem vrbe Conſtantiniana vſque ad primū contactum freti Pontici, LX. M. P. & ſtatim ad egreſſum ipſius ex mari Ponto conſpicitur ſecus litus vrbs Meſna vocata: eoque in loco erumpit ex illo ſinus in Orientalem partem procurrens, ad modum literæ ن inflexus, cui adiacent

a *Valachia*
b *Gazaria.*

iacent

iacent vrbs Nicomedia, & vrbs Chalcedonia: huius autem freti oſtium eſt coniunctum mari Ponto.

Iter quod Conſtantinopoli, litora carpendo, ducit ad Atrapezondam litoream confinem terræ Armeniæ, eſt huiuſmodi: A Conſtantinopoli ad vrbem Meſnam oſtio freti appoſitam, indeque Orientem versùs procedendo ſecus litus meridionale ad inſulam Danbiſiam, habentur c. M.P. Ab hac inſula perges ad oſtium fluminis [a] Zagara effluentis è regionibus Bailacan, magni, grandia nauigia ſuſtentantis, & latiſſimo prope ſuum oſtium alueo mari ſe immiſcentis. Ab oſtio huius amnis ad vrbem Heracliam, lx. M. P. verum litora plena ſunt ſinibus, ſcopulis, ac montibus crebris. Ab Heraclia ad oſtium fluminis Parthenii, lxxxv. M.P. Indeque ad Samaſtro, xv. M. P. Reſpicit hanc à meridie vrbs Parthenia ad ripam eiuſdem fluminis Parthenii ſic ab ea denominati appoſita: diſtant autem abinuicem eæ duæ vrbes ſpatio L. M.P. Ab vrbe Samaſtro ad vrbem Sicotore, cl. M. P. Ab hac ad vrbem Senopolim, c. M. P. Et ab hac ad vrbem Namoni in mediterraneo ſitam, ſtationes quatuor meridiem versùs. Ab hac ad vrbem Lanio, cl. M. P. eſtque hæc vrbs magna atque populoſa, & ex ea nomen habet plaga illa: vocatur enim ea terra, terra Lan, cuius incolæ ſunt natio quædam Romæorum Neſtorianorum. Hinc ad vrbem Cania ſecus mare Salſum extructam, xl. M. P. Ab hac ad vrbem Nuna litoralem, l. M.P. Et ab hac, litora ſectando ad vrbem حارثى l. M. P. Ab hac denique ad vrbem Atrapezondam Salſo mari appoſitam, cxxx. M. P. Ab Atrapezonpa ad Taflis de terra Armeniæ habetur iter octo dierum.

Poteſt etiam qui vult ab Atrapezonda Conſtantinopolim adire itinere terreſtri; nam ab Atrapezonda ad Berſenda bidui eſt iter. Ab hac ad Kendiam vrbem, quinque dietæ. Hinc ad Elmam vrbem quoque valdè exiguam, tres dietæ. Inde ad vrbem Aſtiopolim, duarum iter dierum. Deinde ad Samoſatru maritimam, quinque dietæ. Poſtea ad Herkelaum, quæ eſt ipſa Heraclia, ſtationes tres. Demùm Conſtantinopolim, octo dies.

Similiter via, quæ eſt Conſtantinopoli ad vrbem Metrechā

[a] *Hortel: Sargarius.*

recham ſitam in litore ſeptentrionali, talis eſt: Egredieris etiam Conſtantinopoli, & xxv. M. P. conficies ad Ilogos. Ab Ilogos ad vrbē [a] Imidhia, xxv. M. P. Ab Imidhia ad Agatopolim, xxv. M. P. Ab Agatopoli ad vrbem Baſelicū, xxv. M. P. A Baſelico ad vrbem Sexopolim, xxv. M. P. A Sexopoli ad Anchialum, xxv. M. P. atque his duabus ſinus eſt interiectus habens in latitudine tredecim milliaria, quindecim longitudine in continentem porrectus. Ab vrbe Anchialu ad ايمن xxv. M. P. & ab hac ad vrbem برنس l. M. P. Ab Armocaſtro ad flumen Danubium, iii. M. P. Et ab hoc flumine ad Aclibiam, ſpatium curſus vnius. Ab hac ad oſtium fluminis Dineſt, curſus. A flumine Dineſt ad [b] Caria, l. M. P. Tùm ad Mules, totidem milliaria. Indè ad Kerſonam, curſus nequaquam iuſtus, videlicet octoginta milliaria. A Kerſona ad Galitam de regionibus Commanitarum, xxx. M. P. A Galita ad vrbem Gharura, xii. M. P. Ab hac ad vrbem Bertabita, x. M. P. Hinc ad vrbem Lebedham, viii. M. P. Ab hac ad Saluſtam, x. M. P. Et ab hac ad vrbem Saltadia mari appoſitam, x. M. P. Ab oſtio fluminis Saltadiæ ad Buther, xx. M. P. Hinc ad oſtiū fluminis Ruſſiæ, xx. M. P. Ab oſtio fluminis Ruſſiæ ad Metrecham, idem ſpatium.

[a] *Medie.*
[b] *i. Oppido.*

In flumen Ruſſię prædictum exonerāt ſeſe fluuii ſex magni ortum habentes in monte maximo, qui terram interſecans porrigitur à mari Tenebrarum in extremam partem orbis habitatam; Is enim mons protenditur vſque ad regiones Iagog & Magog in vlteriorem plagam orientalem, indeque in meridiem excurrit donec attingat mare Tenebrarum nigrum, quod Piceum vocatur. Et in iſto mari, quod ad præſentem quintam partem ſpectat, continetur ex inſulis habitatis inſula Andiſara, cuius longitudo porrigitur ab occaſu ad ortum, quamque reſpicit in continente vrbs Siuſa ſemicurſus interuallo diſſita. Ab hac inſula ad inſulam Saranba Orientem verſùs, duo curſus habentur: atque hanc reſpicit in continente vrbs Kerſona ſpatio ſemicurſus remota; diſtatque inſula Saranba ab vrbe Metrecha maritima curſu & ampliùs. Item ab inſula Saranba ad

inſulam Ghardia verſùs plagam meridionalem habentur xl. M. P. via recta. Ab hac inſula ad vrbem Atrapezonda maritimam, tres curſus. Inter eandem iſtam inſulam, quæ grandis eſt & culta, atque inſulam Azela ad Orientem, intercedunt xx. M. P. hæc etiam inſula culta eſt, medio inter Atrapezondam, & Metrecham itinere iacens, ac prope illam tranſire coguntur omnes qui mare ſulcant euntes aut redeuntes.

Verùm vt nunc redeamus ad vrbes Bergian memorandas, dicimus ab vrbe Zancra, de qua ſupra mentionem fecimus in ſecunda parte, ad vrbem Beſteris haberi iter diei. Ab hac ad vrbem Ruſucaſtro, xxv. M. P. Et ab hac ad vrbē Megali-therme, xv. M. P. Ab vrbe Megali-therme ad vrbem Anucaſtro, iter ſemidiei. Hinc ad vrbem Gholoni, ſpatium idem. Idemque ſpatium ab hac ad vrbem Baſegha. Et ab hac etiam ad vrbem Acle iter ſemidiei. Ab vrbe Acle ad Aſlibios, iter diei.

De regionibus autem Ruſſiæ ſub iſta parte contentis sũt Loſna, Zala, Seclay, Galiſia, Setopoli, Parmonſa, Armen, Beraſanſa, Logiaa, Saſeca, Vſia, Kenau, Barzula, Barzelau, Cano, Alſecca, & Mulſa. Itaque vrbs Parmonſa collocata eſt prope flumen Diabres, diſtatque ab vrbe Senopoli itinere ſex dierum. Ab vrbe Parmonſa ad vrbem Kenau eidem fluuio Diabres appoſitam, deſcendendo per flumen, habentur ſex dietæ. Ab hac ad Barzula poſitam in ſeptentrionali ripa fluminis, l. M. P. Ab hac ad Vſia itinere terreſtri, duæ dietæ. Ab vrbe Vſia ad vrbem Beraſanſa duæ etiam dietæ. Idemq; ſpatium ab hac ad vrbem Logiaa, Septentrionem verſùs. Hinc ad vrbem Armen, tres leues ſtationes. Ab vrbe Armen, Orientem verſùs, ad vrbem Beraſanſa, ſtationes quatuor. A Beraſanſa ad vrbem Muls ad oſtium fluminis Diabres extructam, quinque ſtationes. Alſecca vrbs eſt ad oſtium fluminis Sanabres appoſita ex orientali parte. Ex hac vrbe ad vrbem Cano, ſtationes tres. Ab vrbe verò Barzula ſuperiùs memorata deſcendendo per flumen ad vrbem Berzelau habetur iter diei. Ab vrbe Berzelau deſcendendo etiam per flumen ad Cano prædi-

ctam,

ctam, iter diei ac ſemis. Ab vrbe Kenau ad vrbem Nabi de terra Commaniæ, ſex ſtationes.

SEXTA PARS
Climatis Sexti.

Amplectitur ſexta hæc pars Climatis ſexti particulam maris Pontici cum adiacentibus illi regionibus, complectur etiam portionem terræ Commaniæ, regiones Ruſſiæ exterioris, aliquot regiones Bolghariæ, portionem terræ Beſegert, regiones Lan, ac terram Chazaræorum cum regionibus eius.

Mari Pontico adiacet ex his regionibus Atrapezonda antea memorata, & quidem eſt metropolis, à qua ſecus lilitora procedendo in plagam orientalem ad oſtium fluminis Ruſiu, habentur lxx. M. P. flumen iſtud magnum eſt, habetque originem ſuam in tergo montis Cabac, vnde in Septentrionem excurrens ſecat terram Lariæ: neque vlla celebris adiacet ei ciuitas, ſed pagi populoſi ad vtramque illius ripam cernuntur. Ab oſtio huius fluminis ad vrbem Aſkiſiam, quæ venuſta eſt & vnum ex propugnaculis regionum Laniæ, habetur ſpatium cl. M. P. Ab vrbe Aſkiſia ad vrbē Aſcala de terra Laniæ, ſex ferè milliaribus à mari diſſitam, xx. M. P. Ab hac litora legendo ad vrbem Aſtiriam, idem ſpatium. Ab vrbe Aſtiria ad vrbem Laniam, xxiv. M. P. Ab vrbe Lania ad vrbem Chazariam, à qua nomen habent Chazaræi, flumini appoſitam, xliv. M. P. Ab vrbe Chazaria ad vrbem Kiram, xxv. M. P. Et ab hac ad Commaniam, quæ nomen dat Commanęis, xxv. M. P. Ab vrbe Commania ad vrbem Matalona, quæ & Commaniat-[a] albidh vocatur, l. M.P. Ab hac ad vrbem Materina, c. M. P. Ab vrbe verò Metrecha ad vrbem Ruſſiam, xxvii. M. P. vrbs Ruſſia poſita eſt prope magnum quemdam fluuium è monte Cocaia a am aduenientem. Ab vrbe Ruſſia ad vrbem Iuter, xx. M P.

[a] *Alborum.*

SEPTIMA PARS

Climatis Sexti.

SEptima hæc pars Climatis ſexti continet ſub ſe portionem maris Chazaræi cum vicinis regionibus Bezegert interioris, & Bezegert exterioris, nec non finitimis illi à Septentrione regionibus Aſconiæ. At maior pars harum duarum, quas nominauimus, terrarum frequentibus plena eſt ſcopulis: de regionibus tamen Beſegert exterioris ſunt Carucqia, Namgian, & Augian, quę omnes ſunt cultæ. Ab vrbe Namgian ad vrbem Augian habentur ſtationes octo, eſtque hæc vrbs de terra Aſconiæ Turcarum, grandis, ac populo frequens, ſita prope amnem Athel, qui peruenit vſque ad mare Tabareſtan. Ab vrbe Augian ad vrbem Carucqia, per flumen deſcendendo, habentur octo dietæ, itinere verò terreſtri, ſexdecim ſtationes ad Occidentem. Ab vrbe Carucqia versùs plagam ſeptentrionalem ad Beſegert exteriorem, ſtationes decem.

OCTAVA PARS

Climatis Sexti.

COntinetur ſub hac parte octaua Climatis ſexti terra fœtida, & terra Samricqi, nempe terra Turcarum Valachitarum : item terra Siſian, videlicet regiones illæ dirutæ, quas deſtruxerunt incolæ Iagog, & Magog, regiones ſolitariæ, remotorum finium, ac diſſitæ plagæ, mercatoribus, & viatoribus non multùm viſæ (ſoli autem incolæ illarum ibi mercantur) ob terræ ſolitudinem, morborum

quibus obnoxiæ ſunt frequentiam, atque pluuiarum aſſiduitatem. Terræ autem Samaricqi regiones ſunt Marzan, Ghauran, Dademi, Sacra, Chothmachont, Bagraa, Retſa, Chorman, Debenha, & Lachman. Complures terræ Siſian regiones ſunt deſertæ, paucaque reperiuntur in ea loca habitata, inter quæ magis celebria ſunt Sarmacqia, & Taghura.

Ergo terra Samaricqi clauditur à Septentrione montibus excelſis, & collibus altis conſcenſu perarduis: nec niſi raręp patent in illa vię, eæque deſertæ, atque aſperæ; ab Oriente ſimiliter montibus ambitur. At Ghauran, Marzan, Sacra, & Dademi, has inquam quatuor, mons circundat curuus ad modum literæ ω, neque datur aditus ad illas, niſi per anguſtũ oſtium, quod paucis viris defendi poteſt. Huic oſtio impendent ex ipſa petra arcus ab vno monte in alium producti, & ſuper arcuum verticem extat locus per quem deſcenditur. Hoc idem oſtium, per quod aditum patere diximus ad regiones prędictas, magnus interfluit amnis ex interna montis parte emanans, qui per præfatum locum anguſtum egrediens excurrit extra montem vſque ad maximum quemdam lacum aliquando cultum, aliàs verò deſtitutum gente quadam vaga & errante more cæterorum vagabundorum cuiuſcunque terræ, tàm Turcarum, quàm aliorum. Ex eo lacu fluuius egreditur in meridiem tendens, qui poſtea flumini Darandæ ſe immiſcet.

Ab vrbe Ghauran ad vrbem Marzan tres habentur ſtationes ad Orientem. Ab vrbe Marzan ad vrbem Sacra: ſtationes quatuor item ad Orientem. Pariter quoque ab vrbe Marzan ad vrbem Dademi, ſtationes quatuor. Et ab vrbe Dademi ad vrbem Sacra, quatuor item ſtationes. Ab vrbe Dademi ad vrbem Ghauran, deſcendendo per flumen, ſtationes tres: itinere verò terreſtri, ſex ſtationes. Inter Dademi & vrbem Sahadrug ad Septentrionem, quinque dietæ. Qui vult poteſt ab vrbe Marzan abire Orientem inter ac Meridiem ad vrbem Charcan appoſitam fluuio nomen ab ea deſumenti, qui fluuius magnus eſt ortum habens in monte Moreghar, monte ſcilicet maximo, cuius longitudo

tudo ſuperat octingenta milliaria, vt anteà diximus. Vltra hunc montem ex parte meridionali degit quædam gens vagabunda Turcarum Gazitarum Chanaaketh, qui aliquãdo terrã Samaricqi adierunt paucos intra dies, eaque deſtructa redierunt in patriam ſuam. Terra enim Chanaaketh ſeparatur à terra Samaricqi prædicto monte Moreghar. Flumen autem illud, cui adiacet vrbs Arcan, magnum eſt, & ex monte Moreghar effluens excurrit Septentrionem versùs vſque ad ingentem lacum poſitum inter montem Ghamera, & regiones Cafra; alueus eiuſdem fluminis plenus eſt magnis lapidibus ita læuibus, vt equo vadari nequaquam poſſit, at profundiora eius loca cymbis ſulcantur: ei⁹ aqua ſemper eſt æqualiter frigida: ferturque maſſa eius aquis ſubacta nullo egere fermento.

Qui ab vrbe Arza proficiſci cupit ad vrbem Danbaha, ſeptem dierum itinere ambulabit rectà in Orientem per loca plana, atque facilia, virentia, & mira fertilitate luxuriãtia: vrbs autem Danbaha venuſta eſt ad occidentalem ripam fluminis Lochman appoſita; Lochman verò eſt vrbs, cuius monte ex imo fluuius emanat prædictus, nomen ab ea deſumens, copioſus aquis, curſu quæ piger, quem cymbæ ſulcant à Danbaha ad lacum, indeque ad vrbem German, aduerſa vnda. Ex vrbibus Samaricqi Chaulachitarum eſt vrbs Lochman ſanè magna, extructa ſuper montem Sunia, qui regiones Samaricqi dirimit à regionibus Siſian, in qua diximus extare terram deſertam.

NONA

NONA PARS
Climatis Sexti.

NOna hęc pars Climatis ſexti complectitur portionem terræ Chofsach, terrā Torcos, & Aggerem Iagog & Magóg. Et quidem terra Torcos confinis eſt dicto Aggeri, eſtque regio frigida, crebris niuibusac pluuiis ſubiecta, qualis eſt etiam terra Chofsach.

Agger autem Iagog & Magog res eſt, de qua libri mentionem fecerunt, quamq; hiſtoriæ ſuceſſiuè confirmarunt. Quod enim hac de re fuit relatum à Salam a Altargiaman, hoc idem narrauit Abdallah filius Chordádhebe in ſuo libro: idemque ſcripſit Abu-naſr Algihani. Sic autem habēt hi duo Authores: b Fidelis Deo, cum vidiſſet in ſomniis Aggerem à Bicorni extructum inter nos, & Iagog ac Magog quaſi apertum, aduocari iuſſit Salam Altargiaman dixitque ei: Abi, vide Aggerem iſtum, & affer mihi nuncium de qualitate, deque conditione illius; præcepit etiam quinquaginta viris vt eum comitarentur: dein dedit ei quinque millia denariorum, munuſque obtulit illi decem millium dracmarum: imperauitque vt ſingulis comitibus eius tribuerentur quinquaginta millia dracmarum, & commeatus pro anno integro: ſtatuitque illis centum mulos ad portandam aquam & viaticum. Ait ergo Salam Altargiaman: Profecti ſumus de Sorramanray cum literis quas Rex ſcripſerat ad Iſaac filium Iſmail Dominum Armeniæ, vt noſtri itineris curam gereret, inuenimuſque illum in Taflis: cumque fuiſſemus eum allocuti, dedit nobis epiſtolas ad Regem Alſarir, & vbi ad illum peruenimus, eumque conuenimus, miſit nos ad Regem Lan: & ad hunc etiam cùm veniſſemus, miſit nos ad Dominum Fila-Sciah, cum quo ſermonem habuimus, & aliquot apud eum dies tranſegimus: poſthæc elegit nobis quinque duces ad ducendos nos per viam, quam aggreſſi eramus: cúmque viginti ſeptem dies indè progreſſi eſſemus ad termi-

a *i. Interprete.*

b *Titulus eſt quo Regem honorant.*

nos regionum Beſegert , deuenimus in terram nigram, longam , protenſam , graueolentem , quam decem dierum itinere confecimus : ad eam verò tranſeundam prouideramus nobis de rebus odoriferis , vt ne ex eius graueolentia nocumentum liquod perciperemus. Ea demùm tranſacta, iterfecimus ſpatio menſis per terras deſolatas, quarum ædificia ita contrita erãt, vt ſola veſtigia vetuſtatis indicia deprehenderentur : ſciſcitantibus autem nobis ab his qui nobiſcum erant de vrbibus illis , reſponderunt eas eſſe vrbes, quas populi Iagog & Magog expugnauerant euerterantq; Indè ſex dierum itinere peracto deuenimus ad arces propinquas monti illi , cuius in hiatu conſpicitur Agger : & in iis arcibus homines erant Arabicè ac Perſicè loquentes. Extat etiam illìc vrbs , cuius Rex vocatur [a] Chacan Odhcos , ciues Moſlemanni , habentes templa atque gymnaſia , quibus petentibus à nobis vnde venerimus , indicauimus nos eſſe miſſos imperatoris Moſlemannorum fidelis. Mirati ſunt audito nomine imperatoris Moſlemannorum , interrogaueruntque nos vtrum imperator Moſlemannorum ſenex eſſet an iuuenis : diximus , iuuenis. Magis etiam admirati dixerunt , Vbinam eſt ? Reſpondimus , in Arac , in vrbe quæ vocatur Sorraman-ray. Hoc etiam admirati dixerunt, Nunquam hæc audiueramus. Nos deinde quæſiuimus ab eis vndenam peruenerat ad ipſos religio Moſlemannica, & quiſnam ipſos eam docuerat : dixerunt , Peruenit ad nos multis abhinc annis vir quidam longo inſidens equo oblongas habenti manus pedeſque, & gibbam in dorſo (intelleximus autem camelum ab ipſis deſcribi) is , inquiunt , nobiſcum moratus, & ſermones nobis intelligibiles ad nos locutus , docuit nos legem atque ceremonias Moſlemannicas , eaſque recepimus : docuit nos etiam Alcoranum , eiuſque ſenſus , quos & didicimus atque ſeruauimus. Ait Salam : Poſthæc exiuimus ad videndum Aggerem , & ſpatio duorum fere ſtadiorum ab vrbe recedentes peruenimus ad Aggerem : & ecce tibi montem conciſum valle centum quinquaginta cubitis lata , & intra canalem illum portam ferream quinquaginta cubitos altam, duabus munitam paraſtatis,

[a] i. *Imperator.*

raſtatis, quarũ vnaquæque habet in latitudine vigintiquinque cubitos, craſſities autem, quæ extra portam prominet, deprehenditur eſſe decem cubitorum; tota verò porta conſtructa eſt lateribus ferreis ære contectis; altitudo paraſtatarum eſt quinquaginta cubitorum, & verticibus paraſtatarum ſuperliminare imminet longitudinis centum viginti cubitorum, ita vt ſpatio decem cubitorum extendatur ſuper ſingulas paraſtatas. Supra ſuperliminare cernitur ædificium lateribus ferreis ære contectis vſque ad montis cacumen erectum, quantum ſe acies oculorum extendere poteſt altum, cui etiam ferreæ pinnæ ſunt impoſitæ, & in vertice cuiuſlibet pinnæ duo cornua in extremitate ſeſe inuicem reſpiciẽtia. Porta prædicta duas habet valuas clauſas, quarum vnaquæque explet quinquaginta cubitos latitudine, quinque craſſitie: & columnæ earum rotundæ, ſunt eiuſdem menſuræ cum ſuperliminari. Præterea cernitur ſupra portã peſſulus qui ſeptem cubitos explet longitudine, cubitum vnum ambitu craſſitiei: atque is peſſulus eleuatur ab humo menſura vigintiquinque cubitorum. Quinto ſupra peſſulũ cubito extat ſera longior peſſulo & ſuper ſeram clauis lõgitudinis cubiti ac ſemis, cui duodecim anſæ craſſiſſimis mortariorum piſtillis pares ſunt appenſæ catenis duodecim craſſis quaſi anulus baliſti. Limen portæ inferum eſt decem cubitorum, in longitudine centum cubitorum, præter id quod paraſtatis occultatur, ex quibus cubiti quinque tantùm apparent. Omnia autem prædicta menſurata fuerunt cubito [a] Sauadico. Præſes illarum arcium ſingulis diebus Veneris equum conſcendit vnà cum decem equitibus, quorum ſinguli geſtant malleum pondo quinque minarum, atque iis malleis ter ſingulis diebus peſſulũ percutiunt, tum vt audiant qui retro ianuam ſunt, & animaduertant adeſſe ibi cuſtodes: tum etiam vt iſti certiores fiant ne quid machinetur gens Iagog & Magog in portam. Vbi verò malleatores peſſulum percuſſerint aures admouent ad auſcultandum quod eſt vltra portam, audiuntque murmur excitari ab iis qui intus ſunt, ex quo colligitur gentem contineri in altera parte. Non longè ab iſto loco iacet caſtrum decem ſtadia vndique occupans; Et prope ipſam

[a] *Sic dictum à Sauad, quo nomine vocatur territorium Arac.*

portam duæ ſtant arces, quarum vnaquæque habet in altitudine ducentos cubitos, totidemque in amplitudine: & inter vtramque arcem fons manat aquæ ſuauis. In vna prædictarum arcium aſſeruantur inſtrumenta, quibus extructũ fuit propugnaculum, vt caldaria ferrea, & cochlearia ferrea, caldaria verò illa ſunt podiis ſuperpoſita, & ſuper quolibet podio quatuor habentur caldaria ſimilia caldariis ſaponis. ibidem quoque cernuntur reliquiæ laterum ferreorum, quibus fabricatum fuit propugnaculum, præ rubigine cohærentium: quilibet autem later habet in longitudine cubitum & ampliùs, palmum altitudine.

Ait Salam Altorgiaman: Præterea quæſiuimus ab incolis eius loci, quibuſcum verſabamur vtrum vidiſſent vnquam aliquem ex populis Iagog & Magog. Reſponderunt vidiſſe ſe multos ex eis ſuper pinnas propugnaculi, ventumque vehementem flaſſe aduersus eos, tresque ex ipſis noſtram in partem proieciſſe: erat autem menſura cuiuſlibet viri ex ipſis duorum palmorum cum dimidio. Ait Salam Altorgiaman: ſcripſi ego iſta omnia, & mecum ipſe portaui, ac deinde profecti ſumus vnà cum ducibus ex gente prædictarum arcium, qui nos Choraſan versùs duxerunt; Nam ex iis arcibus iuimus ad vrbem Lochman, ad vrbem Aaraban, ad vrbem Berſagian, ad Taran, ad Samarcand, peruenimuſque ad Abdallah filium Taher, & morati ſumus apud eum dies aliquot: deditque mihi centum millia dracmarum, & ſingulis meis comitibus dedit quinque millia dracmarum: ſtatuit etiam ſingulis equitibus aſſeclis meis quinque dracmas, tres dracmas peditibus in cenſum diurnũ; diſceſſimus illinc ad Ray, indeque reuerſi ſumus ad Sorra-man-ray viginti octo poſt menſes, quos in itinere poſt noſtrum ab ea diſceſſum inſumpſeramus.

DECI-

DECIMA PARS
Climatis Sexti.

SVB hac decima parte ſexti Climatis continetur portio terræ Iagog & Magog; nec aliud quidquam habemus dicendum de hac parte præter ea quæ refert Ptolemæus in libro Geographiæ; is enim loquens de his duabus vrbibus, licet eas minimè nominet, earum tamen longitudinem latitudinemque deſcribit. Et verò quod ad illas pertinet, approbamus quæ de ipſis affert in ſuo libro. Atque hac decima parte abſoluta finis imponitur Climati ſexto.

CLIMATIS SEPTIMI
Pars Prima.

TOTA hæc prima pars Climatis ſeptimi eſt mare Tenebroſum, inſulęque ipſius omnes ſunt obrutæ atque incultæ. Attamen Author libri mirabilium ait eſſe tres in hac parte vrbes lapſis temporibus habitatas, ad quas erant ſolitæ naues diuertere ad emendum ab earum incolis Ambarum, lapideſque coloratos. Volente autem quodam ex ipſiſmet regnare ſuper eos, prælium vnà cum ſuis commiſit in illos: ac licet debellatus fuerit, tamen ob exortas inimicitias, atque diſſidia, quidam eorum indè profecti in mediterraneum penetrauere, atque ita vrbes illorum dirutæ incultæque manſere.

SECVNDA PARS
Climatis Septimi.

IN hac ſecunda parte Climatis ſeptimi comprehenditur portio maris Tenebrarum, vbi Anglia inſula magna ſtruthiocameli ſimilitudinem referens, in qua cernuntur vrbes cultæ, montes ſublimes, fluuii currentes, terra plana: at hyems perpetua regnat in ipſa. Propinquior huic continens eſt Vadi-ſant de terra [a] Frandes: nam inter inſulam & continentem fretum interiacet latitudinis duodecim M. P. Cæterùm ex vrbibus in remotiore occidentali parte huius inſulæ contentis, & in extremitate quæ anguſtiſſimum in ea locum conſtituit ſitis eſt vrbs سهستام milliaribus duodecim mari diſſita. Ab hac ad vrbem غرهم litori vicinam habentur LX. M. P. Similiter etiam ab vrbe سهستار ad prædictam extremitatem occidentalem inſulæ habentur CCCLXXX. M. P. Ab eadem quoque ad Portum Dertmouth, LXXX. M. P. Tum ad extremitatem inſulæ dictam Cornual, c. M. P. Item ab vrbe شهستار ad vrbem Salubury ſitam in mediterranei parte ſeptentrionali, LX. M. P. Etiam ab vrbe غرهم ad promontorium vrbis Hampton in mare procurrens, XXV. M. P. atque hanc alluit ex parte ipſius orientali fluuius Vuincheſter. A Vuincheſter ad Salubury habentur XL. M. P. ad Occidentem. Ab Hampton ad vrbem Shoram in litore maris extructam, LX. M. P. Et ab hac litora legendo ad vrbem Haſtinges, L. M. P. Et ab hac etiam litora carpendo versùs Orientem ad vrbem [b] Doures ſitam in ſummitate freti per quod eſt aditus ad continentem finitimam mediterraneo magno, LXX. M. P. Ab vrbe Doures ad vrbem [c] Londres in mediterraneo poſitam, XL. M. P. iacetque hæc prope flumen, quod mari ſe mergit inter vrbem Doures, & vrbem Iarmuth. Ab vrbe Iarmuth ad vrbem ترغبن decem milliaribus à mari diſſitam, XC. M.P. Ab hac ad vrbem اغريمس mari adiacentē, lxxx. M. P. Ab vrbe autem Iarmuth ſuperiùs memorata pergit mare

[a] Flandres.
[b] Douer.
[c] London.

flexu

flexu rotundo in plagam ſeptentrionalem. A prædicta vrbe اغربمش ad vrbem افرديك lōgè à Tenebroſo mari ſitam in extremitate inſulæ Scotiæ conterminæ inſulæ Angliæ, LXXX. M.P. Ab hac vrbe ad oſtiũ fluminis بسكه CXL. M.P. eſt autem بشكه arx ad prædictum flumen appoſita, duodecim milliaribus mari diſſita. Ab vrbe اعربمس antea memorata ad vrbem Nicolas ſitam in mediterraneo, C. M. P. Hanc verò amnis interfluit, & ex ipſa labitur ad vrbem اغربمس cuiꝰ in parte meridionali mari ſe miſcet, vt præmonuimus. A Nicolas ſita in mediterraneo ad vrbẽ افرديك XC. M.P. Tum ad vrbem دوراله LXXX. M. P. Septentrionem versùs, procul à mari. Ab extremitate Scotiæ deſertæ ad extremitatem inſulæ Irlandæ habetur ſpatium duorum curſuum ad Occidentem. Et ab extremitate inſulæ Angliæ ad inſulam دنش curſus. Ab extremitate Scotiæ ſeptentrionem verſus ad inſulam رسلاندة LXXIII. M. P. Et ab huius inſulæ extremitate Orientem verſus ad inſulam زنباعه XII. M. P. Habet autem inſula رسلاندة in longitudine quadringenta millia paſſuum, centum quinquaginta latitudine.

TERTIA PARS

Climatis ſeptimi.

IN hac tertia parte Climatis ſeptimi continentur oræ maritimæ terrę Boloniæ, terra Suedæ, regiones Finmarck, inſula دارموشة & inſula برقاغة Quare nos de his oris maritimis atque inſulis ſermonem faciemus, Deo iuuante, quo modo egimus in antecedentibus. Et verò præ cæteris vrbs وزير adiacet flumini ſuo, diſtatque à mari XV. M. P. Et inter eandem vrbem atque vrbem بروبرك intercedit ſpatium XXV. M.P. Ab eadem quoque ad oſtium fluminis Albe, C. M.P. A flumine Alba ad fauces inſulæ, quæ dicitur دارمرشة LX. M. P. eſt autem inſula iſta figuræ rotundę, arenoſa, vrbeſque primarias continet quatuor, oppida permulta, portus celebres cultoſque. Et primò à faucibus inſulæ ad vrbem سيله quę occurrit à ſiniſtris in-

gredienti, habentur xxv. M. P. Ab hac litora legendo ad portum طربنك omni ventorum periculo defunctum, cuique imminet ædificium, l. M. P. Ab hoc portu ad portum حدوا c. M. P. hic étiam portus eſt ab omni ventorum iniuria ſecurus, adiacentque illi putei aquæ dulcis. Ab iſto portu ad portum وندبشقادة habitationibus cultum, cc. M. P. (atque ex hoc portu ingreditur quis inſulam برقاعه quam ab ipſo diuidit fretum habens in longitudine ſemicurſum) Idem quoque ſpatium habetur ab hoc portu ad vrbem هرش منت Hinc ad arcem Londuni, LXXX. M. P. Et ab hac arce ad vrbẽ Siſipolim, c.M.P. Ab hac ad fauces inſulæ, xii. M.P. iſtius autẽ inſulę ambitus eſt ſeptingentorũ quinquaginta milliarium. Ab eiuſdẽ inſulæ faucibus litora legendo ad vrbem حرزه c.M.P. Hinc ad vrbem لندشودن cc. M. P. Et ab hac vrbe ad oſtium fluminis Cotolo cui adiacet vrbs سقطون vocata, cxc. M.P. Ab hac ad vrbem قلمار cc. M. P.

QVARTA PARS
Climatis ſeptimi.

QVarta hæc pars Climatis ſeptimi continet maiorem partem Ruſſię, regiones Finmarck, terram طست terram Iſlandę, & terram, [a] Almagius. Pleręque terrę iſtę ſunt ſolitudines, atq; deſerta, cum oppidis aliquot populoſis, niuibus perennibus, & exigui regionibus numeri. Verùm terra Finmarck multa poſſidet oppida, rura, pecudeſque: neque vlla reperitur in ea ciuitas populoſa pręter vrbẽ ابرز & vrbẽ Calmar. Ab vrbe Calmar Occidentẽ versùs ad vrbem Sactum habentur cc. M. P. & ab eadem Calmar ad oſtium ſecundi brachii fluminis Cotolo, LXXX. M.P. & ab hoc flumine ad دغواطة c. M. P. eſt autem hęc vrbs magna, litori maris adiacens, pertinens ad terram طبست At verò terra iſta poſſidet multa oppida atque rura, ſed vrbes perpaucas: & vehementius in ea viget frigus, quàm in terra Finmarck, nullo enim tempore, ne ictu quidem oculi, gelu caret algoreque. Ab vrbe Anhu, quæ venuſta eſt, conſpicua,

[a] *i. Infideliũ*

atque populoſa, pertinens ad terram Iſlandę, ad vrbem دعواطه cc. M. P. Inter vrbes Iſlandę cenſetur etiam بلوری vrbs exigua magni caſtelli inſtar, cuius ciues agreſtes, minimæque induſtriæ, at ouibus abundantes ſunt; diſtat verò hęc ab vrbe Anhu Meridiem versùs cum flexu ad Orientem ſex ſtationibus. Ab eadem vrbe Anhu viām ſecus litora carpenti ad oſtium fluminis Buhu l. M. P. conficienda. Hinc ad arcem قلموس longè diſſitam ab oris maritimis habentur c. M. P. Ab hac arce ad vrbem مدسونه ccc. M. P. Ab hac ad vrbem صونو de terra Almagius maritima, LXX. M. P. De terra vero Almagius mediterranea eſt vrbs Nay ſex dierum itinere diſtans à mari. Ab vrbe Nay quoque ad vrbem قلوری quatuor dietę. Et ab hac versùs occaſum ad vrbem حسار ſeptem dietę.

QVINTA PARS
Climatis ſeptimi.

IN hac parte quinta Climatis ſeptimi continetur ſeptentrionalis terra Ruſſię, & ſeptentrionalis terra Commanię. Et verò in terra Ruſſię ſub iſta parte comprehenſa paucę ſunt regiones, eęque montibus cinctæ: nec certam adhuc habuimus à quoquam de nominibus earum notitiam. Maris autem Tenebroſi occidentalis extremitas tangit partem Ruſſiæ ſeptentrionalem, pergitque in eandem plagam ſeptentrionalem: tùm flectitur ad occaſum, ac nullius extat poſt eius flexum locus permeabilis.

SEXTA PARS
Climatis ſeptimi.

HÆc ſexta pars Climatis ſeptimi complectitur exteriores Commaniæ regiones, & portionē terræ Bolghariæ. In terra Commaniæ eſt vrbs Troba, & vrbs Acliba, ambæ populoſæ, qualitatibus, & conditionibus minimè diſcrepātes. Inter Truba & vrbem Selau in plaga meridionali habentur c. M. P. per planities, in quibus raræ inueniuntur habitationes. A Truba ad vrbem Aclibam, quæ hac noſtra tempeſtate ditionem terminat Commanitarum, eſt iter octo dierum. In ſeptentrionali parte terræ Commaniæ cernitur lacus Ghanun, cuius aquæ ſuperficiem perpetuum occupat gelu, quod paucis æſtiuo tempore diebus exceptis nunquam diſſoluitur; influũt autem in hunc lacum amnes octo, quorum vnus eſt amnis Serua, quem nemo extra dies æſtiuos traiicere poteſt, quoniam præ ſummo frigore extremitates membrorum abſumit. In hoc etiam lacu generantur piſces, è quibus extrahitur magna glutinis copia: & in ſyluis eidem lacui adiacentibus inuenitur bellua, quæ vocatur Albabro.

Porrò in terra Bolghar eſt vrbs Babun fortis ac munita, in vertice montis extructa, ædificiis, ac fertilitate conſpicua. Ab huius vrbis parte ſeptentrionali iacet mons Cocaia, vltra quem nullum reperitur ædificium, neque vlla animantia ob algoris vehementiam.

SEPTIMA PARS
Climatis ſeptimi.

SVb hac ſeptima parte Climatis ſeptimi continē-tur reliquæ regiones Beſegert, aquilonaris plaga terræ fœtidæ, & maior pars terræ Begenac. Ex vrbibus Beſegert exterioris ſunt Maſira, & Caſira duæ vrbes exiguæ, quas rari mercatores adeunt; nemo enim audet ad illas accedere, quòd earum ciues alienigenas omnes eò venientes occidant. Sitæ ſunt autem prædictæ duæ vrbes ad amnem quemdam influentem in amnem Athel.

Verùm regiones Begenac paucæ ſunt, neque conſtat nobis eſſe apud eos populos vrbem maiorem vrbe Banamoni: copioſæ tamen ſunt eæ gentes, de genere Turcarū, præliaque gerunt in Ruſſæos, & in confines Romæos: cùm ipſi fortes ac muniti ſint in montibus.

OCTAVA PARS
Climatis ſeptimi.

COmplectitur hæc pars octaua ex duabus terris loca deſerta, in quibus eſt terra profunda; Narrat enim Algihani ſuo in libro tranſiſſe illos [a] propè terram iſtam poſtquam egreſſi erant de terra fœtida, eamque vidiſſe, & eius longitudinem itinere diei confeciſſe. Ad hūc terræ tractum nemo deſcendere valet cùm ob maximam ipſius profunditatem, tùm propter laterum aſperitatem; eam verò terram eſſe habitatam deprehenderunt ex fumo, quem pluribus in partibus eius interdiu viderunt, & ex ignibus quos veluti ſtellas interdum accedere, aliquando latere cernebant. At quod magis peregrinum videtur, eſt in ea flumen vmbræ

[a] *Intelligit Salam alioſque, quorum hyſtoria narratur ſuperiùs ex eodē Algihani, pag. 267*

inſtar apparens,ſecans illam ab Auſtro ad Aquilonem, cui adiacent ædificia. Nemo autem poteſt vlla ratione eò deſcendere, aut inde aſcendere, cùm id ſit quammaximè arduum.

NONA PARS
Climatis ſeptimi.

COntinet hæc pars nona Climatis ſeptimi portionem terræ Iagog, & Magog interioris, & portionem maris picei, extremum ſcilicet mare orientale, quod etiam tenebroſum eſt. Narrat Auctor libri mirabilium eſſe in intimis regionibus Iagog & Magog flumen [a] Almashar dictum, ignotæ profunditatis, in quod gentes illæ, cùm bellum iniunt ſimul, & captiuos ducunt, proijciunt mancipia: iiſque proiectis egredi ſtatim è rupibus ad vtramque fluminis ripam erectis maximæ molis volatilia, quæ proiecta corpora priuſquam ad imum perueniant rapiunt, & ad prædictas rupes ſublata comedunt. Fertur præterea eſſe in huiuſce fluminis profundo ignis perpetuò flammigerans.

[a] *i. Locus interitus.*

DECIMA PARS
Climatis ſeptimi.

TOta hæc pars decima Climatis ſeptimi occupatur mari Tenebroſo, in quo nulla prorſus extat habitatio, & vltra quod quid ſit ignoratur. Atque hæc ſunt quæ de partibus orbis terrarum tam habitatis quàm mari obrutis cognoſcere potuimus. Quamobrem benedictionem Deo Domino creaturarum.

INDEX
RERVM ATQVE VRBIVM PRÆCIPVARVM
IN HOC OPERE CONTENTARVM
Alphabetico ordine digeſtus.

A

ABadan ſpecula & arx. pag. 121
Abdallah filius Chordadhebe Hyſtoriographus. 267
Abidos caſtellum. 237
Abin incolæ magi. 26
Abu naſr-Algihani hyſtoriographus pag. 267
Acca ſcilicet Ptolomais vrbs nobilis. pag. 116
Adamas vbi reperiatur. 32
Aden portus duorum marium. 25
Eadem eſt montibus ita cincta, vt duobus tantùm oſtijs ad eam pateat aditus. 25
Adhab vrbis ſitus. 44
Adhab præſes moratur in ſolitudinibus. 44. Eiuſdem vrbis actor quinam ſit. ibidem
Adhana vrbs. 195
Adrabigian atque eius vrbes. 208
Aera libri huius notatur pag. 170
Aeſtuarium prodigioſos producens piſces. 68
Aethnæ æmulus mons. 123
Agger celeberrimus à Bicorni conſtructus. 267
Aghena Metropolis ac ſedes regia. 32
Aghmat-Varichæ ſitus, atque amœnitas. 75
Aghmat incolę quales. 75
Ain-ſemes Balſami regio, Pharaoniſque voluptas. 98. & 99
Alaatſi fluuij origo, curſus, ac oſtium. pag. 195
Alabiadh fluuij origo, curſus, atque oſtium. 162
Alcatſr vrbs perſpicua. 156
Albanin Græci irruunt in circunuicinas partes Aſuan. 18
Albahnaſa vrbis ſitus. 43
Alchabur fluuius. 199
Alexander Ariſtotelis ſuaſionibus quærit, ac reperit arborem aloës. pag. 23
Alexander magnus iunxit ſimul duo maria. 148
Alexādriæ deſcriptio exacta. 94
Alexādriæ candelabrum celebre ibid.
Alexandrię aulam ingentem quis ędificauit. 96
Algebal vrbes, ac territoria. 205
Algezira ſcilicet Meſopotamię limites. 198. & 199.
Almalec fluuius. 204
Almaſila vrbs. 81
Almonha fluuius. 42
Eiuſdem origo. 43

Aloës quomodo, & vbi ab Alexandro inuenta. 23
Aloës vtilitas. 24
Aloës è folijs quomodo eliciatur. 24
Aloës Socotrina omnium optimã. 23
Alrabij ſcriptor. 148
Alrami inſulæ longitudo, ſalubritas, & aquarum copia. 33
Alſcias fluminis origo, curſus, atque oſtium. 211
Amaſiun mons, & quæ in ipſo reperiãtur plantę. 82
Ambarum quid ſit, & vbi producatur. pag. 29
Ammuria ciuitas metropolitana in regione Matos. 237
Amol vrbs, atque fluuius. 206
Anatis fluuij oſtium. 155
Anconæ iter deſcribitur. 225
Andaluſiæ forma & magnitudo. 151
Angers ampla atque diues. 251
Animalia incantata. 27
Animalia venuſtiſsimę, atque pretioſiſsimę pellis vbi naſcantur. 245
Animalia muſci & Zibethi in monte Rahon. 32
Anſana vrbs antiqua ſecus Nilum, fertilis & amœna, è qua Pharao magos euocauit. 41
Antidotum contra morſus ſcorpionum, pag. 81
Antidotum contra morſus ſerpentum. pag. 14
Antachia vrbs. 195
Antuha vrbs. 101
Apoſtolorum Petri & Pauli templum & altare magnificentiſsimum in vrbe Roma. 224
Aquæ ſalutares. 26
Aquarum penuria vnde tanta in partibus Nigrorum. 7
Araba Peninſula, eſt Iaman. 50
Arabum lingua antiqua nũc ignota. 24
Arac regni magnitudo, ac limites. 203
Arbor ferrea in medio flumine erecta, è qua præcipites dant ſeſe homines. 70
Ardabil regio. 207
Arenæ colles ignis beneficio in argentũ conuertuntur. 37
Argenti fodinæ. 141
Arles non longè ab oſtio Rhodani ſita. pag. 225
Arma Nigrorum quæ ſint. 9
Armænia, atque eius vrbes. 240
Armæniæ limites. 195
Armænia duplex. 241
Armæniæ minoris deſcriptio. 242
Armæniam duo alluunt flumina nauigera. 242
Aſbahan. 125. ac 205
Aſcar-mocram ingens ciuitas. 123
Aſna antiqua vrbs ſecus Nilum. 43
Aſſarir vrbs cur ſic dicatur. 244
Aſtachar vrbs populoſa. 118
Aſtorabad vrbs. 205
Aſuan vrbs emporetica. 17
Aſuan frugibus atque carnibus mirę ſuauitatis abundat. 18
Athel ſedes regia duas in vrbes diuiſa. 243
Athel incolę cuius religionis. 244
Athel fluuij curſus, oſtiũ atq; origo. 244
Atraſæ vrbis ſitus. 66
Atrabezunda. 263
Atraghan vrbs. 68
Atramenti ſutorij fodina. 141
Aulam Alexandriæ ingentem quis ædificauit. 96
Auri fodina diues. 30. & 141
Auri arena vbinam inueniatur. 245
Auri copia vbi reperiatur. 38
Azeke portus celebris. 74
Azeke fœminæ innuptæ quomodo ſe proſtituant. 74

B

BAai-bac vrbs nobilis ad Libani radices. 117
Bab-alabuab vrbs magna cum portu. pag.

pag. 240
Bachuan, atque eius montes. 144
Baghdad, atque eius ſitus. 197
Baghdad itinera ad Raccam atq; alias vrbes. 144
Baghdad exacta topographia. 204
Baghani vrbs magna muro cincta. 86
Bagharghar regio, atque eius vrbes. 143
Bahanec fluuij origo & curſus. 68
Baidha vrbs cur ſic dicatur. 128
Baiona vrbs. 217
Bairut ſeu Beritus vrbs. 117
Balad ciuitas perſpicua. 201
Balch vrbs, atque eius territorium. 138. & 210
Barca vrbs. 42
Barcæ terra ad quid vtilis. 92
Barcelona vrbs. 2.9
Bardhaa vrbs matrix Armaniæ. 240
Barduinus ſeu Balduinus quo loco ſit demerſus. 102
Baſſara vrbs. 205
Begiaya Metropolis. 82
Belcqis vxor Salomonis oriunda è Saba. 26
Benezert vrbs atque eius lacus. 83
Bergian, atque eius limites. 262
Beruan, atque eius lacus. 144
Beruh portus Sinarum celebris. 64
Beryllus vbi reperiatur maximus. 32
Beth-leem atque eius templum exactè deſcriptum. 115
Bezonæ incolarum cibi horrendi. 22
Bochara vrbs. 141. & 210
Boggiana ciuitas. 163
Bona quo anno expugnata. 88
Botam montes aſperrimi. 141
Boues ſepulti. 63
Breſillum vbi naſcatur. 33
Brunduſium. 228
Bubali ſine caudis. 33

C

C*Acala vrbs ſerico ac veſtibus cacalicis celebris.* 68
Cacqele ſeu cardamomi planta. 65
Cadeſia vrbs. 120
Cæſaræa. 116
Caſartutha vrbs amœna. 201
Caſsa metropolis. 86
Cais vrbs antiqua. 41
Caitaghora emporium. 61
Calaa vrbs celebris. 81
Chalcantũ copioſũ in inſula Cypro. 194
Calla inſula camforæ. 34
Calhan incolæ capita habẽt belluina. 71
Calat-Aiub vrbs. 159
Caleres emporium. 58
Canfora vbi reperiatur. 34
Canfora quo pacto ex arboribus eliciatur. 35
Canforæ patula vmbra. 34
Canes rubri feras dilacerantes. 28
Capad rex vrbes quatuor ædificauit in Chozar. 242
Capua vrbs. 227
Caranttia. 211
Carcaddani deſcriptio cum miraculo. 33
Carcaſſona. 2.9
Carcona inſula à Rogerio expugnata. pag. 90
Carinæ Rubri maris quomodo fabricentur. 108
Cartagena vrbs vetuſta. 161
Caruan Indiæ portus. 139
Caſan vrbs. 142
Caſmir celebris Indorum ciuitas. 65
Cataractarum Nili cauſa. 42
Caudata gens in inſula Namaneg. 70
Chacuni mons celebris. 21
Chaleſa in Sicilia ſedes erat Moſlemanorum. 170
Chamdan fluuius maximus. 70
In huius alueo arbor ferrea. 70
Chanecu portus Sinarum celebrior. 35
Charchir terra conſpicua. 145
Charchir incolarũ cibus quiſnam. 146
Chaſaran inſulam gens incolit prodigioſa. 71

Choraſan atq; eius termini. 205. & 210
Chouarazm ſeu Giorgiania. 137
Churegian atque eius vrbes. 137. & 207
Cocaia mõs cingit Gog & Magog. 247
Colira caſtelli ſitus. 160
Huius faſtigiũ cur ſuperari non poſsit. pag. 248
Columna incrementi Nili index. 98
Comr inſula immenſæ magnitudinis pag. 31
Eius inſulæ Regi molles ac laſciui viri ſeruiunt. 31
Conſtantinopolis deſcriptio. 235
Conſtantinopolitani freti latitudo. 2 6
Corinthi ſitus. 191
Cornu Carcaddani index veneni. 33
Corpora Apoſtolorũ Petri & Pauli vbi ſunt. 224
Coſantiña nobilis vrbs fluuio cincta. pag. 83
Cotis fodina. 109
Cqena vrbs a quo condita. 142
Cqennaug ſedes regia. 65
Creta inſula atque eius magnitudo. pag. 192
Cubeſtan atque eius vrbes. 208
Curſus menſura eſt centum millium paſſuum. 166
Cuſa vrbs Nubiæ. 17
Cuts vrbs ſecus Nilum. 42
Cypri deſcriptio. 194

D

DAinur regio atque vrbs. 207
Damamil vrbs ſecus Nilum. pag. 42
Damaſci vrbis ſitus, ac laudes. 116
Damaſcenum mare ab Alexandro cum Tenebroſo iunctum. 148
Damaſceni maris lõgitudo ac latitudo. pag. 166
Danubij origo. 222
Daraa vrbs ſecus amnem Segelmaſſæ. pag. 75
Daran mons cuius longitudinis. 75
Dhafar metropolis. 52
Dogiail fluuij curſus. 200
Domicilium mouens riſum omnibus ad ſe accedentibus. 144
Durius fluuius. 215

E

EBro ſeu Iberi origo, curſus, atque oſtium. 159
Echmim vrbs nobilis. 42
Effigies humana reperitur in cornibus Carcaddani. 33
Elbæ inſulæ magnitudo. 168
Ermaijl vrbs amœna. 58
Eufratis origo atque oſtium. 197

F

FArab ciuitas in Turcomania. 211
Fas metropolis duabus conſtat vrbibus. 78
Ferrifodinæ celebres in montibus Kabel. 66
Firabuz vrbs populoſa. 58
Flumen quod ſecat Ethyopiam cur non ſit Nilus. 19
Fodinæ ſmaragdi vbi ſint. 18
Fons orationis tempore tantummodo fluens. 173
Fornicatio permittitur apud ſubditos Balahere, non adulterium. 64
Foſtat quænam ſit vrbs & cur ita dicatur. 97
Eiuſdem exacta deſcriptio. 97. & 98
Fretum Calabriæ nauibus infauſtum. pag. 172
Fruges nullæ recentes in partibus Nigrorum præter dactylos. 9
Frumentum ſpatio dierum 40. ad maturitatem perducitur. 158

G

GEnbitha principalior vrbs Aethiopiæ. 19
Gens prodigioſa. 71
Geneua vrbs. 221
Genua vrbs. 223

Ghaghan

Ghaghan vrbs. 212
Ghammas fluuij origo, curſus, atque oſtium. 214
Ghana vrbs regia populoſa & emporetica. 10
Ghanæ rex trahit originem a Mohamedis proauis. 10
Ghanæ regis iuſtitia ſingularis. 11
Idem rex bis equitat in die. 11
Ghanæ regem præcedunt elephantes & camelopardales. ibid.
Ghaur inſula frugifera. 71
Giarda mons aſperrimus. 247
Intra hunc montem aditus apertus ad vrbem in eius cacumine poſitam. pag. 247
Gigel vrbs duos habet portus. 84
Gihani ſcriptor. 33
Gihan ſiuè Gehon fluuij origo, curſus, & oſtium. 196
Gihonis fluminis origo. 138
Gihon omnium fluminum maximum. pag. 138
Gihonis longitudo. 212
Gihonis in alueum ſe exonerant plura flumina. 138
Gil regio, atque eius vrbes. 140
Gilon vrbs venuſta. 200
Giodda vrbs, Meccæ portus, 45
Gionuan vrbs amœna. 49
Gionuan incolæ miſcellanei. ibidem
Giorgian vrbs. 208
Giroſt vrbs. 129
Giura mons. 221

H

Habaſciæ ſeu Aethiopiæ deſcriptio. 14
Habran vrbs qua gente culta. 25
Hadhramut terra celebris. 26
Haleb ſeu Aleppus emporium. 196
Hamad vrbs ingens. 205
Haſan Ben-*Almonder author rerum memorabilium.* 20
Hauar quis ſit atque cur ſic dicatur. pag. 73
Hemts ciuitas antiqua. 198
Heraclia ciuitas. 260
Holuan metropolis. 260
Homines mulieribus ſimiles. 71
Homines prodigioſæ formæ belluarum more viuentes. 71
Hormoz ſeu Hormus. 129
Hormoz-regis olim, nunc Hauz vocatur. 129
Hoſain filij Aali ſepulcrum frequens. pag. 204
Huelua vrbs. 155
Hyiacinthi fodina. 31
Hyacinthi peninſula. 146
Hyeroſolimæ atq; eius templi topographia. 111. & 112

I

Iathreb ſeu Medina & Medinat-Alnabi. 45
Inter Iathreb & Meccam quanta ſit diſtantia. 45.
a Iathreb ad Meccam diuerſa patent itinera. 46
Idruntum vrbs. 229
Imagines in templo Hyeroſolimitano. pag. 112
Incantata animalia. 27.
Inceſtuoſi impuniti. 64
Incolæ primi ac ſecundi climatis cur ſint nigri, criſpæque comæ. 7
Incolæ Beriſſæ *rapiunt incolas Lamlem ac diuendunt.* 8
Indiæ reges fornicationem ac vinum permittunt. 32
Indi non multum contriſtantur in funeribus. 64
Indi cur ſe ſponte deijciant in flumen. pag. 70
Indorum æquitas atque iuſtitia. 63
Indorum mortui comburuntur. 63
Indorum Regum funebris pompa per vrbem. 63
Indorum publica fides. 63

Inſula

Inſula viridis à quo, & quo tempore expugnata. 154
Iter ab Alcairo ad Tennis. 100
Iter per Nilum à Metſr ad Aſuan. 99
Iter nouum à Metſr ad Bahnaſa. 106
Iter à Sohar ad Albahrain periculoſum pag. 54
Iter ab vrbe Damaſco ad Medinã. 119
Iter maritimum ab octo conſobrinis ſuſceptum. 156
Iter confectum iuſſu Regis Arac vſque ad Gog & Magog. 267
Iter ab Alcairo ad Medinam & Meccam. 107
Itinera diuerſa ex Metſr ſeu Alcairo ad varias vrbes. 100. & 101. & 102. 103.

K

Kabel vrbs ædificijs clara. 66
Kabel montes aromaticarum plãtarum feraces. 66
Kabun emporium. 129
Kaimac terra, atque eius limites. 213
Kalhe Indorum fluuius, in quem ſe deijciunt Sinenſes. 69
Kambaia emporium ditiſſimum. 60
Karch vrbs. 206
Karmania, atque eius vrbes. 129
Kaugha vrbs populoſa, emporetica. 13
Huius vrbis incolarũ potus. ibid.
Kaughitanarũ mulierũ veſtitus. ibid.
K*elcaian terra breſilli ferax.* 65
K*ucu celebrior Nigrorum Metropolis ac ſedes regia.* 13
K*ucu rex armis & militibus potẽs.* 13
K*ucutanorum veſtitus, & equitatus. pag.* 13
K*ufa vrbs.* 120

L

Lacus calidus ægrotis ſalubris. 26
Lamlemincolæ notam inurunt ſuis infantibus. 8
Lamt quis, & cur ſic dictus. 73
Lapis mirabilis contra ſcorpionum morſus. 118
Laſaa vrbs. 26
Laſerpitium creſcit prope vrbem Sorra. pag. 134
Later ex auro triginta ponderis librarum. 10
Labla vrbs atque eius fluuius. 155
Lazurd vulgo Lazuli vbinam inueniatur. 245
Legionis iter deſcribitur. 218
Lempeiada peninſula. 173
Lignum ſerpentinum quale, & quam afferat vtilitatem. 14
Lyon vrbs Prouinciæ. 252
Lozana vrbs. 221

M

Magog incolarum ſtaturæ atque formæ. 249
Mahgem vrbs populoſa. 25
Maiafarecqin Armæniæ vrbs 239. & 241.
Maied inſula maxima ac fertilis. 36
Maied eſt nauibus Sinenſium refugium tutum. 37
Maiorca inſula. 166
Malaga vrbs matrix. 165
Malai inſula miræ magnitudinis ac fertilitatis. 37
Malattia vrbs fortis. 197
Malel & Dau vrbes cultæ a Iudæis. 8
Malta inſula. 170
Manbeg vrbs. 198
Mandab mons mari ſeptus. 20
Mons iſte aditum nauiculis intercludit. pag. 23
Manf quæ Memphis eſt. 98
Manſura vrbs magna. 57
Maracos vrbem quis condidit. 76
Mare K*aimakitarum furens expellit aurum infectum.* 214
Mare rubrum plenum breuiis ac ſirtibus. 20
Maris Sin termini atque longitudo. 3
Mareb olim Saba, vxoris Salomonis

Vrbs

urbs. 26

Arces Salomonis, & uxoris ſuæ hac in urbe. 52

Mareb urbis celebre propugnaculũ. 52

Incolarum eius urbis ſubmerſio ſubita ibidem.

Margaritarum expiſcatio luculenta, in inſula Saranda. 18

Maſcat urbs de terra Oman. 53

Maſſa aquis Locman ſubacta non eget fermento. 266

Maſſiſæ urbis ſitus. 196

Mathan urbs regia. 15

Huius urbis Regis Sagittarij ut plurimũ ſunt nudi. 15

Mauſel urbs celebris, atque eius territoria. 200

Mauz fructus ſuauis, & ſpecies eius. 28

Mecca Arabiæ fælicis centrum. 50

Meccæ diuerſa itinera. 45. & 46. & 50

Medinæ ſitus. 46

Medinæ dactyli cæteris craſſiores. ibid.

Medinæ incolæ dactylis tantũ veſcuntur. 46

Mebran fluuius celebris. 57

Meli inſula piperis. 61

Melilla urbs. 149

Melindæ ſitus. 27

Melindæ incolæ ferrum exercent ibid.

Menhar fluuius, atque eius plantæ, ac piſces. 145

Merbat thus ſuauiſsimum profert. 27

Mertola. 155

Mercatores ad inſulas maris Tenebroſi ſe cõferẽtes in arboribus quieſcũt 213

Meſopotamiæ limites. 198

Meſsina urbs cum celebri portu. 171

Mezemma urbs. 150

Minias fluuius. 215

Minorca inſula. 166

Mocattam mons miræ longitudinis. 44

Moltan urbs nobilis munitiſsimis inſtructa turribus. 58

Moltan præſes quando elephantos conſcendat. 58

Monbaza urbs atque eius ſitus. 28

Mons attrahens naues. 28

Mons igniuomus prope inſulam Aegia. pag. 29

Mons Rahon animalibus muſci ac zibethi, plantis aromaticis, & gemmarum ſpeciebus diues. 32

Mons Moſis fertilis, & cur ſic apelletur. pag. 149

Mons igniuomus Aetnæ æmulus. 123

Mons ſubperuius ut Pauſilypus. 25

Mortui Indorum comburuntur. 63

Moſelle fluuius aromatum. 65

Moſes filius Noſair Andaluziam expugnauit. 145

Moſlemannorum limites quò perueniant. 18

Mulieres iudicant & cauſas decernunt. 31

Murides emporium. 66

Murſiæ Metropolis ſitus. 161

Muſci animalia. 144

Muſcus præſtantiſſimus ubinam. 214

N

NAbroara urbs regia atque emporetica. 62

Nabroaræ regem mulieres comitantur. 62

Nabroaræ rex appellatur rex regum. pag. 63

Nabroaræ incolarum cibus. ibid.

Naiſabur urbs. 135

Nana emporium. 64

Nantes Britanniæ emporium. 250

Naues clauis ferreis affixæ cur non poſſint prope montem Mandab tranſire. 23. & 28

Naues uno tantum ligno confectæ. 150. hominum capaces.

Nauis Noë quo loco quieuerit. 202

Naulus exigitur a peregrinis adeuntibus Gioddam. 44

Naulus prædictus tribuitur domino Mecchæ.

Mecchæ. 45
Nauſia inſula in Eufrate. 199
Nigri tempore æſtus quem in locum ſe recipiant. 9
Nigrorum regiones ferè omnes ad flumina ſitæ. 7
Nigrorum ornatus, & cibus. 9
Nigrorum arma quæ. 9
Nigrorum ædificia ex luto. ibid.
Nigrorum vina ex millio cõfecta. ibid.
Nigrorum ac Nubarum naues cur ad Aegyptum vſque ſulcare Nilum non poſsint. 17
Nili duo, & quorſum tendant. 15
Nili origo. 16
Nili longitudo. 97
Niliaci incrementi examen. 98
Nili iuxta ripas quæ animalia reperiantur. 9
Niſibin vrbs ſcorpionibus afflicta, 201
Nitri fodina. 105
Normania atque eius limites. 252
Nuabia Metropolis à qua incolæ, ac regio ipſa nomen deſumpſere. 15
Nubia atque eius immenſa longitudo. pag. 17
Nul vrbs. 74
Nuſeruan rex quas quotque vrbes condidit. 242
Nuſeruan turres trecentas erexit. ibid.

O

Obeliſci duo Alexandriæ. 95
Obeliſcorum caracteris interpretatio. 96
Obeliſcos quis exciderit & erexerit. 96
Obolla vrbs. 121
Odhcos incolæ prodigioſi. 248
Oman regio. 53
Orleans. 251

P

PAlermi ſeu Panormi vrbis deſcriptio. 170
Papa dignitate oẽs reges excellit. 225
Papæ regiæ ædes. ibid.
Peloponneſij peninſulæ deſcriptio. 191
Perſici maris termini, vrbeſque ſecus illud. 117
Perſiæ vrbes, ac limites. 124
Perſicus ſinus atque eius termini, ac longitudo. 3. & 4
Piceum mare cur ſic dicatur.
Piperis arboris deſcriptio. 61
Piperis folia botros protegunt à ventorum pluuiæque iniuria. 61
Piſa vrbs. 223
Piſces prodigioſi ad libidinem excitantes. 63
Piſces colorati in fluuio Almaſilæ. 81
Piſces vim ſcincorum habentes. 117. & 146.
Piſces lati, verſicolores, ſcinco efficaciores. 247
Piſciculi in vrbe Sydone libidinem prouocantes. 117
Pompelona. 218
Pontici ſinus limites. 5
Pontici maris origo ac longitudo. 259
Præſepe ſacrum Domini. 115
Prodigium naturæ. 37
Puteus Moſis. 109
Puteus igniuomus. 67. & 35
Pyrenæus mons. 217

R

RAbda vrbs vineis abundans fontibuſque. 49
Raca inſula, quæ volucrum inſula etiã dicitur. 72
In hac inſula ſunt fructus quidam contra venena. 72
Raſca Metropolis. 197
Raneh inſulæ quæ ſint. 28
Raneh incolæ, atque fruges cuius coloris. ibid.
Raſ-alain vrbs trecentis irrigata fontibus. 201
Raſet vrbs in qua Turchis olim aditus, nunc autem præcluſus. 141
Ratſfa ciuitas. 197

Raue

Rauennę iter deſcriptum. 225
Reges vno nomine perpetui. 63
Regius mulierum comitatus. 62
Ray regio. 206
Regis Comr miniſtri nubunt maſculis pag. 31
Rhegio Calabriæ vrbs. 183
Rhodani origo. 221
Robaihat inſulæ innumeræ. 30
Principis harum inſularum coniux populum iudicat. 31
Robaihat incolarum merces ſunt limaces. ibid.
Rogerius Siciliæ rex quas quotque vrbes poſsidebat. 170
Rogerio Rege ſcripſit Author Arabs Geographiam iſtam. 170
Rogerius quo anno Tripolim expugnauerit. 88
Rogerius expugnauit inſulam Carconam. 90
Romæ Topographia, vbi multa mira. 224
Romæ ſedes inter cæteras maxima. pag. 223
Romæ ambitus. 224
Romanorum æra cur ſic dicatur. ibid.
Rothomagus vrbs. 252
Rubri maris termini, longitudo, atque profunditas. 4
Rubri maris denominatio. ibid.
Rubrum mare ſyrtibus frequens. 108
Ruſsia, atque eius vrbes. 262

S

SAba vrbs. 26
Sabæ Agger. ibid.
Sabræ vrbes ac territoria. 142
Sabta vrbs celebris vnde ſic dicta. pag. 149
Saghaniani fluuij origo. 142
Sabab inſula cur ita appelletur. 37
Huius inſulæ colles arenæ in argentum conuertuntur. ibid.
Saida ſeu Sidon vrbs. 117
Sailæ inſulæ. 38.
Sailæ vrbs incoliuoca. ibid.
Hac in vrbe auri maxima vis. ibid
Salis ammoniaci optimi fodinæ diuites pag. 142
Sala antiqua & noua. 77
Salæ ſitus, portus, ac flumen. ibid.
Salerno vrbs. 227
Salina celebris & vnica in Nubia. 7
Salomonis menſa vbinam ſit inuenta. pag. 152
Saltis inſulæ longitudo. 155
Samarcand vrbs. 210
Samaricqi terra atque eius vrbes. 265
Samaritanorum ſymbolum. 45
Sameri inſula a Iudęis cũlta cur ita dicatur. 45
Sanaa emporium perpetua gaudens temperie. 25
Sancan vrbs. 45
Sandiſulat Sinarum oſtium. 37
Sandur emporium. 59
Sandur incolarum viuendi ratio. 59
Sanf inſula. 35
Sanf incolæ nullum iugulant animatum. ibid.
Sangiæ piſcis virtus. 214
Saranda inſula expiſcatione margaritarum nobilis. 28
Sarandib inſula auro, & gemmis opulentiſsima. 31
Sarandib Dominus ſtudet æquitati ac bono regimini. 32
Sarandib rex quot habeat conſiliarios, & cuius ſectæ. ibid.
Sarandib Dominus oẽs Reges lapillorum copia excellit. 32
Sarandib Dominus vinum ex Parthia deferendum curat. 32
Sarandib rex fornicationem interdicit. pag. 32
Sarandib plantæ aromaticæ. 32
Sarandib variæ vrbes. 32
Saragoſta ciuitas atq; eius fluuij origo.

159. & 218.
Sarchas ciuitas. 135
Sardiniæ magnitudo, & qualitas. 167
Sarug Metropolis. 203
Saruſan vrbs præclara. 58
Sateba ſeu Satiua vrbs ac eius mœnia. pag. 160
Satuir fluuius. 156
Saul oppidum populoſum atque mercibus abundans. 42
Sauona vrbs. 223
Scandarona ſeu Alexandretta portus. pag. 195
Scias regionis territoria, vrbes, ac limites. 142
Scioaib ſeu Raguelis patria quænã. 110
Sciraz metropolis. 125
Scorpiones læthiferi prodigioſæ magnitudinis. 17. 8. & 201
Scorpiones flaui coloris. 123
Sedes Eccleſiaſticę quatuor principaliores. 225
Segelmaſſa vrbs emporetica & amœna. pag. 74
Segelmaſſę amnis per campos diffunditur Nili inſtar. ibid.
Segeſtan limites ac vrbes. 133. & 136
Segoræ ſitus. 161
Segouia. 218
Seiaſæ inſulæ puteus igniuomus. 67
Sella emporium. 7
Sellæ incolæ quales. ibid.
Sendabur emporium. 64
Septa montis longitudo. 217
Septem dormientium ſpelunca, & falſa Hyſpanorum opinio. 235
Sepulcrum Abrahæ Iſaac & Iacob vbinam. 115
Sepulchrum Rachelis vbinam. ibid.
Sepulcrum Aali vbinam. 120
Serpentum terra. 17
Serpentes maximi & ſolo aſpectu necantes. 17
Serpentini ligni virtus. 14
Serrain vrbs maritima. 45
Sicilia inſula. 170
Simiarum inſula à ſimijs tantum habitata. 29
Simulacrum antiquum. 16
Sin atque eius oſtia. 37
Sinenſes in flumen Kalbe expiati. 69
Siracuſa atq; eius celebres portus. 172
Sirauan. 206
Sirgian Metropolis. 129
Smaragdi fodinæ. 18. & 38
Socotra inſula, aloës copia, tellurīſque fertilitate celebris. 23
Socotræ incolę quo pacto ſint Chriſtiani. pag. 23
Sodomæ lacus originem vnde habeat. pag. 111
Sofala atque eius vrbes. 30
Sofalæ aurum præſtantiſsimum. ibid.
Sohar vrbis antiquiſsimæ ſitus. 53
Solitudo omniũ ampliſsima propè Perſiam. 128
Sorra ciuitas. 134
Spelunca ſeptem dormientium deſcribitur. 235
Stationis menſura varia: Iuſtæ ſtationes conſtant 25. millibus paſſuum: Aliæ, quæ magnæ ſiue grandes appellantur, pluribus: quæ paruæ, ſeu leues pauciorıbus.
Statuæ ſex in inſulis perennibus. 6
Statuæ duodecim ex auro in templo Apoſtolorum Petri & Pauli. 224
Statua ventis obſequa. 118
Statuæ commonitoriæ. 37
Sur vrbs, ſeu Tyrus. 116
Sus ciuitas. 123
Sutorij atramenti fodinæ. 141
Syriæ limites. 195

T

Tabareſtan maris latitudo ac longitudo. 243
Tabareſtanici maris cur aquæ nigræ. ibidem.

Tabriz

Tabriz ſeu Tauris metropolis. 207
Tacrit vrbs ſecus Tygrim. 199
Taſlis vrbs. 239
Tague metropolis. 15
Taguæ incolæ nullius religionis. ibid.
Tagus amnis. 156
Tahamæ lacus gratæ, & ſuaueolentis aquæ. 247
Huius lacus aqua producit piſces coloratos. ibid.
Taiz vrbs ac portus Perſicis nauibus oportunus. 58
Tantabee vrbs duodecim ferreis clauſa portis. 143
Tantabee incolæ idololatræ. ibid.
Tarentum vrbs hinc lacu, inde mari cincta. 183
Tarracona muris cincta marmoreis 159
Tarraconæ incolæ de ſtirpe Hesni. 219
Tariffæ inſulæ ſitus. 153
Tehamæ magnitudo ac limites. 50
Tehamæ incolæ qui ſint. ibid.
Templum Hieroſolymarum exactè deſcriptum. 112
Templum Salomonis. 113
Templum Sion. 114
Templum S. Petri. 1 4
Templi Bethleem topographia. 115
Templi Apoſtol. Petri & Pauli. 224
Templi eiuſdem altare, ſtatuæ ex auro, & ianua aurea. 224
Tenebrarum mare cum Damaſceno iunctum quomodo. 148
Tenez ſitus. 80
Termed vrbs ad flumen Gihon. 138
Terra Barcæ ſcabiei atque alijs morbis vtilis. 92
Terræ ambitus. 2
Teſtudines terreſtres ingentes. 77
Tiberias vrbs metropolitana 115
Tiberis amnis laminis æneis tectus. 224
Tilamon mons qui curſum Nili impedit. 42
Tochareſtan vrbes ac limites. 139
Tocrur ſedes regia atque ipſius ſitus. 7
Tocrur incolarum cibus veſtituſq;. 8
Tocrur regis curia ac milites. ibid.
Toletum Hyſpaniæ vmbilicus. 151
Toletum Thronus Præſidum Romanorum. 151
Toloſa nobilis vrbs. 220
Tortoſa ciuitas. 219
Tours vrbs nobilis. 251
Trapani deſcriptio atque portus. 173
Tripolis, Syriæ vrbs nobilis atq; emporium celebre. 118
Tripolis Barbarorum à Rogerio expugnata. 88
Tſarſar flumen nauigerum. 204.
Tunis, olim Tarſis, ſitus & ædificia. 87

V.

Vachas regio atque eius vrbes 140
Vachſciab fluuij origo, curſus, atque oſtium. 138
Vadi-alchebir origo curſus & oſtiũ. 162
Vaharan emporium celebre. 80
Vaharan ſitus atque vbertas. ibid.
Vabat terra priſcis temporibus florentiſsima. 18
Valentia metropolis. 160
Vancara inſula auri copia celebris. 11
Vancaræ magnitudo. ibid.
Vancara circundatur Nilo toto anni tempore. ibidem
Vancara menſe Auguſto aquis Nili obruitur. 12
Vancaritæ poſtquam aquæ Nili receſſerint aurum quærunt. ibid.
Vaſet duæ vrbes. 120
Venenum vehementiſsimum ex piſce deſumptum. 214
Venetici ſinus limites, ac longitudo. 5
Venetici freti ac regionum vtrinq; adiacentium deſcriptio. 229
Venetorum inſulæ ſex. 231
Viridis inſula atque eius fluuius. 154
Viridis inſula quandonam & à quo

 capta

capta fuit. 154
Vlil inſula atque eius ſitus, & ſalina. 7
Vlma vrbs amœna. 222
Vltrofluuiales populi qui ſint. 145
Vniones vbi capiantur. 32
Volucres rubri coloris belluas marinas venantur. 72
Vrbs incoliuoca. 38
Vſtica. 169
Vuæ guſtui gratiſsimæ. 49
Vulcani inſula. 169
Vulpes auratæ pellis. 245

Z.

ZAb duo flumina. 200
Zabid emporium ditiſsimum. 24
Zagharitæ populi qua viuendi ratione vtantur. 14
Zagharitæ curſus velocitate cæteris Nigris antecellunt. *ibid.*
Zalegh emporium frequens. 20
Zamacher vrbs ædificijs celebris. 24
Zangian. 207
Zoghar mare Sodomæ vnde originem trahat. 111

FINIS.

Errata ſic corrige.

PAg. 5. linea 27. lege Abidos, pro Ande. p. 23. l. 17 limitibus. p. 26. l. 24. viginti ſuperfluum. p. 29. l 28. piſces p. 30. in titulo, *primi*. p. 43. l 2. vrbibus. l 28. deſertis. p 47. l. 36. partes. p. 50. in margine, Rubro. p. 55 in marg intimum p. 59. l 32 aſtipulatur p. 62. l. 33 lacertos. p 75 l 21. beneficio. p. 78. l. 9. meridionali. p. 89. l. 30. Abi. p 93. l. 2 lutulentam. p. 137 l 37. Chouarazm. p. 120 l. 22 propugnaculis. p. 122 l. 10. quædam. p. 126. l. 22. totidem. p. 130 l. 8 præterea. l. 32. ſtation es. p. 129. l. 11. decoræ. & l 25 milliaribus. p 131 l. 19: A. p. 132 l. 6. ſiniſtrorſum. p. 141. l 19. hac. p. 143. l. 17 regionum. p. 144. l. 2. ſeptentrionem. p. 157. l. 19 comedi p. 172 l. 27 aut. p 207. l. 12. Ardabil p. 214. l. 5. ab vrbe: & l. 9. aliquot dierum. p. 218. l. 36 Saragoſta. p. 226. l 29. itinere. p, 236. l. 35 interuallum. p. 241 l. 24. ex. p. 243. l. 13. Bab el. p 244. l. 17. regno. p. 247. l. 11. gratiſſima. p 252. l. 15. vrbem. p. 260. l 28. Atrapezonda. p. 266. l. 2. curſuq;. p. 263. l. 36. ad ipſam. p. 268. l. 5. aliquod.

DE NONNVLLIS ORIENTALIVM VRBIBVS, NECNON INDIGENARVM Religione ac moribus tractatus breuis

A Gabr. Sionita Profeſſore & interprete Regio ac Ioanne Heſronita interprete Regio, Maronitis è Libano, Nubienſi Geographiæ adiectus.

CVM noſtram geographiæ Arabicæ Latinam verſionem, pleriſque amicorum guſtandam dediſſemus, quidam illorum quibuſcum arctiori neceſſitatis vinculo iuncti eramus, monere atque hortari videbantur, vt quod ad operis ſummam deeſſe crediderant, orientalium conditiones, ſtatuſque recentiores, breui narratione complecteremur: Nos vt eorum deſiderio aliquatenus ſatisfacere conaremur, celebriores nonnullas earum regionum, ordine alphabetico deſcribentes, quaſi data occaſione & anſa arrepta, de aliquot incolarum moribus, religione cæremoniis, victu atque veſtitu tractauimus. Præterea ſi quidam apud illos ſapientiæ doctrinæque ſtudiis illuſtres, ſui nominis famam atque gloriam reliquerint; ſi quid etiam in illis regionibus naturæ beneficio mirandum aut hominũ artificio rarum reperiatur, quidue victu, quid veſtitu ab aliis diſcreparent attigiſſe ſatis rati, ac veluti digito indicaſſe, quidquid minus neceſſariũ videbatur, omiſimus. Ne vero illa à nobis nullo authore dicta aut cõmemorata aliquis crederet, ea omnia ex Iacub Ben-ſidi Aali libro in Moſlemannorum dogmata atque mores; ex Iuſof Ben-

Abdillatif virorum illuſtrium genealogia; ex Mohamedis Ben-Caſem horto rerum delectabilium, atque aliis quos inter legendum laudatos reperies, breuiter excerpſimus. Plura tamen ad hæc addi potuiſſent, cognitu neque ingrata neque inutilia, quæ mittenda cenſuimus, ne totius veteris teſtamenti Arabico-Latini graue opus, quod breui Diuino auxilio, & ſanctiſſimi Cleri Gallicani fauore in lucem edere ſperamus, conſumpti in leuioribus, temporis moras pateretur.

Cap. I.

Arabiæ & Arabum nomen atque origo, & eorundem mores, veſtes, ac cibi.

ARabia non ab Arabo Apollinis & Babiloniæ filio, vt Latinorum plerique aſſerũt, ſed ab Araba plaga non longè à Medina ſita, nomen ſortita eſt, quam incoluit Iſmaël Abrahami & Hagar filius, à quo etiam Iſmaëlitæ & Hagareni dicuntur; Huic verò plagæ nomen dedit Iaarob filius Cahhtan ſeu Iectan, filij Heber, filij Saleh, filij Sem, filij Noe, qui primus, Mohamede Ben-Iacub Sirazita viro doctiſſimo, Arabicæ linguæ theſauri authore teſte, Arabicæ linguæ inuentor extitit, & poſt ipſum Iſmaël, qui prædictam plagam incoluit, eam excoluit, elegantem, ornatámque reddidit; ea de cauſa Sirazita ille Patrem eloquentiæ Arabicæ Iſmaëlem vocat. Quod ſi credere vellemus Iuſofo Ben-Abdillatif, nobis perſuaderet Cahhtan ſeu Iectan Abelis pronepotẽ extitiſſe, vt in ſua illuſtriũ virorũ Genealogia apertè aſſerit: At hoc eſt apertè affirmare linguam Arabicam primam omnium extitiſſe, quod non facile probatur nec approbatur, aut tunc temporis terram non fuiſſe labii vnius, quod clarè vt falsũ conuincitur. Meliùs igitur doctiſſimus Sirazita tenet Iectanum ex filiis Noë fuiſſe, cui etiam fauet Sacrarum paginarum authoritas Gen. cap. 10. Arabia ergo & Arabes ab Araba plaga nomen traxere, quod dedit Iaarob filius Iectan.

Porro

Porrò Arabũ quidã habitant vrbes, quidã deſerta incolũt, ſed vt mos eſt, ciues ſunt moribus excultioribus, vrbanitatemque proſequuntur: & propter mercaturam aliaſque artes, quas exercent non ignobiles, non humano inepti conſortio, neque tractandis negotiis impares ſunt. Quin immo inter illos non pauci reperiuntur, qui ſtudiis, & liberalibus artibus dediti, ſibi primũ, deinde ſuis, aliiſque multa afferunt emolumẽta, non tantũ per literarũ otia, verũ etiã res bellicoſas gerendo, non minùs imperio quàm obſequio apti, ac militaris diſciplinæ obſeruantiſſimi, quibus artibus ad eos vſque limites, quos videmus, ſui imperii fines propagarunt, ac firmauerunt. Plerique tamen poſtea otio ac longa quiete degeneres facti, malunt temporis clementia aëriſque temperie perfrui, ac ſe ſoli exponere, quã gentibus extraneis imperare, parcoq; cibo vti, quàm laborantes terræ bonis, amœnitateque frui.

Illi verò qui deſerta inhabitant Bedauyæ, deſerti ſcilicet gens dicuntur, atq; hi quidẽ ſunt innumeri, potentes, bellicoſi, armigerique, vagi tamen atq; errabundi: ſine tectis, ſine lectis atq; ſine ſtatione in tentoriis è goſſipina materia aut caprarum camelorũque pilis confecta ſe recipiunt. Sub dio ſine vlla quiete morantur, ac in continuo ſunt motu, ex vna in aliam regionem migrantes, & incertis ſedibus circumuagantes; proque paſcuorum vbertate, & aquarũ copia, armentorumque commoditate loca commutant: camelorum dorſis, vbi iter agunt, vxores, liberos, & quicquid habent vtenſilium circumferunt. Equos alunt graciles, macie torridos, tenues, miniméque edaces, curſu tamen velociſſimos & laboribus aſſuetos: ea verò audaciâ ac pernicitate præditos, vt in obuios impetum faciant, & vbi neceſſitas poſtularit, maxima cum velocitate periculo ſe facilè ſubducant. Equites autem ita in equitando prompti ſunt atque agiles, vt nullus feré mortalium ipſorum artem dexteritatemque imitari queat, nam res quaſdam ſupra humanum captum, atque ita mirabiles exequuntur, vt falſę prorſus viderẽtur, niſi quotidianâ experiẽtia veras eſſe cõprobaret. Scilicet equo inſidentes, miſſileque quodlibet telum, quanta vi poſſunt, iaculantes, ſtimulato equo ante-

quam ad terram perueniat, manu capiunt. Item ſi quod miſſile contra ſe venire videant, ſummâ dexteritate vel equorum lateribus protecti, vel eorumdem ſub ventre deliteſcentes, violentos telorum ictus vitant atque eludunt. Neque nouum eſt apud ipſos tela in terram iacentia equo currente è terra colligere, ſagitta eminùs vel minimum aſſem collimare, fundiſque multa præclara gerere. Arma his ſunt miſſilia tela, vtputà ſagittæ & haſtæ ſupra & infra ferrea cuſpide munitæ; quas ſummâ peritiâ admirabilique dexteritate eminùs & cominùs vibrant; enſes habent quibus, non punctìm ſed cæsìm feriunt, pugioneſque punctim lædẽtes; fundæ etiam apud ipſos maximo ſunt in vſu, quibus lapides eminus in hoſtes vibrant ſiue aduerſi ſeſe opponant, ſiue ſe in fugam conuertant. Quamuis autem rarus ſit apud ipſos ſclopetarum vſus, imò ab illarum ſtrepitu auribus digito obturatis, quaſi ab iniecto fulmine deterreantur ac fugiant: nonnulli tamen ipſorum modò illis vtuntur.

Arabum Arma.

Cæterùm his hominibus præcipuus ſcopus eſt, Carauannis inſidiari, vias prædandi cauſa obſidere, rapinis latrociniiſque victum quæritare, atque aliorum labore & ære acquiſita in ſuos vſus conuertere, imò ſæpe annua Byzantini Principis vectigalia iſti deprædantur, vrbes non rarò inuadunt, viatoreſque, ſi inferiores eſſe contingat, bonis ſpoliant, aut impoſitam hominibus & ſarcinis mulctam, priuſquam abire liceat, ſoluere cogunt: quippe qui liberi ſunt, nec Othomannum, neque alium quempiam Dominum recipiunt, nec ſupremo vlli obediunt principi, ſed ſine certo Domino in plures familias copioſiſſimas diuiſi militant, ac ſuis illis familiarum principibus ſeu ducibus, qui auctoritate ac nobilitate cæteris præſtant, morem gerunt. Hæ quidem familiæ innumeræ ferè ſunt, quæ primi parentis cognomine; & agnomine diſtinguuntur: aliæ enim ſunt familiæ Abi-helal, aliæ Abi-Riſce; Abi Zaid, Abi-Sciobaib, & ſexcentæ aliæ, quarum ſingulę ſe ſe ſalutant nobiles, omneſque naturali quadam concordia ęquo iure cenſentur. Horum cibus panis eſt ſubcineritius, obſonia lac recens, & acidum, caſeus caroque caprarum & came-

Arabes carauãnarum deprædatores.

Arabũ cibi.

camelorum, legumina vt lentes, fabæ, & alia huiuſmodi, mel, oleum, ac butyrum. Cęteras ciborum delicias non agnoſcunt pręter orizam, quę in deliciis ſummopere apud illos eſt, tùm quia ea terra nimis abundat, tùm quia ineptè Mohamedis ſequaces confabulantur, ortam eſſe ex ipſius Mohamedis ſudore antequam mundo ſe manifeſtaret, mundum infeſtaret penè dixerim, cùm thronum Dei circuibat in paradiſo:Deus enim conuerſus reſpexit eum, Mohamedes præ pudore ſudauit, tergensque digito ſudorem, ſex extra paradiſum guttas miſit, ex quarum vna roſa, ex altera oriza productę ſunt, ex reliquis quatuor, quatuor Mohamedis ſocii nati ſunt. Solent etiam frequenter nutriri pulmento quodam Heriſe dicto, quod ex tritico prius decocto conficiunt, poſt ſoli exſiccandum exponitur, tum in vrna contunditur donec emundetur, poſtremò pingui carne ſimul coquitur, donec caro conſumetur, quod ſane palato non eſt ingratum. At Mohamedes pietatis laruâ, impietatiſque indutus, myſteria in his edendis requirebat, ſuiſque ſanè omni ratione deſtitutis abſurda perſuadebat: affirmabat namque hoc pulmentum à Gabriele Angelo ſe edoctum fuiſſe, & vtilitatem eius, eodem Angelo teſte, in eo conſiſtere, vt renes corroboret. Quandoq; Angeli iuſſu Mohamedes ex eo edens vna nocte pugnauit aduerſus quadraginta viros, aliáſque quadragies indefatigatus rem cum fœminis habuit. Sanè hęc, anuum delirantium fabellas aut alicuius Moſlemanicę ſectæ oſoris calumnias eſſe opinaremur, niſi pręfatum authorem iuris peritiſſimum eumdemque obſequentiſſimum Mohamedis ſectatorem ea omnia diſertè Arabico ſtylo, capite de quorumdam ciborum delectu & vtilitate videremus referentem. Et quidem inſanus vir iſte ſuis delirans cibos perſuadebat edendos, qui ſibi placebant, idque Angeli auctoritate confirmabat: Inter cætera eſum cucurbitarum ſuadebat, ſed melongenarum cibus ſupra omnia ei placebat, qui teſte eodem, quem modò laudauimus, authore, hominum ſagacia aut imbecilla ingenia ex multo aut exiguo in edendis melongenis amore dimetiebatur, impudenterque hâc fruticem in paradiſo deliciarum ſe vidiſſe affirmabat, nam

De oriza fabella.

Mohamedis delicati vbi.

cúm ſemel vi eſſet carcere detentus (inquit Ben-ſidi Aali) Gabriel Angelus de cœlo deſcendens illum in deliciarum hortum,quem Gennet elenaam vocant tranſtulit. vbi inter cæteras fruticem hanc vidit, poſcentique ab Angelo cauſam propter quam ibi eſſet conſita, reſpondit, quia Dei vnitatem inter cæteras plantas, ac te verum eſſe prophetam confeſſa eſt. Pluribus Iacub Ben-ſidi Aali pergit narrare cibos,quibus Mohamedes vtebatur: vti dactylis, vuis, carnibus venationum, quæ omnia vt vana & ridicula omittimus. Quis enim vnquam mortalium his quę retulimus audiuit vaniora? quis anilia hæc blateramenta nō rideat?& indigna putet vt ſanæ mentis hominibus exponantur? & tamen miſera illa gens ignorantiæ tenebris circumfuſa has nugas ipſâ veritate certiores credit & amplectitur. Porrò eorum potus præter aquam, eſt camelorum caprarumque lac, quo & famis & ſitis ardorem expellunt. Et quamquam ob Mohamedis leges vinum multi non bibant, plærique tamen eorum egregiè generoſa vina appotant, & Chriſtianorum Carauannas inuadentes primò vinum expetunt.

Veſtitus verò ipſorum viliſſimi ſunt, & præter goſſypinum manicis ampliſſimis induſium, & penulam laneam caprinis aut camelinis pilis rudi admodùm modo lineis albis nigriſque diuiſim contextam, nihil quo ſe tegant, habent. Nudis ſæpiſſime pedibus incedunt. Nobiliores eorum pulchrioribus indumentis vtuntur, & calceis,pauci autem caligis induuntur. Illorum lumbos cingit coriacea zona rubro colore vt plurimum infecta: capita verò albo tulipanto ſeu cydari goſſypina aut linea nō multis ſpiris complicata inuoluuntur.Ipſorum fœminæ etiam ferè nudæ incedunt, quæ goſſypino cyanei coloris induſio corpus, caputque linteo tegunt,faciemque velant. Illarum ornamenta ſunt inaures,monilia, torques, & annuli vitro aut alia vili materiâ confecta,frontem deinde,genas, labia, brachiaque cęrulei coloris notis tenui acu factis tingunt, inficiuntque. Atque hæc ſint ſatis dicta de Arabibus Beduinis.

CAP.

Cap. II.

Baghdadi ſitus, Reges, ac viri nonnulli illuſtres.

BAghdad, quæ & Dar-aſſalam, ſcilicet ciuitas pacis dicitur, nomen à monacho quodam dicto Baghdad, qui (teſte Ben-Caſen) Eccleſiæ in illis pratis erectę inſeruiebat, ſortita eſt. Dar-aſſalam verò, eōdem auctore teſte, illã vocauit Abu Giaphar Almanſur ſecundus Chalifa Abbaſæus, qui eam anno ab Hegyra 150. expugnauit. Vrbs hæc veteris olim Chaldeæ, nunc Meſopotamiæ, quæ ab Orientalibus Diarbecr modò dicitur, regia eſt, quam prædictus Almanſur in ampla ſupra Tigrim planitie collocauit, duaſque in vrbes diuiſit, quas flumine interlabente ſublicius pons cymbis ſupra fluuium impoſitis coniungit. Hanc igitur hoc in loco extructam multis annis Almanſurus gubernauit, & poſt ipſum alii Chalifæ vt Negmeddin, Fadhl-allah emir-elmumenin & alii vſque ad 339. ab hegyra annum, quo eam rex Aadhd-eddaule, & Saif-eddaule ceperũt, qui cũ ſucceſſoribus ſuis eâ potiti ſunt, donec Othomannicus imperator Solymus multis copiis atque ſubſidijs in ſuam redegit ditionem, quam modo Baſcià multis Ianizaris militibus ſtipatus gubernat ac moderatur. At de his plura apud Ahmad Abi Bacrum Baghdadicum in ſuis annalibus inuenies.

Cęterùm vrbs hęc nobilis eſt ſcholis, quæ omni ſcientiarum genere floruerunt & adhuc florent. Hîc Ahmad Aſſalami poeta celeberrimus carmina ſua ſcripſit, de quo rex ſæpe dicere ſolebat; en deorum nuncius Mercurius ad nos de cœlo delapſus. Hîc etiã Alpharabius celebris philoſophus ac medicus, quamquam ex hac vrbe non ſit oriũdus, ſed de Farab in Turcomannia non ignobili vrbe, tamen & philoſophiæ & medicinæ ſtudiis imbutus eadem ibidem ſumma cum laude publicè profeſſus eſt, & poſt longos labores multis relictis in vrbe auditoribus in Harran

ran Meſopotamiæ vrbem ſe recepit, vbi Ariſtotelis librum de auditu inueniens quadragies perlegit, & eidem libro ſupraſcripſit, vellem iterum legere. Hinc demum Damaſcum profectus obiit anno ab Hegyra 339. Hæc Ben-caſem in libro de viridario electorum.

Cap. III.

De Bochara Auicennæ patria.

BOchara ab Europæis Bachora vetuſtiſſima vrbs ad Euphratis fluuium, non longè ab oſtio, qua parte reſpicit Arabiæ deſertæ montes ſita eſt. Patria eſt Honain Abu Ali Ben-Sina quem Auicennam Latini vocant, quamquam eius pater ex Belch vrbe de Choraſan fuerit; Ludouicus Nonnius fortè vellet eſſe Auicennam ſibi conterraneum, nam in ſua Hiſpania aſſerit Auicennam Cordubenſem eſſe: ſed Ben-Caſem diligentiſſimus author, qui virorum illuſtrium vitas ſcriptas reliquit, contrarium affirmat, cum Auicennam in quodam Bocharæ pago natum eſſe teneat anno ab Hegyra 370. Auicenna ergo his in partibus natus omnes ſtudiorum ſuorum gradus euaſerat, cum nedum octauum decimum ætatis annum attigiſſet, nam medicinæ ſtudijs teneris ab annis ſe dedit, inquit Ben-Caſem, adeoque in illis profecit vt ipſe primus auſus fuerit de Regum ac Principum ſanitate philoſophari, & apud illos medici officium exercere. Iſtud priuilegium nulli ante ipſum medico fuerat conceſſum, quoniam illius terræ reges nulla medicorum ope vtebantur ante Auicennam, ſed naturæ beneficio, aut aliqua herbarum vi ſecreta, ac tuta experientia ſanabantur. Cæterũ Auicenna libros ferè centum, à ſe conſcriptos edidit, teſte eodẽ auctore ſupra citato, ſcripſit enim de Medicina multos libros, de philoſophia nonnullos, epiſtolas familiares, theſaurum in explanationem nominum tum herbarum, tum lapidum, carmina quoque de anima, atque etiam de ſanitate conſeruanda. Vixit annos 58. ac tandem

Auicennæ ſtudia.

anno

anno ab Hegyra 428. in vrbe Hamadan obiit.

Quidam tamen inter Orientales tanti viri gloriæ fucum offundentes, non ab Auicenna tot compoſitos fuiſſe libros aſſerunt; ſed à ſummo quodã medico, cui famulabatur ita digeſtos, ac poſtea ab ipſo Auicenna exſcriptos & vulgatos; ſuãq; opinionẽ hoc cõmẽto ſtabilire nitũtur. Fuit (inquiũt) in partib⁹ oriẽtalibus inſignis quidã medicus, qui arte ſua cæteros omnes anteibat, ac inde ſummis principibus not⁹, tantũ gloriæ & diuitiarũ cumulauit, vt ipſorũ pleroſq; opib⁹ ac diuitiis ſuperaret. Ea fama multi illecti ſuos filios huic medico diſcipulos dare atque etiã vt famularẽtur ipſi, magna vel mercede vel pretio vel precib⁹ tradere conabãtur, ſed ille, ne ſuæ doctrinæ ſecreta alij detegerent, nullos voluit arcanorũ ſuorũ conſcios iuxta ſe intra priuatos parietes habere. Auicennę mater, ſagaciſſimi ingenii mulier licet paupercula, hunc agreſſa medicum, ipſi ſuum filium famulandi gratia offert, ac ſummum ſe, filiumque ſuum beneficium acceptutos teſtatur, ſi quæ ipſe omnia ſolus facere non poterat, coquere herbas puta, pelues mundare, domum verrere, hæc per Auicennam fieri pateretur, ſurdum ipſum eſſe à natura ac perinde mutum, nihilque eſſe periculi, cur de ſcientiæ arcanis timeret. Ille mulierem vera dicere ratus, Auicennam tamen interrogat, qui à matre inſtructus tamquam aures non habuiſſet nihil reſpondit, ſeque ita ſtolidè geſſit, vt eruditionis cuiuſlibet incapacem animum habere fuerit viſus. Cum tamen die quadam ille probare vellet, an ita duras aures haberet Auicenna, peluem, qua eradendis pilis tonſores vtuntur, à ſummo culmine deorſum mittit ad Auicennæ pedes, qui nec ad tantum ſonitum improuiſum conuerſus, tamquam nihil audiiſſet, ſedulam demandatus rei curam demonſtrauit. Ab eo tempore medicus ille, certior factus Auicennam omnino & ſurdum & mutum eſſe, cuique nihil præcipi niſi per digitorum micationem, aut ſignis aliis poterat, ipſi in dies magis fidere cœpit, ac ſua ſcripta omnia, cum domo exiret, propalam in cubiculo reliquit, quæ clanculùm ac ſagaci diligentia exſcripta, Auicenna matri fideliter cuſtodienda tradebat. Mortuo tandem poſt longum tempus

medico il!o, Auicenna ſilentium linguæ prodidit, medicinã profeſſus, quæ didicerat ad praxim reduxit, & vulgatis præceptoris ſui ſcriptis tanquã ſuis, tantã doctrinæ famam apud ſuos comparauit, vt in ſummorum principum notitiam necnon amicitiam venerit, adeo vt omnes ipſum ſuæ ſanitatis ac vitæ arbitrum libenter euocarent. Hęc illi, quæ vtlibet ſe habeant, aliorum iudicium eſto.

Cap. IIII.

Damaſci nomina, Deſcriptio, Vbertas terræ, atque Viri illuſtres.

DAmaſcus Arabibus Sciam & Demaſc, Syris Darmſuc eſt. Sciam a Sem Noë filio multi nomen ſortitam eſſe volunt: Demaſc autem à Demaſco Canaani filio, qui eam erexit, nomẽ deſumpſiſſe Abi-Attaher affirmat. Darmſuc denique quaſi doro ſumoco, hoc eſt terram rubram Syri vertentes, in qua Adam formatus eſt, non malé appellant. Metropolis illa, totius Syrię nobiliſſima, quę qualibet frugum copiâ mirè luxuriat, ſiue arborarios fructus, ſiue vinearum prouentus requiras. Oliuetis verò ditiſſima eſt, cúmque omnium ferax ſit, tum vel præcipuè locupleti ferri venâ diues eſt, cuius temperatura adeo fœlix eſt, vt maximę apud omnes nationes ſit auctoritatis, nam præter Abana & Pharphar amnes, quorum aquis inuictam armorum temperiem parant artifices, peculiaris ipſis eſt etiam ratio ferri temperandi, quod tali induſtriâ paratur, vt neque ſcutũ, neq; galea, vim ipſius remoretur. Suburbani etiam agri amœniſſimi, & aquarum copia, quas Naaman Syrus ſupra cæteras laudibus celebrauit, auræ lenitas, aërisque clementia vrbis fælicitatem ita pandunt, vt meritò à ſcriptoribus paradiſus terreſtris nuncupetur. Vrbs hæc in ampla ſita eſt planitie ad Libani, ibi Hermon dicti, radices, ſex millia paſſuum ambitu ſuo continens, totáque duplici muro cincta fortíque munita arce, à quodam Florentino in vrbis vmbilico quadratę formę conſtructa, muris foſſiſque cincta, ad quam per vnicam tantum portam Orienta-

Damaſcenũ ferrum.

li ex parte ponte ſublicio intratur. Hanc deinde ornant limpidiſſimi ac ſaluberrimi fontes, nundinarum fora ampliſſima arcuato ſed magnifico opere conſtructa, publica ædificia vti ſunt meſcuitæ, balnea, & peregrinorum hoſpitia, textrinæ demum vbi ſerici textores & polimitarii artem textoriam omnis generis ſerici exercent. Hanc nobilem vrbem ſubactis Mamaluchis & Ægypti imperio deuicto à Selimo, anno ab Hegyra 922. Baſciâ Ianizerorum militum copiis inſtructus moderatur. Hîc adhuc ſpectare licet locum ex quo Spiritus ſancti tuba Paulus demiſſus eſt prope portam, quam Chriſtiani vocant portam Diui Pauli, ſimulque cernere domum Ananiæ, vbi Beatus Paulus illuminatus, & fontem vbi baptizatus eſt. Iuuat etiam cernere locum, vbi, vt incolæ tradunt, occiſus fuit Abel à fratre nequiſſimo Caino, qui locus diſtat vno ferè milliari ab vrbe. Hac item in vrbe, omnibus anteactis ſæculis, ſtudia litterarum atque diſciplinę floruerunt, doctiſſimique viri in ea extiterunt, inter quos Sanctus Ioannes Damaſcenus, qui vitæ ſanctimoniâ atque Theologiæ doctrinis claruit. Eam quoque illuſtrauit Poëtarum Arabum facilè princeps Almotanabbi, qui literis & armis præſtātiſſimus erat, ac propterea ſæpè de ſe dicere ſolebat carmine Arabico: *E qui & campus me cognoſcunt: bellū, cōcertatio, charta & calamus.* Hic Mohamedi omnibus viribus aſſimilari ſtudebat, ſed res non eumdem habuit euentum, nam ille cùm eleganter, ornatéque ſcripſiſſet Alcoranum, hic tum ſolutâ tum ligatâ oratione mirum in modum excelluit: ille armis, hic arte militari præſtitit, ille Nabion id eſt propheta nuncupatus eſt, hic Motanabbi, hoc eſt prophetans voluit appellari: At ille viuens & poſt mortem infinitos ferè populos ſeduxit, hic verò dum vitam ageret non paucos ad ſe traxit, tamen poſt obitum anno 354. ac ætatis ſuæ 51. omnes eius ſectatores diſſipati ſunt. Huic ſanè defuit calliditas illa atque pietatis larua, quibus hominum mentes impoſtor ille iniquus obcæcauit.

Refert quoque Ben-Caſem, præſtantiſſimum philoſophum Mohamedem Abi Abdillah publicè hac in vrbe philoſophiæ ſtudia profeſſum eſſe, ſuſtinuiſſéque omne

contrarium conuenire cum ſuo contrario aliqua in re, exceptô Deô, qui nulla in re cum creaturis poteſt conuenire, ſcripſiſſéque ingens volumen de vnitate exiſtendi principiorum: Tandem obiiſſe Damaſci anno ab Hegyra 638. ætatis ſuæ 78. Innumeri ſunt penè alii, qui hac in vrbe floruerunt.

Cap. V.

Haleppi encomia, ſitus, emporium, merces, portus. atque mercatores.

HAleppus, quæ ab incolis Haleb ſemper dicta eſt; Bellonio Hierapolis eſt, teſte Mylio; Berroea Gyllio, & Anthiochia Villanouano, eſt totius Orientis celeberrimum & nobiliſſimum Emporium, populi frequentiâ, ac mercium opulentiâ cæteras Syrię vrbes longè ſuperans. Ad hanc vrbem Perſæ, Armeni, Orientales Indi, atquè ferè Europæi omnes vndique terrarum confluunt. Portus eius, à quo trium dierum ſpatiô diſtat, Eſcandaruneh ab incolis, ab Europæis Alexandreta (vtrumque enim nomen paruam Alexandriam denotat) nuncupatur, ad quem naues gregatìm ſe vndique locorum conferunt. Vrbs tota tribus amœnis collibus diſtincta iacet, ita vt pars eius in planitiem porrigatur. pars altera in cliuos amœnos blandè aſſurgat, amnis deinde haud magnam aquarum copiam ſecum trahens, vrbem alluit, & riuulis ex iſto per hortos atque ſata arte diductis irrigat. Agro fœliciſſimo feraciſſimóque frumẽtorum, oliuarúmque cingitur. At præcipuè ditat vrbem arborum mororum ampliſſima planities, quibus ingens bombycum copia alitur. Vrbis verò ambitus ſex millium paſſuum continet, quamquam mœnibus foſſiſque cincta ſit, quæ hoſtilem impetum ſuſtinere nequeant, fortiſſima tamen arce, quę vrbis medium occupat locum, defenditur ac munitur. Hanc anno ab Hegyra 922. Hoc eſt anno ſalutis 1515. Soltan Selim in ſuam poteſtatem redegit, & infini-

infinitas penè diuitiâs in ea reperit. Nam auri argentíque facti, teſte Sciarfeddino, qui duobus tomis Othmanorũ victorias complexus eſt, ſupra myriadem habuit centum quinquaginta millia, quæ ſumma tunc temporis erat maximi momenti; infecti verò ingentem vim: holobrezitæ verò ac fericæ veſtes; holoberæ præſtantiſſimæ, & coccineæ ſupra trecenta millia, gemmarum etiam atque vnionum ſummam copiam. Denique pręter alias innumeras diuitias, armamentaria octo armis inſtructiſſima poſſedit, quæ omnia ita militum animos erexerunt, tantũque virium ac roboris dedere, vt eodem anno multas alias prouincias audaciſſimè aggreſſi ſint & ſubiugarint. Non minori tamen ſplendore atque opulentiâ nunc fulget, quâm priſcis temporibus, imò modò ædificijs atque negotio fœlicior eſt & illuſtrior, adeo vt poſt Conſtantinopolim & Cairum inter Othmanis ſubiectas vrbes primas teneat, cuius ſi gloriam, ſi opes, ſi rerum omnium abundantiam ſpectes Reginam inter Orientis vrbes eminentem dixeris. Carauannæ hùc vndique terrarum conueniunt, vt ſimul Meccam & Medinam peregrinationis cauſâ petant. Hùc etiam ſæpe Sultanni Turcarum exercitus conueniunt, & non rarò Imperator ipſe; ac ſi ſola capax eſſet in vniuerſa Syria tantorum exercituum alendorum, qui ibi diu commorantes, vires reficiunt, vt deinde inuadentes Perſam faciliùs expugnare poſſint. Incolæ eius ſunt ferè ex omnibus nationibus, nam in ipſa degunt Muſlemanni, Maronitæ, Græci, Armæni, Neſtoriani, Iacobitæ, & nonnulli Coptitæ, Iudæíque quamplurimi.

Aleppi diuitiæ.

Mercatura in ea exercetur nobilis, nam cum ſumma bombycum copia vt dictum eſt in eius ampliſſimo territorio alatur, maxima ſerici vis reperitur. Lapilli etiam non pauci, vti Margaritæ, Carbunculi, Saphiri, Adamantes, Sardonyces, aliæque lectiſſimæ gẽmæ copiosè hinc diſtrahuntur. Bezuar item lapis ſubniger ad viriditatem tendens, olearum ferè conditarum referens colorem, quem caprarum ſylueſtrium è ventre Indi Orientales Perſæque collimitanei eruunt. Ambarum etiam ac Bengeüinum, ſtorax ſeu ſtyrax, Maclabus, Aloës lignum, ac Libanicum, & Bagh-

Merces.

 dadicum,

dadicum manna, varias in partes abundè diſpenſantur. Muſcus præterea Orientalis præſtantiſſimus & longè Occidentali melior, qui ex paruo ſubrubri coloris animali hoc modo extrahitur: Baculo animal pluribus vno eodémque loco ictibus verberatur, adeò vt ſanguis in vnum concurrat locum, ac tum pellis inflata ſanguiniſque plena ita ſtrictè ligatur, vt inde ſanguis concluſus egredi nequeat: pellem illam in vnam aut plures veſicas contractam exſiccari ſupra dorſum animalis ſinunt, donec abſque vlla vi nulloque adhibito inſtrumento eæ veſicæ cadant, vbi ille ſanguis ſuauiſſimus, in muſcum beneolentem poſt vnum menſem conuerſus reperitur.

Muſci animal.

Hinc oriũdus eſt nobilis ille Grãmaticus Othman Abu-Homar, cognomine Ben-ellhhageb celebris, qui Caſiã atq; Sciafiam de grammatica ſcripſit qui poſt ſpatium temporis ſe Damaſcum recepit, vbi obiit anno 672. ætatis ſuæ 72.

Cap. VI.

Libani ethimon, laudes, Cedri deſcriptæ, Vina, loca munita, flumina, veteres ac noui incolæ, vbi de Maronitis atque eorum Patriarcha.

Libanus ab Arabibus Lobnan, à Syris Lebnon dictus, mons eſt in Syria celeberrimus, ſic denominatus à vocabulo Syriaco Lbunto, quod Thus denotat non verò albedinem. Is Cedrorum ſuaueolentia, Machlabi plantarum, atque thuris prȩſtantiſſimo odore, cæterarúmque arborum atque florum fragrantiâ ita abundat, ſicut in Canticis paſſim videre eſt, vt inde potiùs ſuaueolens quã albus denominandus ſit.

Montis huiuſce laudes atque gloriam Sacræ paginæ ſatis ſuperque celebrant, nam de hoc in omnibus ferè Bibliorum præſertim Prophetarum libris fit mentio. Hinc nati ſunt tot Satrapæ, tot filii Enacim, totque Gygantes. Ad latera eius habitabat Amorrhæ⁹, Pherezæus, Hethæus, & Euæus, atque omnes ferè fortiſſimi Hebræorum aduerſarii.

uerſarii. Hîc erat illa domus ſuperbiſſima , ſeu Libani turris centum longitudinis cubitorum porrecta, quinquaginta latitudinis, cuius rudera adhuc in ipſo Libani ſaltu viſuntur. Hîc Cedri extant ſuaueolentes, ex quibus ſapientiſſimus Salomon ligna pro Dei templo excidenda à decem virorum millibus curabat. Hîc cernes Hortorum fontem placidiſſimum, qui Syriacè ab incolis Nahro Kadiſcio, ideſt flumen ſanctum vocatur, cuius copioſiſſimam ſcatebram vidimus, atquè ex eius gelidis aquis placidè hauſimus. Hîc ſpectantur non hominum arte, ſed naturæ quædam contra hoſtes intra viuum ſaxum munimina ampliſſima, quorum oſtia belli tempore atque obſidionis, vel quælibet muliercula aduersùm exercitum integrum facilè defendere valet. Vniuerſus autem montis ambitus, vt incolę ferunt, 600. ferè paſſuum millia complectitur. Soli cœliq; mira felicitas, ſiquidē mōs iſte nō inueſtis aut ſterilis eſt, ſed denſis virentibuſque nemoribus ornatus; campi ſubiacentes vberrimi, & opimæ meſſis feraces, ac omni frugum genere mirâ luxuriâ abundantes, aquis perennibus irrigui, quibus peregrinantes ſitim paſſim leuare poſſunt. Vina proferunt generoſiſsima ac nutritiua, grata guſtui, non ingrata ſtomacho, corpori ſalubria, quæ nullum ventri tumorem, veſicæ nullum gignunt impetum, ſed cibum concoquunt in ipſo ſtomacho, peccanteſque abſtergunt humores, & naturæ vires fouent, adeo vt meritò Oſęas capite 14. cecinerit, *Memoriale Iſraël erit ſicut vinum Libani.* Quinetiam ipſum Noam vineam plantaſſe hoc in monte, in quodam pago Saidania dicto, Deiparę Virgini, ob imaginem a Diuo Luca depictam ſacro, Noſtrates plurimi prodiderunt. Fluuij ex eo plures emanant, & præcipui ſunt Iordanes qui ex duobus fontibus Iur & Dan, aquis & vocibus commiſtis nomen atque ſcaturiginem trahit: Pharphar & Abana, atque Tripolis fluuius. Vberrimè etiam hoc in monte creſcunt cupreſsi, pini, buxi, aliæque frondoſæ arbores. Cedri præſertim, quarum ſpeciem vt oculatiſsimi teſtes deſcribemus. Cedrus ſępe à Salomone decantata creſcit ſummo in monte, cuius ſi altitudinem ſpectes, pino excelſiorem, ſi craſsitiem quatuor

Hortorum fons.

Libani vina.

Libani cedrus deſcripta.

tuor interdum, interdum quinque viri brachiis coniunctis truncum amplecti non poſſunt. Ramos non ſurſum eleuatos, ſed omnes per tranſuerſum porrectos, longè lateque ſe diffundentes ordine quodam pulſant, ita vt ſit ramulus ramulo & folium folio ſic ſpiſſè coniunctus, alterique copulatus, vt non naturâ ſed arte mirabili extenſos exiſtimes, atque ita multos & ſedere & ſupinos iacere ſupra hos ramos non ſemel vidimus. Folia verô denſa inter ſe, frequentiáque, anguſta tamen ac dura, ſpinoſa ſed perpetuò virentia. Lignum nodoſum & paulò contortum, durum tamen, incorruptibile, ac ſuaueolens. Fructus Cypariſſi conis non abſimiles, qui gummi tenax ſed mirè fragrans tantùm emittunt. Hunc ergo montem Maronitæ incolunt, qui à Diuo Marone Abbate vitæ ſanctimoniâ pietatéque perilluſtri, atque ab eius diſcipulis originem trahunt, vel vt quibuſdam placet à Maronia terra. Vtrumlibet tamen verum fuerit nec ne, parum liquet, non deſcendunt tamen ab vllo Marone Hæreſiarcha, cùm nullus iſtius nominis extiterit, neque vnquam Maronitæ hæreſeos labe cionquinati. Effutiant quicquid voluerint nõnulli aduerſarii, qui ob inanem quandam mundanamque delectationem, ſemper proni ad aliena vlcera lambenda videntur; malunt enim falſa mendaciis confirmata ſcribere, quàm veritatem indagantes benè de aliis ſentire. At his ſilentium imponemus, donec alia ſe ſe opportunior offerat occaſio.

Libani incolæ.

Iſti igitur totum montem prædictum ſoli occupãt, magnamque argenti vim ſingulis annis Domino illius terræ prȩter ordinaria vectigalia, ne vllus cum ipſis habitet alienȩ religionis cultor, neque vllus, vt in partibus Græcorum fit, rapiatur in captiuitatem pro Bizantino principe infans, impendunt. Vbi omnia Chriſtianæ religionis Catholicæ officia adminiſtrare liberè poſſunt, immò & campanis ſoli vtuntur, cùm cæteris nationibus ſint interdictæ, nam cùm ſemel in Moſlemaniſmi primordiis ad campanarum ſignum collecti Chriſtiani Moſlemannos inuaſiſſent, cladémq; ipſis ingentẽ intuliſſent, illis omnino regionibus campanarum vſum interdixerunt, quas in ſuum domi-

Campanæ in Libano.

dominium atque poteſtatem poſteà redegerunt, Maronitarum Patriarcha, qui Antiochenus eſt, ſummâ obſeruantiâ atque obſequiis colitur ab vniuerſo populo, ipſéque cum vniuerſo clero ſuo maximo amore ac reuerentia fertur in ſanctiſſimum Romanum pontificem, quem & ſummum paſtorem, Chriſtíque in terris legitimum atque vnicum vicarium agnoſcit atque fatetur. Sacra celebrat linguâ Syriacâ, atque reliqua quæ ad Dei cultum pertinent. Multa alia de his vide apud eos qui de ſanctiſſimo ſepulchro, eiuſque viſitatione in Palæſtina, quam modò terram ſanctam vocant, peregrinationes ſuas ſcripſerunt.

Maronitarũ Patriarcha.

Cap. VII.

De Mecca, eius Dominio ac territorio, déque templi ipſius origine, ſtructura, ſacrificiis, & ad illud peregrinationibus.

MEcca vrbs Arabiæ deſertæ matrix nobiliſſima, quæ & Becca dicta reperitur in Alcorano, à Zardo falsò Arach denominatur: Arach enim eſt ad Euphratis ripam, Mecca verò vt diximus in Arabia deſerta non longè à linea æquinoctiali conſtituta. Quidam autem ſitam eſſe volunt in Arabia fælici, ſed valdè aberrant à Communi Arabum Geographorum ſententia, nam & hic noſter author ait, arbore quadam ſeparari terminos Iaman à terminis Meccæ, & Ben-Caſem diuidit Hagiaz Peninſulã quæ territoria Meccæ ac Medinæ complectitur, à Iamam, & communiter apud orietales regimine diſtinguntur, Hagiaz enim à Domino Meccæ, Iaman verò à Baſcià gubernatur. Hęc igitur apud Moſlemannos ſanctior vrbs eſt, non ob Mohamedis ſolùm reuelationes, quas ibi habuit, ſed præcipuè ob fanum illud, ſi religionem ſpectes profanum, ſi ſtructuram ſuperbiſſimum, & hoc Kabe (ſcilicet quadrata domus) Mohametęi indigitant, quod fabulosè ferunt primò ædificatum fuiſſe ab Angelis, & ab Adam ipſo ſępe viſitatum;

Arabiæ deſertæ limites.

ne tamen aquis vnà cum terra obrueretur, tranſlatum ad ſextum cœlum quod Dar-Aſſalam ſcilicet habitaculum pacis Moſlemanni vocitant: poſt diluuium verò Abraham aliam domum priſtinæ omninò ſimilem ædificauit, quia vmbra illius ei de cœlo miſſa eſt. Hæc Iacub Ben-Sidi Aali. Et quidem hęc eſt ſacellum quoddam non nimis amplum quadratæ figuræ, vt nomen ipſum exprimit, quatuor portis adapertum per quarum vnam patet miniſtris aditus, aliæ verò ſemel in anno aperiuntur; totum verò auro fulget & veſte Holobrezita vndequaque tectum, & ne vllus cominùs accedat ad parietes, ferro pereleganti opere elaborato, ipſos circumdederunt, intra illud nemo mortalium ingreditur præter ſeniores quoſdam qui ſacelli curam gerentes longâ ad pectus demiſſâ barbâ diu noctúque ibi manent. Iuxta hoc ſacellũ deinde cernes ampliſſimá aream marmoreis ſtratam lapidibus, quam in gyro ornant octo ingentes faces, atque tringinta ſex aureę lampades perpetuò accenſæ. Patent ad hanc aream ſimulque ad ſacellum prædictum tres aditus ſeu ſemitæ, quibus tam viri quàm fœminę nudis incedentes pedibus perueniunt ad ſacellum, quod ſummâ reuerentiâ ſuo modo atque cultu preces ſuas obmurmurantes ſepties circumeunt, angulos deoſculantur, gemunt, & Abrahami ac Mohamedis auxilium patrociniumque implorant. Ambit deinde totum hoc ſpatium perelegantis ſtructuræ quaſi murus ſuperbum ædificium, in quo ſexdecim portæ numerantur principaliores, per quas patet ingreſſus egreſſuſque, vbi infinitę cernuntur lampades appenſæ, & incredibilis magnitudinis faces ſeu luminaria accenſa. Intra hoc ſpatium, nempe inter columnarum atque pilarum ordines, officinæ ſunt Aromatopolarum, lapillorumque ac holoſericarum veſtium vendentium, quorum tanta eſt copia vt vix exprimi linguâ poſſit. India namque maior quæ vltrà Gangem eſt, ſummam vnionum copiam atque lapillorum mittit, Bengala & Arach ſericas veſtes copioſè liberaliterque ſuppeditant, Arabia fœlix etiam ſuos lapillos atque pretioſa aromata adminiſtrat, Æthiopia denique eadem affluenti atque larga manu adfert. Non enim hîc aut templum aut vrbem

Mecca templum deſcriptum.

Merces ac lapilli venales.

eſſe

eſſe diceres, ſed totius mundi nundinas ſimul collectas intuereris. Videres hîc, niſi rideres potius, hominum turbam deoſculantem atque amplectentem maximo cum ardore & affectu lapidem quemdam, quem ipſi Hagiar Alaſuad, ſcilicet lapidem nigrum, vocitant. Aiunt enim hunc lapidem eſſe margaritam ex paradiſo, cuius lumen, vniuerſum Meccæ territorium illuſtrabat, quæ tamen ob hominum ſcelera denigrata eſt. Coram hoc Mohamedes, teſte Iacub Ben Sidi Aali plorare, dolere, veniam peccatorum à Deo implorare, gemituque ac lacrymis auxilium contra hoſtes poſcere præcipiebat. Poſtquam ſacellum illud, atque lapidem prædictum inuiſerunt, ſe ad aliud intra templum ſatis amplum ſacellum conferunt, vbi puteus eſt, dictus Zam Zam; & eſt inquit auctor præfatus, fons ſeu ſcatebra quæ fluxit ſub pedibus Iſmaël dum gemeret ſitibundus, quam Hagar primò videns filio ait linguâ Copticâ Zam, Zam, hoc eſt, ſiſte, ſiſte gradum. Ex hoc puteo multi ſunt qui aquam exhauriunt, atque dant peregrinis quibus præceptum eſt corpus & caput eadem aquâ ter ſe lauare, atq; ex eadem bibere, ſecumque ſi poſſint deferre, Deumque orare vt ſibi ipſis ſanitatem concedat, veniamque peccatorum tribuat. Huic ſtructuræ accedit nobilis diſciplinarum Academia, beneficiô & munificentiâ Solimani anno ferè ab Hegyra 949. erecta, qui & ſumptibus architecturam mirabilem & prouentibus lycæum ipſum ditauit.

Fabuloſus lapis.

Meccæ Puteï origo.

His templi viſitationibus peractis peregrini omnes decimo ab vrbe milliari ad templum quoddam ſupra collem extructum proficiſcũtur, eóque turmatim confluentes, pro conditione atque ſtatu, vnum aut plures arietes ad ſacrificandum emunt. Et quia multi eſſe apud Moſlemannos ſeu Mohamedis ſectatores ſacrificia inficiantur, fideliter hîc quę Iacub Ben-Sidi Aali de cæremoniis, conſuetudinibus, victu & veſtitu ſuorum docet, proponemus. Sic enim loquitur; Dhahhia (ſic vocant Arabes ſacrificium) eſt iugulatio quadrupedum in Dei oblationem & cultum, eaque ſunt agni ſex aut ſeptem menſium ad minimum, cameli quinque annorum, vituli verò duorum. Maſcula eligantur præ fœminis, eaque munda, candida, nullaque la-

Mohametanorũ victima.

,, be naturali aut violenta infecta: ſint quoque pinguia, cor-
,, pulenta, & cornigera. Vnuſquiſque tenetur ſuas victi-
,, mas propria manu iugulare ac diſenterare, aut ſaltem ſi iu-
,, gulationi adeſſe non poſſit ob aliquas vrgẽtes neceſſitates,
,, alios ſubſtituat, qui id ſuo loco præſtent; ſinguli enim ante-
,, quã quicquã manducent particulã tenentur aliquam ex vi-
" ctimis edere, reliquũ verò ſi poſſint, pauperibus hilari men-
" te elargiri. Qui ad has oblationes admittuntur, vnum of-
" ferant arietem pro ſe, alium pro mortuorum animabus,
" alium denique pro Mohamede, vt in die iudicii à calami-
" tatibus eos liberet. Hæ victimæ Deo offeruntur (inquit
" prędictus auctor) ad Abrahami imitationem, qui Iſmaë-
" lem filium ſuum Deo immolare voluit, quique vrbe cum
" filio egreſſus, duxit eum ſecum ad quemdã collem (quem
" illi vocant Mena) vbi Deo ipſum in victimam offerre vo-
" lebat, ſed cùm gladius ſcindere eius collum non potuiſſet,
" apparuit intra manus eius aries candidus, pinguis, & cor-
" niger, quem Deo pro filio immolauit.

" Hî dum talibus ſacrificiis peregrini incumbunt, Arabes Beduini, ſeu deſerti cultores, frequentes, ac veluti ſturni ſpiſſi Carauannas aggrediuntur, eaſque deprędantes ſtatim in aſperos colles & loca inuia tali velocitate ſe recipiũt, vt potiùs eos non currere ſed volare diceres. Neque ſolùm peregrinos inuadunt, ſed cùm poſſunt vrbes, pagoſque diripiunt, & quamquam in territorio Meccæ quod ex parte orientali ſex occupat milliaria, ex ſeptentrionali duodecim, ex occidentali 18. ex meridionali denique 24. omninò arma interdicantur, ideoque Mecca & Medina Alharamain vocentur ſcilicet duo loca, in quibus pugnę atque armam interdicta ſunt, tamen iſti nunquam à bello, vaſtitate, ac domorum vrbiumque deprędatione deſiſtunt, propterea ſæpe peregrini in iſtis locis arma ferre coguntur, vt inimicorum vim atque audaciam repellere poſſint.

Arma ac pugna Mecca interdicta.

Meccæ territorium ob aquarum pluuiæque penuriam, ſterile admodum atque infœcundum perhibetur, ideoque olera pauca, pauciſſimæ plantæ in ipſo conſitæ cernuntur, non enim incolæ aut vinearum deliciis, aut

Tellus infæcunda.

denſo

denſorum nemorum amœnitate, hortorumque irriguis fontibus virentium fragantia fruuntur, ſed perpetuo ęſtu, perpetuiſque ſolis ardoribus tam terra quàm indigenę torrentur. Et hæc eſt fortè cauſa, propter quam arborum ramos, ſi qui ſint, apud ipſos frangere, fractoſque deferre nefas eſſe ducant. Tantùm balſami arbuſta ex vrbe Cairenſi hùc delata fæliciter creſcunt, atque modò ita ſunt propagata, vt omnis ſuauiſſimus balſami liquor nonniſi ex hac vrbe per vniuerſas regiones copiosè affatimque diſpenſetur. Hîc deinde ſumma Columbarum copia inuenitur, quæ quia ſunt de genere atque ſtirpe eius quæ ad Mohamedis aures (vt Moſlemanni nugantur) accedebat, eo pollent priuilegiô atque authoritate, vt non ſolùm eas occidere, ſed aut capere, aut fugare nefas eſſe exiſtiment. *Columbæ impunes.*

Huius vrbis dominium, vniuerſamque Medinæ terram, quaſi hæreditario iure poſſidet Scerifus quidam, qui Alamam-Alhaſcemi ideſt dux ſeu anteſignanus Haſcemęus, nũcupatur, qui de Haſcem Mohamedis proauo originẽ trahit; & quamquam olim Ægypti Sultanorum, ac modò Othomannorum pareat imperio, nunquam tamen ſuo dominio auctoritatéque fuit ſpoliatus, immò Othomãnus imperator non ſe Meccæ Medinęque aut Dominum aut imperatorem, ſed ſeruum humilem perhibet. Scerifus igitur iſte qui etiam Emir, quaſi Meccę rex ſeu imperator nominatur, quamquam non paucos habeat prouentus, multaque ſint peregrinorum munera, aliorumque principum dona, ob affectantium tamen imperium, fratrum diſſentiones, Arabúmque Beduinorum continuas pugnas inuaſioneſque, ſemper ferè pauper eſt. Hanc enim ob cauſam annuorum Ægypti vectigalium tertiam partem, atque vt peregrinantes ad Meccam ab Arabum inuaſionibus protegantur Othomannus imperator elargitur. *Mecca Dominus.*

Cap. VIII.

Medinæ ethimologia, Mohamedis origo, fraus, dominium, ſepulchrum, vxores, liberi, ſocij; ac diſſentio inter Perſas & Turcas.

MEdina ſcilicet vrbs per antonomaſiam dicta, & Medinat-Alnabi, hoc eſt ciuitas prophetæ, quia Mohamed primò cùm Meccam patriam deſerere coactus eſſet, ſe in hanc vrbem quæ Iathreb dicebatur recepit, ac eius dominus factus eſt. Non igitur quia ex ipſa ſit oriũdus, vt multi malè ſibi perſuadent, Mohamedes dictus fuit Medinenſis: ſiquidem Meccæ natus, ibique educatus, tum demum ibidem ætatis ſuæ anno 40. & Alexandri magni 933. vt notat Ben Caſem, cœpit maledictam & execrabilem ſuam euomere doctrinam, & clàm primò, deinde palàm, impudentiæ laruis indutus, nouas opiniones ſpargere, nouáſque leges diſſeminare auſus eſt. Hoc vt ad magiſtratus aures peruenit, publico edicto tanquam vrbis peſtis eiectus eſt, anno ætatis ſuæ iuxta Ben-Caſem ſententiam 52. iuxta verò Abdillatif Ben-Iuſof, 53. ad hanc vrbem quæ tunc temporis Iathreb dicebatur fugit, & ab hac fuga quæ Arabicè Hegeraton, aut Hegera dicitur, æram Moſlemanni deſumunt ſuam, quæ incidit circa annum Domini 622. Et quamquam hic annus, qui Chriſticolis eſt 1619. ſit ipſis 1028. quia tamen iuxta annos lunares, quos 354. diebus conſtare docent, enumerant, aliquot menſibus ſupra 31. annos circulus lunaris ſolarem hucuſque exceſſit. Vnde menſes illorum errantes ſunt, ac incerta ſede vagantur.

Mohamedis fuga.

Mohametanorum æra.

In hac igitur vrbe arte, dolo, ac fucatis verbis paulatim ad ſũmos euectus honores: excuſſo ſubiectionis iugo & Eccleſiaſticus atq; Politicus Princeps eſt declaratus. Is vbi primum ſe ad tales honores euectum eſſe ſenſit, amicitiam multorum ſibi conciliare ſtuduit, ac ſimul ſuas leges palam

Mohamedis leges ac Dominium.

lam publicéque promulgare. Secundo itaque anno ſuæ fugæ cœpit ieiunii leges ſancire : Tertio vinum ſuillamque carnẽ interdicere, & ſic deinceps ſua omnia deliria, nouæ doctrinæ ſpecie promulgare, dominiũque quod vſurparat ſtabilire, ita vt intra octauum à ſua fuga annum, Munam vrbem & Meccam patriam à qua fuerat turpiter expulſus, in ſuam ditionem redegerit, & ſic audacter ad alias conquirendas regiones ſuamque infamem legem promulgandam perrexerit.

Quod verò ad Mohamedis vxores attinet quamquam quatuor in matrimoniũ eum duxiſſe Ben-Caſem aſſerat, multas tamen pellices, pluresq; cõcubinas addidiſſe dicitur; nec mirum, nam cap. de Vacca, quod Surato-lbaqra indigitatur, ſuis præcepit, Mulieres ducite ſingulas, binas, ternas, quaternaſque, pellices verò concubinaſque tot poſſidete, quot alere poteſtis : quodſi tot fœminas aliis permiſit, cur id ſibi prohiberet? cui vni decem prophetarum in coëundo vim ac robur Deum conceſſiſſe (teſte Ben-Sidi Aali) impudenter iactabatur: immo quaſcumque ſcortationes ſalax vir iſte, effrænus, ac planè belluinus, quęcumque contra naturã ſcelera, ac ſtupra, quæ ſceleſtiſſimè patrabat, in Deum Angelumque Gabrielem referre non verebatur. Deum enim ea omnia Angelo dictante ſibi cõceſſiſſe audacter gloriabatur. Porrò vxorum legitimarum prima Chodaige dicebatur, de qua duos ſuſcepit filios, & filias quatuor: Zainab ſcilicet & Fatema, quam in vxorem duxit Aali, tertia Om Calthum, & quarta Rakìa quas ambas in matrimonium duxit Abu-Becr. Secunda vxor nuncupatur Aiſce filia Abi-Bacri primi Chalifæ, quæ tantùm erat ſex annorum, teſte Ben-Caſem, dum Mohamedes illam in matrimonium duxit, & hanc matrem fidelium Moſlemanni appellant, quę præter linguarum cognitionem hiſtoriis Arabum euoluendis diligenter incumbebat, & hæc valdè Mohamedem diligebat, laudibuſque ſemper efferebat. Tertia fuit nomine Maria quæ Mohamedi peperit Ebrahim, qui Caſem cognomento erat, indéque paſſim Mohamedes vocatur Abulcaſem; alii tamen volunt alium fuiſſe Ebrahim à Caſem, & Conſtan-

Mohamedis vxores ac liberi.

ter

ter hanc opinionem amplexus eſt Ben-abdillatif ſed contrarium Ben-Caſem tenet atque demõſtrat, Mohamedem tres tantùm filios maſculos habuiſſe, Ebrahim ſcilicet ſeu Caſem, qui octodecim menſibus tantùm vixit, Taieb, ac Taher, quos Chodaige procreauit, & ambo in cunabulis perierunt. Vltima denique Mohamedis vxor Zainab appellatur, & hanc etiam fidelium matrem multi vocant, quæ prius fuit vxor Zaidi Ben-Harteh Mohamedis Domini, eodem Ben-Caſem teſte, quam à Domino repudiatam lætus duxit Mohamed in vxorem.

Abu-Bacr Chalipha.

Socios ſeu conſiliarios habuit quatuor, primus fuit Abdollah qui & Abu Bacr dictus, iſque intimus Mohamedi ac Syncerus amicus. Hic cùm ditiſſimus eſſet, propria pecunià largè & liberaliter Mohamedis neceſſitatibus ſubueniebat, quo tandem mortuo ei in dignitate ſucceſſit, atque primus Chalifa ſiue ſucceſſor extitit. Obiit anno ab Hegyra 13. & ætatis ſuæ 63. atque propè Mohamedem in eodem tumulo ſepultus eſt. Secundus ſocius, fuit Homar filius Chattab, cognomento Faruq, qui Abi-Bacro ſucceſſit, & decem annis ſexque menſibus ſucceſſoris officiô functus eſt.

Homar Chalipha

Iſte primus fuit, qui rex fidelium vocatus eſt, ac Moſlemannorum Annales ſcripſit, & Alcorannum in volumen redegit, & qui Ramadani ieiunium obſeruari curauit. Denique eodem citato auctore teſte, occiſus eſt anno ab Hegyra 23. atque propè Abi Bacrum ſepultus.

Othman Chalipha.

Tertius ſocius fuit Othman, qui tertius Chalifa extitit, & duodecim quibus regnauit annis, in ſuam ditionem Cyprum, Naiſabur, Maru, Sarchas & Mauritaniam ſubegit, ac demùm anno ab Hegyra 35. obiit, ſepultuſque eſt in vrbis Cœmeterio.

Aali Chalipha.

Quartus denique ſocius atque Chalifa fuit Aali, qui Emir Elmumenin etiam dicitur, hoc eſt rex fidelium, iſte occiſus eſt anno ab Hegyra 40. ætatis verò ſuæ 63. atq; ſepultus eſt in vrbe Kerbelai. Erat etiã cognatione iũctus Mohamedi, eius ſcilicet patruelis, fratrum enim filii ambo erant, ac ipſius gener, atq; familiaritate teneris ab annis coniunctus, & ſimul cum Mohamede Moſlemannica lege fuit imbutus, quam ob cauſam ſæpe dicere ſolebat, ego ſum primus Moſlemannus. Inde fit vt Perſæ tanquam hære-

hæreticos alios tres Chaliſas deteſtentur, atque eorum ſcripta, vbicunque inuenerint flammis exurant, & crudeliter in eorum obſeruatores animaduertant; quia ſcilicet impudenter imprudenterque ſe Aali prętulerunt, & dignitate iure teſtamenti debita eum ſpoliarunt, propterea perduelles atque hæretici à Perſis tenentur. Hinc bella, contentiones, diſſidia, interneciones, ac denique vrbium vaſtitates, agrorum depopulationes, oppidorumque incendia inter Perſas, Arabes ac Turcas orta ſunt: ita vt in ſe mutuò tanquam in hoſtes acerrimos & hæreticos abominabiles crudeliter ſæuiant.

Inter Perſas ac cæteros alios diſſentionis cauſa.

Tandem hic Pſeudopropheta anno vndecimo poſt ſuam Hegyram ſeu fugam, vti Ben-Caſem capite 31. de cantu ac vocibus aſſerit, ætatiſque ſuæ 63. relicto Abi-Becr ſucceſſore animam ſuam Medinæ diabolo tradidit ſine fine in gehennæ tormentis cruciandam, ibidemque ſepultus eſt in tumulo Aaiſce vxoris ſuæ. Hic ſuperbum templum atque ingens, pereleganti architectura munificaque arte eſt erectum, quod quotidie Othmannorum ſumptibus aliorumque principum donariis certatim ſplendideq; augetur, illuſtraturque. Intra hoc ædificium ſacellum extat non perfectæ quadraturę venuſtiſſima teſtudine tectum, ſub qua eſt vrna lapidea Hagiar Monaüar ſcilicet lapis lucidus dicta, quæ, vt dictum eſt, ad Aaiſce Mohamedis vxorem pertinebat. Hęc tota auro ac ſerica veſte eſt tecta, ferreiſque cancellis auratis vndequaque circundata; intra hanc, quæ auro gemmiſque fulget, Mohamedis fætidum cadauer fuit collocatum, quod nec in aërem elatum, nec vi magnetis ſurſum, aut alia arte eleuatum, ſed humi lapidea vrna fortè vacua miſere iacet. Templum hoc Moſlemanni peregrini poſt à Mecca reditum inuiſunt, & eò libentius, quia Mohamedes adhùc viuens dicere ſolebat, qui tumulum meum poſt obitum inuiſerit, ac ſi me viuentem inuiſiſſet, & ego illi vitam omnibus voluptatibus affluentem concedendam apud Deum intercedam; proptereà gregatim omnes ſummum huic loco honorem deferunt, ſummaque veneratione eos cancellos (cum nemini pateat aditus ad prędictam vrnam) amplectuntur ac

Mohamedis mors.

Mohamedis Tumulus.

deoſculātur,& fælices ſe ac beatos prędicant. Hinc factum eſt vt multi huius loci deſiderio patriam conſanguineoſq; reliquerint: plerique etiam tali inſania dementiaque capti fuerint, vt ſibi ſponte oculos eruerint, ne ſcilicet quicquam mundanum, vt inquiunt, viderent: reliquuum vitæ curriculum ibi peregerint.

Cæterùm Medinæ ambitus eſt duorum millium paſſuum, eſtque muri circuitus, quem Aadhd Addaule rex Baghdad anno 364. condidit. Eius territorium præter dactylos atque nonnulla olera, arbores aut fruges profert nullas, ac vti in Arabia deſerta ſita eſt, ita tota ſterilis atque inculta, aquarum penuria laborat, ſolis ardore, arenarumque calore torretur.

Cap. IX.

De Metſr ſeu Alcairo, eiuſque animalibus, ſegetibus, incrementi Niliaci ſignis miris, pullis, columbis, ac incolarum veſtibus.

MEtſr non ſolùm vrbis ſed totius Ægypti regni nomen eſt, à Meſraim Noë filio ſic dicta, inquit Mohamed Sirazita. Vrbis verò nomen præcipuum ab incolis Alcahera, ſcilicet victrix dicitur, Ab Europæis Alcairo, ſeu Cairo, olim autem Memphis vocabatur. Atque hęc Metropolis eſt totius Ægypti regni atque matrix nobiliſſima, quę Mamaluchis deſtructis & à Solimanno Bizantino Principe deuictis, à Baſcià militia turcica 25. millium Spahiorum Ianizerorumque munito ſummo ſplendore regitur & gubernatur. Porrò vrbs diues eſt Caſſiæ arboribus, quarum truncus, rami, & folia nucibus adeo ſunt ſimiles, vt quoties non pendeant fructus, nuces eſſe dixeris. Eſt quoque Saccari arundinum, frumenti atque reliquarum ſegetum feraciſſima, cùm bis in anno in nonnullis adiacentibus terris frumentorum abundantiſſima colligatur meſſis: fœnum verò quater: olera, vti fabæ, ciceres, lenticulę atque ſimilia

Ægypti vbertas.

ſimilia ferè ſemper vireant. Adde ingentem candidiſſimi ſalis inexhauſtamque copiam; nam aqua Nili in foueas concluſa, abſque vllo artificio ferè intra triduum ſolis ardore expoſita in ſalem nitidiſſimum concreſcit. Superioribus etiam annis celebris erat balſami plantis, quę modò Othomannorũ iuſſu tranſlatæ ſunt ad vrbẽ Mecchenſem, & præter numero ſeptem arbuſcula, quæ in Proregis viridario ſumma diligentia adſeruantur, nulla in vniuerſo Ægypti regno inueniuntur. Arbuſcula hæc cubiti altitudinem non excedunt. At Meccæ fæliciſſimè vt dictum eſt creſcunt; horum folia ſunt Amaraco ſiue maioranæ ſylueſtri ſimillima, ſuccus verò, qui balſamum eſt, educitur è trunco aut ramis parua facta inciſione. *Balſami arbuſta.*

Animalia in ipſa reperiuntur plurima, Equus præſertim marinus, qui molem corporis ingentem cum habeat, pedes & collum perbreues, caput maximum, deformis admodum redditur; nihil aliud tamen, ex tanto animali laudatur, aut in pretio eſt, pręter caudam ac dentes; illa enim equorum collis camelorumq; appenſa pulchrum ac venuſtum ipſis miniſtrat ornamentum. Dentes verò vt fertur, contra vertiginem & capitis dolorem proſunt; ex illis quoque fiunt annuli, quos non tantùm ornatus gratia in dextro pollice geſtare ſunt ſoliti, ſed etiam ad hunc vſum, vt fortiùs arcuum ſuorum neruos adducant, nec pollicem criſpatum offendant. Capiunt venatores hanc belluam foueis leui tegumento ſtratis, in quas, cùm noctu ad orizam edendam egreditur è Nilo, cadit, neque euadere poteſt. Item Crocodilus, qui terra æquè ac flumine gaudet, iiſdem excipitur inſidiis, cuius in nece ploratus effictitius eſt, ac planè nugatorius. Extat præterea Chamæleon animal quadrupes lõgitudine vnius palmi, formã lacertæ viridis referens, niſi quòd hoc ſit grandiuſculo corpore, variiſque coloribus affectum. Roſtrum aut lacertæ aut ranę ſimile habet, linguam acutam, qua muſcas venatur, caudam prælongam, exilem ac teretem, dorſum gibboſum atque aſperum, inceſſum tardum teſtudinis ſimilem, ventrem flacidum, ſtrictumque, corpus minime opacum, imò ſubdiaphanum ac tranſparens, in quo vnum tranſpicitur inteſti- *Chamæleontis deſcriptio.*

num, pellis modò nigra modò viridis ſæpeque verſicolor cernitur. oua quæ dactylorum ferè nuclei molem referunt, quæque pelle tenui ſerpentum ouorum inſtar, circunducta, producunt. Qui verò hoc animal aëris alimento ſemper viuere, in colores quoſcunque, quos proximè attingit, conuerſione ſubita ob corporis ſubtilitatem variari, aut magnitudine (vt Democritus, teſte Plinio libro 28. c. 8.) Crocodilo ſimile tenent, ridicula omnino ac nugatoria docent; quare præter innumeras experientias hac de cauſa ſpeciatim factas, mercatores Europæi plures fide digniſſimi hoc animal vitellis, caſeo, hortorum herbis veſci teſtantur, & panniculis verſicoloribus appoſitum nunquam priſtinum colorem mutaſſe non rarò ſe vidiſſe affirmant. Quod ſi fortè aliquando ſubiectum colorem recepiſſe id comprehenſum ſit, nihil mirum videri debet, quandoquidem, & qui purpura induuntur, colorem illum etiam à ſua veſte mutuantur, & in aliorum vultus tranſmittunt; quare variç illæ colorum mutationes ad naturam animalis potius, quam ad obiectum colorem referendæ ſunt.

Pulli abſque gallinis producti.

Iſtud verò ea in vrbe ſingulare eſt, quod nullibi fortè terrarum reperitur, vt pulli ex ouis, non naturali gallinarum calore; ſed ignis naturalis beneficio, hominumque artificio recludantur. Incolç enim conſtruunt ſibi furnos duorum ferè altitudinis cubitorum, atque vna tantùm portâ anguſta adapertos. In ſuperficie verò plana ſuperiori, vbi nulla ſunt oua carbones accenſi, canalibus quibuſdam circumductis apponuntur; in inferiori autem oua quamplurima (ſinguli enim furni plus minuſuè quatuor aut quinque millia ouorum capiunt) ordine diſponuntur, ac vt diximus carbonibus in illis canalibus poſitis ignis admouetur, qui diù noctúque ardens temperatum præbet calorem ad 21. diem, qua pulli incipiunt excludi ouis vſque ad 23. qua tranſacta, ſi quæ remanent ex quibus non oboriantur pulli, inutilia atque corrupta eſſe deprçhẽduntur. Pulli igitur tanta copia excluſi, intra paleas educantur ſpatio octo aut decem dierum, quo tempore elapſo accedunt ruſtici homines, qui ſecuram pullorum cu-

ram

ram promittunt, quorum nominibus in albo relatis, ſingulis, menſura quadam lignea ſine fundo, quaſi modio, dantur tot menſuræ, quot volunt, eo pacto vt vna pullorum pars ſit pro terræ Domino ſeu pro Turcarum Imperatore, altera pro furnorum magiſtro, tertia denique pro iis, qui pullos educarunt, eaque induſtria exiguo tempore, tota Ægyptus maxima pullorum repletur copia.

Eſt etiam aliud illa in vrbe mirandum, ac notatu dignũ, quod refert Abu-Chalil Ben-Aali, de Nili incremẽti certa & non fallaci aut errabũda cognitione; nam ſolet, inquit, intra decimæ quintę diei ſpatiũ vſque ad vigeſimã ſecundã Rabii Atthani (hoc eſt Iunii) cadere ros quidam, qui quamquam nullum apparens ſignum aut palpabile imprimat in terra, neque vllum relinquat veſtigium deprehendendi an ceciderit, terramque madefecerit, vti rores efficere ſolent, incolę tamen quodam naturæ ſecreto id cognoſcunt, atque certò ſciunt: ſiquidem decima quinta die eiuſdem menſis aut 16. terrã, ſiue arenam de Nili ripa deſumentes ponderant ſtatera, atq; eam ipſam vſque ad ſecundã diem aſſeruant, qua die iterũ eam arenã ponderant, & ſi grauiorem eſſe deprehendant, certò cecidiſſe rorem affirmant: ſin verò eiuſdem ſit ponderis, eam repoſitam tertia die denuò ponderant, ſicq; ſemper faciũt, donec ea terra grauior deprehendatur; maior namque eius terræ grauitas, rorem cecidiſſe indicat, eſtque argumentum Niliaci incrementi certiſſimum. At in eo naturæ euidens miraculum (ſubdit idẽ author) ac huius roris vis virtuſq; in eo conſiſtit pręcipuè, vt præter Niliaci incrementi certiſſimum ſignum, aër purgatus ac ſalubris reddatur, morbi, læti feræ peſtes, febreſque annuæ, quibus miſerè anguntur incolæ, ceſſent, & quod magis eſt, omnes qui iis febribus lætalibus laborant, ſtatim ad ſanitatem reſtituantur.

Singulare etiam, atque incredibile ferè videtur, quod non ſolum hac in vrbe, ſed in Aleppina, Damaſcena, ac Tripolitana ſpectatur, columbas ſcilicet quaſi hominum nunciatrices nouarum rerum euentus pacis bellique ſucceſſus mira velocitate denunciare. Siquidem ſæpè hæ columbæ Damieta egreſſæ ad hanc vrbem (intereſt enim *Columbæ Tabellarij officio fungentes.*

ſpatium octoginta leucarum) in qua Proregis ſedes curiaque eſt, abſque vlla mora, vlloque periculo vno aut altero die ſe conferunt, atq; ſchedulas ipſarum pedibus aut collo alligatas deferunt. Nec ſane hæc aut falſa ſunt, aut fallaci arte geruntur, ſed hominũ ſagaciate mire excogitata. Quare dum oua in nido, materno, ac innato fouentur calore, aut dum neceſſarios expetunt cibos pulli: prouida mater atque amans diſtrahitur, & Damietam vſque aut aliam in vrbem aſportatur; quæ quia tenellos iuxta naturæ leges pullos alere tenetur, cõpellitur quodammodo atque amore naturali cogitur nidum inueſtigare, dulcique ſuos eſca nutrire, hoc modo mater ſæpe aſſuefacta, ſtatim atque ob vrgentes necceſſitates dimittitur, in eam vrbem, ex qua abſtracta erat, alis explicatis euolat; vt autem ſciatur epiſtolam eſſe redditam, habent alias columbas ſimiliter inſtructas, per quas, ſi opus eſt, reſcribunt.

Porrò vrbs, quæ admodum frequens ac refertiſſima populo eſt, incolas habet præter Spahios, Ianizaros ac non paucos mercatores admodum viles ac effœminatos, nullique virtuti deditos, qui laborem virtutemque peroſi, telluris vbertate aëriſque clementia abutuntur, ac modo ſupini, modò ore proni humi iacentes, in ſole, qui æque ipſis hyeme ferè ac æſtate gratum præbet calorem, apricantur, & miſerè otioſam ætatem traducunt. Incolarum veſtes, nobilium præſertim, talares ſunt ac ea forma, quæ infra dicetur. Plebei, præter ſubuculam quæ ad ſuras vſque pendet, ac zonam coriaceam, qua ſunt cincti, nihil, quo ſe tegant, habent: omnes tamen tàm viri quàm fœminæ, tàm nobiles quàm ignobiles, barracano ſeu fragmento quodam laneæ materiæ inconſutili, quod illis pro pallio inſeruit, vtuntur; fœminarum tamen barracana laxiora fluxioraque ſunt, quæ à capite vſque ad talos pendent, quibus faciem ac reliquum corpus tegere poſſint. E contra verò puellæ hîc ſunt quatuordecim & 15. annorum plures, quæ hominum aſpectum non verentes abſque vlla tunica vlloque velamine nudæ omnino incedunt. At hoc frequẽtiori in vſu eſt in circumiacẽtibus pagis, in illo pręſertim itinere, quod ad vrbem Hieroſol. ducit. nam Carauannis has in par-

Ægyptiorũ veſtes.

Puellæ nudæ.

in partes iter facientibus, puellæ ex pagis omnino nudæ exeuntes multa obſonia diuendunt. Neque enim his puellis ante circumciſionem, quæ fit anno 14. aut 15. aut ante matrimonium vllum datur induſium; Lacædemoniorum more, quæ intecto corpore, donec nuberent, incedebant.

Cap. X.

De Tripolis nomine, vbertate, balneis, ac Templis.

TRipolis quæ ab incolis Tarabolos dicitur, Syriæ vrbs eſt antiquiſſima, cuius meminit Quintus Curtius libro ſecundo, & Plinius libro ſexto, nomen à tribus, quibus olim conſtabat vrbibus, vendicauit, ad vnū ſita eſt milliare à mari, duobus diſtincta collibus, ita vt pars eius in cliuos amœnos blandè aſſurgat, pars altera in planitiem porrigatur; ex ea parte qua mare reſpicit, ornat eam ſimulque diuitem reddit planities ampliſſima arborum mororum, quibus ingens bombycum copia alitur, atque cytrorum horti, granatorumque ac ſaccari arundineta; ex alia verò qua Libanum reſpicit, oliuarum guſtū ac ſuauitate præſtātiſſimarū feraciſſima ſylua, quindecim milliū paſſuū latitudine, longitudine verò octo extenſa, opimam atque opulentam reddit; huius verò totius ſpatii medium dirimit penè æqualiter, ſecatque placidus amnis, qui originem è Libano trahens, agros campoſque vrbis placidè irrigans, vtramque ripam mirè fœcundat. Is deinde vrbem interfluens, agroſque ſuburbanos alluens, ad vnum ex vrbe milliare mari ſe immiſcet. Adde etiam placidiſſimum fontem ab radicibus Libani ſcatentem, qui ſua aquarum copia totam vrbem amœnam reddit, deinde per aquæductus vnius ſpatio milliaris vſque ad mare excurrens, eos, qui in portu commorantur, recreat ac reficit. Demum vrbs hæc frugum omnigenarum ſuauitate atque guſtu præſtantiſſimarum feraciſſima eſt, vini oleique plurima

rima, frumento atque cęteris ſegetibus opima. In hac fœliciter, vt cæteras omittamus, creſcit arbor quædam ſeu potiùs frutex Almauz dicta, vulgò poma Adami, eſtq; ſtipite viridi, folia habens in digitorum modum protenſa, nullos tamen producens ramos præter ea foliaq́, quæ ſunt tam longa,& lata,vt quiſque facilè vno tantùm tegi atque cooperiri poſſit. Fructus à ſtipite pendentes fabarum recentium ſiliquis inſtar ſemel arbor hæc profert, hique ſunt ſapore delicati ac dulces, gratique palato, colore dum maturi ſunt ſubflauo, odore roſis non abſimiles, guſtuque ferè peponibus, forma oblonga, cortice craſſa,quæ facilè veluti ficus detrahitur, ſemen nullum habent, ſed ſtipites album in terrã gummi emittunt,quod in aliam creſcit fruticem.

Quamquam vrbs nullis ſit cincta muris, ſeptem tamen quadratis ſed fortibus turribus ad maris littora ſitis cuſtoditur, imminetque ei ex editiori colle, qua parte Libanum reſpicit,arx munita,quam aiunt incolę à Chriſtianis Francis eſſe conſtructam.

Intra vrbis ambitum ędes quamplures lapide quadrato conſtructæ,elegantibus ſtoreis, tapetibus ſuperimpoſitis,puluillisque ſtratæ: parietes auium, florumque picturis ornatæ viſuntur. Superba etiam conſpiciuntur balnea,ea forma, vt ingredientibus prima fronte ſe ſe offerat amplum atque ſpatioſum apodyterium eminenti teſtudine tectum, in cuius medio extat marmoreum labrum, frigidum fontem excipiens, parietibus verò circumquaque murus adiectus eſt latitudinis vnius cubiti, alteriuſque altitudinis, quem loturi aſcendentes veſtes exutas eo in loco reponunt, balneatores autem ſtatim loturis duo offerunt linteola, quorum vno corpus, alio caput tegant; & ſic inuoluti atque crepidati ad penitiora pergunt loca, vbi inueniunt plures cellas caldarias, & ad ſudandum aptiſſimas, alias frigidarias, in quarum ſingulis labra aquarum calidarum fimo animalium calefactarum continentur, hinc balneatores poſt ſudorem egreſſi ad amplam cameram patentemque accedunt, in qua plura habentur baptiſteria aquarum calidarum frigidarumque capacia,vbi quiſ-

que aquas pro ſuo arbitrio temperare, ac ſe lauare prout libet, poteſt. Omnes verò hæ cellæ atque cubicula ſunt pulchro artificio concamerata, quorum ſuprema pars ſpecularibus verſicoloribus, quæ Camriat incolę vocant, lumen excipientibus, ornantur. Ad hæc balnea tam viri quã fœminæ accedunt, ſeparatim tamen lotiones peraguntur; nefas enim apud ipſos, atque omninò illicitum, & pœna mortis cautum eſt, ne vlla fœmina viro ſociata ad balnea admittatur, ſed aut viri matutinis horis, fœminę verò pomeridianis accedant, aut diuerſa balnea adeant :atque ita nihil ibi indecorum, nihil turpe aut libidinoſum vllo pacto committitur. Id autem mirandum quòd tam Moſlemanni quàm Chriſticolę omnes promiſcue ad balnea accedant, nec vllo pacto diuerſę religionis conſortium euitent, ſed ſimul omnes balnea frequentent, ſeque inuicem tam viri quàm fœminæ amore proſequantur. Cernuntur etiam hoc eodem loco munifica Chriſtianorum templa in Moſchæas (proh dolor) conuerſa, atque etiam alia Moſchæarum, ſiue vt nominant Meſcuitarum ſuperba ædificia, ſumma arte, marmore, aut ſaltem quadrato lapide conſtructa vrbem ornant, quarum hæc eſt topographica deſcriptio. Adeunti hæc templa primò occurrit ampla area marmore ſtrata, cuius medium quadratum lauacrum occupat, vbi ad orationem acceſſuri ſuo more ſe lauant & abſtergunt, poſt ad ingentem aulam accedunt nullis imaginibus, aut aliis picturis, non auro aut gemmis fulgentem; ſed nudi parietes conſpiciuntur, vt docet Ben-Sidi Aali de Meſcuitarum ſtructura. Pauimentum totum eſt ſtratum ſtoreis, quibus plebei inſident: ditiores tapetibus, quos ipſis mancipia ſubſternunt, vtuntur. Ex teſtudine ſeu fornice plures pendent lampades, quæ orationis tempore accenduntur, & ea finita extinguuntur. Hæc tẽpla ſunt ferè vbiq; locorũ ſphæricæ formæ, & laminis plumbeis tecta: his adiunctæ ſemper ſunt præaltæ turres quædam, quæ Moſlemannis inſeruiunt pro turribus Chriſtianorum campanariis : hæ ſunt cylindricæ, atque teretes, quarum faſtigia quatuor ſunt adaperta feneſtris Meridiem, Orientem, Occidentem atque Septentrionem reſpicientibus. Has turres ſtatis ho-

ris eorum doctores conſcendunt, & valida voce ex iſtis feneſtris clamorem intendentes, digito in altera aurium inſerto, homines ad orationem conuocant, quo finito, lotioneque legali facta, omnes calceis in limine portæ ordine relictis ſummo cum ſilentio diſcalceati ad inſtratum pauimentum accedunt. Emamus ſiue anteſignanus orationem incipit, omnes ſequuntur, & dum flectit genua, alij idem præſtant, & illo erecto cæteri ſe erigunt, & ipſum vocem attollentem vel deprimentem adſtantes imitantur; vbi neminem, tuſſientem, oſcitantem, deambulantem aut confabulantem, ſed ſummo ſilentio oratione peracta reſumptiſque calceis diſcedunt.

Fœminę autem nullæ poſſunt his ſtatutis horis ad meſcuitas accedere, ſi viri adſint: nec vllam virorum ſocietatem habere poſſunt, excepto anteſignano, qui eas dirigit ac orandi modum docet, vt refert author ſupracitatus. Permittitur tamen illis non templum ingredi, ſed ad fores ſe ſtatuere, indeque citò antequam virorum oratio peragatur, diſcedere debent. Ac ſubiungit idem auctor fœminarum eccleſiam eſſe partem propriæ domus interiorem, tantùm enim apud illos deſpectę ſunt fœminæ, vt multi eas non paradiſum ingredi, ſed ad fores cum Chriſtianis, virorum gloriam inſpecturas confabulentur, non obſtantibus quæ Mohamed in Alcorano fœminis etiam in paradiſo promiſit.

Porrò quod ad magnum Tripolitanæ vrbis ſplendorem facit, mercatorum omnium receptaculum atque emporium quoddam eſt, quo ex omni orbis parte terra marique pretioſiſſimæ quæque merces adducuntur, atque hinc in longiſſimas mundi partes diſtrahuntur. Huc enim Perſæ, Orientales Indi, Arabes, Agyptij, Europæi deinde ferè omnes vti ſunt Galli Maſſilienſes, Turonenſes, Lugdunenſéſque, Itali deinde, Veneti, Siculi, Hiſpani, Angli, Belgæque confluunt: merces pręcipuæ hîc proſtant, goſſypium, filamenta goſſypina, tapetes, lana, cineres ad conficiendum ſaponem, ita vt ſæpe Venetorum naues his cineribus onuſtæ videantur: ac denique vt alia omittamus, oleum pręſtantiſſimum, ac ſerici maxima vis ob ingentem

Tripolitanæ merces.

bom-

bombycum copiam qui hoc pacto aluntur: Minutiſſima bombycum ſemina (Vere incipiente dum tempus incaleſcere, arbores germinare, moríque folia producere cæperint) variis linteis candidis inuoluta aſſidua diligentique cura diebus 12. plus minuſue, interdiù mulierum ſinu, noctu temperato goſſypii calore confouentur. Vbi verò vermiculi generati tenellis mororum foliis ſubſtratis imponuntur, ac in orbiculis quibuſdam ex boum fimo confectis duarum aut trium hebdomadarum ſpatio repoſiti mororum foliis aluntur; donec adultiores euadentes, & albeſcentes ad hortos moris albis conſitos aſportentur, vbi amplis caſis ex ſtoreis confectis, palis, ac ceruis fultis reconduntur. Porrò ij, qui horum curam gerunt, mororum arbores foliis denudant, eaque virentia ad has caſas conferunt, reptantibuſque per ſtoreas fulcris ſuſtentatas bombycibus, ea in alimentum bis in die præbent, donec tandem albeſcentes adultioreſque effecti, ſpumam emittere, filaque ducere incipiant; hoc enim ij, quibus hi ſunt curæ, animaduertentes ſurculos ſimul colligatos & connexos ipſis apponunt, quos bombyces aſcendentes, albos aut flauos globulos mira arte intus incluſi texunt, ac in orbem glomerant. Expleto tandem hoc texendi genere, ſericei illi globuli colliguntur, & in ahenum ſupra focum pēdens aqua feruenti plenum iniiciūtur: artifices fila extrahentes, ingenti alabro rotæ inſtar contorquent. Ex his orbiculis meliores durioreſque eliguntur ad ſobolem propagandam; nam bombyces illis irretiti inuolucris in candidos papiliones mutantur, ac naturæ inſtinctu ſpolia illa dura perforantes, exeunt, qui demùm ex mutuo maris ac fœminæ congreſſu ſemina producunt, quæ diligenti cura cōſeruantur, vt ſequenti anno noua proles modo præſcripto propagetur. Mores autem incolarum huius vrbis, indumenta, cibi, Chriſtianorum conditiones, ac denique fœminarum ornatus, quia non ſolùm huic vrbi, ſed etiam vniuerſæ Syriæ conueniunt, ſequentibus capitibus proponuntur.

Cap. XI.

De variis Orientalium veſtibus, Ornatuque ac fœminarum luxu.

ORientalium veſtes ferè omnes talares ſunt, quarum aliquæ inferiori extremitate dextrorſùm ac ſiniſtrorsùm leuiter conciſæ, aliæ ad talos vſque defluentes integræ. Superior enim veſtis manicas habet cubito tenus laxiores, & ad talos etiam pendet: interiorem verò, quæ vt plurimùm è materia goſſypina eſt, alii ad talos, alii ad ſuras, ad crura alii gerunt, quam fluxior zona ſerica aut goſſypina, aut etiam coriacea artificiosè elaborata cingit. Veſtes iſtæ ſunt oloſericæ aut byſſinæ, aut vndulatæ ſeu cimatilęs aut denique goſſypinæ, quibus collariis carentibus orientales

Orientalium vitta varia. pro cuiuſq; conditione ſe ornant. Capitis velamina quamquam omnes tulipanto ſeu cydari vtuntur, varia tamen ſunt, atque iuxta varios ſtatus dignitateſque varii geſtantur tulipanti. Principes enim atque magnates candida tela ſed tenuiſſima Indica, mira arte contorta oblonga potius quàm ſphærica vtuntur. Cadii ſeu Iudices, Mufdii qui ſcilicet rebus ſpiritualibus præſunt, ingenti tulipanto longitudinis ſcilicet quinquaginta aut ſexaginta vlnarum tenuiſſimæ goſſypii materię in ſphæricam formam fabricato multis circulis contorto vtuntur. Ciues etiam eiuſdem formæ, eiuſdēque materię cydarim ſed minoris molis, paucioribus gyris aptatam gerunt. Scerifi ſeu nobiles de ſtirpe Mohametæa originem trahentes tulipanto viridi pluribus etiam ſpiris circumuoluto capita tegunt. Milites atque dominorum ſerui tela etiam candida vtuntur, ſed forma oblonga ita vt ſuperior apex ſit fluxior, laxiorque, ſtrictior inferior. Chriſticolæ verò pro cuiuſque conditione ſèrico, aut tela tenui aut goſſypio verſicolore, ſaltem non albo, formæque non rotundæ capita circumuoluūt. Maronitarum verò Patriarcha cæterique ſuffraganei Epiſcopi,

copi,capiti impoſito nigro capitio, tulipantum ingens ſuperimponunt,forma ſphærica conuolutum,colore tamen cyaneo: reliqui ſacerdotes eodem colore ac forma, ſed minori mole in gyrum etiam edito, capitio excepto, vtuntur.

Fœminarum deinde indumenta, procerum præcipuè, ſumptuoſa valde ac ſuperba ſunt, quia non ſolum ex ſerico, & Byſſo, ſed auro argentoque, ſplendida arte ac munifica contexta,ad talos vſque pendent; vbi verò in publicum prodeunt, (quod illis prçter balnea rarò conceditur) peplo laxiſſimo albo totç circumuoluuntur, faciem verò totam reticulo ex equinis ſetulis tenuiſſimè contexto velant, ita vt alios ſpectare, non autem ſpectari poſſint,quod ita diligenter obſeruant, vt ne maritus quidem ſuam vxorem queat internoſcere. Quod ſi vxor maritum obuium inueniat, ne ſalutare quidem liceret, aut vix eum alloqui poſſet, quoniam turpe apud ipſos eſt fœminam aliquo viro ſociatam aut cum ipſo iocantem palam videre. Induſia habent ad ſuras pendentia,quibus tamen laxiores adſuuntur manicç, ſubligacula verò ex tenui aut tela, aut goſſypio ad talos vſque defluentia gerunt,quæ tam viris quàm fœminis communia ſunt. Dum etiam per vicos incedunt, ocreatæ, aliæue caligatæ proficiſcuntur, quod ſi breue iter ſint confecturæ, calopodiis vtuntur elegantiſſimis arteque venuſta confectis, auro ac variis coloribus pictis, quç domi etiam ipſis inſeruiunt; Procerum tamen fœminæ iiſdem ex argento aurato frequentius vtuntur, indutæ pedes ſoleolis ſimili arte atque induſtria verſicoloribus. Collum deinde condecorant torque, brachia onerant ornantque plurimis monilibus aureis aut argenteis, ſæpe vnionibus ac gemmis cçlatis, pedes pedalibus,aures inauribus, annulis denique digitos. Capillos etiam tæniis ſericis,aut byſſinis compoſitos, ex quibus quatuor pendent argenteæ vel aureæ catenulæ, ab occipitio poſt tergum demiſſos condecorant. Hæc omnia præter plurima alia vndique terrarum ſumma cura requiſita curioſéq; collecta, in opulentiſſimo honeſtiſſimi viri omnique virtutum genere ornatiſſimi Iacobi Guitardi ſcrinio ac muſeo videnda cuiq;patent.

Mulierum veſtes.

Muliebria ornamenta

Chriſtianorum fœminæ eodem modo ornare ſe ſolent; at non tantam audent pompam laſciuiamque oſtentare. Hæ capiti vſcuffiam imponunt altam ac teretem, ex qua pro cuiuſque conditione ac fortunę plures pendent nummi aurei aut argentei, & huic album aut alterius coloris velum ſuperimponunt ad ſuras vſque pendens. Oculos penè omnes ſuperciliaque collirio quodam ac ſtibio illiniũt, genaſque fucant. Manuum palmis, vnguibuſque puluerem quemdam ſubuiridem aqua immixtum venuſtatis cauſa applicant, qui exſiccatus eas rubras efficit. Tales fucos, ſicuti & nummos quorum ſupra meminimus, & pleraque alia multa, videre eſt inter res mirabiles & antiquas Ioannis Baptiſtæ du Vallii, qui tanta diligentia ac ſagaci indagatione eas vndique requiſitas aſportauit, vt quacunque de re ferè ſermo inciderit, illam ſi rara ſit, ſtatim ex ſuo Gazophilacio promat, vſum oſtendat, & proprietates doceat. Sed vt ad propoſitum redeamus, munditiem omnes tam viri, quàm fœminæ diligenter colunt atque obſeruant, adeo vt dum aluum aut veſicam exonerant, ſummoperè caueant ne quid vrinæ veſtes maculet, crederent enim iſti hoc pacto ſe eſſe immundos. Vt vero hoc fugiãt periculum, omnes ſe fœmineo modo, dum meiunt, incuruant, & aquis, quas ſecum deferunt, vel deferendas curant, ſe luſtrant, vel lapidibus, ſi aqua deerit, tribus, vel trilatero ſaxo tergere ſe debent, vt monet Ben-Sidi-Aali capite de lotione. Et ab his adeò cauent, vt ſupra bruta animalia aut ſpuere aut mingere nefas eſſe ducant. Quapropter ſemel vir honeſtus, ac nobilis Gallus cùm ad vrbem Tripolitanam iter faceret, & aſino vt plerumque mos eſt inſideret, ac veſicæ purgandæ neceſſitate vrgeretur, iumentoque ſuo deſcendere ægrè ferret, ſuo loco incautus mingere cœpit. Huiuſmodi rem Agaſones cùm vidiſſent, omnes furibundi ac rabie prouocati, obiurgant, contumeliis afficiunt, ac lapides in eum coniiciunt, eũ, ſublato altero pede, iumenti dorſo deiiciũt, conatique ſe Italico licet corrupta lingua explicare, vt impetum illum ſuum aliqua ratione tuerentur, dicebant, *Non ti bergognar ti far piſceria ſoprale gen te di Dio? Vallah ti ſtar cafer*

Fœminarum fucus.

Munditiesam tam virorũ quam fæminarum.

Mohametanorum ſuperſtitio.

ſer. Hoc eſt non te pudet creaturam Dei animatam vrinæ tuæ ſpurcitiis maculare? per Deum te modo infidelem eſſe agnoſcimus.

Cap. XII.

Varia circa orientalium cibos ac potus proponuntur.

ORientales quamquam ſua non tam opiparè accommodent conuiuia, nec tam curiosè, vt Europæi faciunt, apparent, aut tantis gulæ irritamentis ad edendum ſe prouocent, lautè tamen ſatis ac ſplendidè conuiuantur. Porrò quotidiani eorum cibi præter panem frumentaceum optimum, qui vbique pondere vænalis extat, ſunt carnes veruecinæ ob paſcuorum vbertatem, bonitatemque ſapidiſſimę, quæ variis modis parantur, aliæ enim elixæ, aut minutim in fruſta conciſæ ac ſine oſſibus aſſatæ accommodantur, aliæ lebetibus impoſitę ſine aqua coquuntur, alię in minutulas partes diſſecantur, atque ex ipſis multis aromatibus conditis artocreata conficiuntur, aliæ denique pilis marmoreis contuſę farre commixtæ & in globulos coactę, cacabis iuſculo decoquuntur, ipſiſque cedunt in cibum. Frequentior tamen cibus tum apud magnates, tum apud plebeios eſt oriza variis modis accommodata. Volatilium etiam tam domeſticorum quàm ſylueſtrium carnes maxima abundant copia, ibi enim gallinæ, capones, turtures, perdices, columbi, turdi, ſofriat, anſeres, anates, aliæque id genus aues, ſine larido tamen accommodatæ, vili pretio emuntutur. Abſtinent tamen omnes à ſuffocato ac ſanguine, & Moſlemanni à carne ſuilla. Bellariis ſeu dulciariis eduliis valdè delectantur, ſolent enim placentas conficere ſaccaro & amygdalis aut nucibus pineis, malis etiam citrinis melle conditis; oriza ſaccaro aut melle ac butyro cocta *Zarda* ab illis dicta, muſto ad mellis ſpiſſitudinem cocto, vuiſque paſſis Damaſcenis præſertim. Fructus vt nuces, ficus, pyra, amyg-

amygdalas atque ſimilia omittimus, quia communia ipſis ſunt. His itaque paratis hora prandii aut cœnæ inſtante, manibus lotis precibuſque prçmiſſis ad menſam accedunt, quæ eſt illis corium rotundum, cui panem obſoniaque apponunt. Panem cultris non ſcindunt, ſed manibus frangunt. Furculæ apud ipſos in vſu non ſunt, ſed tantũ cochlearia lignea variis coloribus picta, & vbi hæc opus non ſunt, tres digiti, vt monet Ben-Sidi-Aali, ſupplere debẽt. Culinç vtenſilia, vti ſartagines, ollæ, cucumæ, cacabi, ænea ſunt ſtanno obducta; quç verò ad menſam attinent, vt lances, patinæ, paropſides & ſimilia è ſtanno Anglico ſeu Cornualino, quod vulgò ſtannum ſonans ſeu tinniens dicitur, conficiuntur. Etiam valde ſunt in vſu vaſa Indica vulgò porcellana dicta, quæ ipſis quotidie inſeruiunt; alia materia aurea, aut argentea omninò eſt illicita, quam Mohamedes, vt idem auctor ait, vel præcipuè prohibuit, quoniã huiuſmodi vaſis diabolum vti, Mohamedes nugabatur.

Menſa vtenſilia.

Potus communior ac frequentior aqua eſt, nobiliores tamen ditioreſque aquam ſaccharo dilutam, ſæpe etiam ambaro & muſco mixtam appotant. Vina Syriæ generoſiſſima ſiue alba ſiue rubra, quamquã plerique ipſorum bibant, apud ipſos tamen ſeruantur nulla, nec minùs diuenduntur, ſed tamen apud Chriſticolas vçnalia extant, poſtulantibuſque pecunia diſpenſantur. Æſtiuo tempore Acſama vtuntur, potus enim iſte melle vuiſque paſſis aqua mixtus, ac niue conficitur, qui caloris ardorem temperat, corpuſque totum refrigerat.

Orientaliũ potus.

Cap. XIII.

De linguis varijs Orientalium, ac præſertim de Arabica, vbi de ſcriptoribus Arabibus.

Octo in Oriente hodiè potiſſimùm linguç vigent principaliores, Arabica nempe, Perſica, Turcica, Hebraica, Chaldaica, Syriaca, quæ parùm differt à Chaldaica, Grçca, & Armena. Arabica tamen vt cæteris commu-

cõmunior, frequentior, nobiliorque, magis eſt in vſu, quæ non ſolùm Arabibus vulgaris eſt ſed Africanis etiam, Barbaris, Nubis, Ægyptiis, Syriſque omnibus, vt deinde ſacra eſt apud Turcas, Perſas, Indoſque plures. Tantum illa extenditur quantum Moſlemannorum ſceptrum, Mohamediſque nomen propagatum eſt. Siquidem nullus Turca eſt aut Perſa, honeſtior præſertim, qui Arabicam ignoret linguam, cuius præceptis omnes ferè ſuos liberos imbui curant, vt doctiores euadant ac legibus Mohamedis incumbere poſſint. Hac enim lingua Alcoranus ſcriptus eſt, nullique mortalium poſſibile eſſe ducunt, hunc vnquam in aliam linguam debito modo transferre. Indeque factum eſt vt Alcoranus nulla alia lingua, excepta Arabíca, reperiri poſſit, ac proinde pleraque in ipſum extant commentaria. Hac etiam lingua publicæ preces domi foriſque fiunt, atque hac vt plurimum leges decretaque traduntur; hac, inquit Zaheri, Beati in paradiſo vtuntur, hac denique ferè omnia philoſophiæ, Medicinæ, Aſtrologiæ, Legum, Rhetorices libri ſcripti ſunt.

Arab lingua limites.

Alcoranus ſolùm in Arab: lingua reperitur.

Perſica enim Poëtis ſublatis, atque hiſtoricis nonnullis, pauca ſcripta ſunt: Turcica aut pauca aut nulla habet: Chaldæa ſeu Syra ferè extinctæ ſunt: Græca & Armena in Oriente omnino dilapſæ ſunt; in Hebraica verò veteris teſtamenti ſublata authoritate, Rabini præter fabulas ſcripſerunt nihil. At lingua Arabica ſemper floruit ac floret; hanc enim philoſophi nobiliſſimi, Auerroës, Algazeles, Abu-Becr, Alfarabius, qui à Moſlemannis ſecundus cognominatur phyloſophus, Mohamed Ben-Iſaac, qui firmamentorum clauem conſcripſit anno 663. & Mohamed Ben-abdillah de elementorum contrariorumque exiſtentia, ornarunt. Aſtrologi nobiliſſimi Giafar Abu-Maaſciar Belchita, Mohamed Abu-Rihan Choüarezmita de canone in matheſis ac aſtrorum intelligentiam anno 421. Abu-Naſr Cõmita de inſtructionibus in Aſtrologiam anno 357. Abu-Giafar, & Ben-Haſan Tuſæus de ſignis aſtrorum condecorarunt. Eam etiam illuſtrarunt Mathematici inſignes Abu-Zaid Ben-Honain, qui Euclidem in Arabicam linguam tranſtulit, & Thabet Ben-Corra, qui eun-

Viri illuſtres qui Arab: lingua ſcripſerunt.

dem Euclidem à multis mendis correxit,atque commentariis anno ab Hegyra 282. illuſtrauit. Medici Alfarabius ſupradictus à quo Auicenna multa deſumpſit, Honain Ben-Iſac Abadita, qui multa in artem medicam ſcripſit anno 260. Ebn-Sina ſeu Auicenna Abu-Aali Bocharita,& Aali Ben Iſa,qui de ſimplicibus atque compoſitis medicamentis ſcripſit; Mohamed Ben-Abdillatif, cognomento Ebn-Elbitar de plantis Ægyptiacis earumque virtute ſcripſit anno 646. & Mohamed Ben-Eladib de cauſis morborum. Hiſtorici Bidhaüi de Chalifis ac Sultannis: Chalaccan de hominum memoriis anno 601.Ebrahim Ben-Helal de imperio Dailemitico anno 383. Iſmaël Ben-Aali, & Abdollah Ben-Aſaad Iamanita temporum euentus calamitateſque ſcripſit vſque ad 750. Legiſlatores, atque ij, qui de Alcorano ſcripſerunt,enumerat centum quinquaginta Ben-Sidi Aali in ſuo de dogmatibus Moſlemannorum libro. Rhetores, Grammaticique innumeri ferè ſunt, quos diligenter apud Ben-Caſem laudatos inter legendum nomine, cognomine, patria & anno reperies. Nec noſtrũ hîc inſtitutum eſt omnes Arabicos ſcriptores recenſere, cùm de his catalogum ampliſſimum Thomas Erpenius vir ſanè doctiſſimus, omnique ſtudiorum genere excultiſſimus in lucem edendum promittat; at his paucis ante oculos propoſitis, Arabicam linguam à præſtantiſſimis viris fuiſſe excultam ſufficit demonſtraſſe.

Cap. XIV.

De Orientalium, Moſlemannorum præſertìm, dogmatibus.

CVm iam aliquid de Orientalium nonnullis vrbibus ac moribus dixerimus, abs re non erit ſi breuiter pauca de ipſorum cultu ac religione tractauerimus, ſiquidem in Oriente,vt notum eſt, degunt Moſlemanni qui Mohamedis ſectatores ſunt: & Chriſtiani, ac Iudæi, quorum hîc nullam faciemus mentionem.

Porrò Chriſticolæ in Oriente omnes Chriſtum dominum Dei filium pro hominum ſalute incarnatum credunt, ac fatentur, & ſacroſanctum ipſius Euangelium omnes ſummo honore venerantur. Quia tamen infenſus generis humani hoſtis zizania ſeminare non ceſſat, ſanctiſſimamq; Chriſti vnicam Eccleſiam, vbique terrarum ac gentium, tanquam leo rugiens affligere ſemper conatur, multorum mẽtes ſeduxit variaſq;in hæreſes fœdas ac lethales induxit. Et quidem Melchitæ ſeu Græci, qui per totum Orientem lõgè lateque ſunt ſparſi, Spiritum ſanctum a ſolo Patre procedere, Purgatorium nullum exiſtere peſſimè crediderunt; indeque illis odium inteſtinum in ſummum Pontificem, atque in omnes ei in ſpiritualibus ſubiectos, ita vt eidem veraciſſimo Chriſti in terris Vicario primatum pertinaciter adnegent. Atque hos Georgiani in omnibus ſequuntur. Neſtoriani, qui hæreſim à Neſtorio ac Theodoro Mopſueſteno exhauſerunt, per vniuerſam Chaldæam, vnde etiam Chaldęi dicti ſunt, Meſopotamiam, Indiam Orientalem, qua de cauſa etiam Sancti Thomæ Chriſtiani nuncupantur, ſparſi, regiones illas inhabitant. Hi duas in Chriſto perſonas conſtituunt, Chriſtumque non eſſe dicendum Deum incarnatum, ſed Deiferum, quia per cohabitationem ſolam puro homini ac ſimplici eſt Deus copulatus, ſtolidè arbitrantur; hinc etiam Virginem Mariam non Deiparam ſed Chriſtiparam appellandam eſſe contendunt. Cum Græcis etiam Spiritum Sãctum à Patre & Filio procedere negantibus, temerè aſſentiuntur. Neſtorio deinde à Cõcilio Epheſino damnato ſummum honorem deferunt, ac tanquam virum ſanctiſſimum, cuius oſſa quæ in Thebaide conſepulta, ſolo contactu mortuum reſuſcitaſſe nugantur, publicis precibus inuocant ac venerantur. Iacobitæ, Dioſcoriani, & Eutychitæ ſic ab hæreſiarcis Iacobo Baradeo, Dioſcoro, & Eutyche dicti à Cõcilio Chalcedonenſi ſunt damnati. Iacobitæ quidem ac Dioſcoriani per totam Syriam ſunt diffuſi; Eutychiani verò, quos in omnibus Coptitæ ſequuntur, per vniuerſam Ægyptum, Nubiam, Æthiopiam atque Indiam ſuperiorem ſe dilatant, ac diffundunt. Omnes hi à prædicto Concilio hæretici ſunt

Græcorum ſchiſma.

Neſtorianorum habitatio ac hæreſis.

Iacobitarum patria ac hæreſis.

declarati, quia Chriſti naturas humanam ſcilicet & diuinam, duaſque voluntates & operationes confundentes ac permiſcentes, vnam tantùm in eo conſtituêre: negant enim poſt Verbi vnionem cum carne, duas naturas inconfuſas, duas voluntates, duaſque operationes impermixtas in Chriſto Domino, ſed vnam tantum ex his conflatam autumant. Vt verò hanc ſuam hæreſim aliquo exteriori ſigno profiteantur, vno tantùm digito crucis ſigno ſe muniunt, vt ſic vnam Chriſti naturam, operationem, voluntatemque teſtentur. Ad hæc, Confeſſionem nullam admittunt, ſed eorum multi in Eccleſiæ parietibus factis foraminibus peccata ſua confitentur, alii verò Deo ſoli, qui cordium ſcrutator eſt, confitendum aiunt. Coptitæ verò qui Ægyptum, Nubiam & Æthiopiam inhabitant, vt diximus, circumciſionem more Iudaico addiderunt, quam ad ſalutem eſſe neceſſariam affirmant, & quia in Euangelio ſcriptum eſt, *Ipſe vos baptizabit Spiritu ſancto atque igne*, aquam elementarem non ſufficere contendunt, ſed ferrum ignitum, quo puerorum frontibus, aut genis, aut temporibus crucis ſignum inurunt, adhibent. Armenos, Pauliſtas, aliaſque ſectas Orientales breuitatis cauſa omittimus, quoniam eas omnes ſacri Doctores fuſè confutarunt, nec viſum nobis tam fœtida vlcera defricare. Accedamus ergo, petita venia & ſalutata modeſtia Chriſtiana, ad ea quæ de cultu vano ſuperſtitioſoque impoſtoris ac pſeudoprophetæ Mohamedis docet Sidi Ben-Aali in ſupracitato libro. Moſlemâni igitur vox ethymologiam habet à verbo Aſlama, quod, ſe dedit, obtemperauit, ac fidelis factus eſt, denotat. Inde Iſmaëlitæ omnes Moſlemanni dicti ſunt, quaſi Deo obedientes ac fideles.

Coptitarum regio, ac errores.

Mohametaorum dogmata.

Horum igitur cultus religióque in eo conſiſtit, ait Iacub Ben-Sidi Aali, vt credant omnia colloquia à Gabriele
„ Angelo, facta Prophetæ noſtro, dum ipſum de ijs, quæ cre-
„ denda ac faciēda interrogabat, quæ ſunt ea, quæ ſequũtur.
„ De dogmatibus Moſlemannorum eſt, vt omnes credant in
„ vnum Deum, cui nullus alius eſt par (& hanc vltimam particulam directè contrà Chriſtianos protulit, qui tres in Deo æquales perſonas veraciſſimè credunt ac fatentur) Teneant-

neãntq; Angelos ſeruos Dei eſſe,& credãt in ſcripturã,quæ ,,
miſſa eſt ad Apoſtolos, quæ ex communi opinione ipſo- ,,
rum diuiditur in centũ & quatuor libros, quorũ decem ad ,,
Adamum miſſi ſunt,quinquaginta ad Set,& triginta ad E- ,,
noc (quem Edris vocitant) & decem ad Abraham, lex ,,
ad Moſem,pſalmi ad Dauidem,Euangelium ad Iſa ſeu Ieſũ ,,
Chriſtum, Alcoranus deniq; ad Mohamedem; Vt quoq; ,,
teneant hos miſſos eſſe ob hominum vtilitatem,& credant ,,
in diem reſurrectionis poſt mortem,& aliquos eſſe ad ignẽ ,,
prędeſtinatos, alios ad Paradiſum, iuxtà Dei voluntatem, ,
nam in Alcorano dicitur, nemo ex vobis eſt, qui non ha- ,,
beat locum ſuum in paradiſo, & locum in inferno deter- ,,
minatum; Credant etiam bonorum præmium, malorum ,,
autem ſupplicium:& Sanctorum interceſſionem. De dog- ,,
matibus eſt etiam,vt firmiter credant in calamum diuinũ,
qui digito Dei creatus eſt. Calamus iſte ex margaritis eſt ,,
confectus, eius longitudinis atque ſpatij, quod vix eques ,,
velox conficere poſſit annis quingentis. Eo fungitur mu- ,,
nere, vt ſcribat ipſemet omnia præterita, exiſtentia,ac fu- ,,
tura; atramentum quo ſcribit,eſt ex lumine: linguam ve- ,,
rò,quâ ſcribit, nemo intelligit, præter Archangelum Sera- ,,
phaelem. Credant etiam ſepulchrorum ſupplicium, nam ,,
ſolent ſæpe mortui cruciari in ſepulchris ſuis, vt factum eſt ,,
in quodam ſepulchro,quod eſt intra Meccam & Medinam. ,,
Hæc ex pluribus ſufficiant ne plus æquo dixiſſe videamur.

Cap. XV.

De Moſlemannorum præceptis.

Moſlemannis omnibus Hebræorum more præputiorum circumciſio præcepta eſt, quæ non octauo à natali die iuxta Iudęos celebratur, ſed poſtquã pueri octauum, nonũ, decimum, vndecimum, ac duodecimum attigerint annum: vt ſic, inquiunt, quid agant, intelligant, ac fidei profeſſionem cum rationis vſu teſtentur. Fœminæ verò

quamquam iuxta multorum opinionem huic legi ſubiectę non ſint, pleræque tamen, vt in Ægypti regno fit, huic legi ſe ſubmittunt, ibi enim puellæ tredecim, quatuordecim, & quindecim annorum circumciduntur; At Sidi Ben-Aali capite de circumciſione ait, circumciſionem maſculis legem eſſe, fœminis verò honoris cauſa.

Puellæ circumciſæ.

Iiſdem ſecundo loco oratio præcipitur, preceſque horariæ, quas in templis aut domi foriſque peragere debent. Quinquies ad has preces interdiu, noctuque accedunt. Primæ orationis tempus eſt hora antelucana, cùm apparere incipit Aurora: ſecunda fit circa meridiem: tertia poſt meridiem antequam Sol declinare incipiat: quarta poſt ſolis occaſum dum ſtellæ apparere incipiunt: quinta denique prima noctis vigilia, ſeu tertia noctis parte, quę licita eſt, inquit Ben-Sidi Aali vſque ad mediam noctem, quo tempore tranſacto illicita omnino eſt. His ergo præciſè horis adeò ſunt intenti, vt nemini illas abſque peccato tranſgredi liceat, imò ait Ben-Sidi Aali, ſi quis in mare fuerit deiectus, ſciatque orationis tempore inſtare, ſi poteſt, orationis legem complere debet; ac mulier, inquit, dum parturit, non eſt ab hac lege immunis, ſed infantis caput aliquo in loco reclinare debet, & ſtatutum orationis tempus adimplere, quod in hac ſecta arduum omninò eſt.

Orationis horæ ſtatutæ.

Leges de oratione ſeueræ

Viatores autem omnes ſtatim atque orationis tempus inſtare aduertunt, à via parùm ſemoti ſe lauant, ſi aqua adſit, alioquin terra leuiter effoſſa ſe lauare ſimulant, & illinc non diſcedunt donec orationem compleant ſuam. Præcipitur etiam in pauperes ac pupillos eleemoſinæ erogatio, qui verò adeo tenui ſunt fortuna, vt pauperibus elargiri nequeant, Xenodochiis inſeruire, & in publicis viis ſternendis laborem inſumere tenentur, quoniam ſe Deo ſatisfacere hoc modo arbitrantur. Item Ramadhani ieiunium obſeruare, quod triginta diebus conſtat; ieiunium verò incipiunt ab Aurora vſque ad Solis occaſum, donec certò noctem aueniſſe, aſtraque apparere cognoſcant, tunc enim oratione veſpertina peracta mēſæ ſe apponūt, & quibuſlibet cibis veſcūtur, nullo autē modo à carnibus aut aliis ſe abſtinēt cibis, excepto vino, quod ieiunii tempore omninò

Mohametæorum ieiunii leges ac cæremoniæ.

nino eſt interdictum, quoniam in tranſgreſſores ſeuerè animaduertunt. Et licet interdiu non ſolùm à cibo ſed potu abſtineant, noctem tamen totam in epulis ac dapibus & crapulis vſque ad Auroram conſumunt, tabernæ enim, Ramadhani tempore, nocte cuique patent, quam cum canticis ac ſtrepitu, non aliter ac baccanalibus diebus inſommem tranſigunt. *In ieiunio commeſſationes.*

Cuilibet eorum etiam, ſemel ſaltem in vita, Mecchenſis templi atque Medinenſis viſitatio ſummoperè commendatur, de qua quoniam ſupra capite ſeptimo ſatis dictum eſt, nihil hic ſubiungemus.

Præcipitur etiam decertatio ac pugna contra ſuæ fidei hoſtes: Mohamedes enim inquit Author idem, in mandatis habuit, vt non ampliùs Chriſti exemplo, humilitate, precibus, ſuaſionibus, ac monitis ad legis obſeruationem homines induceret, aſt ferro ac bellis fidei reſiſtentes inuaderet, & tanquam Diuinæ iuſtitiæ vindex ſicarius iſte in trangreſſores animaduerteret, pertinaces ac perfidos pro tanto ſcelere vlciſceretur; obtemperantibus verò, & vltro huic legi ſe dantibus innumeras fœminas pulcherrimas, voluptates copioſiſſimas, flumina multa lacte & melle ſcatantia, paradiſos ſeptem bonis omnibus affluentes pollicetur. Immo præſcriptum eſt illis, teſte Ben-ſidi Aali, vt ſi proprio ſanguine Principi opem ferre nequeant, ſua ſaltem pecunia ac bonis ei ſuccurrere teneantur. Suiſque proponunt, ſi quis ipſorum in bello moriatur, ſtatim in cœlũ euolaturum: propterea certatim quemlibet laborem aggredi ac omnia ad necem pericula ſubire non dubitant. Hac de cauſa ſolent apoſtatis, qui ad Moſlemannicam trãſeunt profeſſionem, ſagittam tradere, quam digitus index ſurſum erectus ſuſtentat; Sagitta quidem bellum aduerſùs fidei ſuæ hoſtes denotat: vnicus autem digitus, Dei vnitatem contra Chriſticolas, qui ſanctiſſimæ Trinitatis perſonas veraciſſimè credunt, indicat. Demùm lotio corporalis aqua naturali, quæ triplex eſt apud illos, prima enim & quotidiana ante horarias preces, quæ legalis eſt apud ipſos, de qua fusè tribus capitibus tractat Ben-Sidi Aali. Ea hoc modo fit, primò denudatis cubito tenus brachiis *Belli leges.* *Mohamedes bello non pace legem condidit.* *Lotio triplex*

manum

manum ac brachium dexterum lauant, deinde ſimili pacto
Lotionis cæremonia. ſiniſtrum, poſtea naſum, aures, faciem deinde totam,
collum, capitis verticem, pedes vſque ad iuncturas, ſi ſint
denudati, alioquin calceorum extremitates ac ſuperficiẽ,
poſtremò pudenda, dumque talibus ſe luſtrant aquis, pre-
Turcæ pro grauioribus peccatis balneis vtuntur. ces ſuo modo obmurmurant. Cùm verò has lotiones ad
leuiora delenda peccata fieri autument, pro grauioribus
emundandis, balneis vtuntur, ac lotione totius corporis ad
crimina delenda opus eſſe nugantur.

Tertia demùm lotio fit dum aluum aut veſicam exonera-
uerint, non enim charta aut linteo vtuntur, ſed aqua frigi-
da qua pudenda ipſi aut ipſorum mancipia lauant: nefas
enim eſſe ducunt, ſi veſtimenta vllo modo aut vrina aut
alia re proximè inhoneſta fuerint maculata: imò ſi id ac-
cidat, luſtratione opus eſſe opinantur. Sidi Ben-Aali autem
Poſt aluum aut veſicam exoneratam aqua adhibetur. duobus capitibus vẽtre veſicâque expurgatâ oſtendit mo-
dum ſe abſtergendi lauandique, ſed quia relatu inſulſa sũt,
& auribus mundis ingrata, illa vt futilia planè omiſimus.
Ad hæc demùm imagines aut pictæ, aut ſculptæ, omnia
furta, homicidia, rapinæ, adulteria, caro etiam ſuilla, vi-
num, ſanguis, morticina, ſuffocata, ac immunda animalia
apud ipſos prohibentur.

Cap. XVI.

De Moſlemannorum atque Chriſtianorum funeribus.

AVctor ſupra citatus poſtquam de lotione, ie-
iunio, Eleemoſinis tractauit, fusè etiam de cu-
ra circa moribundos gerenda, de teſtamento,
exequiiſque in fine ſui libri pluribus agit. Moſ-
lemanni igitur ſtatim atque ſentiunt ſe morbo
grauatos, Abedum ſeu Pium aut Santonem accerſen-
dum curant, qui ipſos in fidei ſuę profeſſione confortet,
Mohametani moribundi. cæleſtia eis proponat, & aliquid pro opportunitate ex Al-
corano recitet. Interìm ſi morbus ingraueſcat, atque vi-
cinæ

cinæ mortis inſtare periculum ſentiant loti teſtamentum faciunt, atque omnia quæ furto, rapinaque ſunt ablata, creditoribus ſyngrapho ſolutionis dato, iuxta leges reſtituere tenentur, ſi quæ verò furto latrociniiſque doloue ſint vſurpata, neſciantque cui ſint reddenda, aliquam argenti vim publicis ædificiis, vti Xenodochiis, Moſchæis ſiue Meſcuitis, balneiſque, pauperibus etiam ac religioſis ſuis legant; Quinetiam hac de cauſa multi captiui libertate donantur, vt ab Auicenna factũ legitur: alii libros in vſum cõmunem teſtamẽto deſignant: alii denique alia pro libito ſtatuunt. At Ben-Sidi Aali de Mohamedis præcepto eſſe ait, vt bonorum tertia pars in vſum publicum cedat, Xenodochiis, atque Meſcuitis legetur. Qui autem ab inteſtato moritur, eum ab aliis mortuis obiurgari nugantur. *Mohametanorum teſtamenta.*

Vbi verò animæ corporis vinculo ſunt ſolutæ, cadauera lauari proximi conſanguinei curant, & goſſypio nares, os, oculi, aureſque obturantur: tum melioribus induuntur veſtibus & candidis induſiis, albuſque capiti tulipantus imponitur, cadauera demùm feretro imponuntur, & ad coemeteria, quæ extra ciuitatem ſunt, ingenti comitatu efferuntur eo ordine, vt ſantones religioſique præeant, poſt hos reliqua virorũ turba confusìm, quã ſequitur feretrum, quòd fœminæ plorantes, moeſtaque voce ac lugubri eiulantes ſubſequuntur, ſtriduliſque clamoribus vſque ad ſepulchra comitantur. Ibi veſtibus illis quibus ornata ad ſepulturam erant, ſpoliantur, ac albo linteo ab imo vſque ad verticem inuoluũtur, atque facie ad Meridiem verſa terra teguntur. His peractis multæ funduntur pro defuncto preces, multæque pauperibus, vt idem faciant, erogantur eleemoſinæ. *Cadauera lauantur.* *Funebris pompa.* *ſepeliendi modus.*

Porrò Chriſticolæ in illis partibus quotquot ſunt, dum tali in ſtatu verſantur, ſanctam ſumunt Euchariſtiã, quam cõfeſſio præcedit ſacramẽtalis, deinde aut verbis aut ſcriptis teſtamentum conficiunt. Intereà Sacerdos iàm iàm moriturum monere, adhortarique non ceſſat, vt Chriſtianã religionem conſtanter ore & corde confiteatur, fideique articulos omnes affectuosè amplectatur, ac denique ad vitam æternam hac ſpe eum venturum pollicetur. Eo demũ

Funebris pompa. mortuo thura in cubiculo odoreſque incenduntur. Dein cadauer albo linteo inuolutum, feretroque impoſitum quatuor ad cæmeteria baiuli efferunt, illudque plures viri comitantur, ac multæ ſubſequuntur fœminæ. Interim proximiores conſanguineæ affineſque plorare, cineres ſupra caput faciemque ſpargere, veſtes dilacerare, capillos euellere, genas vultumque percutere, & demùm eiulantes horridos ad cœlum clamores extollere non ceſſant. Viros etiam videres diſcinctos ad feretri latera calamitatem ſuam deflere, tulipanti tænias explicare, barbam euellere, ac lacrymis gemitibuſque terram implere. Vbi verò ad ſepulchrum ventum eſt, laicorum corpora, ſindone alba inuoluta, aut etiam veſtibus induta, facie ad Oriẽtem verſa humantur; Sacerdotum verò, Pontificum præſertim corpora veſtibus ſacerdotalibus induta in ſella ſtatuuntur, ac lapide ora ſepulchrorum occluduntur. Supra deinde ſepulchra thura cremantur, atque multæ funduntur preces. His peractis fœminæ in gyrum ſepulchrum ordine ambiunt, & næniis moeſtis ac lugubribus, ſtriduliſque vocibus de morte amici conqueruntur, querulaſque cantilenas in defuncti laudem affinis canens, omnes alias reſpõdentes ad lacrymas excitat. Sacrum ad hæc pro mortuo celebratur, quo peracto omnes Sacerdotes, qui ibi interfuerunt, multique Clerici, alii etiam ſeculares à defuncti hæredibus ad prandium conuocantur. Accumbentes autem menſæ proximior conſanguineus inter epulas ſępiuſculè, vt pacem ac requiem pro defuncto precentur, monet hortaturue, hi verò alta voce, Deus miſereatur eius, cuius cauſa hos edimus cibos, reſpondent. Prandio verò finito, mortuj hæredes verbis amicis ſolantur, ac requiem eidem precantes diſcedunt.

Mortuos deploratos.

Sepeliendi mos.

Fœmina mortuos deplorantes.

Conuiuia funeſta.

Cap. XVII.

Quænam ſit Moſlemannorum de Deo, de Chriſto, deque Virgine doctrina & opinio.

Moſlemanni omnes, Arabes ſcilicet, Perſæ, Tatari, ac Turcæ vnum Deum Omnipotentem creatorem cœli ac terræ, ſapientiſſimum, æternum, atque bonis præmia, malis ſupplicia tribuentem confitentur atque prædicant: tamen verum Deũ, qui tribus perſonis adorari, & coli vult, omninò negant, tribuſque potiſſimum argumentis ex Alcorano deſumptis ad ſanctiſſimam perſonarũ Trinitatem negandam temerè ducuntur. Primò Deus omnipotens eſt ens ſimpliciſſimũ, ergo vnus, ſolus ac ſingularis, ſi enim trinus eſſet plures eſſent, ac proinde non ſimplex. Cùm verò nullam aliam generationem, quàm carnalem per commixtionem maris & fœminæ eſſe norint, ſecundò argumentatur: Deus nullam habuit vxorem, igitur neque liberos. Tertiò ex abſurdo aliud trahunt argumentum, ſi plures eſſent, inde deſtructio vniuerſi ſequeretur, nam fieri poſſet, (inquiũt) vt aliqua diſcordia diſſentioque inter illos oriretur, ac proinde maxima creaturis incommoda. Aliud quoque argumentum Mohamedes acutum, ſcilicet: capite de mulieribus ſub fine addebat, vbi ſic, Maria mater Chriſti quanquam iuſta ac pia eſſet, fœmina tamen erat, ciboque indigebat, igitur Deus eſſe non poteſt. Inſipiens vir iſte atque omninò ignarus beatam Virginem vt tertiam Trinitatis perſonam à Chriſtianis coli adorarique putabat. At hæc argumenta cùm aranearum telis ſint debiliora, Chriſtianorum mulierculis, vt leuia ac inania diſſoluenda relinquimus: neque talia vllum merentur habere reſponſum. At verò nos ex ipſo Alcorano, etiam inuito Mohamede, Diuinas Perſonas, Chriſtique Diuinitatem, quam accerrimè impugnat, fatendas compellemus. Capite enim de mulieribus, quod *Surat Anneſa* indigitant,

Argumenta Mohametanorum contra Chriſtianos.

Ex Alcorano Perſonæ & Chriſti diuinitas demõſtratur.

paulò ante finem ait, profectò Iſa (ſeu Ieſus) filius Mariæ Miſſus eſt Dei, & eſt verbum eius collocatum in ipſa, ac Spiritus de ipſo, hoc eſt de Deo. Et capite de fœderibus, quod *Surato-Lookud* vocant, paulò etiam ante
,, finem ſic ait: Memento ô Ieſus fili Mariæ beneficii mei
,, erga te ac matrem tuam, dum te corroboraui Spiritu
,, Sanctitatis, alloqueris enim homines in cunabulis &
,, adultus, & creabis de luto volatilia; inſufflabis enim
,, in luteam formam, & creabis volucres permiſſu meo;
,, ſubdit deinde, leproſos mundabis, cæcos illuminabis,
ac denique mortuos reſuſcitabis; atque eadem alibi ſæpe repetit. En quomodo ſuo ſe gladio iugulat impoſtor iſte, quomodo duas ſanctiſſimæ Trinitatis perſonas, Verbum ſcilicet atque Spiritum Sanctum agnoſcit, quomodo etiam Chriſtum appellet Deum, ad quem enim creatio pertinet niſi ſolùm ad ipſum Deum? attamen miſer iſte atque inſipiens quòd hîc acerrimè impugnat, alibi vltrò concedit: Tanta nempe vis veritatis eſt ac virtus, vt eam ſæpe hoſtes, etiam ab ipſa extorres obtorto velut collo, proferre ac fateri cogantur. Ad hæc etiam verum prophetam natum de virgine, virum non cognoſcente, & à Gabriele Angelo annunciata, capite de familia Amram, quod *Surato Al-Amram* vocant, ingenuè ac ſponte fatetur. Porrò ob talem tantamque Chriſti dignitatem atque arctam cum Deo familiaritatem, quodque propheta inſignis, & omni virtutum genere afflueret, ſceleſtiſſimorum ac perditiſſimorum hominum ludibriis eum exponere, Dei bonitati indignum eſſe putabat, ac proinde cruci affixum, atque mortuum omnino negabat. At alium in Chriſti ſimilitudinem ac formam mutatum, eius loco à Iudæis crucis patibulum atque mortem ſuſtinuiſſe exiſtimabat. Sic enim capite de mulie-

Mohamedes Chriſti mortem negat.

,, ribus loquitur; ob turpem illorum (ſcilicet Iudæorum)
,, ſermonem (ſubintellige, ſupplicio affecimus eos, vel
,, quid ſimile) in Mariam atque in Meſſiam Ieſum filium
,, Mariæ Miſſum Dei, dum occidiſſe illum gloriabantur.
,, At ſanè non occiderunt eum, neque cruci affixerunt,
,, ſed alium in eius ſpeciem atque ſimilitudinem mutatum.

Et

Et paulò poſt, certò non occiderunt illum, ſed Deus ad ,,
ſe eum tranſtulit, & in die iudicii erit teſtis ſupra eos ,,
(hoc eſt ſupra Iudæos atque Chriſtianos) Similia habet ,,
capite *de Al-Amram*, vbi de Virginis natiuitate, annunciatione, atque Chriſti Domini miraculis & in cœlum tranſlatione ſeu aſcenſione, falſa veris mixta tractat. Ob hæc Moſlemanni omnes tali opprobrio atque infamia crucem habent, vt eam miſeros Chriſtianos adultos, qui ad Mohametęam legem tranſeunt, ter pedibus conculcare, terque conſpuere cogant. Cęteros verò Chriſtianos imprudentiæ atque ſtupiditatis arguunt, qui Chriſtum probra, & crucis ignominia, turpem, acerbamque mortem perpeſſum eſſe affirmant. His plura iungere promptum fuerat & facile, ſed ne leues aliorum nugas effutire, aut infidelium in Chriſtianos opprobria repetere videremur, ea omnia ſilentio potius tegenda, quam typis vulganda ſumus arbitrati, dicendique finem fecimus, grauiora molientes.

Crux Chriſti apud Mohametæos ignominioſa.

FINIS.

DOCTISSIMIS VIRIS
D. D. GABRIELI SIONITÆ
ET IOANNI ESRONITÆ MARONITIS,

De Geographiæ Arabicæ verſione Latina, de-que ſubiunćto libello:

IO. BAPTISTÆ DVVALLII,

Linguarum Orientalium Interpretis, gratulatorium Exaſticum.

QVæ miranda ſuis Natura amplectitur vlnis,
Vixque homini, longo tempore, tota patent.
Hæc breuibus noſcenda vltrò conceditis horis,
Dum narrat vaſto quicquid in orbe Liber.
Ergone, conſumptis opibus, terráque marique
Errandum? vtrouis plura Libellus habet.

Summa Priuilegij.

L*Vdouicus Franciæ & Nauarræ Rex Diplomatibus ſuis ſanxit, ne quis præter* Gabrielis Sionitæ *&* Ioannis Heſronitæ *voluntatem imprimat librum, cui titulus eſt* Geographia Nubienſis, *aut alibi terrarum impreſſum in Regnum Gallicum importet, venalemuè habeat. Qui ſecus fecerit, confiſcatione librorum, & alia graui pœna multabitur. Vti latiùs patet in literis datis Pariſijs anno M. DC. XX.*

A619
I21g

69-123
Broekema
10-7-68